

EUROPEISKA OMBUDSMANNEN

ÅRSRAPPORT FOR 2001

<http://www.euro-ombudsman.eu.int>

SV

EUROPEISKA OMBUDSMANNEN

ÅRSRAPPORT 2001

*Pat Cox
Ordförande
Europaparlamentet
rue Wiertz
B - 1047 Bryssel*

Strasbourg den 8 april 2002

Herr ordförande,

I enlighet med artikel 195.1 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen och artikel 3.8 i Europaparlamentets beslut om föreskrifter och allmänna villkor för ombudsmannens ämbetsutövning överlämnar jag härmed min rapport för år 2001.

Med vänlig hälsning,

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Jacob Söderman". The signature is written in a cursive, slightly slanted style.

*Jacob Söderman
Europeiska unionens ombudsman*

1	FÖRORD	11
2	KLAGOMÅL TILL OMBUDSMANNEN	17
2.1	DEN RÄTTSLIGA GRUNDEN FÖR OMBUDSMANNENS ARBETE	17
2.2	EUROPEISKA OMBUDSMANNENS ÄMBETSOMRÅDE	17
2.2.1	”Administrativa missförhållanden”	18
2.2.2	Kodex för god förvaltningssed	18
2.3	KLAGOMÅLS VILLKOR FÖR PRÖVNING	19
2.4	GRUND FÖR UNDERSÖKNINGAR	21
2.5	GRANSKNING AV KLAGOMÅLEN	21
2.6	RÅD OM ATT KONTAKTA ANDRA INSTANSER OCH ÖVERLÄMNANDEN	22
2.7	OMBUDSMANNENS UNDERSÖKNINGSBEFOGENHETER	23
2.7.1	Hörande av vittnen	23
2.7.2	Kontroll av handlingar	23
2.7.3	Förtydligande av ombudsmannens undersökningsbefogenheter	24
2.8	OMBUDSMANNENS UNDERSÖKNINGAR OCH DERAS RESULTAT	24
3	BESLUT EFTER EN UNDERSÖKNING	29
3.1	ÄRENDEN DÄR INGA ADMINISTRATIVA MISSFÖRHÅLLANDEN FÖRELEGAT	29
3.1.1	Europeiska unionens råd	29
	SCHENGENSEKRETARIATETS INFÖRLIVANDE MED RÅDETS GENERALSEKRETARIAT	29
	TILLGÅNG TILL HANDLINGAR OCH OFFENTLIGGÖRANDE AV RÄTTSAKTER	32
3.1.2	Europeiska kommissionen	34
	INDRIVNING AV MEDICINSKA KOSTNADER	34
	PÅSTÅDD FELAKTIG TOLKNING AV KOMMISSIONENS FÖRORDNING (EG) NR 1370/95	39
	PÅSTÅDD DISKRIMINERING I SAMBAND MED AVTAL OM FORSKNINGSTIPENDIER: BETALNING I EURO I STÄLLET FÖR YEN	44
	SVERIGES UTTAG AV PUNKTSKATT: PÅSTÅDD ÖVERTRÄDELSE AV GEMENSKAPSRÄTTEN – KOMMISSIONENS BEHANDLING AV ÄRENDET	47
	PÅSTÅDDA OEGENTLIGHETER I GENOMFÖRANDET AV ETT PHARE-PROJEKT	50
3.1.3	Europeiska yrkesutbildningsstiftelsen	56
	AVVISAT ANBUD	56
3.1.4	Europeiska investeringsbanken	61
	INVESTERINGSBANKENS FINANSIERING AV EN MOTORVÄG I UNGERN	61
3.2	ÄRENDEN SOM LÖSTS AV INSTITUTIONEN	68
3.2.1	Europeiska kommissionen	68
	PÅSTÅDDA OEGENTLIGHETER I HANTERINGEN AV ETT PHARE-KONTRAKT	68
	PÅSTÅDD UNDERLÅTENHET ATT UTBETALA DEL AV BIDRAG	71
	VÄGRAN ATT BETALA EN KONSTNÄR FÖR HANS UPPHOVSRÄTT	74
	KOMMISSIONENS SENA BETALNING I SAMBAND MED PROJEKT OM AIDSPREVENTION	76

KOMMISSIONENS SENA BETALNINGAR	77
FÖRSENADE BETALNINGAR TILL PROJEKTLEDARE	78
BESLUT ATT INTE BEVILJA ETT FORSKNINGSANSLAG	81
EG:S SYSTEM FÖR GEMENSAM SJUKFÖRSÄKRING: UTEBLIVEN ERSÄTTNING EFTER PÅSTÅDD SKILSMÄSSA	82
FÖRSENADE BETALNING FÖR UTFÖRT ARBETE	84
KRAV PÅ BETALNING AV SISTA DELEN AV BIDRAGET TILL ETT PROJEKT INOM RAMEN FÖR ECOS-OUTREACH	85
3.2.2 Europeiska investeringsbanken	88
INVESTERINGSBANKENS AVSKAFFANDE AV DE SÄRSKILDA OMRÄKNINGSKURSERNA	88
3.3 VÄNSKAPLIGA FÖRLIKNINGAR SOM ÅSTADKOMMITS AV OMBUDSMANNEN	94
KOMPENSATION FÖR SEN BETALNING AV BIDRAG	94
KOMMISSIONEN BETALAR UT BELOPP SOM FÖRFÖLL TILL BETALNING 1995	97
3.4 ÄRENDE SOM AVSLUTATS MED EN KRITISK ANMÄRKNING FRÅN OMBUDSMANNEN	101
3.4.1 Europaparlamentet	101
INDRAGNING AV PASSERKORTET FÖR EN FÖRE DETTA LEDAMOT AV EUROPAPARLAMENTET	101
3.4.2 Europeiska unionens råd	107
SÖKANDE TILL PRAKTIKANTPLATSER FRÅN CENTRAL- OCH ÖSTEUROPA SOM UTESLUTS FRÅN ETT PÅGÅENDE REKRYTERINGSFÖRFARANDE	107
3.4.3 Europeiska kommissionen	109
FÖRMODAD SKULDfrihet OCH KORREKTA RAPPORTER FRÅN PROJEKTGRANSKNING	109
ÖVERTRÄDELSEFÖRFARANDE I ENLIGHET MED ARTIKEL 226: UNDERLÅTENHET ATT ANGE ORSAKERNA TILL ATT ÄRENDET AVSLUTADES OCH KRÄNKNING AV RÄTTEN ATT FÖRSVARA SIG	117
AVBRUTEN FINANSIERING AV UTVECKLINGSPROJEKT	120
AVSLUTANDE AV EN SAKKUNNIGS KONTRAKT MED ECHO PÅ GRUNDVAL AV GAMLA MEDICINSKA UNDERSÖKNINGAR	129
KOMMISSIONENS UNDERLÅTENHET ATT DIARIEFÖRA ETT KLAGOMÅL ENLIGT ARTIKEL 226	133
ÅTERBETALNING AV TULLAVGIFTER	137
UNDERLÅTENHET ATT MOTIVERA VÄGRAN ATT BEVILJA TILLGÅNG TILL HANDLINGAR PÅ GRUNDVAL AV KOMMISSIONENS BESLUT 94/90	143
KOMMISSIONENS SKYLDIGHET ATT ANGE SKÄL I ETT KLAGOMÅL ENLIGT ARTIKEL 226	145
UNDERLÅTENHET ATT BESVARA KLAGANDENS ÖVERKLAGANDE	149
UNDERLÅTENHET ATT ANGE SKÄL SKRIFTLIGEN	152
DISKRIMINERANDE UTESLUTNING FRÅN UPPHANDLINGSFÖRFARANDE	156
FÖRFARANDE SOM SKALL TILLÄMPAS AV KOMMISSIONEN NÄR DEN BEHANDLAR KLAGOMÅL	162
UTEBLIVEN BETALNING AV GODKÄNT BIDRAG INOM RAMEN FÖR ECIP-PROGRAMMET	166
MISSLEDANDE UTFORMNING AV ANBUDSINFORDRAN	170
3.4.4 Regionkommittén	174
BRIST PÅ INFORMATION OM RESERVLISTA	174
UTNÄMNING TILL EN TJÄNST UTAN ATT INFORMERA PERSONERNA I ANSTÄLLNINGSRESERVEN FÖR DEN UTLYSTA TJÄNSTEN	179
3.4.5 Europeiskt centrum för utveckling av yrkesutbildning	182
PÅSTÅDD DISKRIMINERING I TILLKÄNNAGIVANDET AV EN TJÄNST / PÅSTÅDD ORÄTTVIS OCH GODTYCKLIG BEDÖMNING	182
3.4.6 Europeiska arbetsmiljöbyrå	188
HÄNSYN TILL ÅLDER VID KLASSIFICERING AV EN LOKAL FÖRETRÄDARE	188
3.5 FÖRSLAG TILL REKOMMENDATIONER SOM ANTAGITS AV INSTITUTIONEN	191
3.5.1 Europaparlamentet	191
EUROPAPARLAMENTET ACCEPTERAR ATT GE SÖKANDE TILLGÅNG TILL SINA RÄTTADE UTTAGNINGSPROV	191

3.5.2	Europeiska unionens råd	193
	TILLGÅNG TILL RÅDSKONFERENSER	193
3.5.3	Europeiska kommissionen	199
	TILLÄGGSFÖRSÄKRING FÖR LOKALANSTÄLLD PERSONAL	199
	KOMMISSIONENS VÄGRAN ATT GE FULL TILLGÅNG TILL TVÅ STUDIER OM ÖVERTRÄDELSEFÖRFARANDE	208
3.6	ÄRENDE SOM AVSLUTATS EFTER EN SÄRSKILD RAPPORT	214
	ÖVERTRÄDELSE AV REGLERNA OM SKYDDET AV PERSONUPPGIFTER – EUROPAPARLAMENTET ANTAR EN RESOLUTION SOM STÖDER OMBUDSMANNENS REKOMMENDATION	214
3.7	OMBUDSMANNENS UNDERSÖKNINGAR PÅ EGET INITIATIV	214
	SEN BETALNING	214
	UNDERSÖKNING PÅ EGET INITIATIV OM LEDNINGEN AV DET GEMENSAMMA FORSKNINGSCENTRET I ISPRA	220
3.8	SÄRSKILDA RAPPORTER SOM ÖVERLÄMNATS TILL EUROPAPARLAMENTET	223
	KÖNSDISKRIMINERING I KOMMISSIONENS REGLER FÖR UTSTATIONERING AV NATIONELLA TJÄNSTEMÄN	223
	TILLGÅNG TILL RÅDETS HANDLINGAR – ÄN EN GÅNG	224
4	FÖRBINDELSERNA MED EUROPEISKA UNIONENS ÖVRIGA INSTITUTIONER	227
4.1	EUROPAPARLAMENTET	227
4.2	EUROPEISKA KOMMISSIONEN	228
5	FÖRBINDELSERNA MED OMBUDSMÄN OCH LIKNANDE ORGAN	231
5.1	FÖRBINDELSERNA MED NATIONELLA OCH REGIONALA OMBUDSMÄN	231
5.2	KONTAKTNÄTVERKET	231
5.3	FÖRBINDELSERNA MED LOKALA OMBUDSMÄN	231
5.4	FÖRBINDELSERNA MED DE NATIONELLA OMBUDSMÄNNEN I KANDIDATLÄNDERNA	232
6	PUBLIC RELATIONS	237
6.1	ÅRETS HÖJDPUNKTER	237
6.2	KONFERENSER OCH SAMMANTRÄDEN	241
6.3	ÖVRIGA AKTIVITETER	256
6.4	RELATIONER MED MEDIA	259
6.5	KOMMUNIKATION ONLINE	261
7	BILAGOR	263
A	STATISTIK	265
B	OMBUDSMANNENS BUDGET	271
C	OMBUDSMANNENS PERSONAL	274
D	BESLUTFÖRTECKNING	277

1 FÖRORD **Öppenhet och god förvaltningssed**

Under år 2001 gjordes betydande framsteg inom två områden som är av avgörande betydelse för ombudsmannens arbete som företrädare för de europeiska medborgarna.

För det första antog Europaparlamentet och rådet förordningen om allmänhetens tillgång till handlingar enligt artikel 255 i EG-fördraget. Sedan ett svagt första utkast lagts fram kunde en betydligt bättre text förhandlas fram av Europaparlamentet och rådet, och de förtjänar att gratuleras till sin framgång i detta avseende. Förordningen började tillämpas så sent som i december 2001, varför dess praktiska betydelse när det gäller att främja öppenheten ännu inte kan bedömas. Om institutionerna verkligen följer öppenhetsprincipen när förordningen tillämpas kommer den att i betydande grad förbättra medborgarnas kunskaper om det arbete som bedrivs av Europeiska unionens institutioner. Svaret får vi under de kommande åren. Låt oss hoppas på det bästa.

När det gäller frågan om öppenhet kommer det också att bli viktigt att noggrant följa hur reglerna om skydd av personuppgifter påverkar förvaltningen. Syftet med reglerna är att skydda medborgarnas privat- och familjeliv. Om institutionerna tillämpar reglerna för andra syften skulle de kunna undergräva öppenhet och insyn när det gäller Europeiska unionens förvaltning, förutom att vattna ur det nödvändiga skyddet för den grundläggande rätten till privat- och familjeliv.

För det andra blev principerna för god förvaltningssed en seger för de europeiska medborgarna. Den 6 september antog Europaparlamentet enhälligt EU:s kodex för god förvaltningssed och uppmanade Europeiska kommissionen att föreslå en förordning i frågan. Enligt det svar som kommissionen gav på en fråga från parlamentsledamoten Roy Perry vägrar Europeiska kommissionen fortfarande att följa denna uppmaning. Europaparlamentet kommer därför med all säkerhet att överväga rättsliga initiativ i frågan på grundval av artikel 192 i EG-fördraget.

Eftersom den här typen av lagar om god förvaltningssed existerar i praktiskt taget samtliga medlemsstater i syfte att främja goda relationer mellan medborgarna och förvaltningen, är det svårt att förstå vilka rimliga skäl kommissionen kunde ha för att inta en så försiktig hållning i denna fråga.

Parlamentet uppmanade dessutom Europeiska ombudsmannen att tillämpa kodexen för god förvaltningssed i samband med undersökningar av påstådda administrativa missförhållanden. En informationskampanj i ämnet kommer därför att startas kommande vår och kodexen kommer att användas som en grund för arbetet med undersökningar i samband med klagomål och egna initiativ. Av allt att döma bör detta kunna främja medborgarnas grundläggande rätt till god förvaltning i enlighet med artikel 41 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna som proklamerades av Europaparlamentets talman samt rådets och kommissionens ordförande vid toppmötet i Nice i december 2000.

Stadgan om de grundläggande rättigheterna borde respekteras

I förra årets årsrapport beskrev jag stadgan som ett framsteg för Europas medborgare. Dessvärre måste jag nu konstatera att de tre institutioner som proklamerade stadgan ännu inte visat sig mena allvar när det gäller att tillämpa den i praktiken, fränsett de framsteg som nämnts ovan. På ordnivå har såväl Europeiska kommissionens ordförande Romano Prodi och kommissionsledamoten med ansvar för mänskliga rättigheter António Vitorino som parlamentets politiska auktoriteter förklarat att stadgan skall följas. Dessa uttalanden har emellertid ännu inte följts av konkreta handlingar. Europaparlamentet och kommissionen har till exempel båda fortsatt tillämpa de gamla reglerna om diskriminering i sina rekryteringsannonser och bortser från att stadgan även nämner ålder som en förbjuden form av diskriminering. Dessutom verkar det inte ha gjorts några framsteg när det gäller institutionens ståndpunkter under året, trots att vi inledde en undersökning på eget initiativ om tjänstemännens yttrandefrihet, inspirerad av stadgan, och riktade ett förslag till

kommissionen om att anta en skriftlig arbetsordning för sin roll som "fördragets väktare", baserat på stadgans artikel 41. Kommissionens obekymrade attityd när det gällde att behandla ett fall av könsdiskriminering fick mig att lägga fram en särskild rapport i Europaparlamentet i november. Kommissionens uppenbarliga misslyckande när det gällde att garantera rätten till föräldraledighet för sin egen personal gav upphov till ytterligare en undersökning på eget initiativ, som borde besvaras i februari 2002.

Många har lagt fram krav på att stadgan borde inkluderas i EG-fördraget, eller i en eventuell konstitution för Europeiska unionen. För mig är institutionernas viktigaste uppgift att visa att de respekterar de löften de gav de europeiska medborgarna när de proklamerade stadgan. Det är meningslöst att ge en text rättslig status om man inte har för avsikt att följa den i praktisk handling. Jag hoppas därför verkligen att institutionerna under de kommande åren skall visa i praktisk handling att de respekterar stadgan om de grundläggande rättigheterna. Detta skulle vara goda nyheter för medborgarna och det skulle utan tvekan förbättra relationerna mellan dem och institutionerna.

Hur ombudsmannen blir bättre kända

Under året har också vissa med hög röst hävdats att den genomsnittlige europeiske medborgaren inte känner till rätten att klaga hos Europeiska ombudsmannen. Samma sak gäller medborgarnas rätt att inge framställningar till Europaparlamentet. Jag måste upprepa för dessa kritiker att rätten att klaga till Europeiska ombudsmannen är begränsad till verksamheten inom gemenskapens institutioner och organ och att ombudsmannens mandat inte inkluderar verksamheten i medlemsstaternas nationella, regionala eller kommunala förvaltningar, och inte heller i privata företag eller sammanslutningar. Vårt mål har därför varit att garantera att de som verkligen kommer i kontakt med EU:s förvaltning skall känna till, eller att det åtminstone skall vara lätt för dem att få information om, sin rätt att klaga till Europeiska ombudsmannen.

Vi har informerat medborgarna genom att se till att vårt informationsmaterial finns på kommissionens representationskontor i medlemsstaterna, Europaparlamentets informationskontor, de nationella och regionala ombudsmännens sekretariat och liknande organ samt alla EU:s informationscentrum, och genom att länka deras webbplatser till våra egna. Ombudsmannen och hans anställda har under året deltagit i många konferenser, seminarier och sammanträden i Bryssel och Strasbourg och i medlemsstaterna och vi har använt dessa tillfällen till att informera om rätten att inge klagomål och om de resultat vi har uppnått. Vi har också informerat parlamentsledamöter och deras assistenter, eftersom de kommer i kontakt med en mängd medborgare som kan tänkas ha synpunkter på EU:s administration.

Vi har lyckats komma i kontakt med många medborgare genom att se till att ombudsmannens webbplats är välförsedd med aktuell och användbar information och länkad till alla webbplatser som kan tänkas vara av intresse för medborgare som söker efter information om EU. Detta bevisas av det ökande antalet klagomål som inges via den elektroniska klagomålsblanketten som finns på webbplatsen. Vi har inte heller försummat traditionella pressmeddelanden: ett stort antal intervjuer har beviljats och 24 pressmeddelanden skickades ut.

Detta arbete kommer att bedrivas aktivt även i fortsättningen. Vissa framgångar kan konstateras under året, eftersom antalet klagomål fortfarande ökar. Det faktum att Europeiska ombudsmannen erhöll det prestigefyllda Alexis de Toqueville-priset, som delas ut av Europeiska institutet för offentlig förvaltning, och att ombudsmannen nominerades till valet av Årets europé av *European Voice*, samt de många akademiska avhandlingar som lagts fram om Europeiska ombudsmannen, visar att budskapet åtminstone har gått fram i vissa kretsar.

Jag känner faktiskt inte till någon ombudsman i världen som gör mer för att informera medborgarna om rätten att klaga och det finns inget annat sekretariat som måste göra detta

i 15 medlemsstater och på 12 officiella språk. Vi har dessutom redan börjat ge information till kandidatländerna för att få med deras ombudsmän i det nätverk som knyter samman Europeiska ombudsmannen med de nationella och regionala ombudsmännen och liknande organ i medlemsstaterna.

Alla tips om hur detta skulle kunna göras bättre skulle verkligen uppskattas. Allt praktiskt stöd och samarbete när det gäller genomförandet skulle vara än mer välkommet. Krav på att ombudsmannen skall uppträda mer populistiskt och göra mer väsen av sig kommer inte att uppfyllas, eftersom det skulle kunna skada ombudsmannens profil som en professionell och seriös aktör inom Europeiska unionen. För att kunna bevara sina möjligheter att uppnå goda resultat för medborgarna måste ombudsmannens agerande vara rättvist och konsekvent och grundat på opartiska undersökningar av fakta och respekt för lagen.

Skyndsam behandling av klagomål

Ett av mina viktigaste mål är att föregå med gott exempel när det gäller offentliga tjänster genom att behandla medborgarnas klagomål så skyndsamt som möjligt. Vår interna målsättning när det gäller behandling av klagomål är att mottagandet skall bekräftas inom en vecka, att huruvuda klagomålet kan tas upp till prövning skall avgöras inom en månad och att undersökningen skall slutföras inom ett år, om det inte föreligger exceptionella omständigheter som kan motivera en längre undersökningstid.

De fall där ett beslut om huruvida ett klagomål kan tas upp till prövning tar längre tid än en månad är i regel de fall där ombudsmannen beslutar att inleda en undersökning. Sådana ärenden tar i regel längre tid att bereda, eftersom den klagandes yrkanden och påståenden måste formuleras med stor precision och i vissa fall måste dessutom rättsläget klargöras. Den genomsnittliga tiden för ett positivt besked om att ett klagomål kommer att tas upp till prövning var över 50 dagar 1998. Den siffran sjönk till 33 dagar 1999, 32 dagar 2000 och var tillbaka på 33 dagar 2001.

Den genomsnittliga tiden för att avsluta en undersökning var 289 dagar för de undersökningar som avslutades under 2001, jämfört med 316 dagar för de ärenden som avslutades 2000. Per den 31 december 2001 hade 31 undersökningar bedrivits i mer än ett år. I 9 av dessa fall tar undersökningen längre tid än vanligt på grund av att ärendet är komplicerat och omfattar ett förslag till rekommendation eller en särskild rapport till Europaparlamentet. Den faktiska eftersläpningen den 31 december 2001 var därför endast 22, jämfört med 35 den 31 december 2000. Våra resultat har därför förbättrats avsevärt under förra året, men det finns inget utrymme för förnöjsamhet och vi är fast beslutna att se till att den positiva trenden fortsätter.

Jacob Söderman

2 KLAGOMÅL TILL OMBUDSMAN- NEN

Europeiska ombudsmannens viktigaste uppgift är att ta itu med administrativa missförhållanden som rör gemenskapsinstitutionernas och gemenskapsorganens verksamheter med undantag av EG-domstolen och förstainstansrätten i deras utövande av sina domstolsfunktioner. Eventuella fall av administrativa missförhållanden kommer till ombudsmannens kännedom i första hand genom klagomål som inges av unionens medborgare. Ombudsmannen har också möjlighet att företa undersökningar på eget initiativ.

Alla unionsmedborgare, och medborgare från tredje land som bor i en medlemsstat, kan inge ett klagomål till ombudsmannen. Företag, sammanslutningar eller andra organ med säte i unionen kan också klaga. Klagomål kan inges antingen direkt till ombudsmannen eller genom en ledamot av Europaparlamentet.

Klagomål till ombudsmannen handläggs offentligt om inte den klagande begär konfidentiell behandling. Det är viktigt att ombudsmannen utövar sin verksamhet på ett sätt som medger största möjliga insyn med tanke på att medborgarna skall kunna följa och förstå hans arbete och på att han bör föregå med gott exempel.

Under år 2001 behandlade ombudsmannen 2 179 ärenden. 1 874 av dessa var nya klagomål som inkom under år 2001. Av dessa hade 1 694 sänts in direkt av enskilda medborgare, 83 kom från sammanslutningar och 86 från företag. Fyra klagomål förmedlades av ledamöter av Europaparlamentet. 301 ärenden överfördes från år 2000. Ombudsmannen inledde dessutom fyra undersökningar på eget initiativ.

Som nämndes redan i ombudsmannens årsrapport från 1995 har en överenskommelse träffats mellan Europaparlamentets utskott för framställningar och ombudsmannen om en ömsesidig överföring av klagomål och framställningar då så bedöms lämpligt. Med sökandens medgivande överfördes år 2001 två framställningar till ombudsmannen för handläggning som klagomål. Nio klagomål överfördes till Europaparlamentet med klagandenas medgivande för handläggning som framställningar. Dessutom rekommenderade ombudsmannen klaganden att lämna in en framställning till Europaparlamentet i 167 ärenden. (Se bilaga A, Statistik)

2.1 DEN RÄTTSLIGA GRUNDEN FÖR OMBUDSMAN- NENS ARBETE

Ombudsmannens arbete utförs i enlighet med artikel 195 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, ombudsmannens stadga¹ och de genomförandebestämmelser som ombudsmannen fastställt i enlighet med artikel 14 i stadgan. Texten i genomförandebestämmelserna och ombudsmannens stadga har offentliggjorts på alla de officiella språken på ombudsmannens webbplats (<http://www.euro-ombudsman.eu.int>). De kan också erhållas från ombudsmannens sekretariat.

Genomförandebestämmelserna behandlar ombudsmannainstitutionens interna verksamhet. Eftersom det emellertid rör sig om ett dokument som skall vara begripligt och användbart för medborgarna innehåller de även en del saker som redan står i ombudsmannens stadga och som rör andra institutioner och organ.

2.2 EUROPEISKA OMBUDSMAN- NENS ÄMBETSOMRÅDE

Alla klagomål som inges till ombudsmannen registreras och mottagandet bekräftas. I den skriftliga bekräftelsen upplyses klaganden om förfarandet vid behandlingen av hans eller hennes klagomål, och anges namnet på och telefonnumret till den juridiske tjänsteman som handlägger ärendet. Nästa steg utgörs av en undersökning av huruvida klagomålet ligger inom ombudsmannens ämbetsområde.

¹ Europaparlamentets beslut 94/262 av den 9 mars 1994 om föreskrifter och allmänna villkor för ombudsmannens ämbetsutövning, EGT L 113, 1994, s. 15.

Ombudsmannens ämbetsområde fastställs i artikel 195 i EG-fördraget. Han har befogenhet att från varje unionsmedborgare och från varje fysisk eller juridisk person som är bosatt eller har sitt säte i en medlemsstat ta emot klagomål om administrativa missförhållanden vid gemenskapens institutioner och organ med undantag för EG-domstolen och förstainstansrätten då dessa utövar sina domstolsfunktioner. Ett klagomål faller därför utanför ämbetsområdet om:

- 1 den klagande inte är en person som är berättigad att inge ett klagomål,
- 2 klagomålet inte avser en gemenskapsinstitution eller ett gemenskapsorgan,
- 3 klagomålet avser EG-domstolen eller förstainstansrätten i deras utövande av sina domstolsfunktioner, eller
- 4 om det inte avser ett eventuellt administrativt missförhållande.

Exempel på ett fall där den klagande inte var en person som var berättigad att inkomma med ett klagomål

I maj 1999 klagade A till Europeiska ombudsmannen för sitt företags räkning om en påstått felaktig hantering av ett lån som beviljats av Europeiska investeringsbanken.

Eftersom A inte var medborgare i unionen och inte var bosatt i en medlemsstat, informerade ombudsmannen den klagande i en skrivelse av den 29 juni 1999 om att han inte hade några befogenheter att behandla klagomålet. Ombudsmannen beslutade emellertid att undersöka hans påståenden inom ramen för en undersökning på eget initiativ på grundval av artikel 195 i EG-fördraget.

I maj 2001 slutförde ombudsmannen sin undersökning på eget initiativ och fann att den inte hade kunnat påvisa några administrativa missförhållanden vid Europeiska investeringsbanken. Ombudsmannen avslutade därför ärendet.

Ärende OI/4/99/OV

2.2.1 "Administrativa missförhållanden"

Efter en uppmaning från Europaparlamentet att ge en tydlig definition av begreppet administrativt missförhållande gav ombudsmannen i årsrapporten för 1997 följande definition:

"Administrativa missförhållanden föreligger när ett offentligt organ underlåter att agera i enlighet med en regel eller princip som är bindande för det."

År 1998 antog Europaparlamentet en resolution, i vilken definitionen hälsades med tillfredsställelse.

Under 1999 förekom en skriftväxling mellan ombudsmannen och kommissionen i vilken det klargjordes att kommissionen också godtagit denna definition.

2.2.2 Kodex för god förvaltningssed

Kodexens ursprung

I november 1998 inledde ombudsmannen en undersökning på eget initiativ av om det vid de olika gemenskapsinstitutionerna och gemenskapsorganen fanns någon kodex för god förvaltningssed för tjänstemännen i deras kontakter med allmänheten, och om den i så fall var offentlig. I samband med denna undersökning på eget initiativ tillfrågades nitton gemenskapsinstitutioner och gemenskapsorgan om huruvida de redan hade antagit eller var villiga att anta en sådan kodex för sina tjänstemän i deras kontakter med allmänheten.

Den 28 juli 1999 framlade ombudsmannen en kodex för god förvaltningssed i form av ett förslag till rekommendationer till kommissionen, Europaparlamentet och rådet. Liknande förslag till rekommendationer lämnades till andra institutioner och organ under september 1999.

Rätten till god förvaltning i stadgan för de grundläggande rättigheterna

Den 2 februari 2000, i samband med en offentlig utfrågning som organiserades av konventet med uppdrag att utarbeta Europeiska unionens stadga för de grundläggande rättigheterna, riktade ombudsmannen en uppmaning till konventet om att låta rätten till god förvaltning ingå som en grundläggande rättighet i stadgan.

Den 7 december 2000 proklamerade Europaparlamentets talman och rådets och kommissionens ordförande Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna under Europeiska rådets sammanträde i Nice. I stadgan ingår rätten till god förvaltning som artikel 41.

Mot en europeisk förvaltningsrätt

Den 6 september 2001 antog Europaparlamentet en resolution som godkände en kodex för god förvaltningssed som Europeiska unionens institutioner och organ, deras förvaltningar och tjänstemän skall följa i sina kontakter med allmänheten. Parlamentets resolution om kodexen grundas på ombudsmannens kodex av den 28 juli 1999, med vissa förändringar som lagts fram av Perry som föredragande för Europaparlamentets utskott för framställningar.

Samtidigt som kodexen godkändes antog Europaparlamentet även en resolution som uppmanar Europeiska ombudsmannen att tillämpa den i sina undersökningar av påstådda administrativa missförhållanden, för att förverkliga medborgarnas rätt till god förvaltning i enlighet med artikel 41 i EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna.

Ombudsmannen kommer därför att tillämpa definitionen av administrativt missförhållande på sådant sätt att de regler och principer som ingår i kodexen verkligen beaktas.

Efter ett förslag som ursprungligen framfördes av Jean-Maurice Dehousse, föredragande för utskottet för rättsliga frågor och den inre marknaden, innehåller Europaparlamentets resolution av den 6 september 2001 om kodexen även en uppmaning till Europeiska kommissionen att lägga fram förslag på en förordning som innefattar kodexen för god förvaltningssed och som skall grundas på artikel 308 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen.

Genom att låta kodexen ingå i en förordning skulle den bindande karaktären för de regler och principer som den omfattar understrykas inför såväl medborgare som tjänstemän. Enligt artikel 192 i EG-fördraget har Europaparlamentet rätt att vid behov självt ta initiativ till ett lagstiftningsförfarande.

2.3 KLAGOMÅLS VILLKOR FÖR PRÖVNING

Ett klagomål som faller inom ombudsmannens ämbetsområde måste uppfylla ytterligare villkor för prövning innan ombudsmannen kan inleda en undersökning. De kriterier som anges i ombudsmannens stadga är att:

- 1 det skall framgå av klagomålet vem som klagat och över vad (artikel 2.3 i stadgan),
- 2 ombudsmannen inte får ingripa i mål som är anhängiggjorda vid domstol eller ifrågasätta domstolsavgöranden (artikel 1.3),
- 3 klagomålet skall göras inom två år från den dag då omständigheterna på vilka klagomålet grundar sig blev kända av den klagande (artikel 2.4),

4 klagomålet måste ha föregåtts av lämpliga hänvändelser till den berörda institutionen eller organet (artikel 2.4),

5 alla möjligheter att framföra interna administrativa önskemål och klagomål först måste ha uttömts (artikel 2.8) vid klagomål som gäller arbetsförhållanden mellan gemenskapens institutioner och organ och deras tjänstemän och övriga anställda

Exempel på ett fall som inte uppfyller kravet på att föregås av lämpliga hänvändelser

I april 2001 skrev en ledamot av Europaparlamentet till ombudsmannen och skickade med en skrivelse som han skickat samma dag till generaldirektören för Europeiska kommissionens generaldirektorat för forskning. Skrivelsen till generaldirektören gällde en tvist om kommissionens tilldelning av ett kontrakt. Parlamentsledamoten begärde att få ombudsmannens syn på de frågor som togs upp i hans brev till generaldirektören.

I sitt svar uppgav ombudsmannen att han kunde redovisa sina synpunkter om en tvist som berör en gemenskapsinstitution eller ett gemenskapsorgan först efter att ha genomfört en undersökning av ett eventuellt fall av administrativt missförhållande i vilken båda parter har möjlighet att framföra sina synpunkter.

Enligt artikel 2.4 i ombudsmannens stadga måste dessutom ett klagomål föregås av lämpliga hänvändelser till den institution eller det organ som klagomålet avser. Parlamentsledamotens skrivelse skulle kunna betraktas som en sådan hänvändelse, men institutionen måste också beviljas en rimlig tidsfrist inom vilken den kan svara. Ombudsmannen kunde därför inte i det här skedet behandla parlamentsledamotens förfrågan som ett klagomål och avslutade därför sin behandling av ärendet.

Ombudsmannen informerade också parlamentsledamoten om att om kommissionens svar inte var tillfredsställande, eller om han inte fick svar inom rimlig tid, så kunde han överväga att inge ett klagomål till ombudsmannen

Ärende 557/2001/IJH

Exempel på klagomål som inte kunde prövas på grund av domstolsförhandlingar PERSONALPOLITIKEN VID GEMENSAMMA FORSKNINGSCENTRET

Den 22 december 2000 ingav en italiensk advokat ett klagomål mot Europeiska kommissionen till Europeiska ombudsmannen som företrädare för fem av sina klienter. Klagomålet avsåg institutionens personalpolitik vid Gemensamma forskningscentret.

Klagomålet vidarebefordrades till Europeiska kommissionens ordförande för ett yttrande. I sitt yttrande hänvisade kommissionen till att den klagande hade inlett ett rättsligt förfarande i samma ärende vid Europeiska gemenskapernas förstainstansrätt.

Under ett telefonsamtal mellan ombudsmannens kansli och den klagande, bekräftade den senare att ett klagomål hade ingivits till förstainstansrätten rörande de påståenden som framfördes i klagomålet till ombudsmannen.

I enlighet med artikel 195 i Fördraget om upprättande av Europeiska gemenskapen får Europeiska ombudsmannen inte bedriva undersökningar om de påstådda förhållandena är eller har varit föremål för ett domstolsförfarande.

Om ombudsmannen måste avsluta sin behandling av ett klagomål på grund av pågående eller avslutade rättsliga åtgärder skall resultatet av alla undersökningar som redan är gjorda arkiveras utan ytterligare åtgärder enligt artikel 2.7 i ombudsmannens stadga. Ombudsmannen avslutade därför ärendet.

Ärenden 95/2001/IP, 138/2001/IP, 139/2001/IP, 140/2001/IP och 141/2001/IP

2.4 GRUND FÖR UNDERSÖK- NINGAR

Ombudsmannen får ta upp klagomål som omfattas av hans ämbetsområde och som uppfyller villkoren för att tas upp till prövning. Enligt artikel 195 i EG-fördraget har han rätt att ”företa de undersökningar som han finner berättigade”. I vissa fall kanske det inte föreligger tillräckliga skäl för ombudsmannen att inleda en undersökning, även om klagomålet uppfyller kraven om prövningsrätt. Om ett klagomål redan har behandlats som en framställning av Europaparlamentets utskott för framställningar anser ombudsmannen vanligen att det inte finns något skäl för honom att inleda en undersökning, såvida inte nya fakta framkommit.

Exempel på ett ärende där det saknades grund för att genomföra en undersökning

I september 2001 klagade en italiensk advokatbyrå för ett företags räkning mot Europeiska byrån för återuppbyggnad, EAR.

Företaget deltog i ett offentligt upphandlingsförfarande som organiserats av EAR. EAR avbröt emellertid det offentliga förfarandet och tillämpade ett förhandlingsförfarande i stället. Företaget uppmanades att delta i förhandlingsförfarandet, men dess anbud godkändes inte trots att det, enligt den klagande, uppfyllde de tekniska kraven och var det lägsta i fråga om pris.

I sitt klagomål till ombudsmannen hävdade advokatbyrån att EAR:s handlande stred mot gemenskapens lagar och mot kravet på öppenhet och god förvaltningssed. Som grund för sitt klagomål hänvisade de till den bilagda skriftväxlingen med EAR.

Den klagandes skriftväxling med EAR verkade innehålla två påståenden om olagligt handlande från EAR:s sida: (i) EAR hade feltolkat ett av anbudsvillkoren och (ii) enligt den klagandes egen tolkning av rättsläget borde EAR ha uteslutit företaget från förhandlingsförfarandet.

Vad gäller (i) verkade det inte finnas någon grund för en undersökning enligt artikel 195 i EG-fördraget eftersom den klagande inte hade lagt fram något som kunde styrka uppfattningen att EAR inte skulle ha rätt att tolka anbudsvillkoren på det sätt som skett.

Vad gäller (ii) så verkade det inte finnas någon grund för en undersökning i enlighet med artikel 195 i EG-fördraget eftersom företaget inte verkade ha förlorat något på att inte ha uteslutits, även om den klagande hade rätt.

Ombudsmannen informerade även den klagande om att hans beslut inte påverkade möjligheterna att vidta några av de eventuella rättsliga åtgärder som kunde stå företaget till buds.

Ärende 1323/2001/IJH

2.5 GRANSK- NING AV KLAGOMÅLEN

Av de 8 876 klagomål som registrerats sedan ombudsmannens verksamhet började har 14 procent kommit från Frankrike, 16 procent från Tyskland, 14 procent från Spanien, 8 procent från Förenade kungariket och 11 procent från Italien. En fullständig förteckning över det geografiska ursprunget för klagomål som registrerades under år 2001 ges i bilaga A, Statistik.

Förfarandet med granskning av klagomålen för att fastställa om de faller inom ämbetsområdet, uppfyller villkoren för prövning och kan berättiga genomförandet av en undersökning genomfördes under år 2001 i 92 procent av ärendena. 29 procent av de undersökta klagomålen befanns ligga inom ombudsmannens ämbetsområde. Av dessa uppfyllde 313 villkoren för tillåtlighet, men i 109 av ärendena föreföll det saknas grund för en undersökning. Undersökningar inleddes alltså i 204 ärenden.

Flertalet klagomål som ledde till en undersökning var riktade mot Europeiska kommissionen (77 procent). Eftersom kommissionen är det gemenskapsorgan som fattar de flesta beslut som direkt berör medborgarna är det helt naturligt att det är den som oftast är föremål för medborgarnas klagomål. 16 klagomål var riktade mot Europaparlamentet och 5 klagomål mot Europeiska unionens råd.

De vanligaste typerna av påstått administrativt missförhållande var brist på insyn (84 ärenden), bristfälligt förfarande eller underlåtenhet att respektera rätten till försvar (32 ärenden), orättvisa eller maktmissbruk (30 ärenden), försening som kunnat undvikas (37 ärenden), försummelse (32 ärenden), underlåtenhet att uppfylla en skyldighet, dvs. underlåtenhet från Europeiska kommissionens sida att fullgöra sin uppgift som ”fördragets väktare” gentemot medlemsstaterna (3 ärenden) samt felaktig rättstillämpning (19 ärenden).

2.6 RÅD OM ATT KONTAKTA ANDRA INSTANSER OCH ÖVERLÄMNAN- DEN

Om ett klagomål inte ligger inom ämbetsområdet eller om det inte uppfyller villkoren för prövning försöker ombudsmannen alltid ge den klagande råd om vart denne kan vända sig för att få hjälp av en annan instans. Om möjligt överlämnar ombudsmannen själv, med den klagandes tillåtelse, ett klagomål direkt till någon annan behörig instans, under förutsättning att det förefaller finnas grund för klagomålet.

Under år 2001 gavs råd i 909 ärenden varav de flesta rörde frågor om gemenskapsrätten. I 418 ärenden råddes den klagande att inge sitt klagomål till en nationell eller regional ombudsman eller liknande organ. 167 klagande tillrättades att inge en framställning till Europaparlamentet och ytterligare nio klagomål överlämnades med klagandenas medgivande till Europaparlamentet för behandling som framställningar, och åtta ärenden överlämnades till Europeiska kommissionen. I 157 ärenden blev rådet att ta kontakt med Europeiska kommissionen. Däribland ingår ett antal ärenden där ett klagomål mot kommissionen förklarats otillåtet på grund av att man inte först hade vänt sig till kommissionen på administrativ väg. I 167 ärenden tillrättades den klagande att ta kontakt med andra instanser.

Exempel på ett ärende som överlämnats till Europeiska kommissionen

SPANSKA MYNDIGHETERS BESKATTNING AV INKOMSTER FÖR SPANSKA MEDBORGARE MED RÄTTSLIG HEMVIST I ANDORRA

I november 2001 mottog Europeiska ombudsmannen ett klagomål från C, som företrädare för Rådet för spanska medborgare bosatta i Andorra. Ombudsmannen från Andorra, Fiter, hade också vidarebefordrat en kopia på skrivelsen till ombudsmannen. Den klagande hävdade att de spanska myndigheterna på ett felaktigt sätt beskattade inkomsterna för deras medborgare med rättslig hemvist i Andorra. Hon klagade också på hur de behöriga tjänsterna inom kommissionen behandlat ärendet efter en fråga från Andorras ombudsman i maj 2001.

Klagomålets sakfråga avsåg nationella myndigheters handlande. Det låg utanför Europeiska ombudsmannens behörighetsområde och han måste därför förklara att klagomålet inte kan tas upp till prövning. Trots detta och eftersom vissa EG-direktiv kunde vara relevanta för den rättsliga bedömningen av frågan, beslutade ombudsmannen att överföra ärendet till Europeiska kommissionen eftersom det skulle kunna falla inom kommissionens behörighetsområde. Andorras ombudsman informerades också om detta beslut.

Ärende 1527/2001/JMA

2.7 OMBUDSMANNENS UNDERSÖKNINGSBEFOGENHETER

Under år 2001 åberopades ombudsmannens befogenheter att höra vittnen i ett ärende.

Artikel 3.2 i ombudsmannens stadga föreskriver att:

”Tjänstemän och andra anställda inom gemenskapens institutioner och organ skall avlägga vittnesmål på begäran av ombudsmannen; de skall uttala sig på sin administrations vägnar och enligt instruktioner från denna och skall ha fortsatt tystnadsplikt”.

Det allmänna förfarande som tillämpas vid hörande av vittnen är följande:

2.7.1 Hörande av vittnen

1 Dag, tid och plats för vittnesförhöret bestäms gemensamt av ombudsmannens sekretariat och den berörda institutionens eller det berörda organets generalsekretariat, vilket skall underrätta vittnena. Vittnesförhör äger rum i ombudsmannens lokaler, normalt i Bryssel.

2 Varje vittne skall höras separat och utan att någon annan är närvarande.

3 Språket eller språken vid förhandlingarna bestäms gemensamt av ombudsmannens sekretariat och den berörda institutionens eller det berörda organets generalsekretariat. På begäran i förväg av ett vittne hålls förhandlingarna på vittnets modersmål.

4 Frågorna och svaren tas upp på band och skrivs ut av ombudsmannens sekretariat.

5 Varje vittne får den utskrivna texten för underskrift. Vittnet kan föreslå språkliga ändringar i sitt svar. Om vittnet vill ändra eller komplettera ett svar noteras det ändrade svaret och skälen till ändringen i en separat handling som bifogas den utskrivna texten.

6 Den undertecknade utskriften och eventuellt separata handlingar skall ingå i ombudsmannens akt i ärendet.

Punkt 6 innebär också att klaganden får en kopia av den undertecknade utskriften och har möjlighet att inkomma med kommentarer.

2.7.2 Kontroll av handlingar

Under 2001 åberopades ombudsmannens befogenheter att ta del av akter och handlingar i samband med en undersökning i 4 ärenden.

I artikel 3.2 i ombudsmannens stadga föreskrivs att:

”Gemenskapens institutioner och organ måste förse ombudsmannen med all information som begärs av dem och ge tillgång till relevanta dokument. De får vägra endast om det finns vederbörligen fullgoda skäl för sekretess.

De skall ge tillgång till dokument som är hemliga enligt lag eller andra författningar med ursprung i en medlemsstat endast om denna medlemsstat på förhand har givit sitt samtycke.

De skall ge tillgång till andra dokument med ursprung i en medlemsstat efter att ha informerat medlemsstaten i fråga.”

I ombudsmannens instruktioner till sin personal angående kontrollen av handlingar ingår följande punkter:

Den handläggande juristen får inte underteckna något åtagande eller bekräftande av mottagande utom en enkel förteckning över de handlingar som kontrollerats eller kopierats. Om den berörda institutionen eller organets enheter föreslår något sådant skall denne skicka en kopia av förslaget till ombudsmannen.

Om den berörda institutionen eller organets enheter försöker hindra handläggaren eller ställer upp orimliga villkor för kontrollen av handlingarna skall handläggaren informera dem om att detta betraktas som vägran.

Om han inte tillåts kontrollera en handling skall han begära att institutionens eller organets enheter uppger på vilken rättslig grund denna vägran grundas.

Den första punkten lades till efter ett ärende i vilket kommissionens enheter föreslog att ombudsmannens personal skulle underteckna ett åtagande om att hålla kommissionen skadeslös i förhållande till tredje man om den utlämnade informationen i handlingen.

2.7.3 Förtydligande av ombudsmannens undersökningsbefo- genheter

I årsrapporten för 1998 föreslog ombudsmannen att hans undersökningsbefogenheter skulle förtydligas, både vad gäller kontrollen av handlingar och hörande av vittnen. Europaparlamentet antog en resolution, i vilken utskottet för konstitutionella frågor anmodades att i enlighet med förslaget från utskottet för framställningar överväga en ändring av artikel 3.2 i ombudsmannens stadga.²

Den 6 september 2001 antog Europaparlamentet en resolution om ändring av artikel 3.2 i ombudsmannens stadga, grundad på betänkandet från utskottet för konstitutionella frågor (föredragande Teresa Almeida Garrett) A5-0240/2001.

Den text som antogs av parlamentet lyder som följer:

Gemenskapens institutioner och organ måste förse ombudsmannen med all information som han begär av dem och låta honom kontrollera och kopiera alla handlingar. Med "handling" avses allt innehåll, oberoende av medium (på papper eller lagrat i elektronisk form, ljud- och bildupptagningar samt audiovisuella upptagningar).

De skall ge tillgång till samtliga hemliga handlingar med ursprung i en medlemsstat, efter att ha upplyst den berörda medlemsstaten om detta.

I enlighet med artikel 4 får ombudsmannen inte avslöja innehållet i dokument i samtliga fall där dokument har klassats som "hemliga" eller "konfidentiella".

Tjänstemän och andra anställda inom gemenskapens institutioner och organ skall avlägga vittnesmål på begäran av ombudsmannen; de skall lämna en fullständig och sanningsenlig information.

I enlighet med artikel 195.4 i EG-fördraget har kommissionen en möjlighet att yttra sig över den reviderade texten, som också måste godkännas av rådet med kvalificerad majoritet innan den kan träda i kraft.

När denna rapport sammanställdes hade kommissionen inte avgivit något yttrande.

2.8 OMBUDS- MANNENS UNDERSÖKNING- AR OCH DERAS RESULTAT

När ombudsmannen beslutar sig för att inleda en undersökning av ett klagomål börjar han med att skicka klagomålet med alla eventuella bilagor för yttrande till den gemenskap-sinstitution eller det gemenskapsorgan som berörs. När han fått yttrandet skickar han det till klaganden för kommentarer.

I en del ärenden vidtar institutionen eller organet på egen hand åtgärder för att lösa problemet till den klagandes belåtenhet. Om det av yttrandet och kommentarerna framgår att så blivit fallet avslutas ärendet som "ett ärende som lösts av institutionen". I vissa andra ärenden drar klaganden tillbaka sitt klagomål och ärendet avslutas av den anledningen.

² Betänkande av utskottet för framställningar om Europeiska ombudsmannens årsrapport för verksamheten 1998 (A4-0119/1999) Föredragande: Laura de Esteban Martín.

Om klagomålet varken löses av institutionen eller dras tillbaka av klaganden fortsätter ombudsmannen sina undersökningar. Om det vid undersökningarna inte påträffats något administrativt missförhållande meddelas klaganden och institutionen eller organet om detta och ärendet avslutas.

Om ombudsmannen vid sina undersökningar påträffar något administrativt missförhållande försöker han om möjligt åstadkomma en vänskaplig förlikning som avhjälpes detta på ett för den klagande tillfredsställande sätt.

Om en vänskaplig förlikning inte är möjlig att åstadkomma eller om försöken att åstadkomma en sådan misslyckas, avslutas ärendet antingen med en kritisk anmärkning från ombudsmannen mot institutionen eller organet i fråga eller genom att ombudsmannen formellt fastslår det administrativa missförhållandet och utfärdar förslag till rekommendationer.

En kritisk anmärkning anses tillräcklig i sådana fall där det administrativa missförhållandet inte tycks ha några allmänna återverkningar och där inga fortsatta åtgärder från ombudsmannens sida förefaller nödvändiga.

I sådana ärenden där det förefaller nödvändigt att ombudsmannen vidtar ytterligare åtgärder (dvs. vid allvarigare administrativa missförhållanden eller i fall med allmänna återverkningar), fattar ombudsmannen ett beslut med förslag till rekommendationer till institutionen eller organet i fråga. I enlighet med artikel 3.6 i ombudsmannens stadga skall då institutionen eller organet inom tre månader sända ett detaljerat yttrande till ombudsmannen. Det detaljerade yttrandet kan bestå i att man godtar ombudsmannens beslut och redogör för vilka åtgärder man vidtagit för att följa rekommendationerna.

Om en gemenskapsinstitution eller ett gemenskapsorgan underlåter att på ett tillfredsställande sätt besvara ett förslag till rekommendation ger artikel 3.7 ombudsmannen möjlighet att sända en rapport till Europaparlamentet och till institutionen eller organet i fråga. Rapporten får innehålla rekommendationer.

Under år 2001 inledde ombudsmannen 208 undersökningar varav 204 i anslutning till klagomål och fyra på eget initiativ. (För närmare uppgifter, se bilaga A, Statistik)

80 ärenden löstes av institutionerna eller organen själva. Av dessa var 53 ärenden där ombudsmannens ingripande ledde till att man fick ett svar på obesvarad korrespondens (se årsrapporten för 1998, avdelning 2.9, för närmare uppgifter om vilket förfarande som tillämpas i sådana fall). I ett fall drog klagandena tillbaka sina klagomål. I 114 av ärendena fann ombudsmannen vid sin undersökning att det inte förelåg något administrativt missförhållande.

En kritisk anmärkning riktades till institutionen eller organet i fråga i 46 ärenden. I två ärenden åstadkoms en vänskaplig förlikning. 13 förslag till rekommendationer lämnades till de berörda institutionerna och organen 2001. Tio förslag till rekommendationer antogs av institutionerna 2001, varav sex var ett förslag till rekommendation från 2000 (ärendena 367/98/GG, 1372/98/OV, 457/99/IP, 610/99/IP, 1000/99/IP och 25/2000/IP). När det gäller fyra andra förslag till rekommendationer gick tidsfristen för ett detaljerat yttrande från den berörda institutionen inte ut före årets slut.

I två ärenden följdes förslaget till rekommendation av en särskild rapport till Europaparlamentet. Det ena ärendet rörde klagomål 242/2000/GG. Det andra rörde klagomål 917/2000/GG (se avdelning 3.8).

Hela texten i de särskilda rapporterna finns publicerade på ombudsmannens webbplats på alla officiella språk.

3 BESLUT EFTER EN UNDERSÖK- NING

3.1 ÄRENDEN DÄR INGA ADMINISTRA- TIVA MISSFÖRHÅLL- ANDEN FÖRE- LEGAT

3.1.1 Europeiska unionens råd

SCHENGENSEKRE- TARIATETS INFÖRLIVANDE MED RÅDETS GENE- RALSEKRETARIAT

*Beslut i klagomål
579/99/JMA (konfiden-
tiellt) mot Europeiska
unionens råd*

KLAGOMÅLET

Klaganden ingav den 17 maj 1999 ett klagomål till Europeiska ombudsmannen som registrerades med ärendenummer 534/99/JMA. Han hävdade att rådets beslut 1999/307/EG av den 1 maj 1999 om fastställande av närmare föreskrifter för Schengensekretariatets införlivande med rådets generalsekretariat (hädanefter rådets beslut) var godtyckligt och diskriminerande, eftersom dess artikel 3.e i begränsar integrationen av anställda till de som var anställda vid Schengensekretariatet den 2 oktober 1997. Klaganden framförde flera argument till stöd för sitt påstående.

Den information som klaganden lämnar i sin skrivelse visar att inget administrativt förfarande först hade inletts gentemot den ansvariga institutionen. Klagomålet förklarades otillåtligt i enlighet med bestämmelserna i artikel 2.4 i Europeiska ombudsmannens stadga och ombudsmannen beslutade att lägga ned ärendet.

Den 26 maj 1999 skickade klaganden kompletterande information, som visade att han i själva verket hade haft flera brevväxlingar med rådets generalsekretariat om den diskriminerande innebörden av rådets beslut. Mot bakgrund av denna nya information beslutade ombudsmannen att öppna ett nytt klagomål (579/99/JMA) och inleda en undersökning i frågan. Den nya information som klaganden inkommit med beskriver hans skriftliga korrespondens med flera medlemsstaters permanenta representationskontor samt även med rådets generalsekreterare, och omfattar kopior av dessa skrivelser.

Sammanfattningsvis begärde klaganden att rådet skulle ompröva sitt ställningstagande att inte betrakta honom som kvalificerad för integration i rådets generalsekretariat, trots att han påbörjade sin anställning vid Schengensekretariatet efter den 2 oktober 1997.

UNDERSÖKNINGEN

Rådets yttrande

Rådet ansåg för det första att klagomålet inte omfattades av Europeiska ombudsmannens befogenheter. Det förklarade att klaganden hade gjort gällande att rådets beslut var lagstridigt och sålunda ifrågasatt en akt med allmän verkan som rådet antagit i sin egenskap av lagstiftare, inte som tillsättningsmyndighet. Rådet påpekade dessutom att det gjorts gällande att detta beslut är lagstridigt i flera fall av direkt talan som för närvarande pågår vid förstainstansrätten (mål T-164/99 och mål T-166/99).

Rådet påpekade att rådets generalsekretariat i sin egenskap av tillsättningsmyndighet efter den 1 maj 1999 har försökt att tillämpa det bestridda rådsbeslutet av den 1 maj 1999 i samtliga beslut det har fattat på detta område. Rådet avslutade med att påpeka att det anser att resultatet av domstolsförhandlingarna är en viktig faktor när det gäller att avgöra huruvida ytterligare åtgärder från rådets generalsekretariat kommer att krävas i denna fråga.

Klagandens kommentarer

I sina kommentarer upprepade klaganden argument som redan framförts i hans klagomål.

Beträffande de mål som pågår vid förstainstansrätten, förklarade klaganden att han varit medveten om att dessa mål skulle väckas och att han även varit i kontakt med en av målsägarna. Han var emellertid osäker på vilka konsekvenser utslagen i de två pågående målen kunde ha för just hans specifika situation.

YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

Beslut av Europeiska ombudsmannen att avbryta behandlingen av klagomålet

I sina undersökningar kom ombudsmannen fram till att det förefaller vara två olika mål mot Europeiska unionens råd som pågår vid förstainstansrätten (mål T-164/99 och mål T-166/99). Dessa mål innehåller anklagelser liknande de som framförts i klagomålet till Europeiska ombudsmannen.

Även om sökandena i målen vid förstainstansrätten och klaganden i det klagomål som ingivits till ombudsmannen inte är samma part så är de rättsliga frågor som väcks i de båda fallen identiska. Mot bakgrund av dessa omständigheter beslutade ombudsmannen i januari 2000 att avbryta sina undersökningar i klagomålet till dess förstainstansrätten hade avgjort de två pågående målen.

Avgöranden i förstainstansrätten av de två relaterade målen

Den 27 juni 2001 avkunnade förstainstansrätten sina domar i målen T-164/99 och T-166/99.

Mål T-164/99 avgjordes tillsammans med målen T-37/00 och T-38/00. Dessa mål hade väckts av, bland andra, en tjänsteman vid rådet och en framgångsrik sökande i ett allmänt uttagningsprov anordnat av rådet. De sökande hävdade att rådets beslut 1999/307/EG av den 1 maj 1999 om fastställande av närmare föreskrifter för Schengensekretariatets införlivande med rådets generalsekretariat var olagligt och att det därför skulle upphävas. De anförde följande som stöd för sina krav: i) att det antogs i strid mot protokollet till Amsterdamfördraget om införlivande av Schengenregelverket inom Europeiska unionens ramar (artikel 7: införlivande av Schengensekretariatets funktioner), vissa bestämmelser i tjänsteföreskrifterna (artiklarna 7, 10, 27 och 29: rekrytering av gemenskapstjänstemän genom uttagningsprov), principen om normhierarki och principen om icke-diskriminering, ii) att det var behäftat med ett rättsligt fel. Efter att ha granskat alla parter argument avvisade domstolen alla grunder till stöd för yrkandena om ogiltigförklaring, och ogillade talan.

Mål T-166/99 hade väckts av tidigare anställda vid Schengensekretariatet. De begärde även att rådets beslut 1999/307/EG skulle ogiltigförklaras. Rådet framställde emellertid en invändning om rättegångshinder och begärde att domstolen skulle ogilla talan utan att beakta de konkreta argument som framförts av de sökande. Förstainstansrätten drog slutsatsen att de sökande inte kunde anses vara individuellt berörda av det ifrågasatta beslutet och ogillade därför talan.

BESLUTET

1 Ombudsmannens behörighet att ta upp klagomålet till prövning

1.1 Enligt rådet hade ombudsmannen inte behörighet att behandla klagomålet eftersom det ifrågasatte ett rådsbesluts lagenlighet. Detta beslut är en handling med allmän verkan som rådet antagit i sin egenskap av lagstiftare, inte som tillsättningsmyndighet.

1.2 Ombudsmannen påpekade att han, i enlighet med artikel 195 i EG-fördraget, har behörighet att undersöka eventuella administrativa missförhållanden i samband med verksamheten inom gemenskapens institutioner och organ, med undantag för EG-domstolen och förstainstansrätten i deras utövande av sina domstolsfunktioner. Ombudsmannen påminde om att definitionen av begreppet administrativa missförhållanden, som har godkänts genom en resolution av Europaparlamentet, är att administrativa missförhållanden föreligger då ett offentligt organ underlåter att agera i enlighet med en bestämmelse eller princip som är bindande för det.

I det aktuella fallet gjorde klaganden gällande att rådet hade brutit mot den allmänna princip för gemenskapsrätten som förbjuder godtycklig diskriminering. Ombudsmannen ansåg därför att han var behörig att behandla klagomålet som ett påstående om administrativa missförhållanden.

2 Datum för lämpligt införlivande av Schengensekretariatet

2.1 Klaganden hävdade att rådets beslut 1999/307/EG av den 1 maj 1999 om fastställande av närmare föreskrifter för Schengensekretariatets införlivande med rådets generalsekretariat var godtyckligt och diskriminerande, eftersom dess artikel 3.e i begränsade införlivandet av Schengenpersonalen till de som var anställda den 2 oktober 1997.

2.2 Rådet förklarade att alla beslut av dess generalsekretariat när det gäller tidigare anställda vid Schengensekretariatet hade fattats i enlighet med rådets beslut 1999/307/EG. Rådet påpekade att det gjorts gällande att detta beslut är lagstridigt i flera fall av direkt talan som för närvarande pågår vid förstainstansrätten (målen T-164/99 och T-166/99). Rådet avslutade därför med att det anser att resultatet av domstolsförhandlingarna är en viktig faktor när det gäller att avgöra sakförhållandet för klagomålet.

2.3 På grundval av ombudsmannens undersökningar föreföll det finnas två pågående mål mot Europeiska unionens råd vid förstainstansrätten (målen T-164/99 och TT-166/99) som innehåller anklagelser liknande de som framförts i klagomålet till Europeiska ombudsmannen.

Även om sökandena i målen vid förstainstansrätten och klaganden i det klagomål som ingivits till ombudsmannen inte är samma part så är de rättsliga frågor som väcks i de båda fallen identiska. Mot bakgrund av dessa omständigheter och på grundval av artikel 2.7 i sin stadga beslutade ombudsmannen i januari 2000 att avbryta sina undersökningar i klagomålet till dess förstainstansrätten gett sitt utslag i de två pågående målen.

2.4 Den 27 juni 2001 avkunnade förstainstansrätten sina domar i målen T-164/99 och T-166/99. I sin dom i mål T-164/99, som avgjordes tillsammans med målen T-37/00 och T-38/00, behandlade domstolen särskilt frågan huruvida valet av den 2 oktober 1997 som den tidpunkt då personal skall ha varit anställd vid Schengensekretariatet för att komma ifråga för införlivande med rådets generalsekretariat var godtyckligt och diskriminerande. Domstolen gjorde följande överväganden:

74. *”Det skall konstateras att den 2 oktober 1997 är den dag för undertecknande av Amsterdamfördraget som återfinns i protokollet. Denna dag blev det således klart att, under förutsättning att nämnda fördrag senare ratificerades, personalen vid Schengensekretariatet skulle införlivas med rådets generalsekretariat, som skulle komma att anta närmare föreskrifter om detta införlivande.*

75. *Under dessa omständigheter kan inte rådet kritiseras för att, inom ramen för det fristående rekryteringsförfarande som inrättades genom beslut 1999/307, ha bestämt den kategori av personer som kan komma i åtnjutande av ett sådant införlivande genom att bestämma att den period under vilken dessa personer borde ha anställts vid Schengensekretariatet skulle börja den 2 oktober 1997. Eftersom rådet hade rätt att fastställa villkoren för nämnda införlivande oberoende av tjänsteföreskrifterna och anställningsvillkoren för övriga anställda i Europeiska gemenskaperna, genom att beakta situationen för de personer som var anställda vid Schengensekretariatet, hade det grund för att föreskriva en artificiell ökning av detta antal personer sedan principen om införlivande blivit allmänt känd den 2 oktober 1997. Valet av dagen den 2 oktober 1997 kan således inte anses godtyckligt.”*

2.5 Mot bakgrund av ovanstående dom ansåg ombudsmannen att valet av dagen den 2 oktober 1997, som anges i artikel 3.e i i rådets beslut 1999/307/EG, inte kan betraktas som

godtyckligt och/eller diskriminerande. Ombudsmannen drog därför slutsatsen att det inte förelegat något administrativt missförhållande i denna del av ärendet.

På grundval av ombudsmannens undersökningar om detta klagomål, förefaller inga administrativa missförhållanden föreligga från rådets sida. Europeiska ombudsmannen avslutar därför fallet.

TILLGÅNG TILL HANDLINGAR OCH OFFENTLIGGÖRAN- DE AV RÄTTSAKTER

*Beslut i klagomål
327/2000/PB mot
Europeiska unionens
råd*

KLAGOMÅLET

I mars 2000 skickade klaganden ett klagomål till Europeiska ombudsmannen mot rådet. Klagomålet gällde rådets avslag på den klagandes ansökan om att i enlighet med rådets beslut 93/731 få tillgång till handling nr 14238/99 (ordförandeskapets konsoliderade text som skickats till arbetsgruppen för immateriell äganderätt om det ändrade förslaget till direktiv om harmonisering av vissa aspekter av upphovsrätten och sammanhörande rättigheter i informationssamhället).

Den klagandes inledande ansökan avsågs enligt artikel 4.2 i rådets beslut 93/731 med motiveringen att handlingen innehöll detaljerade beskrivningar av de nationella delegationernas ståndpunkter i en fråga som var under behandling i rådet, att offentliggörandet av handlingen i fråga skulle kunna skada diskussionerna och att rådets intresse av att kunna föra effektiva diskussioner, vilket i detta fall krävde att handlingens sekretess bevarades, vägde tyngre än den sökandes intresse av att få tillgång till handlingen.

Den klagande lämnade in en bekräftande ansökan och påpekade att rådet redan hade gett honom tillgång till expertgruppens arbetsdokument, som till stora delar innehöll medlemsstaternas detaljerade ståndpunkter. Dokumentet innehöll dessutom en beskrivning av ståndpunkten i slutet av det finska ordförandeskapet utan att detta ansågs negativt påverka eventuella ändringar av de nationella ståndpunkterna under det kommande ordförandeskapet.

Rådet avsåg den bekräftande ansökan med motiveringen att ett offentliggörande av handlingen, som sammanfattade delegationernas ståndpunkter när det gällde vissa delar av texten, skulle kunna påverka de diskussioner som fortfarande pågick i frågan. Återigen hävdade rådet att de olika intressena vägts mot varandra.

Rådet hänvisade också till möjligheten att ge partiell tillgång till handlingen och nämnde att frågan var under behandling i EG-domstolen efter ett överklagande från förstainstansrätten.

Den klagande framställde följande krav:

- (i) rådet skulle ge tillgång till handlingen *och*
- (ii) rådet skulle offentliggöra alla rättsakter som diskuterades i rådets olika arbetsgrupper.

UNDERSÖKNINGEN

Rådets yttrande

Klagomålet vidarebefordrades till rådet för yttrande. I sin skrivelse till rådet uppmanade ombudsmannen rådet att i sitt svar inkludera ett yttrande

- (i) om huruvida rådet borde ha förklarat hur det kom fram till slutsatsen att den klagandes intresse av att handlingen frisläpps inte vägde lika tungt som rådets allmänna intresse av att dess diskussioner är effektiva,

(ii) om huruvida rådet när det behandlade den klagandes bekräftande ansökan borde ha besvarat de frågor som den klagande ställt om motiven för avslaget på hans inledande ansökan.

Sammanfattningsvis hävdade rådet följande i sitt yttrande:

När det gällde den klagandes första krav, så framhöll rådet att det efter det att klagomålet inkommit åter hade granskat sitt beslut att vägra tillgång till den aktuella handlingen. Rådets slutsats blev att handlingen nu kunde offentliggöras, eftersom diskussionerna i rådet hade resulterat i en politisk överenskommelse. Rådet skulle därför förse den klagande med den begärda handlingen. Rådet ansåg därför inte att de två frågor som ombudsmannen ställt i sin skrivelse till rådet längre var relevanta.

När det gällde den klagandes andra krav påpekade rådet först att detta inte gällde tillämpningen av reglerna om allmänhetens tillgång till handlingar. I stället var detta en politisk fråga, snarare än en administrativ, och låg därmed utanför ombudsmannens behörighetsområde.

Efter dessa båda preliminära kommentarer i anslutning till det andra kravet framhöll rådet följande: I syfte att ge bättre information om rådets arbete och underlätta tillgången till rådets handlingar offentliggör rådets generalsekretariat på Internet en förteckning över de punkter på förslagen till föredragningslista för rådets och dess olika beredningsorgans sammanträden där rådet agerar i sin lagstiftande funktion. Som ett led i rådets ansträngningar att förbättra informationen om sin lagstiftande verksamhet offentliggör generalsekretariatet dessutom månadsvis en sammanfattning av rättsakter och andra instrument som antagits av rådet, tillsammans med protokollförda meddelanden som rådet har beslutat offentliggöra. I denna sammanfattning anges också de röster som avgetts mot antagandet, nedlagda röster och röstförklaringar. Sammanfattningen hittas under "Offentlighet – Förteckning över rådets rättsakter" på rådets webbplats (<http://ue.eu.int>).

Klagandens kommentarer

Den klagande förefaller inte ha lämnat in några kommentarer.

BESLUTET

1 Vägran att ge tillgång till en handling

1.1 Den klagande hävdade att rådet på felaktiga grunder avslagit hans ansökan om att få tillgång till en handling. Ombudsmannen bad rådet yttra sig om klagomålet och uppmanade rådet att besvara två frågor i anslutning till dess behandling av den klagandes ansökan om att få ut dokumentet. Efter det att klagomålet lämnades in beslutade rådet att ge den klagande tillgång till handlingen. Rådet ansåg att detta nya beslut gjorde att det inte längre behövde besvara ombudsmannens båda frågor.

1.2 Ombudsmannen påpekade först att det verkade som om ett missförstånd hade uppstått när det gällde rådets svar på ombudsmannens båda frågor. Det ligger inom ombudsmannens behörighetsområde att undersöka eventuella administrativa missförhållanden i samband med tidigare förfaranden eller beslut som har granskats på nytt och därefter ändrats. Det var därför fel av rådet att anta att de frågor som ombudsmannen ställde inte längre skulle vara relevanta som en följd av rådets beslut att ge den klagande tillgång till handlingen. Eftersom den klagande fick tillgång till handlingen och eftersom han inte verkade vilja driva ärendet vidare, beslutade ombudsmannen emellertid att avsluta undersökningen av det första kravet.

2 Offentliggörande av rättsakter som är under behandling

2.1 Den klagande hävdade att rådet borde offentliggöra alla rättsakter som diskuteras i rådets olika arbetsgrupper. Rådet lämnade en redogörelse för sina rutiner i samband med offentliggörande av handlingar.

2.2 Mot bakgrund av rådets redogörelse för dess rutiner i samband med offentliggörande av handlingar drog ombudsmannen slutsatsen att det inte föreföll ha förekommit några administrativa missförhållanden.

3 Slutsats

På grundval av ombudsmannens undersökningar av detta klagomål förefaller det inte föreligga några administrativa missförhållanden vid rådet. Ombudsmannen avslutar därför ärendet.

3.1.2 Europeiska kommissionen

INDRIVNING AV MEDICINSKA KOST- NADER

*Beslut i klagomål
1275/99/(OV-MM-
JSA)IJH (konfidentiellt)
mot Europeiska
kommissionen*

KLAGOMÅLET

I oktober 1999 mottog ombudsmannen ett klagomål från X som rörde omständigheterna kring hans avsättning från kommissionen, kommissionens krav på ersättning för vissa utgifter för en medicinsk kommitté och kommissionens underlåtenhet att besvara tre skrivelser som X skickat till den.

Fakta, så som de framgår av klagomålet, är som följer:

Åren 1964-1979 arbetade den klagande för kommissionens tjänster i Bryssel och Luxemburg som tjänsteman i kategori LA 5. Åren 1965-1977 led han av depressioner, vilket ledde till hög frånvaro från arbetet. Den 1 mars 1979 avsattes han från sitt ämbete på grund av sjukdom. Den 30 maj 1980 överklagade den klagande beslutet för att få sin sjukdom erkänd som arbetsskada. På hans begäran sammankallades en medicinsk kommitté för att granska hans fall. Den 23 december 1988 kom den medicinska kommittén till slutsatsen att hans sjukdom inte var en arbetsskada. Den 13 januari 1989 fattade tillsättningsmyndigheten ett beslut i enlighet med detta. Den klagande anförde besvär mot beslutet genom ett klagomål enligt artikel 90 i tjänsteföreskrifterna. Detta klagomål, liksom senare överklaganden till förstainstansrätten och EG-domstolen, var utan framgång.

Den 3 april 1998, nästan tio år efter tillsättningsmyndighetens beslut att hans sjukdom inte var att betrakta som arbetsskada, fattade kommissionen ett indrivningsbeslut gentemot den klagande och krävde att han skulle återbetala 149 982 BEF till kommissionen som ersättning för utgifter som kommissionen ådragit sig för den medicinska expert som den klagande valt och halva kostnaden för den tredje expert som kallats in av den medicinska kommitté som hade granskat hans fall. Den klagande överklagade indrivningsbeslutet i enlighet med artikel 90 i tjänsteföreskrifterna. Kommissionen avvisade klagomålet i ett beslut av den 4 mars 1999. Indrivningsbeslutet verkställdes genom avdrag från den klagandes pension.

I sitt klagomål till ombudsmannen framhöll den klagande följande:

(i) Mellan 1965 och 1975 var han offer för psykologiska trakasserier från sin dåvarande chef på kommissionen. Hans sjukdom var resultatet av dessa psykologiska trakasserier.

(ii) Som ungersk dissident efter revolutionen 1956 stod han under den ungerska hemliga polisens uppsikt mellan 1960 och 1970. Hans dåvarande chef på kommissionen var också kommunistagent och stod i kontakt med den ungerska hemliga polisen.

(iii) Kommissionen underlät att besvara hans skrivelser av den 3 mars 1999, den 16 mars 1999 och den 15 april 1999 som var ställda till (f.d.) generaldirektören Steffen Smidt och

den dåvarande enhetschefen för GD IX (Personal och administration) G. Kahn. I sina brev lade den klagande fram nya omständigheter för att få kommissionen att på nytt pröva ärendet och ta tillbaka indrivningsbeslutet.

På grundval av dessa omständigheter framställde den klagande följande krav:

(a) Kommissionen borde bevilja honom moralisk och ekonomisk upprättelse genom att erkänna att hans sjukdom var en yrkesskada och genom att ompröva sitt beslut från 1979 att avsätta honom.

(b) Kommissionen borde dra tillbaka sitt beslut att driva in utgifterna för den medicinska kommitténs arbete 1988.

Den 13 december 1999 informerade ombudsmannen den klagande om att han ansåg påståendena (i) och (ii) ovan samt krav (a) vara otillåtliga enligt artikel 2.4 i ombudsmannens stadgar, med tanke på att de påstådda omständigheterna avsåg åren 1960-1975.

Ombudsmannens undersökning avsåg därför enbart påstående (iii) och krav (b) ovan.

UNDERSÖKNINGEN

Kommissionens yttrande

Sammanfattningsvis framkom följande av kommissionens yttrande:

Vad gäller den klagandes krav avseende indrivning av kostnader för den medicinska kommitténs arbete tio år tidigare:

En kontroll som gjordes av kommissionens medicinska tjänster 1998 hade avslöjat att den klagande inte betalat de medicinska kostnader han var skyldig enligt artikel 23 i EG:s regler för försäkring av tjänstemän. Den klagande hade överklagat beslutet att driva in det aktuella beloppet från honom. Hans överklagande avsågs i ett beslut daterat den 4 mars 1999. Kommissionen ansåg detta vara ett lämpligt och tillräckligt svar på den klagandes skrivelse av den 3 mars 1999.

Vad gäller den påstådda underlåtenheten att besvara den klagandes övriga skrivelser:

I skrivelsen som var adresserad till generaldirektören för personal och administration den 16 mars 1999 överklagade den klagande beslutet av den 4 mars 1999 och begärde en förlängning av tidsfristen för att överklaga beslutet av den 4 mars 1999 till förstainstansrätten. Kommissionen svarade att den inte var behörig att ändra tidsfristen och påpekade att kommissionens interna medlare i personalärenden den 12 maj 1999 i en skrivelse hade informerat den klagande om att hon inte kunde ingripa i hans ärende och hade föreslagit att han skulle överklaga till förstainstansrätten innan tidsfristen för detta löpte ut den 4 juni 1999.

Enligt kommissionen fanns det i skrivelsen av den 15 april 1999 som var ställd till Kahn, och som innehöll ett bilagt brev från det ungerska försvarsdepartementet, inte någon information som var relevant i samband med frågan om den klagandes sjukdom kunde betraktas som yrkesskada. Kommissionen erkände att den inte besvarat denna skrivelse och rättade till försummelsen genom att skicka ett svar till honom den 21 mars 2000.

I en bilaga till sitt yttrande skickade kommissionen med en kopia av sin skrivelse till den klagande, daterad den 21 mars 2000 .

Klagandens kommentarer

I sina kommentarer kritiserade den klagande ombudsmannens beslut att hans första och andra påstående och hans första krav var otillåtliga. Han påpekade att ämbetet Europeiska

ombudsmannen tillkommit nyligen, vilket gjorde att han inte hade kunnat klaga tidigare. Dessutom hade den psykiatriska kunskapen gjort stora framsteg under senare år. Den klagande gav också vad han ansåg vara bevis för påstådda tjänsteförsummelse från den medicinska tjänstens sida i samband med medicinska kontroller som genomfördes 1970-1974.

OMBUDSMANNENS FÖRSÖK ATT ÅSTADKOMMA EN VÄNSKAPLIG FÖRLIKNING

Efter att noga ha övervägt kommissionens yttrande och den klagandes kommentarer skrev ombudsmannen till kommissionen den 26 oktober 2000 för att försöka åstadkomma en vänskaplig förlikning vad gällde kravet som avsåg indrivningsbeslutet.

I sitt förslag till vänskaplig förlikning hänvisade ombudsmannen till de skäl som kommissionen uppgett för den klagande när man avlog hans klagomål enligt artikel 90 mot indrivningsbeslutet. Kommissionen hade erkänt att man betalat hela avgiften för den medicinska kommitténs experter 1988 och man beklagade att det var först tio år senare som man upptäckte att dessa avgifter borde ha betalats av den klagande. Kommissionen motiverade sitt beslut att kräva ersättning efter den tioåriga förseningen på följande sätt:

(i) Enligt artikel 23 i den tillämpbara förordningen var kommissionen förpliktad att kräva att den klagande betalade avgifterna.

(ii) Den klagande hade överklagat till förstainstansrätten och därefter till EG-domstolen och kommissionen hade därför skjutit upp sitt beslut att kräva att den klagande skulle betala avgifterna.

Vad gäller det första argumentet påpekade ombudsmannen att artikel 23.2, fjärde stycket, i den tillämpbara förordningen ger institutionen rätt att själv avgöra om man vill betala hela kostnaden för den medicinska kommittén även om, som i det aktuella fallet, den medicinska kommitténs yttrande bekräftar det preliminära beslutet från tillsättningsmyndigheten.³

När det gäller det andra argumentet påpekade ombudsmannen att det inte föreföll som om kommissionen hade meddelat den klagande om att dess betalning av hela avgiften var ett preliminärt beslut i avvaktan på ett slutligt besked från domstolarna. Enligt kommissionens yttrande var det först efter det att man gjort en kontroll tio år senare som kommissionens medicinska tjänster upptäckte att den del av kostnaderna som hade kunnat krävas in från den klagande aldrig hade krävts in.

Ombudsmannens preliminära slutsats blev därför att kommissionen inte hade tillräckligt väl motiverat sitt beslut av den 3 april 1998 att driva in kostnaderna från den klagande tio år senare. Han föreslog därför kommissionen en vänskaplig förlikning där kommissionen skulle dra tillbaka indrivningsbeslutet och betala tillbaka de belopp som dragits från den klagandes pension.

I sitt svar daterat den 21 december 2000 lade kommissionen fram nya belegg som visade att den klagande hade formellt underrättats genom en skrivelse av den 23 februari 1989 om att förvaltningen inte skulle betala alla kostnader avseende den medicinska kommittén. Kommissionen ansåg dessutom att det indrivningsbeslut man fattat i april 1998 var juridiskt och administrativt oantastligt. För att visa sin goda vilja och som ett rent undantag förklarade sig emellertid kommissionen villig, utan att detta skulle skapa ett prejudikat, att dra tillbaka sitt indrivningsbeslut och betala tillbaka 149 982 BEF till den klagande.

Ombudsmannen informerade den klagande om att kommissionen hade accepterat en vänskaplig förlikning som skulle tillmötesgå hans krav på att indrivningsbeslutet skulle

³ "I undantagsfall och genom ett beslut som fattas av tillsättningsmyndigheten efter att ha rådfrågat den läkare myndigheten utsett, kan emellertid alla de kostnader som anges i föregående stycke betalas av institutionen."

dras tillbaka. Han skickade även en kopia av kommissionens svar till den klagande. I sitt svar tackade den klagande ombudsmannen för hans ansträngningar i ärendet, men påpekade att kommissionen sagt att återbetalningen skulle vara ett undantag och en gest för att visa kommissionens goda vilja. Den klagande kunde inte acceptera denna ståndpunkt och föreslog att ombudsmannen borde undersöka hans hemliga akt som ett steg på vägen mot en mer allmän undersökning av kommunistisk verksamhet i kommissionen under kalla kriget. Som ett alternativ föreslog den klagande att kommissionen i stället borde betala beloppet 149 982 BEF till Europakollegiet i Brügge och att han borde få en skriftlig ursäkt, undertecknad av Europeiska kommissionens ordförande. I sitt svar på en ny skrivelse från ombudsmannen bekräftade den klagande att han inte accepterade den vänskapliga förlikningen, även om han var tacksam för ombudsmannens och hans tjänsters insatser.

BESLUTET

1 Tillåtligheten för det första och andra påståendet och det första kravet

1.1 Den klagande påstod att han mellan 1965 och 1975 var offer för psykologiska trakasserier från sin chef vid kommissionen, att hans sjukdom var ett resultat av dessa psykologiska trakasserier och att hans chef på kommissionen var kommunistagent och stod i kontakt med den ungerska hemliga polisen. Han krävde att kommissionen skulle ge honom moralisk och ekonomisk upprättelse genom att erkänna hans sjukdom som en yrkesskada och genom att ompröva sitt beslut från 1979 att avsätta honom från hans tjänst.

1.2 Ombudsmannen informerade den klagande om att han ansåg ovanstående påståenden och krav vara otillåtliga enligt artikel 2.4 i ombudsmannens stadga⁴, med tanke på att de påstådda händelserna gick tillbaka till åren 1960-1975.

1.3 I sina kommentarer menade den klagande att ämbetet Europeiska ombudsmannen tillkommit nyligen, vilket inneburit att han inte kunnat klaga tidigare. Dessutom hade den psykiatriska kunskapen gjort stora framsteg under senare år.

1.4 Ombudsman medger att hans ämbete endast har funnits sedan september 1995. Det är emellertid uppenbarligen avsikten med artikel 2.4 i ombudsmannens stadga, som är antagen av Europaparlamentet, att inskränka behandlingen av krav som baseras på förhållanden som den klagande har varit medveten om i över två år. Ombudsmannen vidhåller sitt beslut att ovanstående påståenden och krav, som baseras på förhållanden som går tillbaka till åren 1960-1975, är otillåtliga enligt stadgans artikel 2.4.

2 Den påstådda underlåtenheten att besvara den klagandes skrivelser

2.1 Den klagande hävdade att kommissionen underlåtit att besvara hans skrivelser av den 3 mars 1999, den 16 mars 1999 och den 15 april 1999.

2.2 I sitt yttrande ansåg kommissionen att skrivelsen daterad den 3 mars 1999 besvarats genom dess beslut av den 4 mars 1999, som mottogs av den klagande den 12 mars 1999. När det gällde skrivelsen daterad den 16 mars 1999, uppgav kommissionen att det inte stod i dess makt att ändra tidsfristen för rättsliga förfaranden, såsom den klagande hade begärt, och påpekade att den 12 maj 1999 hade kommissionens interna medlare med ansvar för personalfrågor skriftligen informerat den klagande om att hon inte kunde ingripa i hans ärende och föreslagit honom att överklaga till förstainstansrätten innan tidsfristen löpte ut. Den klagande har inte bestridit dessa uppgifter i sina kommentarer.

⁴ "Ett klagomål skall göras inom två år från den dag då omständigheterna på vilka klagomålet grundar sig blev kända av den person som framför klagomålet, och måste föregås av lämpliga hänvändelser till de berörda institutionerna och organen."

2.3 Kommissionen har erkänt och bett den klagande om ursäkt för sin underlåtenhet när det gällde att besvara hans skrivelse av den 15 april 1999 och har rättat till denna underlåtenhet genom en skrivelse av den 21 mars 2000. I detta fall är en kritisk anmärkning från ombudsmannen inte nödvändig.

3 Kravet att kommissionen bör dra tillbaka indrivningsbeslutet

3.1. Den klagande krävde att kommissionen skulle dra tillbaka ett indrivningsbeslut avseende 149 982 BEF som fattades gentemot honom 1998 och som avsåg utgifter i samband med arbetet i den medicinska kommitté som hade granskat hans fall tio år tidigare. Indrivningsbeslutet verkställdes genom att en del av den klagandes pension hölls inne.

3.2 I sitt svar hävdade kommissionen att en kontroll som gjordes av dess medicinska tjänster 1998 hade uppdagat att den klagande inte hade betalat de medicinska kostnader som han var skyldig att betala enligt artikel 23 i EG:s regler om försäkring av tjänstemän. Den klagande hade överklagat beslutet att driva in det aktuella beloppet från honom. Hans överklagande avslogs i ett beslut av den 4 mars 1999. Kommissionen motiverade det beslutet med hänvisning till att den enligt artikel 23 i den tillämpbara förordningen var skyldig att kräva att den klagande betalade avgifterna. Kommissionen förklarade att den inte hade gjort detta 1988 eftersom den klagande hade överklagat till förstainstansrätten och därefter till EG-domstolen och att kommissionen därför hade skjutit upp sitt krav till den klagande att betala avgiften.

3.3 Ombudsmannen påpekade att artikel 23.2, fjärde stycket, i den tillämpbara förordningen gav den aktuella institutionen rätt att betala hela kostnaden för den medicinska kommittén, även om, som i det aktuella fallet, den medicinska kommitténs yttrande bekräftar tillsättningsmyndighetens förslag till beslut.⁵ Ombudsmannen påpekade också att kommissionen inte verkade ha meddelat den klagande att dess betalning av hela avgiften var ett preliminärt beslut i avvaktan på domstolarnas slutgiltiga avgöranden.

3.4 På grundval av det som sagts ovan blev ombudsmannens preliminära slutsats att kommissionen inte hade tillräckligt väl kunnat motivera sitt beslut av den 3 april 1998 att driva in kostnaderna från den klagande tio år senare. I enlighet med artikel 3.5 i stadgan⁶ föreslog ombudsmannen därför kommissionen en vänskaplig förlikning, genom vilken kommissionen skulle dra tillbaka sitt indrivningsbeslut och till den klagande återbetala det belopp som dragits från hans pension.

3.5 I sitt svar visade kommissionen att den klagande i en skrivelse av den 23 februari 1989 hade formellt meddelats att administrationen inte skulle betala samtliga kostnader för den medicinska kommittén. Kommissionen ansåg dessutom att indrivningsbeslutet, som den hade fattat i april 1998, var rättsligt och administrativt oklanderligt. Kommissionen förklarade sig emellertid villig att som en gest för att visa sin goda vilja och som ett undantag, och utan att skapa ett prejudikat, dra tillbaka sitt indrivningsbeslut och betala tillbaka 149 982 BEF till den klagande.

3.6 Den klagande accepterade inte kommissionens hållning att betrakta tillbakadragandet av indrivningsbeslutet och återbetalningen som "ett undantag och en gest av god vilja". Han föreslog att ombudsmannen skulle undersöka hans hemliga akt som ett led på vägen mot en mer allmän undersökning av kommissionens kommunistiska verksamhet under kalla kriget. Som ett alternativ föreslog den klagande att kommissionen i stället skulle

⁵ "I undantagsfall och genom ett beslut som fattas av tillsättningsmyndigheten efter att ha rådfrågat den läkare myndigheten utsett, kan emellertid alla de kostnader som anges i föregående stycke betalas av institutionen."

⁶ "Ombudsmannen skall så långt det är möjligt försöka att tillsammans med institutionen eller organet i fråga nå en lösning som rättar till felet eller gottgör försummelsen och som tillfredsställer klagomålet."

betala 149 982 BEF till Europakollegiet i Brügge och att han skulle få en skriftlig ursäkt, undertecknad av Europeiska kommissionens ordförande.

3.7 Ombudsmannen anser inte att det föreligger någon grund för att göra en mer allmän undersökning av det slag som föreslås av den klagande. Ombudsmannen anser att kommissionens åtagande att dra tillbaka indrivningsbeslutet och återbetala de belopp som dragits från den klagandes pension som tillräckliga för att tillfredsställa de krav som var ämnet för ombudsmannens undersökning och avsluta alla eventuella administrativa missförhållanden.

4 Slutsats

Kommissionen har åtagit sig att dra tillbaka sitt indrivningsbeslut och att betala tillbaka 149 982 BEF till den klagande. På grundval av ombudsmannens undersökningar av detta klagomål och det åtagande som anges ovan förefaller det inte föreligga några administrativa missförhållanden vid kommissionen. Ombudsmannen avslutar därför ärendet.

Anm.: den 2 juli 2001 informerade den klagande ombudsmannen om att kommissionen hade överfört ovannämnda belopp till honom.

PÅSTÅDD FELAKTIG TOLKNING AV KOMMISSIONENS FÖRORDNING (EG) NR 1370/95

*Beslut i klagomål
1298/99/(IJH)BB mot
Europeiska
kommissionen*

KLAGOMÅLET

I oktober 1999 lämnade en fransk advokatfirma in ett klagomål mot kommissionen till Europeiska ombudsmannen för sin klient C:s räkning om exportlicenser för griskött, utfärdade enligt den ordning som upprättats genom kommissionens förordning (EG) nr 1370/95⁷ med ändringar. Enligt den klagande lämnade företaget C in ansökningar om tre exportlicenser till den behöriga franska byrån (OFIVAL) den 3 juli 1999 för export av vissa kvantiteter griskött till Ryssland. OFIVAL utfärdade licenserna den 5 juli 1999.

Den klagande hävdade att kommissionens förordning nr 1370/95 av den 16 juni 1995, som innehåller detaljerade föreskrifter om hur systemet med exportlicenser för grisköttsektorn skall tillämpas, felaktigt hade ansetts vara tillämplig för de tre exportlicenser som utfärdats till klagandens klient den 5 juli 1999.

Den 13 juli 1999 utfärdade kommissionen förordning nr 1526/1999⁸, i vilken föreskrivs att:

“För de ansökningar om exportlicens som inlämnats till och med den 13 juli 1999 i enlighet med förordning (EG) nr 1370/95 inom sektorn för griskött gäller att för de kategorier 1, 2 och 3 som avses i bilaga I till nämnda förordning, fullföljs inte de ansökningar som är under behandling och som borde utfärdas från och med den 14 juli och från och med den 21 juli 1999.”

Förordning nr 1526/1999 trädde i kraft den 14 juli 1999.

Den klagande hävdade att kommissionen tolkat förordningen så, att den skulle omfatta de tre exportlicenser som C erhöll den 5 juli 1999. Detta orsakade C ekonomiska förluster, eftersom företaget förlorade såväl de exportbidrag som företaget borde ha fått och 60 procent av det säkerhetsbelopp som företaget tvingades betala när det ansökte om licenserna.

Förordning nr 1370/95, inklusive ändringar, ger kommissionen rätt att ”*vidta särskilda åtgärder*” som kan påverka exportlicensens giltighet för ”*veckan i fråga*”. Den klagande

⁷ Kommissionens förordning (EG) nr 1370/95 av den 16 juni 1995 om tillämpningsföreskrifter för ordningen med exportlicenser inom grisköttsektorn, EGT L 133, 1995, s. 9.

⁸ Kommissionens förordning (EG) nr 1526/99 av den 13 juli 1999 som fastställer i vilken utsträckning ansökningar om exportlicenser inom sektorn för griskött kan accepteras, EGT L 178, 1999, s. 6.

hävdar att för de tre exportlicenser som utfärdades den 5 juli 1999 var ”veckan i fråga” 5-11 juli 1999. Den klagande hävdade därför att eftersom kommissionen agerade först den 13 juli 1999 var åtgärden att tillämpa förordningen på de tre exportlicenserna en retroaktiv åtgärd som stred emot allmänna rättsprinciper.

Den klagande hävdade därför att hans klient hade rätt till de bidrag som borde betalas ut i enlighet med de tre exportlicenserna.

UNDERSÖKNINGEN

Kommissionens yttrande

Klagomålet vidarebefordrades till kommissionen. I sitt yttrande gjorde kommissionen följande påpekanden:

Den klagande protesterade mot effekterna av kommissionens förordning (EG) nr 1526/1999 av den 13 juli 1999 vari anges hur stor procentuell andel av de kvantiteter som omfattas av ansökningar om exportlicenser för griskött som kan accepteras, och påstod att kommissionen hade feltolkat och felaktigt tillämpat denna förordning.

Som en allmän regel och i enlighet med förordning (EEG) nr 2759/75 om den gemensamma organisationen av marknaden för griskött, måste den som ansöker om exportbidrag för sådana produkter kunna uppvisa ett exportintyg som i förväg anger bidragets storlek.

Ordningen för tillämpning av detta system (för den period under vilken det aktuella förfarandet ägde rum) anges i kommissionens förordning nr 1370/95 av den 16 juni 1995 med senare ändringar och tillägg.

I skälen till förordning nr 1370/95 sägs: ”På grund av risken för spekulation inom ordningen för grisköttssektorn bör bestämda villkor fastställas för aktörernas tillgång till ordningen och det bör föreskrivas att exportlicenser inte får överföras”, och att ”Det bör vidare föreskrivas att beslut om ansökningar om exportlicenser inte skall meddelas förrän efter en betänketid. Denna frist bör tillåta kommissionen att värdera de begärda kvantiteterna och de kostnader de medför och att i förekommande fall föreskriva särskilda bestämmelser, i synnerhet för de ansökningar som är under behandling”.

I skälen hänvisas också till behovet av att respektera gemenskapens skyldigheter enligt avtalen som slöts i Uruguayrundan vad gäller exportvolymen, som ”skall säkras med hjälp av exportlicenserna”.

I skälen till förordning nr 1122/96 anges dessutom: ”För licenser som utfärdas omedelbart är det nödvändigt att föreskriva en vänteperiod för beviljandet av exportbidrag under vilken licenser kan ändras, eventuellt på grund av särskilda åtgärder som kommissionen vidtagit”.

När det gäller slaktkroppar och de viktigaste styckningsdetaljerna (som C:s begäran avsåg) bestäms exportbidragets storlek utifrån priset på griskött. Bidraget är högre om priserna är låga och de faller om priserna stiger.

Beslut som gäller exportbidragets storlek fattas i regel av kommissionen efter att ha rådfrågat berörd förvaltningskommitté. Men enligt artikel 13.3, sista stycket i ovan nämnda förordning nr 2759/75 har kommissionen rätt att när som helst, och utan att följa kommittéförfarandet, ändra de antagna beloppen.

För innevarande WTO-år är den genomsnittliga kvantiteten griskött som kan exporteras med bidrag cirka 9 000 ton per vecka.

Under referensperioden (mitten av juni till mitten av juli 1999) steg priset på griskött efter en period med låga priser. Man kunde därför förvänta sig att förvaltningskommittén vid

sitt möte den 13 juli 1999 skulle fatta beslut om en sänkning av bidragen. För att kunna dra nytta av den förmånliga kombinationen av stigande priser och en hög nivå på bidragen anmälde följaktligen grisköttbranschen en enorm kvantitet kött för export, motsvarande cirka 34 000 ton.

Utifrån kravet på en sund budgetförvaltning och på grund av sina internationella åtaganden kunde kommissionen inte acceptera en så stor kvantitet.

Av den anledningen utnyttjade kommissionen den 13 juli 1999 sina befogenheter enligt artikel 3.4 i förordning nr 1370/95 och godkände förordning nr 1526/1999, som den klagandes invändningar avser.

I förordningen, som tar hänsyn till det faktum att ”den nära förestående ändringen av de exportbidrag som tillämpas på dessa produkter har lett till spekulativa ansökningar om exportlicenser” föreskrivs (artikel 1) att ”för de ansökningar om exportlicens som inlämnats till och med den 13 juli 1999 ... fullföljs inte de ansökningar som är under behandling och som borde utfärdas från och med den 14 juli och från och med den 21 juli 1999”. Förordningen trädde i kraft den 14 juli 1999.

Den klagandes påstående att de ansökningar som lämnades in inte omfattades av den tidsperiod som anges i förordning nr 1526/1999 bör bedömas utifrån den tidsplan som anges i förordning nr 1370/95 inklusive ändringar.

Det ifrågasattes inte att de ansökningar som skickades till den behöriga franska myndigheten under veckoslutet registrerades av OFIVAL måndagen den 5 juli 1999 och att certifikaten preliminärt utfärdades samma dag.

Enligt de fotostatkopior som lämnats in av den klagande sägs det i avsnitt 22 i certifikatet: ”*Certifikat utfärdat i enlighet med de särskilda åtgärder som anges i artikel 3.4 i förordning (EG) nr 1370/95*”.

Enligt artikel 3.1 i förordning nr 1370/95 skall ansökningar om exportlicens ”inlämnas hos den behöriga myndigheten från och med måndag till och med fredag varje vecka.” Enligt artikel 3.3 utfärdas ”*Exportlicenser ... onsdagen efter den period som anges i punkt 1*” (dvs. följande vecka), ”*såvida inte kommissionen under tiden har vidtagit en av de särskilda åtgärder som avses i punkt 4*”. Enligt artikel 7.1. skall medlemsstaterna ”*varje fredag efter klockan 13.00 meddela kommissionen följande per telefax och för den föregående perioden:*

(a) *uppgifter om ansökningarna om exportlicenser med förutfastställelse av exportbidraget enligt artikel 1, inlämnade från och med måndag till och med fredag samma vecka ...*”.

De certifikat som innehades av C och som utfärdades i början av veckan, måndagen den 5 juli 1999, befann sig därför under behandling hela veckan till dess informationen från medlemsstaterna lämnades in till kommissionen, vilket var planerat att äga rum på fredag den 9 juli, och därefter till onsdag i nästföljande vecka.

Sedan informationen hade skickats in kunde kommissionen konstatera det enormt stora antalet spekulativa ansökningar som lämnats in under föregående vecka och antog därför tisdagen den 13 juli 1999 förordning nr 1526/1999 som trädde i kraft på onsdag den 14 juli och som uppenbarligen omfattade de certifikat som innehades av C.

Slutligen konstaterade kommissionen att på begäran av Breize Europes kontor gick Nagel med på att träffa direktören från C den 21 oktober 1999. Det var under det mötet som företaget beskrev de problem som hade uppkommit som resultat av kommissionens åtgärder. Nagel förklarade i detalj den situation som ledde till att kommissionen vidtog de åtgärder man vidtog i juli 1999.

Vid det tillfället överlämnade C det meddelande till Nagel som finns med som bilaga 2 till klagomålet och fick ta emot en kopia av arbetsdokumentet som också bilades klagomålet som bilaga 3.

Förutom klagomålet skickade C:s advokat en andra skrivelse till Europeiska ombudsmannen den 16 november 1999, som ombudsmannen vidarebefordrade till kommissionen den 20 december 1999.

I den skrivelsen uppgav den klagande att hans klagomål också avsåg hanteringen av de säkerhetsbelopp som betalats i samband med de exportlicenser som huvudklagomålet avsåg, och hävdade att dessa säkerhetsbelopp borde ha retroaktivt annullerats av kommissionen.

Kommissionen anmärkte i det sammanhanget att förfarandet när det gällde säkerhetsbeloppen var en direkt följd av att förordning nr 1526/1999 trätt i kraft, vilket redan hade förklarats i avsnitt 2 i kommissionens arbetsdokument, vilket C skickat med som en bilaga till sitt klagomål.

Klagandens kommentarer

Den klagande har inte skickat in några kommentarer.

BESLUTET

1 Påstått felaktig tolkning av kommissionens förordning (EG) nr 1370/95, med ändringar

1.1 Den klagande hävdade att kommissionen felaktigt tolkat förordning nr 1370/95 av den 16 juni 1995, med ändringar, som innehåller detaljerade föreskrifter för tillämpning av systemet med exportlicenser för grisköttsektorn, så att den skulle vara tillämplig på tre exportlicenser som utfärdats till klagandens klient den 5 juli 1999. Förordning nr 1370/95, inklusive ändringar, ger kommissionen rätt att "vidta särskilda åtgärder" som kan påverka exportlicensers giltighet för "veckan i fråga". Den klagande hävdade att för de tre exportlicenser som utfärdades den 5 juli 1999 var "veckan i fråga" 5-11 juli 1999. Den klagande hävdade därför att eftersom kommissionen agerade först den 13 juli 1999 var åtgärden att tillämpa förordningen på de tre exportlicenserna en retroaktiv åtgärd som stred mot allmänna rättsprinciper.

1.2 I sitt yttrande till ombudsmannen framhöll kommissionen att priset på griskött steg under referensperioden (mitten av juni till mitten av juli 1999) efter en period av låga priser. Man kunde därför förvänta sig att förvaltningskommittén vid sitt möte den 13 juli 1999 skulle fatta beslut om en minskning av bidragen. För att kunna dra nytta av den förmånliga kombinationen av stigande priser och en hög nivå på bidragen anmälde följaktligen grisköttbranschen en enorm kvantitet kött för export, motsvarande cirka 34 000 ton. Utifrån kravet på en sund budgetförvaltning och på grund av sina internationella åtaganden kunde kommissionen inte acceptera en så stor kvantitet. Av den anledningen utnyttjade kommissionen den 13 juli 1999 sina befogenheter enligt artikel 3.4 i förordning nr 1370/95 och godkände förordning nr 1526/1999, som den klagandes invändningar avsåg.

1.3 Enligt kommissionen borde den klagandes påstående att de ansökningar som lämnades in inte omfattades av den period som anges i förordning nr 1526/1999 granskas i samband med den tidsplan som anges i förordning nr 1370/95 inklusive ändringar. Det ifrågasattes inte att de ansökningar som skickades till den behöriga franska myndigheten

under veckoslutet registrerades av OFIVAL måndagen den 5 juli 1999 och att certifikaten preliminärt utfärdades samma dag.

1.4 Kommissionen framhöll även skälen till förordning nr 1370/95, där det sägs att på grund av ”risken för spekulation inom ordningen för grisköttssektorn bör bestämda villkor fastställas för aktörernas tillgång till ordningen och det bör föreskrivas att exportlicenser inte får överföras”, och att det ”bör vidare föreskrivas att beslut om ansökningar om exportlicenser inte skall meddelas förrän efter en betänketid. Denna frist bör tillåta kommissionen att värdera de begärda kvantiteterna och de kostnader de medför och att i förekommande fall föreskriva särskilda bestämmelser, i synnerhet för de ansökningar som är under behandling”. I skälen till förordning nr 1122/96 anges dessutom att för ”licenser som utfärdas omedelbart är det nödvändigt att föreskriva en vänteperiod för beviljandet av exportbidrag under vilken licenser kan ändras, eventuellt på grund av särskilda åtgärder som kommissionen vidtagit”.

1.5 Ombudsmannen konstaterade att innehållet i kommissionens förordning nr 1370/95⁹ när det gäller ansökningar om exportlicens i huvudsak är som följer: Enligt artikel 3.1 skall ”ansökningar om exportlicens ... inlämnas hos den behöriga myndigheten från och måndag till och med fredag varje vecka”. Enligt artikel 3.3 utfärdas ”exportlicenser ... onsdagen efter den period som anges i punkt 1” (dvs. följande vecka), ”såvida inte kommissionen under tiden har vidtagit en av de särskilda åtgärder som avses i punkt 4”. Enligt artikel 7.1 skall medlemsstaterna ”varje fredag efter klockan 13.00 meddela kommissionen följande per telefax och för den föregående perioden: (a) uppgifter om ansökningarna om exportlicenser med förutfastställelse av exportbidraget enligt artikel 1, inlämnade från och med måndag till och med fredag samma vecka ...”.

1.6 På grundval av tolkningen av ovanstående föreskrifter ansåg kommissionen att de certifikat som innehades av C och som utfärdades i början av veckan måndag den 5 juli 2000 därför befann sig under behandling hela veckan till dess informationen från medlemsstaterna lämnades in till kommissionen, vilket var planerat att äga rum på fredag den 9 juli, och därefter till onsdag i nästföljande vecka (dvs. den 14 juli 1999). När informationen väl kommit in kunde kommissionen konstatera den enormt höga, spekulativa nivån på ansökningarna som lämnats in under föregående vecka och antog därför på tisdag den 13 juli 1999 förordning nr 1526/1999 som trädde i kraft på onsdag den 14 juli och som uppenbarligen omfattade de certifikat som innehades av C.

1.7 På grundval av ombudsmannens undersökningar föreföll kommissionens tolkning av kommissionens förordning nr 1526/1999 som rimlig. Ombudsmannen kunde därför inte konstatera något administrativt missförhållande i samband med den klagandes huvudpåstående. Man bör emellertid komma ihåg att EG-domstolen är högsta instans när det gäller tillämpning och tolkning av gemenskapsrätten.

2 Kravet på återbetalning och upphävande av säkerhetsbeloppen

2.1 Den klagande krävde ersättning för den ekonomiska skada som hans klient hade åsamkats sedan förlusten av de exportbidrag som klienten skulle ha erhållit och återbetalning av 60 procent av det belopp som klienten hade varit tvungen att betala som en garanti när han ansökte om licenserna. Den klagande påstod dessutom att de säkerhetsbelopp som betalats in av hans klient borde ha annullerats retroaktivt av kommissionen.

2.2 På grundval av ombudsmannens slutsatser i punkt 1.7 av beslutet uppkom vare sig kravet på bidrag eller kravet på att annullera säkerhetsbeloppet i detta ärende.

⁹ Ändrad genom kommissionens förordning (EG) nr 1122/96 av den 21 juni 1996, EGT L 149, 1996, s.17.

3 Slutsats

På grundval av ombudsmannens undersökningar av detta klagomål förefaller det inte föreligga några administrativa missförhållanden vid Europeiska kommissionen. Ombudsmannen avslutar därför ärendet.

PÅSTÅDD DISKRIMINERING I SAMBAND MED AVTAL OM FORSKNINGSTIPENDIER: BETALNING I EURO I STÄLLET FÖR YEN

*Beslut i klagomål
1393/99/(IJH)BB mot
Europeiska
kommissionen*

KLAGOMÅLET

Den 9 september 1999 ingav S ett klagomål till Europeiska ombudsmannen för sin egen och 14 andra europeiska forskares räkning. De klagande arbetade i Japan inom ramen för ett stipendieprogram som organiserats av Europeiska kommissionen. Enligt de klagande hade forskarna sökt sina stipendier utifrån antagandet att de skulle få betalt i yen. Efter kort tid erbjöds de emellertid avtal, som de också undertecknade, som angav betalning i euro. Sedan avtalet undertecknades har euron fallit i värde gentemot yenen, med resultat att stipendiets värde blev lägre än beräknat.

Forskarna hävdar att de är offer för diskriminering, eftersom det finns forskare som under i övrigt likartade omständigheter har betalats i yen och inte i euro. Forskarna anser att kommissionen har en rättslig och moralisk skyldighet att kompensera dem för deras växelkursförlust.

UNDERSÖKNINGEN

Kommissionens yttrande

Klagomålet vidarebefordrades till kommissionen. Kommissionen avgav följande yttrande.

1 Som anges i en skrivelse till forskarna av den 8 oktober 1999 från Bourène, förste rådgivare för vetenskap och teknik vid Europeiska kommissionens delegation i Japan, så har kommissionen i alla avseenden respekterat det undertecknade avtalet. Det finns därför ingen juridisk skyldighet att kompensera forskarna.

2 Som emellertid även framhålls i ovan nämnda skrivelse har kommissionens tjänster tagit vederbörlig hänsyn till konsekvenserna av förändringarna i eurons växelkurs gentemot yenen för forskarnas inkomster, och har därför försökt finna en tillfredsställande lösning på problemet.

3 Den 21 december 1999 beslutade kommissionen att bevilja en extra ersättning till 33 forskare som motsvarade den ekonomiska förlust som uppkom under 1999 (kommissionens beslut C (1999)4774). Europeiska kommissionens delegation i Japan var nu i färd med att betala ut denna ersättning.

4 Under de kommande veckorna skulle kommissionen föreslå forskarna en ändring av avtalet för att förhindra konsekvenser för deras inkomster från eventuella framtida förändringar av eurons växelkurs gentemot yenen.

Klagandens kommentarer

Den klagande vidhöll sitt klagomål. I ett e-postbrev daterat den 16 maj 2000 informerade han ombudsmannen om att kommissionen verkligen hade betalat ut en kompletterande ersättning till forskarna i slutet av december 1999. Denna ersättning omfattade emellertid inte hela året 1999, utan endast perioden fram till oktober 1999. Den klagande framhöll att kommissionens tjänster inte hade lämnat någon information om de föreslagna förändringarna i deras avtal. I ett e-postbrev daterat den 18 juni 2000 informerade den klagande ombudsmannen om att kommissionen kontaktat honom den 23 maj 2000 och informerat honom om att förfarandet för att erhålla ett godkännande från de olika myndigheterna för den andra kompensationsbetalningen hade inletts av generaldirektoratet för forskning i

april 2000. Det skulle krävas minst en eller två månader innan förfarandet var genomfört och utbetalning kunde ske. Den klagande misstänkte att kommissionen kunde tänkas dra fördel av den uppkomna situationen och inte betala ut de återstående beloppen förrän i november 2000.

YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

Efter noggrant övervägande av kommissionens yttrande och klagandens kommentarer föreföll ytterligare undersökningar vara nödvändigt. För att kunna bedriva sina undersökningar av klagomålet beslutade ombudsmannen den 10 juli 2000 att begära ytterligare information från kommissionen när det gällde följande punkter:

“Enligt punkt 3 i kommissionens yttrande beslutade kommissionen den 21 december 1999 att betala en extra ersättning till den klagande och andra forskare i Japan för att kompensera dem för växelkursförlusterna under 1999. Enligt den klagande täcker det belopp som betalats ut inte hela året 1999, utan endast perioden fram till oktober 1999. Den klagande påpekar dessutom att den ersättning som betalats inte täcker de två inledande utbetalningarna för resan till och installationen i Japan.

Enligt punkt 4 i kommissionens yttrande kommer kommissionen under den närmaste framtiden att föreslå stipendiaterna en ändring av deras avtal för att undvika framtida negativa effekter på grund av växelkursfluktuationer mellan yenen och euron. Enligt den klagande har det ännu inte kommit något förslag på ett ändrat avtal. Den klagande anser att förseningen när det gäller genomförandet av kommissionens åtagande är överdriven.”

Den 21 september 2000 informerade den klagande ombudsmannen om att forskarna hade mottagit en andra kompensationsersättning i mitten av augusti 2000 för perioden från november 1999 till april 2000. Den klagande framhöll att de inte visste när betalningen för den sista perioden från maj 2000 till november 2000 skulle ske.

Kommissionens andra yttrande

Kommissionen bekräftade att den hade beslutat att bevilja kompletterande ersättningar till forskarna, uteslutande på grund av de konsekvenser fluktuationerna i växelkursen mellan yenen och euron fick för deras inkomster, för att förhindra negativa effekter på forskarnas levnadsstandard och deras förmåga att genomföra sina respektive forskningsprojekt.

Följaktligen omfattar dessa ersättningar enbart den fasta månadsersättning som betalas ut kvartalsvis under hela avtalets löptid och inte bidragen för att täcka rese- och installationskostnader som betalades ut i början.

Den kompletterande ersättning som beslutades av kommissionen den 21 december 1999 motsvarar den ekonomiska förlust som uppkom under de tre kvartal som avslutades under 1999 (från februari till den 15 november 1999). Eftersom den återstående perioden för 1999 inkluderas i det första kvartalet för år 2000, vilket avslutas i februari, är det endast efter dess avslutning som förlusten i realiteten kan beräknas.

För år 2000 beslutade kommissionen redan den 24 juli 2000 att bevilja en kompletterande ersättning för årets två sista kvartal, dvs. från den 15 november 1999 till den 15 maj 2000. Denna ersättning betalas för närvarande ut av Europeiska kommissionens delegation i Japan.

Kommissionen bekräftade, vilket forskarna upprepade gånger har meddelats, att den kommer att fortsätta att tillämpa denna policy tills avtalen löper ut. Skulle effekterna av de ovan nämnda fluktuationerna bestå kommer en avslutande kompletterande ersättning för de återstående två kvartalen att beviljas när avtalsperioden löpt ut.

Eftersom ett beslut från kommissionen är nödvändigt och också tillräckligt för var och en av dessa kompletterande ersättningar, verkar det slutligen inte krävas någon ändring av avtalet.

Klagandens kommentarer

Klaganden föreföll inte ha skickat in några kommentarer. Europeiska ombudsmannen skickade ett e-postbrev den 20 februari 2001 för att undersöka om den klagande hade fått någon ersättning för det återstående kvartalet. Sekretariatet fick inget svar från den klagande.

BESLUTET

1 Påstådd diskriminering i samband med avtal om forskningsstipendier på grund av betalningar i euro i stället för i yen

1.1 Den klagande hävdade att det förelåg diskriminering, eftersom det fanns forskare, som under i övrigt likartade omständigheter hade betalats i yen och inte i euro.

1.2 Enligt kommissionen hade dess tjänster tagit vederbörlig hänsyn till förändringarna i eurons växelkurs gentemot yenen för forskarnas inkomster och hade därmed försökt finna en tillfredsställande lösning på problemet. Den 21 december 1999 beslutade kommissionen att bevilja en extra ersättning till 33 forskare som motsvarade den ekonomiska förlust som uppkom under 1999 (kommissionens beslut C (1999)4774).

1.3 I sitt andra yttrande angav kommissionen att den kompletterande ersättning som beslutades av kommissionen den 21 december 1999 motsvarade den ekonomiska förlust som uppkom under de tre kvartal som avslutades under 1999 (från februari till den 15 november 1999). Eftersom den period som återstod under 1999 inkluderades i det första kvartalet för år 2000, vilket avslutades i februari, är det endast efter dess avslutning som förlusten i realiteten kan beräknas. För år 2000 beslutade kommissionen redan den 24 juli 2000 att bevilja en kompletterande ersättning för de två avslutade kvartalen för året, dvs. från den 15 november 1999 till den 15 maj 2000. Kommissionen informerade ombudsmannen om att denna ersättning betalades ut av Europeiska kommissionens delegation i Japan.

1.4 Europeiska ombudsmannen konstaterar att kommissionen hade beslutat att betala en kompletterande ersättning till 33 forskare, vilken motsvarade deras ekonomiska förluster till följd av variationer i eurons växelkurs gentemot yenen. Kommissionen har dessutom bekräftat att om effekterna av de ovan nämnda fluktuationerna bestod, skulle en avslutande kompletterande ersättning för de återstående två kvartalen komma att beviljas när avtalsperioden löpt ut. Europeiska ombudsmannen finner därför inte att kommissionen gjort sig skyldig till några administrativa missförhållanden i samband med de klagomål som framförts av den klagande.

2 Slutsats

På grundval av ombudsmannens undersökningar av detta klagomål förefaller det inte föreligga några administrativa missförhållanden vid kommissionen. Ombudsmannen avslutar därför ärendet.

**SVERIGES UTTAG
AV PUNKTSKATT:
PÅSTÅDD
ÖVERTRÄDELSE AV
GEMENSKAPSRÄT-
TEN – KOMMISSIO-
NENS BEHANDLING
AV ÄRENDET**

*Beslut i de förenade
klagomålen
1554/99/ME och
227/2000/ME mot
Europeiska
kommissionen*

KLAGOMÅLEN

Den klagande i klagomål 1554/99/ME är ordförande i Norrbottens Frihandelsförening och denne ingav i december 1999 ett klagomål till Europeiska ombudsmannen på denna förenings vägnar. Den klagande i klagomål 227/2000/ME är en medborgare bosatt i norra Sverige nära den finska gränsen, och han ingav sitt klagomål i februari 2000. Den klagande i det senare klagomålet hade dessutom nära kontakter med Norrbottens Frihandelsförening. De båda klagomålen hade alltså samband med varandra.

Sammanfattningsvis framhöll de klagande följande:

De påstod att Sverige på ett felaktigt sätt hade genomfört rådets direktiv 92/12/EEG om allmänna regler för punktskattebelagda varor och om innehav, flyttning och övervakning av sådana varor. Sverige hade därmed upprepade gånger överträtt gemenskapsrätten genom att ta ut punktskatt på transport av mineralolja från Finland till Sverige.

En av de klagande förklarade att import från Finland av mineralolja för personligt bruk var och hade i flera decennier varit vanligt förekommande i norra Sverige. Sedan Sverige och Finland gick med i Europeiska unionen hade kontrollen av denna handel intensifierats.

Enligt artikel 9.3 i direktiv 92/12/EEG får en medlemsstat ta ut punktskatt på mineralolja om transporten sker med användande av ovanliga transportsätt. I artikeln fastställs också att transport i fordonens bränsletank eller i lämpliga reservdunkar inte skall betraktas som ovanliga transportsätt. De klagande påstod att den svenska skattemyndigheten tolkade termen ”ovanliga transportsätt” så att den omfattar all privat transport av mineralolja. De klagande menade tvärtom att denna bestämmelse måste tolkas strikt, eftersom den innebär ett undantag från den allmänna principen om fri rörlighet. De hävdade att det måste vara tillåtet för en privatperson att transportera mineralolja i lämpliga reservdunkar och att detta enligt deras mening var förenligt med bestämmelserna i direktiv 92/12/EEG.

Norrbottens Frihandelsförening hade hjälpt ett mycket stort antal personer att efter den svenska skattemyndighetens beslut överklaga till de svenska förvaltningsdomstolarna. Föreningen hade därvid begärt att domstolarna skulle vända sig till Europeiska gemenskapernas domstol med en begäran om förhandsbesked i enlighet med artikel 234 (tidigare artikel 177) i EG-fördraget. Någon hänsyn till dessa önskemål hade inte tagits.

De klagande vände sig då med ett klagomål till Europeiska kommissionen. De träffade också företrädare för kommissionen. De påstod att kommissionen inte hade undersökt fallet. En av de klagande uppgav att detta berodde på politiska påtryckningar.

De klagande krävde att kommissionen skulle återuppta sin undersökning av ärendet för att utreda om Sverige överträder gemenskapslagstiftningen, särskilt direktiv 92/12/EEG.

UNDERSÖKNINGEN

Kommissionens yttranden

Klagomålen vidarebefordrades till kommissionen. Kommissionen lämnade två separata yttranden. Sammanfattningsvis framkom av dessa följande:

Kommissionen uppgav att den 1997 fått en skrivelse från Norrbottens Frihandelsförening. I skrivelsen fanns uppgifter om systematiska och godtyckliga gränskontroller. Enligt kommissionens tolkning gällde dessa uppgifter enbart gränskontrollerna mellan Sverige och Finland. Klagomålet handledes därför av generaldirektoratet för den inre marknaden. I en skrivelse av den 1 september 1998 bad kommissionen föreningen att lämna ytterligare upplysningar. Några sådana upplysningar lämnades inte inom den tidsram som angetts och kommissionen lade därför ärendet till handlingarna den 7 oktober 1998.

I en skrivelse av den 28 september 1998 som inkom till kommissionen den 13 oktober 1998 lämnade föreningen ytterligare upplysningar om vissa nya företeelser i samband med gränskontrollerna samt även upplysningar om de svenska bestämmelserna om punktskatter. Dessa upplysningar gav kommissionen anledning att ta upp ärendet på nytt och det registrerades som ett klagomål. I maj 1999 hölls ett möte med de klagande. Enligt kommissionen var detta första gången som de klagande lämnade mer påtagliga upplysningar som gjorde det möjligt för kommissionen att bättre sätta sig in i ärendet. Kommissionen insåg att klagomålet inte gällde någon speciell bestämmelse utan de metoder som användes vid gränskontrollerna och kontrollernas omfattning och systematiska karaktär.

Efter mötet och en genomgång av klagomålet kontaktade kommissionen de svenska myndigheterna för att få en förklaring och närmare uppgifter när det gällde klagomålet. De svenska myndigheterna tillbakavisade påståendena i klagomålet.

Den 19 november 1999 begärde kommissionen ytterligare upplysningar från de klagande. Inga sådana upplysningar lämnades och kommissionen meddelade via e-post den 3 januari 2000 att dess förslag till åtgärder skulle utgå från de handlingar som fanns tillgängliga. Fortsatta kontakter mellan kommissionen och de klagande ägde rum, men några ytterligare konkreta upplysningar lämnades inte. På grundval av den information som kommissionen hade tillgång till föreslog Generaldirektoratet för den inre marknaden att en formell underrättelse skulle skickas till Sverige. Man övervägde inom kommissionen ett formellt beslut om att skicka en sådan underrättelse.

Kommissionen tillbakavisade påståendet att dess åtgärder skulle ha påverkats av politiska hänsyn.

Kommissionen förklarade att det hela tiden under ärendets gång hade varit mycket svårt att förklara rättsläget för de klagande och på så sätt få relevant information i utbyte.

När det gällde de särskilda reglerna för punktskatt uppgav kommissionen att medborgarna enligt den allmänna regeln har rätt att köpa varor efter fritt val i alla medlemsstater och betala punktskatt i den stat där varan köps. Det finns emellertid undantag från denna regel. Punktskatt på mineralolja är ett sådant undantag och punktskatten för den skall i stället betalas i den medlemsstat till vilken oljan införs. Det finns dock ett undantag även från den regeln, och den medger transport i fordonets bränsletank eller i lämplig reservdunk. Sverige får alltså ta ut punktskatt om privatpersoner använder ovanliga transportsätt i enlighet med artikel 9.3 i direktiv 92/12/EEG. Detta har förklarats för de klagande, och det har varit grunden för att kommissionen hittills inte ingripit mot Sverige.

De klagandes kommentarer

Yttrandena vidarebefordrades till respektive klagande och dessa lämnade separata kommentarer.

Sammanfattningsvis vidhöll de klagande sina klagomål. De hänvisade till uttrycket ”ovanliga transportsätt” och till det faktum att kommissionen i sitt yttrande angett att transport i en lämplig reservdunk var tillåten. De framhöll därvid att det i direktiv 92/12/EEG inte nämns något om antalet dunkar och att det i den svenska översättningen talas om *reservdunkar*. De klagande påpekade också att dunkar som godkänts för transportändamål enligt nationella regler med nödvändighet måste anses vara lämpliga reservdunkar. Om detta inte vore fallet skulle det innebära ett klart hinder för den fria rörligheten och principerna i EG-fördraget.

De klagandes slutsats var att kommissionen inte hade tagit alla relevanta omständigheter i beaktande.

En av de klagande var medveten om att en undersökning hade inletts mot Sverige. Han föreföll dock inte vara tillfreds med kommissionens åtgärder som helhet.

Samme klagande framförde även en ny aspekt. Denna hade med den finska tullens agerande att göra. Den finska tullen beslagtar svenskregistrerade fordon vilkas ägare påstås ha varit fast bosatta i Finland i mer än 185 dagar. Enligt föreningen hade den i en skriftlig framställan klagat till kommissionen vid mötet i maj 1999, men kommissionen hade inte vidtagit någon åtgärd med anledning av klagomålet. Eftersom detta var en ny aspekt som inte hade med punktskatterna i Sverige att göra, låg saken utanför det ursprungliga klagomålets räckvidd och ombudsmannen fann ingen anledning att behandla den inom ramen för den pågående undersökningen.

Den andra klagande krävde sammanfattningsvis att kommissionen skulle följa EG-fördraget och inte direktivet, eftersom det sistnämnda föreföll stå i strid med fördraget. Klaganden bad vidare ombudsmannen om råd om vart han skulle vända sig för att få klarlagt om direktivet var förenligt med fördraget, om det var så att ombudsmannen inte själv hade befogenhet att behandla frågan. Ombudsmannen underrättade därför den klagande om att denne i just denna del av klagomålet kunde göra en framställning till Europaparlamentet och gav honom adressen i fråga.

Begäran om ytterligare kommentarer

Eftersom ombudsmannen ansåg att kommissionens yttrande när det gällde klagomål 1554/99/ME var mera uttömmande än det över klagomål 227/99/ME, vidarebefordrade han yttrandet över klagomål 1554/99/ME även till den klagande i klagomål 227/2000/ME för kommentarer. Inga sådana kommentarer har inkommit till ombudsmannen.

YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

Den 3 april 2001 tog ombudsmannens kansli kontakt med den ansvarige tjänstemannen vid kommissionens generaldirektorat för den inre marknaden för att förhöra sig om den föreslagna formella underrättelsen till Sverige. Den ansvarige tjänstemannen upplyste ombudsmannen om att den formella underrättelsen hade skickats den 13 juni 2000. De svenska myndigheterna hade besvarat underrättelsen den 29 augusti 2000. Generaldirektoratet för den inre marknaden hade vidare föreslagit att ett motiverat yttrande skulle skickas till Sverige och detta förslag väntade just då på ett godkännande av kommissionen. Den ansvarige tjänstemannen uppgav att de klagande regelbundet informerats per telefon och via e-post.

BESLUTET

1 Undersökning av Sveriges uttag av punktskatter

1.1 De klagande påstod att kommissionen inte hade undersökt klagomålet rörande Sveriges genomförande av direktiv 21/12/EEG och uppregade överträdelser av gemenskapsrätten. En av de klagande uppgav att detta berodda på politiska påtryckningar. De klagande påstod att Sverige felaktigt tog ut punktskatt vid transport av mineralolja från Finland till Sverige. De klagande krävde att kommissionen skulle återuppta sin undersökning av ärendet för att utreda om Sverige överträder gemenskapslagstiftningen, särskilt direktiv 92/12/EEG.

1.2 Kommissionen tillbakavisade påståendet att den hade underlåtit att behandla klagomålet på grund av politiska påtryckningar. Kommissionen förklarade att den verkligen hade reagerat på brevet från den ene klagande, men att den hade avslutat ärendet då den inte hade erhållit några ytterligare upplysningar. En senare skrivelse från denne klagande registrerades som ett klagomål och kommissionen hade föreslagit att en formell underrät-

telse skulle skickas till Sverige. Kommissionen klargjorde också rättsläget beträffande punktskatt på mineralolja.

1.3 Ombudsmannen konstaterar att kommissionen i enlighet med artikel 226 i EG-fördraget har befogenhet att göra en skönsmässig bedömning när det gäller beslut om att inleda ett rättsligt förfarande mot en medlemsstat. I samband med ombudsmannens undersökning på eget initiativ av kommissionens administrativa förfaranden vid handläggningen av klagomål rörande medlemsstaters överträdelser av gemenskapsrätten (303/97/PD), som avslutades den 13 oktober 1997, åtog sig kommissionen dock att vidta vissa skyddsåtgärder som de klagande skall garanteras vid förfarandet. Ingenting tyder på att kommissionen i detta fall har försummat dessa skyddsåtgärder.

1.4 Vad beträffar påståendet att det var av politiska skäl som kommissionen inte hade undersökt fallet tillbakavisade kommissionen detta. Ombudsmannen anser att den klagande som påstått detta inte har framlagt några belägg till stöd för påståendet.

1.5 Beträffande de klagandes krav på att kommissionen skulle återuppta sin undersökning konstaterar ombudsmannen att kommissionen efter skrivelsen av den 28 september 1998 inledde en ny undersökning av ärendet. Kommissionen hade också ett möte med de klagande och lade fram ett förslag till formell underrättelse till Sverige. Kommissionen uppfyllde alltså de klagandes krav. Ombudsmannen underrättades vidare om att den formella underrättelsen skickats den 13 juni 2000, att den svenska myndigheterna hade svarat den 29 augusti 2000 och vidare att ett beslut om ett förslag att skicka ett motiverat yttrande till Sverige kunde väntas. Ombudsmannen anser därför att det inte föreligger något administrativt missförhållande vid kommissionen.

2 Slutsats

På grundval av ombudsmannens undersökningar av detta klagomål förefaller det inte föreligga några administrativa missförhållanden vid kommissionen. Ombudsmannen avslutar därför ärendet.

PÅSTÅDDA OEGENTLIGHETER I GENOMFÖRANDET AV ETT PHARE- PROJEKT

*Beslut i klagomål
634/2000/JMA (konfi-
dentiellt) mot
Europeiska
kommissionen*

KLAGOMÅLET

Klaganden är en managementkonsult som deltog i utvecklingen av ett Phare-projekt mellan 1997 och 1998. Han hade arbetat som konsult för ett konsortium som fungerade som underleverantör till Phare. Hans arbetsuppgifter bestod i att förbereda studiebesök och att organisera kortvariga seminarier.

I slutet av mars 1998 lämnade klaganden in sin tidsavräkning för det arbete med anknypning till Phare som han utfört under den månaden. Konsortiets gruppledare vägrade emellertid att skriva på den vilket resulterade i att klaganden inte fick betalt för en del av de arbetsuppgifter med anknypning till Phare som han säger sig ha utfört. Klaganden ansåg att detta var en konsekvens av att han hade vägrat att betala en muta till en överordnad medlem av projektledningsenheten (PMU). Han förklarade att han i slutet av mars 1998, medan han arbetade vid projektledningsenheten, hade kallats till direktörens kontor och uppmanats att betala 3 000 US-dollar för att få utföra en av projektets aktiviteter.

Eftersom konsortiet vägrade att bekräfta en del av hans arbete, skrev klaganden till kommissionen och begärde att den skulle bekräfta att det arbete som redovisas på hans tidsavräkning för mars 1998 föll inom projektets mål. Han föreslog även att klausuler mot korruption skulle införas i framtida kontrakt. Efter ett antal skriftliga meningsutbyten med kommissionens tjänsteavdelningar, meddelade den ansvarige direktören i GD Utvidgning, som även ansvarade för genomförandet av Phare-programmet, i en skrivelse till klaganden av den 27 januari 2000, att kommissionen inte hade möjlighet att avgöra huruvida allt det omtvistade arbetet verkligen hade anknypning till Phare-programmet för strategisk förvaltning.

Klaganden svarade kommissionen i februari 2000 och hävdade då att vissa av de dokument som hade utarbetats inom projektet bevisade att hans tidsavräkning för mars 1998 var i fullständig överensstämmelse med Phare-programmets uppdrag och mål. Det kom aldrig något ytterligare svar från kommissionen. Klaganden ansåg att kommissionens ståndpunkt undergrävde hans försök att söka upprättelse från konsortiet.

I sitt klagomål till ombudsmannen ansåg klaganden att kommissionen borde ha ingripit för att se till att de tidsavräkningar som lämnades in av konsortiet inte innehöll några falska uppgifter. Han påpekade att hans försök att ta upp saken med konsortiet hade misslyckats. Klaganden bad även kommissionen att formellt bekräfta att det arbete som nämns på hans tidsavräkning från mars 1998 hade anknytning till målen för Phare-programmet. Den verksamhet som han ännu inte hade fått betalt för bestod i planering och organisering av ett uppdrag under 1998, på begäran av projektledningen, samt att ta fram ett programdokument.

Då hans anklagelser om korruption i den högsta ledningen för Phare uppenbarligen hade lämnats åt sidan önskade han även få veta varför kommissionen, för det första, inte handlade i enlighet med hans förslag att införa klausuler mot korruption i framtida kontrakt, och för det andra, återinsatte direktören för projektledningsenheten trots anklagelser om mutförsök.

Sammanfattningsvis framförde klaganden följande påståenden i sitt klagomål till ombudsmannen: i) han har inte fått betalt för en del av sitt arbete för detta projekt, och ii) hans anklagelser till kommissionen om bedrägeri inom ledningen för projektet har inte undersökts ordentligt av kommissionen.

UNDERSÖKNINGEN

Kommissionens yttrande

Kommissionen gav först en allmän översikt av situationen och behandlade därefter de konkreta påståenden som framförts av klaganden.

Bakgrundsinformation

Institutionen förklarade att klaganden arbetade som konsult i ett konsortium som tillhandahöll teknisk hjälp i samband med ett Phare-projekt. Kontraktet hade ingåtts mellan regeringen i det stödmottagande landet och ett konsortium bestående av flera organisationer.

Efter anklagelser om bedrägeri och vanskötsel mot programmets projektledningsenhet som framfördes både av klaganden såväl som av J, en före detta gruppleddare, beslutade kommissionen i december 1998 att avbryta programmet, och att förordna om en oberoende revision för att kontrollera anklagelserna.

Revisionen utfördes av en oberoende revisionsbyrå. Dess resultat blev tillgängliga i slutet av oktober 1999. Resultatet av revisionen var att de flesta av dessa anklagelser, och samtliga de som gällde bedrägeri, saknade grund. Några rekommendationer i ledningsfrågor och ekonomiska frågor gjordes, vilka projektledningsenheten och underleverantören gick med på att genomföra. I slutet av denna process och mot bakgrund av dess resultat återupptogs programaktiviteterna.

I mars 2000 utarbetade ett oberoende konsortium, som arbetar med utvärderingar av Europeiska unionens Phare-program, en årlig utvärderingsrapport av programmet. Vad beträffar programmets samlade måluppfyllan, bedömdes den genom utvärderingen som ”mycket tillfredsställande”.

De olika anklagelser som framförts av klaganden behandlades särskilt i revisionen. När det gäller den verksamhet som klaganden redovisat på sin tidsavräkning för mars 1998 kom revisionen fram till att den föll utanför den direkta ramen för PHARE. Kommissionen förklarade dock att denna verksamhet skilde sig från klagandens förberedelsearbete i samband med uppdraget strategisk förvaltning, vilket tvärtom var en verksamhetsdel av Phare-programmet. Beträffande klagandens anklagelser om mutor och bedrägeri, drogs slutsatsen i rapporten att de var grundlösa.

Kommissionen tog även upp några av slutsatserna från revisionen rörande arbetsuppgifter som klaganden utfört utan kontrakt. På grundval av dessa slutsatser måste hans förhållande till konsortiet omvärderas. Projektledningsenheten beslutade att avbryta sina förbindelser med klaganden, fastän konsortiet hade gått med på att ha honom på ett tidsbegränsat kontrakt.

Konkreta påståenden som framförts av klaganden

När det gäller klagandens första påstående om den omtvistade tidsavräkningen understryker kommissionen att tvisten uppstått mellan en konsult och en underentreprenör inom ramen för ett Phare-program och att kommissionen inte kunde ingripa i en dylik kontraktstvist. Institutionen förklarade att den tidsavräkning klaganden utarbetat för perioden mars-april 1998 beskrev två grundläggande verksamheter: i) förberedande arbete som utförts för ett uppdrag med strategisk förvaltning, och ii) andra arbetsuppgifter med anknytning till studiegrupper och ett seminarium. Som begärts av klaganden, hade kommissionen genom sin skrivelse av den 27 januari 2000 bekräftat att uppdraget strategisk förvaltning faktiskt var en verksamhet som finansierades genom Phare.

Kommissionen förklarade att den hade informerats av konsortiet att det fanns ett internt kontrakt för underleverantörer som reglerade medlemmarna av konsortiet. Enligt detta kontrakt skulle endast genomförandet av kurserna betalas, alltså med undantag för det förberedande arbetet. På grundval av dessa förklaringar hade kommissionen dragit slutsatsen att konsortiets vägran att betala för förberedande arbetsuppgifter var en kontraktstvist som endast berörde medlemmarna i konsortiet och med vilken kommissionen inte hade något att skaffa.

Kommissionen påpekade att ansvaret för utbetalningar inom detta Phare-program låg på de nationella myndigheterna, inte på Europeiska kommissionen. Kommissionens tjänsteavdelningar fortsatte emellertid att begära ytterligare information om tidsavräkningen för att se till att endast verksamhet som hänförde sig till Phare hade redovisats, och att en viss konsekvens upprätthölls mellan tidsavräkningar som lämnats in av de olika konsulterna.

När det gäller bedrägerianklagelserna, förklarade kommissionen för det första att efter klagandens brev i mars 1999, i vilket denne rekommenderade att klausuler mot korruption skulle införas i de nya Phare-kontrakten, hade den tjänst (SCR) som ansvarar för den ekonomiska förvaltningen av Phare gjorts uppmärksam på förslaget. Dessutom förklarade institutionen att den har för avsikt att anta nya bestämmelser för kontraktsförfaranden som en del av en ny handbok för ett ”decentraliserat genomförandesystem”, och att införa en ny etik-klausul i framtida kontrakt.

Mot bakgrund av revisionens slutsatser, enligt vilka man kom fram till att anklagelserna mot projektledningsenheten var grundlösa, återupptogs programmets verksamhet under samma projektledningsenhet. Kommissionen påpekade att projektledningsenheter är en integrerad del av den nationella förvaltningen och att kommissionen inte har någon del i tillsättandet eller godkännandet av nationella tjänstemän.

Klagandens kommentarer

Klaganden lämnade detaljerade svar på kommissionens uppgifter, upprepade sin ståndpunkt beträffande det arbete som utförts i mars 1998 för Phare-programmet samt sina anklagelser om olagliga krav från programmets projektledningsenhet. Till sina kommentarer bifogade han ett antal handlingar som stöd. Han begärde att dessa handlingar skulle behandlas med sekretess.

Klaganden betonade att frågan om utebliven betalning för förberedande arbete var ett problem som måste lösas mellan underentreprenör och konsult, vilket kommissionen påpekat. Han insisterade emellertid på det faktum att institutionen borde ha känt till de arbetsuppgifter som skulle utföras inom ramen för Phare-programmet, och följaktligen även huruvida inlämnade tidsavräkningar redovisade arbete som faktiskt utförts för Phare eller om de hade förändrats på ett otillbörligt sätt. Han förklarade att arbetet hela tiden hade utförts på ett likartat sätt och att det förberedande arbetet var en nödvändig del av det.

När det gäller frågan om bedrägeri, tillkännagav han att kommissionens beredvillighet att införa klausuler mot bedrägeri i framtida kontrakt var välkommen som ett effektivt avskräckningsmedel mot olagliga metoder. Han vidhöll emellertid sina anklagelser om bedrägeri mot projektledningsenheten och ansåg att revisionen, som hade använts för att avvisa hans påståenden, inte var något annat än en bortförklaring. Enligt hans åsikt hade revisorn valt att godta den redogörelse som framfördes av projektledningsenheten utan att granska relevanta handlingar från projektet, och utan att söka kompletterande information från honom. Han avslutade med att säga att det faktum att två olika sakkunniga, klaganden själv och J, före detta projektledare, hade lämnat in av varandra oberoende klagomål, borde ha gett ökad tyngd åt deras anklagelser om överträdelse.

BESLUTET

1 Bekräftelse av och utbetalning för en del av klagandens arbete

1.1 Klaganden hade gjort gällande att en underentreprenör till Phare (konsortiet) inte hade betalat för en del av det arbete med anknytning till Phare som redovisades på hans tidsavräkning för mars 1998. Då hans försök att ta upp saken med konsortiet hade misslyckats, hävdade han att kommissionen borde ha ingripit för att se till att de tidsavräkningar som lämnades in av konsortiet inte innehöll några falska uppgifter. Han bad även kommissionen att formellt bekräfta att det arbete som nämns på hans tidsavräkning från mars 1998 hade anknytning till målen för Phare-programmet.

1.2. Kommissionen hade betonat att problemet utgjorde en kontraktstvist mellan en underentreprenör till Phare och en av deras konsulter, och att kommissionen inte hade någon roll i en sådan situation. Betalning för det ifrågasatta arbetet var enligt kommissionens uppfattning en intern fråga som medlemmarna i det konsortium som fungerade som underleverantör till Phare-programmet borde lösa sinsemellan. Den påpekade att ansvaret för utbetalningar enligt detta decentraliserade kontrakt låg på de nationella myndigheterna.

Institutionen förklarade dessutom att dess tjänsteavdelningar i januari 2000, som svar på en förfrågan från klaganden, hade bekräftat att en del av den omstridda verksamheten, nämligen uppdraget strategisk förvaltning, faktiskt var en verksamhet som finansieras genom Phare.

1.3 För att, för det första, avgöra huruvida kommissionen var förpliktad att ingripa för att se till att de tidsavräkningar som användes inom programmet inte innehöll några falska uppgifter, måste man beakta gränserna för de befogenheter och de skyldigheter som tillkommer institutionen inom ramen för ett kontrakt som finansieras genom Phare-programmet.

1.4 I enlighet med grundförordningen för Phare-programmet¹⁰, lämnas stöd av gemenskapen antingen ensidigt eller i form av samfinansiering. Detta ekonomiska stöd finansieras genom Europeiska gemenskapernas allmänna budget i enlighet med budgetförordningen, ändrad genom, i synnerhet, förordning 610/90¹¹. Som anges i dess artiklar 107, 108.2 och 109.2, som dessa tolkats av gemenskapens domstolar, skall kontrakt som finansieras av Phare-programmet betraktas som nationella kontrakt vilka endast är bindande för mottagarlandet och den ekonomiska aktören. Å andra sidan är kommissionen ansvarig för projektets finansiering och det åligger därför kommissionen att se till att de resurser som anslås till Phare-projekt förvaltas på ett ekonomiskt sätt¹².

1.5 Den situation som klaganden anmält hade sitt ursprung i en tvist inom ramen för ett arbetsförhållande mellan en underentreprenör till Phare och dennes konsult eller underleverantör. På grund av deras karaktär är det inte troligt att sådana situationer påverkar den generella finansieringen av Phare-programmet eller den ekonomiska förvaltningen av åtgärder med anknytning till Phare, och det är därför ovanligt att de föranleder ett ingripande av kommissionen.

Eftersom förhållandet mellan underleverantören till Phare, konsortiet och klaganden hade ingåtts på grundval av ett gemensamt fastställt kontrakt, bör eventuella tvister om parternas rättigheter och skyldigheter avgöras på grundval av avtalsmässiga bestämmelser.

1.6 Klaganden ansåg att kommissionen borde ha ingripit trots tvistens avtalsrättsliga karaktär. Ombudsmannen konstaterade att kommissionen inte har någon skyldighet att medla i en kontraktstvist mellan parterna i ett kontrakt med anknytning till Phare. Kommissionen hade dock ingripit genom att begära kompletterande information från underleverantören. Det förklarades att denna åtgärd var nödvändig för att se till att endast verksamhet som hänförde sig till Phare hade inkluderats, och att en viss enhetlighet upprätthölls mellan tidsavräkningar som lämnats in av de olika konsulterna. Det föreföll som att kommissionen, efter att ha gått igenom detta material inte hade funnit något som ifrågasatte tidsavräkningarnas innehåll. Ombudsmannen konstaterade att kommissionen för att styrka sin ståndpunkt hade granskat resultaten av den revision som utförts av en oberoende revisionsbyrå, vilken hade dragit en liknande slutsats.

1.7 Klaganden begärde även att kommissionen skulle ge en formell bekräftelse på att det arbete som redovisas på hans tidsavräkning från mars 1998 hade anknytning till målen för Phare-programmet.

Ombudsmannen konstaterade att efter denna begäran från klaganden hade kommissionen, i en skrivelse från dess tjänsteavdelningar i januari 2000, bekräftat att en del av den verksamhet som nämns på klagandens tidsavräkning faktiskt var en verksamhet som finansieras genom Phare. När det gäller frågan huruvida en del av det förberedande arbetet skulle ha inkluderats och således betalats eller ej, hade kommissionen fått information av konsortiet att underleverantören hade kommit överens med sina konsulter att förberedande arbete inte skulle tas med i beräkningen. Av den anledningen ansåg kommissionen att de omstridda arbetsuppgifterna var en intern fråga mellan underleverantören och dennes konsult. Tvisten borde följaktligen lösas parterna emellan.

¹⁰ Rådets förordning (EEG) nr 3906/89 av den 18 december 1989 om ekonomiskt stöd till Ungern och Polen (EGT L 375, 1989, s. 11), ändrad genom rådets förordningar nr 2698/90 av den 17 september 1990 (EGT L 257, 1990, s. 1), nr 3800/91 av den 23 december 1991 (EGT L 357, 1991, s. 10), nr 2334/92 av den 7 augusti 1992 (EGT L 227, 1992, s. 1), nr 1764/93 av den 30 juni 1993 (EGT L 162, 1993, s. 1), nr 1366/95 av den 12 juni 1995 (EGT L 133, 1995, s. 1), nr 463/96 av den 11 mars 1996 (EGT L 65, 1996, s. 3) och nr 753/96 av den 22 april 1996 (EGT L 103, 1996, s. 5).

¹¹ Budgetförordning av den 21 december 1977 tillämplig på Europeiska gemenskapernas allmänna budget (EGT L 356, 31.12.1977, s. 1), ändrad genom rådets förordning (Euratom, EKSG, EEG) nr 610/90 av den 13 mars 1990 (EGT L 70, 16.3.1990, s. 1).

¹² Dom av den 9 juli 1999 i mål T-231/97 *New Europe Consulting och Michael P. Brown mot kommissionen*, REG 1999, s. II-2403, punkt 32, dom av den 26 oktober 1995 i mål T-185/94 *Geotronics SA mot kommissionen*, REG 1995, s. II-2795, punkt 31, dom av den 22 april 1997 i mål C-395/95 P *Geotronics SA mot kommissionen*, REG 1997, s. I-2271, punkt 12.

1.8 Med tanke på kontraktets beskaffenhet och dess anknytning till Phare, parterna och de omtvistade problemen, ansåg ombudsmannen att kommissionens ståndpunkt, med avseende på de arbetsuppgifter som ännu inte hade reglerats och betalningen för dem, liksom den information kring dessa frågor som begärts av klaganden, inte föreföll orimlig. Därför drog ombudsmannen slutsatsen att undersökningen inte hade avslöjat några administrativa missförhållanden i denna del av ärendet.

2 Undersökning av de anklagelser om bedrägeri som framförts av klaganden

2.1 Klaganden hade påstått att hans anklagelser till kommissionen om bedrägeri avseende förvaltningen av Phare-programmet inte hade undersökts ordentligt av institutionen. Han ansåg att den revision av Phare-programmet som utarbetats som svar var ett försök att bortförklara saken, eftersom den revisor som fått i uppdrag att utarbeta rapporten okritiskt godtog den redogörelse som framfördes av projektledningsenheten. Utförlig, sekretessbelegd dokumentation lämnades in tillsammans med klagandens kommentarer för att styrka hans anklagelser om bedrägeri.

Klaganden hade även föreslagit att kommissionen skall införa klausuler mot korruption i framtida Phare-kontrakt.

2.2 Kommissionen hade förklarat att den, efter dessa anklagelser om bedrägeri och brister i förvaltningen mot programmets projektledningsenhet, hade beslutat att begära en oberoende revision av en auktoriserad revisionsbyrå. Revisionen, som offentliggjordes i slutet av oktober 1999, kom fram till att de flesta av dessa anklagelser, och samtliga de som gällde bedrägeri, saknade grund.

Institutionen hade även tillkännagett att den hade för avsikt att anta nya bestämmelser för kontraktsförfaranden som en del av en ny handbok för ett "decentraliserat genomförandesystem", och att införa en etik-klausul i framtida kontrakt.

2.3 Beträffande den sista av dessa frågor noterade ombudsmannen att kommissionen, som svar på det förslag som framförts av klaganden, hade åtagit sig att införa en etik-klausul i framtida Phare-kontrakt. Klaganden välkomnade detta initiativ som enligt hans åsikt borde fungera som ett effektivt avskräckningsmedel mot olagliga metoder. Ombudsmannen framhöll att kommissionen i december 2000 offentliggjorde sin "Praktisk vägledning till kontraktsförfaranden inom ramen för Phare-, Ispa- och Sapard-programmen", som innehöll en etik-klausul¹³ i punkt 2.4.11. De särskilda garantier som finns i den bestämmelsen bör ha varit tillämpliga på alla Phare-kontrakt från och med den 1 januari 2001.

Av ovanstående konstaterade ombudsmannen att kommissionen hade följt klagandens förslag.

2.4 När det gäller de konkreta anklagelser om bedrägeri som framförts av klaganden noterade ombudsmannen att kommissionen inte hade förblivit överksam när det gäller dessa anklagelser. Kort tid efter det att anklagelserna hade framförts hade institutionen vidtagit åtgärder för att få programmet bedömt och beställt en revision från en oberoende revisionsbyrå. Revisionen hade särskilt granskat anklagelserna om bedrägeri och kommit fram till att programmets projektledning inte hade gjort sig skyldig till några oegentligheter.

¹³ En av de mest relevanta punkterna i detta avsnitt lyder: "Kommissionen förbehåller sig rätten att avbryta eller återkalla finansieringen av ett projekt om någon form av korruption skulle upptäckas vid någon tidpunkt under anbuds-förfarandet eller genomförandet av kontraktet och den upphandlande myndigheten inte vidtar alla lämpliga åtgärder för att komma till rätta med denna situation. I denna bestämmelse avses med "korruption" varje förslag att bevilja någon, eller att godkänna att någon beviljas, en oerättigad betalning, en gåva, en gottgörelse eller en provision som uppmuntran eller belöning för att utföra eller avstå från att utföra vissa handlingar rörande tilldelningen av ett kontrakt eller rörande det kontrakt som ingåtts med uppdragsgivaren".

Ombudsmannen ansåg att det, mot bakgrund av revisionens resultat och de övriga uppgifter kommissionen hade tillgång till, var berättigat av kommissionen att anse att det inte krävdes några ytterligare åtgärder i detta skede. Undersökningen hade därför inte avslöjat några administrativa missförhållanden vid kommissionen beträffande denna aspekt av klagomålet.

2.5 Efter revisionen och kommissionens yttrande i detta ärende, hade klaganden lämnat in dokument till ombudsmannen med ytterligare belegg till stöd för hans anklagelser mot personalen vid projektledningsenheten. Det föreföll inte som att klaganden hade lämnat in dessa dokument till kommissionen och han bad ombudsmannen att behandla dem som förtroligt material.

2.6 Projektledningsenheten (PMU) är inte en gemenskapsinstitution eller ett gemenskapsorgan utan en del av den nationella förvaltningen. Europeiska ombudsmannen är enbart behörig att behandla administrativa missförhållanden i gemenskapsinstitutioners och gemenskapsorgans verksamheter. Han är därför inte behörig att behandla påståenden som berör den nationella förvaltningen.

Eftersom klaganden hade lämnat sitt godkännande till en eventuell överlåtelse, beslutade ombudsmannen att, med tanke på informationens karaktär, överlåta materialet till Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (OLAF). Det var därför OLAF:s sak att avgöra huruvida ytterligare åtgärder krävdes och informera klaganden om den fortsatta utvecklingen.

3 Slutsats

På grundval av Europeiska ombudsmannens undersökningar av detta klagomål föreföll det inte föreligga några administrativa missförhållanden vid Europeiska kommissionen. Ombudsmannen avslutade därför ärendet.

3.1.3 Europeiska yrkesutbildningsstiftelsen

AVVISAT ANBUD

Beslut i klagomål 664/99/BB mot Europeiska yrkesutbildningsstiftelsen

KLAGOMÅLET

I juni 1999 riktade K som företrädare för Josupek Oy, StarSoft Oy och TAO-produktio Oy ett klagomål till Europeiska ombudsmannen rörande anbudsproceduren i samband med *Projekt T-4/ES9612.02.01 Upphandling av programvara för hantering av databaser inom ramen för ett estniskt system för skoladministration*. Tidsfristen för att lämna in anbud bestämdes till den 8 februari 1999. Den klagande påstod att han i mitten av mars 1999 fick höra från en annan anbudsgivare att urvalsproceduren redan hade genomförts. Den klagande kontaktade genast dem som organiserat upphandlingen och begärde information om hur anbudet hanterats. Den klagande informerades om att granskningen av anbudet hade överförts till Turin och att han skulle underrättas skriftligen om resultatet när granskningsproceduren hade genomförts. Den 6 april 1999 skrev den klagande till den programansvarige. Han fick ett svar den 8 april 1999 som bekräftade den information som lämnats tidigare. Den programansvarige framhöll också att hon inte förstod på vilken grund den klagande framförde sitt klagomål eftersom all dokumentation och information i samband med anbudsproceduren fortfarande var hemlig. Den klagande påstod att vissa anbudsgivare var mer gynnade vad gällde flödet av information och att det därför hade förekommit diskriminering.

Enligt den information som gavs den klagande i brev av den 22 juni 1999 hade hans anbud uteslutits på grund av att han inte hade en lokal estnisk partner (punkt 4.2.5 i anbudsvillkoren). Den klagande hävdade att han i sin skrivelse av den 6 februari 1999 hade angett att ett preliminärt samarbetsavtal hade ingåtts med Unikko Software från Tallinn. Den klagande framförde åsikten att kravet i anbudsvillkoren inte kunde ha betytt att en verksamhet skulle ha etablerats i ett annat land redan i ett så tidigt skede av anbudsproceduren. Den klagande påpekade att texten vid punkt 4.2.5 i anbudsvillkoren nämnde ”leverantörer”

och inte ”anbudsgivare”. Den klagande hävdade att motivet för att utesluta hans anbud var godtyckligt.

Den klagande framförde följande anklagelser om administrativa missförhållanden:

- brist på information och diskriminering i samband med anbudsförfarandet,
- frånvaro av korrekt motivering,
- otillbörlig fördröjning av anbudsgranskningen.

Den klagande framställde följande krav:

- att skadestånd utbetalas
- att den tjänsteman som skött anbudsförfarandet skulle hållas ansvarig.

UNDERSÖKNINGEN

Europeiska yrkesutbildningsstiftelsens yttrande

Klagomålet vidarebefordrades till Europeiska yrkesutbildningsstiftelsen. Som bakgrundsinformation förklarade Europeiska yrkesutbildningsstiftelsen att den är en byrå inom Europeiska unionen som inrättats i syfte att främja samarbete och samordning av bidragen i samband med yrkesutbildningsreformen i Central- och Östeuropa och i de nya självständiga staterna och Mongoliet och i de länder som har rätt till stöd enligt Meda-programmet. Ett antal konventioner har undertecknats mellan stiftelsen och Europeiska kommissionen i Bryssel för genomförandet av särskilda program via sådana konventioner. Det praktiska genomförandet av anbudsförfarandet sköttes av mottagarlandet genom en projektledningsenhet för det ansvariga departementets räkning.

Mot denna bakgrund och i full överensstämmelse med Phareförordningen gick det estniska utbildningsdepartementet den 17 november 1998 ut med anbudsförfrågan nr T-4 ES9612.02/ES/9622.02.01 som avsåg leverans av ”Programvara för hantering av databaser inom ramen för ett estniskt system för skoladministration” .

Stiftelsen lämnade en detaljerad beskrivning av upphandlingsförfarandets olika stadier. Totalt sju företag av åtta sökande uppmanades lämna in offerter. Samtliga erhöll, i enlighet med Phareförordningen, samma anbudsuppdrag (inklusive skrivelse med inbjudan att lämna in anbud, instruktioner till anbudsgivare, allmänna regler för anbudsgivare för tilldelning av Pharekontrakt, förslag till kontrakt med bilagor som innehöll behörighetsregler samt diverse information).

De tekniska anbuden analyserades med avseende på deras överensstämmelse med de kriterier som angavs i anbudsuppdraget. Efter denna analys framkom att den klagandes anbud saknade de i vederbörlig ordning efterfrågade behörighetsreglerna, en beskrivning av befintlig partner i Estland, levnadsbeskrivning och tillgänglighetsintyg från de estniska experterna, beskrivning av partnerföretagets profil samt användarmanual. Den 8 februari 1999 begärde granskningskommittén att företaget skulle rätta till dessa brister senast den 9 februari 1999 kl. 14.00. Företaget lämnade emellertid inte in några CV för experterna, inte heller något tillgänglighetsintyg, något undertecknat partnerskapsavtal eller någon beskrivning av partnerföretagets företagsprofil. Granskningskommittén beslutade därför att avvisa den klagandes anbud.

Enligt Europeiska yrkesutbildningsstiftelsens analys avser den klagandes invändningar i första hand skälen för underkännandet, granskningsförfarandet och tillhandahållandet av information. Eftersom förfarandet genomfördes inom ramen för Phareförordningen är det mot bakgrund av Phare-reglerna som klagomålet måste bedömas.

Grund för underkännandet

På grundval av paragraf A (7) och sektion C 1.2, första stycket "Supportstruktur och supporttjänster" i Instruktioner till anbudsgivare, och 4.2.5 i behörighetsreglerna är det av grundläggande betydelse för detta projekt att anbudsgivaren har en lokal partner. Det klagande företaget kunde inte uppvisa något undertecknat avtal som visade förekomsten av ett partnerskap i juridisk mening med ett estniskt företag eller någon beskrivning av den lokala partners företagsprofil. På granskningskommitténs uppmaning att klargöra dessa frågor, svarade den klagande skriftligen att "*deras estniska partner eller dennes företag i Estland, om detta företag bildas, kommer att organisera de verksamheter som beskrivs i behörighetsreglerna*".

Dessutom måste företagen enligt artikel 1.3, stycke 2 i Instruktioner till anbudsgivare, kunna förete de lokala experternas CV. Trots en uttrycklig skriftlig uppmaning skickade inte den klagande in dessa CV.

Granskningsförfarandet

Granskningen av anbudet gjordes i full överensstämmelse med Phareförordningen med hjälp av de standardblanketter och riktlinjer som skall användas i samband med en riktad anbudsinfordran. Den strikta utformningen av dessa blanketter lämnar inget utrymme för tolkningar eller avvikelser från Phareförordningen. Standardblanketterna innehåller dessutom tabeller som syftar till en tydlig och öppen jämförelse mellan olika anbud. Poängsystemet med fördefinierad viktning lämnar inget utrymme för tolkning eller manipulering. När kommitténs medlemmar väl har fyllt i sina tabeller beräknas den sammanlagda poängställningen automatiskt.

Tillhandahållande av information

Den klagandes rätt att få komplett och detaljerad information har respekterats fullt ut under alla anbudsförfarandets olika faser vad gäller innehåll och tidpunkt. I enlighet med föreskrifterna i artikel 3, 9 och 23 i Phareförordningen skedde kommunikationen mellan Europeiska yrkesutbildningsstiftelsen och den klagande skriftligen och inom rimliga tidsramar. Den klagandes begäran om information den 6 april 1999 besvarades skriftligen av Europeiska yrkesutbildningsstiftelsen den 8 april 1999. I enlighet med reglerna informerades den klagande om att hans anbud inte hade varit framgångsrikt. Informationen skickades till den klagande via Phares standardformulär för avvisade anbud.

Mot bakgrund av de omständigheter som angetts ovan och med hänvisning till principerna om sund förvaltning av offentliga medel och respekt för de allmänna principerna om öppenhet och icke-diskriminering, anser Europeiska yrkesutbildningsstiftelsen i sin roll som ansvarig myndighet för ovan nämnda anbudsinfordran att Phares regler och föreskrifter har respekterats fullt ut i samband med utvärderingen av det aktuella anbudsförfarandet och framför allt när det gäller hanteringen av det anbud som lämnats in av den klagande.

Klagandens kommentarer

Den klagande vidhöll sitt klagomål. I sina kommentarer förklarade den klagande att han var beredd att skicka levnadsbeskrivningar, men på grund av den korta tidsfristen hade den klagande beslutat att fråga chefen för projektledningsenheten hur han skulle vilja att levnadsbeskrivningarna skickades. Den 10 februari 1999 kl. 13.11 skickade chefen för projektledningsenheten ett e-postbrev med följande lydelse: "Inga levnadsbeskrivningar behöver skickas in." Därför skickade den klagande inte in några levnadsbeskrivningar.

YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

Efter noggrann granskning av stiftelsens yttrande och den klagandes kommentarer verkade det krävas ytterligare undersökningar. Ombudsmannen skickade därför en begäran om kompletterande information till stiftelsen den 21 juli 2000. Ombudsmannen bad stiftelsen kommentera huruvida den klagande hade rätt att lita på det e-postbrev som projektledningsenhetens chef skickade den 10 februari 1999 kl. 13.11.

Europeiska yrkesutbildningsstiftelsens svar

Vad gäller utväxlingen av e-postbrev mellan den klagande och projektledningsenheten i samband med ovan nämnda anbudsinfordran gjorde Europeiska yrkesutbildningsnämnden följande kommentar:

Granskningskommittén har behörighet att underkänna alla anbud som inte uppfyller de angivna kraven vad gäller den dokumentation som skickas in av anbudsgivaren. Kommittén kan emellertid be anbudsgivarna förtydliga olika delar av sina anbud eller komplettera med de handlingar som saknas och som utgör en integrerad del av det anbud som lämnats in. Detta får emellertid inte vara till nackdel för övriga anbudsgivare. Principen om lika-behandling och icke-diskriminering av anbudsgivare måste därför respekteras. Den tid som medges för att skicka in de saknade handlingarna eller den saknade informationen bör normalt vara begränsad för att undvika förseningar när det gäller att slutföra granskningsförfarandet, vilket skulle kunna vara till skada för övriga anbudsgivare.

När den klagande skickade sitt e-postbrev till chefen för projektledningsenheten hade enligt Europeiska yrkesutbildningsstiftelsen den tidsgräns som angetts av kommittén för komplettering av anbudshandlingarna, den 9 februari 1999 kl. 14.00, redan löpt ut.

Den klagande skickade två e-postbrev, den 9 februari 1999 kl. 12.28 och den 10 februari kl. 11.43. I inget av dessa båda e-postbrev skickade han emellertid den efterfrågade dokumentationen till granskningskommittén, och framför allt inte de begärda levnadsbeskrivningarna. Eftersom granskningen av anbuderna fortfarande pågick var granskningskommittén tvungen att bibehålla sekretessen kring förfarandet. Chefen för projektledningsenheten kunde därför vid den aktuella tidpunkten inte informera den klagande om att hans underlåtenhet när det gällde att skicka in de begärda handlingarna i tid hade lett till att hans anbud avvisats.

Mot bakgrund av detta resonemang bekräftade Europeiska yrkesutbildningsstiftelsen att det e-postbrev som projektledningsenhetens chef skickat till den klagande var korrekt och i linje med den Phareförordning som tillämpats på det aktuella anbudsförfarandet.

Klagandens ytterligare kommentarer

I sina kommentarer till den ytterligare informationen vidhöll den klagande sitt klagomål. Den klagande ansåg att Europeiska yrkesutbildningsstiftelsens begäran om att erhålla kopior av experternas CV var onödig, eftersom detta inte framgick av anbudsupplägget.

BESLUTET

1 Brist på information och diskriminering i samband med anbudsförfarandet

1.1 Den klagande hävdade att det förekommit brist på information och diskriminering i samband med anbudsförfarandet. Enligt den klagande verkar det som om vissa anbudsgivare befunnit sig i en förmånligare situation vad beträffar flödet av information och att det därför hade förekommit diskriminering.

1.2 Europeiska yrkesutbildningsstiftelsen uppgav i sitt yttrande att den klagandes rätt att få komplett och detaljerad information hade respekterats fullt ut under anbudsförfarandets alla olika faser vad gäller informationens innehåll och tidpunkt. Den klagandes begäran om information den 6 april 1999 besvarades skriftligen av Europeiska yrkesutbildningsstiftelsen den 8 april 1999. I enlighet med reglerna meddelades den klagande om att hans anbud inte hade varit framgångsrikt. Informationen skickades till den klagande via Phares standardformulär för avvisade anbud. Enligt Europeiska yrkesutbildningsstiftelsen hade de allmänna principerna om öppenhet och icke-diskriminering iakttagits vid behandlingen av det anbud som lämnats in av den klagande.

1.3 Mot bakgrund av den information som lämnats av Europeiska yrkesutbildningsstiftelsen om den klagandes påstående ansåg ombudsmannen att det inte föreföll föreligga några administrativa missförhållanden i samband med denna del av ärendet.

2 Frånvaro av korrekt motivering

2.1 Den klagande hävdade att hans anbud uteslutits utan någon korrekt motivering på grund av att klaganden inte hade en lokal estnisk partner. Den klagande hävdade att han i sin skrivelse av den 6 februari 1999 hade angett att ett preliminärt samarbetsavtal hade ingåtts med Unikko Software från Tallinn. Den klagande ansåg att begäran om att erhålla kopior av experternas levnadsbeskrivningar var onödig, eftersom detta inte framgick av anbudsunderlaget. Den klagande hävdade dessutom att chefen för projektledningsenheten den 10 februari 1999 kl. 13.11 skickade ett e-postbrev med följande lydelse: ”Inga levnadsbeskrivningar behöver skickas in.” Därför skickade den klagande inte in några levnadsbeskrivningar.

2.2 Enligt Europeiska yrkesutbildningsstiftelsen framgår det av Instruktioner till anbudsgivare, paragraf A (7) och sektion C 1.2, första stycket ”Supportstruktur och supporttjänster”, och 4.2.5 i behörighetsreglerna att det är av grundläggande betydelse för detta projekt att man har en lokal partner. Det klagande företaget kunde inte uppvisa något undertecknat avtal som visade förekomsten av ett partnerskap i juridisk mening med ett estniskt företag eller någon beskrivning av den lokale partners företagsprofil. På granskningskommitténs uppmaning att klargöra dessa frågor, svarade den klagande skriftligen att ”deras estniska partner eller dennes företag i Estland, om detta företag bildas, kommer att organisera de verksamheter som beskrivs i behörighetsreglerna”. Dessutom måste företagen enligt artikel 1.3, paragraf 2 i Instruktioner till anbudsgivare, kunna förete de lokala experternas levnadsbeskrivningar. Dessa levnadsbeskrivningar lämnades inte in av den klagande, trots en uttrycklig skriftlig uppmaning från granskningskommittén. När den klagande skickade sitt e-postbrev till chefen för projektledningsenheten hade enligt Europeiska yrkesutbildningsstiftelsen den tidsgräns som uppgetts av kommittén för komplettering av anbudshandlingarna, den 9 februari 1999 kl. 14.00, redan löpt ut.

2.3 Ombudsmannen påpekade att det klart framgår av punkt 4.2.5 i behörighetsreglerna att ”uppdragstagaren måste antingen ha en lämplig partner i Estland, eller tydligt kunna visa hur ett sådant partnerskap skall upprättas...” Av artikel 1.3, stycke 2, i Instruktioner till anbudsgivare framgår det dessutom klart att anbudsgivaren skall skicka in ”en standardiserad levnadsbeskrivning för varje medlem i gruppen”. I det här aktuella fallet hade granskningskommittén gett den klagande en möjlighet att skicka in de begärda handlingarna efter det att tidsfristen löpt ut. Eftersom den klagande inte gjorde detta drog Europeiska yrkesutbildningsstiftelsen slutsatsen att den klagande inte var i stånd att lämna information om det lokala estniska partnerskapet.

2.4 På grundval av den information som står till ombudsmannens förfogande förefaller det som om Europeiska yrkesutbildningsstiftelsen i dess skrivelse av den 22 juni 1999 och i dess yttrande gett en korrekt motivering för att utesluta den klagandes anbud. Det förefaller därför inte ha förekommit några administrativa missförhållanden i samband med detta påstående.

3 Otillbörlig försening i hanteringen av anbudsförfarandet

3.1 Den klagande hävdade att det hade förekommit otillbörlig försening i hanteringen av anbudsförfarandet. Tidsfristen för att lämna in anbud löpte ut den 8 februari 1999. Projektledningsenheten informerade den klagande den 22 juni 1999 om att hans anbud inte hade varit framgångsrikt.

3.2 Europeiska yrkesutbildningsstiftelsen uppgav i sitt yttrande att i enlighet med artikel 3, 9 och 23 i Phareförordningen hade kommunikationen mellan Europeiska yrkesutbildningsstiftelsen och den klagande skett skriftligen och inom rimliga tidsramar.

3.3 Ombudsmannen påpekade att det tog Europeiska yrkesutbildningsstiftelsen fyra och en halv månader att genomföra anbudsförfarandet för *Projekt T-4/ES9612.02.01 Upphandling av programvara för hantering av databaser inom ramen för ett estniskt system för skoladministration*. Ombudsmannen ansåg att med tanke på förfarandets karaktär så kunde den tidsperiod som förflutit inte betraktas som överdrivet lång. Det förefaller därför inte ha förekommit några administrativa missförhållanden i samband med detta påstående.

4 Krav på skadestånd och på att tjänstemannen skulle hållas ansvarig

På grundval av ovanstående konstaterande att det inte förekommit några administrativa missförhållanden har den klagandes krav på skadestånd och på att tjänstemannen skulle hållas ansvarig aldrig blivit aktuellt.

5 Slutsats

På grundval av ombudsmannens undersökningar av detta klagomål förefaller det inte föreligga några administrativa missförhållanden vid Europeiska yrkesutbildningsstiftelsen. Ombudsmannen avslutar därför ärendet.

3.1.4 Europeiska investeringsbanken

INVESTERINGSBANKENS FINANSIERING AV EN MOTORVÄG I UNGERN

Beslut i klagomål 1338/98/ME mot Europeiska investeringsbanken

KLAGOMÅLET

I december 1998 lämnade Europeiska miljöbyråns (European Environmental Bureau) generalsekreterare in ett klagomål till Europeiska ombudsmannen för byråns räkning. Klagomålet avsåg Europeiska investeringsbanken och dess finansiering av den norra delen av motorvägen M0 (motorvägen M0-M2) runt Budapest i Ungern. Den klagande påstod att planeringen och byggandet av motorvägen stred mot den ungerska författningen och andra ungerska lagar, samt mot rådets direktiv 85/337/EEG¹⁴.

Den klagande uppgav att norra delen av ringleden M0 skulle knyta samman motorvägen M3 med huvudväg nr 11. M0 skulle gå genom ett närmast obebott område nära M3 och därefter ansluta till den nya M2, som även den finansierades av banken. Därifrån skulle vägen gå via en 16 meter hög och 270 meter lång viadukt, som befinner sig inom 250-300 meter från ett bostadsområde som heter Káposztásmegyér II. Bostadsområdet har 500 invånare. Motorvägsmot 2, som ansluter den nya M0 till en huvudled som leder mot centrala Budapest, var planerat att ligga inom 150 meter från en förskola och inom 400 meter från bostadshuset. Projekterade tvåfiliga anslutningar till huvudlederna var tänkta att ligga bara 15 meter från flerfamiljshuset och de skulle dras mellan den lokala skolan, förskolan och flerfamiljshuset. Motorvägsmot 3 och ringvägen som ansluter M0 till M2 skulle placeras i ett naturskyddat område som var bevuxet med *Hippophae rhamnoides*, en fridlyst buske. Inga staket för att skydda växten under byggandet hade rests runt området.

Den klagande framförde att experter hade pekat på hälsorisker. Den ökande trafiken skulle till exempel leda till att halterna av kväveoxider och partiklar hamnade 25-30 procent över

¹⁴ Rådets direktiv 85/337/EEG av den 27 juni 1985 om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt, EGT L 175, 1985, s. 40.

genomsnittet för luften i Ungern. Bullernivåerna förväntades överskrida gränsvärdena och nå 70-76 dB under dagen och 63-68 dB på natten. De accepterade gränsvärdena är 65 dB på dagen och 55 dB på natten. Trafikökningen skulle också komma att påverka luftkvaliteten. Den norra delen av ringleden M0 ligger dessutom i den vindkorridor genom vilken ren luft förs in till Budapest.

Enligt den klagande skulle allmänheten ha informerats om projektet i samband med en utfrågning, men eftersom utfrågningen inte utannonserats korrekt och inte meddelats i någon av de större dagstidningarna, fick inga medborgare eller miljögrupper information om detta. I stället undertecknade departementet för transporter, kommunikationer och vattenförvaltning ett avtal med UTIBER Ltd. i december om att påbörja arbetet. De boende fick ingen information om projektet förrän tidigt på våren 1998, när de upptäckte att byggnadsarbetena hade påbörjats bara 250 meter från deras hem.

Den klagande påstod att banken hade finansierat byggprojektet med ett lån på 46 miljoner ecu. Sammanfattningsvis hävdade den klagande att bankens finansiering av den norra delen av ringleden M0 runt Budapest innebar en överträdelse av såväl den ungerska författningen och övriga ungerska lagar som rådets direktiv 85/337/EEG. Den klagande uppgav att han hade skrivit till banken med en begäran om att den inte skulle betala ut lånet.

UNDERSÖKNINGEN

Europeiska investeringsbankens yttrande

Klagomålet vidarebefordrades till banken. I sitt yttrande framhöll banken att lånet som den klagande avsåg var en kredit på 72 miljoner euro som beviljats Ungern i slutet av 1993 för delfinansiering av ett vägprojekt som omfattade byggandet av cirka 35 km av väg E77 norr om Budapest, och en upprustning av cirka 350 km redan existerande väg. Klagomålet avsåg en 270 meter lång sträcka av en 4,3 km lång sektion av ringleden – känd som fas III (b) – där vägen leds över en järnväg och en befintlig lokalväg. När den är färdig kommer fas III (b) att avlasta de lokala vägarna i Budapests nordöstra kvadrant från trafik och den kommer att bli en direkt länk mellan E77 och motorvägen M3. Fas III (b) kommer så småningom att bli en del av den planerade och delvis färdigbyggda ringvägen M0 runt Budapest.

Europeiska rådet och alleuropeiska transportkonferenserna på Kreta och i Helsingfors har definierat tio korridorer som snarast måste uppgraderas och utvecklas i Central- och Östeuropa under föranslutningsåren. Ringleden M0 runt Budapest är en integrerad del av "Kreta korridor V". 1993 ansökte Ungern om ett lån från banken för att delfinansiera vägprojektet som utgör klagomålets innehåll.

Banken uppgav att dess utlåningsverksamhet styrs av stadgarna, ett protokoll i anslutning till EG-fördraget och dessutom av gemenskapens politik samt prioriteringar i de länder där banken är verksam.

I enlighet med bankens politik analyserades projektets inverkan på miljön när låneansökan granskades 1993, innan låneansökan förelades bankens styrelse. De handlingar som lämnades in av projektledningen, det ungerska departementet för transporter, kommunikationer och vattenförvaltning, visade för banken på ett nöjaktigt vis att även om Ungern inte hade någon miljölagstiftning som kunde jämföras med direktiv 85/337, så hade inverkan av vägprojektets konstruktion och utnyttjande på land, vatten, luft, landskap, bebyggda områden och fauna undersökts till fullo och dessutom visade handlingarna att lämpliga åtgärder för att dämpa och minska påverkan på miljön (anpassning av landskapet, viltstaket, bullerskärmar etc.) hade inkluderats i projektets utformning.

Banken påpekade att dess ansvarighet på detta område är begränsat och hänvisade till artikel 16 i bankens miljöpolicy. Det är den för projektet ansvarige som har ansvaret för att tillse att projektet motsvarar rättsliga krav och standarder på miljöområdet. Banken hade dessutom redan påpekat för den klagande att det inte ankommer på banken att kommentera nationella rättsliga förfaranden när det gäller att godkänna projekt eller utfärda andra typer av tillstånd. Om ett projekt skulle bli föremål för rättslig prövning i domstolen måste detta diskuteras med den projektansvarige.

Banken uppgav dessutom att den bedriver en aktiv informationspolitik även om dess roll som finansiell institution tillsammans med dess kommersiella aktiviteter natur kräver ett visst mått av återhållsamhet när det gäller enskilda operationer.

Klagandens kommentarer

I sina kommentarer påpekade den klagande att ringleden M0 enligt banken var en del av Helsingforskorridorerna (av banken kallade ”Kreta korridor V”). Den klagande påpekade emellertid att den speciella del av ringleden M0 som klagomålet avsåg inte var en del av Helsingforskorridorerna.

Vad gäller miljöaspekterna påpekade den klagande att enligt oberoende experter var resultaten från de undersökningar som hittills genomförts resultatet av felaktiga beräkningar. Framför allt fattades en nöjaktig undersökning och analys av de negativa effekterna på luftkvaliteten och bostadsområdena av att man låter bygga det aktuella motorvägsavsnittet.

Den klagande kommenterade dessutom bankens informationsplikt i stort i samband med projekt som banken finansierar.

YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

Efter noggrann granskning av bankens yttrande och den klagandes kommentarer verkade det krävas ytterligare undersökningar. Ombudsmannen bad därför banken uppges mer i detalj hur man i detta särskilda fall hade granskat den nuvarande och eventuella framtida lagstiftningen på miljöområdet, samt den miljökonsekvensutredning som utförts av den projektansvarige. Ombudsmannen bad också banken skicka in de handlingar som lämnats in av det projektansvariga organet (departementet för transporter, kommunikationer och vattenförvaltning) som verkade vara de viktigaste dokumenten, vad gäller projektets miljömässiga aspekter, som banken tagit hänsyn till i sitt beslut att bevilja lånet.

Europeiska investeringsbankens andra yttrande

I sitt andra yttrande framhöll banken att beslutet att finansiera det aktuella projektet tagits av bankens styrelse efter ett positivt yttrande från Europeiska kommissionen, i enlighet med artikel 21 i bankens stadgar. Sådana beslut från styrelsens sida innebär att man utövar de omfattande skönsmässiga befogenheter som styrelsen tilldelats genom bankens stadgar. Detta återspeglas i det faktum att besluten som fattas av bankens styrelse inte, enligt artikel 237 (c) i EG-fördraget, är underkastade en rättslig prövning med ett begränsat undantag för de frågor som avser tillämpningen av artikel 21 i bankens stadgar, vilket har bekräftats av förstainstansrätten¹⁵.

Banken var dessutom av den uppfattningen att det klagomål och den begäran om en undersökning som lämnats in, inte föll inom ramen för undersökningarna om administrativa missförhållanden, såsom detta begrepp hade definierats i Europeiska ombudsmannens årsrapport 1997 (avsnitt 2.2.1). Banken ansåg det därför inte passande att ytterligare kommentera just denna fråga.

¹⁵ T-460/93, *Tête och andra mot EIB*, REG 1993, s. II-1257.

Slutligen försäkrade banken ombudsmannen att den skulle samarbeta i enlighet med ombudsmannens institutionella skyldigheter.

Efter bankens andra yttrande, som ombudsmannen uppfattade som en vägran att i fortsättningen samarbeta i undersökningen av klagomålet, skrev ombudsmannen igen till banken och upprepade sin begäran om ytterligare information. I sin skrivelse påpekade ombudsmannen att hans verksamhet inte regleras av artikel 237 i EG-fördraget, utan av artikel 195. Det som ombudsmannen undersökte var dessutom ett möjligt fall av administrativt missförhållande i det administrativa förfarande som ledde fram till bankens beslut att finansiera projektet.

Europeiska investeringsbankens tredje yttrande

I sitt tredje yttrande bestred banken att den vägrade samarbeta i undersökningen. Banken accepterade emellertid inte att klagomålet avsåg ett fall av administrativt missförhållande så som detta begrepp används i artikel 195 i EG-fördraget och hänvisade till definitionen i ombudsmannens årsrapport 1997. Enligt banken kan ombudsmannens mandat inte utsträckas till att även omfatta en granskning av bankens lånepolicy, och inte heller till utövandet av de skönsmässiga befogenheter som ingår däri, vare sig vad gäller de beslut som fattas av styrelsen eller vad gäller den värdering som genomförs av bankens tjänster, eller när det gäller antagandet av de förslag som förvaltningskommittén antar för att förelägga styrelsen. Banken lade också fram vissa handlingar som hörde till klagomålet, bland annat information som samlats in vid ett besök på platsen nyligen, och hoppades att denna information skulle hjälpa ombudsmannen att bättre förstå den allmänna bakgrunden till det projekt som var föremål för klagomålet.

Klagandens kommentarer till det tredje yttrandet

Bankens tredje yttrande skickades till den klagande. I sina kommentarer vidhöll den klagande sitt klagomål och framhöll sammanfattningsvis följande: Den norra delen av motorvägen M0 nämndes inte ens i det ungerska dekret som upptar en förteckning över de nationella vägar som skall byggas. Det fanns inga bevis för att vägen skulle minska den miljöförstörelse som för närvarande orsakas av trafiken genom centrala Budapest. Den ungerska transportministern medgav dessutom i augusti 1999 att han inte hade några uppgifter om de förväntade miljöeffekterna från motorvägens norra del.

Den klagande hänvisade också till bankens utlåningspolicy i stort. Han uppgav därvid att ett av de största problemen i bankens verksamhet var att den inte behövde följa någon särskild miljöpolitik och att dessutom de miljömässiga aspekterna kunde komma i andra hand efter ekonomiska och andra överväganden. Det finns inget riktigt rättsligt ramverk för banken, som skulle kunna göra banken tydligare ansvarig för sina lån gentemot allmänheten.

Efter bankens tredje yttrande och den klagandes kommentarer ansåg ombudsmannen fortfarande inte att banken hade lämnat den efterfrågade informationen. Ombudsmannen skrev därför än en gång till banken och uppgav att detta var sista gången han begärde att banken lämnade information. Ombudsmannen informerade också banken om att, om banken igen vägrade samarbeta, så skulle ombudsmannen bli tvungen att informera Europaparlamentet i enlighet med artikel 3.4 i Europeiska ombudsmannens stadga.

Europeiska investeringsbankens fjärde yttrande

I sitt fjärde yttrande ifrågasatte inte banken ombudsmannens mandat att undersöka klagomålet. Banken hävdade att klagomålet avsåg en bedömning av utövandet av den skönsmässiga bedömning som tillämpningen av bankens utlåningspolicy medger i samband med bankstyrelsens beslutsfattande, vilket därmed påvisar en meningskiljaktighet med de skönsmässiga bedömningar som hade gjorts i samband med ett visst projekt. Dessa skönsmässiga bedömningar begränsas av bankens rättsliga behörighet och av de allmänna

begränsningar av dessa rättsliga behörigheter så som definierats av EG-domstolens rättspraxis och som kräver att banken handlar i enlighet med grundläggande rättsliga principer. Banken hade uppfattat att ombudsmannens undersökning avsåg om banken faktiskt hade agerat inom ramen för dessa begränsningar när den bestämde sig för att finansiera det aktuella projektet.

När det gällde det projekt som banken hade beslutat att finansiera 1993 så hade banken tagit hänsyn till sin kunds, den ungerska regeringens, investeringsprioriteringar, bland annat moderniseringen av landets nationella och internationella vägnät genom en upprustning av befintliga vägar och byggande av nya vägar, vilket bland annat syftade till att minska trafikstockningarna i städerna och därigenom förbättra miljöns kvalitet. Banken tillämpade därefter sina vanliga kriterier när den undersökte projektets lämplighet ur ekonomisk, teknisk, miljömässig och finansiell synpunkt. Banken skickade med en förteckning över alla de handlingar som tagits med i bedömningen under granskningen av projektet.

Banken hänvisade ånyo till det faktum att även om Ungern inte hade någon miljölagstiftning som kunde jämföras med direktiv 85/337, så visade de dokument som lämnats in av departementet för transporter, kommunikationer och vattenförvaltning att inverkan av vägprojektets konstruktion och utnyttjande på land, vatten, luft, landskap, bebyggda områden och fauna undersökts till fullo och dessutom visade handlingarna att lämpliga åtgärder för att dämpa och minska påverkan på miljön hade inkluderats i projektets utformning.

Banken följde också upp miljöfrågorna efter beslutet att finansiera projektet. År 1995 initierade Europeiska kommissionen gemensamt med banken en särskild miljökonsekvensutredning. Syftet med utredningen var att jämföra kraven i den ungerska miljölagstiftningen med gemenskapens miljöregler i samband med detta speciella vägprojekt. Stor hänsyn togs till resultaten och rekommendationerna från denna utredning under det senare skedet av projektets utarbetande och genomförande. Banken villkorade dessutom utbetalandet av lånet med att de ungerska myndigheterna skulle bekräfta att projektets viktigaste komponenter hade godkänts ur miljösynpunkt och att byggnadslov beviljats, vilket skedde under perioden 1993-1996 och för fas III och den aktuella ringledden i juli 1996 vad gäller det slutgiltiga miljötillståndet och i september 1996 vad gäller bygglovet.

Klagandens kommentarer till det fjärde yttrandet

Bankens fjärde yttrande vidarebefordrades till den klagande med en uppmaning att lämna kommentarer. Inga kommentarer förefaller ha kommit in från den klagande.

Granskning av handlingar

Efter en noggrann genomgång av den information som lämnats av banken och den klagande fann ombudsmannen det nödvändigt att granska de handlingar som lämnats till banken av det ungerska departementet för transporter, kommunikationer och vattenförvaltning. Ombudsmannen skrev därför till banken och meddelade att han tänkte granska de handlingarna. Efter denna begäran valde banken att skicka kopior av handlingarna till ombudsmannen. Efter denna åtgärd ansåg ombudsmannen att banken till fullo samarbetat med ombudsmannens undersökning.

BESLUTET

1 Inledande anmärkning

1.1 Mot bakgrund av att Europeiska investeringsbanken i början av undersökningen bestred ombudsmannens mandat att genomföra en undersökning av påståenden som avsåg

skönsmässiga beslut, anser ombudsmannen att det är nödvändigt att göra följande inledande anmärkningar.

1.2 Enligt artikel 195 i EG-fördraget kan Europeiska ombudsmannen göra undersökningar antingen på eget initiativ eller på grundval av klagomål som lämnas in till honom och som rör förekomsten av administrativa missförhållanden i samband med de aktiviteter som bedrivs av gemenskapens institutioner eller organ, med undantag av EG-domstolen och förstainstansrätten när dessa utövar sina domstolsfunktioner. Artikel 195 i EG-fördraget tillåter inga andra undantag än de som avser gemenskapens domstolar när dessa utövar sina domstolsfunktioner. Framför allt medger artikeln inga undantag för Europeiska investeringsbanken.

1.3 Ombudsmannens årsrapport för 1997¹⁶ innehöll följande definition av administrativa missförhållanden: *Administrativa missförhållanden föreligger när ett offentligt organ underlåter att agera i enlighet med en regel eller princip som är bindande för det.*

1.4 Den 16 juli 1998 antog Europaparlamentet en resolution som godkände denna definition¹⁷.

1.5 Ombudsmannen konstaterade också i sin årsrapport för 1997 att det finns gränser för vad som kan betraktas som administrativa missförhållanden. När den skall utföra de administrativa uppgifter som den ålagts i EG-fördraget kan en gemenskapsinstitution eller ett gemenskapsorgan ha befogenhet att välja mellan två eller flera tänkbara handlingsvägar. Ombudsmannen har inte för avsikt att ifrågasätta sådana administrativa skönsmässiga beslut, under förutsättning att det aktuella organet har agerat inom ramen för dess rättsliga befogenheter. Skönsmässiga befogenheter betyder därmed inte detsamma som obegränsade befogenheter. De allmänna gränserna för de skönsmässiga befogenheterna bestäms av EG-domstolens rättspraxis, som bland annat kräver att administrativa myndigheter skall agera konsekvent och i god tro, undvika diskriminering, uppfylla principerna om proportionalitet, likabehandling och legitima förväntningar samt respektera mänskliga rättigheter och de grundläggande friheterna¹⁸.

2 Bankens finansiering av norra delen av motorvägen M0 i Ungern

2.1 Den klagande hävdade att bankens finansiering av den norra delen av ringleden M0 runt Budapest innebar en överträdelse av såväl den ungerska författningen och övriga ungerska lagar som rådets direktiv 85/337/EEG. Den klagande uppgav att han hade skrivit till banken med en begäran om att den inte skulle betala ut lånet.

2.2 Banken förklarade att den tillämpat sina vanliga kriterier när den undersökte projektets lämplighet ur ekonomisk, teknisk, miljömässig och finansiell synpunkt. De handlingar som skickades in av det ungerska departementet för transporter, kommunikationer och vattenförvaltning visade att miljöeffekterna av byggande och utnyttjande av ringleden på mark, vatten, luft, landskap, bostadsområden och fauna hade undersökts grundligt. En

¹⁶ Europeiska ombudsmannens årsrapport för 1997, avsnitt 2.2.1, EGT C 380, 1998, s. 14.

¹⁷ EGT C 292, 1998, s. 168.

¹⁸ Också relevant i detta sammanhang är Europarådets rekommendation Nr. R (80) 2, som anger att en administrativ myndighet vid utövandet av en diskretionär befogenhet:

1. inte skall tjäna något annat syfte än det för vilket den tilldelades befogenheten
2. skall förfara objektivt och opartiskt, med beaktande enbart av de faktorer som är relevanta för det föreliggande fallet;
3. skall tillämpa principen om likhet inför lagen genom att undvika orättvis diskriminering;
4. skall eftersträva en riktig balans mellan eventuella negativa verkningar som dess beslut kan ha på olika personers rättigheter, friheter eller intressen, och det syfte den driver;
5. skall fatta sitt beslut inom en tidsperiod som är skälig med hänsyn tagen till den fråga det gäller;
6. skall tillämpa eventuella administrativa riktlinjer på ett följdriktigt sätt, med samtidigt beaktande av de särskilda omständigheterna i varje enskilt fall.

Se "The Administration and You: a handbook", 1996 s. 362.

uppföljning av miljöaspekterna genomfördes efter beslutet att finansiera projektet och resultaten togs med i beräkningen i det slutgiltiga genomförandet av projektet.

2.3 För det första är det nödvändigt att slå fast bankens skyldigheter vad gäller miljöhänsyn i samband med att lån beviljas. Ombudsmannen konstaterar att det inte finns några etablerade regler i detta avseende. Det finns emellertid regler, principer och riktlinjer som bör tas i beaktande i syfte att bestämma dessa skyldigheter. Europeiska investeringsbankens stadgar¹⁹ ger inte mycket vägledning när det gäller miljöhänsynen utan där sägs att enbart styrelsen har befogenheter att bevilja lån enligt ansökningar som lämnas in av förvaltningskommittén (artikel 11 och 21). Banken själv uppgav att dess utlåningsverksamhet styrs av gemenskapens politik, vilket är naturligt och logiskt. I det avseendet är det viktigt att påpeka att artikel 174 i EG-fördraget nämner miljöskyddet som en gemenskapspolicy. Det finns dessutom ett antal sekundära rättsakter i samband med miljöskyddet, av vilka rådets direktiv 85/337/EEG²⁰ bör nämnas.

2.4 Banken har antagit en miljöpolicy och den har offentliggjort miljöriktlinjer på sin webbplats. Ur dessa dokument framgår klart att ett projekts lämplighet bedöms ur ekonomisk, teknisk, miljömässig och finansiell synpunkt, att hänsynstagande till miljöfrågor är en integrerad del av projektgranskningen oavsett sektor och dessutom att granskningen skall bedöma projektets uppfyllelse av gemenskapsrättens eller den nationella lagstiftningens krav. I länder som strävar efter ett EU-medlemskap, som Ungern, är gemenskapsrätten en självklar riktlinje.

2.5 I regel görs bedömningen av miljöeffekterna på grundval av en miljökonsekvensbeskrivning (EIA) och andra miljöstudier som utförs av den projektansvarige eller för dennes räkning. Skulle miljökonsekvensbeskrivning eller andra undersökningar avslöja speciella miljörisiker kommer banken att granska de föreslagna miljöförbättrande åtgärderna och kan vid behov införa speciella förbehåll i låneavtalet mellan banken och låntagaren. Enligt bankens miljöpolicy finns det gränser för bankens roll och ansvarighet på miljöområdet. Den projektansvarige är till exempel ansvarig för att de rättsliga kraven och standarderna på miljöområdet följs, inklusive skyldigheten att genomföra en EIA.

2.6 Mot den bakgrunden drar ombudsmannen slutsatsen att när banken skall bevilja ett lån, så är det bankens skyldighet att kontrollera om en riktig EIA eller andra motsvarande miljöstudier har genomförts med avseende på projektet. Vad som är en riktig EIA eller miljöstudie måste med nödvändighet bero på sammanhanget, men för kandidatländerna måste hänsyn tas till de krav som anges i gemenskapsrätten.

2.7 I det aktuella fallet gjorde banken en granskning av vägprojektets miljöeffekter 1993. Vad gäller miljöeffekterna av ringleden som utgör ämnet för detta klagomål skickade departementet för transporter, kommunikationer och vattenförvaltning en sammanfattning av miljögranskningen till banken. Enligt banken visade handlingarna att inverkan från byggande och användning av ringleden på mark, vatten, luft, landskap, bebyggda områden och fauna hade utretts grundligt och att lämpliga åtgärder för att dämpa miljöeffekterna hade inkluderats i projektets uppläggning. Den klagande hävdade emellertid att en tillfredsställande undersökning av luftkvaliteten och bostadsområdena saknades. Ombudsmannens granskning av sammanfattningen av departementets miljögranskning visade att granskningen omfattade de cirka 35 km av E77 norr om Budapest av vilka ringleden utgör en del och att projektets miljöeffekter vad gäller de planer som färdigställdes i augusti 1993 och deras inverkan på mark, vatten, luft, landskap, bebyggda områden och fauna granskats i sammanfattningen och att dämpande åtgärder hade planerats.

2.8 Enligt dess miljöpolicy skall banken granska de föreslagna dämpande åtgärderna om en miljökonsekvensbeskrivning eller andra studier skulle avslöja någon viss negativ miljö-

¹⁹ Protokoll (nr A) till Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen.

²⁰ Rådets direktiv 85/337/EEG av den 27 juni 1985 om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt, EGT L 175, 1985, s.40.

effekt. Även om ombudsmannen drar slutsatsen att det inte framkom några särskilda negativa miljöeffekter i sammanfattningen av miljögranskningen, så är sammanfattningen daterad augusti 1993, medan vissa planer inför godkännandet av delar av vägprojektet skulle dokumenteras och iordningställas i september och oktober 1993. Det bör emellertid påpekas att en andra detaljerad miljökonsekvensstudie genomfördes 1995 på initiativ från Europeiska kommissionen och banken. Syftet med utredningen var att jämföra kraven i den ungerska miljölagstiftningen med gemenskapens miljöregler i anknytning till projektet. Resultaten och rekommendationerna beaktades under slutfasen av projektets planering och genomförande och banken villkorade utbetalningen av lånet med att den skulle få bekräftat från de ungerska myndigheterna att de berörda inslagen i projektet hade slutgodkänts ur miljösynpunkt och fått byggnadslov. För den ringled som berörs av klagomålet gavs tillstånd i juli och september 1996.

2.9 I samband med den klagandes påstående att vissa risker hade påtalats av experter konstaterar ombudsmannen att enbart det faktum att olika uppfattningar om ett projekts miljöeffekter framförs inte automatiskt behöver betyda att banken är skyldig att avstå från att bevilja ett lån när den agerar som finansierande institution.

2.10 Mot bakgrund av ovanstående resultat anser ombudsmannen att det är fastslaget att banken bekräftat att en korrekt miljökonsekvensbeskrivning hade utförts. Banken såg dessutom till att en andra undersökning genomfördes, och den villkorade sitt lån med att den skulle få bekräftelse från de ungerska myndigheterna om att ett slutgiltigt miljögodkännande getts. Banken har därmed tagit vederbörlig hänsyn till miljöaspekterna och det förefaller som om banken har agerat inom ramen för sina rättsliga befogenheter. Ombudsmannens undersökningar har därför inte påvisat några administrativa missförhållanden.

3 Slutsats

På grundval av ombudsmannens undersökningar av detta klagomål förefaller det inte föreligga några administrativa missförhållanden vid Europeiska investeringsbanken. Ombudsmannen avslutar därför ärendet.

3.2 ÄRENDE SOM LÖSTS AV INSTITUTIONEN

3.2.1 Europeiska kommissionen

PÅSTÅDDA OEGENTLIGHETER I HANTERINGEN AV ETT PHARE-KON- TRAKT

*Beslut i klagomål
471/99/ME mot
Europeiska
kommissionen*

KLAGOMÅLET

Klaganden, direktören för "Centre for European Policy Studies" (CEPS), ingav i april 1999 ett klagomål till Europeiska ombudsmannen om Phare-kontraktet nr 95-1111.00. Kontraktet gällde tillnärming av lagstiftningen i Rumänien och tilldelades 1995 ett konsortium lett av CEPS av Europeiska kommissionen.

Enligt klaganden sönderföll projektet i två distinkta faser. Under de första arton månaderna hade konsortiet stora svårigheter att fullgöra sina åtaganden. 1997 hade klaganden därför ingripit direkt i projektet. Man kom fram till en uppgörelse som innebar en sänkning av arvoden med ungefär 20 procent. Den främste rådgivaren byttes ut och kommissionen gick med på en förlängning av projektet med ytterligare sex månader till juni 1998, så att det mesta av arbetet kunde slutföras.

Engagemanget och kvaliteten på arbetet förbättrades oerhört under denna sista period och Rumäniens regering lovordade vid flera tillfällen konsortiet, dess främsta rådgivare och CEPS. Tyvärr skötte kommissionen vid den här tiden inte längre projektet på ett rationellt eller förnuftigt sätt. Klaganden anförde att CEPS aldrig hade ifrågasatt kommissionens rätt och skyldighet att granska konsortiets prestationer och ekonomiska förvaltning. Det viktigaste problemet under de senaste femton månaderna hade emellertid varit att CEPS inte hade fått någon detaljerad dokumentation som utvisade varför och på vilka punkter kommissionen var missnöjd med konsortiets arbete. Klaganden hade flera gånger försökt få kontakt med kommissionen och bifogade ett diarium över CEPS:s kontakter med

kommissionen från slutet av 1997 till april 1999 som åskådliggjorde kommissionens beteende.

Mot bakgrund av detta hävdade klaganden att, i) kommissionen inte hade betalat några fakturor, och ii) kommissionen inte lämnade någon information om vad som var fel eller varför fakturorna inte hade blivit betalda.

UNDERSÖKNINGEN

Kommissionens yttrande

Klagomålet vidarebefordrades till kommissionen. I sitt yttrande förklarade kommissionen inledningsvis att den, inom ramen för gemenskapens ”föranslutningsstrategi”, sluter avtal med konsulter för att bistå och råda regeringarna i kandidatländerna i Central- och Östeuropa i alla frågor som gäller tillnärmning av deras inhemska lagstiftning till gemenskapens regelverk. CEPS fick kontraktet för Rumänien.

Problem uppstod redan från början i projektets genomförande. Enligt kommissionen kunde den utbildning och dokumentation som de rumänska myndigheterna tillhandahölls betraktas som godtagbar, men de rapporter som upprättats om olika områden av den rumänska lagstiftningen var undermåliga. 1997 ledde detta till en minskning av CEPS:s ansvarsområde, till att den främsta rådgivaren byttes ut och till en sänkning av kommissionens ersättning för de tjänster som utförts fram till juni 1997.

Även om kommissionen medgav att CEPS:s prestationer hade förbättrats sedan dess, så var den undermåliga kvaliteten på de flesta av de inlämnade rapporterna, som innebar att några av dem inte kunde godtas, fortfarande den viktigaste tvistefrågan mellan parterna. Kommissionens viktigaste invändningar sammanfattades i en skrivelse till klaganden från den 13 juli 1999. Efter en särskild revision som utfördes 1998 och en grundlig analys av samtliga inlämnade rapporter, hade kommissionen föreslagit en slutuppgörelse beträffande de omtvistade fakturorna för perioden mellan juli 1997 och juni 1998. Enligt kommissionen fanns det inte några utestående fakturor i kommissionens bokföring.

Kommissionen tillbakavisade klagandens påstående att den inte hade lämnat information om anledningen till att fakturorna inte hade betalats och hänvisade till det diarium som bifogats klagomålet samt revisionen från 1998. Därigenom gjorde den gällande att CEPS varit fullt medvetet om problemen hela tiden.

Kommissionen drog slutsatsen att CEPS kanske inte är nöjt med förslaget till uppgörelse, men att man mycket väl vet varför det gjordes.

Klagandens kommentarer

I sina kommentarer vidhöll klaganden sitt klagomål.

I nya skrivelser till ombudsmannen framförde klaganden ett antal kommentarer om kommissionens beteende. Klaganden hänvisade bland annat till det faktum att fakturor för utbildning aldrig hade ifrågasatts av kommissionen. Likväl betalades de inte förrän i juli 1999. Det viktigaste dröjsmålet gällde själva huvudrapporten, där kommissionen tog åtta månader på sig för att göra några mindre ändringar trots att klaganden upprepade gånger begärde att få tillbaka texten.

YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

Sedan kommissionens yttrande och klagandens kommentarer noga övervägts framgick det att ytterligare undersökningar var nödvändiga. Ombudsmannen bad kommissionen att inkomma med ytterligare information i samband med, i) varför de icke omstridda delarna

av kontraktet (arbete med utbildning och dokumentation) inte hade betalats i ett tidigare skede utan istället inkluderats i den finansiella revisionen, ii) kommissionen ombads förklara varför det tog så lång tid att utföra två utbetalningar, iii) frågan om dröjsmålsränta, och iv) kommissionen ombads att kommentera påståendet att man under åtta månader inte gjort några viktiga förändringar i huvudrapporten.

Kommissionens andra yttrande

I sitt andra yttrande framförde kommissionen sammanfattningsvis följande punkter.

När det gäller de kostnader som uppkom under perioden 1 juli 1997 till 31 mars 1998 (vilket omfattade kostnader för utbildning), var det inte möjligt att göra några utbetalningar på grund av flera svårigheter som förklarades mer ingående. Kommissionen hade beslutat att den finansiella revisionen skulle inkludera en fullständig granskning av kontraktet. Beträffande de två utbetalningarna medgav kommissionen att det tagit längre tid än normalt att göra dessa och angav några skäl. När det gäller frågan om dröjsmålsränta framförde kommissionen att det åligger underleverantören att begära det.

Klagandens ytterligare kommentarer

Kommissionens andra yttrande vidarebefordrades till klaganden för kommentarer. Inga kommentarer föreföll ha inkommit från klaganden.

Ytterligare information

I maj 2001 underrättade kommissionen ombudsmannen att efter möten med klaganden i februari och mars 2001, hade båda parter den 26 april 2001 lämnat sitt informella godkännande åt en uppgörelse. Denna uppgörelse skulle lämnas till klaganden för kontrasignering efter handläggning inom kommissionen.

Ombudsmannen vidarebefordrade denna information till klaganden för kommentarer. Klaganden informerade därefter ombudsmannen att han hade accepterat den uppgörelse som kommissionen föreslagit och att den hade undertecknats den 15 maj 2001. Som en del av uppgörelsen hade klaganden förbundit sig att inte driva sitt klagomål till ombudsmannen vidare. Slutligen tackade klaganden ombudsmannen för hans insatser i detta fall.

BESLUTET

1 Klagandens påståenden rörande uteblivna utbetalningar, bristande information och huvudrapporten

1.1 Klaganden hävdade att kommissionen inte hade betalat några fakturor och att den inte informerade om vad som var fel eller varför fakturorna inte hade blivit betalda. När det gäller huvudrapporten hävdade klaganden dessutom att inga viktiga förändringar hade gjorts under åtta månader.

1.2 Kommissionen tillbakavisade påståendena och förklarade sin ståndpunkt både i sitt första och i sitt andra yttrande. Den uppgav att fakturorna hade betalats och att klaganden hade hållits informerad. När det gäller huvudrapporten gav kommissionen inga särskilda kommentarer.

1.3 I maj 2001 underrättade kommissionen ombudsmannen att båda parter den 26 april 2001 hade lämnat sitt informella godkännande åt en uppgörelse. I juli 2001 informerade klaganden ombudsmannen att en uppgörelse hade undertecknats den 15 maj 2001. Som en del av uppgörelsen hade klaganden förbundit sig att inte driva sitt klagomål till ombudsmannen vidare.

1.4 Ombudsmannen noterade att en uppgörelse nåtts mellan kommissionen och klaganden. Det förefaller därför som att frågan har lösts.

2 Slutsats

Det framgår av kommissionens och klagandens kommentarer att kommissionen har vidtagit åtgärder för att lösa frågan och därigenom tillmötesgått klaganden. Ombudsmannen avslutar därför ärendet.

PÅSTÅDD UNDERLÅTENHET ATT UTBETALA DEL AV BIDRAG

*Beslut i klagomål
1364/99/OV mot
Europeiska
kommissionen*

KLAGOMÅLET

I november 1999 skickade D ett klagomål till Europeiska ombudsmannen för M:s räkning. M är ett europeiskt forskningsinstitut och klagomålet avsåg den försenade utbetalningen av ett bidrag på 48 679 euro för år 1998. Den klagande är generaldirektör för M, som erhåller årliga bidrag från kommissionen (GD IB, Yttre förbindelser) för sin verksamhet.

Problemen började när det tredje avtalet (mars 1998-mars 1999) undertecknades. I november 1998 lade M. fram sin redovisning inför GD IB för de föregående avtalsperioderna. Styrekonomen vid GD IB granskade dessa räkenskaper i januari 1999. Kommissionens revisor var inte nöjd med räkenskaperna, och överföringen av medel till M stoppades till dess granskningen var genomförd. Ett nytt avtal undertecknades slutligen den 15 juli 1999.

Den slutgiltiga granskningsrapporten skickades till den klagande den 30 september 1999. Slutsatsen i den var att 48 679 euro skulle betalas till M (indrivning från M av bidragen för 1996 och 1997, kompenserade av bidraget för 1998 som fortfarande inte betalats ut) så snart som M godkänt resultatet av granskningen.

Den 8 oktober 1999 skrev M till GD IB och bad om att vissa förändringar skulle göras på två ställen i granskningen. I en skrivelse av den 22 oktober 1999 avvisade kommissionen dessa krav. M accepterade sedan kommissionens ståndpunkt i en skrivelse av den 22 oktober 1999.

Den 29 oktober 1999 meddelade kommissionen emellertid M att beloppet 48 679 euro skulle betalas i två delar, 26 879 euro (som skulle betalas ut omedelbart) och 21 800 euro. Den andra betalningen som motsvarande kostnaderna för en bok/studie (inom ramen för 1997 års verksamheter) skulle betalas först sedan detta arbete utförts. Tidsfristen för detta arbete var slutet av år 1999.

I sitt klagomål till ombudsmannen hävdade därför den klagande att kommissionens GD IB, i enlighet med beslutet i skrivelsen av den 30 september 1999, borde betala hela bidragsbeloppet på 48 679 euro och inte bara första delen, 26 879 euro enligt beslutet i brevet av den 29 oktober 1999.

I sina brev av den 7 december 1999 och den 5 januari 2000 till ombudsmannen framförde den klagande ett andra yrkande. Han påpekade att som ett resultat av hans klagomål till ombudsmannen hade de berörda tjänsterna inom kommissionen bestraffat M genom att vägra diskutera vidare med M, inte bara om de betalningar som klagomålet avsåg, utan också vad gällde arbetsprogrammet för år 2000. Den klagande angav också att boken/studien skulle överlämnas till kommissionen den 5 januari 2000.

UNDERSÖKNINGEN

Kommissionens yttrande

I sitt yttrande konstaterade kommissionen att M sedan 1996 hade erhållit ett årligt bidrag för att betala sina kostnader. Betalningarna delades upp i ett förskott och en slutbetalning. Slutbetalningen gjordes först efter en kontroll av underlagen för de kostnader som mottagaren haft det aktuella året. Eftersom det var omöjligt att bestämma det exakta beloppet för kostnaderna som skulle täckas av bidragen för 1996 och 1997 på grund av bristen på

noggrannhet och precision i den klagandes kostnadsredovisning, beslöt den ekonomiansvarige i slutet av 1998 att genomföra en granskning av bidragen för 1996 och 1997.

I granskningsrapporten av den 20 maj 1999 drogs slutsatsen att det förekommit misshushållning med gemenskapens medel och de belopp som skulle drivas in angavs (97 928 euro för 1996 och 37 022 euro för 1997). Den klagande bestred beloppen.

Under månaderna juni och juli 1999 organiserades möten mellan den klagande, revisionssenheten och det tidigare GD IB för att den klagande skulle beredas tillfälle att lägga fram nya fakta och kompletterande ekonomiska handlingar som kunde motivera de uppgivna kostnaderna och klarlägga de frågor som tagits upp i granskningen. På grund av att den klagande inte kunde tillhandahålla nödvändiga underlag för den ekonomiska information som skickats in, fastställdes i granskningens slutgiltiga slutsatser de ostrykta utbetalningarna i samband med bidraget för 1996 (91 794 euro) och bidraget för 1997 (13 460 euro).

Samtidigt fattades beslut om att gå fram försiktigt och endast betala ut en del av bidraget för 1998 till M. Bidragsavtalet för 1999 undertecknades emellertid den 19 juli 1999 och ett förskott på 80 procent betalades ut till M i juli så att institutet skulle kunna fortsätta sin verksamhet. Vad gäller budgetförslaget för 2000 hade kommissionen i sitt preliminära förslag till budget avsatt beloppet 200 000 euro för M, vilket också godkändes av rådet och Europaparlamentet. Den klagandes ansökan om bidrag skulle hanteras inom ramen för det normala budgetförfarandet.

I granskningsrapporten slogs också fast att beloppet 21 800 euro, som enligt uppgift var avsett för genomförande av en studie som ingick i verksamhetsprogrammet för 1999 och som fortfarande inte var klar i slutet av juli 1999, skulle drivas in. Eftersom den klagande hade uppgett att arbetet var i det närmaste avslutat ingrep GD IB för att stoppa den omedelbara indrivningen av beloppet och medge en ytterligare tidsfrist för rapporten till slutet av 1999.

De definitiva slutsatserna från granskningen och förslaget till ersättning för de oredovisade utgifterna för 1996 och 1997 med bidraget för 1998, skickades till den klagande den 30 september 1999 efter rådfrågning av styrekonomen. Eftersom den klagande bestred vissa punkter i de definitiva slutsatserna skedde en skriftväxling under oktober 1999.

Vad gäller boken/studien informerades M. av kommissionen i en skrivelse av den 29 november 1999 om att den skulle betala ut 11 000 euro, men att resterande 10 800 euro skulle betalas ut först när arbetet var avslutat. Kommissionens tjänster anser att en viss ekonomisk försiktighet krävdes innan hela beloppet betalades ut för ett arbete som skulle lämnats över i slutet av 1998. Den 5 januari 2000 lämnades arbetet över till kommissionen, men efter en kontroll visade det sig att det inte uppfyllde specifikationerna i avtalet. Följaktligen kunde kommissionen inte gå vidare och göra slutbetalningen. Den klagande informerades i en skrivelse av den 19 januari 2000.

Vad gäller det andra påståendet anmärkte kommissionen att den aldrig bestraffat M på grund av dennes klagomål till ombudsmannen. Ett möte med den klagande inställdes faktiskt i december 1999. Beslutet togs för att respektera det klagomålsförfarande som inletts av den klagande (klagomålets text hade fortfarande inte kommit till de ansvariga enheterna). Så fort klagomålet hade analyserats återupptogs kontakterna med M den 4 januari 2000 och den klagande togs emot den 5 januari 2000, dvs. dagen innan det andra klagomålet skickades till kommissionens ordförande. Under detta möte planerades ett andra möte till den 13 januari 2000 för att diskutera handlingsprogrammet för 2000. Kommissionen tillade att förslaget till verksamhetsprogram för 2000 och verksamhetsrapporten för 1999 officiellt lämnades över till kommissionen så sent som den 12 januari 2000. Under det mötet bad kommissionen den klagande göra vissa ändringar i verksamhetsprogrammet. Så snart de ändringarna mottagits och godkänts skulle kommissionens tjänster bevilja bidraget för 2000 i enlighet med det tillämpliga förfarandet.

Klagandens kommentarer

I sin kommentar påpekade klaganden att kommissionen krediterat M 10 800 euro vilket motsvarade det obetalda beloppet för genomförandet av studien. Den klagande tackade ombudsmannen för hans hjälp med fallet.

Vad gäller påståendet att han skulle ha bestraffats för att ha klagat till ombudsmannen påpekade den klagande i sin skrivelse av den 21 januari 2000 att hans relationer med kommissionen hade förbättrats avsevärt efter ombudsmannens brev av den 6 januari 2000. Han uppgav att han den 13 januari 2000 kunde lägga fram verksamhetsprogrammet för år 2000 för den ansvarige för GD Relex och att kommissionen hade gett honom försäkringar om att svårigheterna var på väg att lösas.

BESLUTET

1 Påstådd utebliven betalning av den utestående delen av bidraget

1.1 Den klagande hävdade att kommissionens GD IB i enlighet med beslutet i skrivelsen av den 30 september 1999 borde betala hela bidraget på 48 679 euro och inte bara förskottet på 26 879 euro i enlighet med skrivelsen av den 29 oktober 1999. Den klagande hävdade att kommissionen också borde betala det utestående beloppet 21 800 euro som motsvarade kostnaderna för studien. Kommissionen anmärkte att den skulle betala ut 11 000 euro, men att beloppet 10 800 euro skulle betalas först när arbetet var utfört. Efter kontroll visade det sig emellertid att studien inte motsvarade specifikationerna i avtalet. Kommissionen kunde därför inte effektuera betalningen.

1.2 Ombudsmannen konstaterade att, som det verkade av kommissionens yttrande, anledningen till att kommissionen inte omedelbart betalade beloppet som avsåg kostnaden för studien var att den klagande inte slutfört arbetet inom de tidsramar som ursprungligen bestämts till slutet av juli 1999. Efter att först ha sagt att detta belopp skulle drivas in gick kommissionen slutligen med på en förlängning av tidsfristen för arbetets slutförande till slutet av 1999. Studien lämnades slutligen över till kommissionen den 5 januari 2000.

1.3 I november 1999 informerade kommissionen den sökande om att den skulle betala första delen på 11 000 euro. Men eftersom studien inte uppfyllde specifikationerna i avtalet vägrade kommissionen betala det återstående beloppet 10 800 euro.

1.4 I maj 2000 informerade den klagande emellertid ombudsmannen om att kommissionen slutligen betalat de återstående 10 800 euro och tackade honom för hans hjälp i ärendet. Ombudsmannen ansåg därför att kommissionen, vad gällde denna del av fallet, hade vidtagit åtgärder för att lösa ärendet och tillmötesgå klaganden.

2 Den påstådda bestraffningen på grund av det inlämnade klagomålet

2.1 Den klagande påstod att kommissionens tjänster, som en följd av hans klagomål till ombudsmannen, hade straffat M genom att vägra fortsätta diskussionerna, inte bara vad gällde de betalningar som utgjorde ämne för klagomålet, utan också utformningen av verksamhetsprogrammet för år 2000.

2.2 Kommissionen uppgav att den aldrig bestraffat den klagande på grund av klagomålet till ombudsmannen. Kommissionen angav att ett möte med den klagande hade ställts in i december 1999 för att respektera klagomålsförfarandet som inletts av den klagande och eftersom klagomålets text fortfarande inte hade kommit fram till de berörda tjänsterna. Kommissionen träffade emellertid därefter den klagande den 5 januari 2000 och den 13 januari 2000 för att diskutera verksamhetsprogrammet för 2000. Den 21 januari 2000 informerade den klagande dessutom ombudsmannen om att hans relationer med kommissionen hade förbättrats avsevärt sedan ombudsmannens brev av den 6 januari 2000 till ordförande Prodi.

2.3 Ombudsmannen ansåg därför att vad gällde denna del av fallet, så hade kommissionen vidtagit åtgärder för att lösa ärendet och tillmötesgå klaganden.

3 Slutsats

Det framgår av kommissionens yttrande och klagandens kommentarer att kommissionen vidtagit åtgärder för att lösa ärendet och därmed tillmötesgått klaganden. Ombudsmannen avslutar därför ärendet.

VÄGRAN ATT BETA- LA EN KONSTNÄR FÖR HANS UPPHOVS RÄTT

*Beslut i klagomål
81/2000/ADB mot*

*Europeiska
kommissionen*

KLAGOMÅLET

Klaganden är illustratör. Hon ombads att göra 8 illustrationer som skulle användas i informationsbroschyrer om Europeiska unionen (*"Frågor och svar om EU"*) för generaldirektorat X vid Europeiska kommissionen. Dessa broschyrer publicerades för första gången 1996. Några av dem gavs ut på nytt men klaganden fick aldrig vare sig information eller ersättning för det.

Enligt klaganden avsåg den ursprungliga beställningssedeln bara en utgåva. Där sades ingenting vare sig om ersättning för ytterligare utgåvor eller överlåtelse av upphovsrätten till Europeiska kommissionen. Klaganden kontaktade därför kommissionen för att komma överens om ersättning för hennes upphovsrätt till nyutgåvorna. Kommissionen vägrade eftersom detta inte omfattades av det ursprungliga avtalet.

Klaganden ingav därför ett klagomål till Europeiska ombudsmannen om kommissionens vägran att ersätta henne för hennes upphovsrätt till illustrationer publicerade av Generaldirektorat X vid Europeiska kommissionen.

UNDERSÖKNINGEN

Kommissionens yttrande

Europeiska kommissionens yttrande i klagomålet innehöll i sammanfattning följande:

Enligt beställningssedeln fick klaganden i uppdrag att skapa 8 illustrationer för 6 000 franska franc per styck. På sin faktura nämnde klaganden bara att konstnären behöll sin äganderätt till illustrationerna samt att dessa skulle återsändas i perfekt skick. Betalningen på 48 000 franska franc gjordes den 25 oktober 1996. Klaganden hade aldrig nämnt att denna betalning enbart avsåg skapandet men inte publiceringen av illustrationerna. Kommissionen skulle aldrig ha betalat enbart för skapandet av ett verk utan att få rättighet att publicera det. Sex illustrationer har faktiskt getts ut på nytt med en något förändrad text. De nya utgåvorna var i det närmaste identiska med de tidigare. Därför hade klaganden inte blivit informerad.

Trots bristen på överensstämmelse mellan klagandens och kommissionens tolkningar, kommer kommissionen icke desto mindre att ta kontakt med klaganden för att försöka finna en vänskaplig förlikning.

Klagandens kommentarer

Europeiska ombudsmannen vidarebefordrade kommissionens yttrande till klaganden med en uppmaning att lämna kommentarer. I sitt svar av den 14 juni 2000, välkomnade klaganden kommissionens önskan att finna en vänskaplig förlikning på ärendet.

Enligt den franska lagstiftningen om immaterialrätt har kommissionen rättsliga förpliktelser gentemot konstnären. Förlikningen kan naturligtvis inte bygga på den tidigare otillfredsställande överenskommelsen. Den bör grunda sig på sedvanlig ersättning för

upphovsrätt till verk som kopieras på 6 miljoner broschyrer och distribueras inom hela Europeiska unionen.

YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

Den 16 augusti 2000, underrättade klaganden ombudsmannen att, trots kommissionens åtagande av den 11 maj 2000 att ta kontakt med klaganden för att åstadkomma en vänskaplig förlikning, hade ingen åtgärd ännu vidtagits. Den 8 september 2000 tog ombudsmannen därför kontakt med kommissionen för att begära information om förse-ningen. Den 16 november 2000 informerade kommissionen ombudsmannen att förse-ningar hade inträffat på grund av personalförändringar i det ansvariga generaldirektoratet och på grund av sommarens semestrar. Under tiden hade kommissionen tagit kontakt med klaganden. Den 31 januari 2001 underrättade kommissionen ombudsmannen om sitt anbud att betala 36 000 franska franc till klaganden.

Den 26 mars 2001 informerade klaganden ombudsmannen att kommissionen i sitt förslag hade utelämnat viktiga kriterier i sin beräkning av det belopp som skulle betalas till klaganden. Klaganden ansåg att kommissionens erbjudande var otillräckligt och föreslog att man skulle enas om 50 000 franska franc. Ombudsmannen vidarebefordrade denna information till Europeiska kommissionen.

Den 15 maj 2001 informerade klaganden ombudsmannen att hon, för att få ett slut på tvisten, hade gått med på kommissionens senaste förslag att betala henne 42 000 franska franc.

BESLUTET

1 Vägran att ersätta klaganden för hennes upphovsrätt

1.1 Klaganden ingav ett klagomål till Europeiska ombudsmannen om kommissionens vägran att ersätta henne för hennes upphovsrätt till illustrationer publicerade av Generaldirektorat X vid Europeiska kommissionen.

1.2 Kommissionen medgav att det hade funnits en bristande överensstämmelse mellan klagandens och kommissionens tolkningar av det ursprungliga avtalet. Icke desto mindre hade kommissionen för avsikt att finna en vänskaplig förlikning på ärendet.

1.3 Ombudsmannen konstaterar att klaganden den 11 maj 2001 gick med på en ekonomisk uppgörelse som föreslagits av kommissionen.

2 Slutsats

Det förefaller som att kommissionen vidtog åtgärder för att lösa ärendet och därmed tillmötesgick klaganden. Ombudsmannen avslutar därför ärendet.

Märk: Den 31 augusti 2001 tackade klaganden ombudsmannen och informerade honom att kommissionen hade utbetalat den utlovade summan.

KOMMISSIONENS SENA BETALNING I SAMBAND MED PROJEKT OM AIDS- PREVENTION

*Beslut i klagomål
423/2000/(IJH)JMA mot
Europeiska
kommissionen*

KLAGOMÅLET

Den klagande lämnade in ett klagomål för GAP:s (analys- och prognosgruppens) räkning. Klagomålet registrerades med nummer 52/2000/RI hos ombudsmannen i januari 2000. Den klagande hävdade att kommissionen inte hade gjort den sista utbetalningen för ett gemenskapsfinansierat projekt som genomfördes av hans organisation (*”Program för utvärdering av hiv/aids-prevention bland homosexuellt aktiva män i Europeiska unionen av ett nätverk av europeiska homosexuella organisationer”*).

Den klagande förklarade att GAP-nätverket hade lagt ut stora belopp för att slutföra programmet under 1998 enligt de ursprungliga planerna. Trots officiella försäkringar om att det projekt som genomförts av den klagande hade bedömts positivt hade kommissionen ännu inte betalat ut de summor som återstod. Mot bakgrund av den information som lämnats av den klagande i dennes första e-postbrev verkade det inte som om några lämpliga hänvändelser hade gjorts till den ansvariga institutionen. I frånvaro av sådana hänvändelser vilka krävs enligt artikel 2.4 i ombudsmannens stadga förklarades klagomålet otillåtligt och ombudsmannen avslutade ärendet.

När den klagande skickat in kompletterande information i mars 2000 som visade att han vid flera tillfällen hade haft kontakter med kommissionen om betalning av de utestående beloppen beslutade ombudsmannen att öppna ett nytt klagomålsärende (423/2000/(IJH)JMA), och att inleda en undersökning av fallet. I den nya information som lämnades av den klagande beskrevs den skriftliga korrespondensen med de ansvariga tjänsterna inom kommissionen och kopior av dessa skrivelser skickades med.

Sammanfattningsvis krävde den klagande att kommissionen skulle betala de belopp som fattades för slutförandet av det projekt som finansierades av institutionen.

UNDERSÖKNINGEN

Kommissionens yttrande

Klagomålet vidarebefordrades till kommissionen. Kommissionen förklarade först bakgrunden till det uppkomna problemet. Kommissionen angav att kommissionen och GAP-nätverket hade undertecknat ett avtal för genomförande av projektet *”Program för utvärdering av hiv/aids-prevention riktad till homosexuellt aktiva män i Europeiska unionen av ett nätverk av Europeiska homosexuella organisationer”*, som skulle genomföras under perioden mellan december 1997 och december 1998. Finansiering av projektet medgavs inom ramen för gemenskapsprogrammet för förhindrande av aids och vissa andra överförbara sjukdomar. Enligt avtalet skulle nätverket lämna in en slutrapport över projektet i mitten av mars 1999.

Kommissionen var medveten om att, precis som den klagande uppgav, den tredje och sista betalningen för projektets genomförande ännu inte hade gjorts, och beklagade de utdragna förhandlingarna i samband med att ärendet avslutades.

Institutionen förklarade att en serie ändringar hade gjorts i avtalet i april 1998 och i februari 1999. En del av problemet berodde dessutom på Euroskills, den byrå som var ansvarig för att följa upp genomförandet av projektet. Till slutet av juli 1999 hade kontoret för tekniskt stöd, Euroskills, hjälpt de ansvariga tjänsterna inom kommissionen med genomförandet av aidspreventionsprogrammet på grund av bristen på tillgängliga resurser inom kommissionen för den dagliga administrativa och tekniska ledningen av projektärenden.

Slutrapporten från projektet var daterad i mars 1999. Euroskills begärde emellertid in kompletterande information från GAP-nätverket, vilken skickades in utan förseningar. På grund av det stora antalet projektärenden hade Euroskills inte kunnat göra de sista utbe-

talningarna innan dess avtal med kommissionen löpte ut i slutet av juli 1999. Vid den tidpunkten tog personalen vid direktoratet för folkhälsa över det arbete som tidigare utförts av Euroskills.

Kommissionen angav att dess tjänster måste kontrollera och godkänna de faktiska kostnader som uppkommit på basis av dokument som stödjer dessa för att uppfylla reglerna för ekonomisk förvaltning. En analys av kraven på slutbetalning som också inbegrep ersättning för avtalsförändringarna hade genomförts i slutet av juni 2000. Eftersom betalningskraven inte åtföljdes av tillräcklig stödjande dokumentation skickades ett brev till GAP-nätverket. I juli 2000 mottog kommissionen en skrivelse från GAP-nätverket som innehöll den stödjande dokumentationen.

På grundval av de bevis som lämnades in av den klagande gjorde kommissionen en tredje och sista utbetalning till projektet. Institutionen påpekade att nätverket redan borde ha mottagit den slutbetalning som redan hade gjorts av kommissionens tjänster i början av augusti 2000.

Klagandens kommentarer

I juni 2000 skickade den klagande ytterligare information till ombudsmannen rörande den senaste utvecklingen i fallet. Han angav att kommissionen hade kontaktat GAP-nätverket i juni och informerat den klagande om att förseningen i betalning till projektet berodde på behovet av att komplettera de formaliteter som var ett resultat av ändringar som införts två gånger i det ursprungliga avtalet. Kommissionen hade också begärt in ett antal dokument som rörde projektets ekonomiska redovisning. Den klagande skickade dessa dokument till kommissionen i juli 2000 och informerade ombudsmannen.

I ett e-postbrev i december 2000 bekräftade den klagande att kommissionen slutligen betalat de utestående beloppen och uttryckte sin tacksamhet mot ombudsmannen för dennes hjälp när det gällde att komma fram till en lösning på problemet.

BESLUTET

Det framgår av kommissionens yttrande och klagandens kommentarer att kommissionen vidtagit åtgärder för att lösa ärendet och därmed tillmötesgått klaganden. Ombudsmannen avslutar därför ärendet.

KOMMISSIONENS SENA BETALNINGAR

*Beslut i klagomål
469/2000/ME mot
Europeiska
kommissionen*

KLAGOMÅLET

I mars 2000 lämnade den klagande in ett klagomål till Europeiska ombudsmannen om Europeiska kommissionens påstått sena betalningar i samband med hans dotters död. Dottern hade varit anställd vid kommissionen. Den klagandens advokat hade under flera månader försökt få kommissionen att betala, men utan framgång. Den klagande krävde: 1) ersättning för begravningskostnader, 2) utbetalning av lön och 3) ersättning för medicinska utgifter.

UNDERSÖKNINGEN

Kommissionens yttrande

Klagomålet vidarebefordrades till Europeiska kommissionen. I sitt yttrande uppgav kommissionen att betalningarna hade gjorts i januari, maj och juni 2000, och att fallet därför hade avslutats.

Kommissionen förklarade också anledningen till förseningarna. Vad gäller kostnaderna för transport av kroppen hade fakturorna skickats in av den klagande den 19 november 1999

och registrerats av löneavdelningen den 8 december 1999. Den 13 december 1999 hade kommissionen begärt att få ytterligare information via fax rörande den klagandes bankkonto. Faxmeddelandet hade besvarats den 14 december 1999, men informationen var fortfarande ofullständig. Den 27 januari 2000 skickade kommissionen den klagande ett faxmeddelande med DG Budgets kommentarer tillsammans med en nyligen införd blankett för ekonomiska uppgifter som den klagande skulle fylla i. Inget svar erhöles på detta faxmeddelande. En ny blankett för ekonomiska uppgifter skickades i april 2000. Kommissionen mottog en ifylld blankett från den klagande den 2 maj 2000 och en avräkning gjordes slutligen den 16 maj 2000.

Vad gäller de övriga kraven hade det uppkommit problem i samband med validering av den klagandes bankkonto och det faktum att utgifterna inte kunde betalas förrän kostnaderna för transport av kroppen hade betalats.

Klagandens kommentarer

I sina kommentarer uppgav den klagande att även han ansåg att ärendet var avslutat. Han tackade ombudsmannen för dennes intresse för ärendet i samband med hans dotters död och för hans ingripande i fallet. Den klagande höll med om att problemen med hans bank och andra individer hade orsakat vissa förseningar, men uttryckte tvivel när det gäller de faxmeddelanden som kommissionen påstod sig ha skickat, eftersom han inte hade något faxnummer.

BESLUTET

1 Kommissionens sena betalningar

Den klagande påstod att kommissionen inte hade gjort utbetalningar i samband med hans dotters död och han krävde att betalningarna skulle göras. Kommissionen förklarade anledningarna till förseningen och uppgav att alla betalningar hade utförts under tiden. Den klagande höll med om att fallet kunde betraktas som avslutat och tackade ombudsmannen för hans ingripande.

2 Slutsats

Det framgår av kommissionens yttrande och klagandens kommentarer att kommissionen vidtagit åtgärder för att lösa ärendet och därmed tillmötesgått klaganden. Ombudsmannen avslutar därför ärendet.

FÖRSENADE BETALNINGAR TILL PROJEKTLEDARE

*Beslut i klagomål
562/2000/PB mot
Europeiska
kommissionen*

KLAGOMÅLET

I april 2000 skickade den klagande in vissa anklagelser mot kommissionen för IWB:s räkning (Institut für Wirtschaftswissenschaftliche Bildung Radolfzell e.V). Den klagande var projektsamordnare för två EU-finansierade projekt, nämligen försöksprojektet Servitec (<http://www.eduvinet.de/servitec>) som ingick i Leonardoprogrammet och försöksprojektet (25202-CP-2-97-1-DE-ODL-ODL) inom ramen för Sokrates. Båda projekten rörde EU:s utbildningspolitik.

När det gällde Leonardoprojektet lämnade den klagande följande bakgrundsinformation:

Den 27 april 1998 tecknades ett avtal om projektet med kommissionen. Avtalet skulle träda i kraft den 8 december 1997.

Den 30 juni 1998 mottog den klagande det första projektbidraget (80 000 euro), cirka sju månader efter det att avtalet börjat gälla.

Den 12 augusti 1999 offentliggjordes nya formulär för pilotprojektens lägesrapporter på Internet. Dessa rapporter skulle emellertid skickas senast den 31 augusti 1999 och de krävde dessutom att nya kontrakt upprättades och undertecknades av projektens båda partner. Det visade sig att det inte hade varit möjligt att få de namnteckningar på avtalen som krävdes av projektens båda samarbetspartner under sommarsemestern. Den klagande bad därför om en förlängning av tidsfristen för att lämna in lägesrapporten. Kommissionen beviljade en förlängning till den 31 december 1999.

Den 19 november 1999 skickade den klagande in lägesrapporten till kommissionen.

Den 22 december 1999 erhöll den klagande ett mottagningsbevis från kommissionen. I mottagningsbeviset uppgavs att lägesrapporterna hade mottagits den 26 november 1999. Enligt avtalet skulle kommissionen betala andra delen av bidraget inom 60 dagar efter mottagandet av lägesrapporten (i detta fall 60 000 euro).

Efter flera påstötningar informerade van Neuss från GD XXII den klagande den 9 mars 2000 (dvs. 104 dagar efter det att kommissionen mottagit lägesrapporterna) att granskningen av lägesrapporten var avslutad och att han hade begärt att andra delen av bidraget skulle betalas ut.

Som en följd av dessa förseningar blev den klagande tvungen att ändra sina inbokade möten med sina projektpartner och i ett fall blev det nödvändigt att avbeställa en hotellbokning eftersom taket för bankens kredit för projektet (30 000 euro) hade nåtts.

Ytterligare skriftväxling med kommissionen i mars och april 2000 ledde inte till något resultat.

Vad gäller Sokratesprojektet hävdade den klagande att han hade väntat i över 18 månader för den sista delbetalningen (20 000 euro).

Den klagande påpekade att avtalet med kommissionen inte gör det möjligt att kräva ersättning för nödvändiga bankkrediter på grund av EU:s sena betalningar från kommissionen eller att ta dessa kostnader från projektets budget. På sådana villkor kan inte små- och medelstora företag längre genomföra försöksprojekt utan att hamna i betalnings- och finansieringsproblem. Dessutom gör dessa betalningsproblem att förverkligandet av Europaparlamentets positiva idéer om en europeisk utbildningspolitik allvarligt hindras eller omöjliggörs.

UNDERSÖKNINGEN

Kommissionens yttrande

Klagomålet vidarebefordrades till kommissionen. Kommissionen avgav följande yttrande.

Leonardoprojektet godkändes 1997 och det var planerat att löpa över tre år. Avtalet undertecknades i april 1998. Den första utbetalningen av gemenskapsbidraget skedde i juni 1998: 80 000 euro, som utgjorde 40 procent av gemenskapens totala bidrag för projektet.

Tidsfristen för att lämna in lägesrapporten var den 31 augusti 1999. Leverantören begärde emellertid en förlängning, vilket kommissionen godkände i sin skrivelse av den 15 november 1999, i vilken man förlängde tidsfristen till den 31 december 1999. Den 31 december 1999 skickade leverantören in den kompletterande dokumentation som efterfrågats, nämligen originalen till avtalen med två av hans parter och originalnamnteckningar från samtliga parter med avseende på de finansiella översikterna. Kommissionen mottog dessa handlingar den 7 januari 2000.

Granskningen av rapportens finansiella del ägde rum i februari 2000, varefter leverantören skickades ett faxmeddelande där man rekommenderade honom att begära en ändring av

den avtalade budgeten eftersom en budgetrubrik hade överskridits. Granskningen av rapportens innehåll avslutades den 8 mars 2000. Den 9 mars 2000 informerades leverantören av CLEO (Leonardocellen) att granskningen av lägesrapporten hade avslutats och att granskaren hade föreslagit att andra delen av förskottet skulle betalas ut.

Den 20 mars 2000, bad CLEO:s kontraktstjänst leverantören att via fax verifiera projektets kontonummer. Rättelsen mottogs av CLEO den 21 mars 2000. Under tiden hade leverantören skickat en ny skrivelse till CLEO den 6 juni 2000 med en begäran om att förskottet skulle betalas ut. CLEO informerade honom muntligt den 7 juni 2000 om att förskottet skulle betalas ut den 8 juni 2000.

Tre månader gick från det att lägesrapporten godkändes och till dess det andra förskottet utbetalades. Enligt artikel 5 i avtalet är tidsfristen för betalning av det andra förskottet 60 dagar efter det att kommissionen har godkänt lägesrapporten, och inte 60 dagar efter det att den mottagits. Kommissionen gick med på att en 30 dagars försening hade inträffat i det här fallet.

Beträffande Sokratesprojektet var förseningen när det gällde att verkställa avtalet oacceptabel (kommissionen skickade in en detaljerad tidsplan för projektet). Kommissionens tjänster bad den klagande om ursäkt och vidtog extraordinära åtgärder. Betalningen utfördes på så vis den 7 juli 2000.

Kommissionens tjänster vidtog åtgärder för att tillföra de nödvändiga resurserna till det nya projektledningssystemet som förhoppningsvis inte skulle leda till att sådana förseningar längre kunde uppkomma utan att upptäckas.

Klagandens kommentarer

Den klagande valde att inte skicka in några synpunkter. I januari 2001 kontaktade ombudsmannen den klagande för att höra om han ansåg att ärendet var löst. Den klagande bekräftade att han ansåg att problemet var löst och tackade ombudsmannen för hans ingripande.

BESLUTET

1 Påståendet om otillbörlig försening i samband med utbetalning till den klagande

1.1 Den klagande hävdade att det förekommit:

a) otillbörlig försening i samband med utbetalningen av andra fasen av bidraget för Leonardoprojektet "Servitec". Enligt den klagande skulle betalningen ha utförts inom 60 dagar från det datum när lägesrapporten mottogs av kommissionen (den 26 november 1999). Vid den tidpunkt när klagomålet lämnades in hade emellertid vare sig betalningen eller en förklaring för förseningen mottagits.

b) otillbörlig försening i samband med betalningen av sista delen av stödbidraget för ett försöksprojekt inom ramen för Sokratesprogrammet (25202-CP-2-97-1-DE-ODL-ODL). Enligt den klagande är betalningen försenad med ett och ett halvt år.

1.2 Kommissionen bekräftade att det förekommit otillbörliga förseningar och vidtog åtgärder för att betala den klagande. Den klagande informerade ombudsmannen om att han ansåg att problemet lösts av kommissionen.

2 Slutsats

Det framgår av kommissionens yttrande och klagandens kommentarer att kommissionen vidtagit åtgärder för att lösa ärendet och därmed tillmötesgått klaganden. Ombudsmannen avslutar därför ärendet.

**BESLUT ATT INTE
BEVILJA ETT FORSK-
NINGANSLAG**

*Beslut i klagomål
833/2000/BB mot
Europeiska
kommissionen*

KLAGOMÅLET

I juni 2000 ingavs ett klagomål mot Europeiska kommissionens gemensamma forskningscenter (JRC) i Ispra. JRC antog under särskilda villkor klaganden till ett anslag för forskning och teknik. JRC begärde att få vissa handlingar och medicinska testresultat från den klagande. JRC frågade dessutom den klagande om det ankomstdatum som bestämts passade honom och vilka hans planer var när det gällde boende. Under fyra månader förberedde sig den klagande på att flytta till Ispra. Den klagande informerades sedan utan någon officiell förklaring om att JRC inte kunde bevilja honom något anslag.

I sitt klagomål hävdade den klagande följande:

(i) JRC hade inte meddelat honom anledningen till att det inte beviljat honom ett forskningsanslag.

(ii) På JRC:s uppmaning hade den klagande skickat in resultaten från en läkarundersökning som han hade betalat själv, utan att få någon ersättning från JRC.

(iii) Han hade i onödan ådragit sig flyttkostnader.

UNDERSÖKNINGEN**Kommissionens yttrande**

Klagomålet vidarebefordrades till kommissionen. I sitt yttrande gjorde kommissionen följande påpekanden:

Den 3 februari ansökte den klagande om ett anslag för forskarutbildning från JRC. I en skrivelse daterad den 7 mars 2000 informerades den klagande om att hans ansökan hade accepterats på vissa villkor. Den 14 juni 2000 informerades den klagande om att JRC inte kunde bevilja honom något anslag.

Kommissionen hävdade att beslutet kungjorts klaganden i en skrivelse daterad den 14 juni 2000. När det gällde underlåtenheten att återbetala kostnaderna för den läkarundersökning som krävdes, så ersätts kostnaderna för läkarundersökningar enbart mot uppvisande av kvitton. Den klagande skickade in sina kvitton först den 5 juni 2000. JRC:s löneavdelning effektuerade betalningen efter att ha kontrollerat de inlämnade handlingarna. Betalningsordern är daterad den 19 juni 2000.

När det gäller de onödiga flyttkostnaderna hävdade kommissionen att den inte kunde hållas ansvarig om de som söker ett anslag beslutar att flytta innan de har undertecknat det relevanta kontraktet.

Klagandens kommentarer

Klaganden vidhöll sitt klagomål.

Kommissionens kompletterande yttrande

Kommissionen skickade ett kompletterande yttrande utan någon begäran från ombudsmannen. Kommissionen uppgav att den efter ytterligare en grundlig undersökning av ärendet hade kommit till slutsatsen att det sätt på vilket den klagandes ansökan om ett anslag hade behandlats inte var tillfredsställande.

I början av 2001 frigjordes avsättningar som underlättade tilldelningen av anslag för forskarutbildning inom JRC. I början av februari 2001 kunde därför en av enheterna inom JRC:s institut för rymdtillämpningar erbjuda den klagande ett avtal om forskningsanslag som skulle undertecknas den 1 maj 2001.

Kommissionen beklagade det besvär som den klagande hade åsamkats och var nöjd med att man äntligen hade funnit en lösning.

Klagandens ytterligare kommentarer

Klaganden informerade ombudsmannen om att han var fullständigt nöjd med undersökningens resultat. Enligt den klagande undertecknades avtalet den 2 maj 2001.

Den klagande framförde sin uppriktiga tacksamhet till ombudsmannen.

BESLUTET

1 Beslut att inte bevilja ett forskningsanslag

1.1 Den klagande hävdade att JRC inte meddelat honom anledningen till att det inte beviljat honom ett forskningsanslag. Den klagande hävdade dessutom att han inte hade fått ersättning för sina medicinska kostnader och att han hade ådragit sig onödiga flyttkostnader.

1.2 Kommissionen uppgav i sitt första yttrande att den klagande erhållit ett meddelande daterat den 14 juni 2000 och att hans medicinska utgifter återbetalats den 19 juni 2000 efter det att han hade skickat in sina kvitton till JRC. Kommissionen underströk dessutom att den inte kunde hållas ansvarig om de som söker anslag beslutar sig för att flytta innan de har undertecknat det relevanta kontraktet.

1.3 I sitt kompletterande yttrande beklagade kommissionen det besvär som den klagande hade åsamkats. Kommissionen informerade ombudsmannen om att den klagande hade erbjudits ett vetenskapligt anslag och att avtalet om detta skulle undertecknas den 1 maj 2001.

1.4 I sina ytterligare kommentarer informerade den klagande ombudsmannen om att han var fullt tillfreds med undersökningens resultat. Enligt honom undertecknades avtalet den 2 maj 2001. Den klagande framförde sin uppriktiga tacksamhet till ombudsmannen.

2 Slutsats

Det framgår av kommissionens yttrande och klagandens kommentarer att kommissionen vidtagit åtgärder för att lösa ärendet och därmed tillmötesgått klaganden. Ombudsmannen avslutar därför ärendet.

EG:S SYSTEM FÖR GEMENSAM SJUKFÖRSÄKRING: UTEBLIVEN ERSÄTTNING EFTER PÅSTÅDD SKILSMÄSSA

*Beslut i klagomål
1139/2000/JMA (konfi-
dentiellt) mot
Europeiska
kommissionen*

KLAGOMÅLET

Den klagande, som föddes i Afrika, flyttade till Luxemburg 1986 för att arbeta för X, en av kommissionens tjänstemän från Luxemburg. De båda gifte sig i Afrika i februari 1994 och kort därefter bekräftades äktenskapet formellt inför myndigheterna i Luxemburg. Efter en begäran från X till de ansvariga tjänsterna inom kommissionen övertogs hans hustrus sjukförsäkring av EG:s gemensamma sjukförsäkringssystem från och med juni 1994.

I mars 1999 förklarade en förstainstansrätt i Afrika, på begäran av X, hans äktenskap med den klagande för ogiltigt. Efter överklagande ändrade emellertid domstolen den första domen ett år senare och förklarade att äktenskapet var giltigt. Tvisten var fortfarande anhängiggjord vid domstolen, eftersom detta sista domslut också hade överklagats.

På grundval av det första domslutet skrev X till de ansvariga tjänsterna inom kommissionen i slutet av april 1999 och informerade dem om förändringen i hans äktenskapliga status och krävde att hans före detta hustru skulle uteslutas från EG:s gemensamma sjukförsäkringssystem. I juni 1999 meddelade kommissionens tjänster honom att de hade

uppmärksammat hans förändrade status och att hans före detta hustrus sjukförsäkringsförmåner skulle löpa ut den 1 april 1999. De begärde emellertid att få ytterligare information rörande inskrivningen av skilsmässan vid respektive folkbokföringskontor och någon form av bevis på hans ändrade status i Luxemburg. Den klagande påpekade att hon hade uteslutits från EG:s gemensamma sjukförsäkringssystem, trots att X inte hade skickat in några ytterligare bevis.

Den klagande skrev vid flera tillfällen till kommissionen och informerade dess tjänster om att hennes äktenskap var giltigt eftersom det erkänns av behöriga afrikanska domstolar. Som ett resultat av den uppkomna situationen blev den klagande tvungen att ta en privat försäkring hos försäkringskassan i Luxemburg.

I sitt klagomål till ombudsmannen begärde den advokat som företrädde den klagande att kommissionen skulle

- 1) ompröva sitt beslut att utesluta den klagande från EG:s gemensamma sjukförsäkringssystem från och med juli 1999,
- 2) ersätta den klagande för de utgifter hon ådragit sig som resultat av denna uteslutning och återge henne alla hennes rättigheter i egenskap av maka till en tjänsteman inom gemenskapen.

UNDERSÖKNINGEN

Kommissionens yttrande

Kommissionen förklarade att brevet från X hade fått dess tjänster att dra den felaktiga slutsatsen att hans civilstånd hade ändrats. De ändrade därför i sina register, även om det bara gjordes preliminärt, eftersom vissa ytterligare handlingar fortfarande behövdes. Till dags dato har X inte skickat in de begärda dokumenten, och därför drog kommissionen slutsatsen att den klagande fortfarande borde anses vara gift med X.

Som en följd av detta beslutade kommissionen att ändra X civilstånd från ogift till gift och i enlighet med det återge den klagande samtliga hennes lagstadgade rättigheter som maka till en av gemenskapens tjänstemän med verkan från och med den 1 april 1999, framför allt vad gäller socialförsäkringsförmånerna inom ramen för EG:s gemensamma sjukförsäkringssystem.

Kommissionen gick också med på att ersätta henne för alla de avgifter hon betalat till sjuk-kassan i Luxemburg under förutsättning att dessa utgifter kunde styrkas.

Klagandens kommentarer

I december 2000 skrev den advokat som företrädde den klagande till ombudsmannen och skickade med skrivelsen en kopia av det beslut som fattades i den behöriga appellationsdomstolen och som bekräftade beslutet i den lägre instansen och förklarade att äktenskapet var giltigt. Den klagande underströk sin önskan att kommissionen skulle återge henne alla hennes lagstadgade rättigheter som hustru till en av gemenskapens tjänstemän från och med juni 1999.

I sina kommentarer till kommissionens yttrande uttryckte den klagandes advokat sin tillfredsställelse till ombudsmannen över den lyckliga lösningen av hennes fall. Hon tog emellertid upp ett antal frågor i sin skrivelse som kommissionen borde ta itu med, nämligen (i) om institutionen hade skickat informationen om den klagandes förändrade civilstånd till EG:s gemensamma sjukförsäkringssystem, och (ii) till de berörda tjänsterna inom institutionen, (iii) om den retroaktiva förändringen av civilstånd skulle påverka X lagstadgade rättigheter, framför allt vad gäller betalningen av vissa bidrag, och (iv) om institutionen övervägde att vidta disciplinära åtgärder mot X.

Ombudsmannen ansåg emellertid inte att det var lämpligt att be kommissionen yttra sig över de frågor som togs upp av den klagande. Vad gäller frågorna (i) och (ii) anmärkte ombudsmannen att kommissionen formellt hade gått med på att återge den klagande alla hennes lagstadgade rättigheter som maka till en av gemenskapens tjänstemän från och med den 1 april 1999. Detta var ett formellt åtagande från kommissionens sida och det borde därför vara bindande för alla kommissionens tjänster. Vad gäller frågorna (iii) och (iv) så ansåg ombudsmannen att de tog upp nya frågeställningar som inte hörde till det aktuella ärendet så som detta beskrivits i det ursprungliga klagomålet. Det skulle med andra ord inte vara lämpligt att inleda någon undersökning i anslutning till dessa frågor. Dessa frågor borde först ha ställts till de behöriga tjänsterna i kommissionen som en lämplig administrativ hänvändelse i enlighet med artikel 2.4 i Europeiska ombudsmannens stadga.

BESLUTET

Det framgår av kommissionens yttrande och klagandens kommentarer att kommissionen vidtagit åtgärder för att lösa ärendet och därmed tillmötesgått klaganden. Ombudsmannen avslutar därför ärendet.

FÖRSENAD BETALNING FÖR UTFÖRT ARBETE

*Beslut i klagomål
1591/2000/GG mot
Europeiska
kommissionen*

KLAGOMÅLET

Under 1999 och 2000 genomförde Europeiska kommissionen en EU-kampanj för att öka medvetenheten om problemet med våld mot kvinnor. Den 2 december 1999 slöt kommissionen ett avtal med klaganden, en sammanslutning av kvinnohus, enligt vilken den senare skulle delta i ovannämnda kampanj under det att kommissionen gick med på att bidra med upp till 50 871 euro av kostnaderna. I sitt klagomål som lämnades in i december 2000 hävdade klaganden att kommissionen hade underlåtit att göra en slutlig betalning på 350 000 österrikiska schilling.

UNDERSÖKNINGEN

Klagomålet sändes till kommissionen för yttrande.

Kommissionens yttrande

I sitt yttrande hävdade kommissionen att en första delbetalning på 25 436 euro hade gjorts den 25 maj 2000. Kommissionen hade tagit emot slutrapport och slutlig finansieringsöversikt för insatsen, tillsammans med en begäran om en slutlig betalning på 25 435 euro, den 17 juli 2000. Utbetalningen hade godkänts av kommissionen den 29 september 2000. Kommissionen hävdade att på grund av interna problem var det inte möjligt att utföra utbetalningen just då. Den tillade dock att 25 435 euro hade betalats den 6 februari 2001.

Klagandens kommentarer

Inga kommentarer inkom till ombudsmannen från klaganden. Klaganden informerade emellertid ombudsmannen att hon redan hade fått den utestående betalningen och tackade ombudsmannen för hans insatser.

BESLUTET

1 Underlåtenhet att betala den sista delbetalningen

1.1 Klaganden hävdar att kommissionen har underlåtit att göra den sista delbetalningen på 350 000 österrikiska schilling, som förfallit till betalning enligt det kontrakt klaganden slöt med kommissionen i december 1999.

1.2 I sitt yttrande förklarade kommissionen att den hade tagit emot slutrapport och slutlig finansieringsöversikt för insatsen, tillsammans med en begäran om en slutlig betalning på 25 435 euro, den 17 juli 2000 och godkänt utbetalningen den 29 september 2000. Kommissionen hävdar att det på grund av interna problem inte var möjligt att utföra utbetalningen just då. Den tillade dock att 25 435 euro betalades den 6 februari 2001.

1.3 Det förefaller som att kommissionen har vidtagit åtgärder för att lösa ärendet och därmed har tillmötesgått klaganden.

2 Slutsats

Det framgår av kommissionens yttrande och klagandens kommentarer att kommissionen har vidtagit åtgärder för att lösa ärendet och därmed har tillmötesgått klaganden. Ombudsmannen avslutar därför ärendet.

KRAV PÅ BETALNING AV SISTA DELEN AV BIDRAGET TILL ETT PROJEKT INOM RAMEN FÖR ECOS-OUTREACH

*Beslut i klagomål
457/2001/OV mot
Europeiska
kommissionen*

KLAGOMÅLET

I februari 2001 klagade T till van den Bos (Ledamot av Europaparlamentet) kansli, som företrädare för kommunen Zutphen i Nederländerna, om komplikationer i samband med ett projekt i Tartu i Estland som finansierades av Europeiska kommissionen inom ramen för Phare/ECOS-Outreach-programmen. Klagomålet vidarebefordrades till ombudsmannen den 27 mars 2001. Enligt den klagande var relevanta fakta i ärendet som följer:

Det aktuella projektet godkändes i december 1995. Ett antal förseningar hade komplicerat projektet. Den klagande ingav redan i juni 1997 ett klagomål till Europeiska ombudsmannen och hävdade att det förekommit administrativa missförhållanden i projektet (592/97/PD)²¹.

Det aktuella klagomålet avser betalningar som kommissionen skulle ha gjort till ECOS Outreach-program. Det är den senare som därefter betalar kommunen Zutphen, ledande partner i det aktuella projektet.

Den 7 december 2000 erhöll den klagande en skrivelse från direktören för ECOS Outreach-programmet enligt vilken kommissionen inte skulle betala den sista delen av bidraget (totalt 2 749 euro). Anledningarna var att det framkommit i en granskningsrapport som begärts av kommissionen att den klagande hade ändrat projektets inriktning och inte respekterat projektets tidsplan.

Den klagande accepterade inte detta avslag och skrev därför till kommissionen (generaldirektoratet för regionalpolitik, direktorat F) den 19 februari 2001. I sin skrivelse framhöll den klagande att projektet hade uppfyllt de kortsiktiga målen i projektförslaget. Inget svar erhöles på skrivelsen.

Den klagande lämnade därför in detta klagomål och hävdade att kommissionen borde betala den sista delen av projektet, nämligen 2 749 euro i enlighet med den klagandes brev till kommissionen daterat den 19 februari 2001.

UNDERSÖKNINGEN

Kommissionens yttrande

Klagomålet vidarebefordrades till kommissionen i april 2001. I sitt yttrande beskrev kommissionen först bakgrunden till ärendet. Klagomålet avsåg ett projekt kallat Tartu som

²¹ Ärendet avslutades den 16 april 1999. Ombudsmannen hade inte funnit några fall av administrativa missförhållanden eftersom kommissionen hade medgett att projektet fungerat dåligt och bett om ursäkt för det. Kommissionen hade dessutom angett att ytterligare åtgärder hade vidtagits för att garantera att projektet skulle fungera smidigt. Beslutet står att läsa på ombudsmannens webbplats <http://www.euro-ombudsman.eu.int>

genomförs inom ramen för programmet ECOS-Outreach Energy (Energy II-avtalet) och samfinansieras av Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERDF). Projektet avser ett samarbetsprojekt mellan städerna Zutphen, Deventer, Dronten (i Nederländerna), Uppsala (i Sverige) och Tartu (i Estland). Den klagande är projektets kontaktperson för programmet. Energy II-avtalet ingicks 1998 mellan kommissionen och Europeiska samarbetsmyndigheten för kommuner och regionala myndigheter (CEMR) och Glasgows kommunstyrelse (GCC) (förvaltande organisationer) som i sin tur hade ett avtal med Tartuprojektet, som även ingicks 1998.

Kommissionen påpekar att detta klagomål är det andra som lämnats in om projektet Tartu avseende det avtal som ingicks 1995 mellan samma parter som ovan. I det första klagomålet anklagades kommissionen för administrativt missförhållande. Ombudsmannen ansåg emellertid inte att det förelåg något fall av administrativt missförhållande.

Efter det avtal som ingicks 1995 beviljade kommissionen en förlängning till vissa Energy-projekt som önskade fortsätta (dvs. Energy II-avtalet). Tartu var ett av de projekt som anhöll om förlängning.

I detta (andra) klagomål hävdade den klagande att Europeiska kommissionen har underlåtit att betala den sista delen av projektet, totalt 2 749 euro. På begäran av den klagande hade kommissionen redan utförligt informerat den klagande om anledningarna till den uteblivna betalningen. De viktigaste inslagen i kommissionens brev av den 3 april 2001 är som följer:

Som redan angetts ovan har kommissionens avtal avseende ECOS-Outreach Energy II-programmet ingåtts med CEMR och GCC. Dessa organ förvaltar programmet i enlighet med de regler som anges i avtalet. Betalningar från kommissionen görs direkt till dessa organ och inte till de enskilda projektansvariga. Det är CEMR:s och GCC:s uppgift att göra utbetalningarna, inklusive den sista utbetalningen, under förutsättning att den motiveras av bidragsberättigade kostnader, till de projektansvariga.

Följaktligen kan den klagande inte kräva någon betalning direkt från kommissionen, utan måste kräva betalning från de förvaltande organen.

Klagandens kommentarer

Den klagande påpekade först att hans första klagomål var vederbörligen styrkt, eftersom två kommissionsledamöter hade skickat skriftliga ursäkter.

Den klagande hävdade att projektmålen hade bibehållits, men att genomförandet krävde en förändring för att man skulle kunna uppnå goda resultat. Kommissionens skrivelse av den 3 april 2001 gällde den godkända ändringen av projektets namn, men inte målen eller resultaten. Den klagande påpekade också att projektet var en framgång och att samarbetet mellan de lokala myndigheterna och allmänheten löpte mycket bra.

Den klagande angav att han mottagit information från Glasgow om att den sista delen slutligen skulle betalas.

När det gäller kommissionens argument att ansvaret för att förvalta projektet låg hos CEMR och GCC och att den klagande måste kräva betalning från dem och inte från kommissionen påpekade den klagande att detta inte överensstämde med verkligheten. Både CEMR och GCC hade uppgett att de inte kunde betala eftersom "Bryssel" inte hade skickat de nödvändiga medlen. Den klagande hänvisade särskilt till en skrivelse av den 11 april 2001 som mottagits från ECOS-Outreach, enligt vilket den uteblivna betalningen berodde på en besparing på 2 miljoner euro som kommissionen genomfört i ECOS-Outreach-avtalen. Detta stred mot uttalanden som gjordes av kommissionen i dess skrivelse av den 3 april 2001. Både CEMR och GCC hade klagat på situationen till

kommissionen. En tysk underleverantör drog sig till och med ur projektet på grund av att det var omöjligt att samarbeta med kommissionen.

I ett telefonsamtal med ombudsmannens enheter den 26 oktober 2001 uppgav den klagande att beloppet 2 749 euro slutligen hade betalats ut den 24 oktober 2001. Den klagande förklarade sig vara nöjd med detta konkreta resultat. Han insisterade emellertid på att han var allmänt missnöjd med förseningarna och med hela programmets handhavande från de ansvariga inom kommissionen. Han hävdade därför att ombudsmannen borde utreda det sätt på vilket programmet leds av kommissionen.

BESLUTET

1 Kravet på utbetalning för sista delen av projektet

1.1 Den klagande hävdade att kommissionen borde betala den sista delen av projektet, nämligen 2 749 euro i enlighet med den klagandes brev till kommissionen daterat den 19 februari 2001.

1.2 Kommissionen å sin sida hävdade att avtalet som avsåg ECOS-Outreach Energy II-programmet hade ingåtts med Europeiska samarbetsmyndigheten för kommuner och regionala myndigheter (CEMR) och Glasgows kommunstyrelse (GCC) och att det var dessa organ som förvaltade programmet och som därför skulle göra utbetalningarna till den klagande. Den klagande kunde inte kräva någon direkt betalning från kommissionen.

1.3 Ombudsmannen konstaterar att inom ramen för ECOS-Outreach-programmet betalas de ekonomiska bidragen först av kommissionen till de organ med vilka kommissionen ingått ett avtal efter ett upphandlingsförfarande. Det är först därefter som dessa organ – som i själva verket fungerar som finansiella mellanhänder – överför beloppen till projektets slutmottagare. I det här aktuella fallet skulle kommissionen därför betala bidragen till CEMR och GCC som sedan i sin tur skulle betala beloppen till den klagande.

1.4 Av klagandens kommentarer och telefonsamtalet med Europeiska ombudsmannens kansli framgår att den klagande slutligen, den 24 oktober 2001, erhållit det utestående beloppet 2 749 euro. Den klagande angav att han var nöjd med detta konkreta resultat. Det förefaller därför som om detta ärende har avslutats till den klagandes belåtenhet.

2 Slutsats

Det framgår av klagandens kommentarer att kommissionen vidtagit åtgärder för att lösa ärendet och därmed tillmötesgått klaganden. Ombudsmannen avslutar därför ärendet.

YTTERLIGARE KOMMENTARER

Vad gäller den klagandes påstående, som framkom i hans synpunkter, att han var mycket missnöjd med förseningarna och hur kommissionens ansvariga enheter hade organiserat ECOS-Outreach-programmet i allmänhet, vidarebefordrar ombudsmannen dessa till kommissionen för information och för beaktande av eventuella framtida åtgärder.

3.2.2 Europeiska investeringsbanken *KLAGOMÅLET*

INVESTERINGSBANKENS AVSKAFFANDE AV DE SÄRSKILDA OMRÄKNINGSKURSERNA

Beslut i klagomål 863/99/ME mot Europeiska investeringsbanken

Den klagande, som 1986 pensionerade sig från Europeiska investeringsbanken, lämnade in ett klagomål till Europeiska ombudsmannen i juni 1999 om bankens beslut att avskaffa den särskilda omräkningskursen och betala hans pension i euro i stället för i brittiska pund.

Banken hade sedan 1982 tillämpat en särskild omräkningskurs för att ta hänsyn till skillnaderna i levnadskostnader mellan de olika medlemsstaterna. Enligt den klagande hade banken beslutat att överge detta system och att införa ett nytt system som enbart medgav utbetalningar i euro. För pensionärer infördes en övergångsperiod på tre år med början den 1 januari 1999. Den klagande påstod att systemet redan under det första året hade medfört en förlust på 14 procent för pensionärer i Förenade kungariket. Den 1 januari 2001 skulle förlusten kunna uppgå till så mycket som 35 procent.

Den klagande framhöll att ett liknande tillägg baserat på bostadsort betalas till pensionärer från andra gemenskapsinstitutioner. Det förekom inga förslag från några andra institutioner om att avskaffa systemet, så därför påverkades enbart bankens pensionärer. Den klagande hänvisade till handboken för EIB:s pensionärer ("Vademecum for EIB Pensionholders"), där det sägs:

"Om du har valt valutan i det land där du är bosatt kommer din pension automatiskt att beräknas på grundval av den särskilda omräkningskurs som beslutats av Europeiska unionens råd om denna kurs är fördelaktigare än den genomsnittliga kursen i Bryssel"

Den klagande antog därför att banken var skyldig att fortsätta ersätta sina pensionärer i enlighet med det åtagande som görs i handboken. Den klagande hade förgäves försökt övertyga banken om detta under sex månader.

Sammanfattningsvis påstod den klagande att banken ensidigt beslutat att avskaffa det gamla pensionssystemet trots att samtliga övriga institutioner fortsatte med sitt kompensationsystem. Enligt den klagande medförde detta en förlust för de pensionärer som var bosatta i Förenade kungariket. Den klagande hänvisade också till reglerna i handboken för EIB:s pensionärer ("Vademecum for EIB Pensionholders").

Den klagande krävde att beslutet som resulterat i en sänkning av de pensioner som betalades ut av banken skulle upphävas eller åtminstone skjutas upp till dess en överenskommelse hade träffats.

UNDERSÖKNINGEN

Europeiska investeringsbankens yttrande

Klagomålet vidarebefordrades till Europeiska investeringsbanken. I sitt yttrande förklarade banken orsakerna till att de särskilda omräkningskurserna avskaffats. Banken påpekade inledningsvis att dess anställda inte är tjänstemän utan att de är anställda vid banken genom anställningsavtal. Detta har bekräftats av EG-domstolen. Anställningsförhållandet mellan banken och dess anställda vilar därmed på en annan rättslig grund än den som anges i tjänsteföreskrifterna för gemenskapens tjänstemän. I bankens personalföreskrifter ingår regler om ett pensionssystem för de anställda. Detta system styrs av de regler för de anställdas pensioner som antagits av bankens styrelse. Enligt dessa regler skall pensionerna betalas ut där banken har sitt säte och de kan betalas i antingen euro eller i någon av medlemsstaternas valutor enligt vad mottagaren beslutar. I de fall där pensionsförmånerna betalas i en annan valuta än den som banken tillämpar för sina lönetariffer, skall en omräkning ske till samma omräkningskurs som den som är tillämplig för överföring av de anställdas löner.

1982 införde banken ett system enligt vilket aktiva anställda kunde få en del av sin lön i annan valuta än BEF/LUF till en omräkningskurs som var förmånligare än marknadens växelkurs. De särskilda omräkningskurserna tillämpades även på utbetalning av förmåner enligt bankens pensionssystem när mottagaren valde att få betalt i bosättningslandets valuta i stället för i BEF/LUF.

Den särskilda omräkningskursen beräknades utifrån de ”viktningar” som bestämts av gemenskapens institutioner för omräkning av de ersättningar som betalades ut till gemenskapens tjänstemän vid tjänstgöring i andra länder än Belgien och Luxemburg. 1982 var det tillåtet för de anställda att erhålla upp till 35 procent av sin lön i annan valuta än BEF/LUF. 1996 minskades andelen till 16 procent av lönen för överföringar till vederbörandes bosättningsland och upp till 35 procent mot uppvisande av handlingar som styrkte behöriga personliga omkostnader i annan medlemsstat.

Pensionärer kunde komma i åtnjutande av den särskilda omräkningskursen för hela pensionsbeloppet och varje månad tillämpades det som var mest förmånligt av antingen marknadskursen eller den särskilda omräkningskursen. Banken underströk att såväl för de aktiva anställda som för pensionärerna hade banken infört och bibehållit de särskilda omräkningskurserna som en ensidig åtgärd och att den aldrig införts i bankens personalföreskrifter eller i individuella anställningskontrakt. Förekomsten av de särskilda omräkningskurserna nämndes i handboken för EIB:s pensionärer (“Vademecum for EIB Pensionholders”), en rent informativ broschyr som inte var rättsligt bindande och som delades ut till bankens anställda när de lämnar banken.

I juni 1998 efter samråd med de anställdas företrädare och med pensionärsföreningen tillkännagav banken att systemet med särskilda omräkningskurser skulle avslutas per den 1 januari 1999 efter övergången till euro, vilket även skulle bli den valuta i vilken banken skulle betala sina anställda. Beslutet att införa euro som valuta för utbetalning av de anställdas löner och pensioner togs av bankens styrelse i juni 1998. Samtidigt fattade bankens förvaltningskommitté beslutet att avsluta systemet med särskilda omräkningskurser eftersom omräkningskurserna för de medlemsstater som deltog i valutaunionen skulle bestämmas av rådet den 31 december 1998 (rådets förordning 2866/98). Systemet kunde därför inte tillämpas på dessa valutor från den 1 januari 1999. På grundval av principerna om lika och rättvis behandling av alla anställda avslutades också systemet med särskilda omräkningskurser för valutorna för de medlemsstater som inte deltog i valutaunionen. Detta beslut bekräftades av bankens styrelse i februari 1999. Information om att den särskilda omräkningskursen avskaffats lämnades till såväl aktiva anställda som pensionärer via en informationsbulletin som delades ut individuellt till de anställda och pensionärerna i juni 1998. Varje pensionär fick ett personligt brev som förklarade beslutets konsekvenser för hans eller hennes personliga situation.

Vad gäller pensionärerna beslutade bankens förvaltningsstyrelse att gradvis fasa ut förmånen med den särskilda omräkningskursen över en treårsperiod. Enligt beslutet skulle den särskilda omräkningskursen tillämpas till maximalt 75 procent under 1999, 50 procent under 2000 och 25 procent under 2001.

Banken underströk att det omstridda beslutet enligt dess bedömning inte avskaffade det gamla pensionssystemet ensidigt, så som den klagande påstod, utan det ändrade bara en extraförmån från bankens sida. Pensionssystemet och det rättsliga regelverk som styrde det fanns kvar oförändrade.

Banken informerade därefter ombudsmannen om att när det gällde avskaffandet av den särskilda omräkningskursen för löner som betalas ut till aktiva anställda vid banken – efter ett förlikningsförfarande i enlighet med bankens personalföreskrifter – så hade tre anställda vid banken väckt talan inför förstainstansrätten den 31 augusti 1999. I sin talan ifrågasatte de anställda det lagliga i bankens beslut. Eftersom de särskilda omräk-

ningskurserna för de aktiva anställda och för pensionärerna är sammankopplade kan utslaget i det anhängiggjorda målet enligt banken få betydelse för bankens pensionärer.

När det gällde pensionärernas situation informerade banken också ombudsmannen om att ett förlikningsförfarande hade inletts av den klagande och ytterligare några pensionärer från Förenade kungariket. En förlikningskommitté bildades i enlighet med artikel 41.2 i bankens personalföreskrifter och den lämnade sina rekommendationer den 30 juli 1999. Bankens förvaltningskommitté beslutade att inte vidta de åtgärder som föreslogs av förlikningskommittén utan erbjöd i stället pensionärerna två ytterligare förmåner, nämligen att i viss mån kompensera dem för effekterna av den oväntat kraftiga kursuppgången för vissa valutor utanför eurozonen, t.ex. det brittiska pundet och, för det andra, att erbjuda ett engångsbelopp som ett socialt bidrag. Gruppen av brittiska pensionärer uttryckte därefter sitt missnöje med förvaltningskommitténs förslag. Diskussioner pågick emellertid fortfarande när det gällde att bestämma de extra förmåner som skulle erbjudas pensionärerna.

Klagandens kommentarer

I sina kommentarer framhöll den klagande sammanfattningsvis följande:

Vissa pensionärer, men inte samtliga, hade av banken erbjudits en engångssumma som ”socialt” bidrag. Detta var en typ av ersättning som emellertid var otillräcklig ens för att uppväga de förluster som pensionärerna ådragit sig under den treåriga övergångsperioden. Enligt den klagande hade bankens ordförande vid flera tillfällen uppgett att avskaffandet av de särskilda omräkningskurserna inte var avsett att sänka pensionärernas inkomster utan att dessa effekter var rena bieffekter.

Den klagande underströk dessutom att banken hade framställt avskaffandet av de särskilda omräkningskurserna som en oundviklig förändring som berodde på force majeure efter övergången till Euro. Den klagande ansåg att banken var felinformerad, eftersom andra institutioner, som förmodligen befann sig under samma tryck, reagerade på helt andra sätt och fortsatte att betala sina pensionärer med olika viktningar beroende på bosättningsland, varigenom de garanterade att pensionärerna kunde bibehålla samma köpkraft som innan euron infördes. Banken borde åtminstone införa ett alternativ till de särskilda omräkningskurserna som så vitt möjligt motsvarade de pensionssystem som tillämpades av andra institutioner. Omräkningskurserna hade dessutom införts för att ta hänsyn till skillnaderna i levnadskostnader. Levnadskostnaderna hade inte förändrats den 1 januari 1999.

Bankens pensionsförordning ändrades den 1 januari 1999. Artikel 33 i förordningen angav nu att pensionen skulle betalas ut i euro och artikel 81 angav att den ”nya” förordningen skulle träda i kraft den 1 januari 1999, även om den pension som skulle tilldelas den som lämnade banken innan den nya förordningen trädde i kraft, skulle beräknas på grundval av den förordning som var tillämplig vid den tidpunkt när vederbörande slutade. Banken har därmed felaktigt tillämpat ändringarna som om de gällde alla pensionärer. Den klagande påstod också att när styrelsen fattade beslutet att ändra förordningen i juni 1998 så avslöjade bankens förvaltningsledning inte för styrelsen att den viktigaste följden av de föreslagna förändringarna inte skulle bli att pensionernas nominella valuta skulle ändras, utan att de särskilda omräkningskurserna skulle avskaffas.

När banken ändrade systemet med särskilda omräkningskurser 1995 och 1996 var syftet att omräkningskurserna skulle anpassas till de regler som gällde för övriga institutioner. Banken utnyttjade därmed uttryckligen sin självständighet till att anpassa sin verksamhet till övriga institutioners. Genom att avskaffa de särskilda omräkningskurserna 1998 avvek banken från denna anpassningspolitik.

Det är en gemensam princip i medlemsstaternas lagstiftning att unilaterala personalförmåner kan bli en förvärvad rättighet. För att avskaffa en sådan rättighet måste avskaffandet vara rätt och riktigt, dvs. det skall förekomma rimliga anledningar, rådfrågning, ersättning och en övergångsperiod.

Vad gäller klagomålets tillåtlighet hävdade den klagande att ombudsmannens stadga inte utesluter att ombudsmannen behandlar ärendet.

Den klagande framhöll avslutningsvis att skälen till klagomålen var: bankens beslut den 1 januari 1999 (efter 16 år) att sluta betala ut pensionen i brittiska pund; bankens beslut att efter 16 år avskaffa köpkraftsformeln med EU-viktningar; brott mot de utfästelser som gjorts i handboken för pensionärer ("Vademecum for EIB Pensionholders"); bankens vägran att erkänna förlikningskommitténs beslut av den 30 juli 1999 och diskriminering av bankens pensionärer jämfört med pensionerade anställda från alla de övriga gemenskapsinstitutionerna.

Undersökningen avbryts

Enligt den information som är tillgänglig för ombudsmannen förefaller det som om tre anställda vid banken den 31 augusti 1999 väckte talan inför förstainstansrätten med anledning av bankens beslut att avskaffa de särskilda omräkningskurserna, mål T-192/99, *Dunnett och andra mot Europeiska investeringsbanken*.

Enligt Europeiska ombudsmannens stadga²² får ombudsmannen inte behandla klagomål som rör ärenden som anhängiggjorts inför domstol eller som har avgjorts av domstol (artikel 1.3), eller som gäller EG-domstolen eller förstainstansrätten i deras rättsliga funktion (artikel 2.2). Om omständigheterna i ett klagomål är föremål för pågående rättsliga åtgärder skall ombudsmannen förklara ärendet otillåtligt eller avbryta sin undersökning. Han måste också arkivera resultaten av de undersökningar som redan är gjorda (artikel 2.7).

Eftersom ämnet för klagomålet var nära knutet till innehållet i ett mål som anhängiggjorts inför förstainstansrätten ansåg ombudsmannen inte att det var möjligt att fortsätta undersökningen av fallet utan att ta ställning till frågor som behandlas i förstainstansrätten. För att undvika en sådan möjlighet och för att respektera andan och bokstaven i Europeiska ombudsmannens stadga, beslutade ombudsmannen den 22 maj 2000 att avbryta undersökningen av klagomålet tills det mål i ärendet som anhängiggjorts inför förstainstansrätten hade avgjorts.

Förstainstansrättens dom

Den 6 mars 2001 avkunnade förstainstansrätten sin dom i målet T-192/99²³. Förstainstansrätten fann att överklagandet var tillåtligt vad gällde kravet på annullering av den klagandes lönebesked för januari 1999. Domstolen fann att banken hade brutit mot en allmän princip i lagen om anställning eftersom den inte hade rådfrågat de anställdas företrädare innan den fattade beslutet av den 11 juni 1998. Förstainstansrätten förklarade därför beslutet av den 11 juni 1998 om att avskaffa systemet med särskilda omräkningskurser för olagligt.

YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

Efter en noggrann granskning av den klagandes ärende och förstainstansrättens dom i målet T-192/99 föreföll det som om det skulle krävas ytterligare undersökningar. Ombudsmannen bad därför banken informera honom om vilka åtgärder banken skulle vidta i ärendet med anledning av rättens dom.

²² Europaparlamentets beslut 94/262 av den 9 mars 1994 om föreskrifter och allmänna villkor för ombudsmannens ämbetsutövning, EGT L 113, 1994, s. 15.

²³ Mål T-192/99, *Dunnett och andra mot Europeiska investeringsbanken*, REG-P 2001, s. IA-65, II-313.

Bankens andra yttrande

I sitt svar på ombudsmannens ytterligare undersökningar förklarade banken att förstainstansrättens dom annullerade de lönebesked som ärendet gällde och som tillhörde de tre klagandena. De skulle med andra ord behandlas som om beslutet från i juni 1998 om att avskaffa den särskilda omräkningskursen aldrig hade fattats.

Bankens tolkning av domen blev att den inte tvingade banken att utsträcka ansökan till alla övriga anställda och pensionärer som påverkats, men banken hade trots detta, för att garantera en rättvis behandling, beslutat att alla anställda som hade rätt till den särskilda omräkningskursen skulle behandlas lika och att samma princip skulle tillämpas för dem som gått i pension från och med i januari 1999. De praktiska åtgärder som blev en följd av detta beslut höll just på att genomföras.

Banken informerade också ombudsmannen om att omfattande diskussioner med pensionärer redan hade pågått innan fallet anhängiggjordes inför förstainstansrätten. I syfte att ta ännu bättre hänsyn till pensionärernas situation pågick ytterligare diskussioner med pensionärsföreningen, diskussioner som utvecklades tillfredsställande. Banken försäkrade ombudsmannen om att det kommande beslutet i frågan naturligtvis skulle tas med full hänsyn till domstolens dom och på ett sätt som skulle resultera i rättvis behandling av alla berörda parter.

Klagandens andra kommentarer

Den klagande fann det vara mycket tillfredsställande att förstainstansrättens dom om den särskilda omräkningskursen skulle tillämpas av banken på alla dess anställda, inklusive pensionärerna och välkomnade bankens åtagande. Den klagande var således tillfreds vad gällde de tidigare pensionsutbetalningarna men ansåg att bankens försäkringar vad gällde kommande pensionsutbetalningar brast i precision. Den klagande medgav att det pågick förhandlingar med pensionärsföreningen, men påpekade att inte alla pensionärer var medlemmar. Den klagande krävde därför att alla framtida beslut som banken fattade skulle tillämpas på samtliga pensionärer. Slutligen begärde den klagande ett förtydligande i frågan om huruvida banken erkände giltigheten av sina åtaganden i handboken för EIB-pensionärer ("Vademecum for EIB Pensionholders") och att banken dessutom skulle distribuera rättens dom till samtliga anställda och pensionärer.

BESLUTET

1 Avskaffandet av de särskilda omräkningskurserna

1.1 Den klagande påstod att banken ensidigt beslutat att avskaffa det gamla pensionssystemet trots att samtliga övriga institutioner fortsatte med sitt kompensationsystem. Enligt den klagande medförde detta en förlust för de pensionärer som var bosatta i Förenade kungariket. Den klagande hänvisade också till reglerna i handboken för EIB:s pensionärer ("Vademecum for EIB Pensionholders"). Den klagande hävdade att beslutet som resulterade i en sänkning av de pensioner som betalades ut av banken skulle upphävas eller åtminstone skjutas upp till dess en överenskommelse hade träffats.

1.2 Eftersom förstainstansrätten behandlade ett fall som rörde denna rättsliga fråga beslutade ombudsmannen den 22 maj 2000 att avbryta undersökningarna av klagomålet till dess att dom hade avkunnats i målet.

1.3 Den 6 mars 2001 avkunnade förstainstansrätten sin dom i målet T-192/99²⁴. Förstainstansrätten fann att överklagandet var tillåtligt vad gällde kravet på annullering av de klagandes lönebesked för januari 1999. Domstolen fann att banken hade brutit mot en

²⁴ Mål T-192/99, *Dunnett och andra mot Europeiska investeringsbanken*, REG-P 2001, s. IA-65, II-313.

allmän princip i lagen om anställning eftersom den inte hade rådfrågat de anställdas företrädare innan den fattade beslutet av den 11 juni 1998. Förstainstansrätten förklarade därför beslutet av den 11 juni 1998 att avskaffa systemet med särskilda omräkningskurser för olagligt.

1.4 Sedan rätten hade avkunnat sin dom hävdade banken att domen annullerade de aktuella lönebeskeden för de tre klagande och att de skulle behandlas som om beslutet från i juni 1998 att avskaffa de särskilda omräkningskurserna aldrig hade fattats. För att garantera lika behandling hade banken beslutat att alla anställda och pensionärer som hade rätt till den särskilda omräkningskursen skulle behandlas på samma sätt och de praktiska arrangemang som uppkom som resultat av rättsens beslut höll på att genomföras. Dessutom pågick diskussioner med pensionärsföreningen. Banken försäkrade ombudsmannen att det kommande beslutet i frågan skulle tas med full hänsyn till domstolens dom och på ett sätt som skulle resultera i en rättvis behandling av alla berörda parter.

1.5 Den klagande uttryckte sin tillfredsställelse över att förstainstansrättens dom om den särskilda omräkningskursen skulle tillämpas av banken på alla dess anställda, inklusive pensionärerna och såg positivt på bankens åtagande. Han uttryckte emellertid en viss oro i samband med bankens försäkringar och när det gällde huruvida banken skulle tillämpa sitt beslut på alla pensionärer.

1.6 Ombudsmannen konstaterar att förstainstansrätten behandlade frågan om huruvida bankens beslut av den 11 juni 1998 om att avskaffa den särskilda omräkningskursen var lagligt och att rätten förklarat att beslutet var olagligt. Ombudsmannen konstaterar också att banken har åtagit sig att fullt ut tillämpa förstainstansrättens dom. Enligt vad ombudsmannen erfar kommer banken därför att fatta ett nytt beslut i enlighet med rättsens dom. Ombudsmannen har också informerats av såväl banken som den klagande om att diskussioner pågår mellan banken och pensionärsföreningen. Ombudsmannen finner därför att banken har uppfyllt den klagandes krav.

1.7 Vad gäller den klagandes oro beträffande bankens försäkringar och frågan om banken kommer att tillämpa sitt beslut på alla pensionärer konstaterar ombudsmannen att banken sagt att den skall garantera lika behandling för alla berörda parter.

1.8 När det gäller den klagandes krav på ett förtydligande i frågan om huruvida banken erkänner giltigheten av sina åtaganden i handboken för EIB:s pensionärer ("Vademecum for EIB Pensionholders") och dessutom på att banken skulle distribuera förstainstansrättens dom till alla anställda och pensionärer, anser inte ombudsmannen att det är berättigat under nuvarande förhållanden att genomföra undersökningar i de frågor som den klagande tog upp i sina kommentarer till bankens andra yttrande.

2 Slutsats

Det framgår av bankens andra yttrande och klagandens kommentarer att banken vidtagit åtgärder för att lösa ärendet och därmed tillmötesgått klaganden. Ombudsmannen avslutar därför ärendet.

3.3 VÄNSKAPLIGA FÖRLIKNINGAR SOM ÅSTADKOMMITS AV OMBUDS- MANNEN

KOMPENSATION FÖR SEN BETAL- NING AV BIDRAG

*Beslut i klagomål
860/99/(IJH)MM mot
Europeiska
kommissionen*

3.3 KLAGOMÅLET

Enligt klagomålet deltog den klagande (ett företag) i ECIP-programmet (European Community Investment Partners) i november 1995 och tilldelades ett bidrag från gemenskapens medel. Den första delen av bidraget betalades av kommissionen i rätt tid. Den klagande påstod emellertid att slutbetalningen gjordes först två år senare den 15 juni 1998 och att kommissionen inte hade gett någon förklaring till förseningen. På grund av den försenade betalningen hade den klagande blivit tvungen att ta ett banklån för att klara sina omkostnader.

I sitt klagomål till ombudsmannen den 25 juni 1999 krävde den klagande kompensation för förseningen när det gällde slutbetalningen från kommissionen. Det belopp den klagande krävde var 13 132 ecu, vilket motsvarade räntan på banklånet.

UNDERSÖKNINGEN

Kommissionens yttrande

I sitt yttrande gjorde kommissionen följande påpekanden:

Den klagande tilldelades ett bidrag inom ramen för ECIP-programmet för att organisera ett informationsmöte om investeringar mellan chilenska och argentinska affärsintressen. På grundval av den klagandes budgetförslag gick kommissionen med på att betala ”det som är lägst av de båda beloppen 50 procent av den faktiska kostnaden eller 92 080 ecu”.

Eftersom den klagandes slutgiltiga redovisning avvek kraftigt från det preliminära budgetförslaget begränsade kommissionen betalningen till totalt 78 541 ecu och tillämpade därvid den normala beräkningsmodellen på varje enskild utgiftspost. Den klagande krävde emellertid att få utbetalt det totala beloppet 92 080 ecu eftersom beräkningsmodellen – enligt den klagande – enbart kunde tillämpas på den totala projektkostnaden, vilken över-skred den ursprungliga budgeten.

Kommissionen ansåg inte att den var skyldig att göra ytterligare betalningar. Efter en lång tvist om tolkningen av avtalet, framför allt med tanke på att kommissionen gjort undantag från regeln tidigare, betalade kommissionen skillnaden 13 438 ecu för att lösa tvisten, samtidigt som kommissionen underströk att denna betalning var ett undantag.

Följaktligen vägrade kommissionen betala den klagande beloppet 13 132 ecu som kompensation för den påstått försenade betalningen av det omtvistade beloppet 13 438 ecu. Kommissionen betraktade kravet på ytterligare kompensation som ogrundat.

Klagandens kommentarer

I sina kommentarer utvecklade den klagande påståendet om otillbörlig försening ytterligare och lämnade kompletterande information som kan sammanfattas som följer:

(i) Den klagande framhöll att i ett tidigare projekt som fått stöd av ECIP-programmet hade kommissionen gått med på att betala ”det som är lägst av de båda beloppen 35 procent av de faktiska kostnaderna eller 59 366 ecu” och sedan betalat ut 59 366 ecu inom en period av sex månader. Det andra projektet var baserat på samma avtal, med undantag av paragrafen ”det som är lägst av de båda beloppen 50 procent av den faktiska kostnaden eller 92 080 ecu”. Eftersom 50 procent av den faktiska kostnaden uppgick till 95 392 ecu skulle kommissionen vara skyldig att betala 92 080 ecu. I det här aktuella fallet gick kommissionen emellertid med på att betala endast 78 541 ecu. Den klagande drog slutsatsen att kommissionen hade ändrat rutinerna utan att informera honom och betraktade det faktum att kommissionen betalat mindre än 92 080 ecu som ett avtalsbrott. Den klagande kritiserade den motivering som getts av kommissionen, nämligen att den gjort undantag när den tillämpat sina rutiner tidigare.

(ii) Den klagande utvecklade ytterligare sitt påstående om otillbörlig försening från kommissionens sida och bristen på förklaring till förseningen. Den klagande uppgav att han skickade rapporten till kommissionen via expressbud den 22 februari 1996. Kommissionen svarade inte förrän i december 1996 när den igen bad om handlingarna, som tydligen hade tappats bort. Den 22 oktober 1997 informerade kommissionen den klagande om att man bestred de inlämnade fakturorna. Det var först då som tvisten startade, en tvist som avslutades den 3 mars 1998 genom att kommissionen gjorde en första delbetalning. Den 18 juni 1998 betalades det återstående beloppet till den klagande. Enligt den klagande reagerade kommissionen inte under 20 månader innan tvisten startade och det tog ytterligare åtta månader innan kommissionen betalade hela det utestående beloppet.

OMBUDSMANNENS FÖRSÖK ATT ÅSTADKOMMA EN VÄNSKAPLIG FÖRLIKNING

Ombudsmannens analys av de omtvistade frågorna

Efter en noggrann behandling av yttrandet och av kommentarerna ansåg inte ombudsmannen att kommissionen hade gett ett adekvat svar på den klagandes påståenden.

Ombudsmannen ansåg när det gällde det första påståendet att kommissionen inte hade reagerat eller lämnat några förklaringar, att förseningen snarare baserades på institutionens uteblivna reaktion än på tvisten mellan de båda parterna.

Ombudsmannens preliminära slutsats blev därför att med tanke på omständigheterna kunde kommissionens underlåtenhet när det gällde att reagera eller att avge en förklaring under 20 månader utgöra ett fall av administrativt missförhållande.

Det andra påståendet, som avsåg kravet på kompensation för den sena utbetalningen av bidraget, gjorde det därmed nödvändigt att avgöra huruvida detta hade inneburit ett avtalsbrott från någondera partens sida. Eftersom denna fråga i sista hand måste avgöras av en domstol som hade behörighet att döma i frågan, begränsade ombudsmannen sin undersökning till att gälla huruvida gemenskapsinstitutionen eller organet hade försett honom med en sammanhängande och rimlig beskrivning av den rättsliga grunden för sina åtgärder. Trots att kommissionen godkände den klagandes krav och betalade skillnaden på 13 438 ecu, så förelåg det en försening på 28 månader i samband med betalningen av detta belopp, utan någon förklaring från kommissionens sida.

Ombudsmannens preliminära slutsats blev därför att med tanke på omständigheterna kunde kommissionens vägran att betala ränta i samband med en försenad betalning utgöra ett fall av administrativt missförhållande.

Möjligheten till en vänskaplig förlikning

Den 7 december 2000 skickade ombudsmannen ett förslag om vänskaplig förlikning till kommissionen. I sin skrivelse uppmanade ombudsmannen kommissionen att betala en rimlig dröjsmålsränta till den klagande.

I sitt svar av den 13 februari 2001 bestred kommissionen inte den försenade betalningen i sig, men gav följande förklaring till den:

(i) kommissionen tappade bort den ekonomiska rapporten, förmodligen på grund av flyttningen,

(ii) kontoret med ansvar för tekniskt bistånd blev försenat i sin behandling av kravet på betalning.

Även om det inte fanns någon bestämmelse i avtalet om dröjsmålsränta, så beaktade kommissionen sitt meddelande av den 10 juni 1997 (SEK(1997)1205), som utvidgades till

att även omfatta normala biståndsavtal för externt bistånd²⁵ med standardföreskrifter som är tillämpliga på avtal som lyder under ECIP-reglerna. Enligt kommissionens beräkningar uppgick den dröjsmålsränta som skulle betalas till 3 541,45 euro. Den 3 april 2001 accepterade den klagande kommissionens förslag.

BESLUTET

1 Ersättning för sen betalning av bidraget

1.1 Den klagande hävdade i sina kommentarer att kommissionen under 20 månader inte reagerade på den rapport om ECIP-projektet som skickats in av den klagande och inte heller gav någon förklaring på förseningen. Den klagande krävde ersättning för förseningen när det gällde slutbetalning av bidraget från kommissionen. På grund av den försenade betalningen hade den klagande blivit tvungen att ta ett banklån för att klara sina omkostnader. Den klagande krävde därför 13 132 ecu, vilket motsvarade den upplupna räntan på banklånet.

1.2 I sitt yttrande anspelade kommissionen endast på detta påstående genom att tala om en "långvarig tvist". Kommissionen ansåg inte att den var skyldig att göra ytterligare betalningar. Kommissionen hävdade att eftersom det förelåg en avsevärd skillnad mellan de preliminära beräkningarna och den slutliga redovisning som presenterats av den klagande, så hade kommissionen tillämpat den vanliga beräkningsmodellen på varje utgiftspost. Det belopp som kommissionen kunde tänka sig att betala till den klagande uppgick därmed till 78 541 ecu. Därefter följde en långvarig tvist med den klagande om tolkningen av avtalet, framför allt eftersom kommissionen hade gjort undantag tidigare. För att lösa tvisten gick kommissionen undantagsvis med på att betala ytterligare 13 438 ecu till den klagande, samtidigt som kommissionen underströk att betalningen var ett undantag.

1.3 Det förefaller som om kommissionen inte reagerat förrän i december 1996 när den igen begärde in de handlingar som den klagande skickat in redan den 22 februari 1996. Först den 22 oktober 1997 meddelade kommissionen att den underkände fakturorna. Den verkliga "tvisten" började först då och den avslutades åtta månader senare med att slutbeloppet betalades. Förseningen verkar därför snarare bero på den uteblivna reaktionen från institutionens sida än på tvisten mellan de båda parterna. Den klagande påstod dessutom att kommissionen inte hade förklarat sitt beteende.

1.4 I sitt förslag till en vänskaplig förlikning i enlighet med artikel 3.5 i stadgan föreslog ombudsmannen att kommissionen skulle betala rimlig dröjsmålsränta till föreningen. I sitt svar accepterade kommissionen ombudsmannens förslag och erbjöd sig att som kompensation för den sena betalningen av ACIP-bidraget betala 3 541,45 euro. Den 3 april 2001 accepterade den klagande kommissionens erbjudande.

2 Slutsats

Efter ombudsmannens initiativ förefaller en vänskaplig förlikning ha nåtts mellan kommissionen och klaganden. Ombudsmannen avslutar därför ärendet.

²⁵ Bilaga II till de allmänna villkoren för biståndsavtal som tilldelas av Europeiska gemenskapen i samband med yttre bistånd, s. 8-9.

**KOMMISSIONEN
BETALAR UT
BELOPP SOM
FÖRFÖLL TILL
BETALNING 1995**

*Beslut i klagomål
780/2000/GG mot
Europeiska
kommissionen*

KLAGOMÅLET

År 1994 ingick en tysk konsultfirma som företrädde av den klagande, en tysk medborgare, ett avtal med kommissionen om tillhandahållande av konsulttjänster inom ramen för Force-programmet (projekt D/93B/1/3120/Q-FPC). Enligt avtalet var den totala kostnaden för projektet 88 000 euro och det maximala bidraget från gemenskapen var 65 000 euro. I avtalet angavs dessutom att 80 procent av gemenskapens bidrag skulle betalas inom 30 dagar från mottagandet av det i vederbörlig ordning undertecknade avtalet. Återstående 20 procent skulle betalas efter att kommissionen mottagit och godkänt den rapport och den ekonomiska redovisning som skulle lämnas in av uppdragstagaren senast den 14 november 1994.

Den klagande hävdade att kommissionen hade underlåtit att betala den sista andelen till hennes företag. Hon hävdade dessutom att kommissionen hade underlåtit att svara på olika förfrågningar via telefon, fax och rekommenderat brev. Enligt den klagande hade hon under ett besök på kommissionen den 5 november 1999 fått försäkringar från P. Louis från kommissionen om att betalningen uppenbarligen hade blivit utförd, att detta måste bekräftas elektroniskt i Force-registren och att hon skulle informeras. Den klagande hävdar emellertid att hon därefter endast informerats om att Force-registren inte var åtkomliga på elektronisk väg. Hon bad därefter om att få en kopia på överföringsblanketten. Hon fick inget svar.

I sitt klagomål till ombudsmannen i juni 2000 gjorde klaganden följande påståenden:

Kommissionen borde skicka henne en kopia på överföringsblanketten.

Kommissionen borde betala det aktuella beloppet om detta ännu inte hade gjorts.

UNDERSÖKNINGEN

Kommissionens yttrande

I sitt yttrande gjorde kommissionen följande påpekanden:

Force-programmet avslutades officiellt 1995. Akterna som gällde detta program överlämnades därefter till S.A. Agenor, kommissionens kontor för tekniskt stöd för tillämpning av Leonardo-programmet (1995-1999), som fick i uppdrag att avsluta de återstående projekten. När detta kontor för teknisk hjälp stängdes i februari 1999 hade emellertid ett antal ärenden, inklusive den klagandes, ännu inte avslutats.

Tyvärr var kommissionen ännu inte i besittning av de aktuella akterna som hade plomberats av det belgiska rättsväsendet i februari 1999 och som ännu inte hade återlämnats. Kommissionen hade därför inte tillgång till dessa akter och kunde därför inte omedelbart uppfylla den klagandes önskemål.

Den 6 september 2000 skrev kommissionen till den belgiska *juge d'instruction* (undersökningsdomaren) för att begära tillgång till de akter som gällde den klagandes ärende. Kommissionen kunde inte ge någon riktig beskrivning av vad som hade hänt i det aktuella fallet innan den fick tillgång till dessa akter. Kommissionen hade också skrivit till den klagande den 20 oktober 2000 för att fråga om hon kunde skicka en kopia på sina egna handlingar i ärendet till kommissionen.

Klagandens kommentarer

I sina kommentarer (som skickades till ombudsmannen efter det att den klagande hade mottagit kommissionens skrivelse av den 20 oktober 2000) hävdade den klagande att hon redan vid flera tillfällen hade försett kommissionen med kopior av sina handlingar. Hon hävdade också att hon i samband med sitt besök på kommissionen i november 1999 hade

upptäckt att handlingarna redan fanns hos kommissionen. Under alla omständigheter borde handlingar som avsåg betalningen befinna sig hos den enhet hos kommissionen som hade ansvar för att betala ut sådana medel.

YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

Begäran om ytterligare upplysningar

Efter att ha mottagit klagandens kommentarer ansåg ombudsmannen att han behövde ytterligare information för att kunna behandla klagomålet. Han bad därför kommissionen att informera honom om (1) huruvida *alla* relevanta handlingar för närvarande befann sig hos det belgiska rättsväsendet och (2) huruvida det belgiska rättsväsendet hade svarat på dess skrivelse av den 6 september 2000 och, om detta ej var fallet, vilka åtgärder som kommissionen tänkte vidta för att reda ut den klagandes ärende.

Kommissionens svar

I sitt svar gjorde kommissionen följande påpekanden:

Kommissionen hade under tiden återskapat en kopia av den aktuella akten i arkivet vid generaldirektoratet för utbildning och kultur. Inga bevis för att det aktuella beloppet hade betalats ut hade påträffats där. Inte heller fanns det några spår i kommissionens internredovisning av utbetalningar som gjorts av kontoret för tekniskt stöd. Kommissionen hade därefter gjort en ny granskning av akten. Denna undersökning hade emellertid inte gjort det möjligt att avsluta ärendet och det hade visat sig nödvändigt att begära ytterligare information från den klagande, framför allt i samband med frågor som ställts av kommissionens revisorer efter en kontroll av ett annat Force-projekt för vilket den klagande också hade varit samordnare. Kommissionen hade därför skrivit till den klagande den 29 januari 2001. Ärendet skulle behandlas på grundval av den ytterligare information som hade efterfrågats. Kommissionen skulle prioritera ärendet.

De belgiska myndigheterna svarade den 24 januari 2001 och gav kommissionen tillgång till de aktuella handlingarna. Kommissionen var i själva verket i färd med att jämföra den information den hade med den information som fanns i den ursprungliga akten.

Klagandens kommentarer

I sina kommentarer underströk klaganden att hon redan hade skickat sina handlingar till Louis vid flera tillfällen. När det gällde det andra projekt som kommissionen nämnde (projekt E/92/2/1608), hävdade den klagande att hon aldrig mottagit den granskningsrapport som kommissionen sagt att den skulle skicka till henne.

Den klagande skickade in en kopia av kommissionens skrivelse till henne av den 29 januari 2001 i vilken hon uppmanades att lämna olika upplysningar inom 30 dagar. Hon påpekade att det skulle krävas mycket arbete för att samla in denna information, eftersom det hade gått så lång tid. Den klagande bad därför om en förlängning av tidsfristen²⁶.

Den 31 mars 2001 informerades ombudsmannen av den klagande om att hon hade lämnat den information som hade begärts av henne.

²⁶ Vid ett telefonsamtal till ombudsmannens sekretariat den 26 februari 2001 informerades den klagande om att en sådan begäran måste riktas till kommissionen.

OMBUDSMANNENS FÖRSÖK ATT ÅSTADKOMMA EN VÄNSKAPLIG FÖRLIKNING

Ombudsmannens analys av de omtvistade frågorna

Efter en noggrann behandling av yttrandet och av kommentarerna och av resultatet av de ytterligare undersökningarna ansåg inte ombudsmannen att kommissionen hade gett ett adekvat svar på den klagandes påståenden.

Ombudsmannen konstaterade att återbetalning av de återstående 20 procenten enligt artikel 5.1 i avtalet skulle göras inom 60 dagar från det att rapporten och den ekonomiska redovisningen lämnats in av uppdragstagaren, ”under förutsättning att de accepterades” av kommissionen. Det föreföll som om kommissionen i det aktuella fallet ännu inte hade kunnat försäkra sig om att den ekonomiska redovisningen kunde accepteras. Eftersom den klagandes krav på betalning var beroende av detta godkännande, verkar det som om kommissionen ännu inte skulle vara skyldig att göra en ytterligare betalning.

Enligt avtalet var emellertid uppdragstagaren skyldig att lämna in rapporten och den ekonomiska redovisningen senast den 14 november 1994. Kommissionen hade inte hävdats att denna skyldighet inte hade blivit uppfylld. Följaktligen kunde kommissionen sex år efter detta datum fortfarande inte behandla den klagandes krav. Ombudsmannen ansåg att även om man tog hänsyn till behovet av att verifiera vissa frågor eller efterfråga ytterligare information, så var denna försening uppenbarligen oskälig. Att en del av denna försening kunde bero på Agenors misslyckande när det gällde att gå vidare med ärendet kunde inte frita kommissionen från ansvar. Ombudsmannen konstaterade vidare att även om kommissionen i början hade argumenterat att den inte kunde behandla ärendet eftersom de aktuella handlingarna hade plomberats av det belgiska rättsväsendet, så hade den i sitt svar på ombudsmannens begäran om ytterligare upplysningar uppgivit att den under tiden hade återskapat en kopia av den relevanta akten i arkivet vid generaldirektoratet för utbildning och kultur.

Ombudsmannens preliminära bedömning av dessa förhållanden blev därför att kommissionens underlåtenhet att hantera ärendet inom en rimlig tidsperiod kunde utgöra ett fall av administrativt missförhållande.

Möjligheten till en vänskaplig förlikning

Den 10 april 2001 skickade ombudsmannen ett förslag till vänskaplig förlikning till kommissionen. I sin skrivelse föreslog ombudsmannen att kommissionen skulle avsluta bedömningen av den klagandes krav så snart som möjligt och betala ut det relevanta beloppet (under förutsättning att det slutligen godkändes av kommissionen).

I sitt svar av den 28 juni 2001 informerade kommissionen ombudsmannen om att på grundval av de handlingar som lämnats in av den klagande föreföll den klagandes krav i samband med kostnaderna för anställda rimliga och slutgiltiga. Ombudsmannen skulle informeras om när det utestående beloppet skulle betalas till den klagande. Den 16 juli 2001 informerade kommissionen ombudsmannen om att beloppet 7 403 euro hade betalats ut till den klagande och att den klagande hade informerats om detta.

I sina kommentarer som skickades den 24 augusti 2001 informerade klaganden ombudsmannen om att hon var nöjd med den betalning som gjorts av kommissionen. Hon ansåg emellertid att ränta borde betalas av kommissionen på grund av den sena betalningen och de kostnader hon ådragit sig när hon drev sitt ärende.

DEN YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGEN

Den klagandes ytterligare krav skickades till kommissionen för yttrande. Den 12 november 2001 gick kommissionen med på att en ränta på 7,5 procent borde betalas ut för

perioden från den 27 februari 1995 till den 25 juni 2001 (den dag när betalningen gjordes). Räntebeloppet som uppgick till 3 422,62 euro skulle därför betalas ut till den klagande.

Den 23 november 2001 informerade den klagande ombudsmannen om att det belopp som beräknats av kommissionen var acceptabelt. Hon krävde emellertid att kommissionen skulle betala ut detta belopp före årets utgång.

BESLUTET

1 Underlåtenhet att betala det relevanta beloppet

1.1 Den klagande krävde att kommissionen skulle betala det utestående beloppet enligt avtalet som ingicks 1994 mellan en tysk konsultfirma, som företräddes av den klagande, och kommissionen, för tillhandahållande av konsulttjänster inom ramen för Force-programmet (Projekt D/93B/1/3120/Q-FPC).

1.2 Den 16 juli 2001 informerade kommissionen ombudsmannen om att beloppet 7 403 euro hade betalats ut till den klagande och att den klagande hade informerats om detta.

1.3 Den klagande informerade ombudsmannen om att hon var nöjd med den betalning som gjorts av kommissionen.

1.4 Det framgår av kommissionens yttrande och klagandens kommentarer att kommissionen vidtagit åtgärder för att lösa ärendet och därmed tillmötesgått klaganden.

2 Räntan som skulle betalas

2.1 I sina kommentarer till kommissionens yttrande om ombudsmannens förslag till en vänskaplig förlikning hävdade den klagande att ränta borde betalas av kommissionen på grund av den försenade betalningen och på grund av de kostnader hon ådragit sig när hon drivit sitt ärende.

2.2 Den 12 november 2001 accepterade kommissionen att en ränta på 3 422,62 euro skulle betalas till den klagande.

2.3 Den 23 november 2001 informerade den klagande ombudsmannen om att det belopp som beräknats av kommissionen var acceptabelt. Hon krävde emellertid att kommissionen skulle betala ut detta belopp före årets utgång.

2.4 Ombudsmannen utgår ifrån att kommissionen kommer att betala det aktuella beloppet så snart som möjligt.

2.5 Det förefaller därmed som om kommissionen har vidtagit åtgärder för att lösa denna del av klagomålet och att den därmed tillmötesgått klaganden.

3 Slutsats

Det framgår av kommissionens yttrande och klagandens kommentarer att kommissionen vidtagit åtgärder för att lösa ärendet och därmed tillmötesgått klaganden. Ombudsmannen avslutar därför ärendet.

3.4 ÄRENDE SOM AVSLUTATS MED EN KRITISK ANMÄRKNING FRÅN OMBUDS- MANNEN

KLAGOMÅLET

I oktober 2000 lämnade en advokat in ett klagomål mot Europaparlamentet för en ledamot av Europaparlamentet, Koldo Gorostiaga, och en före detta ledamot av Europaparlamentet, Karmelo Landa.

Enligt klagomålet bad Gorostiaga Landa att bistå honom i hans arbete under Europaparlamentets första sammanträdesperiod i Strasbourg i oktober 2000. Som före detta ledamot av Europaparlamentet innehade Landa ett passerkort som gav honom tillträde till Europaparlamentets lokaler. Europaparlamentets säkerhetstjänst hade tagit kontakt med Landa för att överlämna detta passerkort till honom i juni 2000.

3.4.1

Europaparlamentet

INDRAGNING AV PASSERKORTET FÖR EN FÖRE DETTA LEDAMOT AV EUROPAPARLAMEN- TET

*Beslut i klagomål
1250/2000/(USA)/JH
mot Europaparlamentet*

Torsdagen den 5 oktober 2000 kom två tjänstemän från Europaparlamentets säkerhetstjänst till Gorostiagas kontor för att verkställa en order att avhysa Landa från parlamentets lokaler. Säkerhetstjänstemännen sade att Europaparlamentets talman hade fattat ett beslut med denna innebörd. De kunde emellertid inte visa upp en kopia på beslutet när de uppmanades att göra det. Säkerhetstjänstemännen ringde till talmannens kansli. Kansliet faxade då ett beslut av parlamentets presidium att upphäva Landas samtliga rättigheter som före detta ledamot av Europaparlamentet, daterat den 14 juli 1997. Landa hade aldrig underrättats om detta beslut och han var fram till dess ovetande om det.

Slutligen kom två höga tjänstemän från Europaparlamentet till Gorostiagas kontor. De tog med sig Landas passerkort som före detta ledamot av Europaparlamentet, under förvändning av att de verkställde presidiets beslut av den 14 juli 1997. De försåg Landa med ett passerkort för besökare, giltig för den 5 oktober 2000.

Mot bakgrund av ovanstående uppgifter är klagomålet att:

- presidiets beslut av den 14 juli 1997 är ogiltigt av följande skäl: Det saknar fullständigt rättslig grund, det var vare sig undertecknat eller hade delgetts den berörda personen, det hade fattats utan att ta hänsyn till rätten till försvar, eftersom Landa inte gavs något tillfälle att göra muntliga eller skriftliga kommentarer,

- Landa hade rätt att vistas i Europaparlamentets lokaler och beslutet att avhysa honom den 5 oktober var inte undertecknat, gav inga skäl samt hade inte meddelats honom på rätt sätt, då det ju inte ens var skriftligt.

Klagandena hävdar att:

- Landa bör återfå samtliga rättigheter som före detta ledamot av Europaparlamentet,

- de personer som bär ansvaret för incidenten bör straffas i avskräckande syfte för att förhindra ett sådant uppträdande i framtiden.

UNDERSÖKNINGEN

Europaparlamentets yttrande

Europaparlamentets yttrande kan sammanfattas på följande sätt.

Beslutet att dra in passerkortet för Landa

Vid sitt möte den 16 juli 1997 kom kvestorskollegiet fram till att de bestämmelser och förfaranden som gäller för honorärledamöter bör utsträckas till att även gälla före detta ledamöter av Europaparlamentet, vilkas rättigheter och privilegier i allt väsentligt är jämförbara med de som ges honorärledamöter. Enligt artikel 4 i reglerna för honorärledamöter, som antogs av presidiet den 30 november 1988, kan titeln honorärledamot och de förmåner som följer med den dras in om den missbrukas. Detta skall ske genom ett beslut av talmannen på förslag av kvestorskollegiet och efter samråd med presidiet.

Vid presidiets möte den 17 juli 1997 erinrade Balfe, en kvestor, om att de rättigheter som medges före detta ledamöter av Europaparlamentet är av en social karaktär och inte på något sätt ger dem rätt att fortsätta sin politiska verksamhet i parlamentet. Gutiérrez Díaz, vice talman, förklarade att Landa hade försvarat mord som utförts i det spanska Baskien av en terroristorganisation. Verde I Aldea, vice talman, kritiserade Landa för att ägna sig åt antidemokratisk verksamhet i parlamentet. Presidiet beslutade då enhälligt att upphäva de fördelar Landa åtnjöt som före detta ledamot av Europaparlamentet.

Enligt gängse bruk, överlämnades protokollet från presidiets sammanträde den 14 juli 1997 till säkerhetstjänsten för verkställande. Landa fick troligtvis inte ta direkt del av protokollet.

Säkerhetstjänsten drog inte in passerkortet för Landa efter presidiets beslut, eftersom de inte kände till hans adress och inte heller hade lagt märke till att han vistades i parlamentets lokaler. Säkerhetstjänsten begick ett misstag när den godkände Landas anhållan om ett nytt passerkort i juni 2000.

Ombudsmannens uppdrag

Tvärtemot vad klagandena tycks tro har före detta ledamöter av Europaparlamentet inte någon rätt till de resurser som parlamentet ställer till deras förfogande. Dessa resurser ställs till deras förfogande inom ramen för parlamentets utövande av sin behörighet att reglera den egna interna organisationen.

I ett rättsligt perspektiv är beslutet att upphäva privilegier som tilldelats en före detta ledamot av Europaparlamentet och, i synnerhet, beslutet om vad som utgör ett missbruk av dessa privilegier, en del av Europaparlamentets politiska verksamhet som handläggs av ett politiskt organ i enlighet med politiska kriterier.

I den mån som klagomålet ifrågasätter giltigheten av beslutet från 1997 att upphäva Landas privilegier som före detta ledamot av Europaparlamentet, faller det alltså utanför ombudsmannens uppdrag.

Giltigheten av beslutet av den 14 juli 1997

Gemenskapens domstolar erkänner rätten till försvar som allmänna gemenskapsrättsliga principer. De tillämpar emellertid rätten att bli hörd enbart i fall som innefattar ett rättsligt förhållande mellan en fysisk eller juridisk person och den berörda institutionen. Det aktuella fallet handlar bara om inrättningar som Landa önskar komma i åtnjutande av.

Landa hade inte kunnat ifrågasätta presidiets beslut enligt artikel 230 i EG-fördraget eftersom det inte har tvingande rättsverkningar som kan påverka hans intressen genom att väsentligt förändra hans rättsliga ställning.²⁷

Dessutom kan presidiet inte jämföras med en myndighet som tillämpar bestämmelser och därigenom skapar rättigheter och skyldigheter. Inte heller skadades Landas intressen allvarligt, eftersom han den 5 oktober 2000 kunde komma in i Europaparlamentet och stanna kvar där även sedan hans passerkort som före detta ledamot av Europaparlamentet hade tagits ifrån honom.

När det gäller skyldigheten att motivera beslut så gäller artikel 253 i EG-fördraget, som åberopas som upphovet till denna förpliktelse i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, bara för rättsakter med rättsverkan. Enligt etablerad rättspraxis är syftet med skyldigheten att motivera beslut att ge den berörda personen möjlighet att ta ställning till om beslutet är behäftat med ett fel som gör det möjligt att ifrågasätta dess giltighet och att göra det möjligt för domstolen att pröva beslutets lagenlighet. Eftersom

²⁷ Dom av den 11 november 1981 i mål 60/81 IBM mot kommissionen, REG. 1981, s. 2639, punkt 9.

dess beslut inte kunde överklagas inför domstol, hade presidiet inte någon skyldighet att motivera det.

När det gäller klagandenas argument att alla beslut som är till nackdel för en enskild skall undertecknas och delges den berörda personen med motivering, så finns det inte någon sådan generell förpliktelse i gemenskapsrätten. Sedvanlig praxis i Europaparlamentet är att presidiets beslut meddelas Europaparlamentets ledamöter genom protokollen, varav varje ledamot får en kopia.

Presidiets beslut var i vilket fall som helst vederbörligen motiverat och dess text meddelades klagandena den 5 oktober 2000. Följaktligen har klaganden inte längre något berättigat intresse när det gäller denna aspekt av klagomålet.

Om presidiet skulle fatta ett liknande beslut i dag, skulle det vara tvunget att ta hänsyn, åtminstone politiskt, till rätten till god förvaltning enligt artikel 41 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna. Denna rätt omfattar rätten för var och en att bli hörd innan en enskild åtgärd som skulle beröra honom vidtas mot honom samt att förvaltningen är skyldig att motivera sina beslut. Stadgans författare inskränkte sig emellertid inte till en kodifiering av befintliga rättigheter och Europaparlamentet kan inte kritiseras för att det 1997 underlät att följa en bestämmelse som formulerades och kungjordes först år 2000.

Klagandenas kommentarer

I sina kommentarer påtalar klagandenas lagliga företrädare att han inte fått något svar från Europaparlamentet på sin begäran att hela akten med material och handlingar om hur de bestridda besluten fattades skulle tillställas honom. Han hävdade att underlåtenheten att svara strider mot artikel 255 i EG-fördraget, Europaparlamentets beslut av den 10 juli 1997 om tillgång till dess handlingar samt mot artiklarna 171 och 172 i parlamentets arbetsordning.

Det juridiska ombudet bestred Europaparlamentets rättsliga bedömning att klagomålet inte faller inom ombudsmannens uppdrag. Han påpekade särskilt att artiklarna 22 och 25 i Europaparlamentets arbetsordning talar om presidiets respektive kvestorernas administrativa uppgifter. Dessutom måste Europaparlamentet, enligt det juridiska ombudet, på begäran erkänna en före detta ledamot av Europaparlamentet som sådan och förse honom med ett ID-kort och de rättigheter som följer med det. På så vis säkerställer man att det inte görs någon skillnad i behandlingen av före detta ledamöter av Europaparlamentet. Att dra in ett passerkort från en före detta ledamot av Europaparlamentet är en administrativ handling som ombudsmannen kan utöva tillsyn över.

När det gäller händelserna den 5 oktober 2000 hävdade det juridiska ombudet att ingen av de klagandena hade gjort sig skyldig till något oegentligt den förmiddagen och att ordern om avhysning således var oproportionerlig och ett fall av maktmissbruk.

Det juridiska ombudet påpekade även att i fall av oegentligheter begångna av en före detta ledamot av Europaparlamentet är det talmannen som, på förslag av kvestorskollegiet och efter samråd med presidiet, är behörig att fatta beslut. Presidiet har inte någon behörighet att själv avgöra frågan. Dessutom är det något som inte stämmer i de uppgivna datumen, eftersom presidiet skall ha fattat ett beslut den 14 juli 1997, som tog hänsyn till ett möte mellan kvestorerna den 16 juli 1997 och till påståenden som framfördes den 17 juli 1997.

Det juridiska ombudet upprepade även att beslutet inte hade meddelats Landa inom rimlig tid och att han inte hade blivit hörd. När det gäller motiveringen för presidiets beslut så var den vag, otydlig och ofullständig.

Det juridiska ombudet förklarade avslutningsvis att fallet borde lösas genom en vänskaplig förlikning enligt artikel 3.5 i ombudsmannens stadga, som fick till resultat att den före

detta ledamoten av Europaparlamentet återfick sina rättigheter och en ursäkt från talmannen till de klagande.

BESLUTET

1 Ombudsmannens behörighet att handlägga klagomålet

1.1 Europaparlamentet bestrider ombudsmannens behörighet att handlägga klagomålet, i den mån som klagomålet ifrågasätter presidiets beslut att dra in passerkortet för en före detta ledamot av Europaparlamentet. Enligt parlamentet har före detta ledamöter av Europaparlamentet inte någon rätt att utnyttja de inrättningar som parlamentet ställer till deras förfogande vid utövande av sin behörighet att reglera den egna interna organisationen. I ett rättsligt perspektiv är beslutet att dra in ett privilegium som tilldelats en före detta ledamot av Europaparlamentet och, i synnerhet, beslutet om vad som utgör ett missbruk av detta privilegium, en politisk verksamhet som handläggs av ett politiskt organ i enlighet med politiska kriterier: ombudsmannen saknar därför behörighet att behandla frågan.

1.2 Enligt EG-domstolen ger behörigheten att reglera den egna interna organisationen institutionerna rätt att vidta åtgärder för att säkra den interna verksamheten i enlighet med god förvaltningssed.²⁸ Ombudsmannen anser därför att han är behörig att handlägga ett klagomål som gäller eventuella administrativa missförhållanden vid Europaparlamentet i samband med att parlamentet utövar sin behörighet att reglera den egna interna organisationen.

1.3 Ombudsmannen noterar att behörigheten att reglera den egna interna organisationen innefattar vidsträckta skönsmässiga befogenheter och erinrar om att han inte bestrider skönsmässiga administrativa beslut, förutsatt att institutionen har hållit sig inom gränserna för sina rättsliga befogenheter.

2 Beslutet att dra in passerkortet för en före detta ledamot av Europaparlamentet

2.1. Enligt klagandena är presidiets beslut att dra in passerkortet för en före detta ledamot av Europaparlamentet ogiltigt. De hävdar att beslutet fullständigt saknar rättslig grund, att det vare sig hade undertecknats eller meddelats den berörda personen, och att det inte hade fattats av det behöriga organet inom parlamentet. De kräver att den före detta ledamoten av Europaparlamentet skall återfå sina rättigheter.

2.2 Enligt parlamentet har före detta ledamöter av Europaparlamentet inte någon rätt att utnyttja de inrättningar som parlamentet ställer till deras förfogande. Presidiet kan inte jämföras med en myndighet som tillämpar bestämmelser och därigenom skapar rättigheter och skyldigheter. Presidiets beslut att dra in passerkortet för en före detta ledamot av Europaparlamentet har inte tvingande rättsverkningar som kan påverka hans intressen genom att väsentligt förändra hans rättsliga ställning.

2.3 Ombudsmannen noterar att Europaparlamentets ledamöters roll som demokratiskt valda företrädare för folken i de olika staterna är inskriven i EG-fördraget och i artikel 39 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna. Före detta ledamöters ställning erkänns däremot enbart i parlamentets bestämmelser för den interna organisationen. I dessa bestämmelser förutses möjligheten att dra in ett passerkort i händelse av missbruk.

2.4 Ombudsmannen känner inte till någon bestämmelse eller princip som skulle kunna hindra parlamentet från att använda normala administrativa förfaranden för att tillämpa de bestämmelser om passerkort för före detta ledamöter som det har antagit. Normala admi-

²⁸ Dom av den 30 april 1996 i mål C-58/94, *Konungariket Nederländerna mot rådet*, REG 1996, s. I-2169, punkt 37.

nistrativa förfaranden omfattar de krav som behandlas i nästa del av beslutet. Det är emellertid inte givet att de inbegriper alla de formaliteter som är förknippade med beslut om rättsliga rättigheter och skyldigheter.

2.5 Vid ombudsmannens undersökning framkom det inte något som skulle kunna ge upphov till tvivel om parlamentets rättsliga befogenhet att, som en institution, dra in passerkortet för den före detta ledamoten. Ombudsmannen anser det varken nödvändigt eller lämpligt att, i detta fall, undersöka fördelningen av behörigheter mellan parlamentets olika organ eller de exakta datum då dessa organ behandlade ärendet.

2.6 Ombudsmannens undersökning fann inga belägg för administrativa missförhållanden när det gäller denna aspekt av klagomålet.

3 Rätten att bli hörd och skyldigheten att motivera beslut

3.1 Klagandena påstår att presidiets beslut att dra in passerkortet för den före detta ledamoten fattades utan att respektera rätten till försvar, eftersom ledamoten vare sig gavs tillfälle att göra muntliga eller skriftliga kommentarer, eller underrättades om beslutet och skälen för det.

3.2 Enligt parlamentet tillämnar gemenskapens domstolar rätten att bli hörd enbart i fall som innefattar ett juridiskt förhållande mellan en fysisk eller juridisk person och den berörda institutionen. Det aktuella fallet handlar bara om inrättningar som den före detta ledamoten önskar komma i åtnjutande av och det fanns inte någon möjlighet att överklaga presidiets beslut enligt artikel 230 i EG-fördraget.

3.3 Vidare, enligt parlamentet gäller skyldigheten att motivera beslut bara i fall där beslutet i fråga skulle kunna överklagas till en domstol. I detta fall var det inte möjligt att överklaga presidiets beslut och presidiet hade därför inte någon skyldighet att motivera det. Presidiets beslut var i vilket fall som helst vederbörligen motiverat och dess text meddelades klagandena den 5 oktober 2000.

3.4 Parlamentet medgav även att om presidiet skulle fatta ett liknande beslut idag, skulle det vara tvunget att ta hänsyn, åtminstone politiskt, till rätten till god förvaltning enligt artikel 41 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna. Parlamentet anser emellertid att stadgans författare inte inskränkte sig till en kodifiering av befintliga rättigheter och att Europaparlamentet inte kan kritiseras för att det 1997 underlät att följa en bestämmelse som formulerades och kungjordes först år 2000.

3.5 Det förefaller därför som att parlamentets argument är att stadgan om de grundläggande rättigheterna enbart är ett politiskt instrument. I så fall skulle medborgarna inte ha någon rätt att bli hörda innan ett beslut fattas som skulle beröra dem negativt, eller att få reda på skälen för ett sådant beslut, med mindre än att de även har rätt att överklaga beslutet i domstol.

3.6 Ombudsmannen anser att parlamentets argument är ett fall av felaktig rättstillämpning.

3.7 När det gäller rätten att framföra sina synpunkter har EG-domstolen slagit fast att ”i enlighet med allmänna principer om god förvaltning, måste en förvaltning som har att fatta beslut, även rättsliga, som orsakar allvarligt förfång för den berörda personen ge denna tillfälle att framföra sina synpunkter, såvida det inte finns tungt vägande skäl för att inte göra så.”²⁹ Dessutom, anses det enligt rättspraxis vid Europadomstolen för de mänskliga rättigheterna när det gäller artikel 6 i Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga

²⁹ Dom av den 28 maj 1980 i förenade målen 33/79 och 75/79, *Richard Kuhner mot kommissionen*, REG. 1980, s. 1677, punkt 25. Se även dom av den 23 oktober 1974 i mål 17/74 *Transocean Marine Paint Association mot kommissionen*, REG 1974 s. 1063 vid 1081: ”adressater av ett av de offentliga myndigheterna fattat beslut som märkbart påverkar deras intressen skall lämnas tillfälle att vederbörligen framföra sina synpunkter.”

rättigheterna, att en rättvis prövning är än viktigare, inte mindre viktig, i fall där beslutet inte är föremål för rättslig tillsyn.

3.8 När det gäller skyldigheten att motivera beslut, stämmer det att ett av syftena med denna skyldighet är att göra det möjligt för gemenskapens domstolar att pröva beslutets lagenlighet. Detta kan emellertid inte berättiga slutsatsen att skyldigheten att motivera beslut bara gäller när en rättslig granskning är möjlig. Domstolarnas rättspraxis framhåller även att det finns ett annat syfte med skyldigheten att motivera beslut, nämligen att ”*göra de berörda personerna medvetna om orsakerna till åtgärden.*”³⁰

3.9 Ombudsmannen anser därför att varje medborgare har rätt att få reda på skälen för ett administrativt beslut som berör hans eller hennes intressen negativt, och att bli hörd innan ett sådant beslut fattas. Parlamentet borde därför ha talat om för den före detta ledamoten vari hans överträdelse bestod och givit honom tillfälle att framlägga sin syn på saken innan det avskaffade hans privilegium. Det borde även utan dröjsmål ha meddelat honom sitt motiverade beslut. Dess underlåtenhet att göra det var ett fall av administrativa missförhållanden.

4 Klagandenas övriga krav och påståenden

4.1 I sina kommentarer till parlamentets yttrande hävdade klagandenas juridiska ombud att ingen av de klagandena hade gjort sig skyldig till något oegentligt på förmiddagen den 5 oktober 2000 och att ordern om avhysning således var oproportionerlig och ett fall av maktmissbruk. Han krävde att talmannen skulle be klagandena om ursäkt. I det ursprungliga klagomålet krävdes det att de ansvariga för incidenten skulle bestraffas i avskräckande syfte för att förhindra fler sådana incidenter i framtiden.

4.2 Av de belägg som ombudsmannen har tillgång till framgår det att ingen av klagandena blev avhyst från parlamentets lokaler den 5 oktober 2000. Det tycks inte heller finnas någon anledning att ifrågasätta det sätt på vilket säkerhetstjänsten eller talmannens tjänster uppträdde den dagen.

4.3 I sina kommentarer till parlamentets yttrande klagade klagandenas juridiska ombud över att han inte fått något svar från Europaparlamentet på sin begäran att hela akten med material och handlingar om hur de bestridda besluten fattades skulle tillställas honom.

4.4 Ombudsmannen erinrar om att underlåtenhet att besvara brev kan vara ett fall av administrativa missförhållanden. Ombudsmannen anser det dock inte nödvändigt eller lämpligt att granska klagandenas nya påstående inom ramen för hans undersökning av det föreliggande klagomålet. Om så erfordras går det bra att inkomma med ett nytt klagomål.

4.5 I sina kommentarer till parlamentets yttrande förklarade klagandenas juridiska ombud avslutningsvis att fallet borde lösas genom en vänskaplig förlikning enligt artikel 3.5 i ombudsmannens stadga, som fick till resultat att den före detta ledamoten av Europaparlamentet återfick sina rättigheter.

4.6 Även om ombudsmannen hade funnit ett fall av administrativa missförhållanden i punkt 3.9 ovan, så framkom det vid hans undersökning inte några belägg som skulle kunna ge upphov till tvivel på parlamentets rättsliga befogenhet att, som en institution, dra in passerkortet för den före detta ledamoten. Att det förelåg administrativa missförhållanden utgör därför inte skäl nog för att försöka åstadkomma en vänskaplig förlikning som tillfredsställer klagomålet i enlighet med artikel 3.5 i ombudsmannens stadga.

5 Slutsats

På grundval av Europeiska ombudsmannens undersökningar av detta klagomål är det nödvändigt att göra följande kritiska anmärkning:

³⁰ Se till exempel dom av den 30 september 1982 i mål 108/81, *Amylum mot rådet*, REG. 1982, s. 3107, punkt 19.

Varje medborgare har rätt att få reda på skälen för ett administrativt beslut som berör hans eller hennes intressen negativt och att bli hörd innan ett sådant beslut fattas. Parlamentet borde därför ha talat om för den före detta ledamoten vari hans överträdelse bestod och givit honom tillfälle att framlägga sin syn på saken innan det avskaffade hans privilegium. Det borde även utan dröjsmål ha meddelat honom sitt motiverade beslut. Dess underlåtenhet att göra det var ett fall av administrativa missförhållanden.

Av de skäl som lämnas i punkt 4.6 i beslutet, var det inte lämpligt att försöka åstadkomma en vänskaplig förlikning. Ombudsmannen avslutade därför ärendet.

3.4.2 Europeiska unionens råd

SÖKANDE TILL PRAKTIKANTPLATSER FRÅN CENTRAL- OCH ÖSTEUROPA SOM UTESLUTS FRÅN ETT PÅGÅENDE REKRYTERINGSFÖRFARANDE

Beslut i klagomål 206/2000/MM mot Europeiska unionens råd

KLAGOMÅLET

I februari 2000 lämnade T., en polsk student, in ett klagomål till Europeiska ombudsmannen som rörde rådets beslut att utesluta kandidater från Central- och Östeuropa från urvalsförfarandet inför tillsättningen av praktikantplatser för 2000.

UNDERSÖKNINGEN

Rådets yttrande

Klagomålet vidarebefordrades till rådet.

I sitt yttrande hänvisade rådet till de regler för praktikantplatser som gäller för rådets generalsekretariat. Enligt reglerna måste kandidaterna lämna in sina ansökningar senast den 30 september för att ha rätt till en tre eller fyra månaders praktikantjänstgöring kommande år. Resultatet av rekryteringsförfarandet offentliggörs i början av varje år.

När det gällde anklagelsen om diskriminerande behandling av de sökande från Central- och Östeuropa gjorde rådet klart att enligt dess interna regler skulle i princip medborgare från såväl EU:s medlemsstater som från kandidatländerna ha rätt att delta i praktikprogrammet. Rådets generalsekretariat hade emellertid rätt att skönmässigt utforma sitt praktikantprogram. Enligt rådets synpunkt var programmets primära syfte att göra det möjligt för medborgare i EU:s medlemsstater att skaffa sig yrkesmässig erfarenhet inom institutionerna. Eftersom anslutningsförhandlingarna pågick skulle rådet dessutom av säkerhetsskäl avstå från att erbjuda praktikplatser till sökande från kandidatländerna. På grund av detta skulle sökande från kandidatländerna under pågående ansökningsförhandlingar endast i undantagsfall komma i fråga och det skulle kräva ett avtal med det aktuella kandidatlandets regering som skulle garantera att alla säkerhetskrav var tillgodosedda.

Rådet beklagade det negativa beskedet för den klagande och lovade att informera framtida kandidater snabbare om resultatet av dess rekryteringsförfaranden.

Klagandens kommentarer

Klaganden lämnade inga kommentarer till rådets yttrande.

BESLUTET

1 Påstådd diskriminering av sökande från Central- och Östeuropa

1.1 Den klagande ansåg att rådets beslut att utesluta sökande från Central- och Östeuropa på grund av det stora antalet ansökningar var diskriminerande och orättvist. Enligt henne borde man i stället ta hänsyn till de sökandes personliga kvalifikationer.

1.2 I sitt yttrande framhöll rådet att även om de interna regler som gällde för rådets generalsekretariat föreskrev att medborgare i såväl EU:s medlemsstater som i kandidatländerna

hade rätt att delta i praktikantprogrammet, så hade generalsekretariatet omfattande skönsmässiga befogenheter när det gällde att utforma programmet. Rådet påpekade att anslutningsförhandlingar pågick i dess lokaler. Under pågående anslutningsförhandlingar är den allmänna policyn från rådets sida att av säkerhetsskäl i första hand välja ut praktikanter bland EU:s medborgare. Sökande från kandidatländerna kommer bara i undantagsfall i fråga. I sådana fall krävs ett avtal med regeringen i den sökandes hemland för att garantera att alla säkerhetskrav tillgodoses.

1.3 Ombudsmannen observerade att enligt rådets interna regler för praktikantplatser, så kan sökande från såväl EU:s medlemsstater som kandidatländerna ansöka om praktikantplatser vid rådet. I enlighet med dessa regler tillät rådet personer från Central- och Östeuropa att ansöka om praktikantplatser under 2000.

1.4 Eftersom antalet inkomna ansökningar (cirka 900 ansökningar för år 2000) överträffade förväntningarna, beslutade rådet att utnyttja sina skönsmässiga befogenheter till att utesluta de sökande från Central- och Östeuropa från det pågående urvalsförfarandet.

1.5 Det är god förvaltningssed för administrationen att handla konsekvent. Det faktum att man uteslöt ansökningar från central- och östeuropeiska länder under pågående rekryteringsförfarande låg inte i linje med rådets policy att dess praktikantprogram även omfattade sökande från länderna i Central- och Östeuropa. Detta utgör ett fall av administrativt missförhållande.

1.6 Ombudsmannen anser dessutom att det var olämpligt av rådet att i detta fall hänvisa till säkerhetsaspekter när det gällde sökande från kandidatländerna, eftersom detta motiv inte meddelades den klagande när hon uteslöts från förfarandet.

2 Slutsats

På grundval av ombudsmannens undersökningar av detta klagomål är det nödvändigt att göra följande kritiska anmärkning:

Det är god förvaltningssed för administrationen att handla konsekvent. Det faktum att man uteslöt ansökningar från central- och östeuropeiska länder under pågående rekryteringsförfarande låg inte i linje med rådets policy att dess praktikantprogram även omfattade sökande från länderna i Central- och Östeuropa. Detta utgjorde ett fall av administrativt missförhållande.

Eftersom denna aspekt av ärendet berör förfaranden som har att göra med vissa tidigare händelser är det inte lämpligt att försöka åstadkomma en vänskaplig förlikning. Ombudsmannen avslutar därför ärendet.

3.4.3 Europeiska kommissionen

KLAGOMÅLET

I september 1998 lämnade den klagande in ett klagomål som avsåg granskning av ett projekt som finansierats av Europeiska kommissionen.

FÖRMODAD SKULDFRIHET OCH KORREKTA RAPPORTER FRÅN PROJEKTGRANSKNING

Beslut i klagomål 960/98/PB (konfidentiellt) mot Europeiska kommissionen

Med tanke på undersökningens längd och omständigheterna i samband med den ansågs det lämpligt att lämna följande redogörelse för bakgrunden och de viktigaste händelserna.

1992 ingick kommissionen och den klagande ett avtal om utveckling av en generator för utvinning av vindkraft. Avtalet löpte mellan den 1 januari 1993 och den 29 februari 1996.

I mars 1996 informerade kommissionen den klagande om att det arbete som utförts av hans organisation inte var tillfredsställande. Som svar på en fråga från den klagande informerade kommissionen i april 1996 den klagande om att avtalet inte kunde förlängas utöver det slutdatum som angetts i avtalet.

I april 1996 mottog kommissionen från den klagande ett förslag till slutrapport om projektet, framtagen i enlighet med avtalet. Kommissionen bekräftade mottagande av rapporten och påminde den klagande om att avtalet skulle löpa ut vid det datum som angavs i avtalet. Tre månader senare skickade kommissionen sina kommentarer till förslaget till slutrapport.

Den 26 maj 1997 informerade kommissionen den klagande i en skrivelse om att dess bedrägeribekämpningsenhet (vid tidpunkten i fråga UCLAF) skulle genomföra en granskning i de lokaler som användes av den klagandes organisation. Tydligt hade kommissionen också informerat den klagande om granskningen per telefon den 12 maj 1997. Den 26-28 maj 1997 genomfördes en finansiell och teknisk granskning i den klagandes lokaler.

Den 30 juli 1997 skickade kommissionen granskningsrapporten till den klagande för kommentarer. I granskningsrapporten informerades den klagande om att eftersom avtalet inte hade blivit utfört och på grund av falska eller ofullständiga uppgifter, så hade kommissionen för avsikt att kräva tillbaka hela det förskott som hade lämnats. Den klagande skickade sina kommentarer i anslutning till granskningsrapporten till kommissionen den 11 september 1997. Han mottog ett brev från kommissionen den 21 april 1998 som bland annat innehöll en bekräftelse på att hans kommentarer av den 11 september 1997 hade mottagits.

Problemen i samband med detta avtal gjorde att kommissionen i april 1998 uteslöt den klagande från förhandlingarna avseende två nya projekt. Man beslutade också att inte nämna det aktuella projektet som pågått 1993-1996 i en översikt över forskningsprogram som kommissionen gav ut.

Den 6 juli 1998 informerade UCLAF den nationella allmänna åklagaren för allvarliga fall av bedrägeri om sina bedrägerimisstankar mot den klagande i samband med avtalet för 1993-1996. Det förefaller som om UCLAF misstänkte allvarligt bedrägeri som berörde medbrottslingar i andra medlemsstater i unionen. Den allmänna åklagaren för allvarliga fall av bedrägeri startade en undersökning av fallet, som ofta diskuterades i nationell press och i parlamentet. Fallet gav också upphov till en allmän debatt om huruvida medlemsstaten hade vidtagit tillräckliga åtgärder för att skydda gemenskapens medel mot bedrägerier. Den klagandes fall betraktades i flera tidningsartiklar som en orsak till starka åsiktsskillnader mellan kommissionen och de nationella myndigheterna. Uttalanden från kommissionens tjänstemän bekräftade att kommissionens enheter för bedrägeribekämpning (först UCLAF, sedan OLAF) var övertygade om att deras bedrägerimisstankar gentemot den klagandes organisation var välgrundade. Vid ett tillfälle tog kommissionen direkt kontakt med det nationella justitiedepartementet, som förefaller ha infört nya regler som ett resultat av detta. Det blev dessutom uppenbart från de artiklar som publicerades att vissa nationella tidningar hade fått tillgång till en konfidentiell rapport som UCLAF hade skickat till den allmänna åklagaren för allvarliga fall av bedrägeri.

Den 20 december 1999 beslutade den allmänna åklagaren för allvarliga fall av bedrägeri att det inte fanns grund för åtal. Det verkar som om den allmänna åklagaren i första hand ansåg att de ekonomiska oegentligheterna hade karaktären av bokföringsfel.

Den 5 januari 2000 lämnade kommissionens nya enhet för bedrägeribekämpning (OLAF) in ett formellt klagomål till överåklagaren och krävde att han skulle granska det beslut som fattats av den allmänna åklagaren för allvarliga fall av bedrägeri. Klagomålet lämnades in i enlighet med etablerade förfaranden i nationell lag. Följande dag kommenterades OLAF:s klagomål i nationella tidningar. I åtminstone en tidningsartikel citerades och kommenterades uttalanden från OLAF:s tjänstemän samt från den klagande. En av OLAF:s tjänstemän bekräftade klagomålet och uppgav att OLAF inte ansåg att den allmänna åklagarens beslut var välgrundat.

Den 13 juni 2000 förklarade överåklagaren i ett beslut att han inte hade funnit någon anledning att ändra beslutet från den allmänna åklagaren för allvarliga fall av bedrägeri. Beslutet från överåklagaren är enligt nationell lag slutgiltigt.

Vid halvårsskiftet 2000 bekräftade tjänstemän från OLAF till tidningar att kommissionen hade för avsikt att driva in EG-bidragen från de klagande, som man tidigare beslutat. Detta skulle ske i en civilprocess.

Den klagande skickade sitt klagomål till ombudsmannen nästan samtidigt som en av hans kolleger skickade in ett mycket likartat klagomål. Ombudsmannen beslutade att behandla de två klagomålen i en gemensam undersökning. I september 2000 drogs det klagomål som lämnats in av den klagandes kollega tillbaka. Denna undersökning och det slutliga beslutet påverkades inte nämnvärt av det tillbakadragandet.

Sammanfattningsvis togs följande påståenden upp i undersökningen:

A) De viktigaste påståendena i samband med kommissionens anklagelser om bedrägligt och icke avtalsenligt beteende:

- (i) Kommissionens slutsatser rörande icke-avtalsenlighet och bedrägeri var felaktiga.
- (ii) Det var fel av kommissionen att inte meddela den klagande innan organisationen anmäldes till den allmänna åklagaren för allvarliga fall av bedrägeri i juli 1998.
- (iii) Kommissionen misslyckades med att garantera sekretessen för den rapport som UCLAF skickat till den nationella allmänna åklagaren för allvarliga fall av bedrägeri. Kommissionens misslyckande i detta avseende var uppenbart med tanke på att de nationella tidningarna hade kommit över rapporten.
- (iv) Det var fel av kommissionens bedrägeribekämpningspersonal att ge intervjuer i nationella tidningar om sina misstankar om bedrägeri mot den klagande och dennes organisation. Den klagande verkade misstänka att kommissionen hade för avsikt att utöva påtryckningar på de nationella åklagarna. (Denna fjärde anklagelse skickades in efter det ursprungliga klagomålet, men den undersöktes och skickades till kommissionen för kommentarer.)

B) Övriga påståenden var att:

- (v) Det var fel av kommissionen att inte kommentera det slutgiltiga förslaget till rapport som skickades in i slutet av april 1996. Enligt avtalet skulle sådana kommentarer ges inom två månader.
- (vi) Det var meningen att kommissionens granskning den 26-28 maj 1997 skulle vara enbart en *finansiell* kontroll. Det var därför fel av kommissionen att även göra en teknisk granskning.

- (vii) De tjänstemän som utförde granskningen i maj 1997 uppträdde förolämpande, de riktade till exempel anklagelser direkt mot den klagandes personal.
- (viii) Kommissionen svarade inte inom en rimlig tidsperiod på den klagandes skrivelse av den 11 september 1997.
- (ix) Kommissionens beslut i april 1998 om att utesluta den klagandes organisation från förhandlingarna om nya projekt skulle ha fattats tidigare. Det faktum att kommissionen inte gjorde detta ledde till att den klagande lade ner tid och energi på förhandlingarna om de nya projekten.
- (x) Kommissionens beslut att inte ta med det omtvistade projektet i kommissionens översikt över forskningsprojekt var oberättigat.

UNDERSÖKNINGEN

Kommissionens yttrande(n)

Förutom sitt första yttrande om klagomålet uppmanades kommissionen senare att lämna in ytterligare kommentarer och information. Detta var i första hand en reaktion på det fjärde påstående som återgetts ovan och som fördes fram efter den klagandes ursprungliga klagomål.

Inledningsvis riktade kommissionen ombudsmannens uppmärksamhet på det faktum att den nationella allmänna åklagaren undersökte frågan om huruvida den klagandes organisation gjort sig skyldig till bedrägeri. Kommissionen påpekade att detta skulle kunna utgöra en situation som befann sig ”sub judice” (dvs. ett fall som ännu inte avgjorts juridiskt) vilket ombudsmannen skulle kunna överväga som en faktor som skulle kunna påverka klagomålets tillåtlighet.

Sammanfattningsvis svarade kommissionen på ombudsmannens begäran om kommentarer och information enligt nedan (i samma ordning som den klagandes påståenden ovan):

- (i) Kommissionen hävdade att avtalet inte hade följts och beskrev i detalj de tekniska frågor som berördes. Kommissionen hävdade också att falska eller ofullständiga påståenden hade framförts i maj 1997. Kommissionen ansåg att det senare utgjorde en tillräcklig grund för att hänskjuta frågan till nationell åklagare.
- (ii) Kommissionen hade ingen skyldighet att i förväg informera den klagande när den uppfyllde sin skyldighet att hänvisa fall av eventuellt bedrägeri till de nationella rättsliga myndigheterna.
- (iii) Vad gäller det faktum att UCLAF:s rapport läcktes till de nationella tidningarna uppgav kommissionen att den strikt hade följt sekretessreglerna och att den därför inte kunde hållas ansvarig. När rapporten läcktes befann sig rapporten (eller kopior av den) hos medlemsstatens ständiga representant i Bryssel, den nationella åklagaren och hos den klagande själv.
- (iv) De uttalanden som gjordes av de anställda vid kommissionens bedrägeribekämpningsenhet hade inte varit sådana att de kränkte den klagandes rätt att försvara sig. De anställda inom bedrägeribekämpningsenheten hade inte informerat allmänheten aktivt, utan de hade kontaktats av journalister och besvarat deras frågor allteftersom.

Vad gäller påståendena (v) - (x) hävdade kommissionen följande:

- (v) Under normala omständigheter hade det varit nödvändigt att avge ett utförligt svar på förslaget till slutgiltig rapport inom två månader, och underlåtenhet att göra detta skulle ha inneburit ett godkännande av rapporten. I det aktuella fallet hade kommissionen emellertid enbart bekräftat mottagande av rapporten utan ytterligare kommentarer inom tvåmån-

nadersperioden eftersom den redan hade upplyst den klagande om att arbetet inte utförts i enlighet med det avslutade avtalet.

(vi) Enligt artikel 5.1 i avtalets allmänna villkor har kommissionen rätt att utföra såväl en teknisk som en finansiell granskning under eller efter projektets genomförande. Organisationen informerades via telefon och brev om att en granskning och kontroll skulle genomföras av såväl den ekonomiska revisorn som av den ansvariga vetenskapliga tjänstemannen. Den klagande hade inga invändningar mot detta under själva granskningen.

(vii) De tjänstemän som genomförde granskningen hade inte uppträtt olämpligt.

(viii) Kommissionen hade inledningsvis inte ansett det vara nödvändigt att besvara skrivelsen av den 11 september 1997 eftersom kommissionen inte ansåg att organisationens svar på rapporten innehöll några nya uppgifter.

(ix) Två nya projekt hade accepterats under den tekniska utvärderingsfasen. Under den därpå följande finansiella och administrativa utvärderingen och med tanke på det faktum att de avtalsenliga skyldigheterna enligt föreliggande avtal inte uppfyllts, rekommenderad emellertid kommissionen övriga upphandlare att antingen avstå från eller skjuta upp eventuella avtal med den klagandes organisation.

(x) Forskningsöversikten var avsedd att presentera resultaten från framgångsrika, avslutade projekt som finansierats inom ramen för programmet för icke-kärnenergi. Med tanke på att den klagandes projekt inte uppfyllde någotdera av dessa villkor fanns det ingen anledning att ta med projektet i översikten.

Klagandens kommentarer

I sina kommentarer till kommissionens yttranden vidhöll den klagande sitt klagomål.

BESLUTET

1 Påståendet om felaktiga slutsatser om avtalsbrott och bedrägeri

1.1 När det gällde påståendet att kommissionen felaktigt dragit slutsatsen att den klagandes organisation inte hade fullföljt avtalet, påpekade ombudsmannen att även om administrativa missförhållanden skulle kunna upptäckas när det gäller fullgörandet av avtalsenliga skyldigheter i samband med avtal som ingåtts med gemenskapens institutioner och organ, så anser ombudsmannen att de undersökningar han har möjlighet att genomföra i sådana sammanhang med nödvändighet blir begränsade till sin omfattning. Framför allt anser ombudsmannen att han inte bör försöka avgöra huruvida det förekommit ett avtalsbrott från endera partens sida, om det är detta tvisten gäller. Den frågan kan enbart behandlas effektivt av en behörig domstol, som skulle kunna höra parternas argument vad gäller tillämplig nationell lagstiftning och bedöma motstridiga uppgifter i samband med eventuella omtvistade omständigheter.

1.2 Ombudsmannen anser därför att det i frågor som gäller avtalstvister är rätt att begränsa undersökningen till frågan om huruvida gemenskapens institution eller organ har försett honom med en sammanhängande och rimlig redogörelse för den rättsliga grunden för sitt agerande och varför institutionen eller organet anser att dess tolkning av avtalet är berättigad. Om detta är fallet kommer ombudsmannen att dra slutsatsen att hans undersökning inte kunnat påvisa något fall av administrativt missförhållande. En sådan slutsats kommer inte att påverka parternas rätt att få sin avtalstvist undersökt och definitivt avgjord av en behörig domstol.

1.3 Kommissionen hävdade att projektet inte hade genomförts i enlighet med avtalet och hänvisade till enskilda bestämmelser i avtalet. Kommissionen ansåg att detta bekräftades vid den granskning som gjordes på platsen i maj 1997.

1.4 Utan att detta påverkade frågan om huruvida ett avtalsbrott hade begåtts av endera parten, drog ombudsmannen slutsatsen att kommissionen hade lämnat en tillräckligt trovärdig redogörelse för varför den ansåg sina åtgärder berättigade. Ombudsmannen kunde därför inte finna att det förekommit något administrativt missförhållande i samband med denna del av ärendet.

1.5 Vad gällde anklagelsen att kommissionen felaktigt dragit slutsatsen att den klagande och hans organisation hade agerat bedrägligt, så hade den frågan utretts grundligt av särskilda nationella instanser på två nivåer, dvs. den nationella allmänna åklagaren för allvarliga fall av bedrägerier och den nationella överåklagaren. Båda dessa åklagare drog slutsatsen att det inte fanns grund för att inleda ett rättsligt förfarande mot den klagande eller hans organisation.

1.6 Det faktum att kommissionens misstankar om bedrägeri var ogrundade medförde inte i sig att det förekommit administrativa missförhållanden i samband med kommissionens agerande. Den fråga ombudsmannen ställde sig var huruvida kommissionen agerat med vederbörlig noggrannhet när den kom till slutsatsen att det var relevant att vända sig till de nationella åklagarna.

1.7 Ombudsmannens slutsats är att kommissionen handlade med vederbörlig noggrannhet när den fattade sitt beslut att det var relevant att hänskjuta frågan till de nationella åklagarna för ytterligare undersökningar och en slutgiltig bedömning av ärendet. Det har därför inte förekommit några administrativa missförhållanden i samband med denna del av ärendet.

2 Påståendet gällande kommissionens anmälan till den nationella åklagaren

2.1 Den klagande ansåg att kommissionen borde ha informerat hans organisation innan den anmäldes till den nationella åklagaren för allvarliga fall av ekonomiska bedrägerier. Kommissionen uppgav att den inte har några skyldigheter att informera enskilda individer innan den gör en sådan anmälan.

2.2 Det förefaller som om kommissionen inte har någon särskild skyldighet att informera enskilda individer som den anmäler till en nationell myndighet för bedrägeriutredning. Ombudsmannen anser därför att kommissionen, genom att anmäla sina misstankar om bedrägeri till den nationella federala polisen utan att informera den klagande, inte bröt mot någon regel eller princip som den var bunden att följa. Det har därför inte förekommit några administrativa missförhållanden i samband med denna del av klagomålet.

3 Påståendet att kommissionen inte hade skyddat sekretessen

3.1 Den klagande påstod att kommissionen misslyckats med att garantera sekretessen för den rapport som UCLAF skickat till den nationella allmänna åklagaren för allvarliga fall av bedrägeri. Kommissionen tillbakavisade anklagelsen och hävdade att ingen läcka hade påvisats.

3.2 Det verkar vara bevisat att tidningarna kommit över en kopia av rapporten. Det visade sig också att kommissionen, den nationella allmänna åklagaren, medlemsstatens permanenta representation i Bryssel och den klagande också var i besittning av rapporten när detta hände.

3.3 God förvaltningssed kräver att medborgarna måste kunna lita på att kommissionen respekterar sekretessen för känslig information som rör dem och därför vidtar alla åtgärder för att garantera denna sekretess. I det aktuella fallet drar ombudsmannen slutsatsen att inga bevis har lagts fram som klart visar att läckan berodde på ett felaktigt agerande från kommissionens sida. Därmed har inget administrativt missförhållande kunnat påvisas i samband med det tredje påståendet.

4 Påståendet om olämpliga uttalanden till nationella tidningar

4.1 Den klagande påstår att det var fel av kommissionens bedrägeribekämpningspersonal att ge intervjuer i nationella tidningar om sina misstankar om bedrägeri mot den klagande och dennes organisation. Kommissionen svarade att de uttalanden som gjordes av de anställda vid kommissionens bedrägeribekämpningsenhet inte hade varit sådana att de kränkte den klagandes rätt att försvara sig. Kommissionen underströk att de anställda inom bedrägeribekämpningsenheten inte hade informerat allmänheten aktivt, utan att de hade kontaktats av journalister och besvarat deras frågor i vederbörlig ordning.

4.2 Att döma av de bevis som lagts fram inför ombudsmannen verkar det som om anställda vid kommissionens bedrägeribekämpningsenhet upprepade gånger gjort uttalanden i nationella tidningar om sin övertygelse att den klagande och hans organisation hade agerat bedrägligt. Den klagandes organisation hade nämnts som ett färskt exempel på varför kommissionen var allmänt missnöjd med de nationella myndigheternas insatser när det gällde bedrägeribekämpning i samband med gemenskapens finanser. Det framkom att de anställda vid kommissionens enhet för bedrägeribekämpning antytt till den nationella pressen att de nationella allmänna åklagarna ofta avstod från att åtala även om det var uppenbart att den person det var fråga om gjort sig skyldig till bedrägeri.

4.3 Den grundläggande fråga som uppkom här var huruvida agerandet från de anställda vid kommissionens enhet för bedrägeribekämpning inneburit ett brott mot principen att alla skall betraktas som oskyldiga tills deras skuld har bevisats, en princip som inte bara kan överträdas av en domare eller domstol, utan också av andra offentliga myndigheter³¹.

4.4 Domstolen för mänskliga rättigheter har slagit fast att även om offentliga myndigheter har rätt att informera allmänheten om utredningar i brottmål, så kräver principen om att anta att den som är föremål för utredningen är oskyldig att de genomför utredningen med all den diskretion och vidsynthet som krävs för att detta antagande skall respekteras³².

4.5 I det här aktuella fallet ansåg ombudsmannen att de anställda vid kommissionens enhet för bedrägeribekämpning inte hade uppfyllt detta krav. Kommissionens anställda borde ha begränsat sig till att enbart informera pressen om de grundläggande processuella åtgärder som vidtagits i ärendet. Denna återhållsamhet var speciellt viktig med tanke på att ärendet hade hänskjutits till den nationella åklagarmyndigheten för en slutgiltig granskning. Ett administrativt missförhållande konstaterades följaktligen i samband med denna del av klagomålet, och en kritisk anmärkning görs nedan.

5 Påståendet om uteblivna kommentarer till det slutgiltiga förslaget till rapport

5.1 Den klagande hävdade att det var fel av kommissionen att inte kommentera det slutgiltiga förslaget till rapport som lämnades in i slutet av april 1996. Kommissionen uppgav att den inte ansåg att kommentarerna var nödvändiga eftersom den redan hade informerat den klagande om att arbetet inte hade utförts i enlighet med avtalet, som hade löpt ut.

5.2 Det verkade vara rimligt att anta att kommissionens skyldigheter var beroende av att avtalet följdes och fortfarande var giltigt. Mot bakgrund av undersökningen i anslutning till den klagandes första påstående drar ombudsmannen slutsatsen att det inte förekommit några administrativa missförhållanden från kommissionens sida.

6 Den felaktiga underrättelsen om granskningen

6.1 Den klagande hävdade att det var fel av kommissionen att genomföra en teknisk granskning av projektet med tanke på att kommissionen hade meddelat att det bara skulle vara en finansiell granskning. Kommissionen hävdade att den hade rätt enligt avtalet att utföra såväl en teknisk som en finansiell granskning under eller efter projektets genomfö-

³¹ *Allenet de Ribemont mot Frankrike*, mål 3/1994/450/529, punkt 36.

³² *Ibid*, punkt 38.

rande, och att den klagande under alla omständigheter hade informerats per telefon och brev om att en granskning och kontroll skulle genomföras av såväl den finansiella revisorn som den ansvarige vetenskaplige tjänstemannen. Den klagande hade dessutom inte framfört några invändningar mot detta under själva granskningen.

6.2 Ombudsmannens granskning bekräftade den klagandes påstående att kommissionen i den aktuella skrivelsen enbart hänvisade till en finansiell granskning. Med tanke på kommissionens avtalsenliga rätt att utföra en teknisk granskning ansåg ombudsmannen emellertid inte att det förelåg några administrativa missförhållanden.

7 Anklagelsen om olämpligt uppträdande av kommissionens tjänstemän

7.1 Den klagande påstod att de tjänstemän som utförde granskningen i maj 1997 uppträtt förolämpande, de riktade till exempel anklagelser direkt mot den klagandes personal. Kommissionen tillbakavisade anklagelserna.

7.2 Den allmänna principen i god förvaltningssed att offentliga tjänstemän bör uppträda korrekt tjänar inte enbart till att undvika att individer tar illa upp, utan kan även vara viktig för att undvika missförstånd. För att göra det möjligt för de övervakande organen att avgöra om denna princip har följts bör kommissionen normalt se till att granskningar på platsen avslutas med en rapport som innehåller en fyllig redogörelse för vad som hände under granskningen. Frånvaron av en sådan rapport kan skapa ett intryck som stöder den klagandes egen version av vad som sades under granskningen. Ombudsmannens slutsats blir att kommissionens underlåtenhet att tillse att en granskningsrapport sammanställs utgör ett administrativt missförhållande. En kritisk anmärkning görs därför nedan.

8 Påståendet om underlåtenhet att svara inom rimlig tid

8.1 Den klagande påstod att kommissionen inte svarat på den klagandes skrivelse av den 11 september 1997 inom en rimlig tidsperiod. Kommissionen svarade att den inte inledningsvis hade ansett det nödvändigt att besvara skrivelsen med tanke på att kommissionen inte ansåg att organisationens svar på rapporten innehållit någon ny information.

8.2 Principen om god förvaltningssed kräver att kommissionen besvarar skrivelser från medborgarna inom rimlig tid. I detta fall besvarade kommissionen inte skrivelsen i fråga, eftersom den ansåg att skrivelsens innehåll inte krävde något svar. Efter en granskning av skrivelsen av den 11 september 1997 verkar denna synpunkt inte orimlig. Ombudsmannen konstaterade också att kommissionen i ett senare skede bekräftade att den mottagit skrivelsen av den 11 september 1997. Med tanke på detta anser ombudsmannen att kommissionen har uppfyllt ovanstående krav. Det har därför inte förekommit några administrativa missförhållanden i samband med denna del av klagomålet.

9 Kommissionens beslut att utesluta den klagande från nya projekt

9.1 Den klagande hävdade att kommissionens beslut i april 1998 att utesluta den klagandes organisation från förhandlingarna om nya projekt skulle ha fattats tidigare. Kommissionen tillbakavisade anklagelsen om en försening.

9.2 Det måste först konstateras att en pågående avtalstvist mellan en leverantör och kommissionen inte tvingar den senare att avstå från att inleda nya förhandlingar med leverantören i fråga. Administrationen måste emellertid undvika orimliga förseningar när det gäller att fatta beslut om att utesluta en tänkbar leverantör när relevanta fakta är kända och har utvärderats. I det här aktuella fallet inledde kommissionen nya avtalsförhandlingar under våren 1998. Beslutet att utesluta den klagandes organisation från de nya kontrakten togs också under våren 1998. På grundval av detta drar ombudsmannen slutsatsen att kommissionen handlat utan otillbörlig försening. Det föreligger därför inte några administrativa missförhållanden i samband med denna del av klagomålet.

10 Beslutet att inte nämna projektet i projektöversikten

10.1 Den klagande hävdade att kommissionens beslut att inte ta med det omtvistade projektet i kommissionens översikt över forskningsprojekt var oberättigat. Kommissionen svarade att forskningsöversikten var avsedd att presentera resultaten från framgångsrika, avslutade projekt som finansierats inom programmet för icke-kärnenergi. Med tanke på att den klagandes projekt inte uppfyllde någotdera av dessa villkor fanns det ingen anledning att ta med projektet i översikten.

10.2 I det här aktuella fallet hade kommissionen stora skönmässiga befogenheter när det gällde att avgöra vilken policy som skulle följas för översikten. Det verkar inte som om kommissionen i detta fall har underlåtit att agera inom ramen för sina rättsliga befogenheter när den utövat dessa befogenheter. Det föreligger därför inga administrativa missförhållanden i samband med det tionde påståendet.

11 Slutsats

På grundval av ombudsmannens undersökningar av detta klagomål är det nödvändigt att göra följande kritiska anmärkningar:

1 Domstolen för mänskliga rättigheter har slagit fast att även om offentliga myndigheter har rätt att informera allmänheten om utredningar i brottmål, så kräver principen om att den som är föremål för utredningen skall betraktas som oskyldig att de genomför utredningen med all den diskretion och vidsynthet som krävs för att detta antagande skall respekteras.

I det här aktuella fallet ansåg ombudsmannen att de anställda vid kommissionens enhet för bedrägeribekämpning inte hade uppfyllt detta krav. Kommissionens anställda borde ha begränsat sig till att enbart informera pressen om de grundläggande processuella åtgärder som vidtagits i ärendet. Denna återhållsamhet var speciellt viktig med tanke på att ärendet hade hänskjutits till den nationella åklagarmyndigheten för en slutgiltig granskning. Administrativa missförhållanden kunde följaktligen konstateras i samband med denna del av klagomålet.

2 Den allmänna principen i god förvaltningssed att offentliga tjänstemän bör uppträda korrekt tjänar inte enbart till att undvika att individer tar illa upp, utan kan även vara viktig för att undvika missförstånd. För att göra det möjligt för de övervakande organen att avgöra om denna princip har följts bör kommissionen normalt se till att granskningar på platsen avslutas med en rapport som innehåller en fyllig redogörelse för vad som hände under granskningen. Frånvaron av en sådan rapport kan skapa ett intryck som stöder den klagandes egen version av vad som sades under granskningen. Ombudsmannens slutsats blev att kommissionens underlåtenhet att tillse att en granskningsrapport sammanställdes utgjorde ett administrativt missförhållande.

Eftersom dessa aspekter av ärendet berör förfaranden som har att göra med vissa tidigare händelser är det inte lämpligt att försöka åstadkomma en vänskaplig förlikning. Ombudsmannen avslutar därför ärendet.

Anmärkning: Den 27 april 2001 kommenterade kommissionen ombudsmannens kritiska anmärkningar.

Kommissionen riktade ombudsmannens uppmärksamhet på det faktum att en manual med interna rutiner hade utarbetats för att ge konkreta instruktioner till OLAF. I denna manual ingår bland annat frågan om relationerna med massmedierna. Kommissionen framförde också att den inte ansåg att ombudsmannens första kritiska anmärkning var berättigad. I anslutning till ombudsmannens andra kritiska anmärkning meddelade kommissionen att granskningsrutinerna inom den relevanta tjänsten inom kommissionen reviderats i enlighet

med bästa internationella praxis efter det att klagomålet framförts. Kommissionen gav exempel på dessa förbättringar.

Den 5 juli 2001 reagerade den klagande på ombudsmannens beslut. Han uttryckte tillfredsställelse med det faktum att ombudsmannen hade kritiserat kommissionen. Den klagande skulle emellertid ha velat få en offentlig ursäkt från kommissionen.

**ÖVERTRÄDELSE-
FÖRFARANDE I
ENLIGHET MED
ARTIKEL 226:
UNDERLÅTENHET
ATT ANGE ORSA-
KERNNA TILL ATT
ÄRENDET AVSLUTA-
DES OCH KRÄNK-
NING AV RÄTTEN
ATT FÖRSVARA SIG**

*Beslut i klagomål
995/98/OV
mot Europeiska
kommissionen*

KLAGOMÅLET

I september och november 1998 klagade E till Europeiska ombudsmannen på Macedonian Metro Joint Ventures vägnar. Klagomålet rörde Europeiska kommissionens undersökning och avslutande av ett klagomål som klaganden ingett till kommissionen den 23 januari 1997, för Macedonian Metro Joint Venture (nr 97/4188 SG (97) A/3897). I sitt klagomål till kommissionen påstod E att de grekiska myndigheterna hade överträtt gemenskapens lagstiftning om offentlig upphandling när man låtit kontraktet för Thessalonikis tunnelbaneprojekt tilldelas Thessaloniki Metro Joint Venture, en konkurrent till Macedonian Metro Joint Venture.

Enligt klaganden var de relevanta sakförhållandena följande:

I juni 1992 hade det grekiska ministeriet för miljö, zonindelning och offentliga bygg- och anläggningsarbeten (ΥΠΕΞΩΔΕ) utlyst ett internationellt anbuds förfarande när det gäller kontraktet för projektet ”Utformning, anläggande, självfinansiering och exploatering av Thessalonikis tunnelbana”. Klaganden påstod att hans konkurrent Thessaloniki Metros tekniska och ekonomiska anbud, vilket slutligen antogs av den avtalsslutande myndigheten, allvarligt avvek från de tvingande specifikationerna och kraven i kontraktsvillkoren. Den avtalsslutande myndigheten hade därför överträtt principen om likabehandling av anbudsgivare. Genom ett beslut av ministern för offentliga bygg- och anläggningsarbeten av den 29 november 1996 avslutades plötsligt förhandlingarna med klaganden, som utsetts till preliminär kontraktsinnehavare, och Thessaloniki Metro Joint Venture kallades till förhandlingar om det slutliga kontraktet.

Mot bakgrund av detta klagade Macedonian Metro till kommissionen den 23 januari 1997 och gjorde gällande att de grekiska myndigheternas förfarande var en överträdelse av bestämmelserna i direktiven 93/37 och 89/665 samt av EG-fördragets grundläggande principer om icke-diskriminering, öppenhet och proportionalitet. Klaganden begärde därför att kommissionen omedelbart skulle inleda ett överträdelseförfarande mot de grekiska myndigheterna.

Därefter klagade E till ombudsmannen över kommissionens handläggning av hans klagomål mot de grekiska myndigheterna. Klagomålet mot kommissionen, så som det framgick av det inledande klagomålet och därefter av de olika yttrandena och kommentarerna under ombudsmannens undersökning, kan sammanfattas på följande sätt:

1 Enligt klaganden hade de enheter inom kommissionen som ansvarade för ärendet (GD XV, GD VII, GD XVI och rättstjänsten) fastställt att det förelåg en tydlig överträdelse såväl av bestämmelserna i direktiv 93/37/EEG som av principen om likabehandling och därför ämnade de skicka en formell underrättelse till de grekiska myndigheterna. När ärendet emellertid lades fram vid kommissionsledamöternas kollegium den 7 april 1998 ändrades ståndpunkten fundamentalt och utan förklaring. Klaganden ansåg därför att kommissionsledamöternas kollegium hade beslutat att avsluta ärendet på grundval av politiska överväganden som inte hade någon rättslig grund och inte motiverades av allmänintresset, och att kollegiet därmed hade tillämpat sina skönsmässiga befogenheter på ett olämpligt och felaktigt sätt inom ramen för artikel 226-förfarandet.

2 I ett brev av den 30 juli 1998 informerade kommissionen klaganden om att man avsåg att avsluta ärendet, om inte klaganden kunde lägga fram ytterligare fakta som belade en

tydlig överträdelse av EG-rätten om offentlig upphandling. Enligt klaganden betonades i detta brev att kontraktsvillkoren var omfattande och oklart utformade, vilket kunnat leda till att olika anbudsgivare tolkade dem på olika sätt. I brevet angavs vidare att det just på grund av att kontraktsvillkoren och förfarandet varit så komplicerade inte kunde slås fast att den avtalsslutande myndigheten hade underlåtit att tillämpa verklig konkurrens vid förfarandet eller att principen om likabehandling hade kränkts. Klaganden påpekade också att en ytterligare orsak som åberopats av kommissionen för att avsluta ärendet, nämligen den grekiska regeringens försäkringar i fråga om dess framtida politik, i själva verket innebar att de grekiska myndigheterna kunde undgå följderna av överträdelser i det förflutna helt enkelt genom att förplikta sig att ändra sitt framtida beteende. Klaganden ansåg därför att de orsaker som kommissionen gett som förklaring till sitt beslut att avsluta ärendet var olämpliga och motsägande.

3 Enligt klaganden fick denne den 19 augusti 1998 kommissionens brev av den 30 juli 1998. Han ifrågasatte förslaget att avsluta ärendet genom att lämna in nya belägg i ett brev av den 10 september 1998 och skickade ytterligare brev den 7 och 21 oktober 1998 samt den 25 november 1998. Kommissionen hade dock redan slutgiltigt avslutat ärendet genom sitt beslut nr H/98/3262 av den 27 augusti 1998. Mot bakgrund av detta gjorde klaganden gällande att kommissionen hade kränkt hans rätt att bli hörd innan ärendet avslutades.

4 Klaganden påstod att han först efter arton månader informerats om resultatet av sitt klagomål och ansåg att detta utgjorde en överdriven försening av informationen till honom.

UNDERSÖKNINGEN

Ombudsmannen vidarebefordrade klagomålet till kommissionen, som skickade sitt yttrande den 9 mars 1999. Den 19 april 1999 kommenterade klaganden kommissionens yttrande. Den 24 juni granskade ombudsmannens personal kommissionens handlingar i ärendet vid GD XV i Bryssel. Samma dag avlade tre tjänstemän vid GD XV muntliga vittnesmål för ombudsmannens personal. Den 26 juli 1999 företog ombudsmannens personal en andra inspektion av kommissionens handlingar i ärendet vid GD XV i Bryssel, vid vilken de fick en kopia av dessa handlingar. Den 14 september 1999 fick klaganden kopior av utskrifterna av de tre tjänstemännens vittnesmål från den 24 juni 1999. Den 18 och 29 oktober 1999 lämnade klaganden ytterligare kommentarer om kommissionens handläggning av hans ärende samt kommentarer till de tre vittnesmålen. Den 18 november 1999 bad ombudsmannen kommissionens ordförande om ytterligare ett yttrande över klagandens kommentarer. Den 3 januari 2000 lämnade kommissionens ordförande sitt yttrande över klagandens kommentarer. Den 11 januari 2000 lämnade kommissionen också de tre vittnenas yttrande över klagandens ytterligare kommentarer. Den 12 januari 2000 avlade tre tjänstemän vid GD XV muntliga vittnesmål för ombudsmannen och hans personal. Den 27 mars 2000 lämnade klaganden sina slutliga kommentarer om kommissionens handläggning av hans klagomål. Den 7 juni 2000 lämnade kommissionen sitt slutliga yttrande över ärendet.

Närmare detaljer om parternas vittnesmål och inlagor redovisas i den fullständiga beslutstexten, som finns på engelska på ombudsmannens webbplats: <http://www.euro-ombudsman.eu.int/decision/en/980995.htm>

BESLUTET

På grundval av ombudsmannens undersökningar av detta klagomål är det nödvändigt att göra följande kritiska anmärkningar:

1 Ombudsmannen anser att kommissionens brev till klaganden om att den avslutat hans klagomål, trots brevets komplicerade innehåll, nog måste förstås på så sätt att kommissionen avslutat ärendet därför att den ansåg att det inte förelåg någon överträdelse av gemenskapsrätten. Ombudsmannens undersökning visar att detta inte var orsaken till kommissionens beslut att avsluta Thessaloniki Metro-ärendet. Det framgår att kommissionen fattat ett godtyckligt beslut att avsluta ärendet, trots belägg för en möjlig överträdelse. Kommissionen kunde därför inte visa klaganden tillräckliga skäl för sitt beslut om att avsluta klagomålet. Detta utgör ett fall av administrativa missförhållanden.

2 Ombudsmannen konstaterar att möjligheten för en klagande att lämna kommentarer måste omfatta bl.a. följande:

(i) tillräcklig tid för att förbereda och lämna in eventuella kommentarer

(ii) tillräcklig information om grunderna för förslaget till beslut att avsluta ärendet, så att klaganden kan behandla sakfrågorna i sina kommentarer.

I det aktuella ärendet skickade kommissionen ett brev strax före den normala semester-tiden för att meddela klaganden om förslaget att avsluta ärendet och erbjuda honom att lämna ytterligare fakta. Ombudsmannen konstaterar att någon tidsfrist för sådant inlämnande inte fastställdes i kommissionens brev: en rimlig tid borde därför ha medgetts. Dessutom är det så, att om kommissionen velat agera snabbt skulle det ha varit lämpligt både att fastställa en tidsfrist och att informera klaganden genom ett modernt kommunikationsmedel, i stället för att använda posten. Att mot bakgrund av detta avsluta ärendet redan åtta dagar efter att klaganden fått kommissionens brev gav inte klaganden tillräcklig tid att lämna in kommentarer.

Ombudsmannen vill också påpeka att kommissionen underlät att visa klaganden tillräckliga skäl för beslutet att avsluta ärendet. Därför gav kommissionen klaganden ingen verklig möjlighet att behandla sakfrågorna i sina kommentarer.

Mot bakgrund av detta förvägrade kommissionen klaganden en rättvis möjlighet att höras innan den avslutade detta klagomål. Detta utgör ett fall av administrativa missförhållanden.

Eftersom denna aspekt av ärendet berör förfaranden som har att göra med vissa tidigare händelser är det inte lämpligt att försöka åstadkomma en vänskaplig förlikning. Ombudsmannen avslutar därför ärendet.

YTTERLIGARE KOMMENTARER

Ombudsmannen konstaterade att om det brev där kommissionen informerar en klagande om sitt beslut att avsluta klagandens klagomål betraktades som ett beslut ställt till klaganden så kan både kommissionens underlåtenhet att ge klaganden en rättvis möjlighet att höras innan den avslutar ärendet och dess underlåtenhet att visa tillräckliga skäl för beslutet berättiga till ogiltigförklaring i detta ärende.

Ombudsmannen hade emellertid redan hänvisat till EG-domstolens rättspraxis, som slår fast att kommissionens skönsmässiga befogenheter att besluta om den skall ta upp en överträdelse vid domstolen eller inte utesluter enskilda personers rätt att avkräva kommissionen ett särskilt ställningstagande och inlämna en ansökning om ogiltigförklaring mot dess vägran att vidta åtgärder.³³

³³ Mål 247/87 *Star Fruit mot kommissionen*, Rec. 1989, s. 291; mål 87/89 *Sonito och andra mot kommissionen*, Rec. 1990, s.1981; förstainstansrättens beslut i mål T-182/97, *Hubert Ségaud och Monique Ségaud mot kommissionen*, REG 1998, s. 0271.

Ombudsmannen påpekade att denna rättspraxis inte hindrar kommissionen från att vidta åtgärder för att undvika möjliga framtida fall av administrativa missförhållanden i sin handläggning av klagomål i samband med artikel 226. Ombudsmannen föreslog särskilt att kommissionen borde överväga att fastställa en tydlig förfarandekodex för handläggningen av sådana klagomål, motsvarande de existerande kodexarna i samband med frågor som rör uttagningsprov.

Redan vid Europeiska ombudsmannens undersökning på eget initiativ av kommissionens administrativa förfaranden vid handläggning av klagomål över medlemsstaternas överträdelse av gemenskapsrätten (303/97/PD³⁴) angav kommissionen att klagandena, under perioden innan rättsliga åtgärder kan inledas, har garantier när det gäller förfarandet, som kommissionen kontinuerligt har utvecklat och förbättrat. Kommissionen förklarade sig också beredd att fortsätta verka i denna riktning.

I denna fråga borde kommissionen särskilt klargöra de förfarandemässiga aspekterna av det administrativa skede som föregår det slutliga beslutet att avge det motiverade yttrande som avslutar det förprocessuella förfarandet.

Inrättandet av en sådan kodex skulle vara ett viktigt steg mot förverkligandet av medborgarens rätt till god förvaltning, som erkänns i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, proklamerad i Nice den 7 december 2000.

KOMMISSIONENS UPPFÖLJNING AV FALLET

Kommissionen informerade den 15 maj 2001 ombudsmannen om sin uppföljning av de kritiska anmärkningarna och ytterligare kommentarer i detta fall.

Kommissionen påpekade att den praxis som gett upphov till kritik redan i stora delar ändrats, genom att allmänheten informerats om de nya regler som fastställts till dess förmån i den förklaring som åtföljer kommissionens meddelande av den 30 april 1999 med rubriken ”*Bristande efterlevnad av gemenskapsrätten från en medlemsstats sida: standardformulär för klagomål att överlämnas till Europeiska kommissionen*” (EGT C 119, 30.4.1999, s. 5).

Kommissionen informerade likaså ombudsmannen om att dess enheter för närvarande arbetade med en konsoliderad version av de interna bestämmelserna om hantering av överträdelseförfaranden och att denna förfarandekodex, så snart den var klar, skulle föreläggas ombudsmannen och Europaparlamentet samt göras tillgänglig för allmänheten via webbplatsen ”Europa”.

AVBRUTEN FINANSIERING AV UTVECKLINGSPROJEKT

Beslut i klagomål 511/99/GG mot Europeiska kommissionen

KLAGOMÅLET

Den 10 maj 1999 lämnade en tysk stiftelse in ett klagomål till Europeiska ombudsmannen om hur Europeiska kommissionen hade behandlat en ansökan om bidrag till ett utvecklingsprojekt i Chile.

1995 kontaktade Sternenkinder e.V., en ideell förening från Tyskland (”föreningen”) Europeiska kommissionen med begäran om samfinansiering av ett utvecklingsprojekt i Chile (ett center för förståndshandikappade barn). I en handskriven anteckning på den skrivelsen påpekade den ansvariga tjänstemannen inom kommissionen att föreningen (som bara hade funnits i ett år) ännu inte var bidragsberättigad. Han föreslog emellertid att föreningen skulle försöka få bidrag via en annan icke-statlig organisation som uppfyllde de krav som gällde. Den klagande accepterade därefter att agera som ombud och att lämna in ansökan i sitt eget namn. Denna ansökan skickades till kommissionen i juli 1996. I juni

³⁴ 303/97/PD, redogörelse i Europeiska ombudsmannens årsrapport 1997, s. 270-274.

1997 ingicks ett avtal mellan kommissionen och den klagande i vilket kommissionen gick med på att bidra med 70 443 euro för att betala kostnaderna för projektet. På grundval av detta avtal började föreningen genomföra sitt projekt.

Ingen utbetalning gjordes emellertid av kommissionen, trots upprepade påminnelser. Den klagande vände sig sedermera till en ledamot av Europaparlamentet för hjälp, och denne skickade en skrivelse till kommissionen. I sitt svar till parlamentsledamoten av den 17 juni 1998 framhöll kommissionen att den aktuella summan inte kunde betalas ut innan den klagande hade betalat tillbaka diverse belopp som kommissionen hade beviljat Verein der Freunde und Förderer [som tillhörde den klagande] ("Vännerna"). Efter att ha informerats om kommissionens inställning tog den klagande vid flera tillfällen kontakt med kommissionen för att bidraget skulle betalas ut. I en skrivelse daterad den 15 december 1998 informerade kommissionen emellertid den klagande om att den inte tänkte göra den begärda utbetalningen. Kommissionen bekräftade att den inte hade några invändningar mot projektet som sådant. Kommissionens inställning var emellertid att den hade krav på den klagande som kunde räknas av mot det aktuella bidragsbeloppet. Enligt kommissionen hade dessa krav uppkommit i samband med avtal för andra utvecklingsprojekt som den hade ingått med Vännerna. Kommissionen ansåg att den klagande var ansvarig för Vännernas skulder, en förening som verkade vara på väg att likvideras eller som redan hade lagts ner.

Under dessa förhållanden vände sig den klagande till Europeiska ombudsmannen för att få hjälp.

Den klagande ansåg att kommissionen skulle betala ut de aktuella beloppen. Enligt den klagande hade kommissionen i juni 1997 avgett ett bindande löfte att ställa det aktuella beloppet till förfogande. Den klagande påstod också att kommissionen hade vetat att den klagande enbart agerade som ombud för föreningen. Den klagande ansåg därför att krav gentemot tredje part inte kunde räknas av mot det aktuella beloppet. I sammanhanget framhöll den klagande att den inte i juridisk mening var en efterföljare till Vännerna, som enligt den klagande var en separat juridisk person. Den klagande hävdade dessutom att kommissionens vägran att betala det aktuella beloppet hade fört föreningen till randen av en konkurs och att det följaktligen utgjorde ett hot mot projektet i Chile.

UNDERSÖKNINGEN

Kommissionens yttrande

I sitt yttrande gjorde kommissionen följande påpekanden:

Kommissionen hade krav på återbetalningar som uppgick till totalt 210 000 euro gentemot Vännerna på grund av att två projekt inte hade redovisats korrekt av föreningen. Båda projekten hade ursprungligen föreslagits för kommissionen av den klagande själv som agerade för egen räkning, men det var underförstått att det ännu inte etablerade Vännerna därefter skulle bli ansvarigt för verkställande av projekten. Följaktligen hade bidragsavtalet sedan ingåtts med Vännerna och samma person hade agerat för såväl den klagandes som för Vännernas räkning. Betalningskrav för de belopp som skulle drivas in och som hade utfärdats med avseende på Vännerna 1995 hade inte varit framgångsrika. Det visade sig att Vännerna inte hade några tillgångar. Den klagande själv vägrade att ta på sig ansvaret för Vännernas ekonomiska åtaganden trots att avkastningen från den verksamhet som bedrevs av Vännerna regelbundet överförts till den klagande i enlighet med föreningens stadgar. Den klagande hade bildat Vännerna för att föreningen skulle kunna hjälpa klaganden i dess verksamhet. Anställda och medlemmar i båda var sammankopplade, Vännerna använde samma affärsadress som klaganden, inklusive telefonnummer och logo.

Klagandens kommentarer

I sina kommentarer vidhöll klaganden sitt klagomål. Stiftelsen lämnade också in två nya yrkanden som kan sammanfattas på följande sätt:

(1) *Kommissionen borde inte ha beviljat klaganden ett bidrag (som enbart agerade för föreningens räkning) 1997 om den trodde att den kunde kräva återbetalning av vissa belopp från den klagande.*

(2) *Kommissionen borde inte ha väntat i 18 månader innan den informerade den klagande om anledningen till att den inte betalade ut de belopp som den hade gått med på att betala till den klagande.*

Den klagande hävdade att det var den nu konkursmässiga föreningen som drabbades av de krav som kommissionen påstod sig ha gentemot den klagande. Klaganden hävdade att kommissionen medvetet hade låtit föreningen gå sitt öde till mötes.

YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

Efter att ha mottagit klagandens kommentarer till kommissionens yttrande ansåg ombudsmannen att det var lämpligt att undersöka de nya yrkanden som den klagande framförde i samband med den aktuella undersökningen. Ombudsmannen skrev därför till kommissionen den 3 december 1999 för att be den avge ett yttrande över den klagandes nya yrkanden.

I sitt yttrande av den 3 februari 2000 gjorde kommissionen följande påpekanden:

Kommissionen kände inte till föreningen och hade vare sig förhandlat projektet med den eller tilldelat föreningen bidraget. Alla förhandlingar hade genomförts med klaganden. I sina mellanhavanden med klaganden hade kommissionen låtit sig styras av principen att det faktum att parterna tvistade om ett projekt inte i sig uteslöt möjligheten att fortsätta den pågående affärsrelationen i andra sammanhang, så länge som kommissionen kunde anta att man hade att göra med en ärlig affärspartner med vilken en rimlig överenskommelse kunde nås. Kommissionens attityd hade hårdnat först när det hade blivit tydligt att detta förtroende hade varit missriktat när det gällde klaganden.

Kommissionen hade från början, i ett flertal kontakter, meddelat att man vägrade betala ut Chilebidraget, just på grund av att det fanns en tydlig koppling till de övriga projekten. Parterna hade i själva verket diskuterat de omtvistade räkenskaperna sedan hösten 1997. Ett gemensamt möte hade hållts den 1 juli 1998. En senare begäran om information som riktats till den klagande hade fått ett otillfredsställande svar i november 1998. Kommissionen beklagade att föreningen hade drabbats av klagandens bristande affärs-moral. Kommissionen hade emellertid varken etablerat eller främjat föreningens kontakter med klaganden.

I sina kommentarer till detta yttrande hävdade klaganden att kommissionen hade känt till att ansökan hade lämnats in för föreningens räkning. Klaganden hävdade fortfarande att kommissionen antingen skulle ha låtit bli att ingå det aktuella avtalet eller så skulle den ha betalat ut bidraget eftersom kraven mot Vännerna inte hade något att göra med det aktuella projektet och att de dessutom hade varit kända när kommissionen gick med på att betala ut bidraget för projektet i Chile. Klaganden hävdade dessutom att det var först 18 månader efter det att avtalet undertecknats som kommissionen skriftligen hade redovisat sin position för klaganden.

*OMBUDSMANNENS FÖRSÖK ATT ÅSTADKOMMA EN VÄNSKAPLIG FÖRLIKNING***Ombudsmannens analys av de omtvistade frågorna**

Efter en noggrann behandling av yttrandet och av kommentarerna och av resultatet av de ytterligare undersökningarna ansåg inte ombudsmannen att kommissionen hade gett ett adekvat svar på den klagandes påståenden.

Ombudsmannen klargjorde att klagandens första påstående att kommissionen borde ha betalat ut de pengar den hade lovat att ställa till förfogande väckte den svåra frågan om huruvida klaganden var ansvarig för Vännernas skulder. Eftersom denna fråga till syvende och sist måste avgöras av en domstol med behörighet i ärendet, så drog ombudsmannen den preliminära slutsatsen att inget administrativt missförhållande verkade föreligga i denna fråga.

Ombudsmannen intog emellertid en annan ståndpunkt när det gällde det andra påståendet från klaganden, enligt vilket kommissionen inte borde ha ingått det aktuella avtalet om den trodde att den kunde kräva återbetalning av vissa belopp från klaganden. Ombudsmannen konstaterade att alla de argument som kommissionen framförde för att motivera sin ståndpunkt att klaganden var skyldig att betala de skulder som Vännerna hade ådragit sig gentemot kommissionen verkade ha varit kända vid den tidpunkt när avtalet undertecknades i juni 1997. Kommissionen visste också vid tidpunkten i fråga att klaganden vägrade ta ansvaret för de skulderna. Slutligen visste kommissionen, eller borde ha vetat, att det finansiella bidrag som utlovades i avtalet inte skulle komma klaganden till godo, utan föreningen och dess projekt i Chile.

Ombudsmannens preliminära slutsats blev därför att med tanke på omständigheterna kunde kommissionens beslut att ingå avtalet utgöra ett administrativt missförhållande.

När det gällde klagandens påstående att kommissionen inte borde ha väntat i 18 månader innan den informerade klaganden om skälen till att inte betala ut de medel som den hade gått med på att betala konstaterade ombudsmannen att det verkade som om klaganden informerades skriftligen om dessa motiv först i december 1998. Ombudsmannens preliminära slutsats blev därför att det faktum att kommissionen förklarade skälen till varför den inte uppfyllde en skyldighet som den hade åtagit sig först ett år (eller mer) efter det att det aktuella avtalet hade ingåtts kunde utgöra ytterligare ett fall av administrativt missförhållande.

Möjligheten att uppnå en vänskaplig förlikning

Den 8 juni 2000 skickade Sternenkinder e.V. en skrivelse till ombudsmannen där föreningen försökte beskriva och kvantifiera den skada som den hade lidit på grund av kommissionens beteende.

Den 5 juli 2000 skickade ombudsmannen ett förslag till vänskaplig förlikning till kommissionen. I sin skrivelse uppmanade ombudsmannen kommissionen att ersätta föreningen för den skada som den hade lidit till följd av kommissionens vägran att betala ut det belopp som den hade gått med på att bidra med för ett utvecklingsprojekt i Chile i ett avtal som den hade ingått med klaganden i juni 1997.

I sitt svar av den 3 oktober 2000 intog kommissionen ståndpunkten att föreningen hade vänt sig till klaganden och bett vederbörande agera mellanhand på eget initiativ, och utan någon uppmuntran från kommissionens sida. Kommissionen hävdade att den vid tidpunkten för avtalets undertecknande fortfarande antog att den skulle kunna nå en ärlig uppgörelse med klaganden och hade först ett år senare förstått att den hade fallit offer för klagandens oärliga affärsmetoder. Enligt kommissionen berodde det verkliga problemet på att klaganden inte hade överfört ”de medel som mottagits enligt ersättningen” till föreningen. Kommissionen lade till att den inte kunde acceptera att främja klagandens oegent-

ligheter med skattebetalarnas pengar och till och med förvärra den skada som den senare hade åstadkommit. Enligt kommissionen skulle resultatet av ombudsmannens förslag att "helt ersätta" föreningen tvinga kommissionen att betala bidraget en andra gång. Detta ansåg kommissionen vara oacceptabelt.

I sina kommentarer vidhöll klaganden sitt klagomål och förnekade att han skulle ha utnyttjat oärliga affärsmetoder.

FÖRSLAGET TILL REKOMMENDATION

Ombudsmannens skrivelse av den 26 oktober 2000

Under dessa förhållande skickade ombudsmannen ett förslag till rekommendation till kommissionen den 26 oktober 2000 som var utformat som följer:

Europeiska kommissionen bör överväga att ersätta föreningen Sternenkinder e.V. för den skada som den har drabbats av som resultat av kommissionens vägran att betala ut det belopp som den hade gått med på att bidra med för ett utvecklingsprojekt i Chile i ett avtal som den hade ingått med klaganden i juni 1997.

Kommissionens detaljerade yttrande

I sitt detaljerade yttrande av den 19 januari 2001 vägrade kommissionen att acceptera ombudsmannens förslag till rekommendation. Kommissionen lämnade följande ytterligare kommentarer, och några av dem är tillräckligt viktiga för att återges ordagrant:

"Klaganden kritiserar som ett exempel på administrativt missförhållande det faktum att kommissionen inte betalar ut medel som allokerats till ett av klagandens projekt i Chile, så länge klaganden inte har redovisat användningen av andra EG-bidrag som har försvunnit från ett av klagandens andra projekt i Brasilien. Å sin sida vägrar [klaganden] att betala sin underleverantör Verein Sternenkinder för dess arbete med Chileprojektet. Europeiska ombudsmannen erkänner i princip att kommissionen har ett giltigt krav gentemot [klaganden], men överlåter genomdrivandet av kravet till en behörig domstol."

Under årens lopp hade klaganden erhållit EG-bidrag för flera utvecklingsprojekt, bland annat ett projekt i Brasilien som aldrig genomfördes. Kommissionens förskottsbetalning på 120 000 euro hade missbrukats och kommissionen hade upprepade gånger uppmanat klaganden att redovisa användningen av dessa pengar. Klaganden hade vägrat lämna någon information i detta avseende och förklarat att detta var omöjligt eftersom bidragssavtalet som förhandlats fram av den klagandes egna företrädare hade undertecknats av "Vännerna". När kommissionen trots detta hade insisterat hade klaganden förnekat allt ansvar och gett kommissionen rådet att stämma "Vännerna" som nu var i konkurs, efter det att klaganden hade tömt föreningens konton på 120 000 DEM och 170 000 DEM under 1990 och 1991.

Vare sig kommissionen eller klaganden hade villkorat bidraget till Chileprojektet med att tvisten som avsåg Brasilienprojektet först skulle avgöras, "men kopplingen blev oundviklig när [klaganden] senare krävde att bidraget skulle betalas ut, utan att göra några eftergifter i samband med Brasilienprojektet".

Kommissionen hade inte upprättat några administrativa eller kommersiella relationer med föreningen, och den hade inte heller ställt ut några löften som kunde tolkas som en skyldighet att skydda föreningens finansiella intressen och som kunde utgöra en källa till administrativa missförhållanden. Ombudsmannen hade framfört åsikten att kommissionen ändå borde betala ersättning till föreningen, eftersom den hade känt till att hela eller delar av bidraget i slutändan var avsett för den senare. Det var emellertid normalt att använda underleverantörer vid denna typ av projekt. Eftersom kommissionen inte hade några

direkta relationer med dessa underleverantörer behövde den inte betala dem direkt om deras uppdragsgivare och långgivare skulle underlåta att uppfylla sina åtaganden.

I det aktuella fallet hade föreningen varit klagandens underleverantör och man borde kräva av klaganden att den gjorde det den lovat: att ta fullt ansvar för projektet som om det hade varit klagandens eget och att betala underleverantörerna.

Enligt vad kommissionen visste hade föreningen inte vidtagit några som helst åtgärder för att genomdriva sina krav gentemot klaganden i domstol.

Klagandens kommentarer

I sina kommentarer vidhöll klaganden sitt klagomål och lämnade bland annat följande ytterligare kommentarer:

Kommissionen hade återgett fakta fel i sitt detaljerade yttrande. Föreningen hade inte varit klagandens underleverantör. Vad gäller Brasilienprojektet hade en tysk åklagare inlett en undersökning mot den ansvarige ledaren. Denna undersökning hade emellertid lagts ner. Dessutom hade Förbundsrepubliken Tyskland väckt åtal mot projektledaren. Åtalet hade emellertid ogillats av de tyska domstolarna. Klaganden hade inte tagit ut några pengar från "Vännernas" konto. De belopp som angavs kom från välgörenhetsevenemang och de hade samlats in av "Vännerna" för klagandens räkning.

BESLUTET

1 Vägran att betala ut bidragen

1.1 Klaganden, en tysk stiftelse, hävdade att kommissionen borde betala ut 70 443 euro som den hade lovat bidra med, i ett avtal som ingicks i juni 1997, till ett utvecklingsprojekt i Chile.

1.2 Kommissionen svarade att den hade rätt att hålla inne denna utbetalning eftersom den hade krav som uppgick till 210 000 euro gentemot Verein der Freunde und Förderer, som tillhörde klaganden ("Vännerna"), krav som uppkommit i samband med ett projekt i Brasilien för vilket klaganden var ansvarig och gentemot vilka det belopp som klaganden begärde kunde avräknas.

1.3 Som stöd för sin åsikt att klaganden kunde hållas ansvarig för Vännernas skulder hänvisade kommissionen till flera olika faktorer som tydde på en nära relation mellan klaganden och Vännerna, till exempel det faktum att de anställda och medlemmarna i båda var sammankopplade och att Vännerna använde samma affärsadress som klaganden, inklusive telefonnummer och logo.

1.4 Ombudsmannen hade ingen möjlighet att avgöra huruvida klaganden faktiskt kunde anses vara ansvarig för kommissionens krav gentemot Vännerna. Den frågan kunde endast avgöras slutgiltigt av en domstol som hade behörighet i fallet. De argument som presenterades av kommissionen verkade emellertid inte vara utan värde vid ett första påseende. Inget administrativt missförhållande kunde därför konstateras i samband med denna del av klagomålet.

2 Att sluta avtal trots att det förelåg krav mot klaganden

2.1 Klaganden hävdade att den bara hade agerat som företrädare för Sternenkinder e.V. ("föreningen"), en liten tysk ideell organisation som ursprungligen hade föreslagit det aktuella projektet för kommissionen och som hade informerats av den senare att den ännu inte var behörig att få bidrag. Kommissionen hade emellertid föreslagit att föreningen skulle kunna få bidrag via en annan icke-statlig organisation som uppfyllde de krav som gällde. Den klagande hade därefter accepterat att agera som ombud och att lämna in

ansökan i sitt eget namn. Klaganden hävdade att kommissionen mot bakgrund av dessa omständigheter aldrig borde ha ingått det aktuella avtalet med klaganden 1997 om den trodde att den hade ett giltigt krav avseende återbetalning av vissa belopp gentemot klaganden.

2.2 Kommissionen svarade att den inte kände till föreningen och att den varken hade förhandlat om projektet med den eller hade tilldelat föreningen bidraget. Alla förhandlingar hade bedrivits med klaganden. I sina mellanhanden med klaganden hade kommissionen låtit sig styras av principen att det faktum att parterna tvistade om ett projekt inte i sig uteslöt möjligheten att fortsätta den pågående affärsrelationen i andra sammanhang, så länge som kommissionen kunde anta att man hade att göra med en ärlig affärspartner med vilken en rimlig överenskommelse kunde uppnås. Kommissionens attityd hade hårdnat först när det hade blivit tydligt att detta förtroende hade varit missriktat när det gällde klaganden.

2.3 Ombudsmannen konstaterade att alla argument som kommissionen framförde för att motivera sin position, enligt vilken klaganden var skyldig att betala de skulder som Vännerna hade ådragit sig gentemot kommissionen, verkar ha varit kända vid den tidpunkt när avtalet undertecknades i juni 1997.

2.4 Enligt ombudsmannen kunde kommissionen inte, vid den tidpunkt när det aktuella avtalet ingicks i juni 1997, ha tvivlat på att klaganden inte tänkte acceptera kommissionens ståndpunkt att klaganden skulle vara ansvarig för Vännernas skulder. Kommissionen själv påpekade att betalningskrav redan hade utfärdats för Vännerna i oktober 1995 (dvs. långt innan avtalet ingicks) men att det inte hade varit möjligt att driva in de belopp det gällde. Dessutom hade klaganden klargjort i en skrivelse till kommissionen daterad den 28 februari 1997 att ansökan om bidrag hade lämnats in av den klagande och inte av Vännerna. I denna skrivelse underströk den klagande också att Vännerna var på väg att bli nedlagd och att den föreningen var "helt skild" från klaganden. Klaganden hade också uppmanat kommissionen att klart skilja mellan dessa två organ. Kommissionen kunde därmed knappast anta att klaganden skulle vara redo att ta ansvaret för de skulder som Vännerna ådragit sig.

2.5 I sitt yttrande om ombudsmannens förslag till rekommendation i det aktuella fallet erkände kommissionen att varken den själv eller klaganden hade villkorat godkännandet av bidraget till Chileprojektet med att tvisten som rörde projektet i Brasilien först skulle avgöras utan hävdade att "kopplingen blev oundviklig när [klaganden] senare krävde att bidraget skulle betalas ut, utan att göra några eftergifter i samband med Brasilienprojektet". Ombudsmannen kunde inte acceptera detta påstående som framfördes först i ett mycket sent skede av förfarandet och som inte hade styrkts.

2.6 Än viktigare var att de handlingar som lämnades in av klaganden visade att kommissionen, i motsats till vad den hävdade i den aktuella undersökningen, visste eller måste ha vetat att bidragen till syvende och sist inte skulle komma klaganden till godo utan föreningen och dess arbete. Den senare hade skrivit till kommissionen den 15 september 1995 för att fråga om den kunde lämna in en ansökan om bidrag till det aktuella projektet. Kommissionen hade svarat att detta inte var möjligt, men att föreningen skulle kunna vända sig till en annan icke-statlig organisation som skulle kunna lämna in ansökan. Den klagande hade då accepterat att agera ombud och att lämna in ansökan i sitt eget namn. De handlingar som lämnades in av klaganden visade att detta hade diskuterats med kommissionen. Föreningens namn nämns såväl i själva ansökan som i det korta följbrev som klaganden skickade till kommissionen den 17 juli 1996.

2.7 Ombudsmannen ansåg därför att kommissionen visste eller måste ha känt till att ett eventuellt beslut från dess sida att inte betala ut bidraget det hade lovat att betala ut, skulle påverka föreningens intressen. Kommissionen visste också eller måste ha känt till att klaganden inte var beredd att betala Vännernas skulder. Kommissionen borde därför inte

ha ingått det aktuella avtalet om den inte hade för avsikt att betala ut det bidrag avtalet gällde. Samma slutsats måste dessutom dras om kommissionen hade ingått avtalet utan att i förväg klargöra de rättsliga förutsättningarna. Kommissionen borde under alla omständigheter ha undvikit risken att dess tvist med klaganden om Vännernas skulder skadade föreningen och det projekt i Chile som kommissionen inte verkade ha några invändningar mot.

2.8 I sitt yttrande till ombudsmannens förslag till rekommendation i detta fall hävdade kommissionen att föreningen hade agerat som klagandens underleverantör och att det därför var klagandens skyldighet att betala föreningen. Ombudsmannen ansåg att denna synpunkt (som inte hade framförts av kommissionen tidigare) inte tog hänsyn till de särskilda omständigheter som rådde i det aktuella fallet. Klaganden hade inte lämnat in ett eget projekt till kommissionen utan hade enbart ställt upp eftersom föreningen själv ännu inte var bidragsberättigad.

2.9 Ombudsmannen drog av dessa resonemang den slutsatsen att kommissionens beslut att ingå avtalet mot bakgrund av omständigheterna i det aktuella fallet inte stämde överens med god förvaltningssed och att det därmed utgjorde ett fall av administrativt missförhållande.

3 Försening när det gällde att informera klaganden

3.1 Klaganden påstod att kommissionen inte borde ha väntat i 18 månader innan den informerade den klagande om anledningen till att den inte betalade ut de belopp som den hade gått med på att betala.

3.2 Kommissionen svarade att den hela tiden, i ett stort antal kontakter med klaganden, hade vägrat att betala ut Chilebidraget, och att parterna hade diskuterat de omtvistade räkenskaperna sedan hösten 1997.

3.3 Ombudsmannen konstaterade att enligt de bevis som lämnats in till honom så var det först i kommissionens skrivelse av den 17 juni 1998 till parlamentsledamoten som den skriftligen förklarade att den inte hade för avsikt att betala ut bidraget innan Vännernas skulder hade betalats. Det första dokument i vilket klaganden själv informerades om kommissionens ståndpunkt verkade dessutom vara i skrivelsen av den 15 december 1998. Kommissionen kunde inte styrka att den klagande hade informerats om detta före detta datum. Enligt ombudsmannen kan det inte betraktas som god förvaltningssed för kommissionen att förklara skälen till varför den inte uppfyllde sina åtaganden nästan ett år efter det att det aktuella avtalet hade undertecknats. Detta faktum utgjorde därför ytterligare ett exempel på administrativt missförhållande.

4 Slutsats

4.1 På grundval av ombudsmannens undersökningar av detta klagomål är det nödvändigt att göra följande kritiska anmärkningar:

Ombudsmannen ansåg att kommissionen visste eller måste ha känt till att ett eventuellt beslut från dess sida att inte betala ut bidraget det hade lovat att betala ut, skulle påverka föreningens intressen. Kommissionen visste också eller måste ha känt till att klaganden inte var beredd att betala Vännernas skulder. Det är en regel inom god administrativ praxis att administrationen skall agera såväl konsekvent som rättvist. Kommissionen borde därför inte ha ingått det aktuella avtalet om den inte haft för avsikt att betala ut det bidrag avtalet gällde. Kommissionen borde under alla omständigheter ha undvikit risken för att dess tvist med klaganden över Vännernas skulder orsakade skada på föreningen och det projekt i Chile som kommissionen inte verkade ha några invändningar mot.

Ombudsmannen konstaterade att enligt de bevis som lämnats in till honom så var det först i dess skrivelse av den 17 juni 1998 till parlamentsledamoten som kommissionen skrift-

ligen förklarade att den inte hade för avsikt att uppfylla sina skyldigheter enligt avtalet som ingicks i juni 1997 innan Vännernas skulder hade betalats. Det första dokument i vilket klaganden informerades om kommissionens ståndpunkt verkade dessutom vara skrivelsen av den 15 december 1998. Enligt ombudsmannens åsikt kan det inte betraktas som god förvaltningssed för kommissionen att förklara skälen till att den inte fullföljde sina åtaganden först ett år efter det att det aktuella avtalet hade ingåtts. Detta faktum utgjorde därför ytterligare ett exempel av administrativt missförhållande.

4.2 I sitt förslag till vänskaplig förlikning hade ombudsmannen föreslagit att kommissionen skulle överväga att ersätta föreningen för de skador den drabbats av. I sitt svar tillbakavisade kommissionen förslaget och hävdade bland annat att detta skulle tvinga den att betala hela bidraget en andra gång. Ombudsmannen upprepade sedan sitt förslag i form av ett förslag till rekommendation till kommissionen. Han påpekade att kommissionens tolkning av hans förslag varit felaktig, eftersom han bara hade föreslagit att föreningen skulle kompenseras för den skada den faktiskt hade åsamkats. I sitt detaljerade yttrande bekräftade kommissionen att den fortfarande avvisade förslaget. Denna gång verkade kommissionen resonera som så, att den inte hade gjort sig skyldig till något som kunde betraktas som ett administrativt missförhållande i dess behandling av föreningen. Återigen ansåg ombudsmannen att en sådan tolkning vore felaktig. Eftersom han hade konstaterat ett administrativt missförhållande i det aktuella fallet måste ombudsmannen överväga hur detta missförhållande kunde rättas till. Med tanke på tvisten mellan kommissionen och klaganden och med tanke på att kommissionen inte hade haft några invändningar mot det sätt på vilket projektet i Chile genomförts, verkade det lämpligast att föreslå att kommissionen borde överväga att ersätta den part som riskerade att förlora mest i det aktuella fallet, dvs. föreningen som hade förfinansierat projektet.

4.3 Ombudsmannen beklagade att kommissionen inte hade accepterat detta förslag. Detta beslut från kommissionens sida skadade en liten ideell organisations intressen och i sista hand projektets förmånstagare, som kommissionen själv ansåg vara värda att få stöd av EU.

5 Rapport till Europaparlamentet

5.1 Artikel 3.7 i Europeiska ombudsmannens stadga³⁵ föreskriver att ombudsmannen efter att ha utarbetat ett förslag till rekommendation och efter att ha mottagit ett detaljerat yttrande från den berörda institutionen eller det berörda organet skall skicka en rapport till Europaparlamentet och till berörda institutioner eller organ.

5.2 I sin årsrapport för 1998 påpekade ombudsmannen att möjligheten för honom att lägga fram en särskild rapport för Europaparlamentet var ovärderlig för hans arbete. Han tillade att särskilda rapporter därför inte borde läggas fram alltför ofta, utan bara i samband med viktiga frågor där parlamentet kunde vidta åtgärder för att hjälpa ombudsmannen³⁶. Årsrapporten för 1998 lades fram för och godkändes av Europaparlamentet.

5.3 Ombudsmannen ansåg att det här aktuella fallet som gällde Europeiska kommissionens skyldigheter i samband med ett visst avtal, oavsett hur viktigt det var för de berörda parterna, inte berörde principiella frågor. Det var inte heller självklart vilka åtgärder Europaparlamentet skulle kunna vidta för att hjälpa ombudsmannen i det aktuella fallet. Mot den bakgrunden drog ombudsmannen slutsatsen att det inte var lämpligt att avge en särskild rapport till Europaparlamentet.

5.4 Ombudsmannen beslutade därför att skicka en kopia av detta beslut till kommissionen och att inkludera det i årsrapporten för 2001 som skall läggas fram för Europaparlamentet. Ombudsmannen avslutar därmed ärendet.

³⁵ Europaparlamentets beslut 94/262 av den 9 mars 1994 om föreskrifter och allmänna villkor för ombudsmannens ämbetsutövning, EGT L 113, 1994, s. 15.

³⁶ Årsrapport för 1998, sidorna 27-28.

5.5 Klaganden bibehåller naturligtvis rätten att väcka talan mot kommissionen inför en domstol som är behörig i frågan med anledning av sitt avtalsenliga krav om utbetalning av beloppet 70 443 euro.

**AVSLUTANDE AV
EN SAKKUNNIGS
KONTRAKT MED
ECHO PÅ GRUND-
VAL AV GAMLA
MEDICINSKA
UNDERSÖKNINGAR**

*Beslut i klagomål
1033/99/JMA (konfi-
dentiellt) mot
Europeiska
kommissionen*

KLAGOMÅLET

Klaganden började arbeta på Europeiska gemenskapens kontor för humanitärt bistånd (ECHO), vilket är en del av kommissionen, i september 1997. Från detta datum var han anställd som konsult under fyra på varandra följande kontrakt. Han blev ombedd att genomgå en medicinsk undersökning inför det första kontraktet. Vid det tillfället hade klaganden berättat om sina medicinska problem för kommissionen, i synnerhet om hans svaga hjärta och den behandling han hade blivit ordinerad.

I slutet av mars 1999 informerade klaganden ECHO att han önskade lämna sitt dåvarande uppdrag i Colombia och att han var villig att flytta till Afrika. I april 1999 erbjöds han en tjänst i Kinshasa (Demokratiska republiken Kongo) som han accepterade.

I juli 1999 undertecknade klaganden ett nytt kontrakt med ECHO och genomgick en medicinsk undersökning. I den medicinska undersökningen ingick ett elektrokardiogram som inte visade på några problem. Klaganden informerade den ansvariga läkaren om sina tidigare hjärtproblem och gick med på att lämna in sitt senaste ekokardiogram, som hade tagits i februari 1999, och visade att han var fullständigt återställd från sin tidigare hjärtsvikt.

Av misstag skickade klaganden ett tidigare ekokardiogram till den ansvariga läkaren. Detta ekokardiogram hade utförts i januari 1999, omedelbart efter att han hade drabbats av en hjärtinfarkt.

Klaganden reste till Kinshasa den 15 juli 1999. Påföljande dag fick han ett telefonsamtal från kommissionen i Bryssel, där man bad honom att återvända omedelbart. Klaganden återvände till Bryssel, och informerades av ECHO att hans kontrakt hade blivit upphävt. Han blev formellt underrättad om detta beslut genom en skrivelse från kommissionen, som motiverade sitt handlande med medicinska skäl.

Klaganden återvände hem där han fann en skrivelse från den ansvarige läkaren daterad den 9 juli 1999. Skrivelsen informerade klaganden att läkaren, på grundval av det ekokardiogram från januari 1999 som han hade lämnat in, hade dragit slutsatsen att hans hälsotillstånd inte skulle tillåta honom att utföra sina arbetsuppgifter.

I slutet av juli skrev klaganden till chefen för ECHO, Alberto Navarro, till den ansvarige läkaren och till kommissionens tjänst med ansvar för bistånd till icke-medlemsstater. I sina skrivelser kritiserade han det sätt på vilket han hade blivit behandlad och begärde att hans hälsotillstånd skulle omvärderas mot bakgrund av de senaste provresultaten. Han fick inte något svar på sin begäran.

Klaganden fick ett e-postmeddelande från kommissionens tjänsteavdelning med ansvar för bistånd till icke-medlemsstater daterat den 4 augusti 1999, i vilket det angavs att hävande av kontraktet av medicinska skäl förutsetts i kontraktet och att han därför inte hade någon rätt till ersättning (artikel 22, kontraktets generalklausuler).

Mot bakgrund av ovanstående fakta påstod klaganden:

i) att kommissionen brådstörtat hade avslutat hans kontrakt som sakkunnig (Technical Assistant Correspondent) vid ECHO på grundval av gamla medicinska undersökningar, utan att ha meddelat sig med eller samrått med honom, och att kommissionen genom att handla på detta sätt hade brutit mot villkoren i kontraktet, som föreskriver att kontraktet inte kan träda i kraft förrän motpartens hälsotillstånd bedömts positivt. Klaganden fram-

höll också att institutionen borde ha känt till hans tidigare medicinska problem eftersom han redan arbetade för den.

ii) att kommissionen hade underlåtit att besvara hans brev i frågan.

UNDERSÖKNINGEN

Kommissionens yttrande

Kommissionen förklarade att som en allmän princip skall hälsundersökningar göras innan ett kontrakt undertecknas. Det är dock inte alltid möjligt att ta hänsyn till denna princip när det gäller uppdrag som handlar om brådskande humanitärt bistånd. Å andra sidan fanns det en klausul i kontraktet som ger kommissionen rätt att häva det om den avtalsslutande partens hälsotillstånd gör honom olämplig för de anvisade uppgifterna.

I det aktuella fallet medgav kommissionen att det på grund av uppdragets brådskande natur inte var möjligt att genomföra hälsundersökningen i vederbörlig ordning innan kontraktet undertecknades.

När den läkare som ansvarade för hälsundersökningen kom fram till att klaganden inte var lämpad för de uppgifter som kontraktet ålägger honom fanns det inte någon anledning för den ansvariga kommissionstjänsteavdelningen att ifrågasätta läkarens slutsats och man tvingades därför avbryta kontraktet. Detta beslut utgör inte på något vis ett hinder för klaganden att i framtiden söka nya kontrakt med institutionen om hans hälsotillstånd tillät det.

När det gäller klagandens mening att kommissionen borde ha genomfört ytterligare en hälsundersökning innan man upphävde kontraktet, så ansåg institutionen att detta, med tanke på kontraktets korta varaktighet, inte var lämpligt. Kommissionen tillade att när det gäller ett kontrakt kan dess beslut alltid prövas av den andra parten inför behörig domstol.

Kommissionen medgav att det var beklagligt att man inte hade tillgång till läkarintyget före klagandens avresa, och förklarade att den kommer att försöka undvika sådana fall i framtiden.

Klagandens kommentarer

I sina kommentarer uppgav klaganden att kommissionen hade gått med på att placera honom i Afrika långt innan hans tidigare kontrakt i Colombia gick ut, och att det därför hade funnits gott om tid för en medicinsk undersökning.

Klaganden påpekade att brevet från den ansvarige läkaren var daterat den 9 juli 1999. Eftersom klaganden skulle resa först den 15 juli 1999, ansåg klaganden att kommissionen inte hade förklarat varför den inte var medveten om de medicinska slutsatserna vid den tidpunkten. Han hävdade att kommissionen borde ha gått med på att genomföra en ny hälsundersökning så snart han hade förklarat orsakerna till den felaktiga medicinska slutsatsen.

Han upprepade att kommissionen inte tog hänsyn till villkoren i kontraktet, vilka föreskriver att kontraktet inte kan träda i kraft förrän motpartens hälsotillstånd bedömts positivt.

Slutligen anförde klaganden att kommissionen hade vägrat att ersätta honom för de negativa följderna av dess bristande skyndsamhet. Han hävdade att han hade rätt till en sådan ersättning.

OMBUDSMANNENS FÖRSÖK ATT ÅSTADKOMMA EN VÄNSKAPLIG FÖRLIKNING

Efter att noggrant ha övervägt yttrandet och kommentarerna ansåg ombudsmannen att kommissionen inte hade hanterat klagandens anspråk på lämpligt sätt.

1 Ombudsmannen ansåg att kommissionen självfallet inte kunde hållas ansvarig för det faktum att klaganden hade lämnat in fel ekokardiogram. De negativa konsekvenserna av det misstaget kunde dock ha minimerats eller undvikits helt och hållet om hälsundersökningen hade ägt rum tidigare. Kommissionen undertecknade det nya kontraktet den 30 juni 1999 och föranstaltade om en hälsundersökning dagen efter. Dess tjänsteavdelningar hade emellertid redan lämnat ett informellt godkännande av den klagandes begäran att förflyttas till en ny post i Afrika i april 1999. Hälsundersökningen kunde därför ha genomförts innan kontraktet undertecknades om kommissionen hade agerat mera skyndsamt. I så fall hade man kunnat upptäcka klagandens misstag och rättat till det före det planerade datumet för hans avresa till Afrika.

2 Klaganden uppgav att han lidit avsevärd ekonomisk skada, då han redan hade flyttat till Afrika när resultatet av hälsundersökningen blev känt. Han uppgav även att kommissionen hade vägrat att ersätta honom. Ombudsmannen föreslog därför att kommissionen skulle ändra inställning och ersätta klaganden för den skada han lidit på grund av situationen.

3 I sitt svar från oktober 2000, uttryckte kommissionen sin beredvillighet att överväga en eventuell ersättning, om än under vissa förutsättningar, nämligen att ett sådant ansvar skulle fastställas i enlighet med de kriterier som anges i artikel 288 i EG-fördraget, som dessa tolkats av gemenskapens domstolar. Kommissionen tillade emellertid att den inte ansåg sig ha något ansvar i detta fall eftersom dess tjänster strikt hade följt villkoren i kontraktet. Som stöd för sina argument erinrade kommissionen om de relevanta villkoren i kontraktet och de händelser som ledde fram till dess beslut att häva kontraktet.

4 Ombudsmannen vidarebefordrade kommissionens svar till klaganden, som försåg ombudsmannen med en detaljerad redogörelse för den skada han ansåg sig ha lidit (oväntad arbetslöshet, plötslig repatriering, förlust av sjukvårdsförsäkring, återflyttning hem), som enligt hans uppfattning uppgick till en totalsumma på 19 567,41 euro.

5 Ombudsmannen vidarebefordrade klagandens uppskattning av hur mycket han hade rätt till i ersättning till kommissionen. Som svar upprepade kommissionen sin beredvillighet att betala ersättning, dock endast i den mån som dess ansvar klart hade fastställts och inte där dess tjänster hade handlat korrekt inom ramen för deras kontraktsmässiga rättigheter och skyldigheter. Kommissionen avslutade med att avvisa klagandens krav på ersättning.

6 I mars 2001 lämnade klaganden sina kommentarer. Han ansåg att kommissionens resonemang var skamligt, och kritiserade institutionens förslag att låta en rättsinstans lösa tvisten på grund av de stora kostnaderna för ett sådant tillvägagångssätt. Mot bakgrund av tillgängliga uppgifter drog han slutsatsen att det nu var ombudsmannens sak att ta ställning i frågan.

*BESLUTET***1 Avslutandet av klagandens kontrakt med ECHO**

1.1 Klaganden hade gjort gällande att kommissionen brådstörtat avslutade hans kontrakt som sakkunnig (Technical Assistant Correspondent) vid ECHO på grundval av gamla medicinska undersökningar utan att ha meddelat sig med honom eller samrått med honom. Genom att handla på detta sätt hade kommissionen brutit mot villkoren i kontraktet, som föreskrev att kontraktet inte kunde träda i kraft förrän motpartens hälsotillstånd hade

bedömts positivt. Dessutom framhöll klaganden att institutionen borde ha känt till hans tidigare medicinska problem eftersom han redan arbetade för den.

1.2 Kommissionen förklarade att på grund av uppdragets brådskande natur hade det i detta fall, som ett rent undantag, inte varit möjligt att genomföra hälsundersökningen innan kontraktet undertecknades. Den motiverade sitt handlande med motiveringen att det fanns en klausul i kontraktet som ger kommissionen rätt att häva det om den avtalsslutande partens hälsotillstånd gör honom olämplig för de anvisade uppgifterna. Institutionen beklagade att den inte hade fått läkarintyget före klagandens avresa, men förband sig att försöka undvika liknande situationer i framtiden.

1.3 Ombudsmannen noterade att kommissionen inte hade besvarat klagandens påstående att den borde ha känt till hans tidigare medicinska problem eftersom han redan arbetade för institutionen.

1.4 När det gäller fakta, föreföll det vara oomtvistligt att klaganden, efter hälsundersökningen, lämnade in ett gammalt ekokardiogram den ansvarige läkaren. På grundval av de felaktiga uppgifterna fick läkaren uppfattningen att klaganden inte skulle vara i stånd att utföra sina anvisade uppgifter.

1.5 Ombudsmannen ansåg att även om det var klaganden som bar ansvaret för att han hade lämnat in det gamla ekokardiogrammet, så hade det varit möjligt att minimera eller helt och hållet undvika de negativa konsekvenserna av hans misstag, om hälsundersökningen hade ägt rum tidigare, eller om kommissionen hade agerat mera skyndsamt, sedan resultatet väl hade blivit känt. I båda fallen hade man kunnat upptäcka klagandens misstag och rätta till det före det planerade datumet för hans avresa till Afrika.

1.6 Ombudsmannen noterade att kommissionens tjänsteavdelningar redan hade lämnat ett informellt godkännande av den klagandes begäran att förflyttas till en ny post i Afrika i april 1999. Ombudsmannen kunde därför inte godta kommissionens påstående att uppdragets brådskande natur gjorde det omöjligt att genomföra hälsundersökningen innan kontraktet undertecknades den 30 juni 1999. Underlåtenheten att genomföra hälsundersökningen innan kontraktet undertecknades, vilket förutses i artikel 6 i kontraktets bilaga I, utgjorde därför ett fall av administrativa missförhållanden.

2 Klagandens skadeståndsanspråk

2.1 Klaganden hade uppgivit att han lidit avsevärd ekonomisk skada till följd av kommissionens handlande. I enlighet med hans lagstadgade åligganden³⁷, försökte ombudsmannen åstadkomma en vänskaplig förlikning. Ombudsmannen beklagade kommissionens underlåtenhet att lägga fram några konstruktiva förslag som svar på klagandens uppskattning av den skada han lidit.

2.2 Med tanke på det faktum att kommissionen bestred varje skyldighet att ersätta klaganden och hade vägrat att förhandla med sikte på en eventuell vänskaplig förlikning, ansåg ombudsmannen att klagandens skadeståndsanspråk bäst skulle kunna behandlas av en behörig domstol som hade möjlighet att höra parternas argument rörande tillämplig nationell rätt och bedöma motstridiga uppgifter om något omtvistat faktum. Ombudsmannen ansåg därför inte att ytterligare undersökningar av detta ärende var motiverade.

3 Svar på klagandens skrivelser

3.1 Klaganden hade påpekat att kommissionen hade underlåtit att besvara flera av hans skrivelser till institutionen, daterade den 21 juli 1999 och den 5 augusti 1999. I skrivelserna hänvisade han till den orättvisa behandling han ansåg sig vara utsatt för och begärde

³⁷ Artikel 3.5 i Europaparlamentets beslut nr 94/262 av den 9 mars 1994 om föreskrifter och allmänna villkor för ombudsmannens ämbetsutövning, EGT L 113, 1994, s. 15.

att hans hälsotillstånd skulle omvärderas mot bakgrund av de senaste provresultaten. Trots att han fick ett e-postmeddelande från kommissionen, daterat den 4 augusti 1999, så nämndes där ingenting om klagandens önskemål.

3.2 Som Europeiska ombudsmannen framfört i liknande fall åligger det kommissionen, som en offentlig myndighet, att på lämpligt sätt besvara medborgarnas skrivelser.

3.3 Europeiska ombudsmannen konstaterade emellertid att kommissionen i sitt yttrande hade tagit ställning till de sakfrågor som klaganden hade väckt. Det ansågs därför inte nödvändigt med ytterligare undersökningar av ombudsmannen när det gällde denna aspekt av klagomålet.

4 Slutsats

På grundval av Europeiska ombudsmannens undersökningar av detta klagomål var det nödvändigt att göra följande kritiska anmärkning:

Ombudsmannen noterade att kommissionens tjänsteavdelningar redan hade lämnat ett informellt godkännande av den klagandes begäran att förflyttas till en ny post i Afrika i april 1999. Ombudsmannen kunde därför inte godta kommissionens påstående att uppdragets brådskande natur gjorde det omöjligt att genomföra hälsoundersökningen innan kontraktet undertecknades den 30 juni 1999. Underlåtenheten att genomföra hälsoundersökningen innan kontraktet undertecknades, vilket förutses i artikel 6 i kontraktets bilaga I, utgjorde därför ett administrativt missförhållande.

Kommissionen bestrider varje skyldighet att ersätta klaganden och har vägrat att förhandla med sikte på en eventuell vänskaplig förlikning.

Ombudsmannen anser därför att klagandens skadeståndsanspråk bäst skulle kunna behandlas av en behörig domstol som skulle kunna höra parternas argument rörande tillämplig nationell rätt och bedöma motstridiga uppgifter om något omtvistat faktum.

Ombudsmannen avslutar därför ärendet.

KOMMISSIONENS UNDERLÅTENHET ATT DIARIEFÖRA ETT KLAGOMÅL ENLIGT ARTIKEL 226

*Beslut i klagomål
1267/99/ME mot
Europeiska
kommissionen*

KLAGOMÅLET

I oktober 1999 ingav klaganden ett klagomål till Europeiska ombudsmannen för föreningen Fria Ålands räkning om ett klagomål som föreningen hade ingivit till Europeiska kommissionen, GD XXI (numera: Generaldirektoratet för skatter och tullar) i mars 1998.

I sitt klagomål till kommissionen påstod klaganden att handeln mellan ön Åland och det finska fastlandet gynnades på ett otillbörligt sätt i förhållande till handeln mellan Åland och övriga medlemsstater. Enligt artikel 3 i protokoll 2 till Finlands anslutningsakt utesluts Åland från Finlands territorium när det gäller tillämpningen av rådets direktiv 77/388/EEG, vilket innebär att skatt måste betalas på handeln mellan Åland och en medlemsstat. Den finska tullstyrelsen har inrättat ett särskilt förenklat förfarande för handeln mellan Åland och det finska fastlandet. Enligt klaganden stred detta mot artiklarna 90 (före detta artikel 95) och 12 (före detta artikel 6) i EG-fördraget genom att det gynnade handeln från Finland och därigenom missgynnade handeln från övriga medlemsstater.

I sitt klagomål till ombudsmannen hävdade klaganden att en tjänsteman från kommissionen ringde upp organisationen strax efter att klagomålet sänts in till kommissionen och försökte övertyga den att dra tillbaka klagomålet. Sedan dess har organisationen inte hört någonting från kommissionen och man misstänkte att kommissionen med avsikt fördröjde handläggningen av klagomålet eller till och med att kommissionen förstört dokumenten. Organisationen påstod att kommissionen på ett otillbörligt sätt försenade handläggningen av klagomålet.

UNDERSÖKNINGEN

Kommissionens yttrande

Klagomålet vidarebefordrades till kommissionen. Kommissionen angav i sitt yttrande att den mottagit en skrivelse av den 6 mars 1998 från klaganden om en påstådd överträdelse av gemenskapsrätten när det gäller tullformaliteter mellan ön Åland och det finska fastlandet. Skrivelsen hade ett samband med ett antal andra ärenden om skattegränsen mellan det finska fastlandet och Åland. Klagomål om olika aspekter av upprättandet av en skattegräns mellan Åland och det finska fastlandet hade huvudsakligen förts in under ärende IN/P/95/4812 och klagandens skrivelse bifogades handlingarna i det ärendet. Ärendet avslutades den 15 oktober 1997. Skrivelsen diariefördes inte som ett enskilt klagomål eftersom det av de särskilda omständigheter som åberopats i skrivelsen inte framgick att gemenskapsrätten överträtts.

Kommissionen beklagade att man inte skickat ett svar till klaganden. Den uppgav emellertid att klaganden den 9 oktober 1998 per telefon informerats om den allmänna rättsliga ramen och om vilka uppgifter som krävdes för att man skulle kunna fastställa om gemenskapslagstiftningen överträtts. Efter detta telefonsamtal skickade klaganden inte in några ytterligare uppgifter, och eftersom man på grundval av de uppgifter som redan lämnats av klaganden inte kunde avgöra om gemenskapslagstiftningen överträtts, vidtogs inga ytterligare åtgärder rörande den särskilda aspekt som klaganden framhållit.

Kommissionen betonade dessutom att skrivelsen från klaganden gällde en enda aspekt av den allmänna frågan om upprättandet av en skattegräns mellan det finska fastlandet och Åland. Kommissionen har med utgångspunkt i olika klagomål undersökt, och fortsätter att undersöka, de olika aspekterna av detta ärende. Eftersom syftet med överträdelseförfarandet är att förmå en medlemsstat att rätta sig efter gemenskapsrätten, fortsätter den allmänna undersökningen oavsett utgången av ett enskilt klagomål som gäller ärendet i fråga.

Klagandens kommentarer

Klaganden betonade i sina kommentarer att de finska myndigheternas handlande, som klaganden ansåg stred mot artiklarna 12 och 90 i EG-fördraget samt artikel 3 i protokoll 2 till Finlands anslutningsakt, tydligt beskrevs i skrivelsen av den 6 mars 1998. Det var därför anmärkningsvärt att skrivelsen inte diarieförts som ett formellt klagomål. Klaganden ansåg att kommissionen åtminstone borde diarieföra skrivelsen som ett klagomål och behandla det som alla andra klagomål. Om kommissionen inte instämde i klagandens åsikter angående Finlands handlande gentemot Åland, uppmanade klaganden kommissionen att inom skälig tid skicka ett motiverat ställningstagande om detta. Slutligen begärde klaganden att ombudsmannen skulle se till att kommissionen handlade i enlighet med god förvaltningssed och åtminstone svarade på klagandens skrivelse inom skälig tid.

YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

Sedan kommissionens yttrande och klagandens kommentarer nogt övervägts framgick det att ytterligare undersökningar var nödvändiga. Ombudsmannen bad därför kommissionen att närmare ange varför den ansåg att det inte var nödvändigt att diarieföra klagandens skrivelse som ett klagomål och att behandla det enligt de principer som angavs i ombudsmannens undersökning på eget initiativ 303/97/PD angående kommissionens administrativa förfaranden för klagomål om medlemsstaternas överträdelse av gemenskapsrätten.

Kommissionens vidare yttrande

I sitt vidare yttrande bekräftade kommissionen att den i sina kommentarer till undersökningen på eget initiativ 303/97/PD påpekade att alla klagomål som inkommer till kommissionen utan undantag diarieförs. Detta betydde emellertid inte att alla skrivelser diariefördes som klagomål utan snarare att kommissionen i enlighet med sina interna förfaranden endast diarieförde skrivelser som klagomål om det var troligt att de skulle granskas som sådana. Klagandens skrivelse granskades grundligt. Inga nya omständigheter upptäcktes dock jämfört med den undersökning som nyligen avslutats av kommissionen i detta ärende (IN/P/95/4812). Kritiken i skrivelsen befanns därför uppenbart ogrundad och kommissionen hade följaktligen ingen avsikt att diarieföra skrivelsen eller att behandla den som ett klagomål. Kommissionen beklagade det missförstånd som uppstått i detta ärende men ansåg avslutningsvis att den handlat enligt principerna för god förvaltningssed.

Klagandens ytterligare kommentarer

I sina ytterligare kommentarer påpekade klaganden att den ansåg att det var nonchalant av kommissionen att påstå att den kritik som framförts var uppenbart ogrundad och betonade att kommissionen också underlåtit att ange skälen för sin slutsats. När det gäller sakfrågan i skrivelsen var klaganden förvånad över att kommissionen inte hade några invändningar mot de finska myndigheternas handlande i samband med skattefrågan vid import till Åland.

OMBUDSMANNENS FÖRSÖK ATT ÅSTADKOMMA EN VÄNSKAPLIG FÖRLIKNING

Efter en noggrann granskning av yttrandena och kommentarerna ansåg ombudsmannen att kommissionen inte givit klaganden ett tillfredsställande svar.

Ombudsmannen föreslog därför kommissionen följande vänskapliga förlikning:

Kommissionen skall diarieföra klagandens brev av den 6 mars 1998 som ett klagomål och handlägga det i enlighet med de garantier som gavs i ombudsmannens undersökning 303/97/PD på eget initiativ. Om kommissionen har en rättfärdigande förklaring till att inte diarieföra brevet som ett klagomål skall den besvara brevet som normal korrespondens, därvidlag ange skälen för sitt beslut.

Kommissionens svar

I sitt svar betonade kommissionen att den ansåg sig ha handlat enligt principerna för god förvaltningssed. Kommissionen var dock beredd att nå en vänskaplig förlikning med klaganden. Kommissionen skickade därför den 28 mars 2001 en skrivelse till klaganden i vilken den förklarade sin ståndpunkt.

I skrivelsen till klaganden uppgavs fyra huvudsakliga skäl till varför kommissionen inte formellt hade diariefört klagandens skrivelse av den 6 mars 1998. Skälen var följande: i) Åland befinner sig utanför gemenskapens skattemässiga territorium, ii) det kunde inte fastställas att handeln mellan Åland och Finland gynnades i förhållande till handeln mellan Åland och övriga medlemsstater, iii) det kunde inte fastställas att varor från övriga medlemsstater belades med högre skatter än varor från Finland och iv) artikel 3 i protokoll 2 till Finlands anslutningsakt gäller fysiska och juridiska personer men inte varor. Kommissionen påpekade att den sedan dess fått in ett liknande klagomål som den höll på att behandla. Kommissionen åtog sig att informera klaganden om granskningen ledde till att den ändrade ståndpunkt.

Klagandes kommentarer till kommissionens svar

Klagande förklarade att den av kommissionens svar förstått att den inte skulle vidta några åtgärder till följd av skrivelsen av den 6 mars 1998 på grund av de skäl som uppgivits. När det gällde sakfrågan framhöll klaganden att den påvisat att handeln mellan Åland och Finland gynnades i förhållande till handeln mellan Åland och övriga medlemsstater, att varor från Åland beskattades lägre än varor från andra länder och att de fysiska och juridiska personer som köpte varorna drabbades av den högre beskattningen. Avslutningsvis förklarade klaganden att den inte var nöjd med kommissionens svar och begärde att kommissionen skulle vidta åtgärder till följd av dess klagomål.

Det föreföll således som om det inte vara möjligt att nå en vänskaplig förlikning.

BESLUTET

1 Otilbörliga förseningar och underlåtenhet att diarieföra klagandens skrivelse

1.1 Klaganden anklagade kommissionen för förseningar i handläggningen av det klagomål som hade inlämnats den 6 mars 1998. När klaganden fick kännedom om att skrivelsen inte diarieförts som ett klagomål hävdade den att kommissionen borde diarieföra skrivelsen som ett klagomål och åtminstone besvara skrivelsen inom skälig tid. Klaganden påpekade också att kommissionen inte angett skälen för sina slutsatser.

1.2 Kommissionen förklarade att skrivelsen av den 6 mars 1998 inte diarieförts som ett klagomål men att den bifogats övriga klagomål under det avslutade ärendet IN/P/95/4812. Kommissionen hade per telefon informerat klaganden om den allmänna rättsliga ramen för överträdelseförfarandet. Skrivelsen hade inte diarieförts som ett enskilt klagomål eftersom man under granskningen inte hade upptäckt några nya omständigheter jämfört med den undersökning om detta ärende som kommissionen nyligen hade avslutat. Kommissionen påpekade också att den i enlighet med de interna förfarandena endast diarieförde skrivelser som klagomål om det var troligt att de skulle granskas som sådana. Som svar på ombudsmannens förslag till en vänskaplig förlikning uppgav kommissionen fyra huvudsakliga orsaker till varför den inte formellt diariefört klagandens skrivelse av den 6 mars 1998.

1.3 Ombudsmannen förklarade i sitt förslag till en vänskaplig förlikning att det tillhör god förvaltningssed att svara på medborgarnas skrivelser inom skälig tid och ange skälen för ett beslut. Ombudsmannen bekräftar att kommissionen nu har svarat på klagandens skrivelse och angett de fyra huvudsakliga skälen till varför den inte formellt diariefört klagandens skrivelse av den 6 mars 1998. Ombudsmannen anser att dessa skäl avser sakfrågan i klagomålet. Även om svaret var försenat värdesätter ombudsmannen kommissionens goda föresatser att besvara klagandens skrivelse. Ombudsmannen anser därför att det inte förekommit några administrativa missförhållanden när det gäller denna del av klagomålet.

1.4 När det gäller det faktum att kommissionen inte formellt diarieförde klagandens skrivelse av den 6 mars 1998 som ett klagomål konstaterar ombudsmannen nedanstående.

1.5 I ombudsmannens undersökning på eget initiativ angående kommissionens administrativa förfaranden för klagomål om medlemsstaternas överträdelse av gemenskapsrätten (303/97/PD), som avslutades den 13 oktober 1997, erkände kommissionen att klaganden spelar en viktig roll vid överträdelseförfaranden eftersom klagomål från enskilda medborgare fortfarande är kommissionens viktigaste källa i övervakningen av hur gemenskapsrätten tillämpas. Under perioden före de rättsliga förfarandena åtnjuter klaganden procedurmässiga garantier som kommissionen ständigt utvecklat och förbättrat. Kommissionen uppgav att den var beredd att fortsätta på denna linje. Kommissionen uppgav vidare att alla klagomål som inkommer till kommissionen diarieförs och att inga undantag görs från denna regel. När ett klagomål inkommer till kommissionen bekräftar

den skriftligen mottagandet och när klagomålet diarieförts informeras klaganden om vilka åtgärder som vidtagits.

1.6 Kommissionen ansåg att klagandens skrivelse inte var ett klagomål. Ombudsmannen instämmer i att kommissionen åtnjuter vissa skönsmässiga befogenheter att bestämma vilka skrivelser som bör diarieföras som klagomål. Ombudsmannen är emellertid inte övertygad om att kommissionen förklarat varför skrivelsen inte diariefördes som ett nytt klagomål eller tillsammans med de befintliga klagomålen under detta ärende och varför den inte behandlades enligt principerna i ombudsmannens undersökning på eget initiativ 303/97/PD. I sitt svar på ombudsmannens förslag till en vänskaplig förlikning förklarade kommissionen inte heller varför den inte diariefört skrivelsen som ett klagomål.

1.7 I skrivelsen av den 6 mars 1998 uppgav klaganden att den gällde en överträdelse av EG-fördraget och protokoll 2 till Finlands anslutningsakt och kommissionen uppmanades att vidta åtgärder mot Finland. Kommissionen måste därför ha förstått att klaganden avsåg att inge ett formellt klagomål i enlighet med artikel 226 i EG-fördraget. Det bör i detta sammanhang påpekas att även om skrivelsen formellt hade diarieförts så skulle detta inte ha hindrat kommissionen från att besluta att den inte skulle fortsätta granskningen av ärendet på grund av de skäl som anges i dess skrivelse av den 28 mars 2001 till klaganden.

1.8 Kommissionen bör handla i enlighet med sina åtaganden i undersökningen på eget initiativ 303/97/PD³⁸. Om hänsyn inte tas till dessa principer föreligger det ett administrativt missförhållande. I det befintliga klagomålet underlät kommissionen att diarieföra klagandens skrivelse som ett klagomål och underlät därmed att handla i enlighet med god förvaltningssed. Ombudsmannen kommer därför att rikta en kritisk anmärkning till kommissionen.

2 Slutsats

På grundval av ombudsmannens undersökningar av detta klagomål är det nödvändigt att göra följande kritiska anmärkning:

Kommissionen bör handla i enlighet med sina åtaganden i undersökningen på eget initiativ 303/97/PD³⁹. Om hänsyn inte tas till dessa principer föreligger det ett administrativt missförhållande. I det befintliga klagomålet underlät kommissionen att diarieföra klagandens skrivelse som ett klagomål och underlät därmed att handla i enlighet med god förvaltningssed.

Vad gäller denna aspekt av ärendet försökte ombudsmannen åstadkomma en vänskaplig förlikning. En vänskaplig förlikning kunde emellertid inte uppnås. Ombudsmannen avslutar därför ärendet.

ÅTERBETALNING AV TULLAVGIFTER

*Beslut i klagomål
1278/99/ME mot
Europeiska
kommissionen*

KLAGOMÅLET

Klaganden, som är vice VD i "British Importers Association", ingav i september och oktober 1999 ett klagomål till Europeiska ombudsmannen för en av medlemmarna i organisationen, South Lodge (Imports) Ltd. Klagomålet avsåg tullavgifter på import av textilplagg från Kambodja inom ramen för det allmänna preferenssystemet (ASP). Det allmänna preferenssystemet medgav nedsatta tullsatsar.

Mellan den 23 augusti 1994 och den 9 april 1996 importerade South Lodge 51 partier från fyra olika leverantörer i Kambodja. Varje varusändning var bestyrkt av ett ursprungssintyg

³⁸ Se även Europeiska ombudsmannens beslut av den 7 juni 2001 i klagomål 1194/2000/JMA mot Europeiska kommissionen. Detta finns tillgängligt på ombudsmannens webbplats: <http://www.euro-ombudsman.eu.int>

³⁹ Se även Europeiska ombudsmannens beslut av den 7 juni 2001 i klagomål 1194/2000/JMA mot Europeiska kommissionen. Detta finns tillgängligt på ombudsmannens webbplats: <http://www.euro-ombudsman.eu.int>

formulär A, och klarerades därför till nolltullsats i enlighet med allmänna preferenssystemet.

För att kontrollera att ursprungsbestämmelserna följdes besökte South Lodge leverantörerna i Kambodja, som försäkrade South Lodge att plaggen de tillverkade uppfyllde ursprungsbestämmelserna. 1996 fick South Lodge information om att textilplagg som förmodades ha sitt ursprung i Kambodja i själva verket inte uppfyllde de erforderade ursprungsbestämmelserna. "Commissioners of Customs and Excise" i Förenade kungariket väckte senare talan mot South Lodge i den brittiska domstolen för moms- och tullfrågor. I sin dom från 1999 fann domstolen att ursprungsbestämmelserna inte hade uppfyllts och South Lodge tvingades betala tull och moms på sammanlagt 336 000 pund sterling.

Enligt klaganden kände kommissionen redan 1994 till att textilplagg inte kunde ha sitt ursprung i Kambodja och således inte uppfyllde ursprungsbestämmelserna. Det föreföll som att enbart kommissionen fick tillgång till denna information. Klaganden förklarade att South Lodge inte skulle ha köpt plagg från dessa leverantörer om den hade haft tillgång till den information som kommissionen kände till. South Lodge informerades först 1996 efter ett besök av kommissionen i Kambodja.

Enligt klaganden var kommissionen skyldig att underrätta de ekonomiska aktörerna 1994, då den blev medveten om att textilplagg inte kunde ha sitt ursprung i Kambodja och således inte uppfyllde bestämmelserna om ursprung. Klaganden hävdade att kommissionen underlät att fullgöra denna skyldighet.

UNDERSÖKNINGEN

Kommissionens yttrande

Klagomålet vidarebefordrades till kommissionen. I sitt yttrande uppgav kommissionen att den underrättade medlemsstaterna om eventuella problem när det gäller import av vissa textilprodukter från Kambodja i augusti 1994. Meddelandet utfärdades enligt förordning nr 1468/81 om ömsesidig hjälp mellan medlemsstaternas administrativa myndigheter samt om samarbete mellan de förra och kommissionen för att säkerställa en korrekt tillämpning av tull- och jordbrukslagstiftningen (senare ersatt av förordning nr 515/97).

I artikel 19⁴⁰ i förordning nr 1468/81 föreskrivs att "Alla upplysningar, oavsett form som överlämnas i enlighet med denna förordning skall vara konfidentiella. De skall vara sekretessbelagda (...) får särskilt inte översändas till andra personer än till de personer inom medlemsstaterna eller vid gemenskapens institutioner vars arbetsuppgifter kräver tillgång till dem." Mot bakgrund av denna bestämmelse fann kommissionen att den inte kunde skicka det meddelande för ömsesidigt bistånd som utfärdades 1994 till klaganden. Kommissionen framförde dessutom att meddelandet vare sig innehöll konstaterade fakta eller en utvärdering av de eventuella oegentligheternas omfattning. I meddelandet bad kommissionen medlemsstaterna att inleda undersökningar för att fastställa varornas verkliga ursprung, vilket tills motsatsen bevisades kunde ha varit Kambodja.

Efter meddelandet och medlemsstaternas undersökningar, skickade kommissionen en delegation till Kambodja i mars 1996. Delegationens uppgift var att kontrollera ursprungssintygens giltighet. Delegationen visade att 1 463 ursprungssintyg var förfalskade och att 1 716 ursprungssintyg var utfärdade på ett felaktigt sätt.

I april 1996 underrättades de berörda medlemsstaterna om resultaten i enlighet med förordning nr 1468/81, så att de kunde inleda förfaranden för att återvinna felaktigt utbetalade belopp. Kommissionen påpekade att de ekonomiska aktörerna informerades i

⁴⁰ Artikel 45 i rådets förordning (EG) nr 515/97, gällande.

enlighet med nationella rättsliga föreskrifter av de behöriga nationella myndigheterna. Kommissionen betonade även att klaganden hade blivit informerad av den brittiska skatteförvaltningen i oktober 1995 och i januari och april 1996, före och efter resultaten från delegationen till Kambodja meddelades.

Kommissionen ansåg att den hade handlat i överensstämmelse med gällande rätt.

Klagandens kommentarer

I sina kommentarer vidhöll klaganden sitt klagomål. Han ansåg att kommissionens påstående att dess meddelande till medlemsstaterna från 1994 var konfidentiellt och sekretessbelagt var löjeväckande. Klaganden hänvisade till varningar som kommissionen offentliggjort i Europeiska gemenskapernas officiella tidning om ursprungsintyg från Israel och Bangladesh. Klaganden hävdade även att rådet 1996 hade instruerat kommissionen att skyndsamt granska problemen med det allmänna preferenssystemet (rådets beslut av den 28 maj 1996, EGT C 170, 1996, s. 1) men att kommissionen hitintills hade underlåtit att agera. På grund av kommissionens underlåtenhet att informera South Lodge hade företaget i det närmaste lagts ned. Av de 50 arbetstagarna hade 46 blivit arbetslösa. Avslutningsvis förklarade klaganden att kärnpunkten i klagomålet var att kommissionen kände till att det fanns ett problem men inte varnade de ekonomiska aktörerna trots att det var dess skyldighet.

Kompletterande information

I en ytterligare skrivelse av den 20 januari 2000, hänvisade klaganden till det faktum att kommissionens Rapport om delegationen till Kambodja av den 28 mars 1996 hänvisade till undersökningar som medlemsstaterna genomfört 1994. Klaganden ansåg att dessa undersökningar måste ha varskott kommissionen om oegentligheter i hanteringen av det allmänna preferenssystemet. Klaganden påpekade också att det efter slutsatserna som drogs av kommissionen med hänsyn till uppgifterna i delegationens rapport 1996, tog kommissionen ytterligare tre månader att underrätta de ekonomiska aktörerna. Klaganden hänvisade till South Lodges besök i Kambodja 1995, då man träffade premiärministern och andra höga regeringstjänstemän och fick försäkringar om att plaggen uppfyllde kraven för ursprungsintyg för preferenssystemet. Trots grundliga undersökningar fanns det inte någon möjlighet för South Lodge att fastställa den verkliga situationen.

I en annan skrivelse av den 2 augusti 2000, påpekade klaganden att ogiltiga ursprungsintyg hade utfärdats i Bangladesh under de senaste åren. Myndigheterna i Bangladesh hade vägrat att besvara kontrollförfrågningar. Den brittiska skatteförvaltningen förklarade sig villig att inte kräva någon utestående tull vilket klaganden välkomnade då EU-importörer inte hade någon kontroll över ett ursprungsintyg för tullpreferensen. När det gäller det föreliggande klagomålet tvingades emellertid South Lodge, eftersom de kambodjanska myndigheterna samarbetade med kommissionen, att betala tillbaka tull och blev fullständigt ruinerat. Eftersom myndigheterna i Bangladesh inte samarbetade med kommissionen behövde EU-importörer inte betala någon utestående tull alls. Klaganden hävdade att behandlingen var orättvis.

YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

Sedan kommissionens yttrande och klagandens kommentarer och vidare korrespondens noga övervägts framgick det att ytterligare undersökningar var nödvändiga. Ombudsmannen bad kommissionen att kommentera följande tre punkter:

1 Ombudsmannen hänvisade till rådets beslut av den 28 maj 1996 om uppbörd i efterhand av tullskuld, enligt vilket kommissionen anmodas att företa en studie för att finna en helhetslösning på problemen med uppbörd och lägga fram ett förslag, som skall täcka såväl tidigare som framtida situationer. Ombudsmannen uppmanade kommissionen att

informera honom om någon studie företogs och, om så var fallet, vilka resultat den kom fram till och vilka konsekvenser studien hade för South Lodge. Ombudsmannen uppmanade även kommissionen att informera honom om andra förändringar på området som skulle kunna vara av betydelse för South Lodge.

2 Enligt rådets beslut av den 28 maj 1996 innebar det system och de bestämmelser som var i kraft i maj 1996 att gemenskapens aktörer behandlades orättvist. I rådets beslut angavs även att kommissionens förslag skulle täcka tidigare situationer. Ombudsmannen bad kommissionen att kommentera dessa påståenden.

3 Ombudsmannen bad slutligen kommissionen att kommentera uppgifterna i klagandens skrivelser av den 20 januari och den 2 augusti 2000.

En kopia av klagandens kommentarer skickades till kommissionen.

Kommissionens andra yttrande

I sitt andra yttrande framförde kommissionen sammanfattningsvis följande:

Efter rådets beslut av den 28 maj 1996 om uppbörd i efterhand av tullskuld, antog kommissionen den 23 juli 1997 ett meddelande om förvaltningen av gemenskapens förmånsordningar (KOM(1997) 402). I meddelandet anges de åtgärder som kan vidtas. När det gäller tidigare situationer säger meddelandet att dessa måste lösas på grundval av de förordningar som var i kraft när sakförhållandet fastställdes, i enlighet med det prejudikat som säger att förtroende för ursprungsintyg vanligtvis inte är skyddat utan utgör en "normal affärsrisk".

Kommissionen förklarade att gemenskapens tullkodex har ändrats för att ta hänsyn till de problem som är förknippade med god tro⁴¹. Artikel 220.2 b ändrades för att definiera begreppen misstag från tullmyndigheternas sida och god tro från gäldenärens sida. Importörer som handlar i god tro kommer i framtiden att åtnjuta en högre grad av skydd och under vissa förutsättningar kommer tullbeloppen inte att krävas.

När det gäller klagandens brev från januari och augusti 2000, påpekade kommissionen först och främst att preferenssystemet är något som hanteras av de ekonomiska aktörerna, som drar fördel av förmånstillarna, och av medlemsstaternas tullmyndigheter, som verifierar import- och tulldeklarationer. Kommissionen är inte direkt engagerad i detta arbete, men om den får underrättelser om oegentligheter eller administrativa missförhållanden (genom undersökningar av tulltjänstemän i medlemsstaterna eller genom information från ekonomiska aktörer), så finns det ingenting som hindrar att den offentliggör ett tillkännagivande till importörerna i enlighet med kommissionens meddelande om underrättelser till de ekonomiska aktörerna och förvaltningarna i medlemsstaterna i fall av rimliga tvivel rörande varors ursprung (KOM(2000) 550). I detta sammanhang, och även med hänvisning till den andra av de punkter ombudsmannen tog upp i sina ytterligare undersökningar, uppgav kommissionen att tidigare situationer måste lösas på grundval av de bestämmelser som var i kraft när tullskulden i fråga uppkom. Detta uppgav kommissionen i sitt meddelande om förvaltningen av gemenskapens förmånsordningar.

Kommissionen avslutade med att påpeka att ändringen av artikel 220.2 b i gemenskapens tullkodex trädde i kraft den 19 december 2000. Situationer där tullskulden uppkommit före den 19 december 2000 måste hanteras i enlighet med den äldre lagstiftningen. Denna har tolkats av EG-domstolen vid ett flertal tillfällen.

⁴¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2700/2000 av den 16 november 2000 om ändring av rådets förordning (EEG) nr 2913/92 om inrättandet av en tullkodex för gemenskapen, EGT L 311, 2000, s. 17.

Klagandens andra kommentarer

I klagandens kommentarer till kommissionens andra yttrande framhöll han än en gång att det var skandalöst att kommissionen betraktade den information den var i besittning av 1994, beträffande problem med ursprungsintyg utfärdade i Kambodja, som konfidentiell. Kommissionen har en skyldighet att värna om små och medelstora företag inom EU och det är önskvärt och nödvändigt att den ser till att näringslivet får kännedom om sådana frågor. Klaganden anförde att det inte fanns minsta hänvisning till en motivering för den bristande informationen till näringslivet i något av kommissionens yttranden. Klaganden hade dessutom tillhandahållit belegg för att kommissionen kände till problemen redan 1994, men kommissionen underlät att kommentera detta.

Klaganden hänvisade till det brev, från Kambodjas handelsminister till kommissionens ordförande, i vilket de kambodjanska myndigheterna tar på sig ansvaret för felaktigheterna i ursprungsintygen. När det gäller Bangladesh ställdes inga krav på utestående tull eftersom myndigheterna i Bangladesh inte samarbetade med kommissionen. Klaganden ansåg att detta var orättvist.

Klaganden påpekade att kommissionens andra yttrande handlade om frågan om framtida situationer vilken nu hade lösts i gemenskapens tullkodex som trädde i kraft den 19 december 2000, fyra år efter det att rådet hade instruerat kommissionen att ta itu med frågan. Kommissionen fullgjorde emellertid inte instruktionen att den även skulle finna en lösning på tidigare situationer.

Klaganden påpekade även att kommissionen inte kommenterade det faktum att de ekonomiska aktörer som importerade från Bangladesh behandlades annorlunda än de som importerade från Kambodja.

Avslutningsvis förklarade klaganden att huvudpunkterna i klagomålet var, för det första, att kommissionen 1994 kände till att det var problem med ursprungsintyg utfärdade i Kambodja, och, för det andra, att rådet hade instruerat kommissionen att finna en lösning på både tidigare och framtida problem.

BESLUTET

1 Påstådd underlåtenhet av kommissionen att informera de ekonomiska aktörerna

1.1 Enligt klaganden var kommissionen skyldig att underrätta de ekonomiska aktörerna 1994, då den blev medveten om att textilplagg inte kunde ha sitt ursprung i Kambodja och således inte uppfyllde bestämmelserna om ursprung. Klaganden gjorde gällande att kommissionen underlät att fullgöra denna skyldighet. I sina kommentarer hänvisade klaganden till varningar som kommissionen offentliggjort i Europeiska gemenskapernas officiella tidning om ursprungsintyg från Israel och Bangladesh. Klaganden menade att South Lodge i egenskap av ekonomisk operatör hade utsatts för orättvis behandling sedan kommissionen underlåtit att offentliggöra en liknande varning för textilplagg från Kambodja.

1.2 Kommissionen uppgav att den underrättade medlemsstaterna om eventuella problem när det gäller import av vissa textilprodukter från Kambodja i augusti 1994. Meddelandet kunde inte vidarebefordras till klaganden eftersom det hade utfärdats i enlighet med förordning nr 1468/81 som kräver att sådana uppgifter skall behandlas som konfidentiella och omfattas av sekretess. Sedan kommissionen skickat en delegation till Kambodja och kontrollerat ursprungsintygens giltighet informerade den medlemsstaterna. Enligt kommissionen skall de ekonomiska aktörerna informeras av de behöriga nationella myndigheterna i enlighet med nationella rättsliga föreskrifter. Kommissionen gav ingen särskild kommentar till varningarna om Bangladesh och Israel, utan framförde att det inte

finns någonting som hindrar den från att offentliggöra ett tillkännagivande till importörerna i enlighet med kommissionens meddelande av den 8 september 2000 om underrättelser till de ekonomiska aktörerna och förvaltningarna i medlemsstaterna i fall av rimliga tvivel rörande varors ursprung.

1.3 Ombudsmannen noterar att de relevanta rättsliga föreskrifterna förpliktigar kommissionen att lämna uppgifter till medlemsstaterna. Lagstiftningen föreskriver dock inte uttryckligen att kommissionen är förpliktigad att underrätta ekonomiska aktörer⁴².

1.4 Ombudsmannen noterar emellertid även att kommissionen godtar att den sekretess som föreskrivs i förordning nr 1468/81 inte hindrar den från att offentliggöra varningar till ekonomiska aktörer i enlighet med det meddelande i frågan som kommissionen utfärdade under 2000⁴³. Eftersom ett meddelande inte förändrar lagen kunde kommissionen ha offentliggjort sådana varningar tidigare, vilket den gjorde när det gällde Bangladesh och Israel⁴⁴. Ombudsmannen noterar även att rådet 1996 instruerade kommissionen att undersöka problemen för att finna en lösning på den orättvisa behandlingen av gemenskapens aktörer, som inte rimligen kunde upptäcka att myndigheternas rättshandlingar i tredje land är oegentliga⁴⁵. Dessutom framhölls nödvändigheten att offentliggöra varningar redan 1997 i kommissionens meddelande om förvaltningen av gemenskapens förmånsordningar⁴⁶, liksom i parlamentets resolution om det meddelandet⁴⁷.

1.5 Det hör till god förvaltningssed att agera konsekvent. Under ombudsmannens undersökning av detta klagomål har kommissionen inte presenterat någon förklaring till varför den inte offentliggjorde en varning om import av textilplagg från Kambodja 1994, trots att den 1997 offentliggjorde sådana varningar till gagn för importörer av vissa varor från Bangladesh och Israel. Det hade därför varit lämpligt om kommissionen, inom skälig tid, även hade offentliggjort en varning om textilplagg från Kambodja.

2 Rådets beslut att anmoda kommissionen att genomföra en undersökning

2.1 Klaganden hävdade att rådet hade instruerat kommissionen att skyndsamt granska problemen med det allmänna preferenssystemet (rådets beslut av den 28 maj 1996, EGT C 170, 1996, s. 1) men att kommissionen hitintills hade underlåtit att agera.

2.2 Kommissionen uppgav att den hade antagit ett meddelande om förvaltningen av gemenskapens förmånsordningar (KOM(1997) 402). När det gäller tidigare situationer säger meddelandet att dessa måste lösas på grundval av de förordningar som var i kraft när sakförhållandet fastställdes, i enlighet med det prejudikat som fastställer att förtroende för ursprungsintyg vanligtvis inte är skyddat utan utgör en ”normal affärsrisk”.

⁴² Rådets förordning (EEG) nr 2913/92 av den 12 oktober 1992 om inrättandet av en tullkodex för gemenskapen, EGT L 302, 1992, s. 1, och rådets förordning (EEG) nr 1468/81 av den 19 maj 1981 (ändrad genom förordning (EEG) nr 945/87, EGT L 90, 1987, s. 3) om ömsesidig hjälp mellan medlemsstaternas administrativa myndigheter samt om samarbete mellan de förra och kommissionen för att säkerställa en korrekt tillämpning av tull- och jordbrukslagstiftningen, EGT L 144, 1981, s. 1. (Den förordning som var i kraft vid den relevanta tidpunkten. Den ersattes dock senare av rådets förordning (EG) nr 515/97 av den 13 mars 1997 om ömsesidigt bistånd mellan medlemsstaternas administrativa myndigheter och om samarbete mellan dessa och kommissionen för att säkerställa en korrekt tillämpning av tull- och jordbrukslagstiftningen, EGT L 82, 1997, s. 1.)

⁴³ Meddelande KOM(2000) 550 av den 8 september från kommissionen till rådet och Europaparlamentet om villkor för underrättelser till de ekonomiska aktörerna och förvaltningarna i medlemsstaterna om förmånstulltaxeordningar, i fall av ”rimliga tvivel” rörande varors ursprung, EGT C 348, 2000, s. 4.

⁴⁴ Kommissionens meddelande till importörer – Textilprodukter som har importerats till gemenskapen från Bangladesh inom ramen för det allmänna tullpreferenssystemet (ASP), EGT 107, 1997, s. 16 och meddelande till importörer, Import från Israel till gemenskapen, EGT C 338, 1997, s. 13.

⁴⁵ Rådets beslut av den 28 maj 1996 om uppbörd i efterhand av tullskuld, EGT C 170, 1996, s. 1.

⁴⁶ Dokument KOM(1997) 402 slutlig.

⁴⁷ Resolution om kommissionens meddelande om förvaltningen av gemenskapens förmånsordningar (KOM(1997) 402 - C4-0447/97), EGT C 341, 1998, s. 145.

2.3 Ombudsmannen noterar att efter rådets beslut om uppbörd i efterhand av tullskuld⁴⁸, antog kommissionen den 23 juli 1997 ett meddelande om förvaltningen av gemenskapens förmånsordningar, KOM(1997) 402. Ombudsmannen har noterat slutsatsen i det meddelandet och ser att den rättsliga ramen har anpassats för att liknande situationer skall kunna hanteras på ett bättre sätt i framtiden. Beträffande denna del av klagomålet förefaller det inte föreligga några administrativa missförhållanden.

3 Slutsats

På grundval av ombudsmannens undersökningar av detta klagomål är det nödvändigt att göra följande kritiska anmärkning:

Det hör till god förvaltningssed att agera konsekvent. Under ombudsmannens undersökning av detta klagomål har kommissionen inte presenterat någon förklaring till varför den inte offentliggjorde en varning om import av textilplagg från Kambodja 1994, trots att den 1997 offentliggjorde sådana varningar till gagn för importörer av vissa varor från Bangladesh och Israel. Det hade därför varit lämpligt om kommissionen, inom skälig tid, även hade offentliggjort en varning om textilplagg från Kambodja.

Eftersom denna aspekt av ärendet berör förfaranden som har att göra med vissa tidigare händelser, är det inte lämpligt att försöka åstadkomma en vänskaplig förlikning. Ombudsmannen avslutar därför ärendet.

UNDERLÅTENHET ATT MOTIVERA VÄGRAN ATT BEVILJA TILLGÅNG TILL HANDLINGAR PÅ GRUNDVAL AV KOMMISSIONENS BESLUT 94/90

*Beslut i klagomål
374/2000/ADB (konfi-
dentiellt) mot
Europeiska
kommissionen*

KLAGOMÅLET

Den klagande är en medborgare i Europeiska unionen som regelbundet vistas på en ö i Västindien. Han fick kännedom om ett projekt som syftade till att upprusta en vägsträcka på ön. I tron att Europeiska unionen planerade att finansiera upprustningen kontaktade han Europeiska kommissionen för att ifrågasätta projektets allmännyttan och erhålla handlingar i anslutning till projektet.

Den klagande ansåg att det inte fanns något behov av den aktuella vägen på denna del av ön, att det fanns andra prioriterade områden, att det lokala parlamentet inte skulle ha de resurser som krävdes för att underhålla vägen och slutligen att hela projektet skulle få negativa miljömässiga och sociala konsekvenser. Sammanfattningsvis ansåg den klagande att projektet inte borde finansieras av EU.

Eftersom han inte fick tillgång till de handlingar han krävde att få se och eftersom han ansåg att projektet inte hade utvärderats ordentligt lämnade den klagande in ett klagomål till Europeiska ombudsmannen.

UNDERSÖKNINGEN

Europeiska kommissionens yttrande

Sammanfattningsvis yttrade sig Europeiska kommissionen om klagomålet som följer:

Upprustningen av den väg som nämns av den klagande hade av den lokala myndigheten ansetts som en tänkbar kandidat för finansiering från EUF (Europeiska utvecklingsfonden). Projektet syftade till att förbättra den ekonomiska verksamheten i en attraktiv del av ön, vilket försvårades av en dålig grusväg.

Den klagande hade klagat över projektet sedan i slutet av 1998. De frågor han tog upp i sina skrivelser besvarades vid tre tillfällen, dvs. den 26 januari, den 15 februari och den 8 mars 1999. Med tanke på att projektet befann sig i ett förberedande skede fick den klagande tillräckligt med information.

⁴⁸ Rådets beslut av den 28 maj 1996 om uppbörd i efterhand av tullskuld, EGT C 170, 1996, s. 1.

Kommissionen hävdade att: ”De dokument som [den klagande] begärt att få ut är alla interna kommissionshandlingar som är avsedda att underlätta projektets identifiering och instruktioner. (...) De handlingar som gäller denna utformningsfas är alla preliminära handlingar som avser olika aspekter av själva projektiden. Till dess ett projekt har nått en viss mognad kan det vara negativt och ibland missledande att offentliggöra några sådana projekt.”

Kommissionen förklarade sig vara medveten om de eventuella negativa effekterna av projektet och att den inte hade för avsikt att finansiera projektet under dessa förhållanden. Arbeten som hade utförts på platsen måste ha finansierats lokalt.

Klagandens kommentarer

Klaganden lämnade inte in några kommentarer.

BESLUTET

1 Information som lämnats till den klagande

1.1 Den klagande påstod att kommissionen inte hade lämnat ut de handlingar han begärt att få.

1.2 Kommissionen hävdade att den klagande hade fått tillräcklig information och att det kunde vara negativt och ibland vilseledande att offentliggöra preliminära handlingar.

1.3 I ett beslut av den 8 februari 1994 antog kommissionen en uppförandekod om allmänhetens tillgång till kommissionens och rådets handlingar⁴⁹. Syftet med detta beslut var att befästa principen om att allmänheten skall ha största möjliga tillgång till information, för att stärka institutionernas demokratiska natur och allmänhetens förtroende för administrationen. Såsom gemenskapens domstolar har fastslagit är beslut 94/90 en åtgärd för att ge allmänheten laglig rätt till handlingar som innehåller av kommissionen⁵⁰, och meningen är att beslutet skall tillämpas generellt på förfrågningar om att få tillgång till handlingar⁵¹.

1.4 Uppförandekoden för allmänhetens tillgång till kommissionens och rådets handlingar innehåller en kortfattad förteckning över undantag till rätten att få tillgång till handlingar. Kommissionen nämnde inget av dessa undantag för att motivera sin vägran att lämna ut de dokument som begärdes av den klagande. I avsaknad av en sådan motivering ansåg ombudsmannen att kommissionen inte hade behandlat den klagandes begäran i enlighet med sitt beslut 94/90. Detta utgjorde ett fall av administrativt missförhållande.

2 Projektets lämplighet och Europeiska kommissionens finansiering

2.1 Den klagande ansåg att projektet skulle få negativa effekter och att det inte borde finansieras med medel från EUF. Kommissionen meddelade ombudsmannen att den var medveten om detta och att projektet inte hade fått bidrag.

2.2 Ombudsmannen har inte kunnat finna några administrativa missförhållande i samband med denna del av ärendet.

3 Slutsats

På grundval av ombudsmannens undersökning av detta klagomål är det nödvändigt att göra följande kritiska anmärkning:

⁴⁹ Kommissionens beslut av den 8 februari 1994 om allmänhetens tillgång till kommissionens handlingar (94/90/EKSG, EG, Euratom), EGT L 46, 18.2.1994, s. 58-61

⁵⁰ Mål T-105/95, WWF UK mot kommissionen, REG 1997, s. II-0313, punkt 55.

⁵¹ Mål T-124/96, Interporc mot kommissionen, REG 1998, s. II-0231, punkt 48.

Uppförandekoden för allmänhetens tillgång till kommissionens och rådets handlingar innehåller en kortfattad förteckning över undantag till rätten att få tillgång till handlingar. Kommissionen nämnde inget av dessa undantag för att motivera sin vägran att lämna ut de handlingar som begärdes av den klagande. I frånvaro av en sådan motivering ansåg ombudsmannen att kommissionen inte hade behandlat den klagandes begäran i enlighet med sitt beslut 94/90. Detta utgjorde ett fall av administrativt missförhållande.

Eftersom den klagande, efter den information han mottagit under ärendets gång, inte verkade visa något intresse av att erhålla de handlingar han ursprungligen begärt, beslutade ombudsmannen att avsluta ärendet.

**KOMMISSIONENS
SKYLDIGHET ATT
ANGE SKÄL I ETT
KLAGOMÅL ENLIGT
ARTIKEL 226**

*Beslut i klagomål
493/2000/ME mot
Europeiska
kommissionen*

KLAGOMÅLET

Klaganden, ordföranden för föreningen Västkustbanans Framtid, framförde i april 2000 ett klagomål till ombudsmannen. Klaganden hade klagat till Europeiska kommissionen över Sveriges efterlevnad av direktiv 85/337/EEG⁵² och direktiv 92/43/EEG⁵³ om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter. Klagomålet till ombudsmannen gällde kommissionens handläggning av detta klagomål.

Den 2 juni 1997 riktade klaganden ett klagomål till kommissionen angående en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) som gjorts för järnvägslinjen Västkustbanan i södra Sverige. Två miljökonsekvensbeskrivningar hade gjorts för linjen: (i) Västkustbanan Förslöv-Ängelholm, Miljökonsekvensbeskrivning för sträckan Förslöv-Norra delen av Skälderviken, av den 10 februari 1995, och (ii) Västkustbanan Förslöv-Ängelholm, Miljökonsekvensbeskrivning för sträckan Lingvallen-Ängelholms stationsområde, av den 21 maj 1996. Klagomålet gällde främst den andra miljökonsekvensbeskrivningen. Klagomålet registrerades av kommissionen som klagomål P-97/4837. I skrivelser av den 19 januari och den 9 februari 1998 framförde klaganden ytterligare klagomål angående klassificeringen av området Skälderviken, även det i södra Sverige, enligt livsmiljödirektivet. Detta klagomål handlades av kommissionen tillsammans med klagomålet av den 2 juni 1997. Från mars till juni 1998 inkom klaganden med ytterligare uppgifter till kommissionen.

I en skrivelse av den 10 augusti 1998 förklarade kommissionen att ingen överträdelse av gemenskapens miljölagstiftning hade ägt rum, och föreslog att man skulle avsluta ärendet inom en månad, såvida inte klaganden inkom med nya uppgifter.

I april 2000 framförde klaganden ett klagomål till ombudsmannen. I detta klagomål framhöll hon att den miljökonsekvensbeskrivning som hade gjorts för tåglinjen Västkustbanan, sträckan Lingvallen-Ängelholms stationsområde, inte var korrekt, eftersom beskrivningen inte innehöll alla relevanta fakta. Alltså hade Sverige brutit mot direktiv 85/337/EEG. Vidare föreföll miljökonsekvensbeskrivningen för sträckan Lingvallen-Ängelholms stationsområde ha lämnats in för sent av de svenska myndigheterna. Klaganden hävdade att kommissionen därför inte borde ha godtagit miljökonsekvensbeskrivningen.

Klaganden hävdade dessutom att kommissionen borde fastställa området Skälderviken som ett Natura-område enligt direktiv 92/43/EEG.

Klagomålet innehöll detaljerade beskrivningar av miljön och omgivningarna i områdena i fråga.

⁵² Rådets direktiv 85/337/EEG av den 27 juni 1985 om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt, EGT L 175, 1985, s. 40.

⁵³ Rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter, EGT L 206, 1992, s. 7.

UNDERSÖKNINGEN

Kommissionens yttrande

Klagomålet vidarebefordrades till kommissionen. Kommissionen konstaterade i sitt yttrande att klagomålet av den 2 juni 1997 hade kommit till dess kännedom den 25 november 1997. Klaganden hade vidare informerats om kommissionens undersökningar och åtgärder genom skrivelser av den 9 och den 23 februari, den 10 augusti, den 3 och den 10 september 1998, den 15 februari samt den 8 juni 1999. Kommissionen påpekade också att det ligger inom dess skönmässiga befogenheter att avgöra om den skall inleda ett överträdelseförfarande mot en medlemsstat eller ej och att klaganden hade informerats om detta. Kommissionen tolkade klagomålet som att det inte riktades mot hanterandet av klagomålet, utan snarare mot kommissionens bedömning.

Kommissionen ansåg vidare att de svenska myndigheternas miljökonsekvensbeskrivningar angående järnvägsprojektet i fråga, av den 10 februari 1995 och den 21 maj 1996, uppfyllde kraven i direktiv 85/337/EEG. Klagandens ytterligare skrivelser visade dessutom inte på att några bedömningar var felaktiga. Kommissionen påpekade att den i undersökningen av miljökonsekvensbeskrivningarna riktat särskild uppmärksamhet mot tillvägagångssättet, eftersom direktiv 85/337/EEG snarare reglerar tillvägagångssättet för bedömningen än dess innehåll eller kvalitet.

Kommissionen ansåg att de uppgifter som klaganden hade tillhandahållit beträffande klassificeringen av området Skälderviken enligt direktiv 92/43/EEG inte utgjorde något bevis för överträdelse av direktivet.

Den 10 augusti 1998 underrättade kommissionen klaganden om sin ståndpunkt beträffande direktiven 85/337/EEG och 92/43/EEG och gav henne tillfälle att inkomma med nya uppgifter innan fallet lades ner. I augusti, september och oktober 1998 inkom klaganden med ytterligare uppgifter till kommissionen. Den 15 februari 1999 underrättade kommissionen ännu en gång klaganden om sin ståndpunkt, som innebar att inget brott mot gemenskapslagstiftningen hade begåtts, och hon fick möjlighet att inkomma med ytterligare bevis inom loppet av en månad. Klagandens nästa skrivelse, av den 12 mars 1999, innehöll inga nya bevis, och den 8 juni 1999 underrättade kommissionen klaganden om att ärendet hade lagts ner.

Därmed ansåg kommissionen att den hade fullgjort sina åtaganden beträffande information till klaganden.

Slutligen hänvisade kommissionen till uppgifter ur klagomålet till ombudsmannen angående vissa bakgrundsfakta och beskrivningar av hur ärendet hade bedrivits inför de nationella myndigheterna. Kommissionen uppgav att man skulle undersöka de nya uppgifterna och underrätta klaganden om man fann något som ändrade dess tidigare beslut.

Klagandens kommentarer

Klaganden vidhöll i sina kommentarer sitt klagomål och beskrev detaljerat områdets miljö och förklarade i vilken utsträckning de svenska myndigheterna inte hade tagit hänsyn till direktiven 85/337/EEG och 92/43/EEG. Klaganden fastslog att de överträdelser som hade specificerats borde ha upptäckts av kommissionen genom de svenska myndigheternas svar på dess frågor.

Klaganden underströk att miljökonsekvensbeskrivningen för järnvägslinjen Väst kustbanan, sträckan Lingvallen-Ängelholms stationsområde, hade färdigställts den 21 maj 1996, medan beslutet att godkänna anläggandet av sträckan hade fattats av de svenska myndigheterna redan den 15 maj 1995. Detta innebar en överträdelse i sig. Om myndigheterna hade tagit hänsyn till gemenskapslagstiftningen hade föreningen Väst kustbanans Framtid och andra berörda haft möjlighet att kommentera miljökonsekvensbeskrivningen.

Klaganden hävdade vidare att kommissionen borde ha angett den rättsliga grund på vilken den stödde sin åsikt att ingen överträdelse hade ägt rum.

YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

Sedan kommissionens yttrande och klagandens kommentarer noga övervägts framgick det att ytterligare undersökningar var nödvändiga.

Därför bad ombudsmannen kommissionen att först kommentera det faktum att beslutet om att godkänna anläggandet av Västkustbanan hade fattats av de svenska myndigheterna den 15 maj 1995, trots att miljökonsekvensbeskrivningen för sträckan Lingvallen-Ängelholms stationsområde blev färdig först den 21 maj 1996. Klaganden påstod att detta var ett brott mot gemenskapslagstiftningen (direktiv 85/337/EEG). Ombudsmannen bad kommissionen att kommentera detta och att förklara sin slutsats om att ingen överträdelse hade begåtts. Vidare, beträffande anklagelsen rörande klassificeringen av området Skälderviken enligt direktiv 92/43/EEG, bad ombudsmannen kommissionen att underrätta honom om de undersökningar som dittills hade gjorts, och som kommissionen hade nämnt i sitt yttrande.

Ombudsmannen bad även kommissionen om ett exemplar av den miljökonsekvensbeskrivning som hade gjorts för sträckan Lingvallen-Ängelholms stationsområde, och skickade en kopia av klagandens kommentarer till kommissionen så att den kunde kommentera dessa om den så önskade.

Kommissionens andra yttrande

Beträffande det faktum att beslutet att godkänna anläggandet av Västkustbanan hade fattats av de svenska myndigheterna den 15 maj 1995 och att miljökonsekvensbeskrivningen för sträckan Lingvallen-Ängelholms stationsområde blev färdig först den 21 maj 1996, framhöll kommissionen att den hade underrättat klaganden om sina skönsmässiga befogenheter att inleda ett överträdelseförfarande. Efter att ha mottagit de relevanta bedömningarna från Sverige och undersökt dessa, underrättade kommissionen den 10 augusti 1998 och den 15 februari 1999 klaganden om att inga uppgifter hade framkommit som visade att bedömningarna inte uppfyllde kraven i direktiv 85/337/EEG.

Kommissionen uppgav att den, beträffande klassificeringen av Skälderviken, efter att ha undersökt de uppgifter som hade framkommit via klagomålet till ombudsmannen såväl som ett särskilt klagomål riktat till kommissionen den 31 oktober 2000, hade inlett ett nytt klagomålsärende (Ref. P-00/5160/Sweden). Det nya klagomålet gällde bl.a. klassificeringen av området Skälderviken som ett Natura 2000-område enligt direktiv 92/43/EEG. Den 6 december 2000 inkom klaganden med en mängd nya uppgifter, och genom skrivelser av den 29 november och den 12 december 2000 underrättade kommissionen klaganden om sina undersökningar rörande hennes uppgifter, och att den ännu inte hade avslutat bedömningen av anklagelserna. Kommissionen betonade att den, efter att ha undersökt alla uppgifterna, skulle informera klaganden om vilka åtgärder som skulle vidtas.

Vidare beslutade kommissionen den 22 december 2000 att, rörande den allmänna utvärderingen av Sveriges förslag till förteckning över Natura 2000-områden enligt livsmiljödirektivet, föra Sverige inför EG-domstolen eftersom Sverige inte hade lämnat in en fullständig förteckning. Efter det har kommissionen erhållit uppgifter om att Sverige för närvarande är i färd med att utarbeta en ny förteckning med förslag om området Skälderviken.

Ett exemplar av de båda miljökonsekvensbeskrivningarna i fråga bifogades yttrandet.

Klagandens ytterligare kommentarer

Klaganden framförde i sina ytterligare kommentarer återigen detaljerade uppgifter om på vilket sätt bedömningarna inte uppfyllde kraven i direktiv 85/337/EEG, och beskrev dessutom några kontakter med de svenska myndigheterna angående klassificeringen av området Skälderviken enligt livsmiljödirektivet.

BESLUTET

1 Kommissionens slutsats att ingen överträdelse av direktiv 85/337/EEG ägde rum

1.1 Klaganden framhöll att den miljökonsekvensbeskrivning som gjorts för Västkustbanan, sträckan Lingvallen-Ängelholms stationsområde, var felaktig, eftersom undersökningen inte omfattade alla relevanta aspekter. Alltså hade Sverige brutit mot direktiv 85/337/EEG. Vidare föreföll miljökonsekvensbeskrivningen ha lämnats in för sent av de svenska myndigheterna. Klaganden hävdade att kommissionen därför inte borde ha godtagit miljökonsekvensbeskrivningen.

1.2 Kommissionen angav att de två miljökonsekvensbeskrivningarna som gjorts av de svenska myndigheterna rörande järnvägsprojektet i fråga ansågs uppfylla kraven i direktiv 85/337/EEG. Enligt kommissionen hade inga uppgifter framkommit som visade på motsatsen. När klaganden påpekade att beslutet att bygga järnvägslinjen Västkustbanan hade fattats av de svenska myndigheterna den 15 maj 1995, men att miljökonsekvensbeskrivningen för sträckan Lingvallen-Ängelholms stationsområde hade färdigställts först den 21 maj 1996, svarade kommissionen med att underrätta klaganden om sina skönsmässiga befogenheter att inleda ett överträdelseförfarande.

1.3 Beträffande klagandens argument om miljökonsekvensbeskrivningens riktighet, konstaterar ombudsmannen att det enligt direktiv 85/337/EEG är medlemsstaten som skall avgöra vilka uppgifter som skall finnas med. I detta fall har ombudsmannens undersökning inte visat att kommissionen inte skulle ha haft rätt att anse att medlemsstaten uppfyllt sina skyldigheter enligt direktiv 85/337/EEG gällande lämpligheten av uppgifterna i miljökonsekvensbeskrivningen.

1.4 Beträffande klagandens argument om datumet för miljökonsekvensbeskrivningen konstaterar ombudsmannen att kommissionen hänvisade till sina skönsmässiga befogenheter att inleda ett överträdelseförfarande. Om kommissionen menade att den hade fattat ett skönsmässigt beslut att lägga ner ärendet, trots att en överträdelse hade ägt rum, skulle den ha uttryckt detta klart och tydligt. Om kommissionen å andra sidan menade att ingen överträdelse hade begåtts, uppstår inte frågan om skönsmässiga befogenheter. Sammanfattningsvis måste sägas att kommissionens skäl till att lägga ner ärendet var oklara.

1.5 Det är god förvaltningssed att ange skälen för ett beslut. Skälen skall vara relevanta, tydliga och tillräckliga. I detta ärendet finner ombudsmannen att kommissionen underlät att ange skälen för sitt beslut. Ombudsmannen kommer därför att rikta en kritisk anmärkning till kommissionen.

2 Klassificeringen av området Skälderviken enligt direktiv 92/43/EEG

2.1 Klaganden hävdade att kommissionen borde fastställa området Skälderviken som ett Natura 2000-område enligt direktiv 92/43/EEG.

2.2 Först förklarade kommissionen att de uppgifter som klaganden inkommit med inte utgjorde bevis för någon överträdelse av direktiv 92/43/EEG. Däremot hade kommissionen inlett ett nytt klagomålsärende rörande klassificeringen av området Skälderviken som Natura 2000-område enligt direktiv 92/43/EEG, grundat på uppgifterna i klagomålet till ombudsmannen samt påföljande skrivelser. Kommissionen hade ännu inte avslutat sina

undersökningar, men betonade att man, när alla uppgifter hade undersökts, skulle underrätta klaganden om vilka åtgärder man skulle vidta.

2.3 Ombudsmannen konstaterar att denna del av klagomålet fortfarande undersöks av kommissionen på grundval av de ytterligare uppgifter som klaganden inkommit med. Kommissionen har åtagit sig att underrätta klaganden om resultatet. Beträffande denna del av klagomålet föreligger därför inga missförhållanden.

3 Slutsats

På grundval av ombudsmannens undersökningar av detta klagomål är det nödvändigt att göra följande kritiska anmärkning:

Beträffande klagandens argument om datumet för miljökonsekvensbeskrivningen konstaterar ombudsmannen att kommissionen hänvisade till sina skönsmässiga befogenheter att inleda ett överträdelseförfarande. Om kommissionen menade att den hade fattat ett skönsmässigt beslut att lägga ner ärendet, trots att en överträdelse hade ägt rum, skulle den ha uttryckt detta klart och tydligt. Om kommissionen å andra sidan menade att ingen överträdelse hade begåtts, uppstår inte frågan om skönsmässiga befogenheter. Sammanfattningsvis måste sägas att kommissionens skäl till att lägga ner ärendet var oklara.

Det är god förvaltningssed att ange skälen för ett beslut. Skälen skall vara relevanta, tydliga och tillräckliga. I detta ärendet finner ombudsmannen att kommissionen underlåtit att ange skälen för sitt beslut.

Eftersom denna aspekt av ärendet berör förfaranden som har att göra med vissa tidigare händelser är det inte lämpligt att försöka åstadkomma en vänskaplig förlikning. Ombudsmannen avslutar därför ärendet.

UNDERLÅTENHET ATT BESVARA KLAGANDENS ÖVERKLAGANDE

*Beslut i klagomål
729/2000/OV mot
Europeiska
kommissionen*

KLAGOMÅLET

I maj 2000 lämnade J. in ett klagomål till Europeiska ombudsmannen mot Europeiska kommissionen om det allmänna uttagningsprovet COM/A/12/98 i vilket han deltog. Den 30 april 1999 informerade chefen för uttagningsenheten den klagande om att han endast erhållit 19,867/40 (lägst krävs 20/40) på prov (a) och att han därför hade uteslutits från de skriftliga proven. Den klagande påstod att för att garantera likabehandling av de sökande hade kommissionen strukit vissa frågor (bland annat fråga 27) i prov (a) som var oklara. Den klagande påstod att fråga 27 som hade strukits, men som han hade besvarat korrekt, var fullständigt klar och att den inte lämnade något utrymme för osäkerhet. Han hävdade att det inte var rättvist att han inte skulle tillåtas delta i nästa fas av uttagningsprovet på grund av att kommissionen begått ett fel (annullering av en oklar fråga). I ett tidigare allmänt uttagningsprov hade frågan inte annullerats, utan samtliga kandidater hade fått en extra poäng.

Den 13 juli 1999 överklagade den klagande, som var extraanställd av kommissionen, enligt tjänsteföreskrifternas artikel 90 (R 463/99) kommissionens beslut att annullera frågor. Efter en intern rådfrågning den 29 september 1999, där den klagande deltog för att uttrycka sin åsikt, klargjorde den klagande sitt ursprungliga klagomål i en ny skrivelse av den 14 oktober 1999. Uttagningskommittén tillbakavisade hans överklagande den 18 februari 2000, varigenom man bekräftade att den klagande uteslutits från uttagningsprovet. Den klagande hävdade emellertid att tillsättningsmyndigheten i sitt slutgiltiga beslut inte tagit hänsyn till informationen från den interna rådfrågningen och i den klagandes senaste skrivelse. Dessutom svarade inte kommissionen inom fyra månader.

Den klagande skrev därför till ombudsmannen och påstod att 1) kommissionen på ett felaktigt sätt annullerat fråga 27 från urvalsprov (a) och borde ha gett honom en moti-

vering, framför allt med tanke på att en liknande fråga inte annullerades i ett tidigare allmänt uttagningsprov, 2) tillsättningsmyndighetens beslut av den 18 februari 2000 inte tog hänsyn till informationen från den interna rådfrågningen och den klagandes brev av den 14 oktober 1999, och 3) kommissionen inte svarade inom fyra månader på den klagandes överklagande av den 13 juli 1999.

UNDERSÖKNINGEN

Kommissionens yttrande

Klagomålet vidarebefordrades till kommissionen. Vad gäller det första påståendet om en felaktig annullering av fråga 27 från urvalsprov (a) hänvisade kommissionen till Europeiska ombudsmannens beslut i klagomål 761/99/BB mot kommissionen. Detta klagomål från en kandidat som deltog i det allmänna uttagningsprovet COM/A/11/98 påminde om det som framställdes av den klagande. Kommissionen riktade därför ombudsmannens uppmärksamhet på punkt 2.3 i ombudsmannens beslut att på grundval av hans undersökning av ärendet ”förefaller det inte ha förekommit något fall av administrativt missförhållande vid Europeiska kommissionen”. Kommissionen påpekade att uttagningskommittén hade beslutat att ta bort fråga 27 från urvalsprov (a) för samtliga sökande, eftersom det visat sig att den var tvetydig. Kommissionen lade till att varje uttagningskommitté är oavhängig.

Vad gäller det andra och tredje påståendet uppgav kommissionen att den klagande skickat in ett klagomål till tillsättningsmyndigheten enligt artikel 90.2 i tjänsteföreskrifterna. Detta klagomål registrerades av generalsekretariatet den 23 juli 1999. I artikel 90.2 i tjänsteföreskrifterna anges att ”myndigheten skall meddela den berörda personen sitt motiverade beslut inom fyra månader från det datum när klagomålet lämnades in. Om inget svar har mottagits på klagomålet efter denna tidsperiod, skall detta betraktas som ett underförstått beslut att avvisa klagomålet, mot vilket ett överklagande kan göras i enlighet med artikel 91”.

Den klagande informerades i ett brev av den 30 november 1999 om att hans klagomål hade avvisats genom ett underförstått beslut av den 23 november 1999 och att det officiella svaret skulle följa. Efter att ha mottagit denna skrivelse hade den klagande kunnat besluta att lämna in ett överklagande till förstainstansrätten, en möjlighet som han själv nämner i sin skrivelse av den 14 oktober 1999.

Därefter avvisades klagomålet genom ett uttryckligt beslut av den 18 februari 2000. I enlighet med punkt 3, första strecksatsen i artikel 91, började tidsfristen för att lämna in ett överklagande till förstainstansrätten att löpa på nytt från och med detta datum. Om den klagande hade ansett att svaret från tillsättningsmyndigheten inte var tillfredsställande eller ofullständigt hade han återigen kunnat vända sig till förstainstansrätten inom tre månader från detta datum. Den klagande beslutade igen att inte göra detta.

Klagandens kommentarer

Klaganden lämnade inga kommentarer till kommissionens yttrande.

BESLUTET

1 Det påstått felaktiga beslutet att annullera fråga 27 från urvalsprov (a)

1.1 Den klagande påstod att kommissionen felaktigt hade annullerat fråga 27 från urvalsprov (a) och borde ha gett den klagande en motivering för detta, framför allt med tanke på att en liknande fråga inte hade annullerats vid ett tidigare allmänt uttagningsprov. Kommissionen hänvisade till Europeiska ombudsmannens beslut i klagomål 761/99/BB

som avsåg ett liknande ärende med en sökande som hade deltagit i det allmänna uttagningsprovet COM/A/11/98 och där ombudsmannens slutsats hade varit att det inte förekommit något administrativt missförhållande.

1.2 I sitt beslut i klagomålet 761/99/BB ansåg ombudsmannen att om en fråga i ett prov verkar oklar, så är beslutet att ta bort frågan från provet rimligt, under förutsättning att annulleringen sker på ett sådant sätt att man garanterar att de sökandes intressen inte påverkas negativt. På grundval av den information som lämnats till ombudsmannen blev ombudsmannens slutsats att det inte fanns något som antydde att detta villkor inte var uppfyllt i föreliggande fall, eftersom kommissionen verkar ha annullerat den aktuella frågan för samtliga sökande.

1.3 På grundval av ovanstående verkar det inte föreligga något administrativt missförhållande inom kommissionen vad gäller första påståendet i klagomålet.

2 Den påstådda underlåtenheten att ta hänsyn till informationen från den interna rådfrågningen

2.1 Den klagande påstod att tillsättningsmyndigheten i sitt beslut av den 18 februari 2000 inte tog hänsyn till informationen från den interna rådfrågningen och den klagandes skrivelse av den 14 oktober 1999. Kommissionen påpekade att om den klagande ansåg att svaret från tillsättningsmyndigheten inte var tillfredsställande eller var ofullständigt så hade han kunnat välja att väcka tala inför förstainstansrätten inom tre månader.

2.2 Från de handlingar som finns tillgängliga i ärendet verkar det som om den klagande lämnade in ett överklagande enligt artikel 90.2 i tjänsteföreskrifterna den 13 juli 1999. Hans överklagande registrerades den 23 juli 1999 (R/463/99). Den 29 september 1999 deltog den klagande i en intern rådfrågning under vilken han fick en möjlighet att förklara sin ståndpunkt. Efter den interna rådfrågningen skickade den klagande en ny skrivelse den 14 oktober 1999, i vilken han förtydligade sitt tidigare överklagande.

2.3 Ombudsmannen har noggrant analyserat tillsättningsmyndigheten beslut av den 18 februari 2000. Det stämmer att kommittén varken nämner den interna rådfrågningen eller den klagandes ytterligare skrivelse av den 14 oktober 1999 i sitt beslut. Den klagandes skrivelse skickades emellertid 3 månader efter det att det första överklagandet gjordes.

2.4 Ombudsmannen konstaterade att tillsättningsmyndigheten i sitt beslut först gjorde en detaljerad beskrivning av de fakta som utgjorde grund för klagomålet. I beslutet beskrevs därefter den klagandes påståenden i skrivelsen av den 13 juli 1999. Uttagningskommittén gjorde slutligen en två sidor lång rättslig bedömning av den klagandes påståenden, innan överklagandet avslogs. Ombudsmannen kunde konstatera att tillsättningsmyndighetens beslut gav den klagande tillgång till alla de argument som krävdes för att förstå varför hans överklagande avslagits. Inget administrativt missförhållande kunde därför konstateras i samband med denna del av klagomålet.

3 Den påstådda underlåtenheten när det gällde att svara på den klagandes överklagande av den 13 juli 1999

3.1 Den klagande hävdade att kommissionen inte inom fyra månader besvarade hans överklagande av den 13 juli 1999. Kommissionen påpekade att den klagande informerades i en skrivelse av den 30 november 1999 om att hans överklagande hade avslagits genom ett underförstått beslut den 23 november 1999 och att det officiella svaret skulle följa. Kommissionen hävdade att den klagande kunde ha lämnat in ett överklagande till förstainstansrätten efter att ha mottagit denna skrivelse. Det uttryckliga avslaget skickades till den klagande den 18 februari 2000.

3.2 Enligt artikel 90.2 i tjänsteföreskrifterna skall "(...) Myndigheten skall delge den berörda personen sitt motiverade beslut inom fyra månader från och med den dag då

klagomålet lämnades in. Om det vid utgången av denna tidsfrist ännu inte lämnats något svar, skall detta anses vara ett tyst avslag som kan överklagas enligt artikel 91”.

3.3 I sitt beslut i klagomålet 1479/99/(OV)MM angav ombudsmannen att i enlighet med denna föreskrift skall tillsättningsmyndigheten meddela den berörda personen sitt motiverade beslut inom fyra månader. Detta överensstämmer med reglerna för god förvaltningssed. Om tillsättningsmyndigheten inte handlar på detta sätt, dvs. inte följer reglerna för god förvaltningssed, skyddas den berörda personen från ytterligare förseningar genom regeln att ett uteblivet svar innebär ett negativt beslut. Syftet med denna regel är att erbjuda medborgarna en möjlighet till rättsliga åtgärder, även om tillsättningsmyndigheten inte följer sina juridiska åligganden. Detta ger på intet vis tillsättningsmyndigheten rätt att avvika från sin skyldighet att iaktta god förvaltningssed.

3.4 I det här aktuella fallet lämnades överklagandet in den 13 juli 1999. Den 30 november 1999, dvs. två veckor efter det att den angivna fyramånadersperioden hade löpt ut som anges i artikel 90.2 i tjänsteföreskrifterna, informerade kommissionen den klagande om att den underförstått hade avslagit hans överklagande den 23 november 1999. Det uttryckliga beslutet skickades till den klagande först den 18 februari 2000, dvs. mer än sju månader efter det att klagomålet inlämnats och över tre månader efter det att den tidsfrist som anges i tjänsteföreskrifterna hade löpt ut. Ombudsmannen ansåg att detta sena svar utgjorde ett fall av administrativt missförhållande och framförde den kritiska anmärkning som återges nedan.

4 Slutsats

På grundval av ombudsmannens undersökningar av detta klagomål är det nödvändigt att göra följande kritiska anmärkning:

Enligt artikel 90.2 i tjänsteföreskrifterna skall uttagningskommittén meddela den berörda personen sitt motiverade beslut inom fyra månader. Detta överensstämmer med reglerna för god administrativ praxis. Om uttagningskommittén inte handlar på detta sätt, dvs. inte följer reglerna för god administrativ praxis, skyddas den berörda personen från ytterligare förseningar genom regeln att ett uteblivet svar innebär ett negativt beslut. Syftet med denna regel är att erbjuda medborgarna en möjlighet till rättsliga åtgärder, även om uttagningskommittén inte följer sina juridiska åligganden. Detta ger på intet vis uttagningskommittén rätt att avvika från sin skyldighet att iaktta god administrativ praxis.

Eftersom denna aspekt av ärendet berör förfaranden som har att göra med vissa tidigare händelser är det inte lämpligt att försöka åstadkomma en vänskaplig förlikning. Ombudsmannen avslutar därför ärendet.

UNDERLÅTENHET ATT ANGE SKÄL SKRIFTLIGEN

*Beslut i klagomål
821/2000/GG mot
Europeiska
kommissionen*

KLAGOMÅLET

I januari 1998 tecknade klaganden, ett portugisiskt företag, ett avtal om leverans av 1 800 ton solrosolja till Angola inom ramen för en åtgärd med livsmedelsbistånd från gemenskapen. Varorna skulle levereras till varulager i Angola. För att kontrollera genomförandet av kontraktet utsåg kommissionen ett företag vid namn Socotec att fungera som kontrollör. Kommissionen skulle endast betala ut kontraktsumman på villkor att ett leveransintyg utfärdat av Socotec visades upp. Enligt klaganden måste Socotec betraktas som kommissionens företrädare eller representant. Klaganden var tvungen att teckna en försäkring för att täcka risken för förluster.

Det intyg som Socotec senare utfärdade angav en brist på 8 089 kartonger på 12 liter (dvs., 97 flaskor innehållande 1 liter vardera) motsvarande 83 820 euro vilket kommissionen därför vägrade att betala. På grund av denna brist lade kommissionen dessutom på ett vite på 7 916 euro.

Klaganden hävdade att de hade skickat samtliga de kvantiteter som ingick i avtalet. Klaganden påpekade i detta sammanhang att de hade mottagit följesedlar utfärdade av deras speditör i Angola och vederbörligen undertecknade av ”mottagarens personal” i Luanda (där ett av varulagren var placerat). Klaganden hävdade dessutom att den kontroll Socotec utfört hade varit bristfällig. Enligt klaganden blev de inte underrättade av Socotec om bristen förrän den 5 maj 1998 (under det att containrarna i fråga hade levererats den 5 april) och den 19 maj 1998 (under det att huvuddelen av containrarna i fråga hade levererats under april och den lilla återstoden hade levererats till den 14 maj). Detta innebar att försäkringsbolaget inte kunde undersöka orsakerna till bristen. Till följd av detta gick försäkringsbolaget bara med på att betala en summa på 30 510 euro för saknade kartonger i några containrar om vilka Socotec hade rapporterat att de hade utsatts för åverkan under transporten. Klaganden hävdade att både Socotec och EU:s delegation i Luanda hade varit medvetna om det faktum att det var av avgörande betydelse att Socotec omedelbart underrättade klaganden.

Klaganden krävde att kommissionen skulle betala det belopp som ännu inte hade betalats, dvs. 53 310 euro och återbetala det erlagda vitet. Klaganden klagade dessutom över att kommissionen, trots flera påminnelser från klaganden, aldrig hade lämnat en skriftlig förklaring för sin vägran att betala.

I det klagomål som klaganden ingav till ombudsmannen i juni 2000 påstod han följande:

- (1) Kommissionen skulle betala det en summa på 61 226 euro som ännu inte hade betalats för ett avtal om leveranser av solrosolja till Angola
- (2) Kommissionen hade underlåtit att lämna en skriftlig förklaring till sin vägran att betala beloppet i fråga.

UNDERSÖKNINGEN

Kommissionens yttrande

I sitt yttrande gav kommissionen följande kommentarer:

Frågan huruvida och på vilka grunder kommissionen verkligen var skyldig att betala klaganden för kvantiteter av solrosolja som aldrig hade levererats till mottagarna i enlighet avtalet var en fråga som omsider kommer att diskuteras och avgöras av behöriga domstolar. Kommissionen begränsade därför sina kommentarer till frågan om det hade förekommit administrativa missförhållanden som kunde anses bero på någon av dess tjänster.

Socotec hade kontrollerat sändningarna vid ankomsten och intygat att det saknades 102,5 ton som antingen hade skadats eller gått förlorade under transporten eller överhuvudtaget aldrig hade skickats. Klaganden hade fått betalt med hela kontraktsumman för de varor som hade levererats, minus ett ringa kontraktsvite för sen och ofullständig leverans.

Socotec hade valts ut och fått betalt för sina tjänster av kommissionen men fungerade som ett oberoende tjänsteföretag som bedrev sin affärsverksamhet under eget yrkesmässigt ansvar. De misstag och försummelser som detta företag möjligtvis gjorde sig skyldigt till när det utförde sina åtaganden var inte någonting som kunde läggas kommissionen till last som dålig förvaltning.

Kommissionens reaktion på klagandens krav på full betalning utgjorde ämnet för en intensiv korrespondens mellan parterna. Kommissionens ståndpunkt hade även diskuterats med klagandens företrädare vid ett möte den 25 november 1999 och bekräftats i ett faxmeddelande av den 12 maj 2000.

Klagandens kommentarer

I sina kommentarer till kommissionens yttrande ansåg klaganden att även om Socotec, enligt villkoren i dess kontrakt med kommissionen, skulle agera självständigt, så måste det ändå fullgöra sina skyldigheter som kontrollör. Enligt klaganden hade kommissionen inte fäst minsta avseende vid det faktum att Socotec hade misslyckats att göra det. Klaganden vidhöll även att kommissionen aldrig hade underrättat dem skriftligen om dess ståndpunkt och skälen för dess vägran att betala.

BESLUTET

1 Underlåtenhet att betala ett belopp på 61 226 euro

1.1 Klaganden, ett portugisiskt företag, hade tecknat ett avtal om leverans av 1 800 ton solrosolja till Angola inom ramen för en åtgärd med livsmedelsbistånd från gemenskapen. Varorna skulle levereras till varulager i Angola. Kommissionen skulle endast betala ut kontraktsumman på villkor att ett leveransintyg utfärdat av Socotec, en kontrollör utnämnd av kommissionen, visades upp. Sedan Socotec hade rapporterat att det hade förekommit brister betalade kommissionen klaganden endast för de mängder som enligt inspektörens intyg hade levererats, minus ett vite på grund av bristen. Enligt klaganden informerade Socotec dem om bristen allt för sent, vilket innebar att klagandens försäkring bara betalade för en del av bristen. Klaganden kräver att kommissionen skall betala dem för återstoden av bristen (53 310 euro) och återbetala det erlagda vitet (7 916 euro).

1.2 Kommissionen hävdade att Socotec hade valts ut och fått betalt för sina tjänster av kommissionen men att det fungerade som ett oberoende tjänsteföretag som bedrev sin affärsverksamhet under eget professionellt ansvar. De misstag och försummelse som detta företag möjligtvis gjorde sig skyldigt till när det utförde sina plikter var således inte någonting som kunde läggas kommissionen till last som dålig förvaltning.

1.3 Det aktuella påståendet rörde huvudsakligen skyldigheterna i enlighet med ett kontrakt som tecknats mellan kommissionen och klaganden.

1.4 I enlighet med artikel 195 i EG-fördraget har ombudsmannen befogenhet att ta emot klagomål ”om missförhållanden i gemenskapsinstitutionernas eller gemenskapsorganens verksamhet”. Ombudsmannen anser att administrativa missförhållanden föreligger när ett offentligt organ underlåter att agera i enlighet med en bestämmelse eller princip som är bindande för det⁵⁴. Administrativa missförhållanden kan sålunda, i motsats till vad kommissionen tycks tro, också föreligga i fråga om fullgörandet av skyldigheter i enlighet med kontrakt som ingåtts av gemenskapsinstitutionerna eller gemenskapsorganen.

1.5 Ombudsmannen anser emellertid att omfattningen av den granskning som han kan företa i sådana fall ofrånkomligen är begränsad. Särskilt är ombudsmannen av den uppfattningen att han inte bör försöka avgöra huruvida någon av parterna har begått kontraktsbrott, om detta är en tvistefråga. Denna tvistefråga skulle i allt väsentligt endast kunna behandlas av en behörig domstol som hade möjlighet att höra parternas argument rörande tillämplig nationell rätt och bedöma motstridiga uppgifter om något omtvistat faktum.

1.6 Ombudsmannen anser därför att det i fall som rör kontraktstvister är motiverat att begränsa hans undersökning till att pröva huruvida gemenskapsinstitutionen eller gemenskapsorganet har lämnat honom en sammanhängande och rimlig redogörelse för den rättsliga grunden för sitt handlande och varför den menar att dess syn på det kontraktsenliga läget är befogad. Om så är fallet drar ombudsmannen slutsatsen att hans undersökning inte har avslöjat några administrativa missförhållanden. Denna slutsats påverkar inte parternas rätt att få sin kontraktstvist prövad och officiellt avgjord av en behörig domstol.

⁵⁴ Se Årsrapport 1997, s. 22 ff.

1.7 I det aktuella fallet hävdar klaganden att den kontrollör som utsetts av kommissionen underlät att underrätta dem i god tid om att det fanns brister. Kommissionen anser emellertid att Socotec var ett oberoende tjänsteföretag som bedrev sin affärsverksamhet under eget yrkesmässigt ansvar och att misstag och försummelse som detta företag möjligtvis gjort sig skyldigt till inte är någonting som kan läggas kommissionen till last.

1.8 Ombudsmannen anser att kommissionens ståndpunkt inte förefaller vara utan värde.

1.9 Under dessa omständigheter kan ombudsmannen inte fastställa några administrativa missförhållanden vid kommissionen när det gäller det första påståendet.

2 Underlåtenhet att ge skriftliga förklaringar

2.1 Klaganden hävdar att kommissionen underlät att skriftligen underrätta dem om sin ståndpunkt och sina skäl för att vägra att betala.

2.2 Kommissionen hänvisar till korrespondensen i samband med klagandens krav. Den anser även att dess ståndpunkt hade diskuterats med klagandens företrädare vid ett möte den 25 november 1999 och bekräftats i ett faxmeddelande av den 12 maj 2000.

2.3 Ombudsmannen noterar att det bland de olika dokument kommissionen inkommit med till honom bara fanns fyra skrivelser från denna till klaganden. Den första av dessa (av den 22 oktober 1998) är en skrivelse som upplyser om en tidsfrist. Den andra (av den 1 mars 1999) ger en kortfattad beskrivning av Socotecs ståndpunkt och uppmanar klaganden att ta kontakt med detta företag. Den tredje (av den 29 juni 1999) är ännu en skrivelse som upplyser om en tidsfrist. Den sista skrivelsen av den 12 maj 2000 skall gälla för att vara kommissionens svar på klagandens skrivelse av den 8 maj 2000, i vilken denne bad kommissionen att skicka sin ”skriftliga och slutgiltiga ståndpunkt”. I sin skrivelse framför kommissionen endast att den redan hade meddelat sin ståndpunkt vid mötet den 25 november 1999.

2.4 Ombudsmannen drar slutsatsen att kommissionen, trots upprepade uppmaningar från klaganden, underlät att lämna en skriftlig redogörelse för dess skäl att avvisa klagandens anspråk. Kommissionen har inte lämnat någon förklaring på denna uraktlåtenhet.

2.5 Det är god förvaltningssed att en administration lämnar skriftliga förklaringar då en medborgare eller ett företag så begär. Kommissionens underlåtenhet att lämna sådana skriftliga förklaringar i det aktuella fallet utgör således ett administrativt missförhållande. Ombudsmannen anser det därför nödvändigt att göra en kritisk anmärkning i detta avseende.

3 Slutsats

På grundval av ombudsmannens undersökningar av detta klagomål är det nödvändigt att göra följande kritiska anmärkning:

Det är god förvaltningssed att en administration lämnar skriftliga förklaringar då en medborgare eller ett företag så begär. Kommissionens underlåtenhet att lämna sådana skriftliga förklaringar i det aktuella fallet utgör således ett administrativt missförhållande.

Eftersom denna aspekt av ärendet berör förfaranden som har att göra med vissa tidigare händelser och kommissionen har lämnat skriftliga förklaringar i sitt yttrande är det inte lämpligt att försöka åstadkomma en vänskaplig förlikning. Ombudsmannen avslutar därför ärendet.

**DISKRIMINERANDE
UTESLUTNING
FRÅN
UPPHANDLINGSFÖR-
RFARANDE**

*Beslut i klagomål
1043/2000/GG mot
Europeiska
kommissionen*

KLAGOMÅLET

Bakgrund

Klaganden är vd för ett nederländskt företag som är verksamt på miljöområdet.

År 1996 infortrade kommissionen anbud på ett kontrakt som avsåg utförandet av konsulttjänster inom området dricksvatten, framför allt i samband med dricksvattendirektivet 80/778/EEG. I punkt 4 av den tekniska bilagan angavs att den uppdragstagare som skulle väljas måste ha ”breda kunskaper och erfarenheter, och styrkta meriter inom vattenvetenskap, inklusive mikrobiologi, toxikologi, samt VVS”. En djupgående kunskap om direktivet och om dess ändringsförslag krävdes också. Ett av de urvalskriterier som angavs i punkt 5 i den tekniska bilagan var att de sökande måste visa att de hade ”nödvändiga erfarenheter och meriter inom vattenforskning”. Den klagande lämnade in ett anbud. Den 7 januari 1997 informerade kommissionen den klagande om att hans företags anbud inte hade accepterats. I skrivelser som skickades den 13 januari, den 31 januari och den 15 februari 1997 begärde den klagande förklaringar.

Den 13 mars 1997 informerade kommissionen den klagande om att hans företag inte hade tilldelats kontraktet eftersom det saknade den nödvändiga erfarenheten inom området vattenforskning. Kommissionen hävdade att den särskilt hade sökt ett företag som hade ”erfarenheter av forskning kring samt utveckling och konstruktion av vattenreningsanläggningar”. I en ytterligare skrivelse av den 10 april 1997 påpekade kommissionen att den hade sökt efter ett företag med ”*praktisk erfarenhet av konstruktion av vattenreningsanläggningar*”.

Under tiden hade den klagande vänt sig till ombudsmannen (klagomål 199/97/PD). Klagomålet vidarebefordrades till kommissionen. I sitt yttrande hävdade kommissionen att det borde ha varit klart att anbudsgivarna skulle ha visat att de hade det nödvändiga tekniska kunnandet inom sanitets- och vattenteknik som nämns i förslaget till direktiv. Enligt kommissionen innebar detta att anbudsgivarna till exempel måste visa att de besitter det kunnande som behövs för att utveckla tekniskt baserade standarder för trihalometaner i dricksvatten som inte äventyrade reningen.

I sitt beslut av den 3 december 1997 tog ombudsmannen upp de tre anklagelser som han hade funnit:

(1) *Kommissionen hade feltolkat urvalskriterierna genom att ta hänsyn till kunnandet inom området vatten- och sanitetsteknik*: Ombudsmannen ansåg att kommissionens tolkning av urvalskriterierna var acceptabel.

(2) *Kommissionen hade felaktigt antagit att den klagande inte hade den nödvändiga erfarenheten*: Ombudsmannen hävdade att det inte fanns något som antydde att kommissionens bedömning inte hade genomförts korrekt.

(3) *Kommissionen hade underlåtit att iaktta den tidsgräns som bestämts i direktiv 92/50*: Ombudsmannen ansåg att det direktivet inte var tillämpligt i det aktuella fallet.

Klagomålet avvisades därför.

Den 7 december 1997 och den 20 februari 1998 skrev den klagande och bad ombudsmannen ompröva sin ståndpunkt. I sitt svar av den 24 mars 1998 tillbakavisade ombudsmannen den klagandes argument som gällde tolkningen av urvalskriterierna. Han accepterade däremot att direktiv 92/50 var tillämpligt och att kommissionen hade underlåtit att uppfylla den tidsfrist som anges i direktivet. Men enligt ombudsmannen motiverade detta inte att ärendet togs upp på nytt.

Den 30 mars och den 12 januari 1999 skrev den klagande igen och bad ombudsmannen ompröva sin ståndpunkt. Ombudsmannen avvisade denna begäran den 6 maj 1999.

Klagomålet

I det nya klagomål som skickades in i juli 2000, förnyade den klagande sitt krav på att ombudsmannen skulle ta upp ärendet på nytt. Han gjorde följande påståenden:

Kommissionens tillämpning av urvalskriterierna var olaglig.

Urvalsförfarandet genomfördes utan insyn.

Anbudsgivarna behandlades olika.

Kommissionen hade underlåtit att iaktta den tidsgräns som anges i artikel 12 i direktiv 92/50.

Den klagande hävdade att experten på det företag som tilldelats kontraktet hade goda personliga relationer med minst en av de tjänstemän på kommissionen som var ansvariga för kontraktet. Han ansåg också att de urvals- och tilldelningskriterier som tillämpas av kommissionen när sådana kontrakt skall tilldelas ofta inte är tillräckligt klara och öppna och att de dessutom tillämpades på ett godtyckligt sätt utan någon insyn. Den klagande skickade också in en kopia på det anbud som EDC, en av konkurrenterna till hans företag, hade skickat till kommissionen, som hade ansett att detta anbud uppfyllde urvalskriterierna. Han hävdade att handlingen visade att EDC saknade den erfarenhet vars frånvaro hade lett till att hans eget anbud hade uteslutits från upphandlingsförfarandet. Den klagande hävdade att samma sak även gällde för en annan konkurrent, Eunice, och uppmanade ombudsmannen att begära en kopia på det företagets anbudshandlingar.

Ombudsmannens analys

I sin skrivelse av den 31 augusti 2000 informerade ombudsmannen den klagande om resultaten av sin preliminära undersökning av klagomålet, som var som följer:

Påstående (1) hade redan utretts av ombudsmannen i samband med undersökningen av klagomål 199/97/PD. Enligt ombudsmannens åsikt hade den klagande inte lämnat några nya bevis som skulle ha tvingat honom att ompröva sin ståndpunkt. Det fanns därför ingen grund för att åter granska denna fråga.

Påstående (4) hade också utretts av ombudsmannen i hans beslut om klagomål 199/97/PD. Ombudsmannen hade lämnat ytterligare kommentarer till detta påstående i sin skrivelse till den klagande av den 24 mars 1998. Han ansåg därför att det inte fanns någon anledning att inleda en undersökning vad gällde detta påstående.

Ombudsmannen ansåg emellertid att det var berättigat att inleda en undersökning av påståendena (2) och (3) i klagomålet.

UNDERSÖKNINGEN

Kommissionens yttrande

I sitt yttrande intog kommissionen den ståndpunkten att den klagande inte hade lämnat några bevis för sina påståenden att förfarandet inte hade skett under full insyn. Kommissionen hänvisade till det relevanta avsnittet i den tekniska bilagan och påpekade att dess tillämpning av urvalskriterierna hade granskats och godkänts av ACPC (Rådgivande kommittén för upphandling och avtal). Kommissionen ansåg därför att den hade agerat i enlighet med de kriterier som angetts och inom gränserna för sina skönsmässiga befogenheter när de relevanta faktorerna skulle bedömas.

När det gällde den klagandes påstående att anbudsgivarna inte skulle ha behandlats lika, hävdade kommissionen att den klagande inte hade lämnat några bevis till stöd för sitt påstående att det förekom en god personlig relation mellan personer som arbetade för den

framgångsrike anbudsgivaren och anställda vid kommissionen eller som visade vilken betydelse detta skulle ha haft för en jämlik bedömning av anbudsgivarna. Kommissionen angav också motiven till att den hade ansett att det anbud som lämnats in av den klagandes företag inte uppfyllde urvalskriterierna.

När det gällde det anbud som lämnats in av EDC hävdade kommissionen att den hade kommit till slutsatsen att den expert som detta företag föreslagit var i besittning av kunskaper och erfarenheter över hela det fält av ämnen som krävdes, inklusive de tekniska delarna av vatten- och sanitetsteknik. Enligt kommissionen var denna slutsats baserad på en granskning av expertens kunnande, erfarenheter och redovisade professionella karriär. Kommissionen underströk att man i EDC:s anbud i betydligt högre grad hade hänvisat till erfarenheter inom tekniska områden som vattenrening, inklusive studier som utförts av föroreningar i vattendrag och i dricksvatten som hämtats från sådana vattendrag och där företaget utvärderat alternativen för att kontrollera föroreningskällorna och att tillämpa en mer sofistikerad reningsteknik.

Kommissionen hävdade dessutom att detta, efter en noggrann bedömning av anbudets alla delar, hade lett till slutsatsen att EDC:s anbud uppfyllde urvalskriteriernas krav.

Kommissionen underströk att samma slutsats gällde anbudet som lämnats in av Eunice. De resonemang som redovisades av kommissionen i samband med detta anbud var praktiskt taget identiska jämfört med dem som gällde EDC:s anbud.

Klagandens kommentarer

I sina kommentarer ansåg klaganden att kommissionens yttrande visade att urvalskriterierna inte hade tillämpats på ett öppet, enhetligt, konsekvent och icke-diskriminerande vis. Enligt den klagande hade det tydligt angetts i hans företags anbud att han under sina 20 år som expert på dricksvattenförsörjning bland annat hade haft i uppdrag att bedöma och godkänna reningsverk, att granska vattenleverantörer, etc. Enligt den klagande var detta just den typen av verksamheter som krävde erfarenheter och kunnande inom teknik och anläggningsarbeten.

Den klagande hävdade dessutom att kommissionens argument, enligt vilket hans företags kvalifikationer inte motsvarade de övriga två anbudsgivarnas, var felaktigt eftersom de kvalitativa urvalskriterierna inte var avsedda att upprätta en rangordning mellan olika anbudsgivare, utan enbart att bestämma minimistandarder som måste vara uppfyllda för att man skulle kunna komma i fråga för kontraktet.

Enligt den klagandes åsikt framgick det av det anbud som lämnats av EDC att den expert som föreslagits av det företaget inte hade någon egen erfarenhet av anläggningsteknik. Den klagande ansåg att om man jämförde hans eget expertkunnande och den nämnda expertens, var det omöjligt att förstå varför kommissionen dragit slutsatsen att EDC:s anbud uppfyllde kriterierna medan den klagandes företag inte gjorde det.

Den klagande bad därför ombudsmannen att avvisa kommissionens yttrande och att dra slutsatsen att det förelåg administrativa missförhållanden. Som alternativ uppmanade den klagande ombudsmannen att genomföra en grundlig undersökning av det sätt på vilket kommissionen hade granskat alla de anbud den hade mottagit, såväl vad gäller förfarandet som anbudens substans.

YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

Begäran om ytterligare upplysningar

Mot bakgrund av ovanstående drog ombudsmannen slutsatsen att han behövde ytterligare information för att kunna behandla klagomålet. Han bad därför kommissionen (1) bekräfta att framgångsrika anbudsgivare var tvungna att ha ”praktisk erfarenhet av konstruktion av

vattenreningsanläggningar” och (2) specificera, på grundval av exakta hänvisningar till de relevanta delarna av anbudena, skälen till att kommissionen drog slutsatsen att EDC och Eunice uppfyllde detta villkor.

Kommissionens svar

I sitt svar bekräftade kommissionen att framgångsrika anbudsgivare måste ha ”praktisk erfarenhet av konstruktion av vattenreningsanläggningar”.

Kommissionen citerade dessutom de delar av EDC:s och Eunices anbud som var grunden till att kommissionen gjort bedömningen att dessa båda företag uppfyllde sagda villkor. Dessa delar är som följer:

EDC

- “[person A] arbetade under 10 år i [företag X] inom forskning och tekniskt samband där livsmedelsföroreningar och -säkerhet samt kvaliteten på råmaterial (inklusive vatten) var en avgörande faktor”
- “Laboratoriet inrättade även en akuttjänst för att ge råd åt vattenleverantörer i samband med föroreningsolyckor”
- “[person A] blev också förtrogen med de reningsmetoder som används för dricksvatten ...”
- “De tekniska möjligheterna att rena vatten för att avlägsna bekämpningsmedel etc.”

Eunice

- “Teknisk rådgivning om genomförandet av ett antal vattenkvalitetsdirektiv.”
- “Hjälpt till i förberedelserna av konferensen om dricksvatten som genomfördes i Bryssel den 23 och 24 september 1993, deltagit i konferensen och utvärderat förhandlingarna.”
- “Utarbetat de tekniska bilagorna till ett förslag om att ändra dricksvattendirektivet 80/778/EEG.”
- ”Tillhandahållit vetenskaplig och teknisk rådgivning när ändringsförslaget presenterades för Ekonomiska och social kommittén och Regionkommittén.”
- “Utarbetande av det tekniska underlaget för direktiv 91/271/EEG om städernas avloppsvatten”
- “Rådgivning i samband med godkännande av utsläpp av avloppsvatten till ytvatten.”

Kommissionen informerade ombudsmannen om att den vid en förnyad granskning av den klagandes levnadsbeskrivning inte hade hittat några belägg för att den klagande skulle ha dokumenterade erfarenheter inom områdena vatten- och sanitetsteknik. Den hade heller inte funnit något som styrkte påståendet att den klagande under sina 20 års arbete som expert på dricksvattenförsörjning bland annat skulle ha haft i uppgift att bedöma och godkänna reningsverk, granska dricksvattenleverantörer etc. Enligt kommissionen angav den klagande i sin CV som utförda arbetsuppgifter ”nationell samordning och övervakning i samband med hygienproblem”.

Klagandens kommentarer

I sina synpunkter hävdade den klagande att det framgick av kommissionens svar att varken EDC eller Eunice hade någon praktisk erfarenhet av konstruktion av vattenreningsanläggningar.

BESLUTET

1 Beslutets omfattning

1.1 Klagomålet gäller tilldelningen av ett kontrakt för utförande av konsulttjänster i anslutning till dricksvattendirektivet 80/778/EEG för vilket den klagandes företag lämnade in ett anbud. Kontraktet tilldelades emellertid till slut en konkurrent till den klagandes företag. Ombudsmannen har redan behandlat aspekter av detta ärende i sitt beslut av den 3 december 1997 i klagomål 199/97/PD.

1.2 Den klagande framförde följande anklagelser: (1) Kommissionens tillämpning av urvalskriterierna var olaglig, (2) urvalsförfarandet genomfördes utan insyn, (3) anbudsgivarna behandlades olika och (4) kommissionen hade underlåtit att iaktta den tidsgräns som angetts i artikel 12 i direktiv 92/50.

1.3 Ombudsmannen ansåg att påstående (1) redan hade utretts av honom i samband med undersökningen av klagomål 199/97/PD. Enligt ombudsmannens åsikt hade den klagande inte lämnat några nya bevis som skulle ha tvingat honom att ompröva sin ståndpunkt. Det fanns därför ingen anledning att åter granska denna del av ärendet.

1.4 Påstående (4) hade också utretts av ombudsmannen när han beslutade om klagomål 199/97/PD. Ombudsmannen hade lämnat ytterligare kommentarer till detta påstående i sin skrivelse till den klagande av den 24 mars 1998. Han ansåg därför att det inte fanns någon anledning att inleda en undersökning vad gällde detta påstående.

1.5 Den aktuella undersökningen avsåg därför enbart påståendena (2) och (3) som ingick i klagomålet.

2 Brist på insyn i urvalsförfarandet

2.1 Den klagande hävdar att urvalsförfarandet inte varit öppet eftersom urvalskriterierna hade krävt att de sökande företagen skulle ha "nödvändiga kunskaper och erfarenheter inom området vattenforskning", medan det anbud som lämnats in av den klagandes företag hade avvisats av kommissionen på grund av att det inte hade "praktisk erfarenhet av konstruktionen av vattenreningsanläggningar".

2.2 Kommissionen anser att den agerade i enlighet med de kriterier som angetts och inom gränserna för sina skönmässiga befogenheter vid bedömningen av de relevanta faktorerna.

2.3 Upphandlingsförfaranden måste vara öppna. Det är därför god förvaltningssed i sådana förfaranden för förvaltningen att så tydligt som möjligt beskriva de villkor som anbudsgivarna måste uppfylla. I det här aktuella fallet var det avgörande kriteriet att den sökande skulle ha "praktisk erfarenhet av konstruktionen av vattenreningsanläggningar". Detta krav nämns inte uttryckligen någonstans i anbudsinfordran. Det framgick inte heller tydligt att detta skulle vara det avgörande kriteriet för de sökande. Genom att underlåta att tydligt beskriva detta kriterium hade därför kommissionen misslyckats när det gällde att göra urvalsförfarandet så transparent som det kunde och borde ha varit. Detta utgör ett fall av administrativt missförhållande. Ombudsmannen anser det därför nödvändigt att göra en kritisk anmärkning med anledning av detta.

3 Olika behandling av anbudsgivarna

3.1 Den klagande hävdar att kommissionen behandlade anbudsgivarna olika. Han lägger fram tre argument för detta: (1) Den relevanta experten i det företag som tilldelades kontraktet hade en nära personlig relation med minst en av de tjänstemän på kommissionen som var ansvariga för kontraktet, (2) den klagandes företag hade den erfarenhet som krävdes för att uppfylla kommissionens krav att de sökande måste ha "praktisk erfa-

renhet av konstruktionen av vattenreningsanläggningar” och (3) vare sig EDC eller Eunice uppfyllde dessa krav.

3.2 Kommissionen tillbakavisade anklagelserna. Den ansåg att det inte finns några bevis som stöder den klagandes första argument. Kommissionen förnekade dessutom att den klagandes påstående att hans företag uppfyller de relevanta kriterierna skulle vara korrekt. Slutligen ansåg kommissionen att såväl EDC som Eunice uppfyllde det kriteriet. Kommissionen underströk dessutom att kontraktet inte tilldelades något av de båda företagen.

3.3 Det är god förvaltningssed för förvaltningen att behandla anbudsgivare lika. Ombudsmannen konstaterar att den klagande inte har lagt fram några bevis som stöder hans påstående att den relevanta experten på det företag som tilldelades kontraktet skulle ha goda personliga relationer med minst en av de tjänstemän vid kommissionen som är ansvariga för kontraktet. Detta påstående kan därmed inte anses ha belagts.

3.4 Den klagandes påstående att hans företag uppfyller ifrågavarande kriterium baseras på ett avsnitt i det anbud som lämnats in av företaget i vilket det enligt honom sades att han hade erfarenheter av att bedöma och godkänna reningsverk. Kommissionen förnekar att ifrågavarande avsnitt visar att den klagandes företag uppfyller kravet att företagen skulle ha ”praktisk erfarenhet av konstruktionen av vattenreningsanläggningar”. Ombudsmannen anser att kommissionens tolkning av det anbud som lämnats in av den klagandes företag inte verkar orimlig.

3.5 Vad gäller EDC och Eunice så är det sant att kontraktet inte tilldelades någotdera företaget. Anbudet från båda företagen bedömdes emellertid av kommissionen ha uppfyllt det aktuella kriteriet. Om detta inte hade varit fallet, skulle kommissionen ha behandlat anbudsgivarna olika, som den klagande hävdar.

3.6 Det är naturligtvis i första hand den administration som organiserar en anbudsinfördran som skall bedöma om de sökande uppfyller de villkor som anges i anbudsinfördran eller inte. Ombudsmannen får inte ersätta denna bedömning med sin egen, utan bara kontrollera huruvida administrationens bedömning är uppenbart orimlig. Ombudsman anser emellertid att detta faktiskt är fallet här. Enligt ombudsmannens uppfattning visar inget av de utdrag från anbudet som lämnats in av EDC och Eunice att dessa företag skulle ha ”praktisk erfarenhet av konstruktionen av vattenreningsverk”. Ombudsmannen konstaterar att konstruktionen av vattenreningsanläggningar inte ens nämns i dessa utdrag. Under dessa omständigheter anser ombudsmannen att de belägg som kommissionen anförde uppenbarligen inte motiverar slutsatsen att dessa två företag uppfyllde ifrågavarande villkor. Ombudsmannen drar därmed slutsatsen att kommissionen verkar ha behandlat anbudsgivarna olika. Detta utgör ett fall av administrativt missförhållande och ombudsmannen anser det därför nödvändigt att göra en kritisk anmärkning.

4 Slutsats

På grundval av ombudsmannens undersökningar av detta klagomål är det nödvändigt att göra följande kritiska anmärkningar:

Upphandlingsförfaranden måste vara öppna. Det är därför god förvaltningssed i sådana förfaranden att förvaltningen så tydligt som möjligt beskriver de villkor som anbudsgivarna måste uppfylla. I det här aktuella fallet var det avgörande kriteriet att den sökande skulle ha ”praktisk erfarenhet av konstruktion av vattenreningsanläggningar”. Detta krav nämns inte uttryckligen någonstans i anbudsinfördran. Det framgick inte heller tydligt att detta skulle vara det avgörande kriteriet för de sökande. Genom att underlåta att tydligt beskriva detta kriterium hade därför kommissionen misslyckats när det gällde att göra urvalsförfarandet så transparent som det kunde och borde ha varit. Detta utgör ett fall av administrativt missförhållande.

Det är god förvaltningssed för förvaltningen att behandla anbudsgivare lika. Enligt ombudsmannens uppfattning visar inget av de utdrag från anbuden som lämnats in av EDC och Eunice att dessa företag skulle ha "praktisk erfarenhet av konstruktionen av vattenreningsanläggningar". Under dessa omständigheter anser ombudsmannen att de belägg som kommissionen anförde uppenbarligen inte motiverar slutsatsen att dessa två företag uppfyllde ifrågavarande villkor. Ombudsmannen drar därmed slutsatsen att kommissionen verkar ha behandlat anbudsgivarna olika. Detta utgör ett fall av administrativt missförhållande.

Eftersom denna aspekt av ärendet berör förfaranden som har att göra med vissa tidigare händelser är det inte lämpligt att försöka åstadkomma en vänskaplig förlikning. Ombudsmannen avslutar därför ärendet.

FÖRFARANDE SOM SKALL TILLÄMPAS AV KOMMISSIONEN NÄR DEN BEHAND- LAR KLAGOMÅL

*Beslut i klagomål
1194/2000/JMA mot
Europeiska
kommissionen*

KLAGOMÅLET

De klagande, båda advokater vid advokatbyrån SJ Berwin & Co, som företräder en grupp franska redare med en majoritet av spanskt kapital, ingav ett formellt klagomål till kommissionen i december 1999. I sitt klagomål, som avsåg kommissionens roll enligt artikel 226 i EG-fördraget, hävdade de klagande att den franska lagstiftning som kräver fransk nationalitet som en förutsättning för att ansöka om anställning som kapten eller förste styrman på franska fiskefartyg stred mot gemenskapsrätten.

Det ansvariga generaldirektoratet vid kommissionen (generaldirektoratet för sysselsättning och socialpolitik) svarade i februari 2000 och angav att de fakta som hävdas i de klagandes skrivelse inte utgjorde någon överträdelse av gemenskapsrätten, och föreslog att de skulle framlägga sitt ärende direkt i franska domstolar. De klagande ansåg inte att kommissionen hade ägnat deras krav tillräcklig uppmärksamhet och att institutionen inte hade respekterat det förfarande som gällde för behandling av formella klagomål. De kontaktade kommissionens behöriga tjänster igen i en skrivelse i maj 2000. I sitt svar i juni 2000 upprepade kommissionen sina tidigare argument.

I sin skrivelse till ombudsmannen hävdade de klagande att kommissionens behandling av deras klagomål var felaktigt, såväl vad gällde (i) det förfarande som tillämpades, som (ii) den argumentation som tillämpades i sakfrågan.

Vad gällde förfarandet påpekade de klagande att deras skrivelse till kommissionen i december 1999 hade skickats till kommissionens generalsekreterare som ett formellt klagomål på grundval av artikel 266 i EG-fördraget. De förväntade sig att deras skrivelse skulle registreras som ett klagomål av kommissionens tjänster och att ärendet i enlighet med det skulle följa det förfarande som gäller för klagomål från medborgarna. De påpekade att kommissionen i sitt yttrande till ombudsmannens undersökning på eget initiativ om administrativa förfaranden för att behandla klagomål (OII 303/97/PD) hade angett att alla klagomål som når kommissionen skall registreras, utan några undantag. De hävdade att dessa krav inte var uppfyllda i deras fall. De klagande ansåg dessutom att kommissionens generalsekretariat, förutom att ha vidarebefordrat deras skrivelse till generaldirektoratet för sysselsättning och socialpolitik, även borde ha rådfrågat andra relevanta tjänster, som generaldirektoratet för energi och transport och generaldirektoratet för fiske.

När det gällde kommissionens argument att inte inleda någon undersökning av det ärende som påtalades i skrivelsen ansåg de klagande att institutionen hade ignorerat relevant rättspraxis för gemenskapens domstolar. De tillade att kommissionens ståndpunkt starkt avvek från den som tillämpades när det gällde piloter inom flyget. De klagande underströk emellertid att det inte var denna aspekt av ärendet som var föremål för deras klagomål till ombudsmannen.

UNDERSÖKNINGEN

Kommissionens yttrande

Kommissionen förklarade först bakgrunden till ärendet. Den hänvisade till de två påståenden som gjordes av de klagande, nämligen att kommissionen inte hade behandlat deras brev korrekt, vare sig vad gällde det förfarande som följdes eller den argumentation som tillämpades i sakfrågan.

Kommissionen underströk att de argument som framfördes av generaldirektoratet för sysselsättning och socialpolitik i ärendet återspeglade institutionens sedan länge etablerade ståndpunkt i frågan. I ett antal överträdelseärenden mot flera medlemsstater i början av 90-talet hade kommissionen hävdad att inskränkningar som baseras på nationalitet vid anställning av sjömän var oförenlig med principen om fri rörlighet för arbetskraft. Institutionen tillade emellertid att under loppet av de överträdelseförfaranden som den hade påbörjat mot olika medlemsstater hade kommissionen alltid betonat att dessa argument inte skulle gälla för befattningarna kapten och förste styrman. De flesta av de relaterade ärendena som angavs hade avgjorts av den ansvariga medlemsstaten, utom det ärende som gällde Frankrike. Domstolens beslut i ärendet den 7 mars 1996 gjorde att kommissionens argument blev allmänt kända.

Vad gällde den interna rådfrågningen av andra tjänster ansåg kommissionen att detta föll inom dess exklusiva behörighet. Den tillade emellertid att andra tjänster, framför allt de som var ansvariga för energi och transport, hade rådfrågats om institutionens allmänna ståndpunkt och om det individuella fall som lämnats in av de klagande.

Slutligen förklarade kommissionen att dess tjänster hade beslutat att inte registrera de klagandes skrivelse som ett formellt klagomål på grund av att institutionen hade intagit en oomkullrunkelig och entydig ståndpunkt i den fråga som påtalades i de klagandes skrivelse.

De klagandes kommentarer

I sina kommentarer på kommissionens yttrande påpekade de klagande att kommissionen inte hade behandlat deras påstående att kommissionen hade underlåtit att registrera deras formella klagomål. De förklarade att ett sådant diarieförande ger medborgarna ett antal administrativa garantier, som i detta fall inte hade respekterats.

De klagande bestred också det argument som kommissionen framförde för att inte inleda en undersökning av deras klagomål. De förklarade att institutionen hade tillämpat olika kriterier för tillåtliga begränsningar av den fria rörligheten för arbetskraft, beroende på det yrke som påverkas och den ansvariga tjänst som inom kommissionen som berörs. Enligt de klagande hade institutionen inte till fullo utrett tillämpningen av undantagen när det gäller den fria rörligheten för arbetskraft som anges i artikel 39.3 och 39.4 i EG-fördraget vad gäller fartygskaptener. De angav emellertid att deras kommentarer när det gällde kommissionens argumentering enbart var sekundär och underordnad deras enda klagomål till ombudsmannen, nämligen kommissionens felaktiga behandling av deras skrivelse som innehöll ett formellt klagomål.

BESLUTET

1 Förfaranden som skall tillämpas vid behandling av klagomål

1.1 De klagande hävdade att kommissionen inte respekterade etablerade förfaranden i behandlingen av deras klagomål. Institutionen registrerade det inte som ett klagomål, vilket strider mot dess offentliga åtaganden efter ombudsmannens undersökning på eget initiativ 303/97/PD, och det förekom ingen riktig rådfrågning av samtliga berörda tjänster inom kommissionen.

1.2 Kommissionen förklarade att dess tjänster beslutade att inte registrera de klagandes skrivelse som ett formellt klagomål eftersom de inte ansåg att fallet utgjorde en överträdelse av gemenskapsrätten. Vad gällde frånvaron av intern rådfrågning ansåg kommissionen att detta föll inom dess exklusiva behörighet. Den tillade emellertid att sådan rådfrågning faktiskt hade ägt rum.

1.3 En av de grundläggande uppgifterna för kommissionen i dess roll som ”fördragets väktare” enligt artikel 211 i EG-fördraget är att tillse att gemenskapsrätten tillämpas korrekt i samtliga medlemsstater. När den genomför sitt uppdrag undersöker kommissionen tänkbara fall av överträdelse av gemenskapsrätten som kommer till dess kännedom, till största delen som ett resultat av medborgarnas klagomål.

Om kommissionen som ett resultat av sina undersökningar anser att en medlemsstat har underlåtit att fullfölja sina skyldigheter enligt fördraget, ger artikel 226 kommissionen befogenhet att inleda ett överträdelseförfarande mot den aktuella medlemsstaten och, vid behov, anhängiggöra ärendet inför EG-domstolen.

De allvarliga följderna av detta förfarande kräver att dess tillämpning präglas av respekt för tillämpbara förfarandemässiga regler och materiella lagar för att skydda alla inblandade parter rättigheter.

1.4 Vad gäller de förfarandemässiga regler som skall följas av kommissionen när den behandlar formella klagomål från medborgarna konstaterar ombudsmannen att relevanta kriterier hade angetts av institutionen i dess svar på ombudsmannens undersökning på eget initiativ om administrativa förfaranden för att behandla klagomål gällande medlemsstaternas överträdelser av gemenskapsrätten⁵⁵, och i den bilaga som medföljer dess standardformulär för klagomål⁵⁶.

I sitt yttrande till ombudsmannens undersökning på eget initiativ gjorde kommissionen följande åtaganden:

“[...] klagomål från enskilda medborgare [...] har garantier vad gäller förfarandet som kommissionen ständigt har utvecklat och förbättrat [...]”

”[...] alla klagomål som kommer in till kommissionen registreras och [man gör inte] några undantag till denna regel. Så fort kommissionen får in ett klagomål bekräftar den att den mottagit klagomålet genom att skicka en skrivelse till den klagande med en bilaga som förklarar de olika etapperna i fördragsbrottsförfarandet.”

I bilagan till kommissionens klagomålsformulär förklaras i detalj de garantier som gäller förfarandet som följer med att skrivelsen registreras som ett klagomål:

(a) Efter det att klagomålet har registrerats vid kommissionens generalsekretariat tilldelas det ett officiellt nummer... Därefter får klaganden ett mottagningsbevis med angivande av detta nummer, som bör anges vid all korrespondens.

(b) Om kommissionens enheter måste vända sig till myndigheterna i den medlemsstat som klagomålet riktas mot, respekterar man det val klaganden har gjort i punkt 15 i detta formulär.[Konfidentialitet]

(c) Kommissionen strävar efter att fatta ett beslut i saken [...] inom tolv månader från den dag då klagomålet registrerades vid generalsekretariatet.

(d) Den ansvariga enheten inom kommissionen underrättar klaganden på förhand när den avser att föreslå kommissionen att ärendet skall skrivas av.”

⁵⁵ Beslut i undersökningen på eget initiativ 303/97/PD, Europeiska ombudsmannens årsrapport för 1997, s. 271ff.

⁵⁶ Medlemsstats underlåtenhet att uppfylla gemenskapsrätten: klagomålsformulär som skall skickas till Europeiska kommissionen, EGT C 119, 30.4.1999, s. 5.

1.5 Dessa garantier som gäller förfarandet har emellertid ingen direkt betydelse för vilka åtgärder som skall vidtas av institutionen som svar på de påståenden som framförs av den klagande.

Som institutionen själv påpekar i bilagan till klagomålsformuläret:

“Det skall vidare preciseras att kommissionens enheter bedömer om klagomålet skall behandlas eller inte mot bakgrund av de regler och prioriteringar som kommissionen har fastställt för inledningen och den fortsatta behandlingen av överträdelseförfarandet.”

Oavsett vilka åtgärder som skall vidtas av kommissionen så garanterar förekomsten av vissa säkerhetsgarantier för förfarandet att behandlingen av klagomålen sker på ett korrekt sätt.

1.6 De klagande skickade in ett formellt klagomål enligt artikel 226 i EG-fördraget till kommissionen. I sitt yttrande om ombudsmannens undersökning på eget initiativ 303/97/PD om kommissionens administrativa förfaranden vid handläggning av klagomål hade kommissionen förbundit sig att diarieföra alla klagomål som skickades till institutionen, utan undantag. Trots detta åtagande avvek de ansvariga enheterna från denna regel i det här aktuella fallet.

Genom att inte diarieföra klagomålet åsidosatte kommissionen garantierna som gällde förfarandet, vilka institutionen själv hade bestämt för att säkra ett korrekt förfarande.

Ombudsmannen ansåg därför att en sådan underlåtenhet från kommissionens sida utgjorde ett fall av administrativt missförhållande.

1.7 Vad gäller den påstått uteblivna rådfrågningen av de olika tjänsterna inom kommissionen ansåg ombudsmannen att frågor som den som samordningen mellan kommissionens olika enheter och deras grad av engagemang i ett visst beslut av naturliga skäl faller inom institutionens behörighet att bestämma sin interna organisation.

I den här typen av fall ansåg därför ombudsmannen att en undersökning endast kunde motiveras om dessa omständigheter är en omedelbar och direkt orsak till institutionens underlåtenhet att agera i enlighet med en bindande regel eller princip.

I det här aktuella fallet verkar det emellertid som om kommissionen faktiskt hade genomfört en intern rådfrågning bland sina tjänster. Ombudsmannen ansåg därför att det inte förekommit något administrativt missförhållande i samband med denna del av ärendet.

2 Behandlingen av de klagandes påståenden

2.1 De klagande hävdade att kommissionen inte tillräckligt noggrant hade bedömt de påståenden de gjorde i sitt formella klagomål, framför allt genom att inte ta vederbörlig hänsyn till rättspraxis. Men i sina kommentarer påpekade de klagande att deras åsikter om bärigheten för kommissionens argument inte var ämnet för deras klagomål till ombudsmannen, utan bara av sekundär betydelse och underordnad deras klagomål.

2.2 Ombudsmannen ansåg därför inte att det fanns skäl till att genomföra en undersökning av denna del av ärendet.

3 Slutsats

På grundval av ombudsmannens undersökningar av detta klagomål är det nödvändigt att göra följande kritiska anmärkning:

De klagande skickade in ett formellt klagomål enligt artikel 226 i EG-fördraget till kommissionen. I sitt yttrande om ombudsmannens undersökning på eget initiativ 303/97/PD om kommissionens administrativa förfaranden vid handläggning av klagomål hade kommissionen förbundit sig att diarieföra alla klagomål som skickades till institu-

tionen, utan undantag. Trots detta åtagande avvek de ansvariga tjänsterna från denna regel i det här aktuella fallet.

Genom att inte diarieföra klagomålet åsidosatte kommissionen garantierna som gällde förfarandet, vilka institutionen själv hade bestämt för att säkra ett korrekt förfarande.

Ombudsmannen ansåg därför att en sådan underlåtenhet från kommissionens sida utgjorde ett fall av administrativt missförhållande.

Eftersom denna aspekt av ärendet berör förfaranden som har att göra med vissa tidigare händelser är det inte lämpligt att försöka åstadkomma en vänskaplig förlikning. Ombudsmannen avslutar därför ärendet.

UPPFÖLJNING AV INSTITUTIONEN

I oktober 2001 skickade Europeiska kommissionen sina kommentarer till ombudsmannens kritiska anmärkning.

Den hänvisade först till de åtaganden som gjordes i yttrandet till ombudsmannen i beslutet 995/98/OV (ärendet Macedonian Metro Joint Venture)⁵⁷. Kommissionen hade då förbundit sig att upprätta fasta regler för relationerna mellan den klagande och kommissionens tjänster i förprocessuella förfaranden enligt artikel 226.

Institutionen gick med på att ta itu med sakfrågan i anmärkningen i detta ärende inom ramen för den uppförandekod som den håller på att utarbeta.

UTEBLIVEN BETALNING AV GODKÄNT BIDRAG INOM RAMEN FÖR ECIP-PROGRAMMET

*Beslut i klagomål
396/2001/ME mot
Europeiska
kommissionen*

KLAGOMÅLET

Den klagande skrev till ombudsmannen i mars 2001 som företrädare för det marockanska företaget Suède-Maroc Marzipan. Klagomålet avsåg finansieringsinstrumentet "EC Investment Partners" (ECIP), ett program som regleras av Europeiska kommissionen enligt förordning 213/96⁵⁸. Den 20 mars 1998 ansökte den klagande om bidrag från ECIP genom sin finansiella institution, banken BMCE i Marocko, för att upprätta ett textilföretag i Marocko med svensk teknik. Den 26 november 1998 fattades beslut om att finansiera den klagande (ref. 3495) och den 15 december 1998 informerade kommissionen den finansiella institutionen, banken BMCE, om beslutet.

Enligt den klagande betalades bidraget aldrig ut, trots kommissionens beslut av den 26 november 1998. Anläggningen i Marocko skulle ha startat i juni 1999, men ställdes nu inför svåra förseningar. Den klagande hade försökt kontakta kommissionen per telefon, men hade inte fått någon förklaring. Den klagande kontaktade kommissionen per brev den 27 januari och den 28 mars 2000, vilka aldrig besvarades. Den 2 november 2000 skrev Suède-Maroc Marzipan åter till kommissionen. Den 15 november 2000 vände sig den klagande till ombudsmannen angående kommissionens uteblivna svar (klagomål nr. 1467/2000/ME). Efter ombudsmannens ingripande i fallet skickade kommissionen ett preliminärt yttrande den 23 november och ett detaljerat yttrande på franska den 30 november 2000 och på svenska den 21 december 2000. Kommissionen bekräftade att projektet ansetts tillåtligt för finansiering den 26 november 1998 men förklarade att kommissionen inte kunde gå vidare med kontakten eftersom ramavtalet mellan kommissionen och den finansiella institutionen, banken BMCE, hade löpt ut i juni 1997.

⁵⁷ Se andra beslutet i denna avdelning av årsrapporten.

⁵⁸ Rådets förordning (EG) 213/96 av den 29 januari 1996 om tillämpningen av finansieringsinstrument "EC Investment Partners" för länderna i Latinamerika, Asien, Medelhavsområdet och Sydafrika, EGT L 28, 1996 s. 2.

Den 21 november och den 4 december 2000 skrev kommissionen till banken BMCE för att förklara att det inte längre fanns något ramavtal mellan de båda. Den 15 januari 2001 skrev banken BMCE till kommissionen och förklarade att den var beredd att underteckna ett avtal för att den klagandes projekt skulle kunna finansieras. Den 26 januari 2001 skrev så den klagande till kommissionen för att informera om att banken BMCE var beredd att underteckna ett avtal. Den 9 mars 2001 skrev kommissionen till såväl den klagande som banken BMCE. I sin skrivelse underströk den klagande att ECIP-programmet grundades på förordning 213/96 som löpte ut den 31 december 1999. Det fanns därför ingen rättslig grund för kommissionen att gå vidare med finansieringen av den klagandes projekt.

Mot den bakgrunden lämnade den klagande in ett klagomål till ombudsmannen. Den klagande hävdade att kommissionen (i) inte hade informerat den finansiella institutionen, banken BMCE, om att ett avtal mellan banken och kommissionen var nödvändigt, (ii) att kommissionen hade underlåtit att skicka ett nytt avtal till banken BMCE, samt (iii) att kommissionen underlåtit att informera den klagande om anledningen till att det utlovade bidraget inte betalats ut.

Den klagande hävdade att utbetalningen borde ske.

UNDERSÖKNINGEN

Kommissionens yttrande

Klagomålet vidarebefordrades till Europeiska kommissionen. I sitt yttrande hänvisade kommissionen till förordning 213/96 som den rättsliga grunden för ECIP och det faktum att förordningen löpte ut den 31 december 1999. Den 22 december 1999 beslutade kommissionen att inte föreslå någon förlängning av förordningen till Europaparlamentet och Europeiska unionens råd, vilket medförde att programmet upphörde att existera. En ny förordning⁵⁹ antogs i april 2001, men den omfattar bara finansiering av avslutande och nedläggning av pågående projekt.

Den 20 mars 1998 ansökte Suède-Maroc Marzipan om ett bidrag enligt ECIP-programmet (åtgärd nr 4) via sin finansiella institution, banken BMCE. Efter ett positivt yttrande från ECIP:s styrkommitté den 26 november 1998 meddelade kommissionen den finansiella institutionen, banken BMCE, den 15 december 1998 att den var positiv till att bevilja den klagandes projekt ett anslag på 150 000 euro. En undersökning av ärendet avslöjade att kommissionen inte kunde gå vidare och underteckna kontraktet för bidraget eftersom det nödvändiga ramavtalet mellan kommissionen och banken BMCE hade löpt ut den 30 juni 1997 och därefter inte förnyats. Kommissionen kunde därför vare sig underteckna kontraktet med banken BMCE eller besluta att finansiera det projekt som föreslagits av Suède-Maroc Marzipan. Eftersom förordning 213/96 hade löpt ut och det inte fanns någon rättslig grund fanns det ingen möjlighet att göra några finansiella åtaganden, vilket kommissionen informerade banken BMCE och Suède-Maroc Marzipan om i skrivelser av den 21 och den 30 november, den 4 och den 21 december 2000, samt den 9 mars 2001.

Kommissionen påpekade att det ramavtal som undertecknats enligt förordning 213/96 mellan den finansiella institutionen och kommissionen själv inte innebar någon juridisk koppling mellan kommissionen och slutmottagaren, i detta fall den klagande. Avtalet skapade dessutom inga rättigheter för slutmottagaren, exempelvis rätten att erhålla ett bidrag eller en eventuell ersättning om ansökan skulle avslås. Kommissionen förklarade uttryckligen att skrivelsen av den 15 december 1998 inte påverkade dess formella godkännande av förslaget och att skrivelsen därför inte utgjorde något åtagande från kommissionens sida.

⁵⁹ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 772/2001 av den 4 april 2001 om avslutning och avveckling av de projekt som beslutats av kommissionen med stöd av rådets förordning (EG) nr 213/96 om tillämpningen av finansieringsinstrumentet "EC Investment Partners" för länderna i Latinamerika, Asien, Medelhavsområdet och Sydafrika (Text av betydelse för EES), EGT L 112, 2001, s. 1.

Vad gällde den klagandes första påstående att kommissionen hade underlåtit att informera banken BMCE om att ett avtal mellan banken och kommissionen var nödvändigt, påpekade kommissionen att det fanns ett avtal, men att det löpte ut den 30 juni 1997. Kommissionen hänvisade till artikel 13.4 i avtalet, där det sägas att *“Efter detta avtals upphörande skall FI [den finansiella institutionen] inte längre ha rätt att föreslå nya projekt”*. Kommissionen ansåg därför att banken BMCE, som var den finansiella institutionen, visste att inga projektansökningar kunde accepteras utan ett gällande avtal.

Vad gällde den andra anklagelsen, att kommissionen hade underlåtit att skicka banken BMCE ett nytt avtal, hänvisade kommissionen till artikel XI i avtalet, där det sades att *“Detta avtal skall träda i kraft det datum det undertecknas och det skall gälla till den 30 juni 1997. Det kan förlängas för perioder på ett år genom en ömsesidig skriftlig överenskommelse mellan parterna.”* Kommissionen hävdade att banken BMCE därför visste när avtalet löpte ut. Banken BMCE informerade aldrig i något skede kommissionen om att man önskade förlänga avtalet. Eftersom kommissionen hanterade 150 liknande avtal vid den aktuella tidpunkten tog den själv inga initiativ till att förnya avtalet utan ansåg att ett sådant initiativ borde komma från den finansiella institutionen.

När det gällde den tredje anklagelsen att kommissionen hade underlåtit att informera den klagande om skälen till att det godkända bidraget inte betalats ut, uppgav kommissionen att enligt ramavtalet skulle den ha kontakter med den finansiella institutionen, i detta fall banken BMCE, och inte med den klagande i egenskap av slutmottagare.

Det framgick av kommissionens yttrande att den tillbakavisade den klagandes krav på betalning.

Klagandens kommentarer

I sina kommentarer vidhöll klaganden sitt klagomål. Klaganden påpekade att kommissionens brev av den 15 december 1998, i vilket kommissionen godkände bidraget, inte nämnde att ramavtalet hade löpt ut. Enligt den klagande hade kommissionen en skyldighet att omedelbart när ansökan inkom informera banken BMCE om att avtalet hade löpt ut. Den klagande hänvisade också till att han från januari till september 2000 hade försökt komma i kontakt med den person som var ansvarig för ECIP-programmet. Det var först när den klagande kontaktade ombudsmannen som kommissionen reagerade. Den klagande var av den uppfattningen att brevet av den 15 december 1998 var ett rättsligt bindande avtal som han förväntade sig att kommissionen skulle hålla.

I ett telefonsamtal med ombudsmannens sekretariat föreslog den klagande dessutom att projektet skulle finansieras via något annat av kommissionens program, om beslutet skulle bli negativt.

Ombudsmannen konstaterar att det inte är ombudsmannens uppgift att försöka erhålla finansiering för de klagandes speciella projekt. Den klagande kan emellertid själv ansöka om finansiering från kommissionen.

BESLUTET

1 Underlåtenheten att informera om att avtalet var nödvändigt

1.1 Den klagande hävdade att kommissionen underlåtit att informera den finansiella institutionen, banken BMCE, om att ett avtal mellan densamma och kommissionen var nödvändigt.

1.2 Kommissionen påpekade att ett avtal faktiskt existerade, men att det löpte ut den 30 juni 1997. Kommissionen hänvisade till artikel 13.4 i avtalet, där det sägs att *“efter detta avtals upphörande skall FI [den finansiella institutionen] inte längre ha rätt att föreslå nya*

projekt.” Kommissionen ansåg därför att banken BMCE, som var den finansiella institutionen, visste att inga projektansökningar kunde accepteras utan ett gällande avtal.

1.3 Ombudsmannen konstaterar att ett ramavtal enligt förordning 213/96⁶⁰ undertecknats mellan kommissionen och den finansiella institutionen. Ett avtal undertecknades med banken BMCE och det löpte ut den 30 juni 1997. Redan själva undertecknandet av avtalet borde ha gjort banken BMCE medveten om det faktum att avtalet var nödvändigt, men också att det i själva avtalet föreskrivs att det var en förutsättning. I förordningen förekommer dessutom ingen skyldighet för kommissionen att informera om nödvändigheten av att det finns ett avtal.

1.4 Ombudsmannen ansåg därför att det inte förekommit något administrativt missförhållande i samband med denna del av ärendet.

2 Underlåtenheten att skicka ett nytt avtal

2.1 Den klagande hävdade att kommissionen underlåtit att skicka ett nytt avtal till banken BMCE.

2.2 Kommissionen hänvisade till artikel XI i avtalet, där det sades att *“Detta avtal skall träda i kraft det datum det undertecknas och det skall gälla till den 30 juni 1997. Det kan förlängas för perioder på ett år genom en ömsesidig skriftlig överenskommelse mellan parterna.”* Kommissionen hävdade att banken BMCE därför visste när avtalet löpte ut. Banken BMCE informerade aldrig i något skede kommissionen om att man önskade förlänga avtalet.

2.3 Ombudsmannen konstaterar att varken förordning 213/96 eller ramavtalet verkar ålägga kommissionen att förnya avtalet. Avtalet hänvisar till *“en ömsesidig skriftlig överenskommelse mellan parterna”*. Under dessa förhållanden kan kommissionen inte kritiseras för att inte ha skickat ett nytt avtal till banken BMCE.

2.4 Ombudsmannen ansåg därför att det inte förekommit något administrativt missförhållande i samband med denna del av ärendet.

3 Underlåtenheten att informera om den uteblivna betalningen

3.1 Den klagande hävdade att kommissionen underlåtit att informera den klagande om skälen till att det beviljade bidraget inte betalats ut.

3.2 Kommissionen uppgav att enligt ramavtalet hade den kontakt med den finansiella institutionen, i detta fall banken BMCE, och inte med den klagande i egenskap av slutmottagare.

3.3 Enligt ombudsmannen hade kommissionen skyldigheter inte enbart mot den finansiella institutionen, utan också gentemot den klagande i dennes egenskap av mottagare⁶¹. I det aktuella fallet informerade kommissionen banken BMCE den 15 december 1998 om att klagandens projekt skulle finansieras efter att ett avtal undertecknats. Den klagande kontaktade kommissionen i skrivelser av den 27 januari och den 28 mars 2000. Kommissionen svarade först i november och december 2000 efter en ny skrivelse från den klagande den 2 november 2000 och efter att ombudsmannen ingripit.

3.4 Ombudsmannen inser att kommissionen nu har informerat den klagande, i skrivelser från november och december 2000 samt mars 2001, om anledningarna till att bidraget inte betalats ut. Detta gjordes emellertid inte i rätt tid.

⁶⁰ Rådets förordning (EG) 213/96 av den 29 januari 1996 om tillämpningen av finansieringsinstrument ”EC Investment Partners” för länderna i Latinamerika, Asien, Medelhavsområdet och Sydafrika, EGT L 28, 1996 s. 2.

⁶¹ Se Ytterligare kommentarer i Europeiska ombudsmannens beslut av den 12 december 2000 i klagomål 573/2000/GG mot Europeiska kommissionen. Tillgängligt på ombudsmannens webbplats: <http://www.euro-ombudsman.eu.int>

3.5 Principen om god förvaltningssed kräver att gemenskapens institutioner och organ besvarar medborgarnas skrivelser. I det aktuella fallet besvarade kommissionen inte den klagandes skrivelser och underlät därmed att inom rimlig tid informera den klagande om de betydande svårigheter som skulle kunna påverka den klagandes intressen. Detta utgör ett fall av administrativt missförhållande. Ombudsmannen kommer därför att rikta en anmärkning mot kommissionen.

3.6 Det följer av detta beslut att den klagandes krav inte kunde tillgodoses.

4 Slutsats

På grundval av ombudsmannens undersökningar av detta klagomål är det nödvändigt att göra följande kritiska anmärkning:

Principen om god förvaltningssed kräver att gemenskapens institutioner och organ besvarar medborgarnas skrivelser. I det aktuella fallet besvarade kommissionen inte den klagandes skrivelser och underlät därmed att inom rimlig tid informera den klagande om de betydande svårigheter som skulle kunna påverka den klagandes intressen. Detta utgör ett fall av administrativt missförhållande.

Eftersom denna aspekt av ärendet berör förfaranden som har att göra med vissa tidigare händelser är det inte lämpligt att försöka åstadkomma en vänskaplig förlikning. Ombudsmannen avslutar därför ärendet.

MISSLEDANDE UTFORMNING AV ANBUDSINFORD- RAN

*Beslut i klagomål
866/2001/GG mot
Europeiska
kommissionen*

KLAGOMÅLET

Den klagande, en översättare, hade lämnat in ett anbud som svar på en anbudsinfordran (referensnummer 2000/S 144-094468 – Översättning till tyska) som offentliggjorts av Europeiska kommissionen.

Punkt 2.1 i "Cahier des charges" krävde av anbudsgivarna att de skulle skicka in en "amtliche Bescheinigung" (officiell handling) som visade att de hade betalat sina skatter och sociala avgifter i medlemsstaten. Den klagande vände sig till sin skatterådgivare som informerade honom om att den inte kunde utfärda en "officiell" handling. Den klagande vände sig då till skattemyndigheten på sin hemort i Tyskland, som informerade honom om att den inte kunde utfärda en sådan handling till egenföretagare som den klagande. Skattemyndigheten skickade emellertid den klagande en handling som bekräftade denna uppgift. Den klagande skickade med denna handling i sitt anbud.

Den 29 mars 2001 informerades den sökande om att hans anbud hade avvisats eftersom han hade underlåtit att skicka in den nödvändiga handlingen. Den 4 april 2001 överklagade den klagande detta beslut och hävdade att han, utan egen förskyllan, inte hade kunnat skicka den officiella handlingen, eftersom skattemyndigheterna inte hade kunnat utfärda en sådan handling och eftersom det inte fanns någon annan myndighet som kunde utfärda sådana intyg. Han förklarade på heder och samvete att han alltid uppfyllt sina skyldigheter att betala skatter och sociala avgifter. Den klagande påpekade dessutom att han hade arbetat för kommissionen och EU:s översättningscentrum som översättare under ett antal år. Kommissionen avvisade klagomålet den 30 maj 2001 och hävdade att den inte hade krävt ett intyg från skattemyndigheterna "utan uttryckligen framhållit att andra dokument (till exempel en deklARATION från er skatterådgivare) var möjliga".

I sitt klagomål till ombudsmannen i juni 2001 förnekade den klagande att sådan information hade lämnats till honom. Han tillade att den relevanta tjänsten hade informerat honom via telefon att den tyska översättningen av anbudsinfordran hade varit "olycklig" och att den uppmanat honom att vända sig till ombudsmannen.

Den klagande ansåg att han på felaktiga grunder hade uteslutits från anbudsproceduren.

UNDERSÖKNINGEN

Klagomålet skickades till kommissionen för yttrande.

Kommissionens yttrande

I sitt yttrande gjorde kommissionen följande påpekanden:

I juli 2000 offentliggjorde kommissionens översättningstjänst totalt elva anbudsinfordringar i syfte att upprätta nya listor över externa översättare. Anbudsinfordran som avsåg tyska språket hade offentliggjorts i EGT den 29 juli 2000 med referensnummer 2000/S 144-094468⁶². Den relevanta dokumentationen – anbudsinfordran, den tekniska specifikationen ("Cahier des charges") och ett förslag till avtal – hade gjorts tillgänglig för allmänheten i elektronisk form via kommissionens Europaserver. En skrivelse med en uppmaning att lämna in anbud hade dessutom skickats till de personer (inklusive den klagande) vilkas namn hade registrerats i databasen över frilansöversättare som arbetade för kommissionen. Anbudet skulle lämnas in senast den 2 oktober 2000.

Totalt mottogs 117 anbud som svar på den aktuella anbudsinfordran. Dessa anbud granskades i ett förfarande i två steg. I ett första steg kontrollerades att vissa formella krav var uppfyllda. De återstående anbudet granskades därefter av en urvalskommitté som bestod av erfarna tjänstemän för att se om de uppfyllde de kriterier och villkor som angetts i anbudsinfordran och i "Cahier des charges".

I artikel 2.1 i "Cahier des charges" angavs de fem kriterier som ledde till att anbud uteslöts. I samband med fyra av dessa kriterier räckte det om anbudsgivarna lämnade en deklARATION. När det gällde det femte kriteriet angavs i "Cahier des charges" att den sökande måste skicka in en "officiell handling" ("amtliche Bescheinigung") för att visa att de hade uppfyllt sin skyldighet att betala skatt och sociala avgifter i sina respektive medlemsstater. Uttrycket "officiell handling" måste därför stå i motsats till begreppet "deklaration". Det innebär att ett intyg från ett behörigt organ krävdes för att visa att den aktuella skyldigheten var uppfylld. Det fanns emellertid ingen exakt beskrivning av vilket organ som avsågs. Med tanke på att anbudsinfordran vände sig till anbudsgivare från 15 medlemsstater var det nödvändigt att lämna ett visst spelrum för de sökande i detta avseende.

I anbudsinfordran som offentliggjordes i EGT, som var den enda juridiskt giltiga texten i samband med en eventuell tvist, fick anbudsgivaren i detta avseende ännu fler möjligheter genom att det föreskrevs att anbudsgivaren måste "skicka in handlingar som styrker att han fullgjort sina skyldigheter vad gäller skatter och sociala avgifter i enlighet med lagstiftningen i det land där han verkar" (punkt 14 b).

Urvalskommittén hade ansett att den klagande trots att han hade vänt sig till skattemyndigheten inte kunnat styrka att han betalat sina skatter. Den klagande informerades den 29 mars 2001 om att hans anbud hade avvisats. Samtidigt informerades han emellertid om att han kunde överklaga beslutet till den 30 april 2001.

Den klagande ringde då till den behöriga tjänsten för att be om en förklaring och för att markera sitt missnöje. Kommissionen gav honom de upplysningar som krävdes för att lämna in en anhållan om att hans ansökan skulle behandlas på nytt. Den klagande skickade därefter in ett överklagande i en skrivelse av den 4 april 2001, som avvisades av kommissionen.

Kommissionen ansåg att den klagande hade tolkat uttrycket "officiell handling" för snävt. Den handling från den tyska skattemyndigheten som skickats in av den sökande bekräftade att myndigheten i fråga inte kunde utfärda någon "amtliche Bescheinigung". Detta

⁶² EGT S 2000, s. 144.

innebar emellertid inte att inte någon annan myndighet borde ha kunnat utfärda ett sådant dokument. Enligt kommissionen borde den klagande ha försökt erhålla detta dokument på annat håll. I detta sammanhang konstaterade kommissionen att en undersökning som gjorts av 57 av de 84 anbud som accepterats visade att de framgångsrika anbudsgivarna hade skickat in ett intyg från sina skatterådgivare, ett intyg från en advokat eller ett "Lohnsteuerkarte" (inkomstuppgift). Kommissionen ansåg också att den klagande hade blivit aktiv för sent med tanke på att han vänt sig till skattemyndigheten först den 2 oktober 2000, dvs. på anbudsförfarandets sista dag. Kommissionen ansåg också att den klagande hade underlåtit att konsultera den relevanta enheten, vilket hade varit den bästa platsen att få hjälp. I detta sammanhang påpekade kommissionen att skrivelsen som uppmanade de sökande att lämna in anbud hade angett att den berörda enheten var tillgänglig för att lämna ytterligare information om tekniska frågor i samband med anbudet.

Klagandens kommentarer

Inga kommentarer mottogs från den klagande.

BESLUTET

1 Felaktigt uteslutande från anbudsförfarande

1.1 Den klagande lämnade in ett anbud som svar på en anbudsinfordran (referensnummer 2000/S 144-094468 – Översättning till tyska) som offentliggjordes av Europeiska kommissionen. Punkt 2.1 i "Cahier des charges" krävde av anbudsgivarna att de skulle skicka in en "amtliche Bescheinigung" (officiell handling) som visade att de hade betalat sina skatter och sociala avgifter i medlemsstaten. Den klagande vände sig till sin skatterådsgivare som informerade honom om att den inte kunde utfärda en "officiell" handling. Den klagande vände sig då till skattemyndigheten på sin hemort i Tyskland, som informerade honom om att den inte kunde utfärda en sådan handling till egna företagare som den klagande. Skattemyndigheten skickade emellertid den klagande en handling som bekräftade denna uppgift. Den klagande lade till denna handling i sitt anbud. Kommissionen avvisade anbudet med motiveringen att den klagande hade underlåtit att skicka in de nödvändiga handlingarna. Den klagande hävdar att hans uteslutande från anbudsförfarandet var felaktigt.

1.2 Kommissionen anser att den klagande hade tolkat uttrycket "officiell handling" för snävt. Kommissionen ansåg också att den klagande hade blivit aktiv för sent med tanke på att han vänt sig till skattemyndigheten först den 2 oktober 2000, dvs. på anbudsförfarandets sista dag. Kommissionen ansåg också att den klagande hade underlåtit att konsultera den relevanta enheten, vilket hade varit den bästa platsen att få hjälp. I sammanhanget påpekade kommissionen att skrivelsen som uppmanade de sökande att lämna in anbud hade angett att den berörda tjänsten var tillgänglig för att lämna ytterligare information om tekniska frågor i samband med anbudet.

1.3 Den klagande lämnade inga kommentarer på kommissionens yttrande.

1.4 Innan ärendet bedöms bör det framhållas att ombudsmannen hade uppmanat kommissionen att avge ett yttrande om klagomålet inom en tidsfrist av tre månader. Kommissionens mycket detaljerade yttrande skickades i själva verket knappt en månad efter att kommissionen hade mottagit klagomålet. En komplett uppsättning av alla relevanta handlingar var bifogade detta yttrande. Ombudsmannen vill understryka att han uppskattar de avsevärda ansträngningar som gjorts av kommissionen för att påskynda behandlingen av detta klagomål.

1.5 Ombudsmannen konstaterar att enligt "Cahier des charges" måste de sökande lämna in en "amtliche Bescheinigung" (ett officiellt dokument) som visar att de uppfyller de krav som anges. Även om man inte angett vilken person eller vilket organ som skulle kunna

utfärda ett sådant dokument, så antyder uttrycket klart att en offentlig myndighet eller person med offentligt ansvar avses. Kommissionen verkar acceptera att den handling från den tyska skattemyndigheten som skickats in av den klagande bekräftar att myndigheten i fråga inte kunde utfärda någon "amtliche Bescheinigung". Den hävdar emellertid att detta inte innebär att inte någon annan myndighet borde ha kunnat utfärda ett sådant dokument. Enligt kommissionen borde den klagande ha försökt erhålla detta dokument på annat håll. I sammanhanget hänvisar kommissionen till andra sökande som har frambringat intyg från sina skatterådgivare, intyg från en advokat eller en "Lohnsteuerkarte" (inkomstuppgift). Vare sig ett intyg från en skatterådgivare eller från en advokat kan emellertid uppfattas som en "amtliche Bescheinigung" enligt den allmänt accepterade tolkningen av detta uttryck i det tyska språket. Det framgår dessutom att en "Lohnsteuerkarte" enbart är tillgänglig för anställda personer. Den klagande är emellertid egen företagare. Ombudsmannen drar därför slutsatsen att kommissionen inte har kunnat vederlägga den klagandes påstående att han inte hade någon möjlighet att skicka in en "amtliche Bescheinigung", så som verkar krävas i artikel 2.1 i "Cahier des charges".

1.6 I anbudsfordran som offentliggjordes i EGT, som var den enda juridiskt giltiga texten i samband med en eventuell tvist, krävdes visserligen inte ett sådant dokument utan där föreskrevs bara att anbudsgivaren måste "skicka in handlingar som styrker att han fullgjort sina skyldigheter vad gäller skatter och sociala avgifter i enlighet med lagstiftningen i det land där han verkar" (punkt 14 b) utan att ange vilken typ av bevis för detta som förväntades. I sin skrivelse av den 29 mars 2001 grundade kommissionen emellertid avvisandet av den klagandes anbud på underlåtenheten att skicka in den "amtliche Bescheinigung" om anges i artikel 2.1 i "Cahier des charges". Det bör emellertid tilläggas, för att bilden skall bli fullständig, att det inte finns något som bekräftar kommissionens påstående i dess skrivelse av den 30 maj 2001, att den inte hade insisterat på ett intyg från skattemyndigheten utan "uttryckligen påpekat att andra dokument (till exempel en förklaring från din skatterådgivare) var möjliga"⁶³.

1.7 Ombudsmannen konstaterar att den klagande inte lämnade in någon handling som visade att han hade uppfyllt sina skyldigheter att betala skatter och sociala avgifter i sin medlemsstat. Ombudsmannen anser emellertid att denna underlåtenhet berodde på en vilseledande formulering av den relevanta artikel 2.1 i "Cahier des charges". Kommissionen konstaterar själv i sitt yttrande att sex anbud (inklusive den klagandes) avvisats på grund av underlåtenhet att skicka in en "amtliche Bescheinigung". Det är därför rimligt att anta att den klagande inte var den enda som fick problem på grund av den vilseledande formuleringen.

1.8 Det är god förvaltningssed i anbudsförfaranden för förvaltningen att beskriva de villkor som anbudsgivarna måste uppfylla så tydligt som möjligt. I det här aktuella fallet krävde kommissionen att anbudsgivarna skulle skicka in en "amtliche Bescheinigung" (officiell handling) som visade att de hade betalat sina skatter och sociala avgifter i sina medlemsstater. Det förefaller som om det var omöjligt för en person som den klagande att erhålla ett sådant dokument från en offentlig myndighet eller person eller organ som innehar ett offentligt ämbete, så som begreppet antyder. Kommissionen har underlåtit att klargöra att ett intygande från andra personer eller organ, till exempel en skatterådgivare eller advokat, skulle anses vara tillräckligt. Att utesluta den klagande på grund av underlåtenhet att förete ett sådant dokument utgör därmed ett fall av administrativt missförhållande. Ombudsmannen anser det därför nödvändigt att göra en kritisk anmärkning med anledning av detta.

⁶³ Kommissionen har också skickat med en fransk version av detta brev i vilket det relevanta avsnittet lyder som följer: "Cependant, nous ne demandions pas nécessairement un document délivré par le Finanzamt; d'autres moyens de preuve étaient possibles en ce qui concerne votre situation fiscale, et notamment une déclaration de votre Steuerberater." Om den franska versionen skulle vara originalet och det brev som skickats till den klagande en översättning av detta, så är kommissionens ansträngningar att upprätta en lista över kompetenta externa översättare i högsta grad förstäeliga.

2 Slutsats

På grundval av ombudsmannens undersökningar av detta klagomål är det nödvändigt att göra följande kritiska anmärkning:

Det är god förvaltnings sed i anbudsförfaranden för förvaltningen att beskriva de villkor som anbudsgivarna måste uppfylla så klart som möjligt. I det här aktuella fallet krävde kommissionen att anbudsgivarna skulle skicka in en "amtliche Bescheinigung" (officiell handling) som visade att de hade betalat sina skatter och sociala avgifter i sina medlemsstater. Det förefaller som om det var omöjligt för den klagande att erhålla ett sådant dokument från en offentlig myndighet, person eller organ som innehar ett offentligt ämbete, så som begreppet antydde. Kommissionen har underlåtit att klargöra att ett intygande från andra personer eller organ, till exempel en skatterådgivare eller advokat, skulle anses vara tillräckligt. Uteslutandet av den klagande på grund av underlåtenhet att förete ett sådant dokument utgör därmed ett fall av administrativt missförhållande.

Eftersom denna aspekt av ärendet berör förfaranden som har att göra med vissa tidigare händelser är det inte lämpligt att försöka åstadkomma en vänskaplig förlikning. Ombudsmannen avslutar därför ärendet.

3.4.4 KLAGOMÅLET

Regionkommittén

BRIST PÅ INFORMATION OM RESERVLISTA

Beslut i klagomål 660/2000/GG mot Regionkommittén

I maj 1996 utannonserade Regionkommittén en ledig tjänst som administratör som skulle arbeta för ordföranden för gruppen Europeiska alliansen. I annonsen angavs att den som fick tjänsten skulle vara tillfälligt anställd i lönegrad A7 och den fortsatte: "Övriga sökande som har gått igenom urvals förfarandet kommer att placeras på en reservlista. Skulle ytterligare liknande lediga tjänster uppkomma kommer dessa sökande att beaktas." Den klagande godkändes i uttagningsförfarandet, men valdes inte för tjänsten. Tillsammans med övriga framgångsrika sökande placerades hon på den reservlista som upprättades 1997. I sin skrivelse av den 9 januari 1997 där kommittén informerade den klagande om sitt beslut, gjordes följande påpekande: "Vi kommer emellertid säkert att kontakta er så snart en möjlighet till rekrytering uppkommer." Den klagande informerades därefter om att det inte fanns någon tidsfrist för denna reservlista och att "hennes ansökan kommer att behandlas på nytt om en ny tjänst tillkommer för gruppen Europeiska alliansen eller om den aktuella tjänsten blir ledig." I denna skrivelse hänvisade kommittén till och bekräftade sin skrivelse av den 9 januari 1997.

Den klagande arbetade som extraanställd för kommittén mellan oktober 1997 och oktober 1998.

I mars 2000 fick den klagande reda på att den administratör som hade valts ut hade lämnat sin tjänst. Den 10 april 2000 skrev hon därför till såväl ordföranden för gruppen Europeiska alliansen som till Regionkommitténs generalsekreterare för att meddela sitt intresse för tjänsten och för att påpeka att hon stod på reservlistan. Den klagande upptäckte då att den aktuella tjänsten redan hade tillsatts med O., vars namn inte hade funnits med på reservlistan.

Den 19 maj 2000 vände sig den klagande därför till Europeiska ombudsmannen som vidarebefordrade hennes klagomål till Regionkommittén den 30 maj 2000.

I en skrivelse av den 23 juni 2000 informerade Regionkommitténs generalsekreterare den klagande om att den reservlista som upprättades 1997 hade upphört att gälla den 20 juni 2000 och att en ny anställningsannons hade offentliggjorts i syfte att tillsätta tjänsten från den 16 oktober 2000. Enligt den nya annonsen (som också var daterad den 23 juni 2000) måste ansökningar lämnas in senast den 12 juli 2000. Den klagande lämnade in en ansökan den 11 juli 2000.

Den klagande kallades till en intervju den 25 juli 2000. I en skrivelse daterad den 3 augusti 2000 informerade Regionkommitténs generalsekreterare den klagande om att hon inte hade valts för den aktuella tjänsten.

Den klagande framförde följande anklagelser:

- 1) Regionkommittén borde ha informerat de sökande vilkas namn fanns på reservlistan om att tjänsten hade blivit ledig.
- 2) Regionkommittén borde ha tillsatt tjänsten med en av de personer vilkas namn fanns på reservlistan.
- 3) Regionkommitténs val av tidsfrist för reservlistan var godtyckligt.
- 4) Regionkommittén skulle ha informerat de personer vilkas namn stod på reservlistan innan den upphörde att gälla.

UNDERSÖKNINGEN

Klagomålet vidarebefordrades till Regionkommittén.

Regionkommitténs yttrande

I sitt yttrande gjorde Regionkommittén följande påpekanden:

Kommittén hade ingen skyldighet att informera de personer vilkas namn fanns på reservlistan eftersom tjänsten inte hade tillsatts slutgiltigt utan bara provisoriskt. Kommittén hade därför rätt att välja en person vars namn inte fanns upptaget på reservlistan.

Valet av datum för när reservlistan upphörde att gälla föll inom ramen för administrati-
onens skönmässiga befogenheter. De personer vilkas namn hade funnits på reservlistan kunde informeras om att listan inte längre gällde först sedan beslutet hade fattats den 20 juni 2000.

Klagandens kommentarer

I sina kommentarer uttryckte den klagande sin förvåning över att tjänsten enligt uppgift endast hade tillsatts provisoriskt. Hon påstod dessutom att Regionkommittén hade haft gott om tid att konsultera reservlistan i stället för att utnämna en person som inte hade klarat det ursprungliga uttagningsförfarandet. Den klagande påpekade att hon hade kunnat tillträda den aktuella tjänsten från den dag när den blev ledig. Enligt den klagande hade kommittén agerat godtyckligt när den beslutade att avsluta reservlistan. Den klagande hävdade att eftersom reservlistan fortfarande var giltig när tjänsten hade blivit ledig mot slutet av mars 2000, så borde kommittén ha konsulterat den och informerat de personer vilkas namn fanns på den om att en ledig tjänst hade uppkommit.

Enligt den klagande hade det andra tillsättningsförfarandet organiserats i all hast efter hennes invändningar mot utnämningen av O., och det hade varit summariskt jämfört med det ursprungliga förfarandet, eftersom det baserades på en enda intervju. Intervjun med den klagande hade ägt rum den 25 juli 2000 och det hade varit den enda dag som avsatts för dessa intervjuer. Under eftermiddagen samma dag genomfördes emellertid intervjuer för en annan tjänst vid gruppen Europeiska alliansen, och den person som hade tillsatts i mars 2000 var medlem av den uttagningskommittén.

Den klagandes slutsats blev att det andra uttagningsförfarandet hade varit en ren skenmanöver för att legitimera en tillsättning som redan gjorts flera månader tidigare.

YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

Begäran om ytterligare information

Mot bakgrund av ovanstående drog ombudsmannen slutsatsen att han behövde ytterligare information för att kunna behandla klagomålet. Han bad därför Regionkommittén förklara varför den hade beslutat att tillsätta den lediga tjänsten preliminärt, att beskriva hur och när denna tillsättning faktiskt ägde rum, att skicka in kopior på de dokument som var aktuella och att informera ombudsmannen om vem som hade tillsatts som resultat av den lediga tjänst som utannonserades i juni 2000.

Kommitténs svar

I sitt svar lämnade Regionkommittén följande information:

Den aktuella tjänsten hade tillsatts preliminärt som resultat av önskingar som framförts av ordföranden för gruppen Europeisk allians. Vid den aktuella tidpunkten hade gruppens behov ökat kraftigt under den långa tid som förflutit mellan det att reservlistan upprättades (1997) och den lediga tjänsten som administratör tillkom (2000). Gruppen hade därför beslutat att på nytt utvärdera sina administrativa behov och under tiden korttidsanställa en person som omedelbart kunde tillträda.

Regionkommitténs administration hade ingen rätt att lägga sig i de skönmässiga beslut som fattades av en politisk grupp som enbart ville kontraktsanställa en administratör för en viss begränsad tidsperiod.

Den tillfälligt anställda vid gruppen Europeiska alliansen hade rekryterats för perioden mellan den 16 mars och den 15 oktober 2000 på basis av normala anställningskontrakt. Trots det snabba förfarandet hade de rättsliga bestämmelserna följts i minsta detalj.

Den person som tillsatts på den lediga tjänst som utannonserades den 23 juni 2000 var O.

Kommittén skickade kopior på de dokument som ombudsmannen begärt att få se. Av dessa handlingar framgick att en ansökan om att utse O. för perioden mellan den 16 mars och den 15 oktober 2000 hade lämnats in den 21 februari 2000 och godkänts av kommittén den 23 februari 2000, att tjänsten hade erbjudits O. den 1 mars 2000 och att O. hade accepterat tjänsten den 7 mars 2000.

Klagandens kommentarer

Kommitténs svar på ombudsmannens begäran om ytterligare information vidarebefordrades till den klagande. I sina kommentarer vidhöll klaganden sitt klagomål. Den klagande påpekade framför allt att när O. tillsattes från och med den 16 oktober 2000 hade ordföranden för gruppen Europeiska alliansen begärt att detta kontrakt skulle gälla tills vidare, med tanke på att han redan hade fullföljt en tillräckligt lång provperiod sedan den 16 mars 2000. Detta bekräftade enligt den klagande att O. hade anställts som tillfälligt anställd från och med detta datumet.

BESLUTET

1 Underlåtenhet att informera om ledig tjänst

1.1 I maj 1996 utannonserade Regionkommittén en ledig tjänst som administratör som skulle arbeta under ordföranden för gruppen Europeiska alliansen. I annonsen angavs att den som fick tjänsten skulle vara tillfälligt anställd i lönegrad A7 samt: "Övriga sökande som har gått igenom urvals förfarandet kommer att placeras på en reservlista. Skulle ytterligare liknande lediga tjänster uppkomma kommer dessa sökande att beaktas." Den klagande godkändes i uttagningsförfarandet, men valdes inte för tjänsten. Tillsammans

med övriga framgångsrika sökande placerades hon på en reservlista som upprättades 1997. Hon informerades därefter om att kommittén skulle kontakta henne ”så snart en möjlighet till rekrytering uppkommer”. Hon informerades därefter om att det inte fanns någon tidsfrist för denna reservlista och att ”hennes ansökan kommer att behandlas på nytt om en ny tjänst tillkommer vid gruppen Europeiska alliansen eller om den aktuella tjänsten blir ledig.” När samma tjänst blev ledig igen utsågs emellertid O. av kommittén i mars 2000, trots att hans namn inte hade funnits med på reservlistan. Den klagande hävdade att kommittén hade underlåtit att informera henne om den lediga tjänsten.

1.2 Regionkommittén hävdade det inte förelåg någon skyldighet att informera de personer vilkas namn fanns på reservlistan från 1997 eftersom tjänsten enbart hade tillsatts preliminärt i mars 2000.

1.3 Ombudsmannen konstaterar att kommittén informerade den klagande om att hennes ansökan skulle beaktas om den aktuella tjänsten skulle bli ledig på nytt och att hon skulle informeras ”så snart en möjlighet till rekrytering uppkommer”.

1.4 Kommittén hävdade att den inte hade varit tvungen att informera den klagande eftersom tillsättningen bara hade varit temporär. I sin skrivelse av den 9 januari 1997 uppgav emellertid kommittén tydligt att den skulle ”kontakta er så snart en möjlighet till rekrytering uppkommer”. Ombudsmannen anser att en sådan möjlighet till rekrytering uppkom när en tjänst tillsattes preliminärt. Den eventuella brådskan när det gällde att tillsätta tjänsten borde inte ha hindrat kommittén från att informera den klagande, med tanke på att den senare var bosatt i Bryssel och att hennes adress var känd för kommittén.

1.5 På grundval av ovanstående drar ombudsmannen slutsatsen att Regionkommittén genom att underlåta att informera den klagande så snart som tjänsten som administratör vid gruppen Europeiska alliansen blev ledig, hade underlåtit att uppfylla ett löfte om att göra detta som den hade gett till den klagande. Det är god förvaltningssed för administrationen att uppfylla de löften man ger gentemot medborgarna. Kommitténs underlåtenhet att göra detta innebär därmed ett fall av administrativt missförhållande. Ombudsmannen kommer därför att göra en kritisk anmärkning med anledning av detta.

2 Underlåtenhet att välja en sökande från reservlistan

2.1 Den klagande påstod att kommittén borde ha valt en person från den reservlista som upprättades 1997 när den lediga tjänsten skulle tillsättas.

2.2 Kommittén hävdade att tjänsten enbart hade blivit preliminärt tillsatt i mars 2000, att reservlistan hade upphört att gälla i juni 2000 och att ett nytt uttagningsförfarande hade genomförts i juli 2000 som hade lett till att den lediga tjänsten tillsattes definitivt.

2.3 Ombudsmannen anser att uttagningskommittén hade rätt att tillsätta tjänsten provisoriskt om det fanns goda skäl för att göra detta. I det aktuella fallet framhöll kommittén att det hade blivit bråttom att tillsätta tjänsten och att den aktuella gruppens behov hade ändrats avsevärt under de mer än tre år som gått sedan reservlistan upprättades. Enligt ombudsmannens åsikt hade kommittén därmed lagt fram giltiga skäl för att tillsätta den aktuella tjänsten provisoriskt. Eftersom detta beslut faller inom ramen för administrationens skönsrätt har ombudsmannen inte rätt att ersätta administrationens bedömning med sin egen.

2.4 Den klagande hävdade att den första utnämningen hade gjorts preliminärt och att det andra uttagningsförfarandet hade varit en ren skenmanöver för att legitimera en utnämning som redan hade gjorts ett par månader tidigare. Ombudsmannen anser emellertid inte att hans undersökningar har kunnat uppdaga bevis som skulle kunna stödja ett sådant påstående. Man bör särskilt notera att O:s kontrakt från i mars 2000 hade tidsbegränsats till sex månader, ett faktum som stämde överens med kommitténs påstående att utnämningen hade varit preliminär.

2.5 På grundval av ovanstående verkar det inte föreligga något administrativt missförhållande inom kommittén vad gäller den klagandes andra klagomål.

3 Val av slutdatum för reservlistans giltighet

3.1 Den klagande påstod att valet av slutdatum när det gällde den reservlista som upprättades 1997 hade varit godtyckligt.

3.2 Kommittén ansåg att beslutet föll inom ramen för administrationens skönmässiga befogenheter.

3.3 Ombudsmannen anser att valet av slutdatum för en reservlistas giltighet faktiskt är ett beslut som faller inom ramen för administrationens skönmässiga befogenheter. Kommittén skulle eventuellt ha överskridit gränserna för sina skönmässiga befogenheter i frågan om dess enda syfte hade varit, som den klagande påstod, att gå vidare till ett andra uttagningsförfarande för att legitimera en tillsättning som redan hade gjorts ett par månader tidigare. Ombudsmannen anser emellertid, som anges ovan, att han i sina undersökningar inte har kunnat finna tillräckliga bevis för att stödja detta påstående.

3.4 På grundval av ovanstående verkar det inte föreligga något administrativt missförhållande inom kommittén vad gäller den klagandes tredje yrkande.

4 Underlåtenhet att informera innan reservlistan upphörde att gälla

4.1 Den klagande påstod att kommittén borde ha informerat de personer vilkas namn fanns på reservlistan från 1997 innan man beslutade att listan skulle upphöra att gälla.

4.2 Kommittén ansåg att den bara kunde informera dessa personer när väl beslutet hade fattats.

4.3 Ombudsmannen känner inte till något som skulle ha hindrat kommittén från att informera de berörda personerna innan den beslutade att reservlistan skulle upphöra att gälla, och det kan mycket väl ha varit hövligt att göra detta. Ombudsmannen känner emellertid inte till några regler som skulle tvinga administrationen att informera de personer vilkas namn återfinns på reservlistan innan man låter reservlistan upphöra att gälla.

5 Slutsats

På grundval av ombudsmannens undersökningar av detta klagomål är det nödvändigt att göra följande kritiska anmärkning:

Genom att underlåta att informera den klagande så snart som tjänsten som administratör vid gruppen Europeiska alliansen blev ledig, hade Regionkommittén underlåtit att uppfylla ett löfte om att göra detta som den hade gett till den klagande. Det är god förvaltnings sed för administrationen att uppfylla de löften man ger gentemot medborgarna. Kommitténs underlåtenhet att göra detta utgör därmed ett fall av administrativt missförhållande.

Eftersom denna aspekt av ärendet berör förfaranden som har att göra med vissa tidigare händelser är det inte lämpligt att försöka åstadkomma en vänskaplig förlikning. Ombudsmannen avslutar därför ärendet.

**UTNÄMNING TILL
EN TJÄNST UTAN
ATT INFORMERA
PERSONERNA I
ANSTÄLLNINGS-
RESERVEN FÖR DEN
UTLYSTA TJÄNSTEN**

*Beslut i klagomål
1376/2000/OV mot
Regionkommittén*

KLAGOMÅLET

I oktober 2000 klagade I till Europeiska ombudsmannen över utnämningen av en handläggare i Regionkommittén för "European Alliance Group". Enligt klaganden var det relevanta sakförhållandet följande:

Den 10 april 2000 nämndes på Regionkommitténs webbplats utnämningen av en handläggare (tillfälligt anställd) för "European Alliance Group". Klaganden påstår emellertid att den utnämnda handläggaren inte fanns med i den anställningsreserv som den 9 januari 1997 hade upprättats för den tjänsten för en obestämd period. Dessutom blev de sökande i anställningsreserven inte informerade om den utlysta tjänsten.

Den 14 maj 2000 skrev klaganden till Regionkommitténs generalsekreterare men fick inte något svar. Den 23 juni 2000 skrev generalsekreteraren en skrivelse till klaganden som inte hänvisade till klagandens skrivelse av den 14 maj 2000, men angav att anställningsreserven för tjänsten i fråga hade upphört att gälla den 20 juni 2000.

Den 9 juli 2000 besvarade klaganden Regionkommitténs skrivelse och hävdade att dess skrivelse av den 23 juni 2000 inte besvarade hans påståenden om oegentligheter i anställningsförfarandet. Regionkommittén besvarade inte klagandens skrivelse.

Klaganden skrev därför till ombudsmannen den 22 oktober 2000 och påstod att:

1 Regionkommittén utnämnde i april 2000 en person till tjänsten som handläggare för "European Alliance Group" som inte var med i den anställningsreserv för tjänsten som hade upprättats i januari 1997.

2 Regionkommittén informerade inte klaganden, som var med i anställningsreserven (giltig till den 20 juni 2000) om den utlysta tjänsten.

3 Regionkommittén besvarade inte klagandens skrivelser av den 14 maj och den 9 juli 2000.

UNDERSÖKNINGEN

Regionkommitténs yttrande

Klagomålet vidarebefordrades till Regionkommittén i november 2000. Beträffande det första påståendet uppgav Regionkommittén att den inte var skyldig att underrätta de personer som var med i anställningsreserven för den utlysta tjänsten, eftersom det inte rörde sig om en definitiv tillsättning, utan bara om en provisorisk, i väntan på en definitiv anställning. Dessutom, eftersom kommittén inte åsyftade en definitiv tillsättning av tjänsten stod det den fritt att välja en person som inte fanns med i anställningsreserven.

Beträffande det andra påståendet påpekade kommittén att klaganden, genom en skrivelse av den 9 januari 1997, hade underrättats om att han ingick i anställningsreserven. För det andra påpekade kommittén att dess beslut att stänga anställningsreserven inte var en godtycklig åtgärd, utan föll inom tillsättningsmyndighetens skönsmässiga befogenheter, vilka erkänns av både tjänsteföreskrifterna och av rättspraxis. Kommittén framhöll även att information om beslutet att låta anställningsreserven upphöra (av den 23 juni 2000) inte kunde lämnas förrän beslutet av den 20 juni 2000 hade fattats. I skrivelsen till klaganden av den 23 juni 2000 tillkännagavs även offentliggörandet av en ny ledig tjänst av den 23 juni. Rekryteringen till denna tjänst skulle inledas den 16 oktober 2000.

Beträffande det tredje påståendet ansåg kommittén att det nya rekryteringsförfarandet skulle erbjuda möjligheter för klaganden att nå tillfredsställelse. Därför önskade den inte besvara klagandens skrivelser av den 14 maj och den 9 juli 2000.

Klagandens kommentarer

Klaganden påpekade att kommitténs resonemang, när det gäller det faktum att det bara rörde sig om en temporär tillsättning, inte var övertygande eftersom detta inte återspeglades i meddelandet på webbplatsen. Resonemanget förefaller därför vara en efterhandskonstruktion.

Klaganden framhöll att eftersom det var väntat att den tidigare handläggaren skulle lämna sin tjänst så var vakansen inte oväntad. Det fanns därför erforderlig tid för kommittén att ta hänsyn till anställningsreserven och att respektera de berättigade förväntningarna hos de personer som fanns med i den. Beträffande berättigade förväntningar, framhöll klaganden att kommittén, i dess skrivelse av den 9 januari 1997, hade sagt att den skulle ta kontakt med klaganden ”så snart en anställningsmöjlighet yppar sig”. Klaganden hänvisade även till liknande berättigade förväntningar på grundval av en skrivelse från kommittén, av den 17 juli 1997, som angav att hans ansökan skulle tas under förnyat övervägande i den händelse att en ny tjänst inrättades eller att det uppstod en vakans, eftersom han var med i anställningsreserven.

Klaganden påpekade att anställningsreserven fortfarande var giltig när denna tjänst blev vakant i mars 2000, och att han därför borde ha blivit tillfrågad. Klaganden gjorde till sist gällande att hela händelseförloppet visade att kommittén inte önskade följa det normala förfarandet, eftersom den önskade ge tjänsten till en person som inte hade deltagit i det ursprungliga uttagningsförfarandet.

BESLUTET

1 Påstådd tillsättning av en sökande som inte var med i anställningsreserven

1.1 Klaganden påstod att Regionkommittén, i april 2000, utnämnde en person till tjänsten som handläggare för ”European Alliance Group” som inte var med i den anställningsreserv för tjänsten som hade upprättats i januari 1997. I sitt yttrande framhöll Regionkommittén att det inte rörde sig om en definitiv tillsättning, utan bara om en provisorisk, i väntan på en definitiv anställning. Eftersom kommittén inte åsyftade en definitiv tillsättning av tjänsten stod det den fritt att välja en person som inte var med i anställningsreserven.

1.2 Ombudsmannen anser att tillsättningsmyndigheten har rätt att tillsätta en post temporärt om det finns goda skäl att göra så. I det aktuella fallet hävdade kommittén att det var brådskande att tillsätta tjänsten, och att det stod den fritt att välja en person som inte var med i anställningsreserven, eftersom kommittén inte åsyftade en definitiv tillsättning av tjänsten. Enligt ombudsmannens uppfattning hade kommittén sålunda presenterat en rimlig förklaring för att tillsätta den berörda tjänsten temporärt. Eftersom detta beslut hör till administrationens skönmässiga befogenheter ankommer det inte på ombudsmannen att ersätta dess bedömning med sin egen.

1.3 Klaganden gjorde gällande att hela händelseförloppet visade att kommittén inte önskade följa det normala förfarandet, eftersom den önskade ge tjänsten till en person som inte hade deltagit i det ursprungliga uttagningsförfarandet. Ombudsmannen anser emellertid att klaganden inte har lagt fram belegg som stöder detta påstående. Mot bakgrund av ovanstående förefaller det inte föreligga några administrativa missförhållanden vid Regionkommittén vad beträffar denna del av klagomålet.

2 Påstådd underlåtenhet att informera de personer som var med i anställningsreserven

2.1 Klaganden påstod att Regionkommittén inte hade informerat klaganden om den utlysta tjänsten, trots att han var med i anställningsreserven (giltig till den 20 juni 2000).

I sitt yttrande hävdade kommittén att den inte var skyldig att underrätta de personer som var med i anställningsreserven för den utlysta tjänsten. För det andra påpekade kommittén att dess beslut att stänga anställningsreserven inte var en godtycklig åtgärd, utan föll inom tillsättningsmyndighetens skönsmässiga befogenheter, vilka erkänns av både tjänsteföreskrifterna och av rättspraxis.

2.2 Enligt principerna om god förvaltning skall gemenskapens institutioner och organ ta hänsyn till de utfästelser de gör till medborgarna. I det aktuella fallet informerade kommittén, i sin skrivelse av den 9 januari 1997, klaganden att den skulle ta kontakt med honom så snart en anställningsmöjlighet yppade sig. I sin skrivelse av den 17 juli 1997 uppgav kommittén återigen att klagandens ansökan skulle tas under förnyat övervägande i den händelse att en ny tjänst inrättades eller att det uppstod en vakans. Genom att inte informera klaganden om vakansen underlät kommittén således att uppfylla den utfästelse den hade gjort. Detta är ett exempel på administrativa missförhållanden och ombudsmannen gör nedanstående kritiska anmärkning.

3 Påstådd underlåtenhet att besvara klagandens skrivelser av den 14 maj och den 9 juli 2000

3.1 Klaganden påstod att Regionkommittén inte hade besvarat hans skrivelser av den 14 maj och den 9 juli 2000. Regionkommittén ansåg att det nya rekryteringsförfarandet skulle göra det möjligt för klaganden att nå tillfredsställelse. Därför önskade den inte besvara klagandens skrivelser av den 14 maj och den 9 juli 2000.

3.2 Enligt principerna om god förvaltning skall gemenskapens institutioner och organ besvara skrivelser från medborgarna. I det aktuella fallet besvarade Regionkommittén inte klagandens skrivelser av den 14 maj och den 9 juli 2000. Det argument, om eventuell tillfredsställelse i ett framtida rekryteringsförfarande, som framförts av kommittén kan inte rättfärdiga underlåtenhet att besvara klagandens skrivelser. Denna underlåtenhet att besvara skrivelser är därför ett exempel på administrativa missförhållanden och ombudsmannen gör nedanstående kritiska anmärkning.

4 Slutsats

På grundval av Europeiska ombudsmannens undersökningar av del 2 och 3 i detta klagomål var det nödvändigt att göra följande två kritiska anmärkningar:

Enligt principerna om god förvaltning skall gemenskapens institutioner och organ respektera de utfästelser de gör till medborgarna. I det aktuella fallet informerade kommittén, i sin skrivelse av den 9 januari 1997, klaganden att den skulle ta kontakt med honom så snart en anställningsmöjlighet yppade sig. I sin skrivelse av den 17 juli 1997 uppgav kommittén återigen att klagandens ansökan skulle tas under förnyat övervägande i den händelse att en ny tjänst inrättades eller att det uppstod en vakans. Genom att inte informera klaganden om vakansen underlät kommittén således att uppfylla den utfästelse den hade gjort. Detta är ett exempel på administrativa missförhållanden.

Enligt principerna om god förvaltning skall gemenskapens institutioner och organ besvara skrivelser från medborgarna. I det aktuella fallet besvarade Regionkommittén inte klagandens skrivelser av den 14 maj och den 9 juli 2000. Det argument, om eventuell tillfredsställelse i ett framtida rekryteringsförfarande, som framförts av kommittén kan inte rättfärdiga underlåtenhet att besvara klagandens skrivelser. Denna underlåtenhet att besvara skrivelser är därför ett exempel på administrativa missförhållanden.

Eftersom dessa aspekter av ärendet berör förfaranden som har att göra med vissa tidigare händelser är det inte lämpligt att försöka åstadkomma en vänskaplig förlikning. Ombudsmannen avslutar därför ärendet.

3.4.5 Europeiskt centrum för utveckling av yrkesutbildning

PÅSTÅDD DISKRIMINERING I TILLKÄNNAGIVANDE AV EN TJÄNST / PÅSTÅDD ORÄTTVIS OCH GODTYCKLIG BEDÖMNING

Beslut i klagomål 705/2000/OV mot CEDEFOP (Europeiskt centrum för utveckling av yrkesutbildning)

KLAGOMÅLET

I maj 2000 ingav T ett klagomål till Europeiska ombudsmannen om diskriminering och orättvis behandling i genomförandet av ett rekryteringsförfarande för M:s räkning (nedan kallad "klaganden"). Enligt klaganden var det relevanta sakförhållandet följande:

Klaganden deltog i ett rekryteringsförfarande för en anställning som kvinnlig flerspråkig växeltelefonist på Cedefops kontor i Thessaloniki, som utlystes av i Cedefop början av år 2000. I platsannonsen användes de grekiska termerna "τηλεφωνήτρια" och "υποψήφιος", som motsvaras av termerna "kvinnlig växeltelefonist" och "kvinnlige sökanden" på svenska. Klaganden påpekade att en sådan begränsning strider mot både gemenskapsrätten och den grekiska rätten. De skriftliga proven ägde rum den 27 mars 2000 och trots annonsen fanns det en man bland de sökande.

I slutomgången kom klaganden först i de skriftliga proven, medan den manliga sökanden kom först i de muntliga. Det var emellertid den manliga sökanden som till sist fick tjänsten.

Enligt klaganden var Cedefops utvärdering av de sökande godtycklig och orättvis: den sökande som till sist fick tjänsten hade fått ytterst låga poäng på de skriftliga proven (2/10 i franska och 0/10 i engelska). Klaganden påpekade att då kunskaper i främmande språk var huvudkravet för tjänsten var det inte acceptabelt att anställa en person som hade så låga poäng på de skriftliga proven i engelska och franska.

I den del av bedömningen som avsåg de sökandes tidigare yrkeserfarenhet, fick klaganden bara 4/20 poäng trots det stora antal referenser hon hade lämnat i sin ansökan och trots hennes erfarenhet som officiell översättare för flera företag. Vidare blev klaganden under det muntliga provet bedömd på frågor som var irrelevanta för tjänsten (som till exempel vilka filmer hon hade sett den senaste tiden).

Klaganden påpekade dessutom att det hade begåtts många misstag. Så var till exempel Cedefops meddelande till klaganden om provresultaten daterat den 14 mars 2000, dvs. 13 dagar innan proven ägde rum. Enligt klaganden var de förklaringar Cedefop gav på hennes frågor om slutresultaten inte tillfredsställande. Hon hävdar även att hon blivit mycket fientligt bemött i de telefonsamtal hon haft med Cedefops tjänstemän och att tjänstemännen krävde att hon skulle sluta upp med att bråka om saken. Den 10 maj 2000 skickade klaganden en skriftlig invändning till Cedefop, men hon fick aldrig något svar.

Klaganden tillkännagav slutligen att hon i sina kontakter med Cedefops centralenhet i Bryssel hade blivit varnad. På grund av hennes uppförande skulle hennes namn finnas med på en inofficiell svartlista över de som har lämnat in överklaganden mot gemenskapsorgan, vilket kommer att göra det omöjligt för henne att bli anställd av någon EU-institution i framtiden.

Klaganden skrev därför till ombudsmannen den 25 maj 2000 och framförde följande påståenden:

1 I platsannonsen användes termerna "τηλεφωνήτρια" och "υποψήφιος", som motsvaras av termerna "kvinnlig växeltelefonist" och "kvinnlige sökanden" på svenska. Detta stred mot bestämmelserna både i gemenskapsrätten och den grekiska rätten, som förbjuder all diskriminering på grund av kön.

2 Cedefops bedömning av de sökande var godtycklig och orättvis: Den sökande som till sist valdes ut för tjänsten hade fått ytterst låga poäng på de skriftliga proven (2/10 i franska och 0/10 i engelska), under det att klaganden hade placerat sig främst i de skriftliga proven. I den del av bedömningen som avsåg de sökandes tidigare yrkeserfarenhet, fick klaganden bara 4/20 poäng trots det stora antal referenser hon hade lämnat och trots hennes erfarenhet som officiell översättare för flera företag.

- 3 Under det muntliga provet blev klaganden bedömd på frågor som var irrelevanta för tjänsten i fråga.
- 4 Cedefop gav inte några tillfredsställande förklaringar på klagandens frågor om slutresultaten av proven och besvarade aldrig hennes skriftliga invändning av den 10 maj 2000.
- 5 Meddelandet om resultatet av uttagningen var daterat den 14 mars 2000, vilket är 13 dagar innan proven ägde rum.

UNDERSÖKNINGEN

Cedefops yttrande

Klagomålet vidarebefordrades till Cedefop i juni 2000. I sitt yttrande bekräftade Cedefop att den platsannons som hade offentliggjorts i de lokala tidningarna verkligen hade talat om en kvinnlig växeltelefonist, men förklarade att detta hade berott på ett misstag av dess sekretariat. Det påpekade dock att det är lätt att göra ett sådant misstag eftersom det för just detta ord bara är några bokstäver i slutet som anger vilket kön personen i fråga har (*τηλεφωνητής/τηλεφωνήτρια*). Cedefop förklarade också att, eftersom två kvinnliga växeltelefonister tidigare hade varit anställda på den tjänsten så berodde misstaget på ett missförstånd och det hade verkligen inte gjorts medvetet eller med avsikt. Eftersom en sådan beskrivning verkligen strider mot både gemenskapsrätten och den grekiska rätten var Cedefop förpliktigt att ge varje manlig sökande tillträde till uttagningsprovet.

Cedefop påpekade att av 41 sökande var det 12 som kvalificerade sig till de skriftliga proven vilka bestod av en diktamen på grekiska, engelska och franska (med högst 10 poäng per språk ger det en totalsumma på 30 poäng), medan det muntliga provet kunde ge 125 poäng med möjlighet till extra poäng för andra talade språk utöver grekiska, engelska och franska. Cedefop påpekade att proven gällde de sökandes språkliga förmåga, dator-kunskaper, samt deras förmåga att kommunicera ledigt och lätt på de talade språken. Å andra sidan återspeglade den stora betydelse som man hade lagt vid de muntliga proven de praktiska kraven att en växeltelefonist bör: 1) kunna kommunicera effektivt på så många språk som möjligt, med grekiska, engelska och franska som minimum, 2) kunna bemöta de som ringer på ett lugnt och diplomatiskt sätt, och 3) ha en viss relevant yrkeserfarenhet.

Enligt Cedefop blev samtliga sökande under det muntliga provet uppmanade att, utöver de 5 standardfrågorna, tala om sina intressen (film, litteratur, sport) på andra språk än sitt modersmål. Cedefop framhöll att tjänsten som växeltelefonist i en mångkulturell organisation kräver förmåga att kommunicera ledigt och lätt på så många språk som möjligt, liksom ett diplomatiskt och prestigelöst bemötande av de som ringer.

Efter proven hade den framgångsrika sökanden och klaganden 132/155 respektive 82,5/155 poäng. Cedefop påpekade även att det fanns två andra sökande (med 120/155 och 115,5/155 poäng) som placerades i anställningsreserven för eventuella framtida vakanser. En av dem hade deltagit i ett tidigare uttagningsprov och ingivit ett klagomål till Europeiska ombudsmannen. Trots det intog centrumet inte en fientlig eller hämndlysten hållning till henne utan antecknade henne tvärtom som den tredje bästa sökanden för anställning som växeltelefonist. Cedefop anförde det här exemplet som svar på klagandens påståenden att sökande hade behandlats ovänligt och arrogant.

Cedefop påpekade att erfarenhet från olika gemenskapsorgan visar att många människor kan kommunicera muntligt på ett effektivt sätt och på flera olika språk utan att behärska alla dessa språk i skrift. När det gäller den framgångsrika sökandens resultat på 0 poäng i det skriftliga provet, framhöll Cedefop att poängsättningen för dessa prov innebar att varje felstavning av ett ord, oavsett hur obetydlig, resulterade i 0 poäng. Cedefop håller inte med om att höga poäng på den muntliga intervjun inte skulle vara motiverade på grund av låga

poäng på det skriftliga provet, i synnerhet inte mot bakgrund av syftet med de muntliga proven i fråga.

Cedefop påpekade att just denna vakans krävde en muntlig kompetens på så många språk som möjligt, i förening med ett trevligt sätt och ett orubbligt lugn. I det aktuella fallet var intervjun med den framgångsrika sökanden mycket mer tillfredsställande än den med klaganden. Medlemmarna i uttagningskommittén kom efter intervjun med klaganden enhälligt fram till slutsatsen att, a) utöver sitt modersmål har hon goda kunskaper i engelska och franska, b) hela hennes tidigare 3-åriga yrkeserfarenhet består uteslutande i arbete som översättare på privata företag, c) hennes påstridiga sätt skulle kunna vara till nackdel på den berörda tjänsten och d) enligt vad hon själv medgav vid intervjun var hennes främsta mål att bli översättare vid Cedefop, vilket lämnade vissa tvivel på hennes motivation för tjänsten i fråga. Vid intervjun med den framgångsrika sökanden framkom det att a) han talar, utöver sitt modersmål, mycket bra franska, engelska och italienska b) han talar god spanska och tillfredsställande tyska c) han arbetade inom gemenskapsinstitutioner i Luxemburg från 1991 till 1995 och fick då erfarenhet av att hantera situationer som liknar de som kan bli aktuella för tjänsten i fråga samt att d) han har ett taktfullt och diplomatiskt sätt som passar för tjänsten.

När det gäller dateringen av det dokument varmed klaganden underrättades om resultaten, uppgav Cedefop att det berodde på problem med datorer. Den 14 mars 2000 skickade administrationen malldokumentet för hur de sökandes poäng skulle fyllas i till uttagningskommittén. Sedan de slutliga poängtalen hade fyllts i, skickades malldokumentet tillbaka till administrationen med e-post, men datorn vägrade att radera dateringen av det ändrade dokumentet.

Avslutningsvis påpekade Cedefop att både den ansvarige för Cedefops administrativa avdelning och uttagningskommitténs ordförande tog emot klaganden med tillbörlig artighet och förståelse samtidigt som de på ett lugnt och förstående sätt förklarade orsakerna till att hon inte hade varit framgångsrik i uttagningen. Cedefop hänvisade till de "arkivnoter" som dokumenterar det faktiska händelseförloppet. Bara det faktum att klaganden, även under dessa förhållande, erhöll dokument från administrationen om det samlade resultatet av uttagningsprovet (och inte enbart hennes eget poängtal) visar tydligt Cedefops avsikt att inte dölja någonting och att på ett öppet sätt förklara vad det än må vara som sår tvivel i sinnen hos de sökande som inte har vunnit framgång. Cedefop tillbakavisade alla påståenden som gör gällande att klaganden skulle vara svartlistad.

Cedefop hänvisade även till de ingripanden, i syfte att rikta administrationens uppmärksamhet på klagandens ansökan, som gjordes innan proven ägde rum av två grekiska ministrar, liksom även av kommissionsledamot Diamantopoulous kansli. Liknande ingripanden inträffade även sedan uttagningsprovet hade avslutats och dess resultat hade tillkännagivits.

Cedefop beklagade de förbiseenden som resulterade i den oriktiga arbetsbeskrivning som offentliggjordes i pressen och i den felaktiga dateringen av meddelandet om resultaten.

Klagandens kommentarer

Klaganden vidhöll sitt klagomål. Hon påpekade att det hade varit enkelt att korrigera misstaget i platsannonsern genom att helt enkelt låta publicera en ny, och att en institution som Cedefop, i vilket fall som helst, inte borde göra sådana misstag. Klaganden gjorde samma kommentar beträffande den felaktiga dateringen av det dokument som tillkännagav resultaten, vilket Cedefop återigen förklarade som ett misstag.

Klaganden framhöll också att om de skriftliga proven inte är lika viktiga som de muntliga, vilket antyds i Cedefops yttrande, så borde de inte ha genomförts. Klaganden påpekade att den enda sökande som misslyckades med det skriftliga provet var den som till sist valdes ut för tjänsten.

Klaganden påpekade att Cedefop är ett EU-organ som skall vara objektivt och följa lagen. Därför bör det faktum att en före detta klagande till Europeiska ombudsmannen behandlades på samma sätt som övriga sökande inte presenteras som ett argument för dess opartiskhet och korrekthet.

Avslutningsvis förklarade klaganden att hon inte var nöjd med eller övertygad av de förklaringar som Cedefop lämnat.

YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

Den 11 juli 2001 tog ombudsmannens sekretariat kontakt med klaganden per telefon och bad om en kopia av meddelandet om uttagningsprovet. Klaganden svarade att den enda text hon hade var den lilla notisen i tidningen. Samma dag tog ombudsmannens sekretariat även kontakt med John Young, uttagningskommitténs ordförande i det aktuella uttagningsprovet, med samma begäran av meddelandet om uttagningsprovet. Det meddelande om uttagningsprovet som skickades av Cedefop var i själva verket platsannonser i tidningen.

BESLUTET

1 Påstådd diskriminering i tillkännagivandet av tjänsten

1.1 Klaganden påstod att i platsannonser användes termerna ”*τηλεφωνήτρια*” och ”*υποψήφιος*”, vilket motsvarar ”kvinnlig växeltelefonist” och ”kvinnliga sökanden” på svenska. Detta stred mot bestämmelserna både i gemenskapsrätten och den grekiska rätten, som förbjuder all diskriminering på grund av kön.

1.2 Cedefop bekräftade att den platsannons som hade offentliggjorts i de lokala tidningarna verkligen hade talat om en kvinnlig växeltelefonist, men förklarade att detta hade berott på ett misstag av dess sekretariat. Det påpekade dock att det är lätt att göra ett sådant misstag eftersom det för just detta ord bara är några bokstäver i slutet som anger vilket kön personen i fråga har (*τηλεφωνητής/τηλεφωνήτρια*). Cedefop förklarade också att, eftersom två kvinnliga växeltelefonister tidigare hade varit anställda på den tjänsten så berodde misstaget på ett missförstånd och det hade verkligen inte gjorts med avsikt. Cedefop beklagade emellertid de förbiseenden som resulterade i den oriktiga arbetsbeskrivning som offentliggjordes i pressen.

1.3 Ombudsmannen noterar att artikel 27 i tjänsteföreskrifterna föreskriver att tjänstemän skall väljas utan hänsyn till ras, religion eller kön. Tillkännagivanden av rekryteringsförfaranden skall därför göras utan någon hänsyn till kön.

1.4 I det aktuella fallet hänvisade tillkännagivandet av tjänsten till en ”kvinnlig växeltelefonist” (*τηλεφωνήτρια*) och till ”kvinnliga sökanden” (*υποψήφιος*). Det förefaller därför som att Cedefop har brutit mot principen om icke-diskriminering. Även om Cedefop beklagade detta misstag i sitt yttrande förefaller det som att Cedefop inte har rättat till detta misstag genom att publicera ett nytt tillkännagivande. Trots det faktum att det till sist var en manlig sökande som blev anställd, innebar det publicerade tillkännagivandet rimligtvis att enbart kvinnliga sökande kunde söka tjänsten i fråga. Detta är ett exempel på administrativa missförhållanden och ombudsmannen gör nedanstående kritiska anmärkning.

2 Påstått godtycklig och orättvis bedömning av de sökande

2.1 Klaganden hävdade att Cedefops bedömning av de sökande var godtycklig och orättvis: Den sökande som till sist valdes ut för tjänsten hade fått ytterst låga poäng på de skriftliga proven (2/10 i franska och 0/10 i engelska), under det att klaganden hade place-

rats främst i de skriftliga proven. I den del av bedömningen som avsåg de sökandes tidigare yrkeserfarenhet, fick klaganden bara 4/20 poäng trots det stora antal referenser hon hade lämnat i sin ansökan och trots hennes erfarenhet som officiell översättare för flera företag.

2.2 Cedefop påpekade att de skriftliga proven poängsattes på en skala upp till 30, medan de muntliga proven poängsattes på en skala upp till 125. Det framhöll likaså att den betydelse som tillmättes den muntliga delen av proven återspeglade de praktiska kraven på en växeltelefonist. När det gäller det skriftliga provet, framhöll Cedefop att i diktamensprovet resulterade varje felstavning av ett ord, oavsett hur obetydlig, i 0 poäng. Cedefop förklarade även varför det muntliga provet förde uttagningskommittén till slutsatsen att den framgångsrika sökanden var bättre än klaganden när det gäller språk, lämplig yrkeserfarenhet, motivation och lämplighet för tjänsten.

2.3 I det dokument som innehåller den slutliga bedömningen av de sökande, noterar ombudsmannen att 30 av totalt 155 möjliga poäng gavs för diktamensprovet på grekiska, franska respektive engelska (10 poäng vardera), och 125 poäng gavs för det muntliga provet, fördelade på 20, 40, 20 och 45 poäng för de 5 standardfrågorna, presentationen, yrkeserfarenheten och de tre obligatoriska språken med möjlighet till extrapoäng för varje ytterligare språk (5 per språk). Det förefaller därför som att de muntliga proven spelade en mycket större roll för bedömningen. I själva verket svarade de för omkring 80 procent av bedömningen av de sökande, medan de skriftliga proven bara stod för omkring 20 procent.

2.4 Klaganden fick 18/30 på diktamensprovet och 64,5/125 på det muntliga provet medan den framgångsrika sökanden fick 9/30 på diktamensprovet och 123/125 på det muntliga provet. Även om klaganden nådde det bästa resultatet av alla på det skriftliga provet framgår det att 6 av de 10 sökandena, bland dem den som till sist fick tjänsten, nådde ett bättre resultat både på det muntliga provet och i slutbedömningen.

2.5 Klagandens påstående att uttagningskommitténs bedömning var godtycklig och orättvis tycks därför inte vara bestyrkt. Några administrativa missförhållanden kunde således inte konstateras i denna del av ärendet.

3 De påstått irrelevanta frågorna i det muntliga provet

3.1 Klaganden påstod att hon under det muntliga provet blev bedömd på frågor som var irrelevanta för tjänsten och inte på frågor som stod i överensstämmelse med föreskrifterna för uttagningsprovet. Som exempel hänvisade hon till en fråga om filmer hon hade sett under den senaste tiden. Cedefop påpekade att samtliga sökande under det muntliga provet uppmanades att, utöver de 5 standardfrågorna, tala om sina intressen (film, litteratur, sport) på andra språk än sitt modersmål.

3.2 Av dokumenten i handlingarna om det muntliga provet framgår det att samtliga sökande först fick 5 standardfrågor, en om varför de sökte tjänsten, en om olika gemenskapsinstitutioners namn och tre frågor om en hypotetisk praktisk situation i vilken någon ringer (20 poäng). Därefter frågades de sökande ut om sina yrkeserfarenheter (20 poäng). Till sist gjordes en bedömning av de sökandes presentation (40 poäng) på grundval av frågor om deras bildning och intressen. Det förefaller därför som att uttagningskommittén hade rätt att ställa frågor om klagandens intressen, såsom till exempel film. Några administrativa missförhållanden kunde således inte konstateras i denna del av ärendet.

4 Påstådd underlåtenhet att besvara skrivelser

4.1 Klaganden påstod att Cedefop inte gav några tillfredsställande förklaringar på hennes frågor om slutresultaten av uttagningsprovet och aldrig besvarade hennes skriftliga invändning av den 10 maj 2000. I sitt yttrande förklarade Cedefop skälen till de poängantal som hade tilldelats både klaganden och den framgångsrika sökanden. När det gäller underlåtenheten att besvara skrivelser lämnade Cedefop inte någon kommentar.

4.2 Enligt principerna om god förvaltning skall gemenskapens institutioner och organ besvara skrivelser från medborgarna⁶⁴. I det aktuella fallet besvarade Cedefop inte klagandens skrivelse av den 10 maj 2000. Denna underlåtenhet att besvara skrivelser är därför ett exempel på administrativa missförhållanden och ombudsmannen gör nedanstående kritiska anmärkning.

5 Felaktigt datum på tillkännagivandet av resultaten av uttagningsprovet

5.1 Klaganden hävdade att tillkännagivandet av resultatet av uttagningen var daterat den 14 mars 2000, vilket är 13 dagar innan proven ägde rum. I sitt yttrande beklagade Cedefop detta misstag som berodde på datorproblem med malldokumentet. Klaganden framhöll att en institution som Cedefop inte borde göra sådana misstag.

5.2 Ombudsmannen noterar att Cedefop beklagade att detta misstag inträffade. Därför förefaller ytterligare undersökningar av denna aspekt av ärendet inte vara nödvändiga.

6 Slutsats

På grundval av Europeiska ombudsmannens undersökningar av del 1 och 4 i detta klagomål var det nödvändigt att göra följande kritiska anmärkningar:

Artikel 27 i tjänsteföreskrifterna föreskriver att tjänstemän skall väljas utan hänsyn till ras, religion eller kön. Tillkännagivanden av rekryteringsförfaranden skall därför göras utan någon hänsyn till kön.

I det aktuella fallet hänvisade tillkännagivandet av tjänsten till en "kvinnlig växeltelefonist" (τηλεφωνήτρια) och till "kvinnliga sökanden" (υποψήφιες). Det förefaller därför som att Cedefop har brutit mot principen om icke-diskriminering. Även om Cedefop beklagade detta misstag i sitt yttrande förefaller det som att Cedefop inte har rättat till detta misstag genom att publicera ett nytt tillkännagivande. Trots det faktum att det till sist var en manlig sökande som blev anställd, innebar det publicerade tillkännagivandet rimligtvis att enbart kvinnliga sökande kunde söka tjänsten i fråga. Detta är ett exempel på administrativa missförhållanden.

Enligt principerna om god förvaltning skall gemenskapens institutioner och organ besvara skrivelser från medborgarna. I det aktuella fallet besvarade Cedefop inte klagandens skrivelse av den 10 maj 2000. Denna underlåtenhet att besvara skrivelser är därför ett exempel på administrativa missförhållanden.

Eftersom dessa aspekter av ärendet berör förfaranden som har att göra med vissa tidigare händelser är det inte lämpligt att försöka åstadkomma en vänskaplig förlikning. Ombudsmannen avslutar därför ärendet.

⁶⁴ Se artikel 13 i Cedefops kodex för god förvaltningsledning av den 15 december 1999.

3.4.6 Europeiska arbetsmiljöbyrån

HÄNSYN TILL ÅLDER VID KLASSI- FICERING AV EN LOKAL FÖRETRÄDARE

*Beslut i klagomål
1056/2000/JMA mot
Europeiska arbetsmiljö-
byrån*

KLAGOMÅLET

Den klagande anställdes som lokal företrädare för Europeiska arbetsmiljöbyrån i juni 1998. I artikel 3 i avtalet angavs att reglerna i kommissionens förordning om anställningsförhållanden för dess lokala företrädare i Spanien (de lokala tjänsteföreskrifterna) skulle gälla. I den förordningen sägs i artikel 4.II.a att hänsyn skall tas till den lokale företrädarens ålder vid den inledande klassificeringen av vederbörande. Den klagande hävdade att byrån hade bortsett från detta kriterium när hans ingångslön och tjänstegrad bestämdes.

I december 1999 skickade den klagande tillsammans med andra lokala företrädare ett meddelande till byråns direktör och krävde att artikel 4.II.a i de lokala tjänsteföreskrifterna för klassificering av dess lokalt anställda skulle tillämpas och att därför de beslut som redan fattats i detta avseende skulle revideras. I sitt svar i mars 2000 förklarade byråns direktör att ålder inte kunde tas i beaktande för denna inledande klassificering eftersom ett sådant förfarande skulle strida mot spansk rättsordning.

Den klagande krävde därefter att få ett sammanträffande med byråns löneförrättare. Eftersom byrån vägrade ändra sin ståndpunkt, lämnade den klagande in ett internt administrativt överklagande i enlighet med de lokala tjänsteföreskrifterna. I ett meddelande av den 17 april 2000 avvisade byråns direktör den klagandes begäran samt kommenterade de olika möjligheter till överklagande som de lokalt anställda har. Meddelandet angav också att byråns löneförrättare bestämt hade avrått den klagande från att lämna in ett klagomål till Europeiska ombudsmannen eftersom han ansåg detta förfarande vara fullständigt olämpligt i det aktuella fallet.

Sammanfattningsvis påstod den klagande att byråns klassificering av honom som lokal företrädare inte respekterade de lokala tjänsteföreskrifterna, framför allt dess artikel 4.II.a, enligt vilken företrädarens ålder skall tas med i beräkningen när ingångslönen och tjänstegraden bestäms.

UNDERSÖKNINGEN

Europeiska arbetsmiljöbyråns yttrande

I yttrandet beskrevs först byråns rekryteringspolicy när det gäller lokala företrädare, samt de förordningar som är tillämpliga. Byrån förklarade att den hade blivit tvungen att anställa lokala företrädare eftersom dess budgetplan endast lämnade utrymme för ett litet antal C-tjänster, vilket var otillräckligt för att uppfylla byråns behov. Byrån hävdade att dess mål när den bestämde anställningsvillkoren för sina lokala företrädare var att erbjuda attraktiva villkor. I det syftet beslutade byrån att tillämpa de befintliga anställningsvillkoren för lokala EU-företrädare i tjänst i Spanien i enlighet med vad som anges i Europeiska kommissionens förordning för lokala företrädare som är anställda vid dess kontor i Spanien. De reglerna tillämpar rubrik IV (artikel 79-81) i anställningsvillkor för Europeiska gemenskapernas övriga tjänstemän, vilken ger utrymme för varje institution att bestämma anställningsvillkoren för sina lokala företrädare i enlighet med gällande regler och rutiner på den plats där de lokalt anställda utför sitt arbete.

När det gällde byråns utnämningmyndighets beslut i samband med klassificeringen av lokala företrädare, förklarade byrån i yttrandet att den inte ansåg det vara lämpligt att ta hänsyn till ålder eftersom ett sådant förfarande skulle strida mot det spanska rättssystemet. Byrån konstaterade att de lokala tjänsteföreskrifterna är underordnade den spanska lagstiftningen, framför allt den spanska arbetstagarstadgan, som lägger fast principen om likabehandling som en av grundpelarna. Att tillämpa olika klassificeringskriterier för olika åldrar skulle följaktligen vara diskriminerande och, vilket hela tiden hävdats av spanska

domstolar, strida mot spansk lag. I sitt yttrande angav byrån att man bör beakta att kommissionens förordning om lokala företrädare för närvarande ses över.

Byrån förklarade också sin ståndpunkt med avseende på de överklaganden som den klagande gjort och framför allt hans klagomål till ombudsmannen. Byrån konstaterade att den klagande hade skickat in ett krav utan att respektera det överklagandeförfarande som anges i artikel 29 och 31 i de lokala tjänsteföreskrifterna. Enligt detta förfarande borde han ha skickat ett klagomål till byråns direktör, via sin närmaste överordnade och inom tre månader efter beslutet om klassificering. Även om tidsfristen för att tillämpa detta interna förfarande hade löpt ut, beslutade direktören att besvara den klagandes överklagande och förklara byråns ståndpunkt när det gällde dess policy för rekrytering av lokala företrädare för honom. Han framhöll också i svaret att det rättsliga förfarande som skulle följas, om den klagande skulle välja att driva ärendet vidare, var att lämna in ett överklagande till den behöriga spanska domstolen i enlighet med artikel 31 i de lokala tjänsteföreskrifterna.

Byråns direktör underströk i yttrandet att han hade försökt behandla ärendet på ett konstruktivt sätt genom att informera den klagande om det korrekta rättsliga förfarings-sättet, nämligen att vända sig till den behöriga spanska arbetsmarknadsdomstolen, för att få tvisten avgjord. Enligt honom förekom det inte “[...] enligt byråns uppfattning något fall av administrativt missförhållande som behövde behandlas av er [Europeiska ombudsmannen] höga instans”.

Yttrandet avslutades med bakgrundsinformation om relationen mellan den klagande och byrån under hans anställningstid. Det innehöll också ett PM med en detaljerad analys av tillämplig spansk arbetsmarknadslagstiftning när det gällde frågan om diskriminering på grund av ålder.

Klagandens kommentarer

I sina kommentarer tackade den klagande ombudsmannen för dennes undersökning, och anmälde en avvikande uppfattning när det gällde de påståenden som gjordes i byråns yttrande.

Han ansåg inledningsvis att det inte var riktigt att byrån hade anställt lokala företrädare för uppgifter som inte var lämpliga för denna typ av anställda. Han påpekade också att eftersom de lokala företrädarnas anställningskontrakt var av tillfällig natur var de lokala företrädarna ovilliga att konfrontera sina arbetsgivare vid en eventuell tvist.

När det gällde frågan om ålder för hans inledande klassificering förklarade den klagande att byrån hade valt att införa kommissionens lokala tjänsteförordning, som bifogades varje individuellt kontrakt med en lokal företrädare. Trots att byrån hade kunnat utarbeta sina egna föreskrifter eller ändra kommissionens, så valde den att inte göra detta. Genom sitt agerande hade byrån enligt den klagande brutit mot sina avtalsenliga skyldigheter. Han tillade att kommissionen fortfarande i dag tillämpar sina egna föreskrifter.

Den klagande tillbakavisade även byråns påståenden om hans prestationer på arbetet. Han ansåg att den negativa bedömningen av hans yrkesmässiga karriär var ett försök från byråns sida att dölja det verkliga problemet.

BESLUTET

1 Ärendets tillåtlighet

1.1 I sitt yttrande uppgav byrån att man, även om den klagande hade underlåtit att respektera tidsfristen för att lämna in ett överklagande enligt det överklagandeförfarande som anges i artikel 29 och 31 i de lokala tjänsteföreskrifterna, hade besvarat den klagandes överklagande. Som en del av sitt svar uppmanade byrån den klagande att överlämna ärendet till den spanska arbetsmarknadsdomstolen. Byrån informerade dessutom den

klagande om att det enligt dess mening skulle vara uppenbart olämpligt för den klagande att vända sig till Europeiska ombudsmannen.

1.2 Enligt artikel 2.8 i ombudsmannens stadga får inga klagomål inges till ombudsmannen som gäller anställningsrelationer mellan gemenskapens institutioner och organ och deras tjänstemän och andra anställda om inte alla interna möjligheter att framställa administrativa krav och klagomål har uttömts av den person ärendet gäller. Det var därför nödvändigt för den klagande att tillämpa överklagandeförfarandet enligt de lokala tjänsteföreskrifterna innan ett klagomål lämnades in till ombudsmannen. Trots att byrån hävdar att den klagande inte respekterade den tidsfrist som gällde enligt överklagandeförfarandet, så behandlades överklagandet. Ombudsmannen anser därför att klagomålet uppfyller kraven för tillåtlighet enligt artikel 2.8 i stadgan.

1.3 Ombudsmannen anser att det var rimligt av byrån att uppmana den klagande att vända sig till den spanska arbetsmarknadsdomstolen med sin tvist när det interna överklagandeförfarandets möjligheter väl var uttömda. Ombudsmannen beklagar emellertid att byrån verkar ha försökt avråda den klagande från att utöva sin rätt att klaga till ombudsmannen och att den förefaller ha beskrivit utövandet av denna rättighet som ”uppenbart olämpligt”.

2 Underlåtenhet att respektera de lokala tjänsteföreskrifterna

2.1 Den klagande hävdade att byrån inte respekterade artikel 4.II.a i de lokala tjänsteföreskrifterna när den skulle besluta om hans klassificering som lokal företrädare. Artikel 4.II.a anger att företrädarens ålder kan tas med i beräkningen när ingångslönen och tjänstegraden skall bestämmas.

2.2 Byrån hävdar att de regler som anges i de lokala tjänsteföreskrifterna är underordnade spansk lag. Den hävdar också att den spanska lagen gör det olagligt att ta hänsyn till åldern som ett kriterium vid klassificering.

2.3 Ombudsmannen konstaterar att byrån antog kommissionens lokala tjänsteföreskrifter, som reglerar anställningsförhållandena för dess lokala företrädare i Spanien. Den lät föreskrifterna, inklusive artikel 4.II.a, ingå som en bilaga till den klagandes anställningsavtal.

2.4 Principerna om god förvaltningssed kräver att byrån skall handla lagligt och konsekvent. Innan den ingick avtalet med den klagande borde byrån ha försäkrat sig om att avtalet överensstämde med spansk arbetsmarknadslagstiftning. Genom att ingå avtalet med den klagande och därefter förneka honom fördelarna med en av avtalets föreskrifter agerade byrån inkonsekvent. Ombudsmannen finner därför att detta utgör ett fall av administrativt missförhållande och en kritisk anmärkning kommer att riktas till byrån.

2.5 Frågan om den klagande kunde kräva att artikel 4.II.a i de lokala tjänsteföreskrifterna skulle tillämpas av byrån som en av bestämmelserna i hans anställningsavtal kunde enbart behandlas av en domstol med rätt behörighet, som skulle kunna lyssna på argumenten från båda parter när det gällde tolkningen och tillämpningen av spansk lag.

3 Slutsats

På grundval av ombudsmannens undersökningar av detta klagomål är det nödvändigt att göra följande kritiska anmärkning:

Principerna om god förvaltningssed kräver att byrån skall handla lagligt och konsekvent. Innan den ingick avtalet med den klagande borde byrån ha försäkrat sig om att avtalet överensstämde med spansk arbetsmarknadslagstiftning. Genom att ingå avtalet med den klagande och därefter förneka honom fördelarna med en av avtalets föreskrifter agerade byrån inkonsekvent.

Eftersom denna aspekt av ärendet berör förfaranden som har att göra med vissa tidigare händelser är det inte lämpligt att försöka åstadkomma en vänskaplig förlikning. Ombudsmannen avslutar därför ärendet.

3.5 FÖRSLAG TILL REKOM- MENDATIONER SOM ANTAGITS AV INSTITU- TIONEN

Anmärkning: Ombudsmannen nådde samma slutsats i tre andra ärenden (457/99/IP, 610/99/IP och 1000/99/IP)

KLAGOMÅLET

Den 7 januari 2000 lämnade L. in ett klagomål till Europeiska ombudsmannen mot Europaparlamentet om sitt deltagande i det allmänna uttagningsprovet EUR/C/135 som organiserades av Europaparlamentet.

3.5.1 Europaparlamentet

Ett av den klagandes påståenden gällde uttagningskommitténs vägran att låta henne se en rättad version av sitt prov.

FÖRSLAGET TILL REKOMMENDATION

EUROPAPARLAMEN- TET ACCEPTERAR ATT GE SÖKANDE TILLGÅNG TILL SINA RÄTTADE UTTAGNINGSPROV

Den 27 juli 2000, i enlighet med artikel 3.6 i Europeiska ombudsmannens stadga⁶⁵, skickade ombudsmannen följande förslag till rekommendation till parlamentet efter en undersökning av klagomålet som ledde till slutsatsen att parlamentets vägran att låta den klagande se en kopia av sitt eget uttagningsprov utgjorde ett administrativt missförhållande:

*Beslut i klagomål
25/2000/IP mot
Europaparlamentet*

Parlamentet skall ge den klagande tillgång till sitt eget rättade uttagningsprov.

Parlamentets detaljerade yttrande

Ombudsmannen informerade parlamentet om att enligt artikel 3.6 i stadgan skulle institutionen skicka ett detaljerat yttrande före den 31 oktober 2000 och att det detaljerade yttrandet kunde utgöras av ett accepterande av ombudsmannens förslag till rekommendation och en beskrivning av hur den skulle kunna verkställas.

Den 27 november 2000 skickade parlamentet sitt detaljerade yttrande till ombudsmannen. Parlamentet förklarade att det hade accepterat principen att tillåta de sökande att få en kopia av sitt eget rättade uttagningsprov och att det hade för avsikt att införa principen i följande steg:

För alla uttagningsprov som utannonserats efter den 1 januari 2001 kommer de sökande att erhålla en kopia av sina egna flervalsprov efter skriftlig begäran.

För alla uttagningsprov som utannonserats efter den 1 juli 2001 kommer sökande som inte blivit godkända vid ett skriftligt prov att på begäran få en kopia av rättningsmallen som utarbetats av uttagningskommittén.

En utvärdering av de praktiska resultaten av de nya reglerna kommer att genomföras i slutet av 2001 och ett eventuellt tredje steg kommer vid behov att övervägas.

Parlamentets detaljerade yttrande skickades till den sökande den 28 november 2000. Ombudsmannen mottog inga kommentarer från den klagande.

⁶⁵ Europaparlamentets beslut 94/262 av den 9 mars 1994 om föreskrifter och allmänna villkor för ombudsmannens ämbetsutövning, EGT L 113, 1994, s. 15.

YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

Efter att ha granskat parlamentets detaljerade yttrande ansåg ombudsmannen att det var nödvändigt att påminna parlamentet om huvuddragen i förslaget till beslut⁶⁶. Han skickade därför en andra skrivelse till institutionen den 8 februari 2001. Å ena sidan välkomnade han principen att ge de sökande tillgång till sina egna rättade uttagningsprov. Å andra sidan konstaterade han däremot att parlamentet inte hade tagit hänsyn till ombudsmannens uttryckliga rekommendation att skicka den klagande en kopia av sitt eget rättade uttagningsprov.

Eftersom parlamentet hade underlåtit att göra detta och eftersom ombudsmannen ansåg att det skulle ha varit möjligt för institutionen att uppfylla rekommendationen, så uppmanade han parlamentet att göra detta genom att uppfylla den klagandes krav.

Ombudsmannen påpekade i sitt brev att parlamentets rättstjänst den 27 juli 2000 avgett ett rättsligt yttrande om vissa frågor som hängde samman med de allmänna uttagningsproven vid gemenskapens institutioner. I yttrandet underströk rättstjänsten att eftersom rutinerna i samband med de uttagningsprov som arrangeras av gemenskapens institutioner saknar särskilda regler för tillgång till rättade prov, så är det i princip omöjligt att neka en sökande tillgång till hans/hennes eget rättade uttagningsprov om vederbörande kräver att få sådan tillgång.

Ombudsmannen hänvisade dessutom till det betänkande som utarbetats av ledamoten i Europaparlamentet Herbert Bösch och som antogs den 12 oktober 2000 av Europaparlamentets utskott för framställningar, i vilket det ställde sig bakom hans särskilda rapport till Europaparlamentet efter det egna initiativet att granska den sekretess som omgärdar kommissionens rekryteringsförfarande.

Ombudsmannen påpekade slutligen att Europaparlamentet i en omröstning den 17 november 2000 godkände resolutionen om ombudsmannens särskilda rapport av den 18 oktober 1999 som innehöll rekommendationen att ”i sina kommande uttagningsförfaranden och senast från och med den 1 juli 2000 och framåt, skall kommissionen på begäran ge de sökande tillgång till sina egna rättade uttagningsprov”. I sin resolution rekommenderade parlamentet att de sökande ges tillgång till sina rättade uttagningsprov och uppmanade samtliga Europeiska unionens institutioner och organ att följa Europeiska kommissionens exempel.

På grundval av dessa resultat uppmanade ombudsmannen parlamentet att följa det förslag till rekommendationer som nämndes ovan.

Den 5 april 2001 mottog ombudsmannen parlamentets svar på sin skrivelse av den 8 februari 2001. Parlamentet underströk att uttagningskommittén i fråga hade avslutat sitt arbete den 21 oktober 1999 och att det enda tänkbara yttrandet var det som formulerades i dess senaste meddelande. Institutionen informerade emellertid ombudsmannen om att man accepterade ombudsmannens förslag till rekommendation och att den hade gett uttagningsstjänsten i uppdrag att skicka den klagande en kopia av hennes ursprungliga uttagningsprov.

Parlamentet informerade dessutom ombudsmannen om att uttagningsstjänsten var redo att på begäran skicka de sökande en kopia av deras egna rättade uttagningsprov.

BESLUTET

Ombudsmannen riktade den 27 juli 2000 följande förslag till rekommendation till Europaparlamentet i enlighet med artikel 3.6 i ombudsmannens stadga:

⁶⁶ ”Parlamentet skall ge den klagande tillgång till sitt eget rättade uttagningsprov”

Parlamentet skall ge den klagande tillgång till sitt eget rättade uttagningsprov.

Den 5 april 2001 mottog ombudsmannen parlamentets svar på sin skrivelse av den 8 februari 2001. Parlamentet underströk att uttagningskommittén i fråga hade avslutat sitt arbete den 21 oktober 1999 och att det enda tänkbara yttrandet var det som formulerades i dess senaste meddelande. Institutionen underrättade emellertid ombudsmannen om att den godtagit ombudsmannens förslag till rekommendation och att den hade gett uttagningsstjänsten i uppdrag att skicka den klagande en kopia av hennes ursprungliga uttagningsprov.

Parlamentet informerade dessutom ombudsmannen om att dess uttagningsstjänst var redo att på begäran av en sökande, skicka en kopia av dess egna rättade uttagningsprov.

De åtgärder som parlamentet beskrivit förefaller tillfredsställande och ombudsmannen avslutar därför ärendet.

3.5.2 Europeiska unionens råd

KLAGOMÅLET

Klagomålet ingavs av Statewatch, en privat organisation, i juli 2000.

Bakgrund

Klaganden hade redan 1997 av rådet begärt tillgång till dagordningar för gruppen med höga tjänstemän och arbetsgruppen för EU-Förenta Staterna. Rådet vägrade att ge tillgång till dessa dokument eftersom de har utarbetats gemensamt av rådets ordförandeskap, kommissionen och amerikanska myndigheter och således inte under rådets ansvar. Rådet anser därför att artikel 2.2 i rådets beslut 93/731/EG av den 20 december 1993 om allmänhetens tillgång till rådets handlingar⁶⁷ var tillämplig.

Denna bestämmelse lyder som följer:

”Om den handling som efterfrågas har upprättats av en fysisk eller juridisk person, en medlemsstat, en annan gemenskapsinstitution eller ett annat gemenskapsorgan eller något annat nationellt eller internationellt organ, skall ansökningen inte göras till rådet utan direkt till den som har upprättat handlingen.”

Klaganden vände sig då till Europeiska ombudsmannen (klagomål 1056/25.11.96/Statewatch/UK/IJH). Under undersökningen förklarade rådet uttryckligen att det inte betraktade dess ordförandeskap som ”en annan gemenskapsinstitution eller ett annat gemenskapsorgan” enligt artikel 2.2 i rådets beslut 93/731. I sitt beslut av den 30 juni 1998⁶⁸, menade ombudsmannen att varken den uttryckliga utformningen av denna bestämmelse eller rättspraxis vid gemenskapens domstolar stöder rådets ståndpunkt att handlingar som det har medverkat till upprättandet av, faller inom räckvidden för artikel 2.2. Ombudsmannen drog slutsatsen att det föreföll som att rådets ståndpunkt grundades på en felaktig tillämpning av beslut 93/731 och gjorde en kritisk anmärkning i vilken han uppmanade rådet att ompröva klagandens ansökan och ge tillgång till de begärda handlingarna, såvida inte ett eller flera av undantagen enligt artikel 4 i beslut 93/731 är tillämpliga.

Det föreliggande klagomålet

Klaganden skrev till rådet för att förnya sin begäran om tillgång den 9 juli 1998. Rådet svarade den 29 juli 1998 och påpekade att mot bakgrund av den tid som förflutit betraktade det denna skrivelse som en ny begäran. När det gäller sakfrågan vidhöll rådet att

⁶⁷ EGT L 340, 1993, s. 43, ändrat genom rådets beslut 96/705/EG, EKSG, Euratom av den 6 december 1996 (EGT L 325, 1996, s. 19).

⁶⁸ Europeiska ombudsmannen, årsrapport för 1998, s. 172.

TILLGÅNG TILL RÅDSDOKUMENT

Beslut i klagomål 916/2000/GG mot Europeiska unionens råd

artikel 2.2 var tillämplig. Klaganden skickade en bekräftande ansökan den 27 augusti 1998. I sitt beslut om denna ansökan av den 28 september 1998 framhöll rådet att förslag till dagordningar för mötena i fråga utformades av de deltagande parterna och förblev utkast tills de blev godkända. Enligt rådet behandlades dagordningarna aldrig direkt av rådet och blev därför vare sig registrerade eller arkiverade på ett systematiskt sätt i rådets arkiv. Rådet drog slutsatsen att dessa handlingar inte var "i rådets besittning" enligt artikel 1.2 i beslut 93/731 utan endast förvarades av tjänstemän i generalsekretariatet och därför föll utanför tillämpningen av beslut 93/731.

Klaganden vände sig därefter återigen till ombudsmannen och framförde följande påståenden:

- 1) Genom att införa helt nya skäl för att vägra tillgång till de berörda handlingarna underlät rådet att följa Europeiska ombudsmannens beslut av den 30 juni 1998.
- 2) Rådet hade fel då det gjorde gällande att generalsekretariatet inte var en del av rådet.
- 3) Genom att underlåta att registrera och arkivera de berörda handlingarna bröt rådet mot sin skyldighet att föra register.
- 4) Rådet underlät att ange tillräckliga skäl för sitt beslut.

UNDERSÖKNINGEN

Klagomålet sändes till Europeiska unionens råd för yttrande.

Rådets yttrande

I sitt yttrande gav rådet följande kommentarer:

- 1) Rådet underlät inte att följa ombudsmannens beslut av den 30 juni 1998

Som ombudsmannen själv hade påpekat är det bara EG-domstolen som har behörighet att slutligen pröva tolkningen av gemenskapsrätten. Ombudsmannens synpunkter kan förvisso ge den berörda institutionen värdefull vägledning, och denna skulle vanligtvis ompröva sin ståndpunkt mot bakgrund av ombudsmannens synpunkter. I det aktuella fallet omprövade rådet faktiskt sitt första beslut. Medan det avvaktar med att ta ställning till problemet med handlingar som rådet har medverkat till upprättandet av, drog rådet, efter noggranna överväganden, slutsatsen att handlingarna i fråga fortfarande inte kunde lämnas ut, om än av andra skäl än de som anges i dess första beslut. Detta nya beslut kunde bli föremål för ett nytt klagomål till ombudsmannen.

- 2) Generalsekretariatet var inte "en del av rådet"

Denna fråga var föremål för förstainstansrättens granskning (i mål T-205/00, Spa Renco mot Europeiska unionens råd). I avvaktan på resultatet av detta mål avstod rådet därför från ytterligare kommentarer i detta sammanhang.

- 3) Förpliktelsen att registrera handlingar och skyldigheten att föra register

Av de skäl som i större detalj anges i svaret på klagomål 917/2000/GG, ingivet av samma klagande, ansåg rådet inte att det var vare sig nödvändigt eller lämpligt att föra en fullständig, centraliserad förteckning och register över varje handling som förvarades av någon av dess tjänstemän.

- 4) Rådet gav tillräckliga skäl för sitt beslut

Frågan om de skäl som lämnas för ett beslut är tillräckliga var en fråga som påverkade beslutets lagenlighet, och granskningen av det faller inte inom ombudsmannens ansvarsområde.

Klagandens kommentarer

I sina kommentarer vidhöll klaganden sitt klagomål och gav följande ytterligare kommentarer:

Rådets åsikt att det stod det fritt att vägra tillgång till relevanta handlingar av nya skäl och att klagomål därefter kunde inges mot detta nya beslut, innebär en risk för en cirkulär process som kunde pågå för evigt och som på sikt kunde undergräva ombudsmannens roll. Klaganden var inte bekant med mål T-205/00. Det var möjligt att rådet helt enkelt framförde samma argument i det målet som det hade gjort i det aktuella fallet. Det var i alla händelser otänkbart att domstolen skulle besluta att generalsekretariatet inte var en del av rådet. Detta argument från rådets sida kunde därför bara betraktas som ett försök att fördröja ett beslut.

Vad skyldigheten att motivera beslut beträffar så gäller det en fråga om administrativa missförhållanden och i det fallet är ombudsmannen den behöriga myndigheten. Det var i alla händelser nödvändigt att en institution ger tillräckliga skäl som kan underkastas en rättslig granskning. Rådet har konsekvent underlåtit att göra det i det aktuella fallet.

FÖRSLAGET TILL REKOMMENDATION

Genom beslut av den 1 mars 2001 riktade ombudsmannen ett förslag till rekommendation till rådet i enlighet med artikel 3.6 i Europeiska ombudsmannens stadga⁶⁹. Det centrala innehållet i rekommendationsförslaget var följande:

1 Underlåtenhet att följa ombudsmannens beslut av den 30 juni 1998

1.1 Klaganden bad Europeiska unionens råd om tillgång till vissa handlingar (i synnerhet dagordningar för gruppen med höga tjänstemän och arbetsgruppen för EU-Förenade Staterna) i enlighet med rådets beslut 93/731/EG av den 20 december 1993 om allmänhetens tillgång till handlingar⁷⁰. Rådet hävdade ursprungligen att de berörda handlingarna inte hade utarbetas under rådets ansvar och att artikel 2.2 i rådets beslut 93/731 om tillgång till dokument således var tillämplig. Klaganden vände sig då till Europeiska ombudsmannen (klagomål 1056/25.11.96/Statewatch/UK/IJH). I sitt beslut av den 30 juni 1998, menade ombudsmannen att varken den uttryckliga utformningen av artikel 2.2 i beslut 93/731 eller rättspraxis vid gemenskapens domstolar stöder rådets ståndpunkt att handlingar som det har medverkat till upprättandet av faller inom räckvidden för artikel 2.2. När klaganden senare förnyade sin ansökan om tillgång informerade rådet denne om att de relevanta handlingarna aldrig behandlades direkt av rådet utan enbart av de tjänstemän i generalsekretariatet som följde frågan, vilka hade kopior för sitt arbete. Mot denna bakgrund hävdade rådet att dessa handlingar inte var ”i rådets besittning” enligt artikel 1.2 i beslut 93/731, utan endast förvarades av tjänstemän i generalsekretariatet och därför föll utanför tillämpningen av beslut 93/731. Klaganden hävdade att rådet, genom att införa helt nya grunder för att vägra tillgång till de berörda handlingarna, underlät att följa Europeiska ombudsmannens beslut av den 30 juni 1998.

1.2 Rådet påpekade att medan ombudsmannens synpunkter kan ge värdefull vägledning, är det bara EG-domstolen som har behörighet att slutligen pröva tolkningen av gemenskapsrätten. Rådet hävdade vidare att det verkligen hade omprövat sin ståndpunkt i ljuset av ombudsmannens beslut av den 30 juni 1998 och kommit fram till slutsatsen att handlingarna i fråga fortfarande inte skall lämnas ut, om än av andra skäl än de som anges i dess första beslut.

⁶⁹ Europaparlamentets beslut nr 94/262 av den 9 mars 1994 om föreskrifter och allmänna villkor för ombudsmannens ämbetsutövning, EGT L 113, 1994, s. 15.

⁷⁰ EGT L 340, 1993, s. 43, ändrat genom rådets beslut 96/705/EG, EKSG, Euratom av den 6 december 1996 (EGT L 325, 1996, s. 19).

1.3 I sitt beslut av den 30 juni 1998 i klagomål 1056/25.11.96/Statewatch/UK/IJH, gjorde ombudsmannen en kritisk anmärkning i vilken han uppmanade rådet att ompröva klagandens ansökan och ge tillgång till de begärda handlingarna, såvida inte ett eller flera av undantagen enligt artikel 4 i beslut 93/731 var tillämpliga. Ombudsmannen ansåg att rådet i sitt beslut den 28 september 1998 verkligen hade omprövat sin ståndpunkt. Även om rådet inte hade åberopat artikel 1.2 i beslut 93/731 i sitt svar på klagandens första begäran av tillgång till de berörda dokumenten, ansåg ombudsmannen att hans beslut av den 30 juni 1998 inte hindrade rådet från att senare hänvisa till denna bestämmelse om det, sedan det hade omprövat sin ståndpunkt i ljuset av ombudsmannens kommentarer, kom fram till slutsatsen att den var tillämplig. Ombudsmannen noterade klagandens oro för att detta skulle leda till en cirkulär process som kunde pågå för evigt. Enligt hans åsikt förhindrade principerna om god förvaltning en administration från att godtyckligt byta ut skälen för sina beslut mot nya. Enligt ombudsmannens uppfattning fanns det emellertid inga belägg för att detta skulle vara fallet i det föreliggande ärendet.

1.4 Mot bakgrund av detta föreföll det inte föreligga administrativa missförhållanden från rådets sida när det gäller det första påståendet.

2 Generalsekretariatet som en del av rådet

2.1 Rådet hävdade att de relevanta handlingarna aldrig hade behandlats direkt av rådet utan enbart av de tjänstemän i generalsekretariatet som följde frågan, vilka hade kopior för sitt arbete. Mot denna bakgrund ansåg rådet att dessa handlingar inte var ”i rådets besittning” enligt artikel 1.2 i beslut 93/731. Klaganden hävdade att detta var felaktigt.

2.2 Rådet hävdade att frågan huruvida generalsekretariatet var en ”annan” institution skild från rådet för närvarande var föremål för förstainstansrättens granskning (mål T-205/00, Spa Renco mot rådet). I avvaktan på resultatet av detta mål avstod rådet därför från ytterligare kommentarer i detta sammanhang.

2.3 I artikel 1.3 i Europeiska ombudsmannens stadga⁷¹ föreskrivs att ombudsmannen inte får ingripa i mål som är anhängiga vid domstol. Detta innebär att ombudsmannen är förhindrad att granska eller att fortsätta sin granskning av ett klagomål där det relevanta *sakförhållandet* även har anhängiggjorts vid en domstol⁷². Ombudsmannen konstaterade emellertid att det mål rådet hänvisade till rör ett annat sakförhållande, vilket framgår av den sammanfattning av mål T-205/00 som offentliggjordes i Europeiska gemenskapernas officiella tidning⁷³. Det är möjligt att rådet i det fallet framförde samma argument som i det föreliggande fallet, dvs. att en distinktion borde göras mellan rådet och dess generalsekretariat för tillämpningen av beslut 93/731. Ombudsmannen ansåg det emellertid inte nödvändigt eller lämpligt att avbryta sin granskning i denna fråga i väntan på domstolsförhandlingarna.

2.4 I artikel 1.1 i beslut 93/731 föreskrivs att: ”Allmänheten skall ha tillgång till rådets handlingar enligt de villkor som anges i föreliggande beslut.” Termen rådets handlingar definieras i artikel 1.2 som ”all skriven text med befintlig information, oavsett form av medium, som är i rådets besittning, om inte annat följer av artikel 2.2.”

2.5 Beslut 93/731 måste ses mot bakgrund av ”Uppförandekodex för allmänhetens tillgång till rådets och kommissionens handlingar”⁷⁴, antagen av rådet och kommissionen den

⁷¹ Europaparlamentets beslut nr 94/262 av den 9 mars 1994 om föreskrifter och allmänna villkor för ombudsmannens ämbetsutövning, EGT L 113, 1994, s. 15.

⁷² Jfr artikel 2.7 i ombudsmannens stadga vilken lyder som följer: ”När ombudsmannen måste avvisa ett klagomål eller avbryta sin undersökning på grund av pågående eller avslutade rättsliga åtgärder rörande omständigheter som tagits upp i ett klagomål skall resultatet av de undersökningar som redan är gjorda arkiveras utan ytterligare åtgärder.”

⁷³ EGT C 285, 2000, s. 19.

⁷⁴ EGT L 340, 1993, s. 41.

6 december 1993 och som skälen för beslut 93/731 hänvisade till. I denna uppförandekodex föreskrivs, bland annat: ”Allmänheten skall ha största möjliga tillgång till de handlingar som förvaras av kommissionen och rådet.” På grundval av detta kom förstainstansrätten fram till följande slutsats: ”Målet med beslut 93/731 är att förverkliga principen om största möjliga tillgång till information för medborgarna i syfte att stärka institutionernas demokratiska karaktär och allmänhetens förtroende för förvaltningen”⁷⁵.

2.6 Ombudsmannen ansåg att det inte skulle vara möjligt att nå detta mål om det skulle godtas att handlingar som rådet har upprättat eller medverkat till upprättandet av inte skulle omfattas av beslut 93/731 av den enkla anledningen att de inte förvaras av rådet som sådant utan av dess generalsekretariat. Enligt artikel 207.2 i EG-fördraget skall rådet biträdas av ett generalsekretariat. Ombudsmannen kände dock inte till någon bestämmelse i fördraget eller i gemenskapsrätten som tydde på att generalsekretariatet borde betraktas som en institution eller ett organ som var skilt från rådet. Beslut 93/731 tilldelade generalsekretariatet en viktig roll när det gällde tillgång till handlingar genom att instruera sökandena att skriva till ”de berörda enheterna inom generalsekretariatet” och genom att ålägga detta att behandla sådana önskemål i första hand (jfr artikel 7 i beslut 93/731). Enligt ombudsmannens uppfattning fanns det således ingenting som skulle kunna rättfärdiga slutsatsen att rådets generalsekretariat borde betraktas som ”en annan gemenskapsinstitution eller ett annat gemenskapsorgan” i enlighet med artikel 2.2 i beslut 93/731. Ombudsmannen ansåg därför att handlingar som förvarades av rådets generalsekretariat var handlingar som var ”i rådets besittning” för vilka beslut 93/731 var tillämpligt. Det var dock nödvändigt att erinra sig att EG-domstolen är den högsta auktoriteten i fråga om innebörden i och tolkningen av gemenskapsrätten.

3 Systematisk underlåtenhet att diarieföra och arkivera de berörda handlingarna

3.1 Klaganden hävdade att rådet genom att systematiskt underlåta att diarieföra och arkivera de berörda handlingarna bröt mot sin skyldighet att föra register.

3.2 Rådet svarade att det, av de skäl som i större detalj anges i svaret på klagomål 917/2000/GG, ingivet av samma klagande, inte ansåg att det var vare sig nödvändigt eller lämpligt att föra en fullständig, centraliserad förteckning och register över varje dokument som förvarades av någon av dess tjänstemän.

3.3 Den aktuella frågan hade även tagits upp i klagomål 917/2000/GG. Både rådet och klaganden hade kommenterat den frågan detaljerat, och ombudsmannen skulle bedöma dessa argument när han behandlade klagomål 917/2000/GG. Ombudsmannen ansåg därför att det inte fanns något behov av att granska den frågan närmare inom ramen för den aktuella undersökningen.

4 Underlåtenhet att ge skäl

4.1 Klaganden hävdade att rådet, med tanke på det sätt på vilket det hade ändrat motiveringen för att vägra tillgång till de berörda handlingarna under förfarandet, hade underlåtit att ge tillräckliga skäl för sitt beslut och att dess resonemang hade varit oacceptabelt vagt och förvirrande.

4.2 Rådet ansåg att frågan om de skäl som lämnas för ett beslut är tillräckliga är en fråga som påverkar beslutets lagenlighet, och granskningen av det faller inte inom ombudsmannens ansvarsområde.

4.3 I enlighet med artikel 195 i EG-fördraget är det Europeiska ombudsmannens skyldighet att undersöka eventuella administrativa missförhållanden. Termen ”administrativa missförhållanden” definieras inte i EG-fördraget eller i ombudsmannens stadga. Det

⁷⁵ Dom av den 17 juni 1998 i mål T-174/95, *Svenska Journalistförbundet mot rådet*, REG 1998, s. II-2289, punkt 66.

förtjänade att påpekas att i Årsrapporten för 1997⁷⁶, angav ombudsmannen att han ansåg följande tolkning av termen ”administrativa missförhållanden” vara lämplig: ”Administrativa missförhållanden föreligger då ett offentligt organ underlåter att agera i enlighet med en regel eller princip som är bindande för det.” Ombudsmannen tillade⁷⁷ att när ombudsmannen undersöker huruvida en gemenskapsinstitution eller ett gemenskapsorgan har agerat i enlighet med de regler och principer som är bindande för dem ”så måste hans främsta och viktigaste uppgift vara att fastställa huruvida den agerat lagenligt”. Den 16 juli 1998 antog Europaparlamentet en resolution, i vilken definitionen hälsades med tillfredsställelse. Ombudsmannen ansåg därför att hans ämbetsområde tillät att han granskade klagomål i vilka det påstods att en institution hade underlåtit att ge tillräckliga skäl för sitt beslut.

4.4 Ombudsmannen ansåg emellertid att de skäl rådet angett i sitt beslut av den 28 september 1998 var tillräckliga sedan rådet klargjort att dess skäl för att vägra tillgång till handlingarna i fråga grundade sig på artikel 1.2 i beslut 93/731. Frågan huruvida rådet hade handlat korrekt när det ändrade de skäl på vilka det grundade sin vägran under förfarandet hade redan behandlats (se punkt 1.3 ovan).

4.5 Mot bakgrund av detta föreföll det inte föreligga administrativa missförhållanden från rådets sida när det gäller det fjärde påståendet.

5 Slutsats

Ombudsmannen ansåg därför att rådets agerande i det aktuella fallet utgjorde ett exempel på administrativa missförhållanden i den mån som rådet hade grundat sin vägran att bevilja klaganden tillgång till de relevanta handlingarna på artikel 1.2 i beslut 93/731.

I enlighet med artikel 3.6 i ombudsmannens stadga riktade ombudsmannen därför följande förslag till rekommendation till rådet:

Europeiska unionens råd bör ompröva klagandens ansökan och ge tillgång till de begärda handlingarna såvida inte ett eller flera av undantagen enligt artikel 4 i beslut 93/731 är tillämpliga.

RÅDETS DETALJERADE YTTRANDE

Ombudsmannen informerade rådet om att det enligt artikel 3.6 i stadgan skulle sända ett detaljerat yttrande senast den 30 juni 2001 och att detta kunde bestå av ett godtagande av ombudsmannens förslag till rekommendation och en beskrivning av vilka åtgärder som vidtagits för att genomföra det.

I sitt detaljerade yttrande gjorde rådet följande kommentarer:

”Rådet noterar ombudsmannens beslut om den första, tredje och fjärde anmärkningen (...).

När det gäller ombudsmannens beslut och förslag till rekommendation för den andra anmärkningen om frågan huruvida handlingar som förvaras av tjänstemän i generalsekretariatet och ännu inte har distribuerats till medlemmarna i rådet eller till deras företrädare i något av dess förberedande organ skall betraktas som rådets handlingar eller inte beslutar rådet att lämna ut de berörda handlingarna i enlighet med beslut 93/731/EG, eftersom det framgick att deras innehåll inte omfattas av något av undantagen i artikel 4 i beslut 93/731/EG.”

⁷⁶ På sida 23.

⁷⁷ På sida 24.

Rådets detaljerade yttrande vidarebefordrades till klaganden. I sina kommentarer bekräftade klaganden att han hade mottagit handlingarna i fråga. Ombudsmannen ansåg emellertid att det, med tanke på att rådet inte hade besvarat det tredje påståendet direkt, var hans sak att avgöra huruvida rådet hade genomfört hans rekommendation. När det gällde den andra punkten antog klaganden att eftersom rådet hade tillämpat beslut 93/731 kunde man sluta sig till att det godtog rekommendationen även om det inte uttryckligen sade det.

BESLUTET

1 Den 1 mars 2001 riktade ombudsmannen följande förslag till rekommendation till rådet i enlighet med artikel 3.6 i ombudsmannens stadga:

Europeiska unionens råd bör ompröva klagandens ansökan och ge tillgång till de begärda handlingarna såvida inte ett eller flera av undantagen enligt artikel 4 i beslut 93/731 är tillämpliga.

2 Den 28 maj 2001, informerade rådet ombudsmannen att det hade beslutat att lämna ut handlingarna i fråga, eftersom det hade kommit fram till att deras innehåll inte omfattades av något av undantagen i artikel 4 i beslut 93/731/EG. Ombudsmannen ansåg att rådet därigenom hade godtagit hans förslag till rekommendation. Det föreföll som att de åtgärder rådet beskrivit i sitt brev av den 28 maj 2001, var tillfredsställande och att de tillmötesgick klaganden⁷⁸. Ombudsmannen avslutade därför ärendet.

3.5.3 Europeiska kommissionen

TILLÄGGSFÖRSÄKRING FÖR LOKALANSTÄLLD PERSONAL

*Beslut i klagomål
367/98/(VK)GG mot
Europeiska
kommissionen*

KLAGOMÅLET

Klagomålet lämnades in i april 1998 av två lokalanställda vid Europeiska kommissionens kontor i Wien i Österrike. Detta kontor är efterföljaren till den delegation som kommissionen drev i Österrike innan landet blev medlem av Europeiska gemenskapen den 1 januari 1995. Klaganden hävdade att kommissionen hade underlåtit att inrätta ett system med tilläggförsäkringar för dess lokalanställda i Österrike.

Enligt artikel 14 i ”Allmänna regler för anställningsvillkor för Europeiska kommissionens lokalanställda som tjänstgör i icke-medlemsstater” (i fortsättningen ”Allmänna regler”) som skickades ut den 22 juni 1990 gäller följande:

”Kommissionen skall ansvara för de sociala avgifter som arbetsgivaren är skyldig att betala enligt de regler som gäller på den plats där den lokalanställde skall utföra sitt arbete.

Kommissionen skall tillhandahålla kompletterande eller oberoende sjuk-, olycksfalls- eller pensionsförsäkringar där det inte finns några lokala system eller där det lokala systemet bedöms vara otillräckligt.

Storleken på de premier som skall betalas av kommissionen och de lokalt anställda för eventuella tilläggförsäkringar eller oberoende försäkringssystem skall avgöras av den myndighet som har behörighet att ingå anställningsavtal.”

Den 26 april 1994 antog kommissionen ”Särskilda anställningsvillkor för de lokalanställda i Österrike” (i fortsättningen ”Särskilda villkor”) som trädde i kraft den 1 maj 1994.

Enligt artikel 25.1 i Särskilda villkor skall, utan att detta får påverka det obligatoriska försäkringssystem som gäller i Österrike, en lokalt anställd som är oförmögen att arbeta på grund av sjukdom eller olycka ha rätt till ersättning under de första 6, 8, 10 eller 12 veckorna, beroende på hur länge vederbörande varit anställd. Från och med den 7:e, 9:e,

⁷⁸ Som nämnts ovan kommer klagandens tredje anmärkning att behandlas i ombudsmannens beslut i klagomål 917/2000/GG ingivet av samma klagande.

11:e och 13:e veckan som vederbörande inte kan arbeta, skall den lokalanställda erhålla 50 procent av sin lön under en ytterligare period av fyra veckor. Från det att det obligatoriska försäkringssystemet träder in och till den 180:e dagen skall den lokalanställda erhålla försäkringsförmåner som ger honom eller henne rätt till en inkomst som motsvarar 100 procent av den månadslön som senast erhöles före sjukdomen eller olyckan. Enligt artikel 25 skall villkoren för det obligatoriska försäkringssystemets ersättning för inkomstbortfallet under sjukdomsperioden överenskommas med ett försäkringsbolag till vilket den lokalanställda är ansluten.

Enligt artikel 27 i Särskilda villkor skall de lokalanställda vid permanent och total invaliditet som orsakas av en arbetsskada, eller i samband med dödsfall, ha rätt till ersättning i enlighet med det försäkringsavtal som kommissionen ingår i detta syfte.

Enligt artikel 28 i Särskilda villkor skall en lokalanställd erhålla pension i enlighet med det försäkringsavtal som kommissionen ingår.

Premierna för dessa försäkringar anges i artikel 30 i Särskilda villkor. Enligt artikel 30.2 skall de lokalanställda betala en avgift som motsvarar en tredjedel av kostnaderna för den försäkring som anges i artikel 25. Enligt artikel 30.3 skall, när det gäller de risker som anges i artikel 27 och 28, premien för pensions-, invaliditets- och dödsfallsförsäkringen betalas till 60 procent av kommissionen och till 40 procent av den lokalanställda.

Enligt artikel 38 i de särskilda villkoren skall föreskrifterna i artikel 25, 27 och 28 ”träda i kraft och bli giltiga från och med det datum när de försäkringar som anges i dessa artiklar blir giltiga.”

Enligt de klagande kan den fortsatta händelseutvecklingen sammanfattas som följer:

Detaljerade offerter från tre försäkringsbolag lämnades in till administrationen av de lokalanställda den 5 maj 1994. I december 1994 bad den ansvariga enheten vid kommissionens generaldirektorat IA⁷⁹ kommissionens delegation att lämna in deklARATIONER från de lokalanställda som skulle omfattas av försäkringarna, i vilka de senare accepterade villkoren i försäkringen ”sjukdom-olycksfall-arbetsoförmåga” som erbjudits av Van Breda, ett försäkringsbolag. Kort därefter undertecknade de lokalanställda de blanketter som krävdes för ersättningsgarantierna i samband med oförmåga att arbeta och överlämnade dem till administrationens assistent vid delegationen i Wien. Den senare skickade dessa blanketter vidare till GD IA den 1 juni 1995.

I ett meddelande till den administrativa assistenten vid delegationen av den 4 juli 1995 uppgav GD IA att de lokalanställda som arbetade i Wien inte skulle omfattas av den försäkring som erbjöds av Van Breda. Delegationen ombads att tillsammans med GD X⁸⁰, lämna in nya förslag till GD IA och GD IX (det generaldirektorat som har ansvaret för personal och administration).

I samband med ett möte med samtliga lokalanställda i Wien i början av mars 1996 och i närvaro av kontorets administrativa assistent, uppmanade Walker, personalansvarig vid GD X de lokalanställda att lämna in nya förslag. Dessa förslag skulle baseras på två alternativ som skulle ha retroaktiv verkan från den 1 maj 1994 och från den 1 januari 1996. I ett meddelande till lokalkontorets administrativa assistent den 26 mars 1996 framförde Walker synpunkten att frågan om tilläggsförsäkringarna inte hade ytterligare behandlats av GD IA eftersom ansvaret för de lokalanställda hade flyttats över till GD IX och GD X. Walker bad mottagaren av hans meddelande prioritera frågan.

I augusti 1996 lämnade de lokalanställda i Wien in tre uppdaterade förslag till representationskontoret som tog hänsyn till de två alternativ som nämndes ovan. I december 1996

⁷⁹ Det generaldirektorat som (tillsammans med GD IB) brukade ha ansvaret för yttre förbindelser.

⁸⁰ Det generaldirektorat som brukade ha ansvaret för information, kommunikation, kultur och audiovisuella medier.

lämnade de lokalanställda in en jämförelse mellan de tjänster som erbjöds av de tre försäkringsbolagen och uttryckte sig till förmån för två av dessa erbjudanden. De bad igen att tilläggsförsäkringarna skulle tecknas snabbt. Ett ytterligare krav med samma innehåll överlämnades i ett meddelande som de lokalanställda skickade till kontoret den 21 april 1997.

I ett meddelande av den 21 april 1997 bad Käfer, representationskontorets administrativa chef, att de anställda senast den 28 april 1997 skulle ge honom namnet på ett enda försäkringsbolag så att förhandlingarna kunde inledas. Den 24 april 1997 skrev de lokalanställda till Käfer och föreslog att förhandlingarna skulle genomföras på grundval av de offerter som lämnats av de båda bolagen. De lokalanställda ansåg inte att de var kompetenta att avgöra vilken offert som skulle väljas och ansåg att detta var ett beslut som skulle fattas av kommissionens expert i ämnet. Käfer informerade Walker om namnet på de båda bolagen i ett meddelande av den 13 maj 1997. I sitt svar av den 16 maj 1997 underströk Walker att ett beslut om vilket bolag som skulle väljas måste fattas av representationen för att förfarandet skulle kunna fortsätta.

I ett meddelande av den 22 oktober 1997 till Käfer angav de lokalanställda att förhandlingar skulle inledas med ett försäkringsbolag som hette BVP och att kommissionens tjänster borde prioritera denna fråga.

UNDERSÖKNINGEN

Klagomålet skickades till kommissionen för yttrande.

Kommissionens yttrande

I sitt yttrande gjorde kommissionen följande påpekanden:

Efter det att Österrike blivit medlem av EU den 1 januari 1995 blev kommissionens delegation ett representationskontor, vilket medförde vissa förändringar vad gällde de regler som skulle tillämpas. Mot denna bakgrund höll kommissionen på att revidera de särskilda anställningsvillkoren för de lokalanställda i Österrike. Företrädare för de anställda och administrationen försökte komma fram till en lösning på dessa problem inom ramen för en gemensam arbetsgrupp. Till dess att denna revidering hade genomförts skulle de särskilda villkor som hade antagits för de lokalanställda i icke-medlemsstater gälla provisoriskt.

Det framgick av artikel 14 i Allmänna regler att tecknandet av tilläggsförsäkringar var beroende på att det lokala försäkringssystemet var otillräckligt. På grundval av artikel 14 i Allmänna regler kunde kommissionen därför inte hållas ansvarig för icke-tillämpningen av artikel 25, 27 och 28 i Särskilda villkor.

Man måste också ta hänsyn till den tolkningsmarginal som kommissionen hade i frågan. Med tanke på att inrättandet av ett system med tilläggsförsäkringar var kopplat till en negativ bedömning av det lokala försäkringssystemet måste kommissionen handla försiktigt, framför allt när det gällde ett land som hade blivit medlem av EU. Inrättandet av tilläggsförsäkringar som skulle vara kopplade till vissa individer bland de anställda (i detta fall de lokalanställda) var en potentiell anledning till konflikt mellan förmånstagarna och övriga anställda och måste därför hanteras särskilt noggrant.

Kommissionen måste garantera en övergång som överensstämde med det system som gällde i samtliga övriga medlemsstater. Av den anledningen och för att garantera sina anställda ett gott försäkringsskydd hade kommissionen meddelat sin avsikt att införa tilläggsförsäkringar i så stor omfattning som möjligt, under förutsättning att systemets enhetlighet kunde bevaras. Denna avsikt demonstrerade kommissionen genom de steg som vidtagits på området sedan 1994. Det hade emellertid ännu inte blivit möjligt att komma

fram till en överenskommelse gällande de tekniska och ekonomiska villkoren under vilka sådana tilläggsförsäkringssystem skulle kunna fungera.

Kommissionen skulle tillse att de lokalanställda i Wien kom i åtnjutande av tilläggsförsäkringar så snart de nya reglerna hade antagits. Frågan om när dessa kunde träda i kraft och vilka de ekonomiska konsekvenserna skulle bli utgjorde en del av de diskussioner som fördes i den arbetsgrupp som nämnts tidigare.

De klagandes kommentarer

I sina kommentarer vidhöll de klagande sitt klagomål och lämnade följande ytterligare kommentarer:

De särskilda villkoren hade trätt i kraft vid en tidpunkt när det stod klart för såväl kommissionen som de lokalanställda i Wien att Österrike snart skulle bli medlem av Europeiska gemenskaperna. Österrikes anslutning hade inte ändrat det faktum att det skydd som erbjöds av det obligatoriska försäkringssystemet var otillräckligt. Vad gällde de lokalanställda i Finland och Sverige hade tilläggsförsäkringar tecknats strax innan dessa länder blev medlemmar. Dessa förmåner erbjöds de lokalanställda i Stockholm sedan den 1 januari 1997. När det gällde representationskontoret i Helsingfors hade sådana försäkringar ännu inte tecknats av den enda anledningen att de lokalanställda där inte kände att de kunde betala de premier som hade bestämts i de särskilda villkor som gällde för dem. Det förekom därför helt klart diskriminering mot kommissionens lokalanställda som arbetade i Wien.

Tilldelningen av extraförmåner till de lokalanställda skulle inte leda till konflikter med övriga anställda vid kommissionen som arbetade i Wien. Dessa övriga anställda var tjänstemän, vilkas försäkringsskydd låg på en betydligt högre nivå än det som omfattade de lokalanställda. Det var förvånande att kommissionen hade anfört detta och andra argument först nu.

Förseringen berodde inte på tekniska problem utan på misslyckandet från kommissionens tjänster att tillhandahålla nödvändiga medel över budgeten. Det var inte lämpligt att diskutera nya regler så länge de gamla inte tillämpades på rätt sätt.

OMBUDSMANNENS FÖRSÖK ATT ÅSTADKOMMA EN VÄNSKAPLIG FÖRLIKNING

Ombudsmannens analys av de omtvistade frågorna

Efter en noggrann behandling av yttrandet och av kommentarerna ansåg inte ombudsmannen att kommissionen hade gett ett adekvat svar på den klagandes påståenden.

Möjligheten till en vänskaplig förlikning

Den 31 mars 1999 skickade ombudsmannen därför ett förslag till vänskaplig förlikning till kommissionen. I sin skrivelse uppmanade ombudsmannen kommissionen att göra sitt yttersta för att införa tilläggsförsäkringar med retroaktiv verkan.

I sitt svar av den 1 juni 1999 påpekade kommissionen att de viktigaste frågorna hade diskuterats grundligt med de lokalanställda den 16-17 mars 1999. Vid det tillfället hade ett formellt beslut fattats om att inrätta en tilläggsförsäkring för tillfällig arbetsoförmåga i enlighet med artikel 25 i de särskilda villkoren. Vad gällde övriga tilläggsförsäkringssystem fortsatte diskussionerna om retroaktivitet på grundval av konkreta offerter som lämnats in av försäkringsbolagen. Vid sitt sammanträde i mars hade administrationen föreslagit att avsluta ärendet senast i juli 1999.

I sina kommentarer till denna skrivelse informerade de klagande ombudsmannen om att den 4 september 1999 hade representationskontoret i Wien skickat ett meddelande till de

lokalanställda, av vilket framgick att ingen tilläggsförsäkring för tillfällig arbetsförmåga ännu hade tecknats. Enligt meddelandet hade sju olika försäkringsbolag uppmanats att skicka in offerter. Sex av dessa förslag hade varit olämpliga eftersom de inte omfattade de förmåner som angavs i artikel 25 i Särskilda villkor. Den återstående offerten omfattade dessa förmåner men kunde inte godkännas av representationskontoret eftersom den skulle ha resulterat i förmåner som var högre än grundlönen per månad. Enligt de klagande verkade inga framsteg ha gjorts med avseende på de övriga tilläggsförsäkringssystemen.

YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

Begäran om ytterligare information

Mot bakgrund av ovanstående drog ombudsmannen slutsatsen att han behövde ytterligare information för att kunna behandla klagomålet. Han bad därför kommissionen (1) att uppge huruvida den ansåg att artikel 14 i Allmänna regler, antingen ensam eller tillsammans med artiklarna 25, 27 och 28 i Särskilda villkor, innebar att kommissionen var skyldig att tillhandahålla tilläggsförsäkringar för sina lokalanställda i Österrike, (2) att informera ombudsmannen om vilka steg kommissionen hade vidtagit för att tillämpa det beslut som togs i mars 1999 om att införa en tilläggsförsäkring för arbetsförmåga i enlighet med artikel 25 i Särskilda villkor, (3) att ge information om hur diskussionerna om tilläggsförsäkringarna som avsåg pensioner, invaliditet och dödsfall hade utvecklats sedan kommissionens brev av den 1 juni 1999 och (4) att tillhandahålla en tydlig tidsplan för ytterligare åtgärder i frågan.

Kommissionens svar

I sitt svar gjorde kommissionen följande påpekanden:

Inte ens om den betraktas mot bakgrund av artiklarna 25, 27 och 28 i Särskilda villkor medför artikel 14 i Allmänna regler någon automatisk skyldighet, med tanke på att inrättandet av tilläggsförsäkringssystem är beroende av att det skydd som erbjuds av det lokala försäkringssystemet är otillräckligt. Kommissionen upprepade sin avsikt att teckna tilläggsförsäkringar för lokalanställda i största möjliga utsträckning, under förutsättning att systemet i samtliga medlemsstater bevarade en viss enhetlighet. Vad gällde de lokalanställda i Wien hade kommissionen redan beslutat att de skulle komma i åtnjutande av tilläggsförsäkringar.

Vad gällde tilläggsförsäkringen för tillfällig arbetsförmåga hade inget av de försäkringsbolag som opererade på den österrikiska marknaden kunnat erbjuda förmåner som stämde överens med artikel 25 i Särskilda villkor. Tack vare administrationens upprepade ansträngningar hade emellertid bolaget Merkur till slut lämnat in en lämplig offert som hade skickats till representationskontoret i Wien den 8 mars 2000 i syfte att erhålla de lokalanställdas preliminära godkännande. Den 5 april 2000 hade tio av de elva personerna bland de lokalanställda angett att de accepterade förslaget, under förutsättning att de fick svar på de frågor som ställts i meddelandet till Leicht av den 26 april 2000. Merkur hade besvarat samtliga dessa frågor den 16 maj 2000, och svaren hade vidarebefordrats till de lokalanställda samma dag. Trots flera påminnelser hade emellertid de lokalanställda ännu inte meddelat att de accepterade det erbjudande som lämnats in av Merkur.

I samband med att en ny delegation från den behöriga tjänsten hade skickats till Wien den 16-17 maj 2000 hade de lokalanställda framfört sin önskan att en ny marknadsundersökning skulle genomföras för att hitta de försäkringsbolag som kunde erbjuda kompletterande pensions-, invaliditets- och dödsfallsförsäkringar som skulle uppfylla kraven i Särskilda villkor. Detta förslag hade accepterats. Marknadsundersökningen skulle utföras av administrationen. Det bör påpekas att de lokalanställda upprepade gånger hade uppmanats att ange sina preferenser på grundval av en lista med fem bolag. Man hade också beslutat att, under förutsättning att medel för detta gjordes tillgängliga i budgeten, avsätta

1 500 euro för att betala en expert i försäkringsfrågor, enligt vad de lokalanställda i Wien hade begärt. På grundval av resultaten av denna marknadsundersökning skulle ett slutgiltigt förslag inom kort tillställas de lokalanställda. Kommissionen kunde emellertid inte ange någon exakt tidsplan för sina framtida åtgärder, eftersom vissa faktorer, t.ex. försäkringsbolagens svar, låg utanför kommissionens kontroll.

De klagandes kommentarer

I sina kommentarer påpekade de klagande att när det gällde tilläggsförsäkringen för tillfällig arbetsförmåga, så hade kommissionen i ett meddelande av den 8 juni 2000 uppmanat sitt representationskontor i Wien att bekräfta att de lokalanställda godkände den tilläggsförsäkring som erbjöds av försäkringsbolaget Merkur. Representationskontoret i Wien hade vidarebefordrat detta meddelande till de lokalanställda den 15 juni 2000. Enligt de klagande bekräftade därefter de lokalanställda i ett meddelande av den 15 juni 2000 att de accepterade detta erbjudande. En av de lokalanställda hade angivet ett villkor för att acceptera erbjudandet, medan en annan hade förklarat sig inte vilja ha den aktuella försäkringen.

Vad gällde de kompletterande pensions-, invaliditets- och dödsfallsförsäkringar påpekade de klagande att redan i maj 1994 hade de lokalanställda skickat in tre detaljerade offerter från försäkringsbolag och redan i sitt meddelande av den 22 oktober 1997 hade de nämnt vilket försäkringsbolag de föredrog.

De klagande underströk att deras främsta intresse var att tilläggsförsäkringarna skulle tecknas så snart som möjligt och att dessa system borde träda i kraft retroaktivt.

FÖRSLAGET TILL REKOMMENDATION

På grundval av den information som lämnats in till honom kom ombudsmannen fram till att kommissionens misslyckande när det gällde att inrätta systemen med tilläggsförsäkringar för sina lokalanställda vid delegationen (från den 1 januari 1995: representationskontoret) i Österrike, som stämde överens med Särskilda villkor, utgjorde ett administrativt missförhållande. Eftersom en vänskaplig förlikning inte var möjlig gjorde ombudsmannen följande förslag till rekommendation till kommissionen i enlighet med artikel 3.6 i ombudsmannens stadga:

Europeiska kommissionen bör tillse att system med tilläggsförsäkringar så snart som möjligt inrättas för dess lokalanställda i Österrike i enlighet med "Regler för särskilda anställningsvillkor för de lokalanställda i Österrike" som antogs av kommissionen den 26 april 1994 och med retroaktiv effekt.

I sitt detaljerade yttrande hänvisade kommissionen till ett beslut som den hade antagit 2000. Enligt det beslutet skulle ett försäkringsavtal i enlighet med artikel 25 i Särskilda villkor ingås med bolaget Merkur. Två tredjedelar av premierna skulle betalas av kommissionen och en tredjedel av de lokalanställda. I sitt detaljerade yttrande uppgav kommissionen att detta avtal redan hade ingåtts och att det inte fanns något behov av att låta dem gälla retroaktivt med tanke på de risker som försäkringarna omfattade.

Vad gällde de kompletterande pensions-, invaliditets- och dödsfallsförsäkringar förklarade kommissionen att offerter från lokala försäkringsbolag hade erhållits. Dessa offerter skulle nu granskas av en oberoende expert på kommissionens bekostnad. På grundval av denna granskning skulle den lämpligaste offerten väljas ut och ett förslag till avtal för var och en av försäkringarna skulle lämnas till de lokalanställda för deras godkännande. I enlighet med ombudsmannens förslag till rekommendation skulle försäkringarna ha retroaktiv verkan. Kostnaderna för att göra försäkringarna retroaktiva till den 1 januari 1995 skulle delas mellan kommissionen (60 procent) och de lokalanställda (40 procent) i enlighet med artikel 30.3 i Särskilda villkor. De praktiska arrangemangen kring betalning av dessa kost-

nader skulle bestämmas i samråd mellan de lokalanställda och det utvalda försäkringsbolaget i samband med att avtalet undertecknades.

I sina kommentarer påpekade de klagande att enligt vad de kände till, och i motsats till vad kommissionen hade påstått, så hade en tilläggsförsäkring för tillfällig arbetsförmåga ännu inte tecknats. De uttryckte emellertid sin förhoppning om att en sådan försäkring skulle träda i kraft så snart som möjligt.

Vad gällde de kompletterande pensions-, invaliditets- och dödsfallsförsäkringar hade de lokalanställda gått med på att försäkringsbolaget skulle väljas i februari 2001. Inga av de klagandes skriftliga frågor till ledningen för representationskontoret i Wien hade emellertid besvarats vid den tidpunkten. De klagande kunde därför inte ytterligare kommentera sakernas nuvarande tillstånd. De förväntade sig emellertid inte att försäkringarna skulle träda i kraft förrän om flera veckor eller till och med månader. De klagande bad därför ombudsmannen uppmana kommissionen att inrätta dessa försäkringssystem snarast möjligt.

BESLUTET

1 Underlåtenhet att inrätta system med tilläggsförsäkringar

1.1 De klagande, två lokalanställda vid kommissionens representantkontor i Wien, påstod att kommissionen hade försummat att inrätta system med tilläggsförsäkringar för sina lokalanställda vid delegationen (från den 1 januari 1995: representationskontoret) i Österrike. De hänvisade till de ”Regler för särskilda anställningsvillkor för lokalanställda i Österrike” (i fortsättningen ”Särskilda villkor”) som antogs av kommissionen den 26 april 1994. Enligt dessa Särskilda villkor skulle tilläggsförsäkringar tecknas för tillfällig arbetsförmåga (artikel 25), invaliditet och dödsfall (artikel 27) samt pensionering (artikel 28). Enligt de klagande hade ingen av dessa tilläggsförsäkringar ännu tecknats.

1.2 Kommissionen hävdade att Österrikes anslutning till EU medförde vissa förändringar av de regler som skulle tillämpas. Enligt kommissionen höll man fortfarande på med att revidera de särskilda anställningsvillkoren för de lokalanställda i Österrike. Kommissionen hänvisade också till ”Allmänna regler för anställningsvillkor för Europeiska kommissionens lokalanställda som tjänstgör i icke-medlemsstater” (i fortsättningen ”Allmänna regler”) som låg till grund för Särskilda villkor. Enligt artikel 14 skall kommissionen inrätta kompletterande eller oberoende sjuk-, olycksfalls- eller pensionsförsäkringar där det inte finns några lokala system eller där det lokala systemet bedöms vara otillräckligt. Kommissionen ansåg att den därmed inte kunde hållas ansvarig för icke-tillämpningen av artiklarna 25, 27 och 28 i Särskilda villkor. Den hävdade att med tanke på att tecknandet av tilläggsförsäkringar var kopplat till en negativ bedömning av det nationella systemet, så måste den agera försiktigt, framför allt när det gällde ett land som sedermera blivit medlem av EU. Kommissionen påpekade emellertid att den hade för avsikt att inrätta system med tilläggsförsäkringar i så stor utsträckning som möjligt, under förutsättning att systemets enhetlighet bevarades. Kommissionen hade emellertid ännu inte lyckats komma fram till en överenskommelse när det gällde de tekniska och ekonomiska villkoren enligt vilken sådana system med tilläggsförsäkringar skulle kunna fungera. Slutligen pekade kommissionen på sin tolkningsmarginal i frågan och hävdade att inrättandet av system med tilläggsförsäkringar som begränsades till vissa anställda skulle utgöra en potentiell källa till konflikter mellan förmånstagarna och de övriga anställda.

1.3 Ombudsmannen konstaterade att kommissionen instämde i att Särskilda villkor även fortsättningsvis var tillämpliga för de lokalanställda i Wien till dess de ersattes av andra regler. Det var därmed *dessa* regler som skulle undersökas. Ombudsmannen ansåg därför att kommissionens påstående i dess yttrande att den skulle tillse att de lokalanställda i

Wien skulle komma i åtnjutande av tilläggsförsäkringar så snart *nya* regler hade antagits inte var relevant för undersökningen av det här aktuella klagomålet.

1.4 Kommissionen påpekade helt korrekt att enligt artikel 14 i Allmänna regler så skulle system med tilläggsförsäkringar inrättas i de fall där det inte fanns några lokala system, eller om det lokala systemet bedömdes vara otillräckligt. Ombudsmannen instämde också i kommissionens synpunkt att kommissionen hade en viss tolkningsmarginal i denna fråga och att den måste gå fram försiktigt, framför allt när det gällde ett land som hade blivit medlem av EU. Ombudsmannen ansåg emellertid att dessa argument inte verkade var relevanta i detta sammanhang. I Särskilda villkor som antogs 1994 accepterade kommissionen att dess lokalanställda i Österrike skulle komma i åtnjutande av de tilläggsförsäkringar som beskrivs i artikel 25, 27 och 28. Den skönmässiga behörighet som kommissionen hade på detta område enligt artikel 14 i Allmänna regler verkar därmed ha utövats på så sätt att kommissionen hade beslutat att det var nödvändigt att inrätta system med tilläggsförsäkringar. Det var svårt att inse varför dessa åtgärder skulle ha vidtagits om kommissionen hade ansett att de obligatoriska system som gäller i Österrike var tillräckliga för att tillhandahålla den sociala skyddsnivå som kommissionen ansåg vara lämplig för sina lokalanställda. En undersökning av artikel 25 i Särskilda villkor förstärkte denna slutsats. I artikel 25 beskrevs mycket tydligt detaljerna i de förmåner som kommissionen hade för avsikt att bevilja sina lokalanställda vid fall av tillfällig arbetsförmåga utan att lämna något betydande utrymme för en skönmässig bedömning från kommissionens sida. Att döma av kommissionens svar på ombudsmannens begäran om ytterligare information verkade det som om kommissionen inte längre förnekade att man hade en skyldighet att införa dessa tilläggsförsäkringar.

1.5 Även om kommissionen inte direkt hänvisade till artikel 38 i Särskilda villkor, enligt vilken föreskrifterna i artiklarna 25, 27 och 28 skulle ”träda i kraft och bli giltiga från och med det datum när de försäkringar som anges i dessa artiklar blir giltiga”, så ansåg ombudsmannen att det var nyttigt att påpeka att denna artikel inte kunde tolkas så, att kommissionen skulle ha rätt att fritt bestämma om och när den skulle införa de aktuella försäkringssystemen. En sådan tolkning skulle i praktiken åsidosätta en eventuell *effet utile* för artikel 25, 27 och 28. Man måste därför anta att avsikten med denna föreskrift var att garantera att kommissionen fick tillräckligt med tid för att hinna inrätta dessa tilläggsförsäkringssystem.

1.6 Ombudsmannen ansåg att kommissionen inte hade visat varför tecknandet av tilläggsförsäkringar för dess lokalanställda skulle bli en källa till konflikter med övriga anställda. De klagandes argument att dessa övriga anställda var tjänstemän som kom i åtnjutande av ett social försäkringsskydd på en nivå som vida överträffade de lokalanställdas, var rimliga och hade inte tillbakavisats av kommissionen.

1.7 Ombudsmannen konstaterade dessutom att kommissionens underlåtenhet att inrätta system för tilläggsförsäkringar för sina lokalanställda i Österrike inte berodde på det landets anslutning till EU och de förändringar som detta krävde, verkade bekräftas av kommissionens strategi när det gällde de lokalanställda i Sverige. De klagande förklarade, utan att motsägas av kommissionen, att extra sociala förmåner för kommissionens lokalanställda vid delegationen i Stockholm hade beslutats kort innan Sverige blev medlem av EU och att de hade beviljats sedan den 1 januari 1997.

1.8 Under dessa omständigheter drog ombudsmannen slutsatsen att de Särskilda villkor som trädde i kraft den 1 maj 1994 tvingade kommissionen att inom rimlig tid inrätta ett system för tilläggsförsäkringar för sina lokalanställda i Österrike. Ombudsmannen ansåg att en period av över sex år med bred marginal överskred vad som kunde anses vara rimligt, om det inte förelåg särskilda förhållanden som kunde motivera en sådan försening.

1.9 I sitt yttrande verkade kommissionen hänvisa till tekniska och finansiella svårigheter. Ombudsmannen ansåg emellertid att kommissionen inte hade lyckats visa att den över-

drivet långa försening som hade uppkommit skulle bero på sådana svårigheter. Det enda konkreta exempel som kommissionen uppgav var ett meddelande som utarbetats i mitten av 1999 enligt vilket offerterna från sex av sju försäkringsbolag hade varit olämpliga eftersom de inte överensstämde med kraven i de särskilda villkoren. Det måste emellertid påpekas att detta exempel enbart avsåg ett av de aktuella systemen för tilläggsförsäkring, dvs. det som anges i artikel 25 i Särskilda villkor. Med tanke på att de aktuella offerterna verkar ha lämnats in först 1999 ansåg ombudsmannen dessutom att bristerna när det gällde dessa offerter inte kunde förklara den försening som hade inträffat redan före 1999.

1.10 Kommissionen verkade också antyda att förseningen när det gällde att inrätta systemen för tilläggsförsäkringar i viss utsträckning berodde på bristande samarbetsvilja från de lokalanställdas sida i Österrike. Ombudsmannen ansåg inte att kommissionen hade kunnat styrka en sådan slutsats. Tvärtom hade ombudsmannen konstaterat att de lokalanställda vid flera tillfällen inte bara hade uppmanat kommissionen att behandla frågan som ett prioriterat ärende utan dessutom hade framfört vad som verkade vara konstruktiva förslag, nämligen i maj 1994 (när konkreta offerter från olika försäkringsbolag lämnades in) och i oktober 1997 (när de lokalanställda informerade administrationen om vilket försäkringsbolag de föredrog).

1.11 Ombudsmannens slutsats blev därför att kommissionen hade underlåtit att inrätta system för tilläggsförsäkringar för de lokalanställda som arbetade vid kommissionens delegation (från den 1 januari 1995: representationskontoret) i Österrike som stämde överens med de särskilda villkoren, och att detta utgjorde ett administrativt missförhållande.

2 Slutsats

2.1 På grundval av sina undersökningar gjorde ombudsmannen ett förslag till rekommendation i vilket han föreslog att kommissionen skulle göra sitt yttersta för att inrätta de aktuella försäkringssystemen och att se till att de fick retroaktiv effekt. I sitt detaljerade yttrande informerade kommissionen ombudsmannen om att den hade beslutat att träffa avtal om en tilläggsförsäkring för tillfällig arbetsförmåga med bolaget Merkur, och att detta avtal därefter hade ingåtts. Kommissionen informerade dessutom ombudsmannen om att tilläggsförsäkringar avseende invaliditet, dödsfall och pensionering skulle tecknas, och att dessa försäkringar skulle få retroaktiv effekt från den 1 januari 1995.

2.2 Ombudsmannen anser att kommissionen därmed har accepterat förslaget till rekommendation och att de åtgärder som vidtagits av eller som skall vidtas av kommissionen förefaller vara tillfredsställande. Även om det förefaller som om pensions-, invaliditets- och dödsfallsförsäkringar (och eventuellt även tilläggsförsäkringen avseende tillfällig arbetsförmåga) ännu inte hade tecknats i slutet av mars 2001 när de klagande lämnade in sina kommentarer till kommissionens detaljerade yttrande, så har ombudsmannen ingen anledning att betvivla att dessa försäkringar tecknas inom en mycket nära framtid. Ombudsmannen anser därför att det är motiverat att avsluta ärendet. Han understryker emellertid att de klagande har rätt att förnya sitt klagomål om, i motsats till vad ombudsmannen tror, kommissionen skulle underlåta att införa lämpliga försäkringssystem inom en mycket snar framtid.

2.3 Ombudsmannen avslutar därmed ärendet.

KOMMISSIONENS VÄGRAN ATT GE FULL TILLGÅNG TILL TVÅ STUDIER OM ÖVERTRÄDEL- SEFÖRFARANDEN

*Beslut i klagomålen
271/2000/(IJH)JMA och
277/2000/(IJH)JMA mot
Europeiska
kommissionen*

KLAGOMÅLEN

Den klagande hade bett kommissionen att få ut kopior av två olika rapporter som utarbetats av en fristående konsult på kommissionens begäran om Förenade kungarikets och Gibraltars uppfyllande av två av gemenskapens direktiv om avfall (direktiv 75/442/EEG) och om farligt avfall (direktiv 91/689/EEG), samt deras uppfyllande av livsmiljödirektivet (92/43/EEG).

Vad gällde Förenade kungarikets och Gibraltars uppfyllande av direktiven om avfall och farligt avfall skrev den klagande till kommissionens tjänster och begärde att få en kopia av dokumentet i augusti 1998. I sitt svar i januari 1999 gick kommissionens tjänster endast med på att frisläppa vissa utvalda delar av dokumentet med motiveringen att en del av den information som ingick i rapporten omfattades av det undantag för skydd av det allmänna samhällsintresset (inspektioner och undersökningar) som anges i uppförandekoden för allmänhetens tillgång till kommissionens handlingar (beslut 94/90/EG). I den handling som skickades till den klagande hade information i originalrapporten som enligt förmodan omfattades av undantaget raderats. Den klagande skickade en bekräftande ansökan i februari 1999. I mars 1999 ratificerade kommissionens generalsekreterare det beslut som fattats av den behöriga tjänsten (GD ENV) med motiveringen att den borttagna informationen var en del av kommissionens preliminära undersökning av en medlemsstats uppfyllande av gemenskapsrätten, och att den därför kunde leda till ett överträdelseförfarande.

I januari 1999 skickade den klagande en andra begäran till kommissionens tjänster om att få tillgång till rapporten om Förenade kungarikets och Gibraltars uppfyllande av livsmiljödirektivet. I sitt svar från i mars 1999 tillstyrkte GD ENV den klagandes begäran, om än endast delvis. Vissa stycken i den text som släpptes hade raderats med motiveringen att informationen omfattades av det undantag som gäller skyddet av det allmänna samhällsintresset (inspektioner och undersökningar) i beslut 94/90/EG. I maj 1999 ratificerade Trojan det beslut som fattades av den behöriga tjänsten (GD ENV).

I sitt klagomål till ombudsmannen påstod därför den klagande att kommissionens beslut att delvis avslå hans begäran om tillgång till de två dokumenten var olaglig.

Han framförde följande skäl:

(i) Undantaget för det allmänna samhällsintresset borde inte vara tillämpligt på en fristående och objektiv handling från tredje part. Fristående rapporter kan inte betraktas som interna kommissionshandlingar och därför bör de undantag som anges i beslut 94/90/EG inte vara tillämpliga på denna typ av handlingar. För att kunna ställa kommissionen till svars i dess roll som fördragens beskyddare måste allmänheten få tillgång till de fristående råd som kommissionen har mottagit.

(ii) De begärda handlingarna avsåg inte en särskild "undersökning", utan utgjorde på sin höjd ett förstadium till en tänkbar undersökning. Rapporterna hade därmed inte utarbetats enbart med tanke på en viss undersökning, och inte heller var det interna handlingar som gällde ett ärende som var anhängiggjort inför domstolen. Som stöd för sin åsikt nämnde den klagande Förstainstansrättens beslut i målet T-92/98 (*Interporc Im- und Export GmbH mot kommissionen*, REG 1999, s. II-3521, punkt 40), i vilket rätten hade begränsat definitionen av vad som var handlingar som hörde till ett visst domstolsärende till sådan handlingar som kommissionen hade upprättat enbart med tanke på ett visst domstolsförfarande. Följaktligen hävdade den klagande att en rapport för att kunna omfattas av undersökningsundantaget, måste ha utarbetats enbart med tanke på att användas i en viss undersökning.

(iii) Med tanke på handlingarnas natur hade kommissionen kunnat försöka vägra ge tillgång till dem enbart genom hänvisning till undantaget som baseras på behovet av att skydda sekretessen i institutionens verksamhet. I alla sådana fall var kommissionen

tvungen att först grundligt väga de olika intressen som stod mot varandra innan den fattade ett beslut om den klagandes begäran.

(iv) Kommissionen hade underlåtit att lämna en tillräcklig motivering eftersom den varken informerade den klagande om anledningen till att det raderade materialet hade med den eventuella inledningen av ett överträdelseförfarande att göra, eller om innehållet i det raderade materialet.

(v) Kommissionens handlande innebar ett brott mot Århuskonventionen om medborgarnas miljö rättigheter, som institutionen hade undertecknat i juni 1998. Artikel 4.4c i konventionen innehåller ett snävt definierat undantag som gäller undersökning av en offentlig myndighet.

UNDERSÖKNINGEN

Kommissionens yttranden

I sina yttranden förklarade kommissionen först bakgrunden till de båda fallen.

Den motiverade sina beslut att endast ge tillgång till vissa delar av de aktuella rapporterna på följande sätt:

(i) Tillämpning av undantagen på en fristående och objektiv tredjepartshandling: Kommissionen ansåg att de begärda handlingarna hade beställts och betalats av kommissionen och att de därför skulle betraktas som handlingar utarbetade av kommissionen. Om institutionen hade ansett att handlingarna var tredjepartshandlingar skulle tillgång till dem ha förvägrats i enlighet med föreskrifterna i beslut 94/90/EG.

(ii) Rapporterna avsåg inte särskilda "undersökningar": Kommissionen insisterade på att rapporterna avsåg särskilda undersökningar, nämligen den korrekta tillämpningen av direktiven om avfall och farligt avfall, samt av livsmiljödirektivet, från myndigheterna i Förenade kungariket och Gibraltar. När dessa dokument hade lagts fram, och till stor del på grund av de slutsatser som redovisades i dem, hade kommissionens tjänster inlett tre egna undersökningar som skulle kunna leda till att överträdelseförfaranden inleddes.

Vad gällde den information som raderats i rapporterna, underströk kommissionen att den avsåg en medlemsstats uppfyllande av gemenskapsrätten. Den påpekade att den hade inlett tre egna undersökningar (B-1998/2391, B-1998/2392 och B-1999/2119) för att ytterligare granska tillämpningen av direktiven om avfall och farligt avfall, samt livsmiljödirektivet, i Förenade kungariket och Gibraltar. Rapporterna var ett led i undersökningar som skulle kunna leda till att överträdelseförfaranden inleddes enligt artikel 226 i EG-fördraget.

Institutionen hänvisade till domstolarnas rättspraxis som stöd för sin ståndpunkt. Den nämnde målet T-105/95 (*WWF UK mot kommissionen*), i vilket Förstainstansrätten ansåg att den sekretess som medlemsstaterna har rätt att förvänta sig från kommissionens sida, mot bakgrund av skyddet av det allmänna samhällsintresset, i dessa fall motiverar en vägran att bevilja tillgång till handlingar som rör undersökningar som skulle kunna leda till ett överträdelseförfarande. Kommissionen nämnde också målet T-309/97 (*Bavarian Lager Co. mot kommissionen*), vari domstolen ansåg att offentliggörandet av handlingar som rörda undersökningsfasen skulle kunna göra det omöjligt att genomföra ett korrekt överträdelseförfarande om det skedde under pågående förhandlingar mellan kommissionen och den berörda medlemsstaten. Av den anledningen anser kommissionen med andra ord att den måste vägra tillgång till en handling som ingår i den förberedande undersökningsfasen till ett förfarande enligt artikel 266 i fördraget.

(iii) Behovet av att väga olika intressen: De beslut som fattades av institutionen när den vägrade full tillgång till de begärda handlingarna baserades enbart på undantaget som avsåg skydd av det allmänna samhällsintresset. Institutionen påpekade att undantaget som

gällde bevarandet av sekretessen i samband med institutionens överläggningar inte hade åberopats för att vägra tillgång till de begärda handlingarna.

(iv) Brist på tillräcklig motivering: För att lämna mer detaljerad information om de raderade delarna av varje handling skulle det, enligt kommissionens åsikt, ha varit nödvändigt att avslöja deras innehåll och därigenom skulle syftet med institutionens beslut ha oinretgjorts.

(v) Brott mot artikel 4 i Århuskonventionen: Kommissionen underströk att dess beslut att vägra full tillgång till rapporterna hade tagits på grundval av beslut 94/90/EG. Den förklarade att kommissionens undertecknande av Århuskonventionen i juni 1998 hade åtföljts av en förklaring, vari gemenskapens institutioner gick med på att tillämpa konventionen inom ramen för sina nuvarande och framtida regler om tillgång till handlingar. Kommissionen hävdade dessutom att konventionen inte medger en oinskränkt rätt till tillgång till miljöinformation, utan att den anger såväl offentliga som privata intressen som skulle kunna utgöra grund för att avslå begäran om tillgång till miljöinformation. Kommissionen påpekade slutligen att konventionen ännu inte ratificerats.

Klagandens kommentarer

I sina kommentarer vidhöll den klagande de påståenden som framfördes i de ursprungliga klagomålen.

Enligt den klagande kunde kommissionen inte betrakta rapporten som en del av en undersökning, utan i bästa fall som ett förstadium till en undersökning. Den klagande påpekade att kommissionen inte hade kunnat ange datum för undersökningen eller visa att studien utgjorde grund för en sådan undersökning. Han ansåg att studiens resultat på sin höjd skulle kunna leda till att en undersökning inleddes. Genom att beskriva allt som gjordes i samband med utövandet av rollen som fördragets väktare som en ”undersökning”, även om det inte förekom några kontakter eller några förhandlingar mellan kommissionen och medlemsstaten, försökte institutionen skydda sina förehavanden från en offentlig granskning.

YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

För att kontrollera innehållet i rapporterna inspekterade två tjänstemän från ombudsmanens sekretariat de aktuella handlingarna hos kommissionen i juni 2000.

FÖRSLAGET TILL REKOMMENDATION

1 Tredjepartsrapporternas rättsliga ställning

1.1 Den klagande hade begärt att kommissionen skulle lämna ut kopior av två olika rapporter som sammanställts av en fristående konsult på kommissionens begäran. Ämnet för rapporterna var frågan huruvida Förenade kungariket och Gibraltar hade följt två gemenskapsdirektiv om avfall (direktiv 75/442/EEG⁸¹), ändrat genom direktiv 91/156/EEG⁸²) och farligt avfall (direktiv 91/689/EEG⁸³), samt livsmiljödirektivet (92/43/EEG⁸⁴).

⁸¹ EGT L 194, 25.7.1975, s. 39.

⁸² EGT L 78, 26.3.1991, s. 32.

⁸³ EGT L 377, 31.12.1991, s. 20.

⁸⁴ EGT L 206, 22.7.1992, s. 7.

Eftersom de begärda handlingarna hade utarbetats av tredje part bestred klaganden kommissionens tillämpning av beslut 94/90/EG. Han ansåg att fristående rapporter inte kunde betraktas som interna kommissionshandlingar och därför borde de undantag som anges i beslut 94/90/EG inte vara tillämpliga på denna typ av handlingar.

1.2 Kommissionen underströk att de begärda handlingarna hade beställts och betalats av kommissionen och att de därför skulle betraktas som handlingar som utarbetats av kommissionen. Institutionen tillade dessutom att om den hade ansett att handlingarna var tredjepartshandlingar skulle tillgång till dem ha förvägrats i enlighet med föreskrifterna i beslut 94/90/EG.

1.3 Ombudsmannen konstaterade att kommissionen hade det primära ansvaret för utarbetande, användning och utvärdering av de begärda handlingarna. Institutionen hade valt konsulten och beställt rapporterna. Dess tjänster var de enda mottagarna av slutresultatet. Det visade sig dessutom att konsultbyrån som hade utarbetat handlingarna inte kunde offentliggöra dem utan att kommissionen först gett sitt tillstånd.

Med tanke på den typ av handlingar det rörde sig om och med tanke på kommissionens roll, så var det rimligt att betrakta handlingarna som kommissionshandlingar, för vilka reglerna i beslut 94/90/EG skulle gälla⁸⁵.

1.4 Ombudsmannen ansåg därför att det inte förekommit något administrativt missförhållande i samband med denna del av ärendet.

2 Vägran att ge tillgång på grundval av skydd av det allmänna samhällsintresset

2.1 Den klagande hade bestridit kommissionens tillämpning av undantaget som gällde skydd av det allmänna samhällsintresset (inspektioner och undersökningar) som ett motiv för att inte yppa vissa delar av rapporterna. Enligt kommissionen avsåg de begärda handlingarna inte en särskild ”undersökning”, utan var på sin höjd en förberedelse inför en tänkbar undersökning.

2.2 Kommissionen ansåg att de raderade delarna av rapporterna rörde en medlemsstats uppfyllande av gemenskapsrätten, vilket framgick av att kommissionen på eget initiativ hade inlett tre undersökningar mot Förenade kungariket på grundval av resultaten i dessa rapporter. Institutionen underströk att rapporterna ingick i en undersökning som skulle kunna leda till att överträdelseförfaranden inleddes.

2.3 För att kunna bedöma omfattningen av det undantag som baserades på skyddet av det allmänna samhällsintresset föreföll det först nödvändigt att granska rätten till tillgång till handlingar, så som denna rätt formulerats i beslut 94/90/EG, och vilka eventuella undantag som kunde finnas för att utöva denna rätt.

Syftet med beslut 94/90/EG om allmänhetens tillgång till kommissionens handlingar är att befästa principen om att allmänheten skall ha största möjliga tillgång till information, för att stärka institutionernas demokratiska natur och allmänhetens förtroende för administrationen. Beslut 94/90/EG är en åtgärd för att ge allmänheten rätt att få tillgång till handlingar som innehas av kommissionen, och meningen är att beslutet skall tillämpas generellt på förfrågningar om att få tillgång till handlingar.

2.4 Tillgång till kommissionens handlingar kan endast vägras av institutionen på grundval av de undantag som anges i den uppförandekod som bilagts beslutet. Dessa undantag avser skyddet av det allmänna samhällsintresset (allmän säkerhet, internationella förbindelser, monetär stabilitet, rättsliga förfaranden, inspektioner och undersökningar), skyddet för den enskilde och privatlivet, skyddet för företagshemligheter, gemenskapens finansiella intressen och sekretess.

⁸⁵ Ombudsmannen hade uttryckt en liknande åsikt på grundval av den roll som kommissionen spelade i utarbetandet av en handling i sitt beslut i klagomålet 1045/21.11.96/BH/IRL/JMA mot Europeiska kommissionen; Europeiska ombudsmannens årsrapport för 1998, s. 153.

Enligt den tolkning som gjorts av gemenskapens domstolar måste dessa undantag tolkas och tillämpas strikt, så att man inte bryter mot tillämpningen av den allmänna principen att ge allmänheten ”största möjliga tillgång till kommissionens och rådets handlingar”⁸⁶.

2.5 När gemenskapens domstolar har tolkat begreppen inspektion och undersökning har de ansett att användningen av detta särskilda undantag är berättigat när de begärda handlingarna hör till undersökningar som skulle kunna leda till ett överträdelseförfarande⁸⁷. I dessa fall har undersökningsfasen identifierats som den period under vilken det äger rum förhandlingar mellan kommissionen och den aktuella medlemsstaten⁸⁸. Sådana förhandlingar sker först när kommissionen har dragit slutsatsen att en medlemsstat inte tillämpar gemenskapsrätten korrekt.

2.6 En sådan tolkning av omfattningen av begreppen ”inspektioner och undersökningar” som föreslås av kommissionen kunde ha uteslutit offentliggörande av alla handlingar som institutionen innehar och som skulle kunna vara relevanta för dess roll som fördragets beskyddare enligt artikel 211 i EG-fördraget⁸⁹. Följaktligen kunde kommissionen ha vägrat allmänheten tillgång till en hel kategori handlingar vilkas innehåll avser medlemsstaternas uppfyllande av gemenskapsrätten, och som därmed ger kommissionen faktisk eller rättslig information när den skall fatta beslut om att inleda överträdelseförfaranden i framtiden.

Den hade också kunnat ifrågasätta allmänhetens tillgång till ett av de effektivaste verktygen för att övervaka tillämpningen av EG:s miljölagar: kommissionens och medlemsstaternas rapporter om tillämpningen av vissa direktiv som rör miljön⁹⁰. Offentliggörandet och den omfattande distributionen av dessa handlingar bland allmänheten hade berömts av kommissionen⁹¹, trots att deras innehåll gällde granskningar av medlemsstaternas uppfyllande av gemenskapsrätten, och som därför kunde leda till att kommissionen inledde överträdelseförfaranden.

2.7 Ombudsmannen ansåg därför att undantaget som bygger på inspektioner och undersökningar enbart skulle tillämpas när de begärda handlingarna upprättats inom ramen för en undersökning i samband med ett överträdelseförfarande.

De båda rapporterna i detta fall hade beställts innan någon undersökning påbörjats och enbart i syfte att granska de olika alternativ som stod till kommissionens förfogande. Vid den tidpunkt när den klagande lämnade in sin begäran om att få tillgång till rapporterna verkar det dessutom som om kommissionen inte hade inlett något överträdelseförfarande enligt artikel 226 i fördraget och inte heller verkar det som om kommissionen hade inlett några förberedelser för ett sådant förfarande.

⁸⁶ Målen C-174/98P och C-189/98P, *Nederländerna och Van der Wal mot kommissionen*, REG 2000, s. I-1, punkt 45; mål T-20/99, *Denkavit Nederland mot kommissionen*, REG 2000, s. II-301, punkt 45.

⁸⁷ Mål T-105/95, *WWF UK mot kommissionen*, REG 1997, s. II-313, punkt 63.

⁸⁸ Mål T 309/97, *Bavarian Lager Co. mot kommissionen*, REG 1999, s. II-3217, punkt 46. Gemenskapens domstolar har tillämpat olika kriterier för att bedöma om en viss handling utlöser tillämpningen av något av undantagen enligt allmänt samhällsintresse. Den rättsliga bedömning som tillämpas på handlingar som skall användas i domstolsförhandlingar är att kommissionen måste ha utarbetat handlingen enbart med tanke på ett visst domstolsförfarande (se mål T-92/98, *Interporc Im- und Export GmbH mot kommissionen*, REG 1999, s. II-3521, punkt 40).

⁸⁹ Ombudsmannen ansåg det vara värt att notera att kommissionen hade tillämpat andra kriterier i sitt förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om allmänhetens tillgång till Europaparlamentets, rådets och kommissionens handlingar (dokument KOM(2000) 30). I förslaget till förordning likställs inte handlingar som hänför sig till ett överträdelseförfarande med de handlingar som framställs i samband med inspektioner och undersökningar. I stället definieras två olika kategorier, inom ramen för undantaget som gäller det allmänna samhällsintresset, som gäller inspektioner och undersökningar, å ena sidan, och överträdelseförfaranden å den andra.

⁹⁰ Se rådets direktiv 91/692/EEG av den 23 december 1991 om att standardisera och rationalisera rapporteringen om genomförandet av vissa direktiv om miljön; EGT L 377, 31.12.1991, p. 48.

⁹¹ Trettonde årsrapporten om övervakning av tillämpningen av gemenskapsrätten-1995; EGT C 303, 14.01.1996, s. 48.

2.8 Ombudsmannen drog slutsatsen att kommissionen felaktigt hade vägrat tillgång till kommissionens handlingar med motiveringen att de aktuella handlingarna hade anknytning till inspektioner och undersökningar. Detta utgjorde ett fall av administrativt missförhållande.

2.9 I sin skrivelse till ombudsmannen hade den klagande dessutom framfört ytterligare ett antal skäl. Eftersom ombudsmannen drog slutsatsen att kommissionen felaktigt hade vägrat tillgång till de begärda handlingarna och att den borde ompröva sitt beslut i detta ärende, fanns det ingen anledning att vidare granska dessa skäl.

På grundval av ovanstående och i enlighet med artikel 3.6 i Europeiska ombudsmannens stadga riktade ombudsmannen följande förslag till rekommendation till kommissionen:

Kommissionen borde ompröva den klagandes ansökan av den 16 februari 1999 och den 17 maj 1999 och bevilja tillgång till de begärda dokumenten, om inte de undantag som anges i beslut 94/90/EG gäller.

Kommissionen och den klagande informerades om detta förslag till rekommendation. I enlighet med artikel 3.6 i ombudsmannens stadga skall kommissionen lämna ett detaljerat yttrande senast den 30 juni 2001. Det detaljerade yttrandet kunde bestå av ett accepterande av ombudsmannens förslag till rekommendation och en beskrivning av hur det har genomförts.

Kommissionens detaljerade yttrande

I maj 2001 skickade kommissionen sitt detaljerade yttrande till ombudsmannen. I yttrandet förklarade kommissionen att den accepterade ombudsmannens förslag till rekommendation. Följaktligen hade institutionen skrivit till den klagande och i skrivelsen skickat med en fullständig kopia av de begärda rapporterna.

Klagandens kommentarer till kommissionens detaljerade yttrande

För att tillse att den klagandes begäran hade uppfyllts av kommissionen till den klagandes fulla belåtenhet, kontaktade ombudsmannens sekretariat den klagande. Han bekräftade att kommissionen hade skickat honom de begärda rapporterna i dess helhet. Den klagande förklarade sig också tillfreds med de effektiva åtgärder som ombudsmannen vidtagit i detta ärende.

BESLUTET

1 Ombudsmannen riktade den 12 mars 2001 följande förslag till rekommendation till kommissionen i enlighet med artikel 3.6 i ombudsmannens stadga:

Kommissionen borde ompröva den klagandes ansökan av den 16 februari 1999 och den 17 maj 1999 och bevilja tillgång till de begärda dokumenten, om inte de undantag som anges i beslut 94/90/EG gäller.

2 Den 21 maj 2001 underrättade kommissionen ombudsmannen om att den godtagit ombudsmannens förslag till rekommendation och vilka åtgärder den vidtagit för att genomföra denna. De åtgärder som kommissionen beskrivit förefaller tillfredsställande och ombudsmannen avslutar därför ärendet.

3.6 ÄRENDE SOM AVSLUTATS EFTER EN SÄRSKILD RAPPORT

ÖVERTRÄDELSE AV REGLERNA OM SKYDDET AV PER- SONUPPGIFTER – EUROPAPARLAMEN- TET ANTAR EN RESOLUTION SOM STÖDER OMBUDS- MANNENS REKOM- MENDATION

*Beslut i klagomål
713/98/(IJH)/GG mot
Europeiska
kommissionen*

I juli 1998 skickade en brittisk medborgare in ett klagomål mot Europeiska kommissionen som gällde kommissionens vägran att lämna ut viss information i samband med klagomål P/93/4490/UK som han hade ingivit till kommissionen.

Efter en grundlig undersökning av klagomålet lade ombudsmannen den 23 november 2000 fram en särskild rapport för Europaparlamentet i enlighet med artikel 3.7 i Europeiska ombudsmannens stadga. En kopia av denna rapport skickades till kommissionen. I sin särskilda rapport rekommenderade ombudsmannen kommissionen att informera den klagande om namnen på delegaterna från *Confédération des brasseurs du marché commun* som hade deltagit i ett sammanträde organiserat av kommissionen den 11 oktober 1996 och om företag och personer i de 14 kategorier som angetts i den klagandes ursprungliga begäran om tillgång till handlingar där framställningar till kommissionen hade ingivits till akten i ärende P/93/4490/UK.

Den 27 november 2001 antog Europaparlamentets utskott för framställningar ett betänkande (nummer A5-0423/2001) i vilket det ställde sig bakom ombudsmannens särskilda rapport, och utskottet lade fram ett förslag till resolution i det syftet. Betänkandet hade utarbetats av Jean Lambert, Ledamot av Europaparlamentet.

Den 11 december 2001 antog Europaparlamentet resolutionen om ombudsmannens särskilda rapport. I sin resolution intog Europaparlamentet ståndpunkten att kommissionen borde förse den klagande med den information han hade begärt. Europaparlamentet rekommenderade dessutom vissa ytterligare åtgärder, till exempel att allmänna uppförandekoder skulle utarbetas med regler som kan förhindra att bestämmelserna om skyddet av personuppgifter missbrukas för andra syften.

Eftersom Europaparlamentet nu har avslutat sin behandling av hans särskilda rapport och gett stöd åt dess slutsatser, avslutar ombudsmannen ärendet.

3.7 OMBUDSMAN- NENS UNDER- SÖKNINGAR PÅ EGET INITIATIV

SEN BETALNING

*Beslut i undersökning-
en på eget initiativ
OI/5/99/(IJH)/GG avse-
ende Europeiska
kommissionen*

3.7 BAKGRUNDEN

Kommissionens ståndpunkt

Kommissionen har konstaterat att betalningsförseningar till dess borgenärer utgör ett ständigt och ihållande problem. I maj 1991 fastställde kommissionen en allmän tidsfrist på 60 dagar för utförande av betalningar efter erhållande av faktura. Dessa 60 dagar består av 40 dagar för den bemyndigande tjänstemannen att godkänna och ge order om betalningen och 20 dagar för styrekonomen att godkänna den och för redovisningsavdelningen att kontrollera och därefter verkställa betalningen⁹².

I juni 1995 ställde kommissionen upp som mål att 95 procent av betalningarna skulle ske inom 60 dagar och att en betalning i princip aldrig skulle få ta mer än 90 dagar i anspråk. Vidare anmodades de bemyndigande tjänstemännen att inom 25 dagar informera betalningsmottagaren ifall det förelåg risk för att tidsfristen på 60 dagar av någon anledning skulle överskridas⁹³.

Kommissionen återupptog frågan om sena betalningar i ett meddelande daterat den 27 mars 1996⁹⁴. I ett senare meddelande daterat den 10 juni 1997 medgavs emellertid att situationen inte hade förbättrats. I detta meddelande tillkännagavs också att kommissionen från och med den 1 oktober 1997 kommer att betala dröjsmålsränta i sådana fall där tidsfristen på 60 dagar överskridits. Perioden på 60 dagar annulleras om kommissionen anser att borgenären inte har lagt fram de dokument som krävs, eller att det är nödvändigt med ytterligare kontroller. Vidare skall ränta endast betalas om det är fråga om ett avtal-

⁹² SEK(91)1172.

⁹³ SEK(95)1122.

⁹⁴ SEK(96) 564.

senligt förhållande där entreprenören tillhandahåller en klart och tydligt identifierbar tjänst⁹⁵.

Klagomål till ombudsmannen

Ända sedan början av sin första ämbetsperiod har Europeiska ombudsmannen mottagit klagomål som rör kommissionens sena betalningar. Klagomålen gällde inte enbart utbetalning av arvoden och omkostnader, utan även andra avtalade utbetalningar, samt stipendier och bidrag. Antalet klagande, samt andra ärenden som kommit till ombudsmannens kännedom via ledamöter av Europaparlamentet, tydde på att det fanns en allmän uppfattning att sena betalningar från kommissionen fortfarande var ett betydande problem.

Konsekvenser av sen betalning

I punkt 7 i ingressen till Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/35/EG av den 29 juni 2000 om bekämpande av sena betalningar vid handelstransaktioner⁹⁶ beskrivs de negativa effekterna av sena betalningar som följer:

”Alltför långa betalningsperioder och sena betalningar medför att företag, särskilt små och medelstora, utsätts för betungande administrativa och ekonomiska bördor. Dessa problem utgör dessutom en huvudorsak till att företag kommer på obestånd som hotar deras fortsatta existens och leder till att många arbetstillfällen går förlorade.”

Dessa resonemang gäller också kommissionen. Sena betalningar från kommissionen skadar dessutom dess rykte och, på ett allmännare plan, relationerna mellan medborgarna och unionens institutioner och organ. Detta gäller inte bara handelstransaktioner, utan även utbetalning av stipendier och bidrag⁹⁷.

Ombudsmannen noterade att sedan oktober 1997 är kommissionen på vissa villkor beredd att betala dröjsmålsränta till borgenärer då tidsfristen på 60 dagar överskridits. Denna åtgärd minskar med säkerhet konsekvenserna av sen betalning för många avtalsparter. Men vissa mindre företag kanske inte klarar av problem i anslutning till kassaflöde förorsakat av sena betalningar. Andra kanske gör det genom att ta lån till en högre ränta än den som kommissionen betalar. Ombudsmannen noterade också att räntebetalningen överför den ekonomiska bördan som betalningsförseningarna skapar från avtalsparterna till gemenskapens budget och därigenom till skattebetalarna. Därför är det inte alls att betrakta som entydigt eller givet att räntebestämmelserna skulle sporra de olika enheterna vid kommissionen till att sköta betalningarna i tid.

Allmänt taget verkar det därför som om räntorna visserligen kan minska – men inte eliminera – de negativa konsekvenserna av sen betalning, men de gör däremot ingenting för att spåra eller tackla den bakomliggande orsaken eller de bakomliggande orsakerna till fenomenet.

UNDERSÖKNINGEN

I december 1999 beslutade ombudsmannen att inleda en undersökning på eget initiativ av problemet med kommissionens sena betalningar.

Han uppmanade därför kommissionen att informera honom om de åtgärder den hade vidtagit för att identifiera och komma till rätta med orsakerna till förseningar när det gällde betalningar till avtalsparter och mottagare av stipendier och bidrag. Ombudsmannen framförde också att det skulle vara nyttigt om kommissionen presenterade en analys av de fort-

⁹⁵ SEK(97)1205.

⁹⁶ EGT L 200, 8.8.2000, s. 35.

⁹⁷ Se Europaparlamentets resolution om den skada kommissionen orsakat på grund av sen betalning, 1998 EGT C 341/379.

löpande orsakerna till sen betalning jämte en analys av möjliga sätt att åtgärda problemet. Ombudsmannen begärde slutligen att kommissionen skulle lämna upplysningar angående de indrivningsförfaranden som avtalsparterna kan tillgripa ifall meningsskiljaktigheter med kommissionen uppstår om tillräckligheten i avtalspartens prestation eller om den dokumentation som denne lämnat in. Ombudsmannen anmodade också kommissionen att uttala sig om huruvida den anser att indrivningsförfarandena är tillräckligt snabba och effektiva eller om den anser att man här skulle kunna tänka sig förbättringar.

Kommentarer från tredje part

Som svar på inbjudan att redogöra för iakttagelser i samband med beslutet att inleda en undersökning på eget initiativ fick ombudsmannen mottaga ett stort antal kommentarer från tredje part. Den åtgärd som ombudsmannen inlett applåderades allmänt bland dem som skickade in synpunkter och det finns många exempel bland kommentarerna från tredje part på att kommissionens sena betalningar orsakat problem. Flera av uppgiftslämnarna påpekade att de ansåg att rättsligt bindande regler krävdes för att kunna bekämpa problemet.

Kommissionens preliminära yttrande

I sitt preliminära yttrande informerade kommissionen ombudsmannen om att en extern utredning hade beställts och att Grant Thornton, en auktoriserad revisionsbyrå, hade lämnat in sin rapport i september 1998.

Rapporten finns tillgänglig på ombudsmannens webbplats (<http://www.euro-ombudsman.eu.int>). De viktigaste rekommendationer som gavs i konsultrapporten kan sammanfattas som följer:

- betalningskrav skall tas emot och registreras centralt på de finansiella enheterna,
- checklistor för att undersöka betalningskrav skall revideras och deras tillämpning utsträckas till operationella och finansiella enheter inom samtliga generaldirektorat (GD),
- inom varje generaldirektorat skall en hög tjänsteman få ansvar för att tillse att betalningsmålen uppfylls,
- en standardblankett som upptar alla de dokument som skall lämnas in tillsammans med varje betalningskrav skall utarbetas och införas i hela kommissionen samt inkluderas med alla avtal och överenskommelser,
- fristående programvara skall utvecklas och användas för att spåra hanteringen av betalningskraven från det ögonblick de tas emot och till dess de regleras av banken,
- genomsnittligt skall det nuvarande målet för betalningar minskas från 60 till 45 dagar.

Kommissionen påpekade också att en ad hoc-grupp hade inrättats i december 1999 inom kommissionen med följande uppdrag:

”Mot bakgrund av rekommendationerna i Grant Thorntons undersökning skall gruppens uppdrag vara följande:

- *att ta fram en beskrivning av kommissionens betalningar för att identifiera de typer av transaktioner för vilka 60-dagsregeln måste gälla,*
- *att definiera, i samband med hanteringen av betalningsärenden, de särskilda ansvarsområdena för de operationella enheterna och de finansiella enheterna inom det bemyndigande generaldirektoratet och att föreslå de ändringar som kan krävas i avtalsarrangemangen för att klart återspegla denna ansvarsfördelning,*

- att, för alla typer av betalningar där förfallodagen måste kontrolleras, bestämma ett tydligt och definitivt datum från och med vilket dröjsmålsränta börjar utgå,
- att föreslå alla de åtgärder inom området administrativ organisation eller datorstöd som kan hjälpa till att förkorta de faktiska betalningsförseningarna eller underlätta övervakningen,
- att utarbeta en PM till kommissionen med slutsatserna från gruppens arbete och med rekommendationer till de olika enheterna.”

Kommissionens ståndpunkt var att gruppens resultat, i kombination med rekommendationerna från Grant Thorntons undersökning, skulle bli startskottet för en intern omorganisation enligt en enhetlig uppsättning riktlinjer. En av åtgärderna skulle vara att kommissionen för varje generaldirektorat utsåg en ”betalningsförseningsansvarig” som skulle rapportera regelbundet till generaldirektören om situationen vad gäller betalningsförseningar. Denna person skulle också ha ansvaret för att i första skedet ta emot och hantera klagomål om försenade betalningar.

Kommissionens definitiva yttrande

I sitt definitiva yttrande hänvisade kommissionen till meddelandet ”Riktlinjer för kommissionens betalningsfrister” som godkändes av kommissionen vid dess sammanträde den 19 juli 2000. Det dokumentet finns också tillgängligt via ombudsmannens webbplats.

Kommissionen lämnade följande kommentarer när det gällde frågan om sena betalningar:

1 Åtgärder som vidtagits av kommissionen när det gäller att identifiera och vidta åtgärder mot orsakerna till försenade betalningar till avtalsparter och mottagare av stipendier och bidrag

Kommissionen hade vid flera tillfällen behandlat frågan om betalningstider.

I maj 1991 bestämde kommissionen ensidigt att betalningar skulle utföras inom 60 dagar från det att fakturan (eller annat motsvarande betalningskrav) mottagits.

1995 beslutade kommissionen att målet skulle vara att 95 procent av alla betalningar skulle ske inom 60 dagar och att ingen operation i princip skulle ta mer än 90 dagar. Kommissionen instruerade även de bemyndigande avdelningarna att informera mottagarna inom 25 dagar om betalningen av någon anledning kunde förväntas ta längre tid än 60 dagar. Generaldirektoraten uppmanades att kontrollera sina betalningstider varje månad för att garantera att de höll de tidsramar som uppsatts som mål.

I juni 1997 beslutade kommissionen att ändra sin avtalspolicy och inkludera en klausul som formaliserade kravet att betalningar skulle göras inom 60 dagar och som gjorde det möjligt att på borgenärens begäran betala dröjsmålsränta om betalningsperioden över-skreds, såvida inte utbetalningen hade stoppats av kommissionen.

I april 2000 inkluderade kommissionen följande uttalande i handlingsplanen som ingick i vitboken om kommissionens reformering: ”Det är kommissionens avsikt att alla giltiga fakturor skall betalas inom 60 dagar. Av olika anledningar respekteras denna tidsfrist endast för 60 procent av de nuvarande baktalningarna. Reformens mål är att öka detta antal till 95 procent till år 2002”.

I juli 2000 slutligen, inkluderade kommissionen i sitt förslag till omarbetning av finansförordningen (artikel 77) principen om tidsgränser för betalningar och dröjsmålsränta för sen betalning. Detaljerna kommer att specificeras i tillämpningsreglerna.

Två undersökningar genomfördes för att identifiera och åtgärda orsakerna till de sena betalningarna, den ena av Grant Thornton och den andra av en ad hoc-grupp inom kommissionen.

2 Analys av de ihållande orsakerna till sena betalningar, tillsammans med en analys av möjliga sätt att hantera problemet

Regleringen av betalningskrav genomfördes ofta i form av ett förfarande för kostnadsersättning som krävde en grundlig undersökning och ett flertal kompletterande dokument. Det föreslogs nu att man skulle förenkla de finansiella klausulerna i avtalen och minska antalet bilagor genom att ange standardbelopp för vissa typer av omkostnader, t.ex. reskostnader.

Många utbetalningar kräver godkännande av en teknisk rapport eller en kostnadsspecifikation. Detta gav upphov till klagomål om sena betalningar eftersom det inte var tillräckligt klart angivet i avtalen vad som var utgångspunkt för betalningsfristen 60 dagar och vilka skyldigheter de båda parterna hade när det gällde att lämna information.

Det föreslogs nu:

- att införa olika begrepp i avtalen för "tid som medges för att godkänna rapporten" och för "betalningstid" (för fakturan) och att i avtalen ange att kommissionens enheter måste reagera snabbt om den tekniska rapporten inte är tillfredsställande eller om betalningskravet inte är tillåtligt; tidsgränser för att godkänna olika typer av rapporter har bestämts, och efter de tidsgränserna är betalningskrav tillåtliga om inte den i avtalet angivna tiden för godkännande har upphävts av kommissionen i en formell skrivelse till avtalsparten,
- att garantera att de tekniska bilagorna till avtalen som beskriver vad avtalsparten skall leverera till kommissionen i varje fas av projektet utformas noggrant och kan kontrolleras av båda parter,
- att i avtalen ange de detaljer som skall ingå i betalningskravet.

Kommissionens IT-verktyg och -rutiner behövde förbättras. Kommissionen hade angett tidsgränser för installationen av verktyg som

- skulle göra det möjligt för tjänsterna att övervaka sina betalningstider mycket noggrannare,
- skulle ge tjänsterna ett gemensamt system för att registrera och övervaka fakturor.

Kommissionen hade också instruerat sina tjänster att förenkla reglerna för utbetalning av kostnadsersättningar i samband med experternas sammanträden och att förbättra de verktyg som fanns för att hjälpa de bemyndigande tjänsterna i deras hantering av hela kostnadsersättningscykeln. Målet var en ytterligare decentralisering till de operativa generaldirektoraten.

GD Budget skulle vidta åtgärder för att flytta fram starten för redovisningsåret och minska den tid som krävdes för att överta åtaganden från föregående redovisningsår.

Samtliga dessa åtgärder var av administrativ natur. Den enda åtgärd som krävde ett ingripande från gemenskapens lagstiftare var förslaget i den omstöpta finansförordningen att bestämma betalningsfrister och förslaget om borgenärernas rätt att få dröjsmålsränta vid fall av sen betalning.

3 Avtalsparternas möjligheter att få rättelse vid en eventuell tvist med kommissionen

Vid en eventuell tvist när det gäller kvaliteten på de tjänster som levererats av avtalsparterna, kan dessa i första hand kontakta de ansvariga tjänstemännen för att därefter presentera sina krav för generaldirektören. Avtalsparterna hade dessutom en möjlighet att informera den ansvarige kommissionsledamoten eller till och med kommissionens ordförande. Dessa olika möjligheter gjorde det på så vis möjligt för avtalsparterna att få sina

krav granskade på högsta nivå inom institutionen. Slutligen kunde de vidta rättsliga åtgärder i de domstolar som enligt avtalen är behöriga att avgöra eventuella tvister.

Slutliga kommentarer från tredje part

Ombudsmannen mottog tre kommentarer från tredje part. I två av dessa välkomnades de åtgärder som vidtagits av kommissionen. I en påpekades emellertid att genomförandeförfarandet för de föreslagna åtgärderna var alltför långdraget och kommissionen uppmanades att inrätta ett system med rutiner för att hantera klagomål och bilägga tvister. I samma kommentar föreslogs också att en gemensam arbetsgrupp skulle organiseras av kommissionen och konsultbranschen för att diskutera eventuella åtgärder för att förenkla förfarandet. Slutligen föreslogs att en förenkling av faktureringsförfarandet, framför allt det som avsåg kostnadsersättningar – till exempel genom att i större utsträckning tillämpa standardbelopp – skulle leda till att den administrativa belastningen det innebar att hantera fakturor för såväl kommissionen som avtalsparten skulle minska. Den återstående tredje parten uttryckte tvivel på de åtgärder som vidtagits av kommissionen och hävdade att den inte hade fått information om när förfallna betalningar hade varit försenade eller uppskjutna.

BESLUTET

1 Problemet med kommissionens sena betalningar

1.1 Europeiska ombudsmannen inledde en undersökning på eget initiativ om problemet med Europeiska kommissionens sena betalningar. Denna åtgärd vidtogs sedan ett ökande antal klagomål i vilket denna fråga togs upp och hänsynen till de sena betalningarnas skadliga effekter, framför allt på små och medelstora företag, fått ombudsmannen att dra slutsatsen att en grundlig undersökning av frågan var lämplig och nödvändig. Enligt ombudsmannens åsikt var det tydligt att det förelåg administrativa missförhållanden i de fall där en administration regelbundet misslyckades med att reglera sina betalningar i tid. Denna åsikt stöddes av ett stort antal intresserade tredje parter som hade lämnat in sina kommentarer.

1.2 Ombudsmannen ansåg att det var önskvärt att låta allmänheten delta i denna undersökning i så stor utsträckning som möjligt. De organisationer som var berörda informerades således om den undersökning som hade påbörjats. Alla de viktiga handlingar som utväxlats mellan ombudsmannen och kommissionen i ärendet gjordes dessutom tillgängliga på ombudsmannens webbplats under detta förfarande och tredje part uppmanades att skicka in sina synpunkter till ombudsmannen.

1.3 Kommissionen presenterade ett detaljerat yttrande med diverse bilagor där den erkände problemet och beskrev de åtgärder den redan hade vidtagit eller var på väg att vidta för att åtgärda problemet.

1.4 De viktigaste av dessa åtgärder verkade utgöras av förenkling, förtydligande och allmänna förbättringar av kommissionens förfaranden, som syftade till att garantera att utbetalningar gjordes så snabbt som möjligt.

1.5 Ombudsmannens åsikt var att de åtgärder som kommissionen föreslagit eller redan vidtagit, om de tillämpades rätt, skulle medföra betydande förbättringar när det gällde att bekämpa problemet med kommissionens sena betalningar. Ombudsmannen ansåg därför att hans undersökning på eget initiativ hade gett tillfredsställande resultat.

1.6 Ombudsmannen insåg att de synpunkter som uttryckts av en av dem som lämnat in sina kommentarer till kommissionens yttrande var något mer kritiska. Ombudsmannen noterade emellertid att ingen annan medborgare eller organisation hade uttryckt liknande synpunkter. De kritiska synpunkter som vederbörande framförde verkade dessutom gälla

ett enskilt fall (som ombudsmannen höll på att granska i samband med en annan undersökning). Men som ombudsmannen angett i början av förfarandet var avsikten med den aktuella undersökningen att fokusera på de allmänna problemen i samband med sena betalningar utan att ta upp individuella fall. Ombudsmannen förväntade sig dessutom att kommissionen skulle ta hänsyn till de kommentarer som lämnats av tredje part rörande dess definitiva yttrande för att vid behov förbättra de åtgärder som redan vidtagits eller som skulle vidtas. Slutligen måste man ta hänsyn till att det utan tvekan skulle ta viss tid för kommissionens reformer att bära frukt. Ombudsmannens ståndpunkt blev därför att det var berättigat att avsluta den nuvarande undersökningen på eget initiativ med tanke på att de åtgärder som vidtagits av och som skulle vidtas av kommissionen gick i rätt riktning och verkade kunna tackla problemet med sena betalningar. Om det emellertid skulle visa sig i framtiden att de sena betalningarna från kommissionen trots dessa åtgärder fortsatte att utgöra ett allvarligt problem, så kunde ombudsmannen komma att överväga att åter öppna sin undersökning.

2 Slutsats

På grundval av ombudsmannens undersökningar av detta klagomål förefaller det som om Europeiska kommissionen har vidtagit vad som verkar vara tillfredsställande åtgärder för att tackla problemet med sena betalningar. Ombudsmannens undersökningar har därmed inte kunnat påvisa några administrativa missförhållanden i samband med detta ärende. Ombudsmannen avslutar därför ärendet.

UNDERSÖKNING PÅ EGET INITIATIV OM LEDNINGEN AV DET GEMENSAMMA FORSKNINGSCENT- RET I ISPRA

*Beslut som avslutar
undersökningen på
eget initiativ
OI/3/2001/SM*

SKÅLEN TILL UNDERSÖKNINGEN

Enligt artikel 195 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen kan Europeiska ombudsmannen genomföra undersökningar på eget initiativ om eventuella fall av administrativa missförhållanden i samband med verksamheten i gemenskapens institutioner och organ.

Det gemensamma forskningscentret (JRC) är ett av kommissionens generaldirektorat. Dess uppgift är att tillhandahålla vetenskapligt och tekniskt stöd för utarbetande, utveckling, genomförande och övervakning av EU:s program. Kort sagt, att ge de politiska beslutsfattarna vetenskapligt stöd.

JRC:s vetenskapliga verksamhet är inriktad på tre områden: (i) Livsmedel, kemiska produkter och folkhälsa, (ii) miljö och hållbarhet, (iii) kärnsäkerhet och skydd. Dessa tre pelare stöds av tre övergripande, kompletterande behörigheter: Framförhållning inom vetenskap och teknik, referensmaterial och utvärderingar samt offentlig säkerhet och bedrägeribekämpning. JRC har 2 100 anställda, varav 1 500 är forskare. Det vetenskapliga arbetet genomförs i sju olika institut som är placerade på fem olika platser i Europa.⁹⁸

JRC:s resursdirektorat är placerat i Ispra i Italien. Detta direktorat har ansvaret för att tillse att instituten får det logistiska stöd som krävs för att genomföra sina uppgifter. Direktoratets uppdrag är att garantera en sund och effektiv förvaltning av de resurser som tilldelas JRC och en enhetlig och konsekvent tillämpning av de förfaranden som krävs för att nå JRC:s mål.⁹⁹

Europeiska ombudsmannen har behandlat ett antal klagomål mot JRC i Ispra och dessa undersökningar ledde till sex kritiska anmärkningar.¹⁰⁰ Ombudsmannen beslutade därför

⁹⁸ Geel, Belgien (Institute for Reference Materials and Measurements); Ispra, Italien (Institute for the Protection and Security of the Citizen, Institute for Environment and Sustainability and Institute for Health and Consumer Protection); Karlsruhe, Tyskland (Institute for Transuranium Elements); Petten, Nederländerna (Institute for Energy) och Sevilla, Spanien (Institute for Prospective Technological Studies).

⁹⁹ Se JRC:s webbplats (<http://www.jrc.cec.eu.int/index.asp>)

¹⁰⁰ Ärende 1479/99/(OV)MM; ärende 878/96/TT/it/PD och 905/96/AGS/it/PD (gemensam undersökning); ärende 1057/97/PD; ärende 855/97/PD; ärende 307/2000/IP; och ärende 922/2000/IP.

att utnyttja sina befogenheter att starta en undersökning på eget initiativ för att ta reda på om det fanns mer allmänna problem och, om så vore fallet, försöka finna effektiva lösningar.

UNDERSÖKNINGEN

I en skrivelse av den 25 juni 2001 informerade ombudsmannen kommissionen om undersökningen på eget initiativ. Han bad kommissionen undersöka om det fanns ett behov av en effektivare rådgivning åt och handledning av de anställda eller förändringar i det administrativa ramverket för att undvika administrativa missförhållanden i framtiden.

Kommissionens yttrande

I sitt yttrande informerade kommissionen ombudsmannen om åtgärder som vidtagits för att förbättra ledningen av JRC:s resursdirektorat i Ispra. Enligt yttrandet har de sex avslutade fallen, vilka gav upphov till kritiska synpunkter, undersökts grundligt av JRC, som har genomfört två korrigerande åtgärder: (i) Paragrafen om omprövningen av avtalet i JRC:s standardavtal har ändrats och (ii) instruktioner har utfärdats för att undvika långa förseningar när det gäller att besvara kandidaternas inlämnade anbud.

När det gäller de långa svarstiderna har JRC installerat ett internt datasystem (Adonis) som håller reda på tidsfristerna för att besvara inlämnade skrivelser. De anställda har dessutom instruerats att noggrant följa den kodex för god förvaltningssed som antogs av kommissionen, och interna seminarier kommer att äga rum för att främja detta. Uppdraget för den nyligen utsedda generaldirektören McSweeney är att anpassa JRC:s verksamhet till användarnas behov. Mot bakgrund av detta och i ljuset av vice ordföranden Kinnocks reform planerar JRC att förbättra de administrativa förfarandena genom att genomföra kommissionens kodex för god förvaltningssed och stadgan för utanordnarna (Charte des ordonnateurs et des nouveaux circuits financiers). JRC införde 1998 kvalitetssystemet "Total Quality Management" (TQM) som har tillämpats sedan dess. Interna seminarier med de anställda äger rum för att i praktiken öka effektiviteten för JRC:s verksamheter.

JRC håller dessutom på att inrätta ett decentraliserat system för klagomål som skall bli operativt under hösten 2001. Ett obligatoriskt register kommer att föras. Den direktör som har ansvaret för en viss fråga kommer att informeras. Strikta tidsfrister för svar kommer att respekteras. Slutligen kommer de olika förfarandenas funktion att granskas regelbundet.

Besök på Ispra av anställda från ombudsmannens enheter

Den 27 september 2001 besökte två anställda vid ombudsmannens enhet, Ian Harden och Ida Palumbo, JRC i Ispra i Italien som svar på en inbjudan till ombudsmannen från JRC:s generaldirektör Barry McSweeney. Under besöket informerades de om nyligen genomförda och pågående ledningsförändringar vid JRC av behöriga tjänstemän, inklusive McSweeney, JRC:s vice generaldirektör Hugh Richardson och chefen för avdelningen för internrevision F. Dezeure. De deltog också i ett ledningsmöte under vilket införandet av ett internt förfarande för klagomål och ett datasystem för hantering av dokument och korrespondens (Adonis) presenterades för JRC:s avdelningschefer.

Eftersom det verkade som om den information som erhöles under besöket var användbar för undersökningen på eget initiativ, lades rapporten från besöket och ett antal interna JRC-handlingar, inklusive generaldirektörens lägesrapport av den 30 juni 2001, till i den aktuella akten.

Enligt den information som lämnades av JRC till ombudsmannen genomförde JRC:s enhet för internrevision en granskning av finansieringsvägarna för att försöka hitta olika sätt att förbättra betalningsrutinerna inom JRC. Till i slutet av oktober 2001 skall JRC ha infört ett decentraliserat finansiellt kontrollsystem, inklusive en struktur av delegerade funk-

tioner, vilket kommer att ge ledningen utsträckta befogenheter. Följaktligen håller rollen för resursdirektoratet i Ispra på att ändras i riktning mot support. Framför allt gäller detta framtagningen av tydliga skriftliga rutiner och övervakning av att de genomförs korrekt. JRC kommer att genomföra en revision av de finansiella systemen och deras tillämpning omedelbart efter den 1 oktober 2001. Centret kommer dessutom att granska finansieringsvägarna efter sex månaders verksamhet. De finansiella rutinerna kommer i reviderad form att tas med i JRC:s ledningsmanual.¹⁰¹

BESLUTET

1 Information om ledningsförändringar vid JRC

1.1 Efter sex ärenden, där ombudsmannen funnit administrativa missförhållanden vid kommissionens gemensamma forskningscenter (JRC), inledde ombudsmannen en undersökning på eget initiativ i vilken han bad kommissionen undersöka huruvida det fanns behov av effektivare rådgivning åt och handledning av de anställda eller förändringar i det administrativa ramverket för att undvika administrativa missförhållanden i framtiden.

1.2 I sitt yttrande informerade kommissionen ombudsmannen om två korrigerande åtgärder vilka vidtagits som en följd av ombudsmannens anmärkningar: (i) En paragraf om omprövningen av avtalet i JRC:s standardavtal hade ändrats och (ii) instruktioner hade utfärdats för att undvika långa förseningar när det gällde att besvara kandidaternas inlämnade anbud.

1.3 Enligt kommissionens yttrande och information som lämnats till ombudsmannen av JRC, hade dessutom JRC installerat ett internt datasystem (Adonis) som håller reda på tidsfrister för att besvara korrespondens. De anställda hade dessutom uppmanats att följa den kod för god administrativ sed som antagits av kommissionen. JRC håller dessutom på med att inrätta en decentraliserat klagomålsförfarande som kommer att tas i bruk under hösten 2001.

1.4 Ombudsmannen konstaterar att klagomålsförfarandet och Adonissystemet presenterades för avdelningscheferna vid JRC vid ett ledningsmöte på JRC den 27 september 2001.

1.5 JRC informerade även ombudsmannen om det arbete som utfördes vid dess avdelning för internrevision och dess avsikt att inrätta ett decentraliserat finansiellt kontrollsystem som skulle utsträcka ledningens befogenheter. Följaktligen håller rollen för resursdirektoratet i Ispra på att ändras i riktning mot support. Framför allt gäller detta framtagningen av tydliga skriftliga rutiner och övervakning av att de genomförs korrekt.

2 Ombudsmannens bedömning av ledningsförändringarna vid JRC

2.1 Ombudsmannen välkomnar de åtgärder som vidtagits av kommissionen och JRC:s ledning och konstaterar att JRC:s förfarande för klagomål förväntas bli operativt under hösten 2001. Ombudsmannen konstaterar också att Adonissystemet innehåller register för korrespondens och ett automatiskt varningssystem för tidsfrister som närmar sig eller som överskrids, med hänsyn till de tidsfrister som angetts i kommissionens kodex för god förvaltningssed.¹⁰²

2.2 Ombudsmannen välkomnar även att JRC:s ledning betraktar införandet av klagomålsförfarandet och Adonissystemet som nyckelelement för att uppnå förändringar i JRC:s ledningskultur. Ombudsmannen anser också att införandet av ett decentraliserat finansiellt kontrollsystem genom att ge ledningen utsträckta befogenheter skulle kunna

¹⁰¹ Generaldirektörens lägesrapport för JRC, 30.6.2001, s. 8.

¹⁰² Se EGT L 308/32, 8.12.2000 och http://www.europa.eu.int/comm/secretariat_general/code/index_sv.htm

främja och konsolidera förändringar i JRC:s ledningskultur, vilket skulle kunna hjälpa till att förhindra administrativa missförhållanden i framtiden.

2.3 Mot bakgrund av ovanstående anser ombudsmannen att kommissionen och JRC:s ledning har reagerat positivt och konstruktivt på undersökningen på eget initiativ och att de åtgärder de genomfört skulle kunna bidra till att förhindra att det uppstår administrativa missförhållanden i framtiden.

3 Slutsats

I ombudsmannens undersökning på eget initiativ har det inte framkommit några bevis för att det föreligger några administrativa missförhållanden i samband med kommissionens svar på undersökningen på eget initiativ. Ombudsmannen avslutar därför ärendet.

3.8 SÄRSKILDA RAPPORTER SOM ÖVERLÄMNATS TILL EUROPA- PARLAMENTET

KÖNSDISKRIMINER- ING I KOMMISSIO- NENS REGLER FÖR UTSTATIONERING AV NATIONELLA TJÄNSTEMÄN

*Särskild rapport från
Europeiska ombuds-
mannen till
Europaparlamentet
med anledning av det
förslag till rekomen-
dation som riktats till
Europeiska kommissio-
nen i klagomål
242/2000/GC*

Den klagande, en brittisk tjänsteman, såg en annons i vilken Europeiska kommissionen utlyste lediga tjänster för utsända nationella experter som skulle arbeta inom kommissionens generaldirektorat VII för energi och transport. Eftersom den klagande hade erfarenhet av arbete inom transportsektorn skickade hon in en ansökan. Hennes arbetsgivare gick med på att stödja hennes ansökan och betala hennes lön under hennes utstationering.

Den klagande har en son som vid den aktuella tidpunkten var 11 månader. Hon önskade därför arbeta deltid. Artikel 2.1 i Europeiska kommissionens bestämmelser om villkoren för utstationerade nationella experter vid kommissionen anger angående arbetet att "under hela utstationeringen skall de nationella experterna tjänstgöra på heltid". Därför var klaganden tvungen att ta tillbaka sin ansökan.

Den klagande ansåg att regeln mot deltidsarbete var könsdiskriminerande då detta troligen skulle drabba en större andel kvinnor än män eftersom kvinnor i allmänhet har fler åtaganden för vård av barn än män.

Ombudsmannen genomförde en grundlig utredning av ärendet, vilken fick honom att dra slutsatsen att den aktuella bestämmelsen faktiskt var diskriminerande.

Den 31 januari 2001 skickade ombudsmannen därför ett förslag om vänskaplig förlikning till kommissionen. I sitt brev föreslog ombudsmannen att kommissionen skulle avskaffa bestämmelsen om förbud för deltidsarbete för nationella experter utstationerade vid kommissionen. I sitt svar av den 22 mars 2001 informerade kommissionen ombudsmannen om att man hade för avsikt att avskaffa regeln om förbud för deltidsarbete för nationella experter utstationerade vid kommissionen inom ramen för den allmänna reformprocessen.

Ombudsmannen konstaterade att kommissionen hade för avsikt att avskaffa bestämmelsen om förbud för deltidsarbete för nationella experter utstationerade vid kommissionen. Inget konkret datum angavs emellertid för detta. Detta innebar att kommissionen hade för avsikt att fortsätta tillämpa bestämmelsen i fråga utan att ge någon förklaring till varför den förändring som ombudsmannen hade föreslagits behövde försenas. Ombudsmannen ansåg att detta inte var tillfredsställande. Den 10 maj 2001 riktade ombudsmannen därför ett förslag till rekommendation till kommissionen i enlighet med Europeiska ombudsmannens stadga, artikel 3.6, i vilket han bad kommissionen avskaffa bestämmelsen i fråga senast den 30 september 2001.

Eftersom kommissionen inte förefaller ha följt detta förslag till rekommendation, beslöt ombudsmannen att framlägga ärendet i Europaparlamentet. I sin särskilda rapport av den 15 november 2001 gav han följande rekommendation:

Europeiska kommissionen bör snarast möjligt avskaffa sin bestämmelse om förbud för nationella experter utstationerade vid kommissionen att arbeta deltid.

TILLGÅNG TILL RÅDETS HAND- LINGAR – ÄN EN GÅNG

*Särskild rapport från
Europeiska ombuds-
mannen till
Europaparlamentet
med anledning av det
förslag till rekomen-
dation som riktats till
Europeiska unionens
råd i klagomål
917/2000/GC*

Den klagande, en privat organisation (Statewatch), hävdade att Europeiska unionens råd (1) inte hade beviljat tillgång till vissa handlingar som lagts fram under olika sammanträden med rådet i september 1998 och januari 1999, och (2) inte hade fört något register över alla de handlingar som läggs fram i denna typ av sammanträden.

Ombudsmannens ståndpunkt var att rådet enligt öppenhetsprincipen var skyldigt att bevilja tillgång till alla de handlingar som läggs fram under dess sammanträden, om inte något av de undantag som anges i beslut 93/731 är tillämpligt. Sådan tillgång är emellertid endast möjlig om medborgarna vet eller kan ta reda på vilka handlingar som har lagts fram i rådet. Ombudsmannen ansåg därför att principerna om god administrativ sed tvingar rådet att föra en förteckning över alla dessa handlingar. Han konstaterade också att det fanns tecken som tydde på att rådet inte hade beaktat alla relevanta handlingar när det fattade beslut om den klagandes begäran om att få tillgång till rådets handlingar.

Ombudsmannen lämnade därför ett förslag till rekommendation i vilket han uppmanade rådet (1) att ta upp den klagandes ansökan till förnyad behandling och (2) att föra en förteckning eller ett register över alla handlingar som läggs fram i rådet och ge medborgarna tillgång till denna förteckning eller detta register.

I sitt detaljerade yttrande informerade rådet ombudsmannen om att det accepterade de två förslagen till rekommendation.

Ombudsmannen ansåg emellertid att det föreföll som om rådet i praktiken ännu inte hade tillämpat första punkten i hans förslag till rekommendation, nämligen att ge de klagande tillgång till alla de handlingar han begärt. Han beslutade därför att lägga fram ärendet för Europaparlamentet.

Ombudsmannen välkomnade att rådet hade accepterat andra punkten i hans förslag till rekommendation, men konstaterade att de synpunkter som rådet gav i sitt yttrande väckte tvivel på om förslaget till rekommendation verkligen skulle tillämpas. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1049/2001 av den 30 maj 2001 om allmänhetens tillgång till Europaparlamentets, rådets och kommissionens handlingar¹⁰³ tvingar nu dessa tre institutioner att ge tillgång till ett register över handlingar. Enligt ombudsmannen kan förordningen tolkas så att allmänheten måste få tillgång till alla handlingar som lagts fram i rådet och som i något avseende skall begrundas eller behandlas av detsamma. Ombudsmannen ansåg därför inte att det var nödvändigt eller lämpligt för honom att driva sin undersökning vidare i denna del av ärendet.

Den 30 november 2001 lade ombudsmannen fram en särskild rapport för Europaparlamentet i vilken han gjorde följande rekommendation till rådet:

Europeiska unionens råd bör ta upp den klagandes ansökan till förnyad behandling och bevilja tillgång till de handlingar som efterfrågats, om inte ett eller flera av de undantag som anges i artikel 4 i beslut 93/731 gäller.

¹⁰³ EGT L 145, 2001 s. 43.

4 FÖRBINDELSERNA MED EUROPEISKA UNIONENS ÖVRIGA INSTITUTIONER

4.1 EUROPAPARLAMENTET

Den 17 januari träffade Söderman Enrico Boaretto och Heinz-Hermann Elting från utskottet för framställningars sekretariat. Under sammanträdet avhandlades olika aspekter av samarbetet mellan ombudsmannen och utskottet för framställningar.

Den 12 februari presenterade Söderman ombudsmannens kodex för god förvaltningssed för utskottet för rättsliga frågor och den inre marknaden. Roy Perry, föredragande av yttrandet i samma fråga för utskottet för framställningar talade också vid sammanträdet. Söderman hänvisade till sin särskilda rapport till parlamentet från april 2000 och förklarade varför en enhetlig kodex borde antas av samtliga gemenskapens institutioner och organ. Jean-Maurice Dehousse, utskottets föredragande av yttrande om den särskilda rapporten, Ana Palacio, utskottets ordförande och flera andra ledamöter från utskottet talade i den utförliga diskussion som följde på presentationen.

Den 10 april presenterade Söderman sin årsrapport för 2000 för Europaparlamentets utskott för framställningar.

Den 5 maj ägde ett sammanträde rum mellan Söderman och parlamentsledamot Kathalijne Maria Buitenweg, föredragande för budgeten för 2002, om ombudsmannens budget för 2002. Även João Sant'Anna, chef för den administrativa och ekonomiska avdelningen, deltog vid sammanträdet.

Parlamentsledamot Herbert Bösch och Jacob Söderman diskuterar Europeiska ombudsmannens årsrapport för 2000.

Den 9 juli deltog Söderman i ett sammanträde med utskottet för framställningar i Bryssel under ordförandeskap av Nino Gemelli, vid vilket utskottets förslag till betänkande om ombudsmannens årsrapport för 2000 diskuterades. Söderman diskuterade med utskottets ledamöter, bland annat föredraganden av utskottets rapport, Herbert Bösch, och besvarade frågor.

Den 4 september bjöd ombudsmannen in samordnarna för utskottet för framställningar till en middag med anledning av presentationen av hans årsrapport för 2000. Enrico Boaretto, chef för sekretariatet vid utskottet för framställningar, Jean-Claude Eeckhout, direktör för Europeiska kommissionens generalsekretariat samt Ian Harden och João Sant'Anna från ombudsmannens kontor deltog också vid middagen.

Den 2 oktober träffade Söderman Europaparlamentets generalsekreterare, Julian Priestley. Bland annat diskuterades Europeiska ombudsmannens stadgar och stadgarna för den kommande datatillsynsmannen.

Den 4 oktober träffades Söderman och Michael Cashman, ledamot av Europaparlamentet och ledamot i utskottet för medborgarliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor, under en arbetslunch. Ian Harden deltog också i sammanträdet som avhandlade frågorna ökad öppenhet, tillgång till handlingar och de europeiska medborgarnas rättigheter.

Den 24 oktober diskuterade Jacob Söderman med Gregorio Garzón Clariana, Europaparlamentets juridiske rådgivare.

4.2 EUROPEISKA KOMMISSIONEN

Den 9 juli träffade Söderman generaldirektören för kommissionens rättstjänst, Michel Petite, och Allan Rosas, ställföreträdande gen. dir., i Bryssel. Söderman hade sällskap av Harden. Söderman och Petite diskuterade möjliga sätt att garantera en effektivare övervakning av tillämpningen av gemenskapsrätten i medlemsstaterna, så att de medborgarliga rättigheterna enligt gemenskapsrätten blir en realitet.

Den 27 september träffade Söderman Europeiska kommissionens generalsekreterare David O'Sullivan. Söderman tackade O'Sullivan för kommissionens samarbete och underströk att sådant samarbete var nödvändigt för att göra det möjligt för ombudsmannen att snabbt och effektivt behandla medborgarnas klagomål. Bland de frågor som lades fram av ombudsmannen och som diskuterades med generalsekreteraren var ombudsmannens undersökning på eget initiativ om användningen av åldersgränser vid rekrytering, stadgan om de grundläggande rättigheterna och kodexen för god förvaltningssed, tjänstemännens yttrandefrihet, medborgarnas rätt till rättsligt skydd enligt gemenskapsrätten och utkastet till stadgar för den europeiska datatillsynsmannen.

Den 27 september besökte Ian Harden och Ida Palumbo Europeiska kommissionens gemensamma forskningscenter (JRC) i Ispra i Italien och träffade tjänstemän inklusive Barry McSweeney, JRC:s generaldirektör, ställföreträdande gen. dir. Hugh Richardson och chefen för internrevisionsenheten F. Dexeure. De deltog även i ett ledningsmöte där McSweeney presenterade planerna för ledningsförändringar inom JRC, inklusive införandet av ett system för interna klagomål och ett datoriserat system för hantering av handlingar och korrespondens (Adonis). Harden gjorde en presentation av Europeiska ombudsmannens roll och förklarade de allmänna principerna för en effektiv behandling av klagomål. Under sitt besök på JRC fick Harden och Palumbo dessutom information från forskarna vid de tre institutioner som är placerade i Ispra (Institutet för medborgarnas skydd och säkerhet, Institutet för miljö och hållbarhet och Institutet för hälsa och konsumentskydd) om fem pågående projekt.

Den 24 oktober träffades Söderman och Jérôme Vignon över en arbetsmiddag. Vignon kommer från Europeiska kommissionens generalsekretariat, där han tillfälligt ansvarade för förbindelserna med ombudsmannens kontor sedan den tidigare direktören, Jean-Claude Eeckhout, pensionerats.

Ian Harden och João Sant'Anna träffade den 13 december Andrea Pierucci och Philippe Godts från kommissionens generalsekretariat. De diskuterade förfarandet i samband med kommissionens svar på ombudsmannens frågor.

5 FÖRBINDELSERNA MED OMBUDSMÄN OCH LIKNANDE ORGAN

5.1 FÖRBINDELSERNA MED NATIONELLA OCH REGIONALA OMBUDSMÄN

Den 10 april besökte Söderman, tillsammans med Harden och Verheecke, den belgiske federala ombudsmannens kontor i Bryssel och träffade den flamländskspråkige ombudsmannen Wuyts, som åtföljdes av Myriam Fagnoul. Söderman och Wuyts diskuterade det seminarium för nationella och regionala ombudsmän som planerades till september 2001 och diskuterade och utbytte information om frågor som gällde samarbetet mellan de europeiska ombudsmännen.

Ett seminarium för nationella och regionala ombudsmän från EU med rubriken "Ombudsmän mot diskriminering" som organiserats gemensamt av Europeiska ombudsmannen och Belgiens federala och regionala ombudsmän ägde rum i Bryssel den 20-21 september (se punkt 6.1).

5.2 KONTAKTNÄTVERKET

Kontakt nätverket skapades 1996 för att främja det fria flödet av information om gemenskapsrätten och dess tillämpning och för att göra det möjligt att överföra klagomål till det organ som kunde behandla dem på bästa sätt.

Genom seminarier, nyhetsbrev och dagliga kontakter har kontaktnätverket stadigt utvecklats till att bli ett effektivt samarbetsverktyg för de nationella ombudsmännen och deras anställda i hela Europeiska unionen. Erfarenheter och bästa praxis har spridits bland nätverkets medlemmar för att möjliggöra en bättre service åt medborgarna. Framför allt har man diskuterat frågor som rör tillämpningen av gemenskapsrätten på medlemsstatsnivå.

Mot slutet av 2000 inrättades onlineversionen av kontaktnätverket, EUOMB-National, för att ytterligare underlätta kommunikationen mellan kontaktnätverkets medlemmar. EUOMB-National utgörs av en webbplats och ett digitalt diskussionsforum där interaktiva diskussioner kan äga rum och handlingar kan utbytas.

I november 2001 skapades en ny sektion i diskussionsforumet med namnet "Ombudsmannens dagsnyheter". Denna virtuella tidning har blivit en mycket stor framgång bland kontaktnätets medlemmar och den har gjort det möjligt för var och en att hålla sig informerad om ombudsmännens och liknande organs verksamheter i hela EU och även utanför unionen. Över hälften av kontaktnätets medlemmar läser de dagliga nyheterna regelbundet och kan därigenom hålla sig informerade om de metoder som andra organ tillämpat när det gäller frågor som kanske även de handlägger.

5.3 FÖRBINDELSERNA MED LOKALA OMBUDSMÄN

Calvià, Balearerna

I samband med ett besök på Balearerna (se 6.2) inbjöds Söderman att besöka medborgarnas ombudsman, Antonio Pallicer, på dennes kontor i staden Calvià på sydvästra Mallorca i Spanien. En intressant diskussion ägde rum mellan Söderman och den lokala ombudsmannen.

5.4 FÖRBINDEL- SERNA MED DE NATIONELLA OMBUDSMÄN- NEN I KANDIDATLÄND- ERNA

Möte mellan den rumänske ombudsmannens delegation och Europeiska ombudsmannen

Den 18 januari besökte Micea Moldovan och Lucia Negoita från den rumänska ombudsmannens kontor Europeiska ombudsmannen i Strasbourg. Vid mötet deltog Jacob Söderman, João Sant'Anna och Ida Palumbo. Astrid Thors, parlamentsledamot och ordförande i delegationen till den gemensamma parlamentarikerkommittén EU-Rumänien, deltog i mötets slutskede.

Huvudfrågan som diskuterades under mötet var programmet för seminariet med ombudsmännen från kandidatländerna som skulle organiseras av den rumänska ombudsmannens kontor i samarbete med det svenska ordförandeskapet den 23-24 april 2001.

Möte med en delegation från den rumänske ombudsmannens kontor och parlamentsledamot Astrid Thors den 18 januari.

Möte mellan den polske ombudsmannens delegation och Europeiska ombudsmannen

Den 15 mars besökte Rafael Pelc och Joanna Pisarczyk från den polske ombudsmannens kontor Europeiska ombudsmannen i Strasbourg. Filip Jasinski från Kommittén för europeisk integration, ingick också i delegationen. Vid sammanträdet deltog Söderman, Sant'Anna, Peter Bonnor och Ida Palumbo.

Seminariet "Ombudsmännen och Europeiska unionens lagar"

Den 23-24 april deltog Jacob Söderman och Ida Palumbo i seminariet "Ombudsmännen och Europeiska unionens lagar" som ägde rum i Bukarest i Rumänien. Seminariet, som var en uppföljning på det seminarium som genomfördes i Slovenien 1999 för de nationella ombudsmännen i kandidatländerna, organiserades av den rumänska ombudsmannens kontor i samarbete med Europeiska ombudsmannen och unionens svenska ordförandeskap.

Bland deltagarna fanns ombudsmän, företrädare för ombudsmännens kontor eller ambassadtjänstemän från Cypern, Tjeckiska republiken, Estland, Malta, Polen, Slovenien, Bulgarien, Ungern och Rumänien.

Seminariet startade den 23 april vid det internationella konferenscentret i parlamentsbyggnaden, genom en öppningsceremoni som leddes av Paul Mitroi, rumänsk ombudsman, som hälsade samtliga deltagare välkomna. Valer Dorneanu, deputeradekam-

marens ordförande, Sveriges ambassadör i Rumänien, Nils Revelius, Astrid Thors, ledamot av Europaparlamentet och ordförande i Europaparlamentets delegation till Rumänien, Kristina Rennerstedt, statssekreterare vid det svenska justitiedepartementet, Kerstin André, svenska riksdagens ombudsman och André Lys, chef för Europeiska kommissionens delegation till Rumänien, var också närvarande.

Seminarieriet "Ombudsmännen och gemenskapslagstiftningen" i Bukarest den 23-24 april. Jacob Söderman, Paul Mitroi, ombudsman i Rumänien, Lucia Negoita, rådgivare vid den rumänske ombudsmannens kontor och Joseph Sammut, Maltas ombudsman.

Rennerstedt var talare under det första arbetssammanträdet. I sitt inlägg koncentrerade hon sig på "Utvecklingen inom områdena rättsliga och inrikes frågor inom Europeiska unionen", och hennes redogörelse följdes av en allmän diskussion. Senare under eftermiddagen talade Thors om "Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna".

Den 24 april talade Söderman om ämnet "Vad är god förvaltning? Europeiska ombudsmannens kodex för god förvaltningssed". Han redogjorde även för sin roll och sina befogenheter i egenskap av europeisk ombudsman.

Senare samma morgon tog Rumäniens president Ion Iliescu emot deltagarna för ett möte i presidentpalatset.

Slutsessionen koncentrerades på "Kandidatländernas ombudsmän och deras särskilda instrument för att garantera skyddet av mänskliga rättigheter" och André presenterade en promemoria i detta ämne.

6 PUBLIC RELATIONS

6.1 ÅRETS HÖJDPUNKTER

EUROPEISKA OMBUDSMANNEN TILLDELAS ALEXIS DE TOCQUEVILLES PRIS FÖR 2001

Alexis de Tocquevilles pris för 2001 tilldelades Europeiska ombudsmannen, Jacob Söderman.

Priset, som är uppkallat efter greve Alexis de Tocqueville (1805-1859), delas ut vartannat år av EIPA, Europeiska institutet för offentlig förvaltning, till en eller flera personer som genom sitt arbete och engagemang har lämnat viktiga bidrag till den offentliga förvaltningens utveckling i Europa. Bland de tidigare vinnarna återfinns bland andra den italienske professorn Sabino Cassese och den spanske professorn Eduardo García de Enterría, två mycket ansedda experter inom offentlig rätt och förvaltningsrätt som tilldelades priset respektive 1997 och 1999.

Beslutet att tilldela Europeiska ombudsmannen det åttonde Alexis de Tocqueville-priset fattades av EIPA:s vetenskapliga råd och dess styrelse. I sin motivering nämndes *”hans oförtrutna arbete för att förbättra de europeiska medborgarnas tillgång till administrativa handlingar och för att öka öppenheten när det gäller hur Europeiska unionens institutioner arbetar. I sin egenskap av europeisk ombudsman har han sedan 1995 bidragit till att den europeiska offentliga förvaltningen nu tar större hänsyn till medborgarnas rättigheter. Han har bidragit till en ökad kunskap om EU:s förvaltning. Hans rapporter utgör dessutom ett viktigt inslag i den europeiska förvaltningsvetenskapen.”*

Prisutdelningsceremonin ägde rum i provinsregeringens hus i Maastricht den 21 november 2001.

Jan Voskamp, generalsekreterare vid EIPA:s styrelse och programvärd välkomnade publiken och gav ordet till drottningens kommissionär för provinsen Limburg, Berend-Jan baron van Voorst Tot Voorst som höll inledningsanförandet. Professor Gérard Druésne, EIPA:s generaldirektör, höll hyllningstalet till prisvinnaren, och Henning Christophersen, ordförande för EIPA:s styrelse, överlämnade priset till Söderman.

I sitt tacktal gratulerade Söderman EIPA till organisationens 20-årsjubileum och prisade dess arbete med att främja sunda administrativa principer. I sin avslutning citerade Söderman de Tocquevilles analys av jämlikhetsprincipen, som han ansåg fångade det centrala i det europeiska medborgarskapet:

”Jämlikhetsprincipens gradvisa utvecklingen styrs därför av ödet. Den uppvisar alla de viktiga kännetecknen på en sådan utveckling: den är universell, den är ihållande, den undgår hela tiden alla mänskliga försök till påverkan, och alla händelser och alla människor bidrar till dess framsteg”.

EUROPEAN VOICE EV50

Den 4 december deltog Söderman i EV 50:s utnämning av ”Årets européer” i Bryssel. Ombudsmannen nominerades i kategorin ”Campaigner of the Year” för sitt försvar av medborgarna gentemot EU:s institutioner. Den brittiske premiärministern Tony Blair och kommissionsledamot Chris Patten med ansvar för yttre förbindelser fanns också bland dem som nominerats till utmärkelsen ”Årets europé”. Tilldragelsen organiserades av The European Voice och prisceremonin följdes av en galamiddag.

ÖPPET HUS I BRYSSEL OCH STRASBOURG

I samband med ”Europadagen” deltog Europeiska ombudsmannens kontor i de årliga dagarna med öppet hus som organiserats av Europaparlamentet. Dagarna genomfördes i Bryssel den 5 maj och i Strasbourg den 8-9 maj. Ett stort antal personer besökte ombuds-

UTDELNING AV ALEXIS DE TOCQUEVILLE-PRiset

(Foton: Henny Snijder, EIPA)

Henning Christophersen, styrelseordförande för Europeiska institutet för offentlig förvaltning (EIPA) överräcker Alexis de Tocqueville-priset till Söderman.

Gérard Druesne, generaldirektör för EIPA, Söderman och Jean-Claude Eeckhout, särskild rådgivare åt Europeiska kommissionens ordförande, vid den efterföljande mottagningen i samband med utdelningen av Alexis de Tocqueville-priset.

mannen på utställningen, inklusive talman Fontaine, som deltog under dagarna i Strasbourg. Anställda vid ombudsmannens kontor i Bryssel och Strasbourg lämnade allmän information om ombudsmannens arbete och delade ut broschyrer och årsrapporter.

Besökare vid ombudsmannens monter på öppet hus dagen vid Europaparlamentet i Strasbourg den 8 maj.

ÅRSRAPPORTEN 2000

Europeiska ombudsmannens årsrapport för 2000 lades fram för Europaparlamentet under dess plenarsammanträde den 6 september 2001. Två andra rapporter diskuterades också vid sammanträdet, en som gällde Europeiska ombudsmannens särskilda rapport om antagandet av EU:s institutioner och organ av en kodex för god förvaltningssed och en som gällde ändringen av artikel 3 i ombudsmannens stadga. Sammanträdet leddes av vice talman Renzo Imbeni.

I sitt tal till kammaren tackade Söderman föredraganden, parlamentsledamot Herbert Bösch, för hans arbete och underströk behovet av att behandla klagomål så skyndsamt som möjligt. I en hänvisning till de problem som togs upp i Böschs betänkande i samband med de svårigheter som utskottet för framställningar har när det gäller att behandla medborgarnas framställningar på ett effektivt sätt, erbjöd sig Söderman att förstärka samarbetet med utskottet för framställningar, framför allt i samband med framställningar som gäller överträdelser av gemenskapsrätten från medlemsstaternas sida. Han uttryckte dessutom en förhoppning om att det betänkande som utarbetats av parlamentsledamot Roy Perry om ombudsmannens särskilda rapport om en kodex för god förvaltningssed snabbt skulle åtföljas av en förordning. När det gällde betänkandet om ändringen av artikel 3 i hans stadgar, tackade ombudsmannen föredraganden Almeida Garrett för hennes arbete och

underströk behovet av mer öppenhet för att få medborgarnas förtroende och främja en modern förvaltningskultur på gemenskapsnivå.

Herbert Bösch, föredragande för ombudsmannens årsrapport, som talade för utskottet för framställningar, gratulerade ombudsmannen och dennes anställda för det arbete de utfört under 2000. Övriga talare, inklusive parlamentsledamot Roy Perry, parlamentsledamot Luciana Sbarbati, parlamentsledamot Rainer Wieland, parlamentsledamot Proinsias De Rossa, parlamentsledamot Andrew Duff, parlamentsledamot Heidi Hautala, parlamentsledamot Laura González Álvarez och parlamentsledamot Eurig Wyn kommenterade samtliga ombudsmannens arbete och resultat. Loyola de Palacio, ansvarig företrädare för kommissionen, framförde kommissionens ståndpunkt när det gällde de frågor som togs upp.

SEMINARIET FÖR EU:S NATIONELLA OCH REGIONALA OMBUDSMÄN

Som en uppföljning på de sammanträden på nationell nivå som ägt rum i Strasbourg (1996) och Paris (1999) och på regional nivå i Barcelona (1997) och Florens (1999) samlades Europeiska ombudsmannen och de nationella och regionala ombudsmännen samt liknande organ inom Europeiska unionen i Bryssel den 20-21 september 2001 inom ramen för ett seminarium med titeln "Ombudsmän mot diskriminering". Seminariet ägde rum under det belgiska ordförandeskapet och organiserades gemensamt av de regionala och federala ombudsmännen i Belgien och Europeiska ombudsmannen med stöd från Europeiska kommissionen.

Närmare 100 deltagare inklusive nationella och regionala ombudsmän eller ordförande i framställningsutskott från samtliga medlemsstater deltog i seminariet.

Öppningsanföranden under seminariet hölls av Herman De Croo, talman i det belgiska representanthuset, Loyola De Palacio, Europeiska kommissionens vice ordförande och Herman Wuyts, Belgiens federale ombudsman och regional vice ordförande för Europa i IOI, det internationella ombudsmannainstitutet.

*Öppnande av seminariet för nationella och regionala ombudsmän den 20 september. Herman De Croo, belgiska representanthusets talman, Loyola de Palacio, vice ordförande för Europeiska kommissionen och Herman Wuyts, statlig ombudsman i Belgien och regional vice ordförande för regionen Europa vid Internationella ombudsmannainstitutet (IOI).
(Foto: Europeiska kommissionen)*

Under morgonens sammanträde den 20 september höll António Cavaco Servinho, kommissionsledamot Vitorinos kabinettschef, ett anförande om *Stadgan om de grundläggande rättigheterna* och Bernard Stasi, den franske ombudsmannen, talade om *Principen om icke-diskriminering*. Under eftermiddagen talade Adam Tyson, handläggare vid enheten för diskrimineringsbekämpning, grundläggande sociala rättigheter och det civila samhället inom Europeiska kommissionens GD Sysselsättning och socialpolitik, om *Gemenskapens direktiv mot diskriminering*.

Den 21 september deltog de nationella och regionala ombudsmännen i skilda sammanträden. Bland talarna vid sammanträdet för nationella ombudsmän återfanns Henrique Nascimento Rodrigues, portugisisk ombudsman (*Ombudsmannen och fängelserna*), Ewald Stadler, Österrikisk ombudsman (*Ombudsmannen och utlänningars rättigheter*), Roel Fernhout, nederländsk ombudsman och Giovanni Buttarelli, generalsekreterare för den italienska datatillsynsmannen (*Öppenhet och skydd av personuppgifter*).

Föreläsningar vid sammanträdet för de regionala ombudsmännen gavs av Ian Harden, chef för den juridiska avdelningen vid Europeiska ombudsmannens kontor (*Sambandet mellan europeisk och regional lag*), Anton Cañellas, katalansk ombudsman och ordförande för EOI, Europeiska ombudsmannainstitutet (*Mänskliga rättigheter, icke-diskriminering och ombudsmannen*) samt Ullrich Galle, regional ombudsman för den tyska delstaten Rheinland-Pfalz (*Ombudsmannen och de sociala och ekonomiska rättigheterna*).

*Deltagare i seminariet för nationella och regionala ombudsmän.
(Foto: Europeiska kommissionen)*

Samtliga deltagare samlades under avslutningssammanträdet, vid vilket Diamandouros, den grekiske ombudsmannen, rapporterade om de nationella ombudsmännens arbete, och Galle redogjorde för de regionala ombudsmännens arbete. Pierre-Yves Monette, Belgiens federala ombudsman, redogjorde för seminariets slutresolution, som därefter antogs av ombudsmännen. Seminariets avslutningsanförande hölls av Jacob Söderman.

6.2 KONFERENSER OCH SAMMANTRÄDEN

FINLAND

Den 9 januari höll Jacob Söderman en föreläsning om *hur man uppnår öppenhet i EU:s förvaltning* för finska informationsansvariga vid samtliga ministerier. Mötet, som ägde rum i det finska statsrådets sal i Helsingfors, organiserades av Sanna Kangasharju, ansvarig för EU-information vid premiärministerns kontor. Information om Europeiska ombudsmannens verksamhet och handlingar som rörde hans arbete delades ut till deltagarna.

Den 12 januari höll Jacob Söderman en föreläsning om insyn i EU-förvaltningens arbete inom ramen för det finska advokatsamfundets 33:e årskongress. Kongressen, som ägde rum i Aulanko, nära Hämeenlinna i Finland, öppnades av samfundets ordförande Thomas Lindholm. Högsta domstolarnas ordförande, justitiekanslern och parlamentets ombudsman återfanns bland de inbjudna gästerna. Åhörarna, som utgjordes av flera hundra jurister och rättsexperter, fick även höra anföranden från CCBE:s (Rådet för advokat- och juristsamfund i EU) ordförande Rupert Wolf och Matti Wuori, ledamot av Europaparlamentet.

Den 3 september höll Söderman en föreläsning om *Öppenheten och EU* för Internationella pressinstitutets nordiska avdelning. Föreläsningen gavs i Sanomatalo i Helsingfors och den inleddes med en presentation av Janne Virkkunen, Helsingin Sanomats chefredaktör. Bland övriga talare återfanns Per-Erik Lönnfors och Jon Bing. Deltagarna som företrädde minst 40 olika stora massmedier kom från Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige. Även Internationella pressinstitutets direktör, Johann P. Fritz, deltog.

BELGIEN

Bryssel

Symposium om ombudsmannaämbetet

Den 15 januari deltog Olivier Verheecke i symposiet om ombudsmannaämbetet som organiserades gemensamt av den flamländska föreningen för offentlig rätt och förvaltning, den franskspråkiga föreningen för administration och offentlig förvaltningsrätt och det belgiska institutet för förvaltningsrätt. Symposiet var inriktat på olika praktiska aspekter av de nationella, regionala, lokala och sektoriella ombudsmännens verksamhet.

Symposiet öppnades officiellt av Herman Decroo, representanhusets talman. Bland deltagarna återfanns Herman Wuyts och Pierre-Yves Monette från federala ombudsmännens kollegium, Bernard Hubeau, Flamländsk ombudsman och Frédéric Bovesse, ombudsman för den vallonska regionen. Bland övriga deltagare återfanns ombudsmannen för telekommunikationer samt ombudsmännen för post, pensioner och järnvägar, förutom ett flertal lokala ombudsmän. I symposiet deltog även V. Decroly och L. Goutry, ordförande och vice ordförande för utskottet för framställningar, ett flertal ledamöter av parlamentet samt flera universitetsprofessorer.

Inledningsanförandet vid symposiet hölls av professor Geert Bouckaert från universitetet i Leuven. Professor Rudolf Maes från samma universitet höll ett anförande om de praktiska problemen i samband med ombudsmannainstitutionen i Belgien. Föreläsningarna åtföljdes av en diskussion mellan de olika ombudsmännen. Under eftermiddagen höll Olivier Verheecke ett anförande om Europeiska ombudsmannens arbete och erfarenheter, och uppehöll sig framför allt vid undersökningarna på eget initiativ, kodexen för god förvaltningssed och stadgan för de grundläggande rättigheterna. Professor William Lambrechts från Antwerpens universitet redogjorde för symposiets slutsatser.

Kongressen "Tillsammans igen, Europa"

Den 1 mars deltog Broms i en kongress om utvidgningen med rubriken *Tillsammans igen, Europa*. Kongressen organiserades av SME-unionen, Europeiska folkpartiets ekonomiska och oberoende företagsförening. Bland talarna återfanns Republiken Slovakiens premiärminister, Mikuláš Dzurinda, litauiska parlamentets talman Vytautas Landsbergis och ledamoten av Europaparlamentet och f.d. ordförande för Europeiska kommissionen, Jacques Santer.

Offentlig utfrågning "Europeiskt styrelseskick: mot ett bättre utnyttjande av subsidiariteten och proportionaliteten"

Den 16 mars deltog Olivier Verheecke vid en offentlig utfrågning organiserad av kommissionen om "Europeiskt styrelseskick: mot ett bättre utnyttjande av subsidiariteten och proportionaliteten" Vid utfrågningen som ägde rum i Europeiska kommissionens Charlemagne-byggnad deltog cirka 400 personer och den omfattade tre rundabordskonferenser: 1) De politiska aktörernas roll på olika nivåer, 2) reglering av utövandet av olika roller, 3) främjandet av en bättre samordning mellan politiska aktörer på olika ledningsnivåer. Under utfrågningen delade Olivier Verheecke ut en skrivelse som beskrev ombudsmannens ståndpunkt när det gäller medborgarnas position i förfarandet enligt artikel 226 i EG-fördraget. Jérôme Vignon, ordförande Prodis chefsrådgivare när det gäller de europeiska styrelseformerna, informerade Verheecke om att kommissionen skulle behandla frågan i sin vitbok senare under året.

Bland talarna återfanns Frans Andriessen, före detta kommissionsledamot och vice ordförande för kommissionen, Bocklet, Bayerns minister för Europafrågor, professor Kalypso Nicolaidis från universitetet i Oxford, Jeremy Smith, direktör vid den internationella byrån för kommunal förvaltning, Andrew Duff, ledamot av Europaparlamentet, professor Gráinne De Búrca från Europeiska universitetsinstitutet i Florens, Anntti Peltomäki, statsundersekreterare vid finska premiärministerns kansli, Jack McConnell, skotsk minister för utbildning, Europa och externa relationer, Jean-Louis Quermonne från Institutet för politiska studier i Grenoble, Detlev Samland, minister för Europafrågor från Nordrhein-Westfalen, professor Renaud Dehousse från Institutet för politiska studier i Paris, Delebecque, vice ordförande för Europafrågor från Communauté Urbaine i Lille. Rundabordskonferenserna leddes av Jérôme Vignon, Philippe De Schoutheete, rådgivare åt kommissionsledamot Barnier och tidigare Belgiens permanenta representant till EU samt Jean-Louis Dewost, generaldirektör vid kommissionens rättstjänst.

Konferens med anledning av ECAS 10-årsjubileum

Jacob Söderman var huvudtalare vid konferensen med anledning av ECAS 10-årsjubileum som ägde rum i Bryssel den 21 mars 2001. Hans anförande hade rubriken "*Kampen för öppenhet i Europeiska unionen*". Vid konferensen deltog icke-statliga organisationer, företrädare för den lokala förvaltningen, advokatbyråer och mediaexperter. Konferensen var inriktad på "tre k:n" för europeiskt styrelseskick: Konsultation, kommunikation och klagomål från medborgarna.

Konferensen öppnades av Jérôme Vignon, Europeiska kommissionens huvudrådgivare för vitboken om ett europeiskt styrelseskick, och därefter följde en frågestund med Mary Banotti, Michael Cashman och Heidi Hautala, ledamöter av Europaparlamentet.

I panelen satt bland andra Andrew Crook från ECAS ledning, Martin Kröger från Europeiska kommissionens generalsekretariat, Anne-Marie Sigmund från Ekonomiska och sociala kommittén, Richard Upson, rådgivare från ECAS, Agnès Hubert från Europeiska kommissionen, Tony Venables och Bernardus Smulders från ordförande Prodis kansli. Professor Deirdre Curtin från universitetet i Utrecht sammanfattade konferensen.

Seminarium "Europeiskt medborgarskap: bortom gränser, över identiteter"

Den 24 april deltog Ian Harden i en seminarium med rubriken *Europeiskt medborgarskap: bortom gränser, över identiteter* som organiserades av Europeiska kommissionens generaldirektorat för forskning i Bryssel som ett led i kommissionens arbetsprogram om styrelseskicket inom Europeiska unionen. Han förklarade Europeiska ombudsmannens roll när det gäller att främja och bevara medborgarnas rättigheter i unionen. Bland övriga deltagare återfanns professor P. Schmitter från Europeiska universitetsinstitutet, Haitze Siemers från

Europeiska kommissionens GD Handel och Susannah Verney från den grekiske ombudsmannens kansli.

Europeiska miljöbyråns årskonferens

Den 27-28 september deltog Martínez-Aragón från ombudsmannens sekretariat i Europeiska miljöbyråns (European Environmental Bureau, EEB) årliga konferens. EEB är den största sammanslutningen av icke-statliga miljöorganisationer i Europa. Efter offentliggörandet av kommissionens vitbok ägnades sammanträdet åt frågan om styrelseskicket.

Det sammanträde där Martínez-Aragón gjorde sitt inlägg ägnades åt en förbättring av styrelseskicket för att få en effektivare miljöpolitik. Han talade om ombudsmannens roll när det gäller att övervaka kommissionens behandling av miljöklagomål i syfte att förbättra administrationen och öka öppenheten. I de olika inläggen berördes behovet av att förbättra kommissionens övervakning av EG:s miljödirektiv och frågan om andra organ på nationell nivå eller EU-nivå kunde hjälpa kommissionens med den uppgiften. Panelens diskussion koncentrerades på frågan om olika sätt att ge medborgarna en mer framträdande roll i denna process.

Europa 2004: Le Grand Débat: Att bestämma agendan och beskriva alternativen

Den 15-16 oktober deltog José Martínez-Aragón från ombudsmannens sekretariat i den årliga konferensen med Jean Monnet-professorer som organiserades av kommissionens GD Utbildning och kultur. Konferensen ägde rum i Bryssel och den ägnades åt reformeringen av fördragen 2004 och diverse frågor i samband med det. Ämnen för diskussionen var behovet av en skriven författning för EU, den institutionella strukturen och maktfördelningen, status för stadgan om de grundläggande rättigheter och kommissionens vitbok om styrelseskicket i EU.

Kommissionär Viviane Reding och José María Gil-Robles, ledamot av Europaparlamentet, inledde diskussionen i vilken Jacques Delors, före detta ordförande för Europeiska kommissionen, höll huvudanförelset. Bland övriga deltagare återfanns Giorgio Napolitano, ledamot av Europaparlamentet, generaladvokat Tizzano och Michel Petite, chef för kommissionens rättstjänst.

Årskonferens om konkurrenslagstiftningen inom EU

Den 15-16 november deltog Sigyn Monke vid den åttonde årskonferensen om avancerad konkurrenslagstiftning inom EG som organiserades av IBC Global Conferences i Bryssel. En panel bestående av framträdande experter inom området informerade deltagarna om den viktigaste utvecklingen inom EG:s konkurrenslagstiftning under de senaste tolv månaderna.

ECAS: Diskussion om stadgan om de grundläggande rättigheterna

Den 29 november deltog Ian Harden i en diskussion om Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna som organiserats av ECAS, European Citizen Action Service. Harden förklarade ombudsmannens initiativ för att främja respekten för de rättigheter som ingår i stadgan. Övriga talare var Andrew Duff, ledamot av Europaparlamentet, och Alain Brun från kommissionens GD Rättsliga och inrikes frågor.

FRANKRIKE

Nainville-Les-Roches

Den 7-8 mars deltog Söderman, åtföljd av Olivier Verheecke i seminariet "L'avenir de l'Europe: L'Union européenne face à ses défis administratifs, institutionnels et citoyens" som organiserats av *Direction de la recherche et de la formation permanente* vid *Ecole*

Nationale d'Administration (ENA). Seminariet ägde rum i "Institut National d'Etudes de la Sécurité Civile" i Nainville-Les-Roches och hade organiserats för administratörer inom den externa "touren" och de internationella studenterna i "Cycle de Promotion et de Réorientation des Fonctionnaires (CPRF 2000-2001)". Deltagarna kom från olika kontinenter och de hade skickats av förvaltningar och ministerier i sina respektive land.

Söderman höll en föreläsning om "Grundläggande rättigheter och morgondagens förvaltning i Europa". Bland övriga talare återfanns Claude Chene, huvudrådgivare åt Europeiska kommissionens vice ordförande, ansvarig för arbetsgruppen för administrativa reformer, Simone Veil, före detta minister och tidigare talman för Europaparlamentet, Yves-Thibault De Silguy, före detta europeisk kommissionsledamot och Luigi Carbone, italienskt statsråd.

Strasbourg

Den 28 juni anordnades ett utbildningsseminarium för Europeiska ombudsmannens anställda i Strasbourg. Under morgonens sammanträde redogjorde Piet Verleysen och Ives Remacle från Europeiska kommissionens GD Personal och administration för gemenskapens sjukförsäkringssystem.

Under eftermiddagen deltog anställda vid de administrativa och juridiska avdelningarna i olika sammanträden.

Carl Otto Lenz, före detta generaladvokat vid EG-domstolen talade om generaladvokatens roll och uppgifter vid EG-domstolen och Alfonso Mattered, ställföreträdande generaldirektör vid kommissionens GD Inre marknaden höll en föreläsning om överträdelseförfarandet för de anställda inom den juridiska avdelningen.

François-Xavier Camenen, förste handläggare vid Europaparlamentets GD Forskning höll en föreläsning för de anställda vid den administrativa avdelningen om utvecklingen av Europeiska unionens utvidgningsprocess och Gerda Postelmans från kommissionens generalsekretariat beskrev kommissionens administrativa förfarande i samband med behandlingen av klagomål som vidarebefordrats av ombudsmannen.

Seminarier för parlamentsledamöternas assistenter

Den 3 juli höll ombudsmannen en mottagning och informationsträff för brittiska och irländska assistenter till ledamöter av Europaparlamentet i sitt kontor i Strasbourg. Över fyrtio assistenter deltog i seminariet, där Söderman beskrev kansliets arbete och kopplingen mellan sin egen roll, assistenternas arbete och medborgarna. Perry, vice ordförande för utskottet för framställningar, gjorde också en kortfattad framställning i vilken han förklarade skillnaden mellan ombudsmannens arbete och det arbete som utförs av utskottet för framställningar. De anställda som var närvarande talade med assistenterna, förklarade ombudsmannens arbete, besvarade frågor och diskuterade olika ärenden. Material ställdes till assistenternas förfogande för vidare distribution i Bryssel och i deras egna valkretsar.

Den 13 november anordnade ombudsmannen ett seminarium för tyska och österrikiska assistenter till ledamöter av Europaparlamentet i Strasbourg. Syftet med seminariet var att informera assistenterna om de olika kanaler som finns för att hantera klagomål från europeiska medborgare. Seminariet inleddes med en multimediepresentation av Ben Hagard, Europeiska ombudsmannens Internetansvarige tjänsteman. I sin presentation belyste Hagard kopplingarna mellan Europeiska ombudsmannen, Europaparlamentets utskott för framställningar och de nationella ombudsmännen och liknande organ i Tyskland och Österrike. Detta följdes av en fördragning av Herbert Bösch om Europaparlamentets utskott för framställningar och dess roll. João Sant'Anna redogjorde för Europeiska ombudsmannens arbete. Ewald Zimmermann beskrev den tyska förbundsdagens utskott för framställningar och dess roll, medan de österrikiska ombudsmännens arbete belystes av Michael Maurer. Över tjugo assistenter deltog i seminariet, som åtföljdes av en buffé.

Under måltiden gavs det tillfälle till en informell diskussion mellan assistenter, talare och företrädare från ombudsmannens kontor. Material ställdes till assistenternas förfogande för vidare distribution i Bryssel och i deras egna valkretsar. En blankett för att beställa handlingar skickades till de assistenter som inte hade haft möjlighet att delta i seminariet.

Den 14 november anordnade ombudsmannen ett liknande seminarium för franska, italienska, belgiska och luxemburgska assistenter till ledamöter av Europaparlamentet i Strasbourg. Ian Harden redogjorde för Europeiska ombudsmannens arbete. Ordföranden för Europaparlamentets utskott för framställningar, Vitaliano Gemelli, beskrev arbetet i sitt utskott. Philippe Bardiaux förklarade den franske ombudsmannens roll, medan den federale belgiska ombudsmannens arbete beskrevs av Philippe Van De Castele. Slutligen beskrev Isabelle Barra utskottet för framställningar och dess roll i Luxemburg. Jacques Santer, parlamentsledamot och tidigare ordförande för Europeiska kommissionen, deltog även i seminariet. Under middagen fick assistenterna en möjlighet att ställa frågor och diskutera ytterligare med talare och företrädare för Europeiska ombudsmannens kansli.

Seminarium för parlamentsledamöternas assistenter från Frankrike, Belgien, Luxemburg och Italien den 14 november.

ÖSTERRIKE

Wien

På morgonen den 16 mars gjorde Europeiska ombudsmannen en officiell visit på Europaparlamentets informationskontor i Wien. Söderman mottogs av Monika Strasser, kontorets verkställande chef, med vilken han sedan diskuterade.

På eftermiddagen den 16 mars träffade Söderman direktören för Europeiska kommissionens representation i Wien, Wolfgang Streitenberger.

Den 17 mars deltog Söderman i konferensen med anledning av 20-årsjubiléet för de europeiska juridikstudenternas förening (ELSA). Konferensens huvudtema var "Visioner för Europa" och i konferensen deltog över 600 advokater. Södermans inlägg hade rubriken "Att främja rättssäkerheten för de europeiska medborgarna". Bland övriga viktiga deltagare återfanns David Ibolya, Ungerns justitieminister, professor Gorazd Trpin från institutionen för offentlig förvaltningsrätt vid universitetet i Ljubljana, Slovenien, Christine Moser, vice avdelningschef för allmänna och institutionella frågor vid Österrikes utrikesministeriet, Jonathan Fenby, redaktör på *BusinessEurope.com* och Michael Sullivan,

ELSA:s ordförande. Informationspaket på olika språk med bakgrundsinformation om Europeiska ombudsmannen delades ut till deltagarna.

NEDERLÄNDERNA

Eindhoven

Den 6 april deltog Olivier Verheecke i ”European Week Eindhoven – Unity in diversity”, en internationell konferens som organiserades av studenterna på Eindhovens tekniska universitet den 2-6 april 2001. Vid konferensen deltog 450 studenter från Öst- och Centraleuropa samt studenter från EU:s medlemsstater.

Debatten den 6 april med rubriken ”De berörda parternas möjligheter att påverka Europeiska unionen” leddes av Henk Beereboom, direktör vid kommissionens representationskontor i Haag. Olivier Verheecke höll ett anförande om Europeiska ombudsmannens uppgifter och erfarenheter. Bland övriga talare återfanns Hans Excellens B.R. Bot, Nederländernas permanenta representant till EU, ledamoten av Europaparlamentet Louisewies van der Laan, Marijke Korteweg, förvaltningschef vid Europeiska läkemedelsmyndigheten (EMA), Patrizio Fiorilli, pressekreterare vid Regionkommittén och Bart Schelfhout från företaget Philips.

Maastricht

EIPA:s konferens om öppenhet

Den 8 oktober höll chefen för den juridiska avdelningen, Ian Harden, ett anförande om ”Europeiska unionens ombudsman: Ansträngningarna att öka öppenheten” vid konferensen ”Öppenhet på agendan: en agenda för öppenhet”, som organiserades av Europeiska institutet för offentlig förvaltning i Maastricht den 8-9 oktober.

Rosita Agnew, pressattaché för Europeiska ombudsmannen, deltog också i konferensen.

Veerle Deckmyn, chef för EIPA:s informations-, dokumentations- och publikationstjänster, inledde konferensen. Bland övriga talare återfanns Steve Peers från juridiska fakulteten vid University of Essex, Dennis Abbott, chefredaktör för European Voice, Caroline Naôme, juristsekreterare vid EG-domstolen och Mark Maes, förste handläggare vid kommissionens generalsekretariat (avdelning: ”Öppenhet, tillgång till handlingar och relationer med det civila samhället”).

Konferens om europeisk information

Den 19-20 november deltog Rosita Agnew, Europeiska ombudsmannens pressattaché, i en konferens med namnet ”Keep Ahead with European Information”. Konferensen organiserades av Europeiska institutet för offentlig förvaltning och Europeiska informationsföreningen och den anordnades i Maastricht.

Veerle Deckmyn, chef för EIPA:s informations-, dokumentations- och publikationstjänster, inledde konferensen. Bland talarna återfanns Ian Thomson, chef vid Europeiska dokumentationscentret i Cardiffs universitet (Förenade kungariket), verkställande redaktör för KnowEurope samt ordförande för Europeiska informationsföreningen, Lea Vatanen från enheten för öppenhet, tillgång till handlingar och förbindelser med det civila samhället vid Europeiska kommissionens generalsekretariat, Tony Venables, direktör vid Euro Citizen Action Service i Bryssel och Philippe Lebaube, OPOCE.

*SVERIGE**Lund*

Den 5-6 april deltog Jacob Söderman och Maria Engleson i konferensen "Tillgång till offentliga handlingar och arkiv" som arrangerades av Riksarkivet i Sverige och som anordnades vid Lunds universitet. Söderman var huvudtalare vid konferensen. Konferensens första dag koncentrerades på den demokratiska aspekten på allmänhetens tillgång till handlingar och den andra dagen på kulturella frågor och forskningsaspekter. Vid konferensen deltog cirka 200 personer från 23 europeiska länder.

Den svenska kulturministern Marita Ulvskog och Jacob Söderman vid en konferens i Lund den 5 april.

Under öppningsceremonin den 5 april hölls anföranden av Erik Norberg, generaldirektör för det svenska Riksarkivet, Marita Ulvskog, svensk kulturminister och Bernard Smith, enhetschef vid Europeiska kommissionens GD Informationssamhället.

Under plenarsammanträdet den 5 april, som leddes av Erik Norberg, höll Söderman ett huvudanförande om tillgången till handlingar inom Europeiska unionen. Det följdes av inlägg från Hans-Eric Holmqvist, statssekreterare vid svenska justitiedepartementet, som särskilt tackade Söderman för att han fört den svensk-finska öppenhetstraditionen vidare i sitt viktiga arbete.

Den 5 april hölls tre parallella sammanträden. Först "Förvaltningens utveckling i IKT-åldern" som leddes av Peter Andersen från skotska riksarkivet. Talare var Knut Rexed, generaldirektör för den svenska byrån för förvaltningsutveckling. För det andra "Arkiveringens betydelse för demokratin", som leddes av Claes Gränström, svenska riksarkivet. Talare var Peter Seipel, professor i juridik vid Stockholms universitet. Slutligen "Registerhantering, dess betydelse för öppenhet och ansvar inom förvaltningen" som leddes av Lorenz Mikoletzky från riksarkivet i Österrike. Talare var Philippe Barbat, Frankrikes riksarkiv.

Den 6 april genomfördes ett plenarsammanträde som leddes av Daria Nalecz, Polens riksarkiv. Huvudtalare var Richard J. Evans, professor i historia vid universitetet i Cambridge och Hartmut Weber, generaldirektör för det tyska *Bundesarchiv*.

Samma dag hölls tre parallella sammanträden. För det första "Presentation av arkivprojekt inom Europeiska unionen" som leddes av Josef Zwicker, *Staatsarchiv* i Basel, Schweiz. Talare var Inge Schoups, Antwerpens stadsarkiv, Belgien, och Göran Kristiansson från det

svenska riksarkivet. För det andra ”Olika sätt att hantera problemen med registrering och beskrivning av arkiv”, som leddes av Raimo Pohjola från Finlands riksarkiv. Talare var Alan Borthwick, skotska arkivnätverket och Per-Gunnar Ottosson från svenska riksarkivet. Slutligen ”Arkivsamarbete med bibliotek och museer för gemensamma lösningar på gemensamma problem” som leddes av Björn Lindh från National Heritage Board. Talare var John Herstad, norska nationalarkivet, Justin Frost från Re:Source i London och Patricia Manson från Europeiska kommissionen.

Konferensen sammanfattades av Trudy Huskamp Peterson, UNHCR i Genève.

Inom ramen för sitt besök i Lund föreläste Jacob Söderman dessutom för studenterna på en mastersutbildning i mänskliga rättigheter på Raoul Wallenberg-institutet vid Lunds universitet den 6 april. Söderman talade om sitt arbete som europeisk ombudsman och Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna.

Den 6 december gav Maria Engleson en föreläsning om ”Europeiska ombudsmannen i arbete” på Raoul Wallenberg-institutet vid Lunds universitet i Sverige. Föreläsningen ingick i ett program med titeln ”Betydelsen av nationella oberoende institutioner för bevarandet och främjandet av mänskliga rättigheter”, ett regionalt utbildningsprogram för deltagare från Östeuropa, Kaukasus och Centralasien.

Malmö

Den 5 april höll Jacob Söderman ett anförande inför Statstjänstemannaförbundet, som anordnade en särskild studiedag om öppenhet. Södermans anförande följdes av en presskonferens.

Göteborg

Den 8 maj beskrev Europeiska ombudsmannen sina uppgifter och sin verksamhet i statsbiblioteket i Angered, Göteborg.

Den 9 maj talade Söderman om sin roll i stadsbiblioteket i Göteborgs centrum. Medborgarna fick också en möjlighet att privat ställa frågor till honom om möjligheterna att klaga till Europeiska ombudsmannen. På kvällen den 9 maj höll Söderman ett anförande i Folkuniversitetet om ämnet ”Europeiska unionen, vän eller fiende?”. Talen fick en god täckning i regional press och radio.

Europeisk juristkonferens i Stockholm

Den 12 juni lade Söderman fram en rapport med titeln ”Medborgaren, rättssäkerheten och öppenheten” vid den europeiska juristkonferensen i Stockholm den 10-12 juni. Konferensen organiserades av VJS, det svenska institutet för vidareutbildning av advokater, för svenska riksdagen och regeringen. Bland övriga talare under konferensen återfanns den svenske justitieministern, Thomas Bodström, den svenska riksdagens talman Birgitta Dahl, ordföranden för Europeiska gemenskapens domstol, Gil Carlos Rodríguez Iglesias, ordföranden för förstainstansrätten, Bo Vesterdorf, den tidigare ordföranden för EG-domstolen, Ole Due, och tidigare kommissionsledamot, Anita Gradin. Söderman åtföljdes vid konferensen av Harden och Sant’Anna.

GREKLAND

Seminarium om ”Ombudsmannens roll när det gäller att skydda miljön” i Aten den 18-19 maj 2001

Den 18-19 maj stod den grekiske ombudsmannen och Europeiska kommissionen gemensamt som värdar för ett seminarium i Aten med företrädare från ombudsmäns kontor inom EU, inklusive företrädare från sex av kandidatländerna och Europeiska ombudsmannen.

Martínez-Aragón deltog i mötet som företrädare för Europeiska ombudsmannen. Seminariet ägnades åt utbyte av erfarenheter med anknytning till behandlingen av miljörelaterade klagomål och möjliga sätt att förbättra detta utbyte.

Under seminariet föreslog kommissionens företrädare att ett nätverk skulle upprättas för utbyte av miljöinformation och klagomål med deltagande av kommissionen, Europeiska ombudsmannen samt nationella ombudsmän eller liknande organ. Man kom överens om att arbeta med förslaget i syfte att bättre definiera dess omfattning och att göra de nödvändiga förberedelserna för att kunna utveckla det i framtiden.

IIAS konferens

Benita Broms presenterade arbetsdokumentet ”En kodex för god förvaltningssed för tjänstemän inom gemenskapen i deras relationer med allmänheten: en förebyggande åtgärd” vid det internationella institutet för administrativ vetenskaps (IIAS) tjugofemte internationella kongress om styrelseskick och offentlig förvaltning i det 21 århundradet: nya trender och ny teknik, som hölls i Aten från den 9-13 juli. Kongressen öppnades formellt av Constantinos Stefanopoulos, Greklands president.

SPANIEN

Palma de Mallorca

Den 28 maj höll Jacob Söderman en föreläsning om ”Den grundläggande rätten till god förvaltning” som ett bidrag till målet att inrätta en regional ombudsman för Balearerna. Föreläsningen, som hölls i samlingsalen i Balearernas regionparlament, introducerades av Maximilià Morales, regionparlamentets talman. Bland deltagarna återfanns högre domare, anställda och ledamöter från regionalparlamentet och regeringen, samt universitetsstudenter och medborgare. Deltagarna försågs med dokumentation som innehöll information om Europeiska ombudsmannens verksamhet.

Maximilià Morales, talman i det regionala parlamentet på Balearerna, introducerar Södermans föreläsning den 28 maj.

Madrid

Symposium om spanske ombudsmannen: förr, nu och i framtiden

Ett symposium med anledning av att det gått tjugo år sedan den spanske ombudsmannen inrättades genomfördes i Madrid den 8-9 oktober 2001. Symposiet organiserades gemensamt av den spanske ombudsmannen och det spanska centret för studier i författningsrätt och politik. Söderman deltog i den första rundabordskonferensen som ägnades åt ombudsmannens roll som garant för mänskliga rättigheter. I panelen ingick även Antón Cañellas, regional ombudsman för Katalonien, och Fernández Miranda, före detta spansk ombudsman. I sitt tal beskrev Söderman Europeiska ombudsmannens mandat och framhöll betydelsen av de mänskliga rättigheterna som en viktig del av sitt arbete.

I samband med symposiet besökte Söderman även den spanske ombudsmannens kansli, där han mottogs av ombudsmannen Múgica, dennes förste och andra vice ombudsmän, Cava de Llano och Aguilar Belda, samt institutionens generalsekreterare Aznar. Han besökte även Europaparlamentets och kommissionens spanska representationskontor.

TYSKLAND

Magdeburg - Berlin

Europeiska ombudsmannen Jacob Söderman besökte Tyskland den 17-20 juni 2001. Han åtföljdes av Gerhard Grill, förste juridisk handläggare vid Europeiska ombudsmannens kansli.

Den 17-18 juni deltog ombudsmannen i det sammanträde som äger rum vartannat år med ordförandena och vice ordförandena för utskotten för framställningar i Tyskland. Sammanträdet ägde rum i Magdeburg.

Mötet för ordförandena och vice ordförandena för utskottet för framställningar i Magdeburg i Tyskland den 17 och 18 juni. Första raden (från vänster) Heinz-Hermann Elting (tjänsteman vid Europaparlamentets utskottet för framställningar), parlamentsledamot Nino Gemelli (ordförande för Europaparlamentets utskottet för framställningar), Gerhard Grill (Europeiska ombudsmannens kontor) och Jacob Söderman.

Den 19 juni deltog Europeiska ombudsmannen i sammanträdet med utskottet för framställningar vid Berlins *Abgeordnetenhaus* och beskrev sitt arbete och sitt mandat för utskottets ledamöter. På kvällen samma dag höll ombudsmannen ett anförande om "Öppenhet som en grundläggande princip i Europeiska unionen" och besvarade därefter ett stort antal frågor vid Humboldtuniversitetet i Berlin. Ombudsmannen hade bjudits in

av professor Dr. Ingolf Pernice, vd för Walter-Hallstein-Institutet för europeisk författningsrätt därstädes.

På morgonen den 20 juni närvarade ombudsmannen vid det ordinarie sammanträdet med utskottet för framställningar vid tyska förbundsdagen och informerade utskottets ledamöter om sitt arbete, varvid han underströk betydelsen av samarbete mellan de olika ombudsmännen och utskotten för framställningar.

Senare samma morgon avlade Europeiska ombudsmannen en hövlighetsvisit hos dr. Seiters, en av tyska förbundsdagens vice talmän.

Tidigt på förmiddagen gav Europeiska ombudsmannen en presskonferens på Europaparlamentets informationskontor i Berlin. Journalister från sex dagstidningar eller pressbyråer närvarade.

Som avslutning på ombudsmannens besök i Tyskland organiserades ett diskussionsforum med medborgarna. Tillsammans med ombudsmannen talade Margot Kessler, parlamentsledamot och ledamot av Europaparlamentets utskott för framställningar och Claudia Keller, Europeiska kommissionens informationsansvarige i Tyskland, inför en publik på över 70 personer.

*Diskussionsforum för allmänheten i Berlin den 20 juni.
(Foto: Doriane Gaertner)*

Trier – Europeiska rättsakademin

Den 12-13 juli deltog Ida Palumbo i ett seminarium om ”Medborgarnas rätt att få tillgång till handlingar i EU” som organiserades av ERA, Europeiska rättsakademin. Bland deltagarna på seminariet återfanns företrädare för EU:s institutioner, Europarådet, EFTA:s övervakningsmyndighet och universitet samt olika medlemsstaters justitie-, utbildnings- och utrikesdepartement.

Bland de övriga ämnen som behandlades under seminariet var: Den nya offentlighetskoden: Institutionella synpunkter; Europeiska unionen och en ny offentlighetskod: Det civila samhällets synpunkter; Olika nationella perspektiv och tillgången på handlingar som en juridisk princip.

Seminariet öppnades officiellt av Wolfgang Heusel, ERA:s ordförande. Bland talarna återfanns Maes (Europeiska kommissionen), Jiménez Fraile (rådet), Astrid Thors och Heidi

Hautala, ledamöter av Europaparlamentet, Pedro Cabral (EG-domstolen) och Bunyan (Statewatch).

Europeiskt juristforum i Nürnberg

Gerhard Grill deltog i det första europeiska juristforumet i Nürnberg den 13-15 september 2001.

Konferensen öppnades av professor Hans-Jürgen Rabe, som organiserat forumet. Ytterligare anföranden hölls av professor Herta Däubler-Gmelin, Tysklands federala justitieminister, Marylise Lebranchu, Republiken Frankrikes justitieminister, Edmund Stoiber, Bayerns premiärminister, Ludwig Scholz, Nürnbergs borgmästare, professor Gil Carlos Rodríguez Iglesias, EG-domstolens ordförande och António Vitorino, ledamot av Europeiska kommissionen.

Tre olika typer av ämnen behandlades under konferensen: 1) Unionens medborgare, 2) företagande i gemenskapen, 3) rättsväsendets samarbete i unionen.

Sammanträdet som avhandlade det första ämnet leddes av professor Spiros Simitis från universitetet i Frankfurt. Professor Stefan Rodotá från Rom, en av konventets ledamöter, diskuterade stadgan om de grundläggande rättigheterna. Därefter talade professor Grainne De Burca från Florens om hur det europeiska medborgarskapet kan utvecklas ytterligare. Grill gjorde ett inlägg i diskussionen för att redogöra för ombudsmannens roll och mandat. Professor Antoine Lyon-Caen från Paris, allmän föredragande, sammanfattade slutsatserna från diskussionen.

Potsdam

Den 8-9 oktober deltog Gerhard Grill och Alessandro Del Bon i ett symposium om ”Informationsfrihet och skydd av personuppgifter i en utvidgad europeisk union”. Konferensen organiserades i Potsdam av Alexander Dix, kommissionär med ansvar för datasäkerhet och tillgång på information i delstaten Brandenburg i Tyskland. Grill beskrev ombudsmannens roll under rubriken: ”Tillgång till handlingar på EU-nivå – Europeiska ombudsmannens perspektiv”.

Saarbrücken

Den 19 oktober besökte Jacob Söderman, åtföljd av Maria Engleson, det europeiska informationscentret i Saarbrücken i Tyskland, där han talade inför en grupp studenter om sitt arbete som europeisk ombudsman.

Senare samma dag var Söderman huvudtalare under konferensen ”Öppenhet och närheten till medborgarna i Europa – metoder för att uppnå målen” som arrangerades av FIME (Fédération Internationale des Maisons de l'Europe) i *Europäische Akademie Otzenhausen* i Tyskland. Sammanträdet leddes av FIME:s ordförande, Arno Krause.

FÖRENADE KUNGARIKET

Universitetet i Birmingham

Gerhard Grill från ombudsmannens kansli deltog vid ett seminarium om ”Legitimitet och ansvarsfrågor i Europeiska unionen efter Nice” som Europeiska juristinstitutet organiserade på universitetet i Birmingham och som ägde rum den 5-6 juli 2001.

Bland talarna på seminariet återfanns bland andra Philippe Roland från den belgiska ambassaden i London (som utarbetade prioriteringarna för det belgiska ordförandeskapet), professor Alan Dashwood från universitetet i Cambridge (som diskuterade ”Beslutfattandet i EU efter Nice: det rättsliga ramverket”), professor Jörg Monar från

universitetet i Leicester (som talade om ”Beslutsfattande på områdena frihet, säkerhet och rättvisa”), professor Anthony Arnull från universitetet i Birmingham (som diskuterade rättssäkerheten inom EU) och professor Evelyn Ellis från universitetet i Birmingham (som diskuterade de nya direktiven mot diskriminering). Ett av arbetspassen leddes av generaladvokaten Francis Jacobs från Europeiska gemenskapernas domstol.

University College, London

Den 11 oktober höll chefen för den juridiska avdelningen Ian Harden en offentlig föreläsning på University College i London om ämnet ”Framtiden när det gäller att centralt genomdriva gemenskrätten?” Föreläsningen rörde ombudsmannens ansträngningar att främja öppenhet i artikel 226-förfarandet genom vilket kommissionen utför sitt uppdrag som fördragets väktare gentemot medlemsstaterna. Föreläsningen leddes av Lord Hoffmann, en laglord, och den skall offentliggöras i serien publikationer som rör aktuella juridiska problem och som redigeras av professor Michael Freeman.

CYPERN

Den 12-16 september deltog Söderman i det internationella seminariet om ombudsmannaämbetet i Nikosia på Cypern. Europeiska ombudsmannen talade om ”Framtidsutsikter och utmaningar inför det 21:a århundradet”. Bland övriga talare återfanns Michael Buckley, parlamentarisk ombudsman från Förenade kungariket, som talade om ”Ombudsmannens effektivitet när det gäller att granska offentliga organs administrativa beteende”, Nikiforos Diamandouros, den grekiske ombudsmannen som avhandlade ”Demokrati, ansvarstagande och ombudsmannainstitutionen”, Pierre-Yves Monette, Belgiens federala ombudsman, som lade fram en rapport om ”Att byta från en kontradiktorisk till en samarbetsinriktad strategi – en moderna strategi för ombudsmannaskapet”. Lauri Lehtimaja, justitieombudsman från Finland, talade om ”Ombudsmannens proaktiva, preventiva och pedagogiska roll”, Kerstin André, riksdagens ombudsman från Sverige, lade fram en rapport om ”Ombudsmannens roll när det gäller att balansera den exekutiva maktens utövande och dess ansvarighet”. Ombudsmän och experter från 15 EU-länder, kandidatländerna och andra europeiska länder deltog i seminariet som organiserades av Eliana Nicolau, Cyperns ombudsman. Republiken Cyperns president, justitie- och utrikesministrarna samt Paphos borgmästare stod värd för ett antal sociala aktiviteter. Europeiska ombudsmannen åtföljdes av Alexandros Kamanis.

ANDORRA

Andra lagstadgade kongressen med den franskspråkiga ombudsmannaföreningen

Den 14-18 oktober deltog Jacob Söderman, åtföljd av Olivier Verheecke, i ”Andra lagstadgade kongressen med den franskspråkiga ombudsmannaföreningen” (2ème Congrès Statutaire de l’Association des Ombudsmans et Médiateurs de la Francophonie, ”AOMF”) i Andorra La Vella i Andorra. Kongressen hade benämningen ”Protection des Droits de l’Homme et proximité avec le citoyen : les prérogatives de l’Ombudsman et du Médiateur”. (Skyddet av de mänskliga rättigheterna och närhet till medborgarna: Ombudsmannens prerogativ).

Kongressen öppnades officiellt på morgonen den 16 oktober i närvaro av de andorranska myndigheterna. Dagen innan hade Bernard Stasi, fransk ombudsman, och Maria Grazia Vacchina, ombudsman för regionen Val d’Aosta, valts till ordförande respektive generalsekreterare för organisationen.

Den 17 oktober höll Söderman en föreläsning om Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna och den senaste utvecklingen när det gäller gemenskapens

institutioners och organs antagande av en kodex för god förvaltningssed. Den 15 oktober deltog Verheecke i ett utbildningsseminarium för ombudsmännens medarbetare.

Kongressens delegation som utgjordes av 70 deltagare från 26 olika länder mottogs av Frankrikes ambassadör till Andorra, Dominique Lassus, Hans höghet Monsignor Joan Martí Alanís, regeringschefen Marc Forné Molné och av parlamentets talman Francesc Areny Casal.

AOMF:s allmänna församling beslutade om att ta in sex nya medlemmar, nämligen ombudsmännen från Republiken Kongo, Katalonien, Moldavien, Paris stad, Republiken Tjeckien och kantonen Vaud i Schweiz.

SCHWEIZ

Den 7 november höll Ian Harden ett anförande om ”Det europeiska medborgarskapet, Europeiska ombudsmannen och rätten att få tillgång till handlingar” vid symposiet Europeisk integration: historia och perspektiv, som organiserades av det schweiziska institutet för komparativ rätt och Fondation Jean Monnet pour l’Europe i Lausanne i Schweiz. Bland övriga talare på symposiet återfanns professor J. F. Aubert från Neuchâtel, professor R. Bieber från Lausanne, professor V. Constantinesco från Strasbourg, professor Th. Cottier från Bern, P. Dankert, Europaparlamentets före detta talman, professor R. L. Howse från Michigan i Förenta staterna, E. Landaburu, generaldirektör för kommissionens GD Utvidgning, Ph. Léger, EG-domstolens generaladvokat, professor J. Nergelius från Lund, J. Poos, ledamot av Europaparlamentet, professor G. Reichelt från Wien och professor H. Rieben, ordförande för Fondation Jean Monnet pour l’Europe. Avslutningstalet under symposiet hölls av J. Delors, Europeiska kommissionens före detta ordförande.

ITALIEN

På morgonen den 23 november lades en akademisk avhandling fram om Europeiska ombudsmannen vid fakulteten för politisk vetenskap vid Luiss-universitetet i Rom. Granskningsnämnden bestod av Europeiska ombudsmannen Jacob Söderman, professorerna Angela Del Vecchio (ordförande), Paolo De Caterini, Alfonso Mattera, Ugo Villani, Jean Carlo, Antimo Verde, Alfonso Masucci, Ermano Bocchini och Roberto Virzi. Serena Cinqugrana lade fram sin avhandling med titeln ”Europeiska ombudsmannen som ett skydd för medborgarnas rättigheter och mot administrativa missförhållanden inom gemenskapens institutioner och organ”. Föredragande var professor Alfonso Mattera och medföredragande var professor Alfonso Masucci.

Under eftermiddagen den 23 November organiserades en rundabordskonferens om *Skyddet av medborgarna och ekonomiska operatörer mot gemenskapens institutioner* gemensamt av centret för förvaltningsforskning ”Vittorio Bachelet” och internationella och Luiss-universitetets observatorium för internationella och europeiska institutioner. I panelen ingick Europeiska ombudsmannen Jacob Söderman, Alberto De Roberto, statsrådets ordförande, Vitaliano Gemelli, ordförande för Europaparlamentets utskott för framställningar, Alfonso Mattera, ställföreträdande generaldirektör för Europeiska kommissionens GD Inre marknaden, samt professorerna Gregorio Arena, universitetet i Trento, Sabino Cassese, La Sapienza-universitet, Mario Chiti och Enzo Chelli, universitetet i Florens och Marcelo Clarich, Luiss-universitetet. Dokument som innehöll information om Europeiska ombudsmannens aktiviteter och roll delades ut till deltagarna vid båda tillfällena.

6.3 ÖVRIGA AKTIVITETER

Den 16 januari besöktes Söderman av en delegation från Nordiska rådet under ledning av Jesper T. Schwarz, rådgivare, och Jonna Sandoe, sekreterare. Bland andra frågor diskuterades mötet mellan Europeiska ombudsmannen och Nordiska rådets Europakommitté som var planerat att äga rum i Strasbourg i mars.

Den 17 januari föreläste José Martínez-Aragón för en grupp studenter från *Institut des Hautes Etudes Européennes* vid Robert Schuman-universitetet i Strasbourg.

Den 26 januari bevistade Maria Engleson en föreläsning av Richard Whish, professor vid King's College i London, om ämnet: "EG:s konkurrenslagar: Den senaste utvecklingen". Sammanträdet arrangerades av Europeiska institutet vid universitetet i Zürich i Schweiz.

Den 7 februari, i samband med Europaparlamentets Europavecka, höll José Martínez-Aragón en föreläsning om Europeiska ombudsmannens roll för en grupp internationella studenter från Robert Schuman-universitetets *Institut d'Etudes Politiques* i Strasbourg. Många av dem deltog i gemenskapens *Erasmus*-program.

Den 14 februari träffade Thierry Cornillet, ledamot av Europaparlamentet, och Claude Brulant från Europaparlamentets kommitté för medborgerliga fri- och rättigheter Söderman och Maria Engleson i ombudsmannens lokaler i Strasbourg. De diskuterade frågor som rörde de grundläggande rättigheterna i gemenskapsrätten, framför allt Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna som proklamerades i Nice, förslaget om en kodex för god förvaltningssed och fall som ombudsmannen behandlat som rörde påstådda brott mot de grundläggande rättigheterna.

Den 15 februari besökte Timo Mäkelä, chef för Europeiska kommissionens kontor i Helsingfors, ombudsmannen.

Den 15 februari höll Söderman även ett anförande om sin roll som europeisk ombudsman inför en grupp studenter från den danska journalisthögskolan. Han åtföljdes av Peter Bonnor, som även talade inför gruppen om ombudsmannens roll när det gäller öppenhet och insyn i Europeiska unionen. Efter föredragningarna besvarade Söderman ett antal intressanta frågor.

Den 15 februari deltog João Sant'Anna i ett seminarium om "*betydelsen av medling*" som organiserades för "DESS-studenter" (diplôme d'études supérieures spécialisées) av Marc Bloch-universitetet i Strasbourg. Sammanträdet ägde rum i Palais Universitaire i Strasbourg. Förutom Sant'Anna, som företrädde Europeiska ombudsmannen, återfanns bland övriga talare Gérard Lindbacher, Mohammed Chehhar, Reine Dangeville, Jean-louis Kiehl, Marie-Reine Muller och Nadine Reiter, delegater från franska ombudsmannaämnet.

Den 26 februari gav Broms en föreläsning om Europeiska ombudsmannens roll för en grupp juridikforskare från forskarskolan vid juridiska fakulteten i Åbo i Finland (*Turun Oikeustieteen tutkijakoulu*).

Den 8 mars höll Broms en föreläsning om Europeiska ombudsmannens roll när det gäller att förbättra öppenheten inom Europeiska unionens förvaltning inför en grupp från finska advokatsamfundet.

Den 15 mars höll Söderman en föreläsning i Strasbourg inför Nordiska rådets Europakommitté som består av ledamöter från parlamenten i Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige. Söderman förklarade sin roll som europeisk ombudsman och lyfte fram ett antal frågor som gällde insyn, öppenhet och tillgången på handlingar. Anförandet följdes av frågor från Nordiska rådets ledamöter.

Den 15 mars gav Gerhard Grill en föreläsning om Europeiska ombudsmannens roll och arbete inför en grupp på 30 studenter från *Fremdspracheninstitut* i *Landeshauptstadt*

München under ledning av Klaus Glockzin och Odile Schinner. Besöket organiserades av *Bayerische Staatskanzlei* i München.

Den 15 mars mottog Olivier Verheecke Fotini Avarkioti, student vid College of Europe i Brügge, som skriver en masteruppsats om Europeiska ombudsmannen.

Den 20 mars mottog Olivier Verheecke och förklarade Europeiska ombudsmannens verksamhet för Kelly Brough, student från American Marshall Memorial och direktör för Klippiga bergens ledarskapsprogram vid universitetet i Colorado.

Den 21 mars gav Gerhard Grill en föreläsning om Europeiska ombudsmannens roll och arbete för en grupp på sju domare från *Amtsgericht Bingen* under ledning av Dieter Kernchen, direktör vid *Amtsgericht* (tingsrätten).

Den 22 mars träffade Söderman en grupp nordiska journalister under ledning av Gea Stenius från det finska tv-bolaget *YLE* i Strasbourg. Besöket organiserades inom ramen för ett seminarium som organiserades av *Nordisk Journalistcenter* i Århus, Danmark. Söderman redogjorde för sitt arbete och besvarade frågor som journalisterna ställde till honom.

Den 28 mars gav Gerhard Grill en föreläsning om Europeiska ombudsmannens roll och arbete inför en grupp på 20 studenter från *Holbein-Gymnasium* i Augsburg under ledning av Eva-Maria Heinle. Besöket organiserades av *Bayerische Staatskanzlei* i München.

Den 4 april gav Gerhard Grill en föreläsning om Europeiska ombudsmannens roll och arbete inför en grupp på 35 studenter från *Politischer Jugendring Dresden* under ledning av Michael Heidrich.

Den 26 april besökte Helle Degn, kommissionär från de baltiska staternas råd, Söderman. De diskuterade sina respektive roller och möjligheterna till ytterligare samarbete.

Den 26 april höll Gerhard Grill en föreläsning om Europeiska ombudsmannens roll och arbete för en grupp på 60 personer från cirka 12 europeiska länder i samband med ett seminarium som organiserades av *International Kolping Society*. Seminariet leddes av Anton Salesny, den person som har ansvaret för europeiska frågor i *International Kolping Society*.

Den 15 maj höll ombudsmannen en föreläsning om sitt arbete för en grupp av svenska besökare från Östergötland.

Söderman talar till besökare från Östergötland den 15 maj.

Den 15 juni besökte en grupp höga jurister från den finska centrala löntagarorganisationen Söderman. Delegationen som var sammansatt av jurister som företrädde flera olika branschföreningar leddes av Heikki Sipiläinen.

Den 21 juni höll Alessandro Del Bon en föreläsning om Europeiska ombudsmannens roll och arbete för en grupp av 43 tyska lärarstudenter som deltog i ett seminarium om Europeiska unionen som organiserats av "Europäische Akademie Bayern". Gruppen leddes av Rolf Kimberger.

Den 2 juli höll Gerhard Grill en föreläsning om Europeiska ombudsmannens roll och arbete för en grupp på cirka 45 studenter från universitetet i Regensburg i Tyskland. Gruppen hade inbjudits på begäran av *Bayerische Staatskanzlei*.

Den 5 juli höll Peter Bonnor en föreläsning om Europeiska ombudsmannens roll och arbete för två tyska grupper. En grupp bestod av 29 studenter från *Erlangen-Nürnberg-universitetet*, och åtföljdes av Fischer från *Bayerische Staatskanzlei*, München. Den andra gruppen bestod av 40 lärarstudenter tillsammans med Alke Büttner från *Europäische Akademie Bayern*.

Den 6 september träffade Söderman det andiska parlamentets talman Jhannett Madriz, i Strasbourg. Under sammanträdet avhandlades olika aspekter av Europeiska ombudsmannens verksamhet, mandat, stadgar och övriga frågor som var av intresse för parterna. Madriz kom från Caracas och hennes uppdrag kommer att leda till inrättandet av en ombudsman på andisk gemenskapsnivå. Hon åtföljdes av sin assistent, José Gómez.

Den 19 september höll Maria Madrid ett anförande om Europeiska ombudsmannens roll och funktioner för en grupp på 19 tjänstemän som deltog i ett seminarium som organiserats av *Bundesakademie für öffentliche Verwaltung im Bundesministerium des Innern* (Brühl i Tyskland).

Den 21 september gav Gerhard Grill en föreläsning om Europeiska ombudsmannens roll och arbete inför en grupp på 30 studenter från *Borsporus-Gesellschaft* i Bonn under ledning av projektledaren Sachka Stefanova.

Den 27 september gav Söderman en föreläsning för svenska departementschefer och rådgivare inom EU:s institutioner i Bryssel. Mötet, som organiserades av Anja Ek, var välbesökt, och deltagarna fick bakgrundsmaterial om Europeiska ombudsmannens verksamhet.

Den 11 oktober höll Maria Madrid ett anförande om Europeiska ombudsmannens roll och verksamhet inför en grupp på 29 studenter vid sociala institutionen och institutionen för folkhälsa vid universitetet i Magdeburg i Tyskland.

Den 12 oktober träffade Jacob Söderman, Maria Engleson och Sigyn Monke i Strasbourg Martin Brandorf, Roger J. Karlsson och Erik Norlander från Sveriges riksdags utredningstjänst. Söderman beskrev sitt arbete och den senaste utvecklingen och besvarade frågor från deltagarna från Sveriges riksdag.

Den 19 oktober höll Gerhard Grill en föreläsning om Europeiska ombudsmannens roll och arbete för en grupp på cirka 20 tjänstemän från Tyskland. Besöket organiserades av *Bundesakademie für öffentliche Verwaltung* i Brühl.

Den 23 oktober besöktes ombudsmannen av Tony Venables, direktör vid ECAS (European Citizen Action Service). Bland annat diskuterades rättvis service åt medborgarna, lobbyverksamhet för medborgarna och möjligheterna att finna medel för att finansiera en bättre tillgång till rättvisa för medborgarna. Vid mötet som ägde rum i Strasbourg diskuterades även Södermans deltagande i ECAS:s europeiska medborgarforum och debatt i Bryssel den 29 november 2001.

Den 21 november höll Gerhard Grill en föreläsning om Europeiska ombudsmannens roll och arbete för en grupp på cirka 30 höga tjänstemän från Frankrike.

Den 27 november höll Olivier Verheecke en föreläsning om Europeiska ombudsmannens verksamhet och den senaste utvecklingen när det gäller kodexen för god förvaltningssed till representationen från Tyrolen i Bryssel.

Den 4 december besökte Giovanni Buttarelli, generalsekreterare för den italienska data-tillsynsmyndigheten, Europeiska ombudsmannen. De diskuterade ämnen av gemensamt intresse.

6.4 RELATIONER MED MEDIA

Den 23 januari intervjuades Söderman av Eva Nyberg från finländska *Ålands Radio*.

Den 12 februari intervjuades Söderman och flera andra av hans anställda av Anne Pastor inom ramen för ett radioprogram med rubriken *Les Bâtisseurs de l'Europe* som sändes över *France Inter* den 24 mars.

Den 13 februari intervjuade Kristina Helenius Söderman för finländska radions *YLE - TV1*.

Den 13 mars intervjuades Europeiska ombudsmannen av tyska televisionens *ARD* i samband med hans undersökning på eget initiativ om yttrandefriheten för EU:s tjänstemän. Utdrag ur intervjun skulle visas i kvällsnyheterna samma dag.

Den 16 mars, inom ramen för ett officiellt besök i Wien, intervjuades Söderman av Margaretha Kopeining för den österrikiska dagstidningen *Kurier*.

Den 17 mars reste Inger Arenander och Tomas Ramberg till Wien för att intervju Söderman för *Sveriges Radios* program *Ekots lördagsintervju*.

Den 23 mars beviljade Söderman en intervju åt Metka Celigoj, producent för *BBC World Service* slovenska program.

Den 26 mars intervjuade Aija-Leena Luukkanen Söderman för tidskriften *Socius*, utgiven av Finlands ministerium för folkhälsa och socialfrågor.

Den 30 mars gav Söderman en telefonintervju åt Lars Ströman, *Europa-Postens* redaktör. Intervjun skulle återges i denna tidskriften som utges av Europeiska kommissionens representation i Sverige och ägnas åt öppenhet.

Den 2 april intervjuades Söderman av Marja Johansson för den svenska dagstidningen *Nya Ludvika Tidning*.

Den 3 april intervjuades Söderman av Jonas Romppanen för den finska dagstidningen *Kesk-Uusimaa*.

Den 4 april intervjuades Söderman av Javier Pastoriza för den spanska dagstidningen *Faro de Vigo*.

Den 5 april, inom ramen för hans besök i Sverige, intervjuades Jacob Söderman av Matilda Hansson för den svenska dagstidningen *Sydsvenskan* och av Niklas Lindstedt för den svenska fackföreningstidskriften *SKTF-tidningen*.

Den 10 april hölls en presskonferens i Bryssel för att presentera årsrapporten för finska journalister i samband med att Europeiska ombudsmannen lade fram sin årsrapport för 2000 för Europaparlamentets utskott för framställningar. Vid presskonferensen deltog Anna Karismo och en annan journalist från *Helsingin Sanomat*, Katja Boxberg, *Kauppalehti*, Risto Jussila, *STT*, Marit Ingves-Bacia, *Hufvudstadsbladet*.

Presskonferensen åtföljdes av en presslunch, där Söderman presenterade sin årsrapport för år 2000 för följande journalister: Olivier Jéhin, *Agence Europe*, Brian Beary, *European Report*, Denis McGowan och Ben Jones, *Commission en Direct*, María García Bustelo, *Aquí Europa*, Paul Hofheinz, *The Wall Street Journal Europe*, Cornelia Bolesch, *Süddeutsche Zeitung*, Erik Rydberg, *Le Matin*, Marisandra Ozolins, *Tageblatt*, Rolf Fredriksson, *Sveriges Television* och David Howarth, *The Daily Telegraph*.

Den 26 april höll Ian Harden ett anförande inför en grupp svenska journalister från *Pressinstitutet* i Stockholm som besökte Bryssel, under ledning av Ulla Kindenberg. Han förklarade Europeiska ombudsmannens arbete när det gäller att behandla medborgarnas klagomål om administrativa missförhållanden i gemenskapens institutioners och organs verksamheter.

Den 27 maj, inom ramen för hans besök i Palma de Mallorca, gav Söderman en intervju åt dagstidningen *Ultima Hora*, en av Balearernas största dagstidningar.

Den 28 maj höll Söderman en presskonferens i Gula rummet i det baleariska parlamentet. Europeiska ombudsmannens besök bevakades utförligt av pressen.

Den 26 juni intervjuades Söderman av Véronique Leblanc för den belgiska dagstidningen *La Libre Belgique*.

Den 4 september intervjuades Europeiska ombudsmannen per telefon av John Shelley från *European Voice* och beskrev sina invändningar mot kommissionens vitbok om styrelseskicket och redogjorde för att antal områden där medborgarnas rättigheter i EU skulle kunna förbättras.

Den 5 september intervjuades Söderman av *Südwestdeutsche Rundfunk* i samband med hans årsrapport för år 2000. Söderman beskrev de framsteg som gjorts under 2000 när det gäller att behandla klagomål och när det gäller att förbättra institutionernas funktion. Ombudsmannen gav även en intervju i samma ämne åt Åsa Nylund för svenskspråkiga TV1 i Finland.

Likaledes den 5 september höll Europeiska ombudsmannen en pressmiddag med journalister för att understryka betydelsen av kodexen för god förvaltningssed. Roy Perry (Förenade kungariket, EPP), Europaparlamentets föredragande för kodexen, gav en detaljerad beskrivning av kodexens innehåll, medan Jean-Maurice Dehousse (Belgien, PES), förklarade yttrandet från Europaparlamentets utskott för rättsliga frågor. De journalister som var närvarande vid middagen var Olivier Jéhin (*Agence Europe*), Véronique Leblanc (*La Libre Belgique*), Klaas Broekhuizen (*Het Financieele Dagblad*), Pauliina Pulkkinen (*Helsingin Sanomat*), Elisabetta Jucca (*Reuters*) och Denis Rousseau (*Agence France Presse*).

Den 6 september intervjuades Olivier Verheecke av Elke Meeüs från den belgiska nyhetsbyrån *Belga* och förklarade Europeiska ombudsmannens roll och den typ av klagomål han behandlar.

Den 20 september beviljade Europeiska ombudsmannen en intervju åt *Talke* från den tyska dagstidningen *Bocholter Borkener Volksblatt*. Intervjun handlade i första hand om ombudsmannens roll, framför allt inom området diskriminering.

Som avslutning på seminariet som ägde rum i Bryssel den 20-21 september under rubriken "Ombudsmännen mot diskriminering", höll Söderman en presskonferens tillsammans med det belgiska parlamentets ombudsmän. Europeiska ombudsmannen förklarade seminariets syfte och redogjorde för dess slutsatser. Han besvarade därefter frågor från journalister när det gäller kampen mot diskriminering.

Den 21 september intervjuades Söderman av Eva Blässar, chefredaktör för *Eurolang*. Intervjun koncentrerades på Europeiska ombudsmannens roll, och framför allt hans arbete inom området diskriminering och skydd av minoritetsspråken inom EU.

Den 26 september intervjuades Söderman av Geo Stenius för det svenskspråkiga programmet OBS i TV1 i Finland.

Den 13 november intervjuades Europeiska ombudsmannen av Willy Silberstein för Sveriges Television.

Den 14 november intervjuades Söderman i det finskspråkiga programmet i Sveriges Television. Bland de frågor som berördes under intervjun återfanns ombudsmannens aktiviteter och de europeiska minoriteterna inom unionen. Intervjun ägde rum på Europaparlamentets TV-studio i Strasbourg. Intervjun gjordes av Veli Raasakka.

I slutet av november 2001 gav Europeiska ombudsmannen en intervju för decembernumret av den tidskrift som ges ut av den spanska federationen av regionala och lokala myndigheter. De viktigaste frågor som berördes var Europeiska ombudsmannens roll, hans arbete för ökad insyn, och den nyligen godkända europeiska koden för god administrativ sed.

6.5 KOMMUNIKATION ONLINE

Under år 2001 har Europeiska ombudsmannens aktiviteter via Internet ökat mer än något tidigare år. Flera nya avdelningar har lagts till ombudsmannens webbplats och de befintliga avdelningarna har gjorts om och utökats.

Elektronisk blankett för klagomål

Den kanske viktigaste förändringen har varit tillkomsten av en elektronisk version av klagomålsblanketten som kan skickas in via webbplatsen. Blanketten lades in på tolv språk i april 2001. Sedan dess har en stadigt ökande andel av klagomålen lämnats in elektroniskt. Den största fördelen med den elektroniska blanketten jämfört med klagomål som skickas in som vanliga brev eller som e-postbrev är att de elektroniska klagomålen endast kan skickas in om de har fyllts i korrekt. Om obligatoriska fält på blanketten lämnas tomma kommer datorn inte att acceptera blanketten, utan informera den klagande om vilka delar som fortfarande måste fyllas i. Detta innebär att sannlikheten är större för att ombudsmannen skall ha tillgång till de upplysningar som krävs för att behandla klagomålet om det skickas in på detta sätt.

Med tanke på att den kraftiga ökningen av Internetanvändningen i Europa fortsätter utan att avmattas är det knappast förvånande att antalet medborgare som kontakter ombudsmannen via e-post har ökat igen under 2001. Klagomål inlämnade via Internet utgör nu över en tredjedel av alla de klagomål som mottas av ombudsmannen. Detta kan jämföras med lite under en fjärdedel under 2000 och en sjättedel under 1999. Ökningen beror delvis på det faktum att en elektronisk klagomålsblankett har lagts till på webbplatsen, men antalet klagomål som lämnas in via vanlig e-post har också ökat.

Den mest imponerande ökningen gäller emellertid antalet förfrågningar om information som mottogs per e-post under 2001. Totalt över 2335 sådana förfrågningar mottogs i Europeiska ombudsmannens e-postkonto under 2001, jämfört med 1260 under 2000.

Nya avdelningar på webbplatsen

Viktiga nya sektioner har tillkommit på Europeiska ombudsmannens webbplats under 2001. En månatlig statistisk översikt som ger information om de typer av klagomål som mottagits och de åtgärder som vidtagits med anledning av dem lades till i oktober. En bibliografisk sektion har skapats som upptar avhandlingar, böcker och artiklar om Europeiska ombudsmannen. Länkar har tillkommit till de regionala ombudsmännen och liknande organ i Europeiska unionen, till nationella ombudsmän och liknande organ i

kandidatländerna och till Europaparlamentets utskott för framställningar. En regelbundet uppdaterad kalender ger detaljerad information om kommande händelser där Europeiska ombudsmannens kansli kommer att delta. Allmän bakgrundsinformation om ombudsmannens roll tas upp i en ny sektion med rubriken ”En översikt”. Slutligen lyfter webbplatsen fram de två viktigaste dokument som offentliggjorts av Europeiska ombudsmannen under 2001 – årsrapporten för 2000 och den europeiska kodexen för god förvaltningssed.

Under oktober 2001 inleddes en e-postkampanj på elva språk för att informera medborgarna om deras rätt att klaga till Europeiska ombudsmannen. Över 2000 e-postbrev skickades från Europeiska ombudsmannen till intresserade mottagare med en uppmaning om att de i sin tur skulle skicka e-postbrevet vidare till alla dem som de visste kunde vara intresserade. På det viset är förhoppningen att e-postbrevet skall ha nått ett stort urval av olika personer som följer EU-frågor och som därför kan vilja rikta ett klagomål till ombudsmannen.

För att garantera att Europeiska ombudsmannens webbplats hör till de bästa inom EU har Europeiska ombudsmannens kansli under hela 2001 varit företrätt i arbetet i den interinstitutionella redaktionskommittén för Internet.

7 BILAGOR

A STATISTIK ÖVER EUROPEISKA OMBUDSMANNENS ARBETE FÖR PERIODEN 1 JANUARI TILL 31 DECEMBER 2001

1 ÄRENDEN SOM HANDLAGTS UNDER 2001

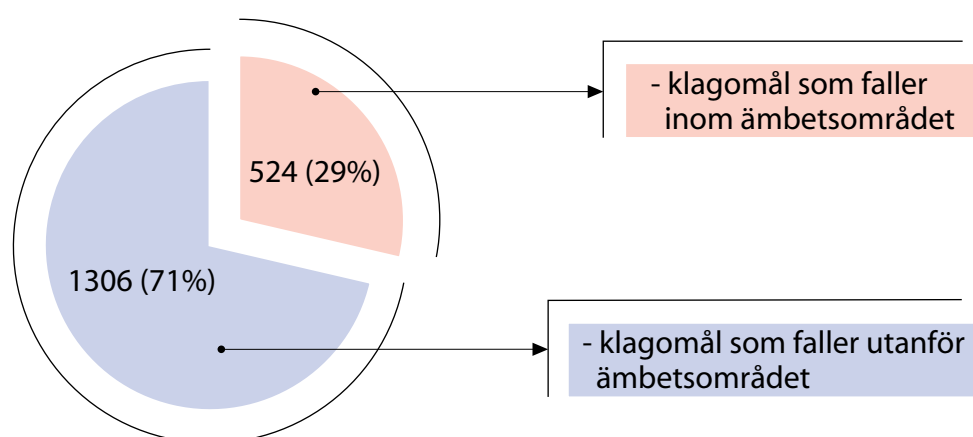
1.1 SAMMANLAGT ANTAL ÄRENDEN ÅR 2001 2179

- klagomål och undersökningar som inte avslutats den 31 december 2000	301 ¹
- klagomål som lämnats in under år 2001	1874
- Europeiska ombudsmannens egna initiativ	4

1.2 AVSLUTAD UNDERSÖKNING OM KLAGOMÅL SKALL PRÖVAS ELLER INTE 92%

1.3 KLASSIFICERING AV KLAGOMÅLEN

1.3.1 I förhållande till Europeiska ombudsmannens ämbetsområde

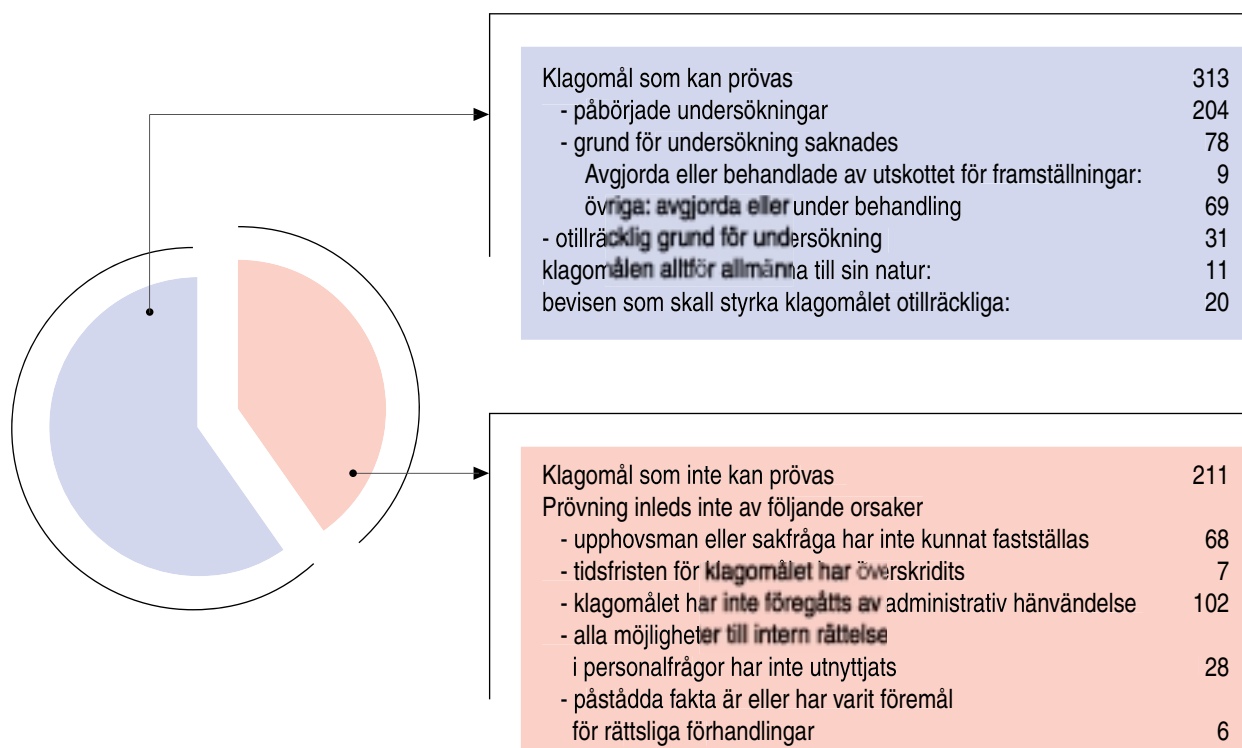

¹ Varav tre stycken skedde på ombudsmannens eget initiativ och 177 var klagomål under prövning.

1.3.2 Skäl till att klagomålen faller utanför ämbetsområdet

- den klagande är inte behörig att klaga	22
- klagomålet berör inte någon gemenskapsinstitution eller något gemenskapsorgan	1227
- klagomålet avser inte något administrativt missförhållande	55
- EG-domstolen och förstainstansrätten i deras rättsliga funktion	2

1.3.3 Granskning av de klagomål som faller inom ämbetsområdet

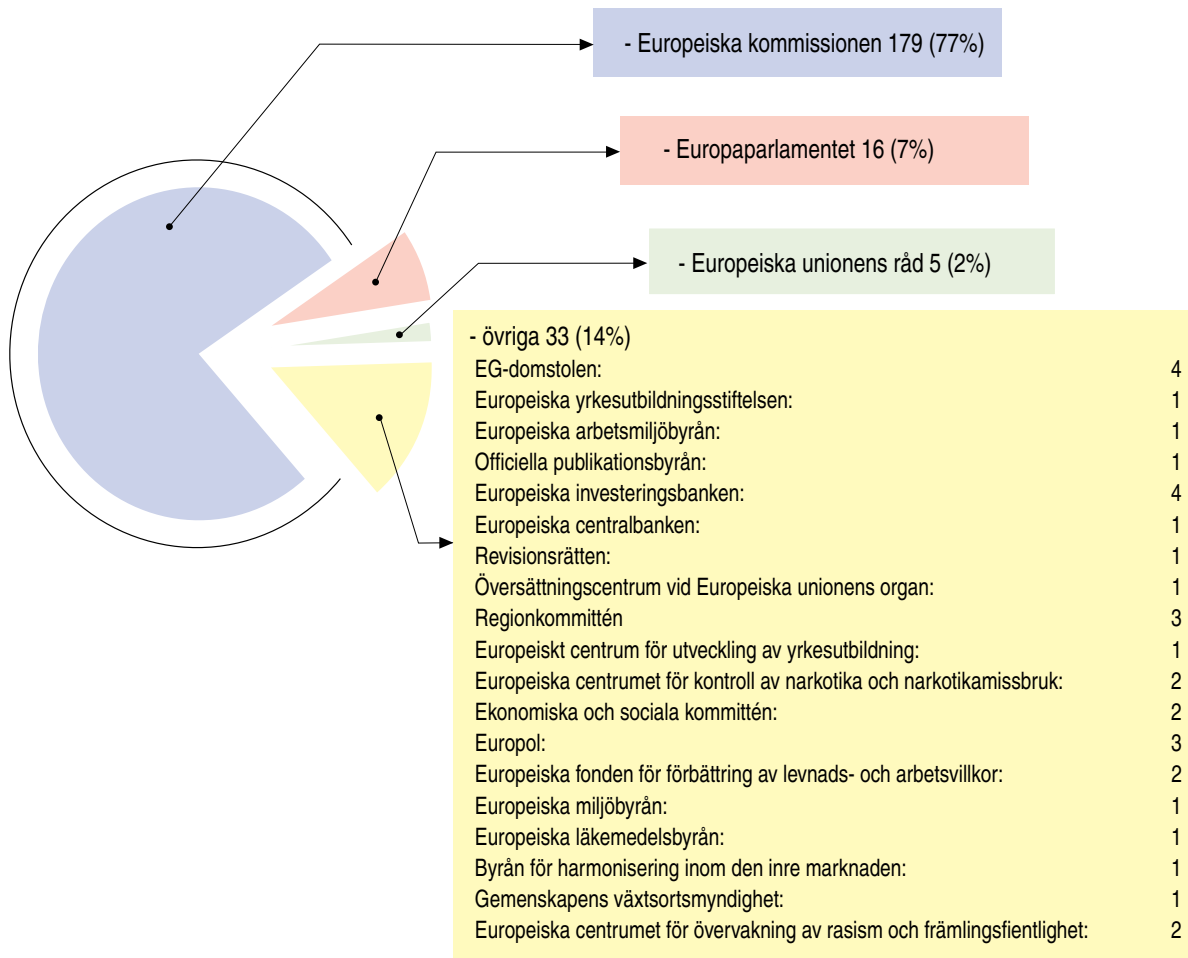

2 PÅBÖRJADE UNDERSÖKNINGAR ÅR 2001

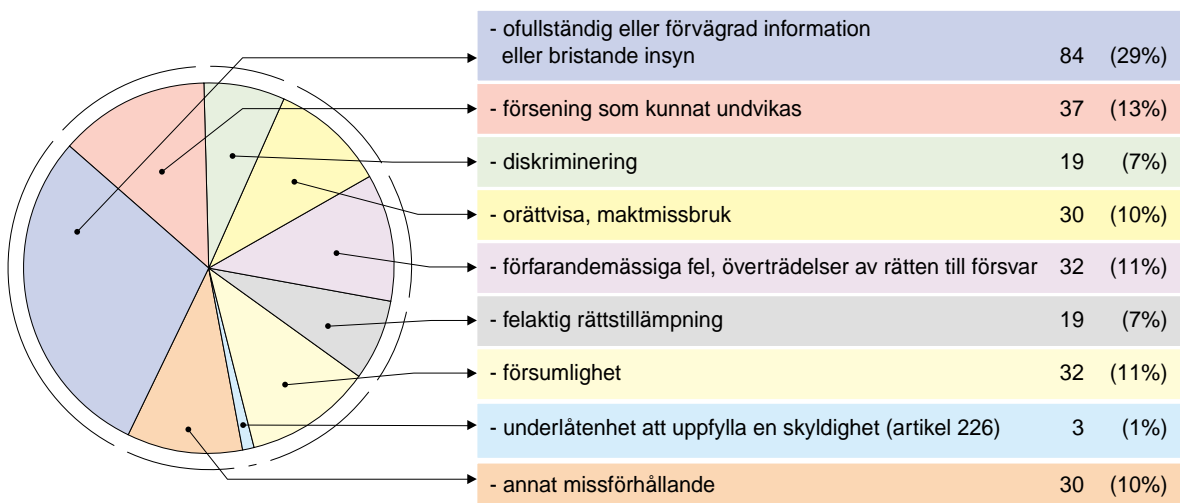
208

(204 klagomål och 4 på eget initiativ från ombudsmannen)

2.1 INSTITUTIONER OCH ORGAN SOM VARIT FÖREMÅL FÖR UNDERSÖKNINGAR ²

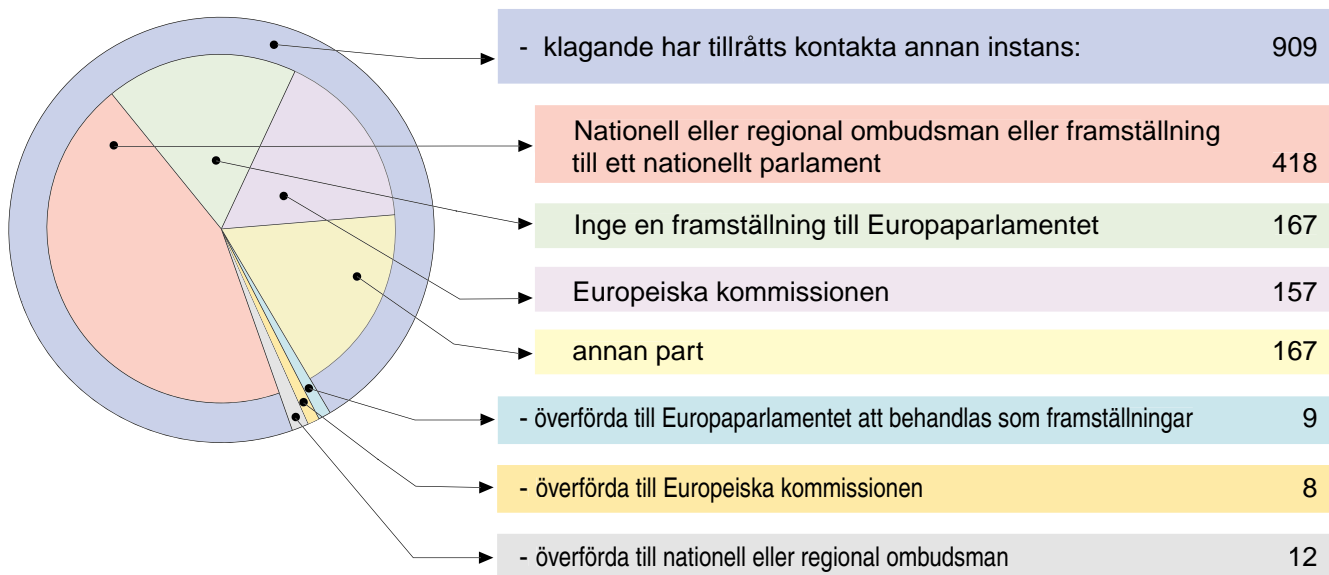
2.2 DET PÅSTÅDDA MISSFÖRHÅLLENDETS ART

² Vissa ärenden berör två eller fler institutioner.

3 BESLUT ATT AVSLUTA ETT ÄRENDE ELLER EN UNDERSÖKNING 1879

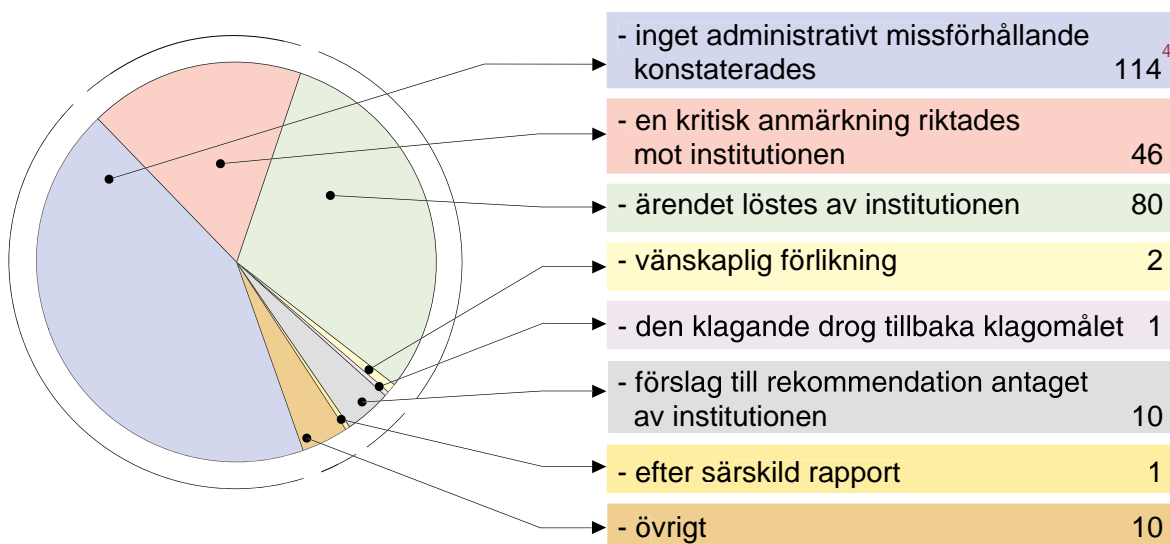
3.1 KLAGOMÅL SOM FALLER UTANFÖR ÄMBETSOMRÅDET 1306

3.2 KLAGOMÅL SOM FALLER INOM ÄMBETSOMRÅDET MEN SOM INTE KAN TAS UPP TILL PRÖVNING 211

3.3 KLAGOMÅL SOM FALLER INOM ÄMBETSOMRÅDET, SOM KAN PRÖVAS MEN DÄR DET SAKNATS GRUND FÖR UNDERSÖKNING 109

3.4 UNDERSÖKNINGAR SOM AVSLUTATS MED ETT MOTIVERAT BESLUT 253³ (En undersökning kan avslutas av ett eller flera av följande skäl.)

³ Varav tre på ombudsmannens eget initiativ.

⁴ Varav tre på ombudsmannens eget initiativ.

4 FÖRSLAG TILL REKOMMENDATIONER OCH SÄRSKILDA RAPPORTER TILL EUROPAPARLAMENTET ÅR 2001

- undersökningar som gett belägg för administrativa missförhållanden och resulterat i förslag till rekommendation	13
---	----

- framläggande av särskild rapport till Europaparlamentet	2
---	---

5 2001 ÅRS REGISTRERADE KLAGOMÅLS URSPRUNG

5.1 KLAGOMÅLENS AVSÄNDARE

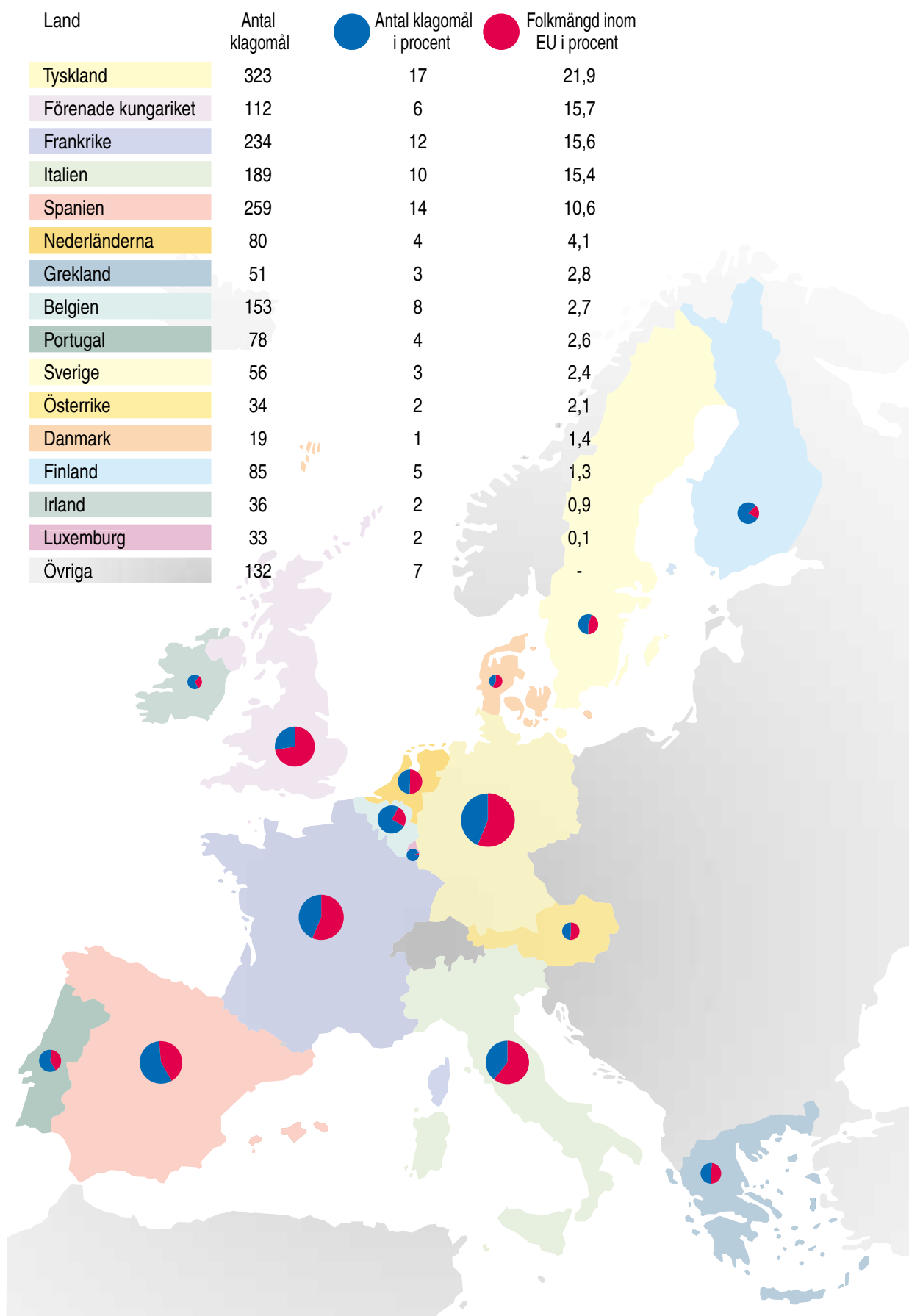
	- skickade direkt till Europeiska ombudsmannen	1863
från:	enskilda medborgare	1694
	företag	86
	föreningar	83

- vidarebefordrade av en ledamot av Europaparlamentet	4
---	---

- vidarebefordrade av en nationell eller regional ombudsman	5
---	---

- framställningar överförda till Europeiska ombudsmannen	2
--	---

5.2 KLAGOMÅLENS GEOGRAFISKA URSPRUNG

B OMBUDSMANNENS BUDGET

Självständig budget

Enligt Europeiska ombudsmannens stadga skulle ombudsmannens budget från början utgöra en bilaga till avsnitt I (Europaparlamentet) i Europeiska unionens allmänna budget.

I december 1999 beslutade rådet att godkänna förslaget att ombudsmannens budget skulle vara självständig och nödvändiga ändringar gjordes i budgetförordningen med verkan från den 1 januari 2000⁵. Ombudsmannens budget utgör nu ett självständigt avsnitt (avsnitt VIII) i Europeiska unionens budget.

Efter denna ändring av budgetförordningen vidtog Europeiska ombudsmannen nödvändiga åtgärder för att i sin stadga ta bort artikel 12 och artikel 16 som hade blivit inaktuella. Europaparlamentet antog i ett betänkande de förändringar som krävdes och som kommer att träda i kraft när rådet ger sitt medgivande.

Budgetens struktur

Ombudsmannens budget är indelad i tre avdelningar. Avdelning 1 i budgeten omfattar löner, ersättningar och andra personalkostnader. Denna avdelning omfattar också kostnader för tjänsteresor för ombudsmannen och hans personal. Avdelning 2 i budgeten täcker byggnader, utrustning och diverse driftskostnader. Avdelning 3 innehåller ett enda kapitel som avser medlemskap i internationella ombudsmannaorganisationer.

Samarbete med Europaparlamentet

För att undvika onödig dubblering av administrativ och teknisk personal tillhandahålls många av de tjänster som ombudsmannen behöver av eller genom Europaparlamentet. De områden där ombudsmannen är mer eller mindre beroende av parlamentets tjänster är följande:

- personalåtaganden, inklusive kontrakt, löner, ersättningar och socialförsäkring
- ekonomistyrning och bokföring
- utformning och genomförande av avdelning 1 i budgeten
- översättning, tolktjänster och tryckning
- säkerhet
- databehandling, telekommunikationer och posthantering.

Samarbetet mellan Europeiska ombudsmannen och Europaparlamentet har möjliggjort betydande besparingar i gemenskapens budget. Samarbetet med Europaparlamentet har nämligen gjort det möjligt att förhindra en betydande ökning av antalet anställda inom ombudsmannens administration. De tjänster som tillhandahålls av parlamentet och som betalas av ombudsmannen uppskattas motsvara ytterligare 5,5 tjänster i ombudsmannens tjänsteförteckning.

I de fall där de tjänster som tillhandahålls åt ombudsmannen medför ytterligare direkta utgifter för Europaparlamentet debiteras en avgift som betalas från ett samverkanskonto. Lokalhyror och översättningstjänster är de största utgiftsposterna som hanteras på detta sätt.

I budgeten för 2001 ingick en engångssumma för att täcka Europaparlamentets kostnader för att tillhandahålla tjänster som enbart utgörs av arbetstid, t.ex. hantering av anställningskontrakt, löner och ersättningar och diverse databehandlingstjänster.

⁵ Rådets förordning 2673/1999 av den 13 december 1999, EGT L 326/1.

Samarbetet mellan Europaparlamentet och Europeiska ombudsmannen inleddes genom ett ramavtal daterat den 22 september 1995, som kompletterades av avtal om administrativt samarbete och samarbete i budget- och finansieringsfrågor som undertecknades den 12 oktober 1995. Dessa avtal löpte ut samtidigt med mandatperioden för det parlament som valdes 1994.

I juli 1999 undertecknade ombudsmannen och Europaparlamentets talman ett avtal om att förlänga det ursprungliga samarbetsavtalet till slutet av 1999.

I december 1999 undertecknade ombudsmannen och Europaparlamentets talman ett avtal om att förnya samarbetsavtalen, med vissa ändringar, för året 2000 och att möjliggöra automatisk förlängning därefter.

Budgeten för 2001

Efter en uppmaning från Europaparlamentets talman lade ombudsmannen 1999 fram en handlingsplan för omstrukturering av kansliet, som omfattade en uppdelning mellan det rättsliga arbetet och det administrativa arbetet genom att två skilda avdelningar skapades. I budgeten för 2000 frigjordes de anslag som krävdes för att anställa en ny A3-tjänsteman, vilket gjorde det möjligt att införa denna nya struktur. Ombudsmannens tjänsteförteckning för 2001 omfattade totalt 26 tjänster.

År 2001, under förfarandet för antagande av budgeten för 2002, begärde ombudsmannen att budgetmyndigheten skulle granska beslutet från 1999 om handlingsplanen för omvandling av de tillfälliga tjänsterna i tjänsteförteckningen till fasta tjänster. I december 2001, när budgeten för 2002 antogs, accepterade budgetmyndigheten ombudsmannens ståndpunkt att samtliga A-tjänster inom rättsavdelningen skulle vara tillfälliga, med undantag av två tjänster på A4-nivå, som skulle göras fasta. Å andra sidan skulle tjänsterna i administrations- och finansavdelningen generellt sett vara fasta.

Det totala beloppet för de anslag som var tillgängliga i ombudsmannens budget för 2001 var 3 902 316 euro. Avdelning 1 (löner, ersättningar och andra personalkostnader) uppgick till 3 111 390 euro. Avdelning 2 (byggnader, utrustning och diverse driftsutgifter) uppgick till 787 926 euro. Avdelning 3 (kostnader för särskilda insatser som utförts av institutionen) uppgick till 3 000 euro.

Nedanstående tabell återger kostnaderna under 2001 i form av åtagandebemyndiganden.

Avdelning 1	€	2.965.799,50
Avdelning 2	€	647.340,12
Avdelning 3	€	1.336,53
Totalt	€	3.614.476,15

Intäkterna utgörs i huvudsak av avdrag från ersättningar till ombudsmannen och hans anställda. De sammanlagda intäkterna i form av mottagna ersättningar, uppgick till totalt 362 475,25 euro under 2001.

Budgeten 2002

Budgeten för 2002, som utarbetades under 2001, baseras på en tjänsteförteckning som omfattar 27 tjänster, vilket motsvarar en ökning med en tjänst jämfört med tjänsteförteckningen för 2001.

De totala anslagen för 2002 är 3 912 326 euro. Avdelning 1 (löner, ersättningar och andra personalkostnader) uppgår till 3 197 181 euro. Avdelning 2 (byggnader, utrustning och diverse driftsutgifter) uppgår till 712 145 euro. Avdelning 3 (kostnader för särskilda insatser som utförts av institutionen) uppgår till 3 000 euro.

I budgeten för 2002 ingår intäkter på totalt 406 153 euro.

C OMBUDSMANNENS PERSONAL

EUROPEISKA OMBUDSMANNEN

Jacob SÖDERMAN

EUROPEISKA OMBUDSMANNENS KANSLI

STRASBOURG

RÄTTSAVDELNINGEN

Ian HARDEN

Chef för rättsavdelningen

Förflyttad till Bryssel från den 1 december 2001

Tel. +32 2 284 3849

José MARTÍNEZ ARAGÓN

Förste juridisk handläggare

Tel. +33 3 88 17 2401

Gerhard GRILL

Förste juridisk handläggare

Tel. +33 3 88 17 2423

Ida PALUMBO

Juridisk handläggare

Tel. +33 3 88 17 2385

Alessandro DEL BON

Juridisk handläggare

Tel. +33 3 88 17 2382

Maria ENGLESON

Juridisk handläggare

Tel. +33 3 88 17 2402

Peter BONNOR

Juridisk handläggare

(Extraanställd till den 30 september 2001)

(Tillfälligt anställd från den 1 oktober 2001)

Tel. +33 3 88 17 2399

Sigyn MONKE

Juridisk handläggare

(Tillfälligt anställd från den 5 juni 2001)

Tel. +33 3 88 17 2429

Laurent BUI-DINH

Juridisk handläggare

(Extraanställd till den 31 juli 2001)

Murielle RICHARDSON

Assistent åt chefen för rättsavdelningen

Tel. +33 3 88 17 2388

Hans CRAEN

Praktikant (till den 30 juni 2001)

Mette LIND THOMSEN

Praktikant (till den 8 mars 2001)

Marjorie FUCHS

Praktikant (från den 15 februari 2001)

Tel. +33 3 88 17 4078

Berni FERRER

Praktikant (från den 3 september 2001)

Tel. +33 3 88 17 2542

ADMINISTRATIV OCH EKONOMISK AVDELNINGEN

João SANT'ANNA

Chef för den administrativa och ekonomiska avdelningen
Tel. +33 3 88 17 5346

Ben HAGARD

Internet och kommunikation, handläggare
Tel. +33 3 88 17 2424

Rosita AGNEW

Pressattaché
(Tillfälligt anställd från den 7 juni 2001)
Tel. +33 3 88 17 2408

Xavier DENÖEL

Administratör
(Extraanställd till den 28 februari 2001)

Nathalie CHRISTMANN

Administrativ assistent
Tel. +33 3 88 17 2394

Alexandros KAMANIS

Ekonomisk assistent
Tel. +33 3 88 17 2403

Marie-Claire JORGE

Dataansvarig
(Tillfälligt anställd till den 31 maj 2001)

Juan Manuel MALLEA

Europeiska ombudsmannens assistent
Tel. +33 3 88 17 2301

Isabelle FOUCAUD-BOUR

Sekreterare
Tel. +33 3 88 17 2540

Isabelle LECESTRE

Sekreterare
Tel. +33 3 88 17 2393

Félicia VOLTZENLOGEL

Sekreterare
Tel. +33 3 88 17 2422

Isgouhi KRIKORIAN

Sekreterare
Tel. +33 3 88 17 2391

Evelyne BOUTTEFROY

Sekreterare
(Extraanställd från den 15 februari 2001)
Tel. +33 3 88 17 2413

Rachel DOELL

Sekreterare
(Extraanställd från den 17 mars 2001)
Tel. +33 3 88 17 2398

Séverine BEYER

Sekreterare
(Extraanställd till den 31 oktober 2001)

Julie MERCIER

Sekreterare
(Extraanställd till den 31 december 2001)

Charles MEBS

Vaktmästare
Tel. +33 3 88 17 7093

Europeiska ombudsmannen med sin personal i Strasbourg.

BRYSSEL**Benita BROMS**

*Chef för avdelningen i Bryssel
Förste juridisk handläggare
Tel. +32 2 284 2543*

Olivier VERHEECKE

*Förste juridisk handläggare
Tel. +32 2 284 2003*

Vicky KLOPPENBURG

*Juridisk handläggare
Tel. +32 2 284 2542*

Evanthia BENEKOU

*Juridisk handläggare
(Extraanställd till den 31 mars 2001)*

Maria MADRID

*Assistent
Tel. +32 2 284 3901*

Anna RUSCITTI

*Sekreterare
Tel. +32 2 284 6393*

Ursula GARDERET

Sekreterare (till den 30 april 2001)

Alexandros TSADIRAS

*Praktikant (från den 3 september 2001)
Tel. +32 2 284 3897*

Europeiska ombudsmannens personal i Bryssel.

D BESLUTFÖRTECKNING

1 PER ÄRENDENUMMER

1998

0367/98/GG	.199
0713/98/GG	.214
0960/98/PB	.109
0995/98/OV	.117
1338/98/ME	.61

1999

0471/99/ME	.68
0511/99/GG	.120
0579/99/JMA	.29
0664/99/BB	.56
0860/99/MM	.94
0863/99/ME	.88
1033/99/JMA	.129
1267/99/ME	.133
1275/99/IJH	.34
1278/99/ME	.137
1298/99/BB	.39
1364/99/OV	.71
1393/99/BB	.44
1554/99/ME	.47
OI/5/99/GG	.214

2000

0025/2000/IP	.191
0081/2000/ADB	.74
0206/2000/MM	.107
0227/2000/ME	.47
0242/2000/GG	.223
0271/2000/JMA	.208

0277/2000/JMA	.208
0327/2000/PB	.32
0374/2000/ADB	.143
0423/2000/JMA	.76
0469/2000/ME	.77
0493/2000/ME	.145
0562/2000/PB	.78
0634/2000/JMA	.50
0660/2000/GG	.174
0705/2000/OV	.182
0729/2000/OV	.149
0780/2000/GG	.97
0821/2000/GG	.152
0833/2000/BB	.81
0916/2000/GG	.193
0917/2000/GG	.224
1043/2000/GG	.156
1056/2000/JMA	.188
1139/2000/JMA	.82
1194/2000/JMA	.162
1250/2000/IJH	.101
1376/2000/OV	.179
1591/2000/GG	.84

2001

0396/2001/ME	.166
0457/2001/OV	.85
0866/2001/GG	.170
OI/3/2001/SM	.220

2 PER ÄMNESOMRÅDE

Jordbruk (GJP)

1298/99/BB39

Medborgerliga rättigheter

0713/98/GG214
1194/2000/JMA162

Avtal

0960/98/PB109
0995/98/OV117
0471/99/ME68
0511/99/GG120
1364/99/OV71
OI/5/99/GG214
0081/2000/ADB74
0562/2000/PB78
0634/2000/JMA50
0780/2000/GG97
0821/2000/GG152
0833/2000/BB81
1043/2000/GG156
1591/2000/GG84
0457/2001/OV85
0866/2001/GG170

Utvecklingssamarbete

0374/2000/ADB143
0396/2001/ME166

Utbildning, yrkesutbildning och ungdomsfrågor

0664/99/BB56

Miljö

1338/98/ME61
0271/2000/JMA208
0277/2000/JMA208
0374/2000/ADB143
0493/2000/ME145

Fri rörlighet för varor

1554/99/ME47
0227/2000/ME47

Industripolitik

0860/99/MM94

Institutionernas interna bestämmelser

OI/3/2001/SM220

Institutioner

1250/2000/IJH101

Övrigt

1278/99/ME137

Offentlig tillgång till handlingar

0713/98/GG214
0271/2000/JMA208
0277/2000/JMA208
0327/2000/PB32
0374/2000/ADB143
0916/2000/GG193
0917/2000/GG224

Folkhälsa

0423/2000/JMA76

Forskning och teknik

1393/99/BB44

Personal

- Rekrytering

0579/99/JMA29
1033/99/JMA129
0025/2000/IP191
0206/2000/MM107
0242/2000/GG223
0660/2000/GG174
0705/2000/OV182
0729/2000/OV149
1056/2000/JMA188
1376/2000/OV179

- Övriga frågor

0367/98/GG199
0863/99/ME88
1275/99/IJH34
0469/2000/ME77
1139/2000/JMA82

Skattebestämmelser

1267/99/ME133

Transporter

0995/98/OV117

3 PER TYP AV PÅSTÅTT MISSFÖRHÅLLANDE

Maktmissbruk	1376/2000/OV	179
0960/98/PB	0396/2001/ME	166
Försening som kunnat undvikas	Felaktig rättstillämpning	
0367/98/GG	1298/99/BB	39
0995/98/OV	1393/99/BB	44
0471/99/ME	0271/2000/JMA	208
0664/99/BB	0277/2000/JMA	208
1267/99/ME	0327/2000/PB	32
1364/99/OV	0866/2001/GG	170
OI/5/99/GG	Försummelse	
0423/2000/JMA	0995/98/OV	117
0469/2000/ME	1033/99/JMA	129
0562/2000/PB	0634/2000/JMA	50
0729/2000/OV	0729/2000/OV	149
0780/2000/GG	1139/2000/JMA	82
1591/2000/GG	0396/2001/ME	166
0457/2001/OV	OI/3/2001/SM	220
Överträdelse av rätten till försvar	Förfarandemässiga fel	
0995/98/OV	0960/98/PB	109
1250/2000/IJH	0025/2000/IP	191
Diskriminering	0374/2000/ADB	143
0579/99/JMA	0833/2000/BB	81
0664/99/BB	1194/2000/JMA	162
0863/99/ME	0396/2001/ME	166
1393/99/BB	OI/3/2001/SM	220
0206/2000/MM	Otillräcklig motivering	
0242/2000/GG	0995/98/OV	117
0705/2000/OV	0664/99/BB	56
1043/2000/GG	0327/2000/PB	32
1056/2000/JMA	0729/2000/OV	149
Fel i samband med artikel 226-förfarande	0833/2000/BB	81
0995/98/OV	Brist på öppenhet	
1554/99/ME	0995/98/OV	117
0227/2000/ME	0025/2000/IP	191
0493/2000/ME	0327/2000/PB	32
Brist på eller vägran att lämna information	0916/2000/GG	193
0713/98/GG	0917/2000/GG	224
0995/98/GG	1043/2000/GG	156
0471/99/ME	1376/2000/OV	179
0664/99/BB	Orättvis behandling	
1278/99/ME	0511/99/GG	120
0206/2000/MM	0860/99/MM	94
0271/2000/JMA	1275/99/IJH	34
0277/2000/JMA	1393/99/BB	44
0327/2000/PB	0081/2000/ADB	74
0374/2000/ADB	0660/2000/GG	174
0821/2000/GG	0705/2000/OV	182

Övriga administrativa missförhållanden

1338/98/ME	61
0860/99/MM	94
0374/2000/ADB	143

HUR KONTAKTAR MAN EUROPEISKA OMBUDSMANNEN?

STRASBOURG

- Per brev

Europeiska ombudsmannen
1, av. du Président Robert Schuman
B.P. 403

F - 67001 Strasbourg Cedex

STRASBOURG

- Per telefon
+33 3 88 17 2313

- Per fax
+33 3 88 17 9062

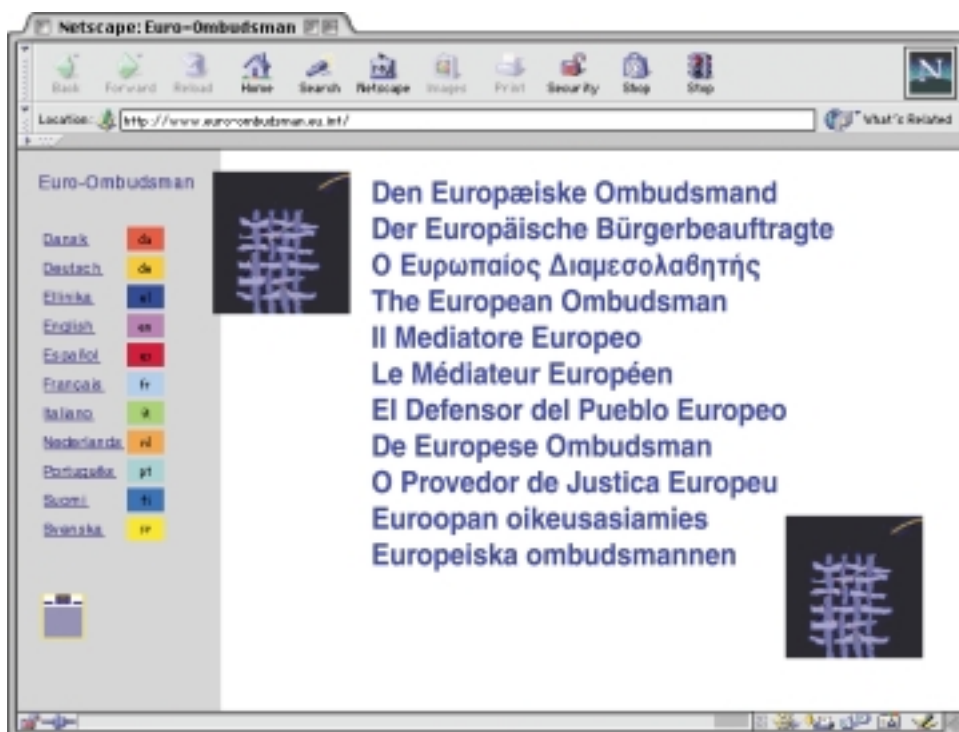
- Per e-post
euro-ombudsman@europarl.eu.int

BRYSEL

- Per telefon
+32 2 284 2180

- Per fax
+32 2 284 4914

- Webbplats
<http://www.euro-ombudsman.eu.int>

Pris (exkl. moms) i Luxemburg: EUR 10

BYRÅN FÖR EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS
OFFICIELLA PUBLIKATIONER
L-2985 LUXEMBURG

